

Institutio?nes Theophilou Antike?nso?ros

<https://hdl.handle.net/1874/456636>

INSTITVTA ΘΕΟΦΙΛΟΥ
ΑΝΤΙΚΗΝΣΩΡΟΣ

INSTITVTIONES IV

RIS CIVILIS IN GRÆCAM LINGVAM PER THEOPHILVM
Antecessorem olim traductæ, ac fusissime planissimeq; explicatæ: nunc ve
ro primum in lucem restitutæ & recognitæ, cura & studio VIGLII ZVI
CHEMI Phrysijs. Quarum eximiâ utilitatem eiusdem præfatio
ad Opt. Max. Imp. CAROLVM abunde declarat.

BASILEAE IN OFFICINA FROBENIANA
ANNO M. D. XXXIII

Cautum est Cæs. & Catholicæ Maiestatis priuilegio, ne quis aut hunc, aut alium per nos æ-
ditum librum impune intra quatuor annos imprimat, ut uersa pagina docebit.

CAROLVS QVINTVS

DIVINA FAVENTE CLEMENTIA ROMANORVM IMPERATOR
Augustus, ac Rex Germaniæ, Hispaniarum, utriusq; Siciliæ, Hierusalem, Hun-
gariæ, Dalmatiæ, Croatiae, Insularum Baleariũ, Sardinia, Fortunatarum, & India-
rum, ac terræ firmæ maris Oceani &c. Archidux Austriæ, dux Burgundiæ, Lotha-
ringiæ, Brabantia, Lymburgiæ, Luxemburgiæ, Gheldria, Vuirtembergæ &c.
Comes Habsburgi, Flandria, Tyrolis, Arthesiæ & Burgundiæ Palatinus, Hanno-
niæ, Holandiæ, Zelandiæ, Ferretii, Kiburgi, Namurci & Zutphania, Lantgra-
uius Alsatia, Marchio Burgouia & Sacri Romani Imperij &c. Princeps Sueuia
&c. Dominus Frisia, Molina, Salinarum, Tripolis & Mechlinia &c.

QVVM ratio nostri muneris, quo Dei bonitate fungimur, in primis hoc de-
poscat, ut non solum armis Imperij fines tueamur, pacem subditis conciliemus, sed
etiam ut industriam rebus moderandis, uirtutē uitij extirpandis, sapientiā libera-
libus studijs promouendis, pari cura hominũ animis inseramus, atq; ad hoc pluri-
mum ualeat tot sæculis seruata pia literarũ monimēta, e quibus ceu penu diuite,
perpulchra totius uitæ exēpla, recta q; cōsilia, & pmere, & mortalib. sub cōspectũ
exhibere licet: Ideo non solũ ab iniuria uindicandos, uerũ etiã accurata diligentia
fouendos arbitramur eos qui operã suam promouendis bonarũ literarũ studijs, ac
restituendis, illustrandisq; ueterũ autorũ monumentis interponunt, suoq; sumptu
& labore præstãt, ut optimi quicq; libri perq; emendate, correcte q; in lucẽ edãtur.
Quũ itaq; ad præsens librũ Græcarũ Institutionũ, studio & cura docti, fidelis no-
stri dilecti Viglij Zuichemi Phrysi inuentũ, & in lucẽ assertũ, eiusq; Cōmentaria
in decẽ Titulos Institutionũ, quib. ferẽ tota testamentorũ materia declarat, nostri
& Impij sacri fideles dilecti, Hieronymus Frobenius & Nicolaus Episcopus suis
impēsis diligēter & accurate imprimēda susceperint, ne quispiã reip. iuuada præ-
textu huiusmodi libros in eorũ, q; primũ suarũ facultatũ impensis illos excuderint,
detrimentũ temere imiteĩ. Hoc publico edicto cautũ uolumus, & sancitũ, ne quis
omnino, quacũq; Imperij Romani fines patent, uel has ipsas Institutiones, & præ-
narrata Viglij Zuichemi Cōmentaria, uel alia quęcũq; honorũ Autorũ uolumi-
na tam Græca q; Latina, aut alterius cuiusuis linguæ, quæ ijdẽ Hier. Frobenius
& Nicolaus Episcopus intra decẽ annos à Dato præsentũ supputados typis suis
excudẽt, intra proximos quatuor annos à prima eorundẽ æditione, ullo pacto pro-
cudat, aut alibi excusa intra fines Imperij importet, aut aliũde adportata uẽdat, di-
strahat, aut, ut ista ab alijs fiant, autor sit, sub poena grauis indignationis nostræ, &
mulcta decẽ Marcharũ auri puri, quarũ altera pars fisco nostro, fraudis uindictæ, &
tera prædictis Frobenio & Episcopio cedat, præter librorũ amissionẽ, q; ijdẽ Fro-
benius & Episcopus ubicũq; locorũ nactos per se uel suos, aut adiuuato Magi-
stratus loci, uel citra hoc sibi uẽdicare ac in potestatẽ suã redigere possint. **MAN-**
DANTES proinde omnib. & singulis Typographis, Bibliopolis, & alijs quibus-
cũq; nostri et Imperij sacri subditis, cuiuscũq; status, ordinis & cōditionis, ut hoc
nostrũ edictũ & decretũ rite obseruẽt, & ab alijs seruãdũ curẽt, ac nihil in cōtrariũ
uel faciãt, uel fieri permittãt, quin potius prædictos Hieronymũ Frobeniũ & Ni-
colaũ Episcopiũ, & quoscũq; ab illis mãdatũ habẽtes, pro eiusdẽ edicti nostri con-
sequẽdo effectu, omni fauore & auxilio prosequant: In fidẽ præsentis manu no-
stra subscriptas, Sigilli nostri appẽsione cōmuniri iussimus. Datũ apud oppidum
nostrũ Montisoniũ Kal. Octob. Anno supra sesquimillesimũ tertio & trigésimo,
Imperij nostri decimo tertio, & regnorũ nostrorũ duodeuigésimo.

CAROLVS

Ad mandatum Cesareæ &
Catholicæ Maiest. propriæ

Bernburger

AVGVSTISSIMO IN

VICTISSIMOQVE IMPERATORI CAROLO, EIVS NO/
minis quinto, Viglius Zuichemus Phrysius, S. D.

AEPE ego mecum Imperator CAROLE, Opti/
me Maxime princeps, animo reputare soleo, quo
nam rerum humanarum fato consilioue factum
fuerit, ut ius hoc nostrum Ciuile, quod tam par/
uis principio fontibus ortum ac duodecim tantum
tabulis olim comprehensum fuit, in tam immen/
sam Constitutionum, Commentariorumq; mo/
lem excreuerit. Et quanquam nullam sine legibus

Rempub. stare diu posse, naturaliterq; ferè euenire scia, ut Ius Ciuile ex ca/
suum uarietate, nouitateq;, interpretationem atq; autoritatem prudentium
desyderet, prouideri tamen in primis & debuisse & potuisse existimo, ne in
tantam immensitatē confusionemq; produceretur. Nam nunc si quis rem
ipsam exacte secum expendere uoluerit haud facile dijudicet, fatius ne fue
rit, nullo omnino scripto iure Rempub. gubernari, ut ueteribus illis Lacedæ
monijs mos olim fuit: an uero tot eam scriptorū opinionibus, opinionūq;
ambagibus sursum & deorsum (quod dicitur) ferri. Principia tamen si quis
secum mente repetat, non minus utilia ac honesta, quàm necessaria fuerūt.
sed paulatim (ita uti fit) quæstus & famæ cupiditate, adeo in deteriora pro
lapsi sumus, ut instauratore tandem aliquo, qui collapsam Reipub. discipli
nam confusamq; Iuris Ciuilibus prudentiam quasi in integrum restituat, ma
gnopere indigeamus. Adfert hoc malum omnibus propè rebus humanis
diuturnitas, longeuusq; usus, qui dum consistere nequit in abusum ferè ten
dit. Quapropter bene illi de mortalibus merentur, qui rebus ad interitum
properantibus succurrunt: & quasi ruentibus uetustate ædificijs, nouas sup
ponunt columnas. Quod quidem ante Iustinianum, ipse Iulius Cæsar, effi
cere in Iure Ciuili destinabat: uidelicet ut ex immensa & diffusa legum co
pia, optima quæque & necessaria in paucissimos libros conferret (hanc
enim eius uoluntatem Suetonius Tranquillus in literas retulit). post quem
nonnullam etiam opem huic nostræ disciplinæ optimus Imperator Augu
stus Cæsar adtulit. nam ut autor est Sex. Pomponius, eū antea quicumque
studiorum suorum habebant fiduciam, publice de Iure responderent, ac in
contemptum abiret indoctorum multitudine, Prudentiam autoritas: edi
ctum ab illo propositum est, ut nemo deinceps citra ipsius autoritatem &
permissum respondere auderet. Quod tamen haud diu ratum mansit. tem
porumq; tandem cursu, & desuetudine penitus abolitum est: præsertim
a 2 post

VIGLII ZVICHEMI PRAEFATIO

post D. Adriani epistolam qua respondendi ius non peti sed praestari debere rescriptum est. Qui tamē usq; ad Gordiani Imperatoris tempora uel Responsa uel Commentaria ediderunt, egregie profecto, & cum magna immortalisq; penē laude susceptum munus exornauerūt. Nam ad Iuris Ciuilis prudentiam Græci sermonis peritiam & literarum prope omnium scientiam, tantamq; stili elegantiam adiunxerunt (liceat mihi hoc cum bonæ cæterorū uenia dicere) ut post ipsum Ciceronem, qualiacunq; hæc illorum fragmenta, concisim à Tribuniano nobis tradita, nullis ueterum scriptis cedant: tanta est in dictione puritas, in uerbis proprietates, atq; in tota oratione non affectata, sed simplex quædā & naturalis uenustas. Atq; ego quidem arbitror, neq; unquam neq; usquam Iuris prudentiæ studiū magis uiguisse floruisseue quàm apud Romanos: idq; trecentis illis potissimum annis, qui ab tempore quo ob partiū dissensionem cœpit iterum Reipub. per unum consuli, ad Gordiani Cæsaris ætatem numerantur: unde & ad alias gentes prouinciasq; magno omnium mortaliū assensu atq; applausu mox dimissum nauit. Nec scio an sperare liceat, ut æque unquam floreat: cum tunc absolutum, quasiq; ad summum perpetua quadam contentione perductum fuisse uideatur. postea uero cum progredi ulterius nequiuisset rursus descendit. Nam qui illis successerunt, nihil fere præter nudā docendi operam, relictum sibi crediderunt, uel quod prioribus pares esse non poterant, uel quod exhaustam occupatamq; esse ab alijs materiā censebant, nihil ut iam ferme quisquam addere posset: aut certe si quid adhuc erat, de quo dubitabatur, Imperatoribus id disceptandum decidendumq; suggerebatur. Quapropter ab eo tempore, Iuris constituendi autoritas ad solos Principes uenit: quorum Edicta, Rescripta, Decreta, sub generali Constitutionū appellatione comprehensa, eo mox & ipsa excreuerunt, ut alijs super alios codicibus multitudinē ipsorum moderari succedentes Imperatores fatagerent: donec tandem Iustinianus extremam admouit manum, & hunc quo adhuc in scholis utimur Codicem edidit. Ab Gordiano autem usq; ad Lotarium penultimum ex Saxonica gente Imperatorem, qui ante quadringentos plus minus annos in fata concessit, nullius (quod sciam) Iureconsulti nominis aut monumentū, dūtaxat latini (nā de Græcis mox dicemus) celebrat. Tandem uero, ut ad nostra ueniā secula, Italia exterarum & Barbararū (ut uocāt) nationum excursionibus defuncta, pristinoq; decori restituta intermissam multis seculis, & tantum non extinctam Romanarum legum disciplinam incredibili docentium discendumq; multitudine & studio instaurauit ac restituit: cuius ubi celebritas increbescere cœpit, tanta continuo per totam Europam Iuris Ciuilis & qui ipsum profiterentur autoritas inualuit, ut & gymnasia passim constituta, & præmia proposita fuerint, cum his qui Iurisperiti essent & iudicijs, arbitrijs, aut consilijs hominum inter se contro-

uerfias

uersas finire & decidere possent, tū uero illis, qui publice Iuris prudentiam
 profiterentur: quorum omnium autoritas crescere paulatim cœpit, ubi com
 mentaria in lucem exierunt, per quæ etiam posteris admirationem sui relin
 querent: quæcūq; nunc continua successorum æmulatione eò sunt adducta,
 ut Ius Civile magnitudine propè sua laboret. Nec tamen modus uel finis
 adhuc scribendi accumulandiq; ponitur, ut nisi tua optime Cæsar autoritas
 tandem intercedat, humanæ uitæ spacium absoluendæ huic disciplinæ de
 inceps nō sit suffecturum: ualdeq; timendum sit, ne omnium pulcherrima
 ac Reipub. multo utilissima disciplina, quæcūq; hoc tuum Romanum impe
 rium immortalis incomparabilisq; gloria illustrat, in contemptū & interitū
 adducatur: postquam scilicet non erunt qui eam sese assequi posse sperent,
 cumq; cæteræ gentes ob operosa, immensa, ambiguaq; interpretum cōmen
 taria iterum leges hæc repudiare cogitēt, quas ob summā admirabilemq;
 æquitatem, iustitiam, ac prudentiam olim tanquam diuinitus latas consti
 tutasq; amplexæ sunt: passim etiam de eo doctorum bonorumq; uirorum
 querelas audimus. Atq; utinam aliquādo eorum uotis CAROLE annuas,
 nouasq; nobis exoriare Iulius aut Iustinianus: nec solum inueteratum hoc
 scribendi & coaceruandi cacoethes (ut ille uocat) inhibeas, uerum ab ipsis ra
 diabus tot & tantarum opinionū dissensionumq; seminaria, nouis substi
 tutis cōstitutionibus euellas, uel saltem immensa librorū uolumina ad me
 diocrem aliquem modum perducas: Illo etenim malo, non tantum discen
 tium studia iam pridem grauius exercentur, atq; adeo affliguntur, sed pri
 uatorum etiam fortunæ cum luculento Reip. damno adteruntur. Tam mul
 ta enim interpretum iactitata opinionibus, cum in forum ac tribunal defe
 runt, iudicibus quidem bonis & probis magnum in discernenda uerita
 te examinandaq; iustitia scrupulū iniiciunt, improbis uero ianuam, ad gra
 tiam, odium, sordes, ambitionē patefaciunt: dispendiosa scilicet uictis, & pa
 rum ipsis uictoribus compendiosa, dum lucra pragmatici dispartuntur. Et
 profecto Augustis. Cæsar nihil superest, quo tot illustribus rebus à te ge
 stis, maiorem diuturnioremq; tibi gloriā apud posteros comparare pos
 sis, quàm si Ius Civile quo publica & priuata reguntur, in ordinem, in con
 cordiam, in breuitatem redigas: quo tandē sciamus quo iure uti debeamus,
 atq; ut idem deinceps & intelligere & ediscere commodius possimus. Scio
 quātis quotidie occupationibus Maiestas tua distringatur, quæ hic religio
 nis dissidium componere, alibi Turcarum occurrere minis, atq; etiā Mau
 ros & Indos, Nouosq; orbis ad Christianā fidem & sub suum Imperium
 compellere studeat: Sed tamen haud leuioribus negotiorum procellis Di
 uum Iustinianum agitatū legimus, qui parē tamen cum maximis Impe
 ratoribus laudem siue bello siue pace assecutus est, nec tantum armorū sed
 & legum gloria cæteris facile principibus antecelluit. Non desunt tibi Tri
 buniani

VIGLII ZVICHEMI PRAEFATIO

buniani, Theophili, uel Dorothei, quorum opera in tam præclaro opere uti possis, quiq; talem nominis in posteros propagandi occasionem, dari sibi exoptent. Cæterum interea illi maxime & suæ famæ & publicæ studioforum utilitati cōsulere mihi uidentur, qui donec tibi deus tam eximio operi incipiendo absoluendoq; consiliū atq; ocium concesserit (nam auxilium certe non deerit) sedulo dant operam, quo ea, quæ iam longa & infidelibus barbariorum descriptione, typographorumq; postea socordia deprauata sunt, emendent, quæ omissa sunt suppleant, quæ confusa distinguāt, ac totum legum Corpus mirabiliter dissolutū pro uirili resarciant. Qua quidem ratione & commentandi occasio utcunq; succiditur, & magnum proculdubio lumen disciplinæ nostræ inferitur. Nemo enim, ut arbitror, sano prædictus iudicio dubitat, legum textibus ceu fontibus restitutis, per multa quoq; in Doctorum commentarijs, magno legentiū fastidio à singulis prope hæctenus repetita, resecari posse. Nescio tamē quo fato fiat, ut ad ea quæ optima utilissimaq; sunt, pauci admodum animum atq; ingenium intendant: ac ut etiam sint aliqui, quibus ista sint curæ, ij tamen quo tendunt peruenire nequeūt. Nam in hoc disciplinæ genere, Italicæ Bibliothecæ semper excelluerunt: & de Florentinis Pandectis celeberrima est ubiq; fama. Sed non cuius homini (ut est in prouerbio) contingit adire Corinthum: & alio qui multa occurrere solent, quæ honestos conatus remouentur. Qui tamen tentauerunt, & qui aliquid effecerunt, non sunt sua laude defraudati. Nam ut nihil nunc de Alciato, Zasio, Budæo ac alijs maiorum gentium scriptoribus dicam, quantū sibi gratiæ atq; gloriæ Gregorius Haloander nuper peperit, qui pandectas sublatis tot maculis, næuis, mendisq; ad nouā quandam uenustatem redegit. Cui deinde & Codicis non pœnitendam emendationem, cum pulcherrimo ueterum Consulū catalogo adiecit: Nouissimèq; etiam Nouellas primus omnium Gerca lingua, hoc est uere Authenticas (sic enim sunt ab initio compositæ) publicauit, latina quoq; subiecta interpretatione, longe certe puriore elegantioreq; quàm sit ea qua uulgo in scholis utimur: in qua nonnunquā nec uerborum syntaxis cohæret, nec rerum sensus percipi potest. Fuit enim prior interpretes (quisquis is demū fuit) utriusq; linguæ æque imperitus. Utinam uero Haloander ille, ad hæc studia nostra iuuāda natus, diutius nobis superstes fuisset, pulcherrimisq; cœptis colophonem imponere potuisset. Nam eo cōsilio redierat in Italiam: sed uix ingressus, Venetijs misere quasi in ipso consiliorum rerumq; præclararum portu extinctus est. Cuius nobis mors minus deploranda esset, si saltem existerent qui tam gloriosi conatus successionem capefferent, atq; illius æmulatione excitati, hoc quod adhuc desyderamus implere atq; perficere studerent. Ille enim tantummodo hunc gloriæ campum alijs aperuit, multaq; post se reliquit, quibus cæteri sibi laudem cōparent: ille notas ædi-

dit, at utinam aliquis integrum Pandectarum corpus in lucem proferat, quod quidē beneficiū à Florentina Repub. studiosi iam olim expetiuerūt. Quācūq; aut post tot secula, mutatis tot rebus, tot ueterū abolitīs consuetudinibus, & nouis quotidie irrepentibus (ut plerunq; iā Municipiorū instituta moresq; Iuri Ciuili praeualeant, & responsis magis Doctorū, quā certā aliqua lege controuersiae diffiniantur) necesse prope sit (quod antea diximus) legum corpus innouare: attamē sic recte atq; ordine id fiet, si prius diligenter perscrutati fuerimus, si quae forte ex ueterum librorum fide restitui queant. Multa enim adhuc latent, & interpretum cōtrouersijs altercationibusq; inuoluta sunt: quae tamen ex emēdatīs codicibus, uel ex antiquis disciplinae nostrae monumentis, quorum pauca adhuc prodire in lucem, discipulis possunt. Et profecto ueluti antea dicere coeperā, qui huc conatus suos intendere, uidentur mihi multo solidiora diuturnioraq; famae fundamenta ponere, q̄ qui nunc Cramben (quod aiūt) nobis toties reponūt, & ex concinnatis Repetitionibus, temporalem industriae suae gloriā apud imperitum studiosorum uulgus aucupantur. Ego certe hoc ipsum ad quod alios hortor studio & cordi semp habui, nec omnino infeliciter mihi cessit, Quominus alij meliore nati sydere desperare debent, ne nō industriae suae & conati successus respōdeat. Ecce enim Maxime Cæsar Imperiales Institutiones Græcas primus omnium in lucem profero, & quasi studiorū meorum primum fructum, tibi qui sanctissimo Iustitiæ templo præsides, cuius stat arbitrio tota Iuris Ciuilibus disciplina, dedico consecroq;. Quas si tu benigna fronte susceperis, non modo mihi, studiosisq; alijs animum ad maiora persequenda addideris, uerumetiam clementia & humanitate tua rem dignissimam gesseris: multi enim ex hoc laudantur quod doctorum hominum Mæcenates & patronos sese præstiterint. nō audeo uero meum nomen illorum album inserere, sed tamen si id mihi bene apud te cessisse alij magis propiciam adepti Mineruā conspexerint, ipsorū quoq; studia ad tuum concelebrandum nomen excitaueris. Quod quidem ego non modo confido, uerumetiam certō persuasum habeo. Quapropter & hoc quale quale opus sub tui nominis auspicijs in lucem emittere ausus fui. Cum enim constet te honestis omnibus studijs apprime fauere, tū uero erga Iurisprudentiam, peculiariter te affici cōsentaneum est: quae ad legitimam Reipub. administrationē à ueteribus constituta Imperatoribus, tota hodie tuo numine & autoritate regitur: ut in ea uidelicet ius tibi soli sit & tollendi & mutandi & emendandi quicquid uelis. Nec nos aliud scire aut profiteri phas est, quam quod tibi tuisq; maioribus placuit: cum Cæsarei iuris studiosi cēseamur. Hoc nostrum itaq; studium Auguste Cæsar, tuum peculiariter fauorem promeretur. Possem tamen ego & alias multas huiusce Nuncupationis meae causas recensere, sed paucas tantū percurram. Nam cui potius hæc

VIGLII ZVICHEMI PRAEFATIO

dedicem quàm Optimo Clementissimoq; patriæ meæ principi, cuius auus
 MAXIMILIANVS, cuius amita Margareta, qui ipse illū cui ego omnē in li-
 teris profectū debeo, Bernardum scilicet Buchonem, Decanum olim Ha-
 gensem, cognatione quidem mihi patrum, sed pietate & beneficentia er-
 ga me pene plus quàm patrem, tot commodis auxerit, tot ornamentis ho-
 norarit, ut me quasi hæreditarium æs dissoluere par sit. Et Institutiones Im-
 periales cui potius q̄ ipsi Imperatori nuncupem: ut quæ olim latinæ sunt
 per Iustinianum studiosis exhibitæ, nunc etiam sub tuo Augustissimo no-
 mine, Græcæ in lucem tandem prodeant. Quæ porro inde utilitas ad eos
 qui Iuri dant operam, prouenire possit (quando hoc in primis ad operis ti-
 bi dicati commendationem pertinet) statim subiiciemus. Ego autem non
 ob publicum tantū commodum gratum tibi hoc munus nostrum fore spe-
 ro, uerum etiam ob id quoq; non displiciturum existimaui, quod priuatim
 usui tibi esse aliquando poterit. Celebratur enim uulgo Neoptolemi apud
 Ennium sentētia, Principi philosophari quidē esse necesse, sed paucis, nam
 omnino haud placere, & ut ego etiam addendum puto haud licere. Philo-
 sophia porro in qua principum liberos erudiri oporteat, non alia mihi ma-
 gis idonea esse uidetur quàm Iurisprudentia. Nullius enim disciplinæ stu-
 dium, æque illi qui ciuitatis, qui regni uel Imperij aliquando gubernacula
 suscepturus est, magis utile aut necessarium aut propriū esse potest quàm
 legum & iuris. Et ueteres cum regem laudare uolebant, iuris & æqui scien-
 tissimum seruantissimumq; fuisse prædicabant. Nominatim uero D. Mar-
 cus Philosphus Iuri studuit, ac L. Volusium Metianum audiuit. Seuerum
 Serbidius Sceuola instituit, Alexandri tutor ac præceptor fuit Vipianus.
 Quos quidem Imperatores optime Rempub. administrasse constat. Non
 aliunde uero aliquis uel melius uel maturius uniuersæ Iurisprudentiæ sum-
 mam, quam ex isthoc Institutionum opusculo, haurire queat. Erit itaq; hic
 liber aliquādo Principi PHILIPPO, primo unicoq; adhuc filiolo tuo cæte-
 risq; liberis quos tibi deus complures, uti tibi omnes comprecamur, largitu-
 rus est, utilissimus. Ex Græcis enim latina ueluti infra declarabimus pluri-
 mum adiuuantur: & tum etiam amplius atq; pluribus proderunt, cum ipsa
 hæc Græca latina aliquando facta fuerint. Verum quo clarius appareat,
 quid sit quod tibi dicare ausi sumus, & unde ad nos peruenerit, quæ inde
 utilitas accipi possit, ac quo reliqua quibus uera huius operis commenda-
 tio continetur, cuncti intelligant, rem totam ordine exponere incipiā. In-
 stitutiones itaq; quas Græci breuitatis causa Instituta ferè uocant (unde &
 ad nos eandem fluxisse cōsuetudinem arbitror) cum in omni disciplina ap-
 prime sint utiles, tum uero in Iure propè necessariæ sunt propter summam
 eius difficultatem immensitatemq;. Magni autem est momenti à suis prin-
 cipijs ac elementis artem aliquam didicisse: Et ut non alia esset ratio quæ
 Institutiones

Institutiones nobis commendaret, quàm quod eas bene edocti multo maius ad præstitutam studiorum metam peruenire queunt, sufficere tamen sola hæc deberet, ob quam tyrones summo studio Institutiones initio discendas sibi proponeret. Nam cur in eo tres annos consumamus, quod uno exequi possumus? Et quanquam ille noster etiam si alterum in sepulchro pedem haberet, discere se uelle dicebat, non tamen nos ideo in scholis totam ætatem commorabimur, quasi apud Minoem uel Aeacum (ut dicere solebat Cato) causas olim dicturi. Et in hac uitæ humanæ breuitate in primis curandum est ut studia nostra quod ad fieri potest maturemus. Nemo autem citius se absoluit quam qui certam rationem & uiam elegit, quæ maxime in Institutionum disciplina consistit: quales citra controversiam pulcherrime sunt, quibus in Iure Ciuili utimur. Continent enim summam quandam & legum pene omnium compendium: Nam quæ Pandectis uel Codice, titulis librisque totis explicantur, ea hic breuibus paragraphis seu uersiculis, incredibili ordine & elegantia comprehensa habemus, quæ non aditum modo ad secretiora iuris mysteria patefaciunt, uerum toto itinere, & in quibuscumque legum ænigmatis non aliter ac fax quædam præluceat. Scripsere autem multi ueterum eiusdem argumenti libros, inter quos præcipui fuerunt nomen, Aelius Martianus, Callistratus, Domitius Ulpianus, Iulius Paulus, Florentinus & Titus Caius. Huius etiam fragmenta quædam adhuc extant, unde ueluti ex unguibus quod dicitur leonem, ex quorum omnium libris D. Iustiniani iussu Tribonianus, duorumque eius collegarum Latinum Institutionum nostrarum opus concinnauerunt, Zeuxidis imitati exemplum: qui Crotoniatis Helenam deliniaturus, uirgines earum nudas inspexit, ut quod in quaque laudatissimum esset pictura redderet. Nam & illi quicquid in ueterum libris utile, quicquid ei argumento aptum, consentaneumque esset, huc transtulerunt. Primus autem Angelus Politianus in Miscellaneis Græco quoque sermone scriptas hæc prodidit, sub eodem profus intellectu, nisi, inquit, quia ritus quidam consuetudinesque Romanorum ueteres, uberius aliquanto & laxius in Græco quam in latino codice referuntur, ut peregrinis hominibus, atque à Romanorum more consuetudineque alienis res tota penitus innotesceret. Quoniam tamen nouum plerisque uidebitur, existere hac tempestate qui Græcos libros Iureconsultorum scholis inferant, operæ precium fuerit eorum autoritatem ac uetustatem paucis ostendere. Illius nobis non obscura extant argumenta, posteriores scilicet Imperatores, qui usque ad Iustinianum Iuri Ciuili componendo, ferendisque legibus operam nauarunt, linguæ Romanæ honorem utcumque tueri conatos fuisse, qua & non qui in Principum Curia & comitatu tunc agebant, utebantur: cum uulgaris sermo Constantinopoli Græcus esset. Nam & ueteres ferè Constitutiones latinas fuisse legimus, cum absurdum adhuc uideretur alia lingua leges conscribi, quam eorum à quibus originem, nomen, autoritatemque ceperant. Atque eum honorem ueteri

VIGLII ZVICHEMI PRAEFATIO

rem ueteri & aeternae urbi Romae Caesares Romanae Reip. principes semper tribuerunt, ut linguam eius populi uenerarentur, à quo Imperium acceperant. Quapropter & Byzantium Romam uocari Constantinus iussit, & Iustinianus in Nouellis Romanam linguam *πρωτογενῆς φωνῆ* id est patriam uocat. Cuius etiam illic professores non obscure fuere, inter quos Priscianus Caesariensis clarus etiam nunc inter Latinos Grammaticos. Graecos tamen linguam suam retinendam excolendamque studiosissimos, & Latinorum gloriam semper obscurare connixos fuisse satis constat. Proinde in Graecia & Thracia extiterunt mox nonnulli, qui quo suis hominibus laborem adimerent ad discendum linguam Latinam, ob Romanarum artium maximeque legum cognitionem ualde necessariam, Ius Civile in suam linguam traduxerunt, quod fieri etiam Iustinianus in Graecorum gratiam non uetuit: deinde quoque publice ipsum Graeco sermone doceri ceptum est: atque inde paulatim factum est, ut constitutiones nouae quae post aeditum Codicem exigente rerum usu promulgatae fuerunt, Graece tamen sint aeditae, quas deinde sciolus quispiam Latinas fecit. ut autem Graece proponerentur, illa etiam non leuis causa uisa fuit, quo uulgo commodius perciperentur, cum Graecus sermo latissime in Asia pateret, & Romanus tot calamitatibus continuo uexata Italia, iam pridem quoque translato seu amisso propemodum Imperio, paulatim cederet concideretque. Caeterum cum tribus locis Iura doceri Iustinianus permisit, apud Romanam, Berytum, & Constantinopolim, an tamen Romae aliqui sint professi post illud priuilegium incertum est, & uerisimile cum Urbis status semper postea Longobardorum aliarumque gentium irruptionibus, & domesticis etiam dissidijs agitato fuerit, inter arma leges siluisse. Quapropter Innocentius Quartus, Pontifex Maximus renouandum hoc priuilegium putauit, quum iam Iuris interpretandi usus Romae abolitus fuisset. De Beryto autem scribit Agathius rem sane oppidò acerbam, sed tamen memorabilem: pulcherrimam scilicet illam Phoeniciae ciuitatem, quae nunc solo Barbarorum portu nota est, prodigioso terrae motu penitus prostrata, soloque aqua tantum fuisse, haud ita certe diu post hoc priuilegium: Quo tempore ruentium aedificiorum mole plurimi nobilissimique iuuenes, qui Iuris discendi causa illic degebant, una cum claris. Doctoribus perierunt: nec unquam postea illa Academia pristinum decus recuperauit. Sola igitur Constantinopolis legum semper doctores discipulosque habuit: Et hi quidem qui Constantinopoli leges profitebantur (quae principio lingua Latina compositae ac conscriptae, & in uernaculum deinde sermonem, qui ut diximus Graecus erat translatae fuerant) eodem eas idiomate ac sermone exponebant, quod apud Berytum quoque factum crediderim. Quapropter uetustissimas in Ius nostrum interpretationes ac glossas Graecorum esse comperio, qui ipsum etiam legum textum, ut nunc loquimur, multifariam traduxerunt. Diuersae enim citantur apud

apud ipsos interpretationes, alia $\kappa\lambda\iota\ \pi\acute{o}\delta\alpha\varsigma$, alie $\mu\epsilon\tau\alpha\phi\epsilon\rho\alpha\varsigma\iota\kappa\acute{o}\varsigma$, alia $\pi\alpha\rho\alpha\tau\epsilon\rho\alpha\varsigma\iota\kappa\acute{o}\varsigma$: uidi etiam quasdam epitomæ nō absimiles. Cum uero prima sci-
 entia nostræ rudimenta Institutiones contineāt, uerisimile est nec ibi Græ-
 corum diligentiam uel industriam cessasse. Sed tamen usq; ad Politianum
 nemo de Græcis cogitauit: ille uero mirum in modum studiosorū omnium
 desideria indicio suo excitauit. Nostrates enim nō paucos nosco, qui dili-
 gentissime scrutati sunt sicubi eas inuenire possent. & Conradus Heresba-
 chius utriusq; linguæ peritiā cum primis excellens, Italiam etiam hac potis-
 simū de causa adire non est grauatus, ut illic Græcum exemplar ueniretur:
 quem scio iam olim scholia quoq; in Institutiones nostras parasse, sed ta-
 men haecenus pressisse, quod Græcam illi interpretationem nancisci non
 licuit. Omnes quidem, inquit D. Paulus, currunt, unus autem accipit præ-
 mium: quod mihi Patauī agētī Clarissimi uiri Petri Bembi beneficio ob-
 tigit, qui me sibi ab D. ERASMO Roterodamo unico bonarum literarum
 seculiq; nostri ornamento & patrono multo me hercle dignissimo cōmen-
 datum perquām humaniter complexus est, & exemplar benignissime ex
 Marciana Bibliotheca communicauit, pro quo immortales gratias debere
 me illi confiteor: cum em̄ hocce munus per se sit magnificū, tum tali autore
 longe preciosissimum atq; iucundissimum duco. Cui enim obsecro luben-
 tius hoc debeā, quām ei, qui nō patriæ modo suæ splendidissimæq; Reip.
 Venetæ, non huic tantum Patauinæ Academiae, sed toti Italiae literarum
 doctorumq; hominum uetustissimæ parētī & alumnæ maximo ac propè
 singulari ornamento existit: haud enim quenquam temere in Italia hodie
 reperias pluribus maioribusue dotibus præditum. Quapropter cum illud
 recordor de P. Crasso Mutiano, qui quinq; rerum bonarum maxima &
 præcipua habuit: quod esset ditissimus, quod nobilissimus, quod eloquen-
 tissimus, quod Iurecōsultissimus, quod Pontifex Maximus, tu mihi Bem-
 be occurris, in quo eadem propè omnia & longe plura decora conspiciam.
 Nam priora certe tria citra controuersia obtines: & quanquam Iurecōsulti
 titulum non sis admissurus, de iure tamen optime te meritum omnes post
 hac ueri synceriq; Iureconsulti prædicaturi sunt. Veterum autem sacerdo-
 tum Pontificumq; collegijs, ut nō inferior, ita neq; absimilis mihi ordo iste
 uester Rhodiensis uidetur, in quo sanè tu cæteris & dignitate & celebritate
 lōge præstas. Quid hic recenseā quantū tibi studiosi omnes debeant qui te
 Mæcenatem & patronum habēt ut doctissimum ita humanissimum. De-
 bent etiam ipsæ Venetiæ, quarum res gestæ eloquentissimo suauissimoq;
 stilo tuo splendent. Posthac uero & Iuris studiosi plurima se tuæ huma-
 nitati debere mecum fatebuntur, & debent lubenter, & debere plura maio-
 raq; cupiunt: cum in tua sit manu, nobilissimos illos Iurisprudentiæ thesau-
 ros, quibus nō minus quām opibus incredilibus D. Marcus exuberat, ad
 publicam

publicam studioforum utilitatem in lucem tandē emittere. quod quidem ipsi autores à te postulāt, qui tot iam secula in situ iacentes, & imperitorum nescio an inuidorum, seu incuria seu iniuria obsolescentes, quo à te omnis literariae antiquitatis diligentissimo patrono in lucem tandem restituantur efflagitant. quam profecto benignitatem, uel potius pietatem tuam, summo plausu, maximaq; gratia studiosi omnes excipient. Nec quenquam fore arbitror adeo deprauati iudicij malignæ uel uoluntatis, qui hoc uitio tibi uertere audeat. neq; enim uel exhauritur uel imminuitur hac beneficentia incōparabilis ille Marcianæ bibliothecæ thesaurus: sed clarissimæ Reip. tuæ Venetæ ingens decus & gloria isthinc accedet: cum ex ditissimo terrarum emporio, tales deinceps merces ad literarū, honestarumq; artium cultores uenire conspicientur. Illi nos profecto semper præsens hoc Institutionū Græcarum opus acceptum feremus, à Florentinis frustra hæctenus expectatum: cum inde & alterum nobis exemplar postea cōmunicatum sit, uelut in primis, & quod nobis ad prioris emēdationem multis locis usui fuit, fecit autem nobis eius copiam uir eruditissimus iuxta ac humanissimus Io. Baptista Egnatius. Quid porrò hoc nomine ipsi Bembo ac Egnatio debeamus, ita credo melius omnibus esse constiturū, si operis quoq; ipsius usum & precium paucis explicauerimus. Hoc ego hic asserere nō uerebor, nō modo ipsum expectationi, quam de eo iam olim Politianus fecit, abunde responsurum: sed tale omnino esse, quo nullus nō solum Iuris, alteriusue disciplinae studiosus, uerum quicumq; in Repub. uersari uelit, qui uel scire cupiat, quo Iure & cum liberis suis propinquisq; & ciuibus cæterisq; hominibus sibi uiuendū sit, carere debeat. Si enim turpe est, ac sæpenumero etiam damnosum, uersari in ciuium cœtu, nec scire quid honestum, quid æquum & bonum sit, quid ipse alteri, quid alter uicissim sibi debeat, quomodo iure ab iniuria quæ plæruncq; incidit sese uendicet, nec alios ipse lædat (ista enim ferè est disciplinae nostræ summa) quis obsecro non uidet non modo Iureconsultis, uerum etiā cæteris hominibus, qualem qualem publici & priuati Iuris scientiam maximo usui esse? est enim illa sanè politica & communis uitæ optima magistra. Iurecōsultorum uero professio hoc à cæteris differt, quod illi exactiorem quandam doctrinam præstare debeant, ad quam in raris intricatisq; controuersijs recurramus. at simpliciora illa, quæq; quoti die in uitam nostram, humanasq; actiones incurrunt, unumquemq; scire decet: quorum etiam ignorantia culpæ adscribitur. ea autem ex Institutionibus plenissime minimoq; negotio disci possunt. in quibus neminem uel prolixitas deterreat, uel obscuritas deinceps offendat: cum Græca interpretatio ita cūcta dilucida & perspicua reddiderit, ut sine glossis intelligi modo ab omnibus facile possint. Theophilus enim trāstulisse in Græcum sermone eas uidetur, non ob eam solum causam quo Romanæ linguæ ignaris gratificaretur

gratificaretur, uerumetiam ut explicatis difficultatibus omnibus & quasi
 nouo quodam illato lumine commendabilius uulgo hoc opus redderet: &
 tyrones quoque minus laboris uel fastidij in discendis Iurisprudentiæ rudi-
 mentis perciperent. In primis autem ut commode ars aliqua tradatur, &
 semel tradita perpetuo in animis discantium hæreat, rerum ordinem accu-
 ratissime seruare oportet. quod etiam si in prima Institutionum composi-
 tione eximie præstitum fuit, ad commodiorem tamen discendi facultatem,
 ipsius explicatio maxime conducit: quam nostræ iam scholæ continuatio-
 nem uocant. eoque non in rerum solummodo similium apta cōnexionē, sed
 etiam in commodo ad nouum diuersumque caput (quod tamen ipsum ali-
 quam habeat in genere cum præcedentibus affinitatē) transitu, potissimum
 cōsistit. Nec indiligerter meo iudicio nec insubtiliter quæ ad hanc rem per-
 tinent in toto Iuris Corpore Accursius annotauit, si modo eo contenti esse
 possemus, nec abuteremur ocio in morosis sophisticisque cauillationibus.
 In Institutionibus uero, quæ nobis Methodi cuiusdam instar exhibent, ma-
 gnopere refert hoc non minus planè quam diligenter fieri: id quod nō mo-
 do egregie Theophilus præstitit, sed quod in omni propè re difficillimum
 est, modum etiam seruauit ut in eo neque nimius esset neque parcus. sic certe
 posteriora præcedentibus cohærere ostendit, atque omne ordinis artificium
 exposuit, ut non tituli modo titulis, sed ipsi propè modum inter se uersiculi
 (quos nos paragraphos appellamus) ad unguem commissi esse uideantur.
 Cum uero in latinis Instit. non pauca inueniantur, quæ incognitis (ut sic di-
 cam) rerum fontibus ac fundamentis, nō satis intelligi præsertim à rudibus
 queant, huic etiam parti pulchre hic est consultum. Nam Interpres sicubi
 uidit locum uel breuitate uel rei natura subobscurum esse, ad euidentiore
 eius intelligentiam quædam ferè præfatus est: ex quibus cætera de quibus
 agitur perfectius & apertius perciperentur. hæc à nostris uulgo euidentialia
 uocantur, quæ plurimum ad docendum conferunt, si tamen cum iudicio &
 delectu modum quoque omni in re optimum adhibuerimus. Nam qui nūc
 in scholis publicis & Academijs regnant, uel superiore ætate commentaria
 scripserunt, quicquid à maioribus bene traditum præceptumque fuit, confu-
 derunt. Ecce enim quosdam uideas illotis quod dicitur manibus, ac sine ul-
 lis omnino procemijs mox in ipsos difficillimarū opinionum labyrinthos
 irrumpere, quo sæpe fit ut ne ipsi quidem explicare sese possint, tantū abest
 ut quicquam ab illis ad auditores utilitatis perueniat. alij rursus lucernam
 (quod aiunt) in meridie accendant, & ne in re facili, prælectio ipsorum mi-
 nus necessaria existimetur, uel ne idiotis (si dijs placet) sacræ huius scientiæ
 mysteria prophanent, conquirunt quasdam subtilitates, & ea ipsa quæ cla-
 ra erant, studio obscurant. Euidentialia autem huiusmodi, Græci *προθεωρη-
 τας* siue *προθεωρίας* uocant, quarum in omnibus ipsorum scholijs frequēs
β est usus

VIGLII ZVICHEMI PRAEFATIO

est usus: in Institutionibus tamen multo creberrimæ sunt & apertissimæ: exigente hoc operis natura, quod ipsi me hercle satis magnam commendationem per se adferre possent, etiamsi nullis alijs dotibus præditus esset. Nec opus quidem est ut huius rei exempla uel subiiciamus uel demonstramus, cum ubiq; obuia sint, quorum tamen quasi signum sequi lector poterit, illa uerba, ἔχει πάντα ὡς ἐν προθεωρίᾳ. & ne forte confunderetur id quod extrinsecus adiunctum est expositionis causa, cum ipso textu, ferè illa subiuncta uerba comperies: ἐπειδὴ σοι πάντα προτεθεώρηται, ὅρα λοιπὸν ἢ προκειμένου. Neq; rerum tantum sed & dictionum multarum interpretatio obiter inserta est, ne quid omnino remoræ esset, ueluti si de Instrumento fundi mentio inciderit, declaratur quid id sit, non definitione tantum sed & exemplis: si de peculio, quid sit peculium: si de possessione quid sit possessio, breuiter quidem nec minus dilucide, ueluti νομὴ δῆμιον ἢ ψυχῆ ἀπόρονη καὶ νέμεσις. Sic cum in Aquiliana stipulatione tenendi uerbum à possidendi distinguatur, mox subiicit Theophilus διαφορά γὰρ τῷ κρατεῖν καὶ νέμεσιν αὐτῆς, ὅτι κρατεῖν μὲν δῆμιον ἢ φυσικῶς κρατεῖν, νέμεσις δὲ ἢ ψυχῆ ἀπόρονη καὶ νέμεσις. Huius generis infinita exempla proferre possem, sed id hic nobis satis erit studiosum admonuisse, ut intelligat & quantum Græcæ hæ Institutiones Latinis præstet, & quid ipse inter legendum obseruare debeat. Sed & uetera pleraq; quorum cognitionem iam propè amiseramus, hic nobis diserte explicantur: ad quæ tanquam in scopulos quosdam impingentes antea hæere solebamus, uel quæ ab diuersæ professionis autoribus inquirenda fuerant. ueluti quæ sit manumissio quæ uel uindicta uel censu uel testamento uel apud consilium fiebat: quæ latinorum deditio rumq; libertorū origo, quæ uel olim inter ipsos differentia fuerit. tum quæ legatorū proprietas, quæ per uindicationem, per damnationē, per sinendi modum, per præceptionē fiebant: quæ & in Caij Institutionibus enucleata sunt. Itē quale fuerit testamentū procinctū, quale quod per æs & librā: qui stipendiarij agrj, qui tributarij dicantur. eiusdē generis est quæ fuerit lex Furia, quæ Voconia, quarum simpliciter tantum in Latinis ad legem Aquiliam mentio sit. Iam & bonorū possessionis uetera capita, unde pleraq; in ipsis etiam Pandectis melius declarantur, atq; alia propè infinita hic eleganter exposita comperire licet. Erant præterea & Græca nonnulla carmina, & uocabula Latinis Institutionibus passim inserta, quæ hic & integra & explicata leguntur: quæ certe antea uel non intelligebantur uel omnino deerant. quale est illud quod de teli significatione & etymologia ex Xenophonte citatur. καὶ τὰ βέλη ὁμοῦ ἐφίρειν, λόγχοι, ῥεθύματα, σφηνδόναι, πῆσαι δὲ καὶ λίθοι. quod testimonium proposito etiam accommodat Theophilus. inquit enim καὶ προτάξας ἢ ὄνομα τῷ βέλους ἐπήγαγε τὰ ἔξῃς. His accedunt pleraq; τυπικὰ, solenniaq; ueteris Iuris uerba, & formulæ antiquitatis usitatae

usitata, quæ etsi nunc in desuetudinē abierint, plurima tamen inde plenius
 & penitus intelligi, nemo inficiari poterit. exemplū esto de literarum obli-
 gationibus quæ olim nominibus fiebant. hinc autem quæ tandem isthæc
 nomina fuerint cognoscere licebit. Quid dicā de exemplis quæ rem præce-
 ptis sæpenumero, & regulis inuolutam, mirum in modum explanant: quæ
 in Græcis sese passim plurima offerunt, cum illorū in latinis magna sit pau-
 citas. Maxime etiam ad artem diffinitiones pertinent, nisi quod inde non
 modicum obscuritatis inuehitur, dum pleræq; res in suas fines collectæ mi-
 nus subinde à rudibus ad dialecticas exercitationes non satis assuetis perci-
 piuntur, quàm simplex ipsum nomen quod diffiniebatur. Nam in obliga-
 tionis, actionisq; diffinitione ne ipsi quidē maiores doctores satis sese ex-
 plicare possunt: ne quid interea de tyronibus dicā, at in Græcis cur quodq;
 uerbum adiectum sit, quem uie usum aut quod in diffinitione officium ha-
 beat dilucide exponitur. Adferunt & rationes ac causæ in rerum intellectu
 plurimū perspicuitatis. hoc enim optime intelligimus cuius uel rationem
 uidemus, uel causam cognoscimus. Theophilus autem ubicunq; hoc locus
 poscere uisus est, rationibus, causis, regulisq; id ius quod constituitur sic cō-
 munuit, ut non auctoritatem tantum legislatoris, sed & constitutionis æqui-
 tatem lector intueri possit. Illud lectorem latere nolo, primum titulum qui
 inscribitur de Iustitia & Iure, in utroq; nostro exemplari (consilio ne ipsius
 Theophili an librariorū incuria haud satis scio) fuisse omissum: ego tamen
 quando ita quibusdā uisum fuit, ut cunq; eum Græce redditum proposui,
 ne ἀκρίφαλον opus prodiret, forte aliquis aliquando & illum restituet ple-
 nius nactus exemplar: nam alia haberi præsertim in Italia minime dubito.
 certe neutrum eorū quibus ego sum usus Politiani fuisse arbitror, quem tamē
 constat exemplar harū Institutionū habuisse. Prius autem quod Bembo
 nobis communicauit, à Bessarione Cardinale Niceno relictum fuit, in quo
 tituli ferè Latini erant, qui tamē in Egnatiij libro Græce habebātur. Nos autē
 ferè prius exemplar sequi maluimus, uel quod hoc primo se obtulerit, uel
 quod diligentissime id, posteaq; descriptum fuit relegerimus, ac nostrum
 apographum cum hoc archetypo rursus contulerimus, adiuuantibus nos
 ea in re Hieronymo & Marco Agnini fratribus, & moribus & literis orna-
 tissimis, quos sua equidem laude & gratia quam nobiscum sunt promeriti
 defraudare hic nolo, quando non solum in conferendo uerum etiam in de-
 scribendo promptissimā ac fidelissimā mihi operam nauarint. Ego enim
 publico & priuato quotidie profitendi munere occupatus, solus ei rei quæ
 maturanda erat non sufficiebam. & alioqui ea mihi occasio in illud tempus
 inciderat, quo post diutinam uacationem inchoatæ iterum lectiones erant,
 ac maior aliqua diligentia à me recens in professorum numerum cooptato
 requirebatur. Titulos tamen Græcos (ne quid quisquam ea in re desidera-

VIGLII ZVICHEMI PRAEFATIO

ret) præfationi subiici curauimus, relictis ad contextum Latinis: uel eam etiam ob causam quod illi magis sint noti, ut si quis forte aliquid quærat per eos facilius inueniat. Cæterum & cognationum gradus in figuram ab Iustiniāno descripti, quo oculorum inspectione facilius à iuuenibus cõprehenderentur, ut in latinis ita & in Græcis exemplaribus non comperiuntur. Nam quod arborem quidam affinixerunt, eamq; in nonum usq; gradum extenderunt, autoritate caret & cum ipso titulo de gradibus cognationum non satis conuenit. Nobis autem Bonifacius Amerbachius Iuris Ciuilis & omnium bonarũ artium apprime doctus, ex uetusto Græcorũ Canonum uolumine, ubi titulus iste ex Institutionibus refertur, exceptam formulam exhibuit, quam editioni nostræ inserendam curauimus. Nec dubito quin ea figura fuerit olim ab Iustiniāno uel eius adiutoribus concepta: habet enim certe aliquid antiquæ maiestatis. nam arboris, trũci & stipitis uocabula, neotericorum constat esse cõmentā. Hic illud etiam admonendum duxi, latinos temere titulum de seruili cognatione, qui pars est tituli de gradibus cognat. separasse, propter arboris uti arbitror interuallum deceptos. Certe in Græcis unus est titulus, quod posteriores paragraphi in titulo de seruili cognatione etiam exigunt: eiusq; etiam satis manifestum extat argumentum apud Theophilum in titulo de exceptionibus, ubi de literarũ obligationibus titulum citans, uigesimum primum eum ponit, qui uigesimus secundus erit si uulgatam sequamur distinctionem. Autorem huius translationis iam sæpe Theophilum citauimus. sic enim in utroq; exemplari reperimus, cum Anticensoris adiectione, quem nostri nunc Antecessorẽ uocant. Putauĩ autem aliquando eum hunc esse Theophilũ, qui & latinarum Institutionũ cum Tribuniano & Dorotheo autor fuit. mouebat me quod Iustiniānus scriberet illum Constantinopoli optimam legum gubernationem extendere. nec enim est aliud hæc interpretatio Græca, quã quædam latinarum Institutionum extensio. quanquam aliud fortassis extendendũ uerbo Iustiniānus intellexit, & uix hoc, ipsum Theophilum in operis proemio taciturnum fuisse arbitror, præsertim cum non sub Imperatoris persona ut in latinis, sed interpretis cuncta narrentur. Quicumq; autẽ iste fuerit, non est dubium, ante multa eum secula uixisse: proximumq; fuisse Iustiniāni ætati: cum adhuc ueterum libri extarent, ex quibus pleraq; intelligi poterãt: quæ nunc detruncata abbreviataq; magnam obscuritatem atq; ambiguitatem pariunt. Nam quod uulgo iactatur, Iustiniānum post nouam legum compositionem, antiquorum Iureconsultorum conflagrasse monumenta, nec uerisimile mihi unquam uisum est, nec ut arbitror uerum est: nullum enim eius fide dignum testimoniũ adfertur: & multa diuersam humaniorum remq; suadent sententiam. Scio me iamdudum audire à barbaris istis (ut suo eos nomine uocem) Iuristis, Quis nouus hic nostris successit sedibus hospes

hospes? Nos ne hic etiam Græce discere iubet, cum antesignanus noster
 Accursius linguam illam ubiq; reiecerit, & citra eam tot insignes extiterint Iu-
 recōsulti, quibus ne in mentem quidem unq; uenit lingua Græca? Difficile fa-
 teor est senū (ut inquit Hieronymus) mutare linguam, nec minus forte ar-
 duum fuerit eam opinionem quam semel illi imbiberunt eximere: quā ideo
 etiam pertinacius defendunt, ne uulgo indoctiores habeantur, si se aliquid
 nescire fateri debeant, quod ad artis quā profitetur absolutionem pertineat.
 Non hic igitur cū talibus frustra contendere lubet. quid enim apud surdas
 & Bœoticas aures proficiat? sed apud studiosos id quod sentio, & quod se-
 quendum ipsis puto, & ante exposui, & exponere porrò pergā. Illud igitur
 sciendum Græcos omnium primos glossas in ius nostrū ab Iustiniāno di-
 gestum ac in linguam ipsorum paulopost conuersum scripsisse, quas scholia
 & paragraphas, & paratitla quoq; interdum uocāt, quia per titulorum sub-
 tilitatem, quæ similia uel discordia uidebātur annotabāt. paulatimq; etiam
 ipsi ad interpretationis latioris licentiā conuiuentibus principibus progres-
 si sunt: qualia ego non pauca nec contemnenda uidi. & extare scio antiquis-
 simas Theodori, Thalelæi, Isidori, Dorothei, Stephani, Ioānis multorūq;
 aliorum glossas: quæ si aliquando in lucem prodibunt, latinis uti arbitror
 non multum cessuræ sunt. Hoc enim nemo inficias ire potest (quod & an-
 tea asserui) in Italia ante quadringentos annos Ius Ciuile in nullo uel ho-
 nore uel usu fuisse, tantumq; Longobardicas leges & nescio quas alias ma-
 gis Barbaras (quarum adhuc uestigia in Municipalibus statutis extant) ua-
 luisse, ut ne nunc quidem satis Iuri Ciuili tam eleganter cōposito & huma-
 nitatis æquitatisq; pleno cedere dignentur. Nullius item Latini interpretis
 opus uel nomen uetustius ostendere uel citare quisquam potest. Nam Bul-
 garus, Hugulinus, Placentinus, Martinus, Pyleus, cæteri q; quos nos anti-
 quissimos sciētiae nostræ expositores habemus, post Lotarium Saxonem
 omnes uixere: uetustissimæq; illæ Pandectæ, quæ nunc Florentinæ dicun-
 tur, ac antea Pisanorum fuerūt, in lucem primum prodire anno salutis no-
 stræ MC XXXVI, repertæ in urbis Malfitanæ direptione, magnaq; uene-
 ratione ab uictoribus Pisanis domū relata, cum nulla uel sanè paucissima
 tunc in Italia Digestorum exemplaria extarent. Porrò Constantinopolis
 usq; ad patrum nostrorum memoriam (octoginta enim tantum sunt anni
 quod in immanissimi Turcæ proh dolor dominationem tyrānidemq; ue-
 nit) literis omnibus, & in primis disciplina Iuris uiguit: atq; illic celeberrimū
 semper Iurecōsultorum gymnasium & totius orientis supremum tribunal
 diuissime stetit. Quin & latinarum literarum secreta quæ una cum imperio
 Constantinopolim cesserant, in Græcam traducta linguam, omnesq; bo-
 næ artes summo illic studio excultæ fuere. Proinde interpretationem genui-
 nam & uerum legum sensum quæ per manus à maioribus acceperāt, longe

illos melius calluisse probabile est, quàm latinos, quum & ueterum Iurecon-
 sultorum uolumina unde Pandectæ sunt compilatæ, Imperatorum tempo-
 ribus illuc translata fuerint: quæ si extarent, dubio procul, multarum quæ-
 stionum examina euanescerent. Non sunt igitur Græci qui legum scientiam
 à fontibus hauserunt, à nobis contemnendi uel etiam postponendi latinis
 nostris, qui nec pleno Iuris corpore, nec eo emendato frui unquam potue-
 re. Meminimus quales uiros in Italiam superiore ætate Græcia miserit, qui
 si latinorum non uicerunt ingenia, studia tamen excitarunt, autoresque fue-
 runt, ut Græcæ linguæ disciplinam latini reciperent: cum ipsi Græci in latinis
 paria propemodum cum nostris facerent. Quis enim Bessarionem, Geor-
 gium Trapezuntium, Theodorum Gazam, ac Argyropolum contemnere
 audeat? Et apparuissent etiam Græci ut arbitror apud nos Iureconsulti, si
 linguæ ipsorum studiosi fuissent qui iuri hic operam dabant: uel si non ni-
 mis obstinate restitissent, nescio quo fato studiorum nostrorum, quæ adhuc
 in tenebris & ueteri squalore sese continent, cæteris omnibus disciplinis ma-
 gna cum gloria pulcherrime nunc renascentibus. Illud etiam in Græcorum
 commentarijs laude dignum est, quod neuiquam tantum est in ipsis opi-
 nionum quæstionumque pelagus quantum in nostris: cum illi per manus
 tradita uel ex antiquorum libris repetita, pro certis plurima habuerint, in
 quibus nos ariolari nec raro hallucinari necesse est. Nec Græci Imperato-
 res tantum excrescere doctorum suorum opiniones permisere: si quid enim
 forte sæpius in controuersiam incidebat, præsto erant constitutiones quæ
 deciderent. Itaque apud illos habentur multæ Nouellæ Iustini, Tiberij, Leo-
 nis. Item Alexij Comneni, Cōstantini Porphyrogēnetæ, Michaelis Ducæ
 filij, & aliorum Imperatorum. Quarundam tamen ex his, quod post Impe-
 rij diuisionem latæ sint, id est post Carolum Magnum, non plena apud
 nos forte autoritas fuerit, nisi tuo eas Auguste Imperator rescripto appro-
 baueris, ratasque habueris. Quid autem contra de nostris dicam commenta-
 rijs, quæ in Euripi modum, currunt, recurrant, perpetuoque æstu sursum ac
 deorsum feruntur? Et quod ab uno constructum est ab alio diruitur: iterumque
 succedit nouus aliquis artifex qui exædificet. Est igitur illa propria Græ-
 corum scholiorum laus, quod in ipsis non modo ueriora sed etiam certiora
 tradantur: cuius mihi pleniorē habebit fidem, quicumque in huius generis
 libros incidit. Ego quæ assero expertus sum: & percurri aliquando uolu-
 nebat, titulosque ex Pandectis Codice & Nouellis plus minus nonaginta,
 sub eodem legum ordine & sensu, nisi quod refecata erant, quæ superflua
 uidebantur. Inter hos est primus titulus de excusationibus tutorum, sed ta-
 men in eo quoque Modestini leges, quæ in Florentinis Pandectis Græcæ &
 integre habentur, concisæ abbreviatæque existunt. addita autem sunt istis
 diuerforum

diuersorum interpretum scholia, breuia sanè sed elegantia, & quæ nostris
 glossis multis in locis præferas. Quod ut magis credas notabile aliquod ex
 emplū lubet subiicere. Scribit Marcellus cum de annuo legato Falcidia de/
 ducenda est, tantum uideri legatum, quantū sufficit sorti ad usuras trientes
 eius summe quæ legata est colligendas. Hic præfatur Paulus Castrensis se
 nunq̄ uidisse textum de quo non uideret aliquā rationem, uel aliquem fru/
 ctum, excepto isto quem se non intelligere ingenue fatetur: errauerunt q̄ in
 eius interpretatione latini omnes, donec Hermolaus Barbarus ueterē usu/
 rarum rationem explicaret: unde postea edoctus Bartholomeus Socinus
 ueri intellectus lucem assecutus est. At eadem res clarissime, breuissime, & ci/
 tra ullam controuersia in Græcorū exponitur scholijs. Placet itaq; Ioannis
 adscribere uerba, unde & Græcorum cōmentariorū synceritas cognosci &
 Hermolai Socini q̄ cōfirmari possit sentētia, *τῶν τῆσι ῥοσάτης πρόστητος*
δοκεῖ ληγατευθῆναι, ὅση εἰ ληγατευθῆ ἡ δύναρ ἐφ' ἕνα ἐρισωρῆ συναγα,
ἕμ τόνον ἀρ τρίτῳ ἐμαρσῆς, ἀνάλογον τῆ ληγατευθείση ἤ ἀνάλις προσ
τη. οἷον ἐληγατευθῆ ἀνάλια δέησ νομίσματα, δοκεῖ σῶ νομίσματα ληγα
τευθῆναι. τόνον γὰρ ἀρ τρίτῳ ἐμαρσῆς τῆς ῥοσάτης πρόστητος τὰ δέησ
νομίσματα. εἰ δὲ ἐληγατευθῆ ἢ νομίσματα ἀνάλια, φ̄ δοκεῖ ληγατευθῆναι.
τόκος γὰρ ἀρ τρίτῳ ἐμαρσῆς τῶν φ̄ νομισμάτων, τὰ ἢ νομίσματα. In ean/
 dem sententiā & alię concurrunt interpretes, cōcordi & plana expositione,
 quæ nostris difficilima sunt uisa, breuiter extricantes. unde quoq; totius
 usurariæ rationis certa disciplina colligi potest. In tāta autem intellectuuum
 apud latinos uarietate, uix fieri potest quin unus aliquis scopum attigerit.
 sed quæ potius sequi debeamus nō satis subinde dijudicare licet: uni qui p/
 pe ratio, alteri autoritas suffragatur, & qui pertinaciter aliquid asseuerat fi/
 dem nonnunquam inuitis extorquet. Ego autem lubenter ad illius inclinā/
 bo partes, cuius opinio uetustissimis Græcorum interpretationibus confir/
 mabitur. ueluti etiam cum queritur, qualiter illa Constantini uerba in titu/
 lo, Qui admitti, Codice, sint intelligēda, in ultima constitutione. Eo addito
 ut etiam si intra alienam uicem, id est prioris gradus properantius exera/
 tur, nihilominus tamen efficaciam parem quasi suis sitam curriculis conse/
 quatur. hic Theodorus interpretis manifesto exemplo Ludouici Rom. sen/
 tētiā adstruit, quæ & ex textu Græco aperte satis colligitur, & latino ma/
 xime congruit. Longum autem fuerit omnia adscribere, cum eius generis in/
 finita animaduertentim. Illud etiam non indignum relatu fuerit, mirabiliter
 utrunq; τῶν νεαρῶν interpretem in ipso statim primæ constitutionis uesti/
 bulo lapsū esse. Quid enim absurdius eo sensu quæ ipsi reddiderunt, Car/
 thaginenses primum sub Iustiniano in Romani nominis ditionē fuisse re/
 ductos, cum nihil in latinis historijs notius uel celebrius sit Punicis bellis ac/
 uictorijs: Haloander legit ὠρεῖ, quid uetus non satis constat, cum Accur/

VIGLII ZVICHEMI PRAEFATIO

sius diuersam translationem citet. At $\kappa\acute{\nu}\ \tau\omega\ \beta\alpha\sigma\iota\lambda\iota\kappa\omega$ interpretes sic legerunt $\tau\acute{\iota}\zeta\acute{\alpha}\nu\omicron\iota\ \tau\epsilon\ \nu\acute{\upsilon}\nu\ \pi\acute{\rho}\omega\tau\eta\ \kappa\alpha\tau\omicron\ \tau\omega\ \rho\omega\mu\acute{\alpha}\iota\omicron\upsilon\ \&c.$ & de Tzanis populis hoc ipsum attestatur Procopius libro primo belli Persici: illos scilicet primum Iustiniani tempore duce Sitta uictos Romanū Imperiū uenerari cœpisse. Sed de Græcorum cōmentarijs satis dictum est. nunc ad Institutiones nostras redeamus: in quibus cum ostēderim ordinatius, planius, ac expressius omnia enucleari, nūc & illud addam, plerasq; difficiles & intricatas quæstiones, quæ multum diuē Doctorū disputationibus scholasticisq; controuersijs agitatae fuerunt, hic decidi: Quod ipsum nō grauabor exemplis demonstrare, quo & illis interim satisficiam qui suo iudicio soli sapiunt, ac Accursij, Bartoli aliorumq; præclara nomina prætedentes, quicquid non est eius farinae $\delta\ \delta\epsilon\ \mu\ \pi\acute{\rho}\omicron\varsigma\ \epsilon\ \pi\acute{\rho}\omicron\varsigma\ \kappa\alpha\iota\ \delta\ \delta\epsilon\ \mu\ \pi\acute{\rho}\omicron\varsigma\ \tau\alpha\ \alpha\lambda\lambda\omicron\tau\alpha$ facere iactant. Non nos quidem illos autores contemnimus, quibus magnam studiorū nostrorum partem lubenter impendimus: uerum nec illi credo (qua fuerunt industria) si quid sese reperturos sperassent quod ad disciplinam nostram conducere credidissent, eo supercilio spreuissent quo isti nunc illorum discipuli, qui Accursianos & Bartolistas sese nūcupāt. Bartolus sanè nec Hebraice quidem discere grauatus est: quāto minus Græcis literis operam dare detrectasset, si præsentem earū utilitatem sensisset: illum igitur atq; alios ipsa tempora excusant, quibus nō modo Græca lingua sed ipsa propemodum latina intertulerat. Nos uero isto seculo, utraq; lingua sic florente, cæterisq; disciplinis tam feliciter renascentibus, pudeat ne ueterē adhuc Barbariem discere ac tueri? Rerum (inquiunt illi) nobis non linguarū cura est: Sed an non sunt ipsæ res linguis cōtentæ ac expressæ? & si nihil haberet Græca lingua in rebus ipsis utilitatis haud equidem exigerem ut in ea Iurecōsultus magnam operam collocaret. Nunc uero si lubet & rerum ipsarum non cōtemnenda exempla accipe. Testamenti factio originem habeat à Iure gentium an Ciuili tritissima est in scholis quæstio. & in utranq; partem multa adferuntur: cum aperte hic legamus $\epsilon\theta\eta\iota\kappa\omicron\varsigma\ \nu\omicron\mu\acute{\iota}\mu\alpha\ \epsilon\acute{\iota}\nu\ \delta\iota\alpha\theta\eta\iota\kappa\alpha\varsigma\ \sigma\upsilon\gamma\gamma\acute{\rho}\alpha\phi\alpha\varsigma$. Itē in illa specie qua quidam seruum alienum instituit quem patremfam. arbitrabatur, & si heres non erit Meuium substituit, quanta est de hereditatis diuisione altercatio? Semis scilicet ne unus tantum diuidi, ac alter alteri præcipuus esse debeat, & cui potius adijciendus sit? At hic sine ulla uerborū ambiguitate, æqualiter hereditatem diuidi ostenditur, idq; Imperatorem siue Tiberium siue ut alij uolunt Titum in persona Parthenij serui sui fecisse traditur. sibi enim Cæsar semissem retinuit, alterūq; substituto permisit. Ad alio aliud: In latinis legitur Amitam licet adoptiuā ducere uxorem non licere, Item nec materteram. an & hic repetere adoptiuam debeamus Accursius Aretinusq; disputāt. Theophilus uero clare diffinit Materteram adoptione nobis nō coniungi. Quod tamen quando in incerto adhuc est, propter Caij

pter Caij autoritatem, dicentis magnam materteram adoptione consuetu-
 etam, uxorem nō licere dūcere, paucis dissoluam, quo & hanc antinomiam
 tollam, & Theophili autoritatem confirmē. Accursius tum materterā ado-
 ptione iungi existimauit, cum quis quasi ex filia esset adoptatus, quod re-
 cte (meo iudicio) Aretinus improbauit: nam cum ex ea natum in potestate
 habere nō possimus, multo minus adoptatum: cum sic quoq; adoptio non
 recte fiat. Est & alius Accursij intellectus, qui nihilo magis sustineri potest,
 nec mediocriter hæc me olim antinomia torfit, quam & eleganti disputa-
 tione explicuit Clarissimus Doctissimusq; Maiestatis tuæ Maxime Cæ-
 sar Procacellarius Mathias Heros in Annotationibus suis in Institutiones,
 quas nobis aliquādo optimus idemq; eruditissimus amicus Franciscus Ru-
 pilius communicauit. In quibus me hercle cum summa ingenij subtilitas &
 multijugæ eruditioni singulare coniunctum iudicium, tum dictionis mira-
 bilis quædam & planè Romana elegātia relucet. nec dubito quin amplis-
 simam laudem adsequi potuisset, si in hoc pulcherrimo cōmentandi cepto
 constitisset. nunc tamen amplius quoddam gloriæ theatrum ingressus est,
 maioremq; Reipub. de se usum præbere potest, in tuarum occupationum
 Auguste Cæsar partem uocatus. Cæterum inexplicabilem propè antino-
 miam illam G. Haloādrī tandem editio dissoluit, uel potius (quod de Gor-
 dio nodo Magnus faciebat Alexander) dissecuit, quæ loco Materteræ A-
 mitam substituit: hoc uidelicet modo, Vtiq; autem amitam & amitam ma-
 gnā prohibemur uxorem ducere. tanti est momenti in emendatum Co-
 dicem incidere. In diuisione quoq; stipulationum Cautiones illæ de dolo
 & seruo qui in fuga est persequendo, multo hic declarantur melius: to-
 tiq; ei tractatui magnum lumen accedit: ut & Literarum obligationi, de
 qua etsi nusquam plura quam in Institutionibus, in Græcis tamen omnia
 dilucidius exponuntur, multorumq; errorum materia præciditur. Iam in ex-
 emplo quod habemus ob præpostere concepta uerba stipulationem fieri
 inutilem, ut si nauis ex Asia uenerit hodie dare spondes, quàm intricata est
 Interpretum expositio: hanc tamen Theophilus breuiter explicat: Inutilis
 inquit præpostera stipulatio erat, ueluti si quis sic roget, Si nauis cras ex
 Asia uenerit hodie dare spondes: Ideo autem erat inutilis, quod datio con-
 ditionis euentum præcedebat, quæ posterior esse debebat. Sed dotis exem-
 plum ad stipulationes extendit Iustinianus. ut hodie *ἢ ὕστερον πρότερον*
 nihil impedimenti adferat: Item quæ dicantur præiudicia & præiudiciales
 actiones, quis antiquitus Ordinariorū iudiciorū ritus, quæ item eorū origo
 fuerit, quomodo deinde extraordinaria successerint, tum quoq; elegantissi-
 me forma, qua bona debitorum possideri uendiq; soleāt, & quis uenditio-
 nis magister, quis uē bonorū emptor dicatur, luculente hic describitur. Præ-
 terea quomodo utilis actio ex interdictis proponat, quare furti actio cum

sit prætoria, sit tamen perpetua. Quid autē hic conor enumerare quæ sunt
 infinita & propè innumerabilia, cum diligens examinatio collatioq; Græ-
 carum cum latinis semper aliquid diligenti lectori allatura sit noui: ac tum
 sese uel maxime earū utilitas exeret, cum dubitandi de aliquo articulo occa-
 sio oblata fuerit. Quapropter puto non ingratum lectori fore, quod para-
 graphorum capita ex latina editione adscripserimus, quo ad manū statim
 esset hoc quod quæritur. Scio autem nonnullos desideraturos esse ut totæ
 hæ Institutiones latinæ iterum fiant, cum ob uberiorē expositionem, quàm
 quæ est in antiquis quibus uulgo utimur, tum ob multas alias dotes quas
 supra recensuimus: quo & ij qui Græcis literis non sunt imbuti cōmunem
 ex his fructum capiant. Non desuere tamen rursus qui dehortati sunt, qui-
 bus totum etiam hoc studium ex Græcis latina trāsferendi nimium displi-
 cere animaduerti. Nam dum quorundam, inquit, ignauia atq; imperitia
 consulitur pulcherrimæ linguæ usus in discrimen uenit: argumentoq; urun-
 tur satis euidenti, postquam enim cepere in uernaculā linguam latini quoq;
 autores uerti, literarum simul latinarum studium admodum refrexit. Et
 cur Gallicum & Italicum inquit sermonem discimus nisi propter cōmer-
 cia & necessitatem humanorū negociorum, quæ si uernacula lingua expe-
 dire possemus, quis tādē esset qui inani sese discendi labore fatigare uel-
 let? Sic fit ut hodie dum omnia Græcorum monumenta in linguam lati-
 nam transferuntur, admodum pauci existant qui Græcam linguam exacte
 discere dignentur. Quod si ea quæ uulgo uocātur Authentica, latina facta
 non fuissent, iam sanè necessitas omnes iuri operam dantes ad Græcas lite-
 ras discendas cōpulisset: nunc uero praua quadā consuetudine ferè fit ut il-
 lud tantum unusquisq; discat, quod necessitas artis cui se dedit efflagitat,
 & ad quod quæstus inuitat. Ego tamē quod Ciceronē & maximos quosq;
 linguæ latinæ autores cum stili exercendi, tum publicæ utilitatis gratia feci-
 se uideo, improbare non ausim: multis enim non uacat Græce discere, mul-
 tis desuere præceptores, & difficile ac incommodum est in ea ætate qua se
 rits negocijs dedicata & occupata esse debet, ad hæc rudimenta animum
 reuocare. Non desunt quidem eorum qui senes Græcas literas didicerunt,
 exempla, sed non omnes Catones uel Augustini esse possunt. Quapropter
 haud illubenter hanc gratiam inijssem, nō modo ut Græcæ, sed etiam ut &
 illæ ipsæ latinitate iterū donatæ Institutiones, me autore atq; interprete in
 lucem simul prodijissent. Verum cum ego publico hic munere profitendi
 occupatus essem, in quo quod ingenio & doctrine deerat diligentia saltem
 compensare cupiebam, & amici nonnulli ijsdem nobiscum studijs initiati
 moram non ferrent, siue ut ipsi maturius eo fruerentur, siue quod uereban-
 tur ne nobis hic thesaurus periret (cum non desint qui quo soli sapere uide-
 antur quicquid est talium opum præripere & suppressere student) ad bene
 profecto

profecto & eleganter transferendum, non satis habui ocij, posset uero hoc
 superuacaneum uideri cum ipse Theophilus ex latino in Græcum primum
 hæc Institutiones conuerterit, nisi tanta optimarum rerum accessione locu
 pleratae essent. Certe uisum mihi fuit sic ampliorem Græcis principio gra
 tiam fore, si per se prodirent, ne pleriq; dum laborem fugiunt ad latinam se
 interpretationem conuertentes Græca prius negligenter, quam cognosce
 rent. Illos certe quibus ætas adhuc est integra & ad discendum idonea, ad
 monitos rogatosq; uelim, ne ipsi Græcarum literarum disciplinã parare si
 bi grauentur, ne uic latinã translationem expectent, sed ex Græcis linguam
 una cum legum rudimentis perdiscere studeant. Aliquando profecto fore
 spero ut ea non minus Iuriscõsulto sit usui, quam est uel medico uel theolo
 go uel philosopho, quorum omnium artes Græcis literis diligentissime tra
 ctatæ sunt. Trebatius certe ille noster etiam Aristotelem legebat & Rhetor
 res audiebat, ut Cicero in Topicorũ procemio ostendit: & nos nunc ipsam
 linguam discere grauabimur, tam magno nobis non modo honori sed
 etiam usui futuram: uidelicet, cum tam multa Græce in Iure nostro scripta
 modo reperiamus, percurrere enim quæso Pãdectarum opus, ilico intelliges
 Papinianos Ulpianosq; legum *νορυφαίως* non minus Græce quam latine
 de Iure respondisse. His adde nouissimas Iustiniani Constitutiones Græ
 ce tantum scriptas, ex quibus ueluti à suis fontibus, multo synceriores in
 tellectum quam ab translationibus dubio procul haurire licet. Venient et
 iam breui uti spero in lucem antiquissima Græcorum in Ius Ciuile com
 mentaria, quorum utilitas ad eos solos pertinebit qui Græce didicerunt: pe
 nes quos etiam ex hoc Institutionum opere donec latinum fiat peculiaris
 fructus erit. Nullus autem unquam tam bonus fuit interpres, ut nõ aliquo
 in loco à scopo quod dicitur aberraret, & habent etiam optima uina suas
 feces. Quapropter inueniet fortassis quædam qui diligentius uolet singula
 excutere, quæ reprehendi possint, ueluti quod Draconẽ Lacedæmonium
 legislatorem fuisse tradit, quod Macedonem nõ sceneratorem, ut nos acce
 pimus, sed filium familias, quod pro Tiberio Pium nominauit ac eius gene
 ris alia, non ita tamen (ut existimo) multa. Quibusdam fortassis etiam pecu
 liaris character quo non solum hic Theophilus uerũ scholiographi quoq;
 ceteri usi sunt non satis placebit, propterea quod non sit mere Græcus. mi
 xta enim sunt multa ex lingua latina uocabula ac ad Græcã declinationem
 pronunciationemque nescio an satis apte uel licenter deflexa. Quod ta
 men in antiquissimis etiam Iureconsultis annotare licet, qui legata *λίγατα*
 & incolas *ιγκόλας* dixerunt. Parcius tamen inquires illi quam recentio
 res isti, at id nobis fortassis sic uidetur, quod illorum pauca horum plurima
 extant, sunt autem non modo uniuscuiusq; linguæ sed etiam artis quædam
 idiomata, non mirum itaq; uideri debet Ius Romanum quod Ciuile uoca
 mus Ro

VIGLII ZVICHEMI PRAEFATIO

mus, Romana & propria in plerisque habere uocabula, quae describere quidem pluribus uerbis alia in lingua possis, una uoce reddere non possis: ueluti bonorum possessio, peculium, legatum, interdictum, codicilio, stipulatio, tutela, emancipatio, familia, usucapio, & eius generis infinita alia. Nam cum & ipsae res quae his uocabulis significantur propriae sint ciuium Romanorum, consequens est non facile quae per omnia respondeant, in alia lingua uocabula reperiri. Multarum etiam dictionum quae apud alios autores aliter significant proprius est in Iure usus. Nam Institutionem nos proprie ad haereses, Arrogationem ad eos qui in filios suscipiuntur referimus. Multa quoque uocabula ad certam aliquam significationem restricta sunt, ut tutela, actio pactum, arbitrium, aliaque multa eiusdem generis. Idem etiam in alijs disciplinis accidit, ut diuersae scholae ac professionis homines uix sese mutuo intelligant, dum quisque de sua arte, suis loquitur uocabulis. Quo magis certe Graeci excusandi sunt, qui ab eius fori uocabulis non ausi sunt recedere a quo ipsi iura sua pendere intelligebant. Erant etiam olim apud nos multa solennia uerba quibus praecise erat utendum. haec igitur Graeci necessitate quadam receperunt, ac semel recepta tametsi soluti necessitate retinuerunt. Et solet etiam ferere accidere, ut cuius sublimis imperio eius quoque linguam perdiscere studeamus: euidentissimumque est argumentum originis uniuscuiusque gentis uel ciuitatis, ab linguae & uocabulorum similitudine: uel colonos scilicet ipsos fuisse eorum ad quorum linguam uernaculus sermo accedit, uel imperio aliquando fuisse subiectos. & solennia quidem uerba Iuris Ciuilis adeo curiose obseruabantur, ut plerique olim dubitarent, posset ne stipulatio, fideiussio, acceptilatio, testamentum & eiusmodi Graecis uerbis equipollentibus fieri, donec sublata sunt solennia omnia, permissumque ut qua quisque lingua uellet, uoluntatem suam exprimeret. Proprietas itaque Iuris Ciuilis & curiosa periculosaque uerborum apud antiquos, formularumque conceptio, & ipsorum denique Romanorum apud Graecos imperium & iurisdictio pleraque linguae Latinae uocabula Graecorum sermoni inseruit. Idem licet etiam in Germanicis, Gallicis, caeterisque tribunalibus, & in Iudiciorum actis quae uernacula lingua scribuntur animaduertere, quae Latinis uocabulis referta sunt. nec aliam tibi rationem pragmatici reddituri sunt, quam quod non reperiant in sua lingua, quae idem significant uocabula: & quod Latina sint & propria magis & *ἑμπατιστώσα*. Quod medicis etiam nostris accidit, qui disciplinam suam ex Graecis Arabicisque scriptoribus repetentes, extraneis exoticisque uocabulis linguam Latinam repleuerunt. Ac multi etiam Latini scriptores pulchrum putant si stilus ipsorum Graecae linguae peritiam redoleat. Et si Graeca uicissim ullius alterius admittit consortium, nulla profecto minus erit barbarum & cum qua melius ipsi conuenire debeat quam Latina. Iam credo aliter quis dicet munus nostrum satis a nobis uerbis ornatum esse. Sed cum etiam ea quae

ea quæ optima sunt & mortalium usibus utilissima, plerumq; neglicantur,
 non ob aliud q̄ quod ignorentur, necesse interdum est, ea etiam quæ per
 se bona sunt, præconio aliquo adiuuare. Quod nos equidem lubentius hic
 fecimus quo adolescentum studijs bene consuleremus, atq; eos ad utilissi-
 mam harum Institutionum lectionem excitaremus. Nihil autē in laudan-
 do hoc opere negocij nobis fuit, quum ipsum nobis tam diuitem ac copio-
 sam ad instruendam commendationem suppellectilem subministraret.
 Quantumuis autem multa congesserimus, minimā tamen partem uix nos
 attigisse testabitur, qui diligenter omnes dotes expenderit. Siquidem nos
 capita tantum quædam percurrimus rerum præcipue laudabilium, quæ is
 demū plenissime cogniturus est, qui attente ipse legerit, & cum latinis Græ-
 ca contulerit. Nec quicquam equidem timeo, ne quis nos studiosorum re-
 prendat, quasi præfationis modum excesserimus, quum ea quæ non mo-
 do de hisce Institutionibus, uerum de cæteris Græcorum monumentis &
 commentarijs quæ ad Ius Ciuile illustrandū pertinent, in mediū adduxi-
 mus, cōplures (uti spero) incitatura sint, ut nobis sese socios addant, quo tan-
 dem in lucē id genus thesauros hæctenus absconditos reuocemus. Protra-
 xere etiam me longius morosa & iniqua quorundā criticorum iudicia, qui
 publicæ utilitati inuidentes, magnis excipiunt conuictijs, si quid in lucē pro-
 feratur melius quàm ipsi didicerunt. aduersus quorum malignas censuras
 & linguas, opus hoc quasi antidoto præmanire uolui. Quanquam n̄ spero
 si qui erunt, aliquantum sibi temperabunt, minus certe palàm id facere au-
 debunt, postquā sub felicibus Augustissimi nominis tui auspicijs Inuictissi-
 me Imperator CAROLE, exire hoc opus conspexerint. Tibi enim ipsum
 inscribimus, dedicamus, consecramus. Quod quidē ius etiam si in alieni au-
 toris opere, permitti tamen nobis arbitramur: quādo id nunc aliqua ex par-
 te nostrum censei potest. nam suppressum hæctenus & in tenebris iacens
 latensq; in lucem primi omnium reduximus, ac quoad licuit ad uetustissi-
 morum exemplariū fidem recognouimus, formulisq; deinde elegāter ex-
 tudendum curauimus: idq; in FROBENIANA totius Germaniæ faci-
 le principe officina: quod ut hilari fronte Maiestas tua suscipere dignetur,
 etiam atq; etiam rogo. Bene uale, & perge Opt. Max. Cæsar diuino opi-
 tulante numine, & Imperium tuum florentissimum ac amplissimum, & no-
 men æternæ laudis monumentis dignissimum reddere. Datum Patauij,
 pridie Calen. Iunij. Anno M. D. XXXIII.

ΤΙΤΛΟΙ ΤΩΝ ΤΕΣ-
ΣΑΡΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΩΝ ΙΝΣΤΙ-
ΤΟΥΤΩΝ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ

Διατάξεις Βεβαυδστα τῶν ἰνστιτῶτα.

ΤΗΣ Α΄ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΖΙΩΝΟΣ

α	πὸς δίκαιοσύνης καὶ νόμου.
β	πὸς νόμου φυσικοῦ, ἐθνικοῦ, καὶ πολι- τικοῦ.
γ	πὸς νόμου προσωπικοῦ.
δ	πὸς θυγατρίας.
ε	πὸς ἀπελευθέρωσιν.
ς	τίνες καὶ ἐκ ποίων αἰτιῶν ἐλευθέρω- σθῶσιν.
ζ	πὸς νόμους φροσὶς ἀναρρέσεως.
η	τίνες ἴδιος ἢ ἀλλοτρίως δικάζει εἰσὶν.
θ	πὸς πατρικῆς ἐξουσίας.
ι	πὸς γάμου.
ια	πὸς υἰοθεσίᾳ.
ιβ	ποίοις τρόποις τὸ ἐπιξέσθαι δηλώνεται.
ιγ	πὸς ὑποτροπῶν.
ιδ	τίνες δίδωσθαι ἐπίτροποι ἐν ταῖς ἐξουσί- αις δύνανται.
ιε	πὸς νομίμων συγγενῶν ὑποτροπείας.
ισ	πὸς ἀρχῆς ἐλαττωμένης.
ιζ	πὸς νομίμων πατρῶν ὑποτροπείας.
ιη	πὸς νομίμων γονέων ὑποτροπείας.
ιθ	πὸς τεταρτημηνίας ὑποτροπείας.
κ	πὸς ἀπλιανῶν ὑποτρόπων ἢ ἐκ τῶν νόμων ἰδι- οῦ καὶ πτίζα δίδωμένης.
κα	πὸς αὐτογενείας ὑποτρόπων.
κβ	ποῖοι τρόποις ἢ ὑποτροπή δηλώνεται.
κγ	πὸς τῶν κηρατῶρων.
κδ	πὸς φιλίγγους τῶν ὑποτρόπων καὶ κη- ρατῶρων.
κε	περὶ παρακλήσεως τῶν ὑποτρόπων καὶ κηρατῶρων.
κς	περὶ ἐπιτρόπων ὑποτρόπων καὶ κηρα- τῶρων.

ΤΗΣ Β΄ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΖΙΩΝΟΣ

α	περὶ πραγμάτων διαίρε- σεως.
β	περὶ πραγμάτων σωματικῶν καὶ ἀ- σωμάτων.

TITVLI QVATVOR
LIBRORVM INSTITVTIO/
NVM D. IVSTINIANI

Prooemium Institutionum.

LIBRI I

I	De iustitia & iure.
II	De iure naturali, gentium, & ciuili.
III	De iure personarum.
IIII	De ingenuis.
V	De libertinis.
VI	Quibus ex causis manumitte- re non licet.
VII	De lege Fusia Caninia tollēda.
VIII	De his q̄ sui sūt uel alieni iuris.
IX	De patria potestate.
X	De nuptiis.
XI	De adoptionibus.
XII	Quib, modis ius patr. pote. sol.
XIII	De tutelis.
XIIII	Qui testamento tutores dari possunt.
XV	De legitima agnatorū tutela.
XVI	De capitis diminutione.
XVII	De legitima patronorū tutela.
XVIII	De legitima parentum tutela.
XIX	De fiduciaria tutela.
XX	De Atiliano tutore, & eo qui ex lege Iulia & Titia dabit.
XXI	De auctoritate tutorum.
XXII	Quibus modis tutela finitur.
XXIII	De curatoribus.
XXIIII	De satisfatione tutorū uel cu- ratorum.
XXV	De excusationibus tutorū uel curatorum.
XXVI	De suspectis tutoribus uel cu- ratoribus.

LIBRI II

I	De rerum diuisione, & acqui- rendo ipsarum dominio.
II	De rebus corporalibus & in- corporalibus.

περὶ δολείας ἀγρῶν.
 περὶ χήσεως λαγῶν.
 περὶ χήσεως καὶ οἰκίσεως.
 περὶ τῶν ἐν χήσει λαμβανομένων καὶ
 μακρῶ χρόνῳ διακατεχόμενων.
 περὶ δωρεῶν.
 τίσιμ' ἐκποιεῖν ἔξεσιρ ἢ οὐκ.
 εἰς ποίων προσώπων ἡμῖν προαποεῖν.
 περὶ εἰσπρατικῆς διαθήκης.
 περὶ στρατιωτικῆς διαθήκης.
 τίσιμ' ἢ συγχωροῦντος διαθήκας
 ποιεῖν.
 περὶ ἀρκλήρων παίδων.
 περὶ τῶν ἀληρονόμων γένεσεως.
 περὶ χωρικῆς ὑποκαταστάσεως.
 περὶ οὐρανικῆς ὑποκαταστάσεως.
 ποίοις τρόποις αἱ διαθήκαι ἀκυροῦν-
 ται.
 περὶ ἀτάκτου διαθήκης.
 περὶ ἀληρονόμων ποιότητος καὶ εἰ-
 σπρατικῆς.
 περὶ ληγάτων.
 περὶ ἀφαίρεσεως τῶν ληγάτων.
 περὶ νόμου φαλκιδίᾳ.
 περὶ τῶν ἐν πίσει καταλιπανομένων
 ἀληρονόμων, καὶ τοῦ δεσποσίου καὶ
 τρεβελιανέως.
 περὶ ἰδικῶν πραγμάτων τῶν εἰς τὸν οὐρανὸν
 καὶ οὐρανίου καταλιπανομένων.
 περὶ τῶν κωδικίλλων.

III De seruitutibus prædiorum.
 IIII De usufructu.
 V De usu & habitatione.
 VI De usucapionibus & longi tem-
 poris præscriptionibus.
 VII De donationibus.
 VIII Quibus alienare licet uel non.
 IX Per quas psonas nobis acquiri.
 X De testamentis ordinandis.
 XI De militari testamento.
 XII Quibus non est permiffum fa-
 cere testamentum.
 XIII De exhæredatione liberorum.
 XIIIII De hæredibus instituendis.
 XV De uulgarī substitutione.
 XVI De pupillari substitutione.
 XVII Quibus modis testamenta in-
 firmentur.
 XVIII De inofficioso testamento.
 XIX De hæredum qualitate & dif-
 ferentia.
 XX De legatis.
 XXI De ademptione legatorum.
 XXII De lege falcidia.
 XXIII De fideicommissarijs hæredita-
 tibus, & ad senatusconsul-
 tum Trebellianum.
 XXIIII De singulis rebus per fideicom-
 missum relictis.
 XXV De codicillis.

ΤΗΣ Γ' ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΖΙΩΝΟΣ

LIBRI III

περὶ ἀληρονόμων τῶν ἐξ ἀδελφείας
 προσφρομένων.
 περὶ τῆς νομίμου τῶν κατ' ἀξίονομο-
 νίαν εἰσπρατικῆς.
 περὶ συγκλήτου δόγματος τῶν τρεβελιανέως.
 περὶ συγκλήτου δόγματος οὐρανίου.
 περὶ εἰσπρατικῆς τῶν ἡσυχαστηρίων.
 περὶ βαδμῶν εἰς συγγενείας.
 περὶ συγγενείας ἀπελευθέρων.
 περὶ πρὸς κυρώσεως ἀπελευθέρων.
 περὶ τῆς προαποεῖας εἰσπρατικῆς.
 περὶ τῆς προαποεῖας εἰς ἡσυχαστήριον.
 περὶ τῶν ἐν τῶν ἐλευθέρων ἀπὸ τῶν
 πραγμάτων ὑποκαταστάσεων.
 περὶ διαδοχῶν ὑποκαταστάσεων τῶν
 γινόμενων ἐν πραγμάτων εἰς
 προαποεῖας καὶ δεσποσίου.

I De hæreditatibus quæ ab inte-
 stato deferuntur.
 II De legitima agnatorum suc-
 cessione.
 III De senatuscōsulto Tertuliano.
 IIII De senatuscōsulto Orphitiano.
 V De successione cognatorum.
 VI De gradibus cognationum.
 VII De successione libertorum.
 VIII De assignatione libertorum.
 IX De bonorum possessionibus.
 X De acquisitione per arrogationē.
 XI De eo cui libertatis causa bona
 addicuntur.
 XII De successiōibus sublatiis quæ
 fiebant per bonorum uen-
 ditiones, & senatusconsul-

τὸ Κλαυδίου.

- ιγ̄ πδὲ γνοχδμ.
- ιδ̄ τίσι τρόποις ἢ ἐν πράγμασι σωμαλάτ τετοι γνοχῆ.
- ιε̄ πδὲ πλ̄ ἐν λόγοις γνοχῆς.
- ισ̄ πδὲ δύο ῥέων σπουδαίνδωμ καὶ προμητῆγδωμ.
- ιζ̄ πδὲ ἐπρωτῆσεως δέλωμ.
- ιη̄ πδὲ δλαρέσεως ἐπρωτῆσεωμ.
- ιδ̄ πδὲ ἀρχοίμωμ ἐπρωτῆσεωμ.
- κ̄ πδὲ ἐγγυητῆ.
- κᾱ πδὲ πῆς ἐν γράμμασι γνοχῆς.
- κῑ πδὲ σωμαινεπικῆς γνοχῆς.
- κγ̄ πδὲ ἀγορασίας καὶ πράσεως.
- κδ̄ πδὲ μιδώσεως καὶ ἐκμιδώσεως.
- κε̄ πδὲ κοινωνίας.
- κς̄ πδὲ μανδάτῳ ἢ τῷ γντάλματῳ.
- κζ̄ πδὲ γνοχῆς ὡσανεὶ ἀπ̄ σωμαλάτματῳ.
- κη̄ δλᾱ παιδῶν ἢ μῆμ̄ προσώπων ἢ γνοχῆ ὡλζητέται.
- κθ̄ τίσι τρόποις ἢ γνοχῆ λύνεται.

ΤΗΣ ΔΙ' ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΖΙΩΝΟΣ

- ᾱ πδὲ γνοχδμ τῶν ἀπ̄ ἀμαρτίας γγνωμέ- νων ἢ τῶν φουδῆγῶμ.
- ᾱ πδὲ τῶν βία τὰ ἀλλότρια ἀρπαζόντων.
- γ̄ πδὲ νόμῳ ἀκουιλίς.
- δ̄ πδὲ ὕβρεως.
- ε̄ πδὲ γνοχδμ ὡσανεὶ ἀπ̄ ἀμαρτίας φου- μῆγῶμ.
- ε̄ περὶ ἀγωγῶμ.
- ζ̄ περὶ πεκουιλίς.
- η̄ περὶ βλαβόρας ἀγωγῆς.
- θ̄ εἰὰν τὸ τετράποδον ζυμῆαμ ποιῆσαι λέγεται.
- ῑ περὶ ὧμ τὰς ἀγωγὰς λινεῖμ̄ διωάμεθα.
- ιᾱ περὶ ἱκανοδοσιῶμ.
- ιβ̄ περὶ διωικῶμ καὶ προσκαίρων ἀγω- γῶμ καὶ τῶν πῆς σὺν ληρονόμοις, ἢ ἐν τοῖς ληρονόμοις δλᾱβαινωσῶμ.
- ιγ̄ περὶ παραγραφῆς.
- ιδ̄ περὶ ἀναπλοκῶμ.
- ιε̄ περὶ τῶν δλᾱλίξεωμ.
- ισ̄ περὶ πμωείας ὁ φόβος τῆς δικασμοῦ.
- ιζ̄ περὶ τάξεως τῶν δικασῶμ.
- ιη̄ περὶ δημοσιῶμ δικασηείωμ.

Τ Ε Λ Ο Σ

- XIII De obligationibus.
- XIIII Quibus modis re contrahitur obligatio.
- XV De uerborum obligationibus.
- XVI De duobus reís stipulandi & promittendi.
- XVII De stipulatione seruorum.
- XVIII De diuisione stipulationum.
- XIX De inutilibus stipulationibus.
- XX De fideiussoribus.
- XXI De literarum obligatione.
- XXII De obligationib. ex consensu.
- XXIII De emptione & uenditione.
- XXIIII De locatione & conductione.
- XXV De societate.
- XXVI De mandato.
- XXVII De obligationibus quæ quasi ex contractu nascuntur.
- XXVIII Per quas personas nobis obligatio acquiritur.
- XXIX Quibus modis tollit obligatio

LIBRI IIII

- I De obligationibus quæ ex delicto nascuntur.
- II De ui bonorum raptorum.
- III De lege Aquilia.
- IIII De iniurijs.
- V De obligationibus quæ quasi ex delicto nascuntur.
- VI De actionibus.
- VII Quod cum eo qui in aliena potestate est, negociū gestum esse dicitur.
- VIII De noxalibus actionibus.
- IX Si quadrupes pauperie fecisse dicatur.
- X De his p quos agere possumus.
- XI De satisfactionibus.
- XII De perpetuis & temporalibus actionibus, & quæ ad hæredes & cōtra hæredes trāseūt.
- XIII De exceptionibus.
- XIIII De replicationibus.
- XV De interdictis.
- XVI De pœna temere litigantium.
- XVII De officio iudicis.
- XVIII De publicis iudicijs.

αὐτὸ πειθομένης ἑσθητικαῖς, τὰ ἰνσιτῶτα, ἢ τὰς εἰσαγωγὰς τῶν νόμων
συνειθλιῶαι. ὡς τε τῆς νόμοις δεῖναι, τὰ πρῶτα τῶν νόμων προοίμια, ἐκ δὲ ἀφ'
χαίρων μύθων παραλαμβάνειν· τὰ γὰρ πάλαι μὲν κρατήσαντα, νῦν δὲ τῆς
χρήσεως ἐκβεβλημένα ἀναγινώσκοντες, ἰοίησιν τῆς ἐντυγχάνουσι μύθοις·
ἀλλ' ἐκ τῆς βασιλικῆς λαμπροῦ τῶν ταῦτα γινώσκοντες, εἶδεν μὲν τὰς ἰαυ
τῶν ἀκρᾶς, εἶδεν δὲ καὶ τὰς ψυχὰς, μηδὲν ἄχρηστον, μὴ δὲ ἐκὼ κείνον, ἀλλ'
ὅπου δι' αὐτῆς τῶν πραγμάτων ἰσχύει τῆς πείρας μανθάνουσιν.

Et quod in
priori

πρῶτω μετὰ τριετῆ μόλις χρόνον τῆς ἀναγινώσκουσι πάλαι συνίβαντες, ὡς
τε μὲν ῥούρου χρόνου παραδρομῶν βασιλικῆς ἐντυγχάνειν διατάξαι,
τῶν νῦν δὲ αὐτῶν ὡσπερ εἶπεν τῶν πραγμάτων ἐφαπτομένη, ῥαυτῆς
ἀξιοθνήσκουσι τιμῆς, καὶ ῥαυτῆς ἀφλαύσαντες ἐντυχίας, ὡς τε ἐπὶ τῶν
νόμων ἀρχῶν, καὶ ῥ πῶρας φησὶ τῶν διδασκαλίας, ἀφ' βασιλικῆς αὐτῆς
προσγίνεσθαι φωνῆς, καὶ ῥ παρὸν γὰρ σῶταγμα, ἐκ βασιλικῆς σωθήσεται
φωνῆς, προοίμιον ἑσθητικῆς φησὶ τῶν νόμων διδασκαλίας, ἐμὲ τῶν ἀνάγνω
σιν φησὶ τῶν παλαιῶν νόμων ἐκβίσεως, ἀνάγκη γὰρ εἶναι νόμους παιδουόμους,

Igitur

τῆ τῶν διατάξεων ἀναγιώσει ἑαυτῶν ὑπὸ δυνάμει. μὲν ταῦτα μὲν ὅσα σωτή
θεταὶ βιβλία τῶν διγύμων, ἢ τῶν πανδοκίμων, ἢ οἷς ἕθελοισι πᾶσα ἢ τῶν ἀφ'
χαίρων νομοθεσία, ἅπαντα δὲ τὰ ἐνδεδυκῶτα τριβουβιανῶν, καὶ τῶν λοιπῶν
ποδριφανῶν, καὶ ἰλλογιμῶτα τῶν ἀνδρῶν σωθήσεται. μετ' ἐκείνα δὲ ἐν τῶν
ῥαυτῆς βιβλίαις τῶν εἰρημνῶν διγύμων, τὰς εἰσαγωγὰς ἐκίλδουσι ὁ
γαλιωτάτῳ ἡμῶν βασιλεὺς ὑπὸ μεριδιῶναι, πάσης νομικῆς παιδουόσεως
ἐθόμνα πρῶτα σοιχεῖα. ἐν οἷς δὲ βραχίων ἐκτίθεται, καὶ ὅπου ἐκρῶται

Quas ex
omnibus

πείας ἐφωτίσθη. ταῦτα δὲ τὰς εἰσαγωγὰς ἐκ πάντων τῶν τῆς ἀρχαίων
γγραμμῶν ἰνσιτῶ τῶν, καὶ μάλιστα, τῶν ἑσθητικῶν γαίου, εἶδεν μὲν
τῶν ὡς ἐν ἰνσιτῶ τῆς, εἶδεν δὲ ἐκ τῶν κωδίκων αὐτῶν, ἢ δὲ ἀλλῶν πρῶτων σω
ταγμα τῶν, οἱ εἰρημνῶν τρεῖς σφῶταρι ἀνδρῶν σωθῆντες, βασιλεὺς τῶν με
γαλῶν προσήγαγον. ἢ δὲ αὐτῶν γαλιωτῆς ἀναγιώσασα ταῦτα, ἐπίγνω τῶς

Summa

οἰκείαν καὶ πληρεσῶ τῶν αὐτῶν διατάξεσιν ἰσχύην ἐκλεπμίσασα. πρῶ
τῆς τῶν ῥίνου δὲ φησὶ τῶν παρῶν διατάξεως ὁ ἡμῶν γαλιωτῶν ἡμῶν βασι
λεὺς, πρὸς ὅν ταῦτα ἐκρήσασα τῶν ἀντιγραφῶν, ὡς τε πρῶτον
τῆ δυνάμει καὶ προθύμῳ ἀπονδῆ, εἶναι παρόντας δέξασθαι
νόμους. καὶ δὲ τῆς αὐτῶν ἀναγιώσεως, οὕτως ἑαυ
τῶν ὑπὸ δέξαι σοφῶν, ὡς τε αὐτῶν ἑσθητικῶν
λίσης τρέφεισθαι τε καὶ δάλλπεισθαι τῆς
ἐλπίδος, ὡς παντὸς τοῦ νομικῶ δὲ
νυδῆντες ἑσθητικῶν φησὶ
αὐτῶν πολιτείας ἀφ'
ξίμων μῶν.

INSTITUTIONVM

LIBER PRIMVS

DE IVSTITIA ET IVRE

Titulus I

ΠΡΟ ΠΑΝΤΩΝ δεῖ εἰδέναι ὅτι δίκαιον, Iustitia
 σωῆς ὄρον, ὅστις ὁμοδικαιοσύνη μόνιμος καὶ ἀμεταβάτη
 βέλτιστος, ἢ ἐλάττω ὁμοδικαιον νόμος. ἔπειτα Iuris priu-
 δε λέγουμεν καὶ ὡς ὀρίζεται ἡ νομική. νομική δὲ ὅστις dentia
 θεῶν τε καὶ ἀνθρωπείων πραγμάτων γνώσις, τῶν δὲ
 δικαίων καὶ ἀδικῶν ὑπόληψις. Τούτων δὲ ἕκαστος His igitur
 περὶ θεωρημάτων, νῦν ἀρχαίως ἡμῖν ἐξηγήσεως τῶν
 νόμων, καὶ τῶν δικαίων τῆς τῶν ῥωμαίων πολιτείας,

ὅπως δοκεῖ αὐτὰ βέλτιστα αὐτοὺς παραδιδόναι, καὶ πρότερον μὲν ἐν ἑαυτοῖς
 ἀπὸ τῶν νόμων, ἔπειτα δὲ μὲν τὰ ἀκέραια καὶ ἀμεταβάτη καὶ ἀμεταβάτη
 καὶ ἀμεταβάτη. ἄλλως τε γὰρ ἐν αὐτοῖς τῶν νόμων προοιμίους, ἀπειροῦ
 καὶ ἀδυνάτους ἐπὶ τῶν νόμων ἀκέραια, ὅτι τῶν πραγμάτων πλήθει καὶ τῆς
 ἡλικίας βαρύνουσιν, τῶν δὲ ἑτοίμων, ἢ ἀκέραια αὐτῶν τῆς αὐτοῦ
 δυνάμεως, ἢ καὶ μὲν μεγαλοῦ πένου ἰσχυροῦ ὅτι ἔστι μὲν δύσελπίστιας
 ὅτι καὶ μὲν ἀκέραια ὁμοδικαιοσύνη ἀπόρρασμα, ὡς πρὸς ἐκείνων
 τῶν ὁμοδικαιοσύνη ἀκέραια καὶ ἐν ἐπιπέδῳ ὑπὸ τῆς ταχέως αὐτῶν
 νου. Τὰ δὲ τῶν δικαίων παραγγέλματα ταῦτα τρία. καὶ ἡλικίως βιωῦν, ἔτι
 ἢ μὴ βλάπτειν, ἔστι ὁμοδικαιον ἐλάττω νόμος. Καὶ ταύτης μὲν τῆς
 αὐτοῦ δυνάμεως δύο εἰσὶν θέσεις ἡσυχίας εἶδη, πύβλιον τετάρτην δημόσιον, καὶ πύ-
 βλιον τετάρτην ἰδιωτικόν. καὶ πύβλιον μὲν δίκαιον λέγεται ὅτι πρὸς
 ἑαυτὸν τῶν ῥωμαίων πολιτείας ὄρα. ἰδιωτικὸν δὲ πρὸς τὸν τῶν ἐλάττω
 ἀφίλειαν. ἀναγκαῖον δὲ εἶπαι πρὸς τὸ ἰδιωτικόν ὅτι ὅτι τειμερῶς συν-
 λέγεται γὰρ ἢ ἐκ φυσικῶν ἢ ἐκ θηλικῶν ἢ ἐκ πολιτικῶν παραγγέλμων.

Iuris prae-
cepta
Huius

DE IVRE NATVRALI GENTIVM ET CIVILI Tit. II

ΥΠΟΝΟΜΟΝ ὅστις, ὅτι καὶ πάντων ζώων, χερσαίων, ἐνυδρίων, ἔτι
 ἀερίων ἐπεκτείνουμεν. ὅτι γὰρ μόνον μὲν ἀνθρώπων ἔστι ἡ
 φύσις τὰ ἑαυτῶν, ἀλλὰ δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ γῆ διετύπω-
 σεν, ὅτι εἴασε δὲ, ὅτι τὰ ἐν θαλάσῃ περὶ τῆς οἰκίας πρὸ
 μνησίας ἐκτός. παράδειγμα δὲ τῶν φυσικῶν νομίμων, ἀρξενός τε καὶ θηλικίας
 α 2 σωμα

νοῖς, τῶν τεσι iure gentium. ὅσα γὰρ νόμιμα ἐγένετο πᾶσι ἐσσησῆσαν, καὶ μέγιστος αὐτῆς ἴσανται, ταῦτα ius civile προσεφορδύεται. ὅσα δὲ ὀφισί
 κός, ἢ ἰθνηκός λόγῳ μᾶξεν πάντων ἀνθρώπων ἐφείρε, ταῦτα παρὰ πᾶσι
 ἰθνησι φυλασσέται, καὶ ius gentium προσεφορδύεται. καὶ ὁ δὴ μῶθ ἔν ὀφισί
 μαίος, πρὶ μὲν πρλιπυῖς, πρὶ δὲ ἰθνηκῶς κέχρηται νόμοις, ἅ πνα καθ' ἐ
 κασορ καὶ ὀφισί τῶ φύσιρ ὄσιρ, ἢ ἰθνηκῶς ἐκθισόμεθα τόφισ. ἀλλὰ
 ἢ πρλιπυῖς, νόμιμον ἐκ μᾶς ἐγένετο πᾶσι πρὶ ἢ καὶ κρᾶτῆι, δέχει
 τῶ ὀνομασίαν. οἶορ τῶ ἀθλωαῖωρ ἢ λακεδαμονίωρ. εἰ γὰρ πῆς ἐβίλει
 τῶ σῶλων ἢ τῶ ἀθλωαῖωρ νομοθέτῃ, ἢ τῶ δρᾶκοντῶ τῶ τῶ λακεδα
 μονίωρ ius civile Atheniensium uel Lacedaemoniorum, τῶ τῶ πρλιπυῖς νόμιμον
 τῶ ἀθλωαῖωρ, ἢ λακεδαμονίωρ ἀρχαλίαι, ἔκ ἂν δρᾶμαφῆρ, ἔδὲ σφαλή
 ἢ ἀληθίας. ὡσαύτως καὶ ἢ νόμιμον ὡπῶρ ἢ ἔθνηκῶς κέχρηται πρλιπυῖς,
 ius Quiritium, τῶ τῶ ὡ κέχρηται οἱ κωνίρῆται. οἱ γὰρ ἔθνηκῶς, ἀρ κωνίρῆς
 τῶ τῶ ἔθνηκῶς τῶ δὲ ἀρῆως τῶ γῆνδῆρ ἔχειρ ἀρχῶντῶ, κωνίρῆται
 προσεφορδύονται. ἢ ἰθνηκῶς δὲ πῆς ἀπρσοδοίσιως εἶπῆρ ius civile, ἔ πρσοθῆ
 μῆς τῶ πῆς δέσνα πᾶσι, ἢ ἔθνηκῶς σημαίνει. ὡσαύτῃ ἢ ἰθνηκῶς πρλιπυῖς εἰ
 πρῶτῶ, καὶ μὴ πρσοθῆτῶ ἢ κῶσιον ὀνομα, παρ' ἔθνησι μὲν δηλοῦμῆρ ἢ ἰ
 ὀφισορ, παρὰ δὲ ἔθνηκῶς ἢ βιργίλιον. ἢ δὲ ἰθνηκῶς νόμιμον, κωνίρῆ τῶ
 πᾶσι ἀνθρώπων γῆνδῆρ ἰθνηκῶς πῆς χρεῖας γὰρ κρᾶλῶσις, καὶ πῆς ἀνθρωπῶν
 ἀνάλγης ἀπαιτῶσις, ἢ ἢ ἰθνηκῶς γῆνδῆρ ἐφείρερ ἀφ' ἑαυτῶ πᾶσι πρλιπυῖς, ἢ ἰ
 κρᾶσις. καὶ γὰρ ἀνέφῆσαν πᾶσι, καὶ τῶ πῆς ἐπκρῶθῆσαν ἀρχῶ
 λῶσις, καὶ εἰσῶν ἔθνηκῶς δρᾶκῶν, ὡπῶρ ἢ ἰθνηκῶς τῶ φυσικῶ συμβαί
 νει νόμῳ. ἢ γὰρ φύσις δὲ ἀρχῶς πᾶσι ἀνθρώπων ἐλδῶθῆσαν οἱ δὲ πρῶτῶ
 νος. ἐκ τῶ τῶ ἰθνηκῶς νομίμῳ, καὶ πᾶσι ἀρχῶν ἐπκρῶθῆσαν τᾶ σωμα
 λῶματα. οἶορ ἀφορᾶσις, πρᾶσις, μῶθῶσις, ἐκ μῶθῶσις, κωνῶνῶ, παρᾶ
 τῶ τῶ δρᾶκῶ, καὶ ἔθνηκῶς πᾶσι σωμαλῶματα. εἰ πρῶτῶ ἢ
 τῶ πρῶτῶ τῶ νόμῳ δρᾶκῶσι, ὡπῶ οἱ μῶ εἰσι φυσικῶ, οἱ δὲ ἰθνηκῶ, οἱ δὲ π
 λιπυῖς, καὶ ἔθνηκῶς ὡπῶ ἀμῶν, καὶ παρὰ δρᾶκῶσι σαφῶσις τῶ, ἔθνηκῶ
 ἢ δρᾶκῶ τῶ νόμῳ δρᾶκῶσι. τῶ νόμῳ, οἱ μὲν ἔθνηκῶ, οἱ δὲ ἔθνηκῶ.
 καὶ ἔθνηκῶ μὲν νόμοι εἰσιρ, οἶορ ἢ lex, τᾶ plebiscita, senatusconsulta, δρᾶκῶ
 ξῆς βασιλικῶ, ἀρχῶντῶ ἰθνηκῶ, τῶ σφῶρ ἀρχῶσις. ἢ ἰθνηκῶ δὲ ἔθνηκῶ
 δρᾶκῶ, πρῶσι παρὰ ἔθνηκῶ εἰσιρ νομοθέται, καὶ τῶ δὲ ἔθνηκῶ, καὶ τῶ πᾶσι
 ἔθνηκῶ νομοθῶσις κέκρηται. ἐξ παρὰ ἔθνηκῶ εἰσιρ νομοθέται, δρᾶκῶ,
 χυδῶ δρᾶκῶ, σύγκλητῶ, βασιλεῦς, ἀρχῶντῶ, πῆς ἔθνηκῶ σφῶ. καὶ τῶ
 ἔθνηκῶ δρᾶκῶ; κωνῶς τῶ σῶσις, ἢ τῶ σωμαλῶ μῶ μῶν πῆς ἰθνηκῶ
 τῶ καὶ τῶ συγκλητῶ. ἢ δὲ παρὰ τῶ δρᾶκῶ νομοθῶσις, λέγῶ τῶ
 ἢ ἔθνηκῶ ἔθνηκῶ ὁ δρᾶκῶ ἔθνηκῶ κωνῶ δὲ τῶ ἔθνηκῶ νόμῳ ὀνομα
 ἢ ἔθνηκῶ. ἢ ἔθνηκῶ δὲ αὐτῶ κρᾶσις, ἢ ἔθνηκῶ ἢ νομοθῶσις. ἢ ἔθνηκῶ κρᾶσις
 ἢ ἔθνηκῶ ὁ δρᾶκῶ τῶ νομοθῶσις, ἢ ἔθνηκῶ καὶ τῶ πᾶσι νομοθῶσις κωνῶ
 μῶ, τῶ κωνῶ ἢ ἔθνηκῶ νόμῳ ὀνομα. ἢ ἔθνηκῶ δὲ ἔθνηκῶ ἢ ἔθνηκῶ τῶ

Sed ius qui dem civile

Ius autem gentium

Constat

Lex

βασιλεὺς δὲ τῶν κρείττων. ἔτε γὰρ χρυσῶ δαλεάζεται, ὅς ἔμοι
 νορ πῆς ἡμετέρας πόδισσας, ἀλλὰ καὶ αὐτῶ τῶ σωματῶν ὅσι κύριος. ἔ
 δὲ οὐλίας ἔποδρβαίνει ἡ νόμιμος. οὐλῶν γὰρ βασιλεὺς, ἐτόρως ὠφελύσαι δύ
 ναται, ἔξ ὧν μᾶλλον ἐυδουκίμει. ἔδε δι' ἔχθραν τὶ πριεῖ. ἔ γὰρ μισεῖ πνὰ βασι
 λεὺς τῶν ὄντων ἕποδ τῶ αὐτοῦ κλιτεῖαν. εἰ δὲ πῆς ἐυρεθῆ, ρῆς τελοῦ τῶσι
 σωμαθμῆσῃ. ἡ δὲ ἐν ἐδικτῶ μόνω νομοθετῆρ ρῆς ἀρχισμ ἐφέιτ, ἐπει
 δὴ πῶ τῶν πρᾶγματῶν τίθωνται, τῶ τέσι πῶ το κινηθῶναι τὰ πρᾶγματα
 καὶ τῶς ἕποθῆσῃς. καὶ πάσις χειρῶν ἕποθῆσῃς ἐσορῆτ, δεδῶησῃ δὲ κα
 τῆσῃσῃ ἡ νομοθετῆρ, ἕποδ κριτῶν ἕποδ ἔρβανῶ καὶ ἕποδ κριτῶν τῶν πε
 ρεγῶν, καὶ ρῆς *adilibus curulibus*. καὶ κριτῶν ἔρβανῶς ὠνόμασαι ἐντεῦ
 θῶν. κριτῶν μὲν παρὰ ἡ *precedere*, τῶ τέσι πληγῆσθαι καὶ ἀρχεμ. ἔρ
 βανῶς δὲ, ἐπειδὴ *urbs* κατ' ἐροχλῶν ἡ ἕρωμα λέγεται. ἰδικαιοδότει γὰρ ρῆς
 ἐν ἕρωμ. ὁ δὲ ἐτόρ ὠνομάσῃσῃ κριτῶν πόρερῆν. κριτῶν μὲν δὲ ἡ *pra
 cedere*, πόρερῆν δὲ, ἐπειδὴ ἰδικαιοδότει ρῆς ἐξῆσις τὶ ἐπὶ πῆλυσμ. ἕπει
 δὴ γὰρ πῆσῃ ὄντῃ ἀναεθμῆτ, ἔκ ἐξῆρκει πάντῃ ἀκροῶσθῃ ὁ κριτῶν
 ἔρβανῶς, ἐπρῆσῃσῃ ὁ πόρερῆν, ὡς τε δικαιοδότει ρῆς πόρερῆν. οἱ δὲ
adiles curules, καὶ αὐτῆς ἐνομοθέτῆρ. ὠνομαδῆσῃσῃ δὲ ἐντεῦθῃ. ἐπειδὴ φρου
 ρῆς αὐρῆς ἡ τῶν ναδρ ἐκροσμία. *ades* γὰρ οἱ ναοί, *curia* δὲ ἡ φρουρῆς. ἡ
 αὐρῆς ἐν ὠμῆσῃ, ὡς τε μὲν πῶ το τεσαρακῆσῃ τυχῶν ἐνικατο, ἰδῶ
 σῆσῃ ὠμῆσῃ βῆσῃσῃ. ἡ μᾶλλον ἐπειδὴ τῆς ἀγορῆς ἐφρουρῆσῃ, ὄντως ὠνο
 μαδῆσῃσῃ *adiles* γὰρ οἱ ἀγορῆσῃ. ἡ ἡ πάντῃ ἀληθῆσῃσῃ, ἐντεῦθῃ. ἐν ἕ
 καρῶ τῆς δῆσῃσῃσῃ, ὡσπῶρ παρὰ ρῆς συγκληκῆσῃ ἡ ὄσπατῃ, δικαιο
 ἕπορῃ καὶ τέμνων τῆς δῆσῃσῃ, ὄντω καὶ παρὰ ρῆς ἰδῶσῃ, πρῶβλήθῃ τῆς,
 ἡ ἰδῆσῃ δὲ χεσῃ τῆς πρῶσῃσῃ τῶν δεομῆσῃ πνῶς βοηθῆσῃ. ἡ ἀπῃ
 πρῶσῃσῃ, *adilis* ὠνομάσῃσῃ ἀπῃ τῆ ἀδῆσῃ, ὁ ἕσι πρῶσῃσῃ, ἕπει δὲ
 τῶν ἐφανῆσῃ, πρῶσῃσῃ ἡ εσοιχῆσῃ, καὶ γῆσῃσῃ ἀδῆσῃ. Κῆσῃσῃ δὲ
 ἕπειδὴ ἐκίχῃσῃ τῆ σῆσῃ τῆ ἕσπαπῆ. τὰ δὲ τῶν ἰδικτῶ, ἐκράτῃ
 ἐν τῶς ἐπαρῆσῃ. ἰλέγῃσῃ δὲ ἡ τῶν νομοδῆσῃ, *ius honorarium*, ἐπειδὴ
 εἰς πῆλῃ τῶν ἀρχῶν τῶν, καὶ τῶν τεθῆν τῶν, ἐκράτῃ τῶν καὶ ἐκλιτῃσῃ.
 καὶ οἱ ἀδῆσῃ ἐν ἐνομοθέτῆρ πῶρῃ πνῶν κεφαλαῶν, καὶ ἡ τῶν ἰδικτῶ,
 μῆσῃ γῆσῃσῃ, ἡ ἡ σῶσῃσῃ ἕποδ ἰδικτῶ τῶν δύο κριτῶσῃ, ἔρβανῶν τε, ἕ
 πόρερῆν. ἐν ἐκτῃ τῶσῃ νομοδῆσῃσῃ οἱ σοφοί. σοφῶς δὲ λέγω, οἱς ἡ νο
 μοθετῆρ ἡ δῆμῃ, ἡ σύγκλητῃ, ἡ βασιλεὺς ἐπέτῃσῃ. ἡ δὲ παρῃ αὐτῶ
 νομοδῆσῃσῃ, γῆσῃσῃ ὠνόμα πῆ κῆσῃσῃ *responsa prudentum* τῶ τέσι ἡ ἀπῃ
 κῆσῃσῃ τῶν σοφῶν, ἐπειδὴ κατὰ πῆσῃ καὶ ἀπῃσῃ ἐνομοθέτῆρ. ἡ δὲ *re
 sponsum* τέμνεται εἰς σῆσῃσῃ, καὶ ὀπινῆσῃ. καὶ τῆ ὅσι σῆσῃσῃ, ἡ
 αὐρῆσῃ καὶ ἀναμῶ βολῃ ἀπῃσῃ. οἶορ ἕξῃσῃ τῶδε πριεῖρ, οὐκ ἕξῃσῃ τῶ
 δε πριεῖρ. ὀπινῆσῃ δὲ ἡ ἕσπαλμῆσῃ, καὶ μετὰ ἐνδῆσῃσῃ πρῶσῃσῃ
 ἀπῃσῃ. οἶορ νομῆσῃ ἕξῃσῃ τῶδε πριεῖρ, νομῆσῃ ὅπῃ οὐκ ἕξῃσῃ τῶδε ποιεῖρ.
 ἐπειτῃσῃ δὲ τῶ ρῆς δῆμοσῃ νομοθετῆρ, ἡ ἡ σῶν νόμῃσῃ ἐρμῆσῃσῃ.

Responfa

οἱ πνῶσῃ

οἱ πρὸς Iurifconsulti προσηγορεύθησαν, τῶν δὲ οἱ πῶς τὸ νόμος ἐπορωτῶν
 μνοι. Consulere δὲ ὅστι ῥ ὄρωταῦ. ὡρ αἰ σφρτζῆται ἢ ὀπινιόνδς ταύτω
 ἔχουσιν τῶ αὐθεντεῖαν, ὡς τε μὴ ἔχειν παρῆσῆσαν δικαστῶ ταῖς αὐτῶ
 ἀπειθεῖν ἀφκρίσειν, ὡσπδρ καὶ βασιλέως βοᾶ δικταξίς. καὶ ἦν τῶν
 μὴ ὅστι ἢ ἔγγραφῶ νομοθεσία, τῶν δὲ ἦν ῥῆς ἑπὶ τῶ δήμου τεθείσιν,
 ἢ χυδαίου δήμου, ἢ συγκλήτῃ, ἢ βασιλέως, ἢ ἀρχόντων τῆς γῶμης, ἢ τῆς
 Ex non τῶ σφδρ ἀφκρίσεισ. ἀγραφῶ δὲ νόμῶ ὅστι ὀπρ ἢ χροῖα σωθήσει
 scripto σωαινέσει τῶ χρωμῆνῶ ἰβεβαίωσι, καὶ εἰς μίμησιν ἀνάγαγε τὸ ἔγγραφῶ
 Et non in φον νόμον. ἀνεπιλήπτως ὄσω εἴπῃ τῆς, εἰς δύο εἶδη ταύτω τῶ πλι
 eleganter πκῶ δειρεῖσδτα νομοθεσίαν, εἰς ἔγγραφον νόμον, καὶ ἀγραφον. ἢ δὲ τῶ
 των ἀρχαιογονία, ἐκ διδασκαλίας τῶν δύο πλέων, ἀθλωῶν φημί, καὶ λακε
 δαίμονῶ κατὰρξίλωαι δνκῆι. ἦν γρ τῶς πῆλδσι ταύταις, εἴωθε πῆλδ
 δτα ἔδερ καὶ κρατέιν. ὡς τε λακεδαμονίῃσ μὲν μνήμη σῶ ὀκειῖσιν νό
 μους δειφυλάπειν. ἀθλωαίσιν δὲ ἐκείνσιν πμαῦ, ὄσους ἦν γρωμμασιν
 Sed natu ἴσασιν ὄντας, καὶ τῶν φυλάπειν. ἀλλὰ τὰ μὲν iura gentium, ἢ ῥῆ
 ralia καὶ νόμιμα, παρὰ πᾶσι ἔθνεσι πλιτῶσεται ἐκ θεοτοῦρας ἐυρεθῆντα προυό
 ας. ὄσων ῥ βέβαιον καὶ ἀμετακίνητον ἔχει. ὄσα δὲ ius civile, τῶν δὲ ὀπρ
 ἐνάσῃ πῆλδς ἔνομοθέτησιν ἰαυτῆ, ἀμειβεῖσδτα πῆλδκῆς εἴωθε, ἢ σιωπηρῶ τῶ
 δήμῃ σωαινέσει ἢ δῶντοῦρου νόμου θέσει.

DE IVRE PERSONARVM Tit. III

Omne au-
tem ius

Ἰπὸν τῶ τῆ ἐσι δικαιοσῶν, καὶ τῶ γνηκῶ διδελθόντδ τῶ νό
 μων δειρεσιν, μαθόντες δὲ καὶ πῶσι ῥ παλαιῶν ἔνομοθέτων, ἢ
 πῶς ῥ παρῆ ἰνάσδ νομοθεσύμλων κέκληται, καὶ ὄπ τῶ νόμων
 οἱ μὲν ἔγγραφῶ, οἱ δὲ ἀγραφῶ, μετέλωμν ἐφ ἔτορον. ἢ μάθωμν
 πῶδ πῶσι ἢ τῶ γῶμαίω κατὰ γίνετα νομοθεσία. πῶδ τετα ρίνω γίνεται,
 πῶδ πῶσῶπα, πῶδ πῶγματα, πῶδ ἀγωγᾶς. ἢ πῶδ πῶσῶπα μὲν, ὄσαρ εἰ
 πῶμν, ὄδ εἶνα συγκληκῆς ὅστι, ἢ ἰδιώτης. πῶδ πῶγματα, ἢ ἰνῆς ζῆτομν,
 πῶτορον ἔρῶται, ἢ γῆμομένη ἑπὶ ἴνος δειθήκη, ἢ ἀχρησῶς ὅστι. πῶδ ἀγωγᾶς,
 ἢ ἰνῆς ἀμολοθητέιτ, πῶτορον τῶδ πῶσῶσιν ἀγωγῆ ἢ πῶσῶσιν. ἢ δὲ ἢ
 πῶπῶ τᾶξιν πῶδ πῶσῶσιν δειλεχθῶαι, εἴτα πῶδ πῶγμάτῶ, ἢ μῶδ
 ταῦτα πῶδ ἀγωγῶν. Συμβαίνῃ δὲ τῶ καλῶς ἔχου ἢ ριαῦτη τᾶξίς. πῶσῶ
 πῶμ μὲν ἢ ἑποκειμένων, ἀναφύεαδ πῶγματα ἢ πῶδ ἀγωγῶν ἀνάγκη γῆ
 τεῖν. δὲ ἔν πῶ πῶσῶσιν εἴπῆμ. ἢ τελέης ἢ ἢ ἀνώνηρ ἢ τῶ νόμων κατὰ
 Summa ita ἑίνω τῶ πῶσῶσιν ἀνερα δειρεσις ὅστι αὐτῆ. ὄπ τῶ ἀνθρώπων, οἱ μὲν εἰσιν
 Et libertas ἰλδύθδοι, οἱ δὲ δῶλοι. ἢ τῶ μὲν ἰλδύθειαν δὲ ἦς ἢ τῶ ἰλδύθδων ἀπνευόντῃ
 προσήγορία, ὄντως ὀείρεαδ χεῖ. ἰλδύθειᾶ ὅστι, ἐυχῶρεια φυσική, ἰνάσῶ
 συχωρῶσα πῶπῶ ἀ βῶλετ, εἰ μὴ νόμος ἢ βία καλύσει. βία μὲν, ἐπειδὴ
 βῶλομα

βούλομαι ἰδ' ὅτε τί πρᾶξαι, ὁ γὰρ νόμοις οὐκ ἀπιθόρευται, δευτεροῦν τις
 ἰσχύει μείζονι βιαζόμενθ'. νόμῳ δὲ, ὅτε πτωχῶν ἀπειλαῖς εἴργουμαι
 πρᾶττον ἀβούλομαι. οἰκίτη γὰρ πρῆν τι κατὰ γνώμην, καὶ δεσπότη δέθ
 ἔμπροσθεν. δευτεροῦν δὲ ἴσθι, ἰθνηκὸν νομίμου δευτεροῦν, δεῖ ἢς τις ἔσοι
 βάλεται φη' ἰτόρου δεσπότη, ἕως ἄντιον τοῖ φυσικὸν νομίμου. ἢ γὰρ φύσις
 πάντας ἰδουθόρ σὺ προήγαγν, ἢ δὲ τῶν πλεμίων ἐπίνοια τῶν δουλείαν
 ἐφύργν. ὁ γὰρ τοῖ πλεμὸν νόμῳ, κτῆμα τῶν κεραιώτῶν θέλει σὺ νηρικημέ
 νους εἶναι. Ἐοὶ δούλοι λέγονται σόρβοι, ἔντε ἕθην προσασορδουθέντων, ἔπει
 δὴ πῶρ οἱ τῶν πλεμίων ἠγμόνδς, σὺν ἀχμαλότῳ δὲ ἰβόλουρ πιπλάσκει
 ἔσαι ἐφύλαττον, Ἐ ἀναιρεῖσθαι δυνεώλουρ. ἀπ' ἔν τοῖ σόρβαί, ὁ δὲ σφύλατι
 τειρ, ἰνομάδῃσαν σόρβοι, οἱ πῶρ Ἐ μακίπια προσασορδούονται, quia manu
 ἐρηκτιν. ἔπει δὴ ἀπ' τῶν πλεμίων χεῖρ λαμβανόνται. οἱ δὲ δόλοι, ἢ τί
 κερνται, ἢ γίνονται. τί κερνται, οἱ ἐκ τῶν ἠμετόρῶν ἠμῖν προσγινόμενοι θόρβα
 πῶρ. γίνονται οἱ ἐκ τῶν ἰθνηκῶν νομίμων, τῶν τῆσιν ἐκ φη' ἀχμαλωσίας. ἢ
 νόμῳ πλεμίων, οἱ ἠνῆσ τῆσ ἰδουθόρ ὡρ, Ἐ μείζον τῶν ἢ ἰτῶν, ἰδὴ τῶ
 μέρσασθαι ἢ τίμημα, ἰαυτῶρ ἠνέχσο δευτεροῦν. ἰδ' ὅτε γὰρ δευτεροῦν
 τῶν, ὡς τε με πωλήσαι νομοματῶν λόγου χεῖρ ἢ, καὶ αὐτῶρ μὲν ἀπ
 κερδισαῖ ε, ἰμοὶ δὲ παρασχέμ ἰε. ὁ γὰρ τῆσ φη' ἰδουθῶν τῶν ἔσοι
 κῶν νομοθεσίας ἠφαιρδῖν ἠφῖσασθαι φη' ἰδουθερίας, ἰν ἠβουρσν, ἀνῶξιορ
 ἰαυτῶρ τῶν ἀπ δειξας, Ἐ τῶν ἰκείθην αὐτῶρ προσορδου παρῆσῖαν, πρῶ
 δούς, ἰντελοῦς χεῖρσῖον λῆψαι. καὶ ἢ μὲν τῶν δόλων τύχη, ὁ δὲ μῖαν ἠν
 δὲ χεῖται διαρδῖν. Ἐ γὰρ δὲσιν ἐπῆρ ἐπ' αὐτῶν, ἢ ἴπορ δούλῳ ἢ μᾶλλον
 δὲ δόλῳ. δὲσιν ὡρ ἠρμῶρ ἢ δευτεροῦν. ἔπει δὲ τῶν ἰδουθόρῶν, πρῶτῶν ἰνῖσῶν
 ἢ δευτεροῦν. ἢ γὰρ ἰνῖσῶν εἰσιν, ἢ ἀπελδουθόρ.

Seruitus

Serui autē ex eo

Serui autē

In seruitu

DE INGENVIS

Titulus IIII

Ἐρῆσῶν ἠν ἰδουθόρ, εἰς δύο δευτεροῦν, εἰς ἰνῖσῶν Ἐ ἀπε
 λουθόρ σὺ. καὶ ἰνῖσῶν δὲσιν, ὁ ἰνῖσῶν ἠμα τῶρ τε χθῶναι ἰδουθε
 ρῳ, καὶ μὴ πῶ τοῖ ζυγῶ φη' δευτεροῦν γδουσᾶμνθ', εἴτε ἐκ
 στωικῶν, δύο ἰνῖσῶν ἠτεχθῆ, εἴτε ἐκ δύο ἀπελδουθόρ, εἴτε
 ἠν πρῶσῶπορ δὲσιν ἰνῖσῶν, ἢ δὲ ἰτόρου ἀπελδουθόρ. εἰ δὲ καὶ πρῶ ἰξ
 ἰδουθόρ τε χθῆ μητῶρ, δόλου δὲ πατῶρ, ἰνῖσῶν ὁμοίως ἔσαι, ἠσῶρ ὁ ἰξ
 ἰδουθόρ μητῶρ, ἢ ἀδῖλδ πατῶρ, τῶ τῆσιν ὁ ἀπ κερνείας. ὁ δὲ ἢ βλάπῃ
 τῶ τοῖ παιδῶν ἰνῖσῶν, ἢ ἐκ κερνείας γῆσῶ τῶν σύλληψῖν. ἀρῆει δὲ ἰδου
 θόρ ἠν τῶν μητῶρ ἠτῆ χεῖρ τοῖ κερνεί, εἰ Ἐ ὁ φη' συλληψῖσ καίρῶρ,
 ἠδερ αὐτῶ δόλῳ. Ἐ ἐκ τῶν ἠνῶν, εἰ ἰδουθόρ σῶμᾶν, κατὰ δευτεροῦν
 δὲ, ἠπφδῖ ἠνέχερ ἠαυτῶν πρῶτῶν, Ἐ ἐκ τῶ πῆμαρσ εἰληφῆναι, Ἐ τέκν,
 ἰδουθόρ ἢ τε χθῆ. ὁ ἢ κνοφορδῶν ἢ βλαβῆσῖτῖ ἐκ φη' σῶμᾶν τῶ πῶρ
 σῶσῖ τῶν μητῶρ. ἠσῶ δὴ ἢ ἠρῆσῶν, ἀρῆειμ πρῶτῶ ἰδουθερίας ἢ πῶρ
 ἰδου

Sed & si

ἰλυθόρραν ἔν τω πικτερ εἶναι τῶ μητόρα, ἔ ὅπῃ καὶ γήνηται σύλληψις ἢ
 ἰλυθερία, ἔκτερ δὲ ἔν δουλείᾳ, ἰλυθόρρ ὁ πικτόμυθ, ἔντευθρ ὄρα οἶορ
 ἔρητήθ. δουλή τις ἔσα ἔπῃ ἔρ καιρόρ ὄρ σωίλαβε, πῆς δουλείας ἰλυθόρρ
 θη. ὄλίφου χρόνου παραδραμόντθ, ἔρε δουλώθ. τέρε μετὰ τῶ ηρατα
 δαλωσρ. σικπάσωμν, ἔτόρορ ἰλυθόρρ ἢ δουλορ ἔστῃ ἔρ πικτόμνορ. καὶ
 φαμν ἰλυθόρρ εἶναι. ἀρκεί γρ ἔρ ὄν πῃ γασεί, ἔ ηρατὰ ἔρ μίσορ καιρόρ
 Cum autē ἰλυθόρρ εἶναι τῶ μητόρα, ὄπθρ καὶ ἀληθῆς ἔστῃ. ὁ δὲ πικτόμυθ ἔν γρ
 νῆς, ἔαν ἔν ἀγνοία πῆς οἰκείας δαλώσθῃ τύχῆς, ἔτα ἰλυθόρρ, ὄδε μίαν
 ἔποσῆσεται ποδὶ τῶ ἔν γῆσαν βλάβῃ, ἔν τοῖ ἰλυθόρρ βλάβῃ. ἔδε γρ πρ
 λακῆς τῆς βασιλικῆς εἶρηται δαλωσῆς, τῶ ἔπῃ ἔρ ποδὶ τῶρ δαλωσῆς
 ἰλυθόρρ, πρὸκει μα μῃ πρῆρ τῆ ἔν γῆσαν. καὶ πῶς συμβαίνει ἔρ ἔν γῆ
 ἰλυθόρρ βλάβῃ, εἶπωμν ὡς ὡδὶ θέματθ. εἶχερ ἔγῶ ἰλυθόρρ πνα γωαί
 ηρα πρὸς ἔπρρ δῆσαν. τέρε καὶ αὐτῆ καὶ ἔνιαι σῆορ λόγῃ χείρ ηρατα λιπῆ
 ἔρ τε χθῆρ, ἔτε λούπρε. σωίβῃ καὶ μετῆ λούπρε μικρόρ ἔσορρ. ὄ ἐμὸς κληρο
 νόμθ ἔν τῆ ἔμῃ ποδὶ σῆα ἔρ παιδίορ, ἔνόμορ εἶναι δαλωρ, ἔ αὐτῆ δὲ
 ἔρ παιδίορ τέλειορ γερόρ, τῶ οἰκείαν ἔγῶσει τύχῃ. ὄ δὲ νόμθ εἶδῶς ἔ
 ἀληθῆς, ἔν πῆς τοῖ κληρονόμορ, ἔ πῆς αὐτῆ τοῖ παιδῆς πλάηρ, ἔν ἔμῃ ἔρ αὐ
 τῶ τῶ ἔν γῆσαν. καὶ ὄ ἐμὸς πειραβῆς κληρονόμθ, ἔωοία ἔαν τοῖ ἰλυθόρρ
 ρωσρ, ἢ ηρατὰ ἔρ ποδὶ τῶρ ὡς εἶρηται. πρρθεῖσα ἰλυθόρρ, ἔτα τῶ δουθ
 δουλείαν, τῶ δὲ ἀληθείας ἔν ἔδῆκῃ ἔν ἔν γῆσαν.

DE LIBERTINIS Titulus v

Ε ἰρηραμν τῆς εἰσῆρ ἔν γῆς, εἶπωμν ἔ ὄδῃ ἀπελυθόρρ
 ἀπελυθόρρ δὲ ἔστῃ, ὄ ἐν δακείας δουλείας ἰλυθόρρ
 πρὸδ δὲ δὲ ἔ ἔνόμορ. ἔκρῶ ἀπελυθόρρ ἔστῃ, ὄ ἐν δακείας
 ἔ ἔνόμορ δουλείας ἰλυθόρρ. πρὸσκειται ἔρ ὄρω δακεί
 ας, ἔνα δὲ ἔλω ἔρ ἔν ἀγνοία πῆς οἰκείας δαλώσθῃτα ἔρατα σῆορρ. ἔνόμορ
 δὲ πρρθεῖθ, ἔτα ἔ τῶ φύσῃ ἔν εἶδῶσαι ὄδῃ δαλωρ, ἀμὰ τῶ τῶ ἔν γῆ
 ὄτα, ἔν πῆς τῆ πρῆμορ ἔννοίας. ἢ δὲ ἰλυθερία λῆγεται παρὰ ἔρωμαίοις μα
 νομῆορ. καὶ πῆ ἔστῃ μα νομῆορ; datio libertatis, τῆ ἔστῃ ἢ δῆοις πῆς ἰλυθ
 θερίας. ἔ γρ ἔφ ὄσορ πῆς ἔστῃ ἔν τῆ δουλείᾳ, τῆ χείρ ἔ τῆ δῆοσῆα ἔποσει
 τῶ ἢ ἔμετόρα. ἰλυθόρρ δὲ, ἀπαμάπρεται πῆς ἔρωσῆορ. αὐτῆ
 δὲ ἢ ἰλυθόρρ, ἔν τοῖ iure gentium, τῆ ἔστῃ τοῖ ἔθνορρ νομῆορ τῶ ἀρχαίορ
 γοίαν ἔλαβε, ἔτα ἔ ηρατὰ ἔρ φυσικόρ νόμορ πᾶντας ἰλυθόρρ πῆτε ὄτα
 ἔδε γρ ἔν ἔγνωσῆρ ἢ ἰλυθόρρ, πῆς δουλείας ἔσῆς ἀγνώσορ. μεθ ὄ δὲ ὄ
 ἔθνορρ νόμθ εἶσῆγαγῃ τῶ δουλείαν, ἀκρῶθῶς ἢ ἐν πῆς ἰλυθόρρ ἔνδορ
 γοσία χρῆδῆς ὡφθῃ. ἔ πῆς φύσεωρ ἔρ ὄνομα παρρσῆορρ ἢ μῆρ ἔ τῶ ἔν
 θεώρρ, ἀπαντῶ γρ ἀνθρώρρ πρρσῆορρ ἔτα, ἔ ius gentium, τῆ ἔστῃ
 ἀνθρώρρ εἶναι γῆρ δῆτυπώσορ. εἰσῆ γρ ἰλυθόρρ, ἔ οἰ ρῆς ἰλυθόρρ
 αὐτῆ

αὐτοκείμενοι δούλοι. καὶ τείρη γίνεσθαι, ἢ τῶν ἀπελευθερωμένων, τὰς τῶν παλαιῶν
 σαμνίων εἶναι δόλους. εἰρήνη μὲν τῶν ἀνθρώπων οὐ μὲν εἶναι δόλους, Multos
 οὐ δὲ ἐλευθεροῦν. καὶ τῶν μὲν δούλων ἀρμόριον εἶναι, τῶν δὲ ἐλευθερίων τιμ
 νεοτά εἰς δύο. εἰς τὴν ἐν γῆν, καὶ ἀπελευθεροῦν. εἰς δὲ ἢ ἐν γῆν ἀρμόριον,
 ἢ ἐν χροῦσιν ἢ μάλιστ' ἢ ἢ τῶν ἐν ἑαυτῇ. σηροπήσω μὲν δὲ, πόλις τῆς ἀπελευ
 θεροῦσθαι. ἢ πῶς καὶ αὐτῇ σήμερον ἀρμόριον ὄσιν, εἰς τρία πάλαι τιμνομέ
 νων, ὡς προῖοντο τὸ λόγος ὀφούμην. ὡς αὐτὰ μετὰ δὲ ἐν τῆς προλαβῶσι τῶν ἀ
 πελευθεροῦσθαι ὡς πῶς εἰσί. πολλοὶ δὲ τῶν ἐλευθερία συμβαίνει. ἢ γὰρ ἐκ
 τῶν θείων διατάξεων ἐν ταῖς ἀγνοῦσθαι τοῖς ἐκκλησίαις ἐλευθεροῦσθαι δυνά
 μετα, ἢ ὡς ἀρχοῦσθαι ὅσιν βινδύκτα. τῶν δὲ αὐτῶν τῆς ὀνομασίας μαθησθαι
 μετὰ. ἢ μὲν ἐν φίλων, ὅσιν λέγεται inter amicos, ἢ δὲ ὡς ὡς ὡς, ἢ ἐν διαθή
 κῃ, ἢ ἐν οἰαδῆν τε τελευταία βουλήσει. καὶ ἐτόροις πλείστοις τῶν ἐλευ
 θερία δίδουσθαι δύνανται. ὡς αὐτὰ μὲν ἐκ τῶν παλαιῶν, αὐτὰ δὲ ἐκ τῶν διατάξεων
 τοῦ ἡμετέρου βασιλέως ὡς ἐν γῆν. ἢ δὲ ἐλευθερία τῶν οἰκίταις ἐν παλαιῶν Serui
 τῶν χρόνῳ νομίμως δύνανται δίδουσθαι, καὶ ἐν ἀπείκτω ἡμέρα. ἢ μόνον οὐ
 τῶν ἀρχοῦσθαι ἐν τῶν οἰκίταις πλείστοις, ἀλλὰ καὶ προῖοντο δύνανται
 προσελθόντα ἐλευθεροῦσθαι. οἷον ἡνίκα ὁ πλείων ἐν τῆ γῆν, ἢ ὁ αὐτῶν τῶν
 ὁ τῆς ἐπαρχίας ἀρχοῦσθαι ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ὡς βαλανέιον, ἢ θίατρον ἀπει
 σιν, ἢ τυχῶν, ἢ δημόσιον οἰκοδόμημα, ἢ δια οἰαδῆν τε αὐτῶν, ἐν δημοσίῳ
 φαίνετ' ὡς. τῶν δὲ ἀπελευθερωμένων τριχῶς ἢ ἢ διαίρεσθαι. πολλοὶ γὰρ
 ἐλευθεροῦσθαι μὲν, πρὶν μὲν τῶν μείζονα καὶ ἐννομητῶν τῶν ἐλευθεροῦσθαι
 εἶναι, καὶ ἐγίνοντο πλείστοις ὡς αὐτοῖς. πρὶν δὲ τῶν ἐλευθεροῦσθαι καὶ ἀπελευθεροῦσθαι
 Latini Iuniani, ἀπὸ νόμου Iunij Norbani, ὅς ἐστι τῆς ἐγῆσθαι ἐν αὐτῶν ἀφίσεως.
 οὐ δὲ dedititios ἐπὶ τῶν οἰκίταις ὁ αὐτῶν σὺν τῶν. φησὶ γὰρ, εἰ μὲν πῶς ἐν τῶν καὶ
 οὐ τῆς δουλείας ὡς οἰκίταις ἐν τῶν παλαιῶν τῶν ὡς αὐτῶν ἐν τῶν οἰκίταις
 οὐ τῶν πτωταῖσθαι λαβῆ σίγματα ἢ τῶν μετῶπῃ, ἢ ὡς ἐμβληθῆν ἐν δημο
 σία ἐρετῇ, ἢ καὶ οὐ τῶν πτωταῖσθαι τυφρῶσθαι ὁμοθυμῶσθαι τῶν πτωταῖσθαι, καὶ
 μὲν τῶν τῶν ὡς οἰκίταις ὡς οἰκίταις ἐλευθεροῦσθαι, ἐγγίσει δεδιπτιζέσθαι
 ἀπελευθεροῦσθαι. ὡς αὐτῶν δεδιπτιζέσθαι, ἢ μίμησθαι τῶν πόρε γεί
 νων. πρὶν γὰρ πῶς τῶν πόρε γείνων, ὡς οἰκίταις οὐ τῶν ὡς οἰκίταις, τυραννι
 κῶν πφρονήσαντες ἢ τῶν ὡς οἰκίταις, ὅσιν ἐλαβον κατ' αὐτῶν καὶ παρατα
 ξάμενοι ὡς οἰκίταις ἐν τῶν οἰκίταις. ἢ δὲ αὐτῶν ὡς οἰκίταις τῶν ἀνδρεί
 αν οἰκίταις πόρε γείνοι, ἐπίσαντες τὰ ὅπλα, ἢ αὐτῶν ἐν δεδιπτιζέσθαι. ὡς οἰκίταις πῶν
 σάμενοι δὲ ὡς οἰκίταις, ἢ μὲν ἢ αὐτῶν ἐν τῶν οἰκίταις. ὡς οἰκίταις μόνῃ προ
 σθησθαι, δεδιπτιζέσθαι αὐτῶν ὡς οἰκίταις οὐ τῶν οἰκίταις, ὅσιν ἐν δεδιπτιζέσθαι. καὶ ἐν
 τῶν οἰκίταις ἀπελευθεροῦσθαι, ἀπὸ τῶν αὐτῶν οὐ τῶν οἰκίταις οὐ τῶν οἰκίταις. καὶ ἐν
 νήσαντες γὰρ αὐτῶν τῆς αὐτῶν τῶν οἰκίταις, ἐκρινῶσθαι καὶ τῆς προσθησθαι.
 ἀλλ' οἱ μὲν δεδιπτιζέσθαι, ἐκ πλείστον ἢ δὲ τῶν χρόνων, εἰς ἀσυνήθειαν ἐχώρη
 σαμ. ἢ δὲ τῶν λατῶν ὀνομα, ἢ μὲν ἐν τῶν οἰκίταις συχνοῦσθαι. ὅσιν καὶ ὁ ἡμέτερος
 βασιλεὺς αὐτῶν ἀπαντα, καὶ εἰς καλλίω τῶν μεταφορῶν, ἐν δύο διατά
 ξεισθαι

Multos

Serui

Libertinorum

ξεσι, τὰ τῶν παλαιῶν διορθωσεν πᾶσι ματα, αἰελῶν τῶν τ' δεδιπτιῶν τῶν
 καὶ λατίνων τύχῳ, εἰς δὲ τὸ ἀρχαῖον οὐχῶμα τὰ τῶν ἀπελευθέρων ἀνακα-
 λυσάμεν, καὶ μονοειδῆ τῶν ἀπελευθέρων τριήσας. ἐπειδὴ καὶ ἐν προ-
 ομιῶν ἢ ῥωμαίων ἀρχῇ, ἀπλῶς πᾶσι τῶν ἀπελευθέρων ἀέδριμ ὑπίσατο, τὰ
 τίσι ὡς τε τῶν αὐτῶν ἔχειν ἰλυθερίαν, ἢ καὶ ὁ ἰλυθερῶν ἐκίτηρ, ἔμ-
 φοτόρσιν εἶναι πλῆτας ῥωμαίων, ἢ τῶν μόνω τῆς διαφορᾶς ἔσσης, ὅτι ὁ
 μὲν ἰλυθερῶν ἀπελευθέρῳ ἢ, εἰ καὶ ὁ ἰλυθερῶν ἐν γῆν ἔσσης, ὅτι ὁ
 καὶ εἰ μὲν δεδιπτιζῶν διατάξις αἰεὶ τοῦ θεοτοῦ τοῦ βασιλείου ἀπῆρα
 φείσατο πρὸς συγγεῖονα ἀπὸ τριβουβιανού τοῦ ἐπορφυεσάτο κραισίωρ, ἢ
 τῶν τῶν δεδιπτιζῶν σωμαειμσ μῆγαις διεφάνησε, τὰς τ' ἀρχαίων διακρί-
 νων ἀμφοβολίας εἰς δὲ λατίνων ἰουβιανῶν, καὶ πᾶσα ἢ τις τῶν παρ' αὐτοῖς
 παραφυλακῆ, τοῦ αὐτοῦ συγγεῖονοῦ ἐνδεξοτάτο κραισίωρ τῆς πλε-
 τείας διεήλασε δι' ἐτόρας διατάξεως, ἢ καὶ ἐκλαμπροσαν ἔστιμ ἰδῆμ με-
 ταξὺ τῶν βασιλικῶν διατάξεων, ὡς τε πάντας ἀπελευθέρων πλῆτας εἶ-
 ναι ῥωμαίων· μηδεμᾶς ἔσσης διαφορᾶς πρὸ τῶν ἡλικίαν τοῦ ἰλυθερῶν μῆ-
 νοῦ, ἢ τῶν δεσποτείαν τοῦ ἰλυθερῶν, ἢ τῶν τῶν τῆς ἰλυθερίας κα-
 τάπορ ἐφυλακῆ πρόπαλαι. τί δὲ εἴδῃ ἔστιμ ἀναγκαῖον εἰπεῖν. ἔχει τῶν
 τα ὡς ἐν προβιολία. εἰς παρὰ ῥωμαίοις ἔννομον ἡλικία, καὶ φυσικὴ ἡλικία,
 ἔννομον δεσποτεία, καὶ φυσικὴ δεσποτεία, ἔννομον τῶν ἰλυθερίας
 καὶ φυσικὸς τῶν ἰλυθερίας. καὶ φυσικὴ μῆγ ἔστιμ ἡλικία, ἢ ἢ τῶν τῶν ἢ
 ἔννομον τῶν ἔννομον δὲ ἢ ἐπορ τῶν ἢ. ἔχει ὅτι τῶν μείζονα τῶν ἢ ἔννομον
 ἡλικίαν ἢ φύσις ἀγνοεῖ. πᾶσα γὰρ ἡλικία φυσικὴ, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ νόμος ἰδῆ
 κῶς ἐμνήσθη τῆς ἐπορ τῶν ἢ, ἔστιμ εἰπεῖν αὐτῶν ἔννομον. ἔστιμ ἐν ὡς
 εἶπερ φυσικὴ δεσποτεία. καὶ ἢ μὲν φυσικὴ λέγεται in bonis, καὶ δεσποτῆς
 βονιτοῦ. ἢ δὲ ἔννομον λέγεται iure Quiritum, τὰ τίσιμ ἐν τοῦ δικαίου
 τῶν κραισίωρ ῥωμαίων. κραισίωρ γὰρ οἱ ῥωμαῖοι, ἀπὸ ῥωμύλου, δὲ τῶν ἀρ-
 χαιοφόνων ἐκίτησιν. ὅτι δεσποτῆς iure Quiritario. εἰ ἢ τις τῶν ἀμφοτόρας
 ἔχει δεσποτείας, ἐλέγχο, pleno iure dominus, τὰ τίσιμ τελείω δικαίω δεσπό-
 τῆς, ὡς ἔχωρ ἀμφοτόρας τῶν ἔννομον καὶ τῶν φυσικῶν. εἰς δὲ ἔννομον τῶν
 πῶν ἰλυθερίας, καὶ φυσικὸς τῶν ἰλυθερίας. καὶ ὁ ἔννομον τῶν τῶν
 ἐγίνετο καὶ τῶν τῶν τῶν. vindicta, censu, testamento. καὶ βινδικτα τῶν ἢ ἢ
 ἀρχοντες γινομένη ἰλυθερία. ἐλέγχο δὲ βινδικτα, quia vindicatur mancipium
 in naturalem libertatem. ἐπειδὴ διεδικεῖται, καὶ αἰετρεχε τὸ ἀνδραποδῆν εἰς
 τῶν φυσικῶν ἰλυθερίαν. ἢ ἀπὸ βινδικτῆς πνός, ὅς ὡρ οἰκίτης, ἀπὸ βινδικτῆς
 νῶν καὶ τῶν ῥωμαίων ἐμνήσθη, καὶ ἰλυθερῶν δημοσία ἐπὸ ῥωμαίων, καὶ
 εἰς πῶν τῶν πάντοσ οἱ ἢ ἀρχοντες ἰλυθερῶν μῆγ, ἐλέγχο βινδικτα
 ἰλυθερῶν. τὸ δὲ censu πρὸ βινδικτα εἰπεῖν τῶν τῶν τῶν. καὶ τῶν ἢ στανῆς ἢ
 τῶν χεῖρης, ἔννομα ῥωμαῖοι ἀπεγραφον τὰς οἰκείας πρὸ βινδικτῆς, ἢ τῶν καὶ
 εἰς πῶν τῶν καὶ τῶν μῆγ τῆς ἰδίας ἐπορσσεως, ἐκίτησιν εἰσφόρει. ἐν τῶν
 ἐν τῶν κῶσῳ, εἰπερ οἰκίτης καὶ κείλοσιν δεσποτῆς ἔσσης τῶν ἰλυθερῶν ἔχει

τὸ μνήμῳ ἐπιτίθειται. ἢ γὰρ κρεδίτῳ, ἢ ἐπιλέγεισιν, ὅτι τὰ τὸδε δια-
 πιπράσκειται πράγματα τὸ κληρονομοῦ, ἀλλὰ τὸδε τὸ τελευτήσαντ.
 λέγει τίνω ἢ ἀπὸ ἄλλου ἢ ἀπὸ ἑαυτοῦ, ὡς τε εἰ ἔχει δικίτας, ἕνα τῶν
 γραφῆται κληρονομοῦ cum libertate, ὃς μὲν τελευτῶν γνήσιος αὐτῷ κληρο-
 νόμῳ ἢ ἀναγκῆς καλούμεν, solus ἔσται necessarius. Solus μὲν ἐπειδὴ ἕνα ἔ-
 μόνον, καὶ ἔσται πᾶσι τῶν ἑξῆσι ἢ ἀπὸ ἄλλου γραφῆται κληρονομοῦ. μίχαι γὰρ
 ἐν τῷ δικεῖαν παραχρῆσται νομοθεσίαν. Necessarius δὲ ἐπειδὴ καὶ μὴ
 βούληται γίνεται κληρονομοῦ. ἐγίνετο δὲ ἐπὶ κληρονομοῦ ἐπὶ τὸν μὴ
 κληρονομοῦντ ἀπὸ διαθήκης, ἢ διατὴρ μὴ γραφῆται ἐπὶ τὸν μὴ
 γραμμένῳ, ἢ ἐβύλατο κληρονομοῦ. μεγίστη δὲ ἔσται προμηθείας τὸ νό-
 μος, ὡς τε εἰ ἀπὸ ἄλλου ἢ ἐξ ἑαυτοῦ παρητήρ τῷ κληρονομίαν, καὶ οὐκ ἐστὶ
 αὐτὸ κληρονομοῦνται, ὃς ἐμμετὴρ ἢ ἰκανὸν τῆς κρεδίτῳ πρῆν, ἢ ἢ χρεῖ-
 αῖς ἀπὸ πληροῦν. ἢ τῶν μὴ γινόμενῶν τὰ πράγματα διαπιπράσκειται,
 ἐκίπ τὸ τελευτήσαντ, ἀλλὰ τὸ κληρονομοῦ, καὶ ἐντεῦθεν ἢ ἀνύβριση
 ἢ τελευτήσαντ ποδὲ γίνετο. καὶ ἐπὶ τῶν ἐνδραχτήρ, καὶ ὁ τελευτή-
 σας, καὶ ὁ ἀπελεύθερος. ὁ γὰρ ἀπὸ ἄλλου, εἰ καὶ εἰς τῷ τὸ δικεῖται διατήρησι
 ἢ ἡλώθησε τῷ δικεῖαν ποδὲσίαν, ἀλλ' οὐκ ἔστι ἀνύβριση. ὁ δὲ δικεῖται εἰ καὶ
 ἢ βούληται, ἀλλὰ μὴ ἔστι τῆς ἢ βρεῖται τῷ ἐλευθερίαν. εἰ δὲ καὶ δέχεται
 ἐλευθερίας ὁ δικεῖται ἐγραφή κληρονομοῦ, ἐλεύθερος ἐγίνετο, ἔσται διατα-
 ξίως τὸ ἢ μετὰ βασιλείας κελούσης γνήσιος, εἴτε ἀπὸ ἄλλου, εἴτε πλούσιος
 αὐτῆς μόνος τῆς ἐνστασεως ἢ δικεῖται ἐλευθεροῦνται. ἔσται γὰρ ἔστι πιδανὸν μὴ
 βύλαται ἢ δεσπότη ἐλευθεροῦν εἶναι ἐκείνον, ὃν ἑαυτῷ διαδραχὸν ἑαυτοῦ
 διασῶν εἶναι, ἀλλὰ μίχαι ἐν τῇ διαλεία, μηδὲν δὲ τῆς αὐτὸ κληρονομοῦ εἶ-
 ναι ποδὲσίαν. In fraudem creditorum, τῆς πᾶσι ἐλευθεροῦν δικεῖται, ἀναγκῆ-
 ορ ζητήσαι. καὶ οἱ μὲν ἔσται, ἐκείνον in fraudem creditorum ἐλευθεροῦν ἢ
 πλείονα ἐπφείλοντα ἢ κίπηται. οἱ δὲ ἐκείνον, ἢ μὴ δὲ ποδὲσιμπαίεται,
 μὲν τῷ τῆν χρεῖται ἢ ἀναγκῆς. ἢ ἢ μὲν ἢ ἀναγκῆς ἢ παρῶσα, ἀπὸ πληροῦν
 εἰς κρεδίτῳ ἢ ἀρκεῖ. τῆς δὲ ἐλευθερίας διδόμενης, συμβαίνει εἰς δανι-
 σὰς ἀδικεῖται, τῶν τῷ τῶν πᾶσι αὐτῆς ποδὲσίαν, τὸ δὲ
 οὐκ ἢ ἰκανὸν πρῆν τῆς κρεδίτῳ. ἐκράτισε δὲ, ἢ μὴ μόνον σιωπῆν, εἰ
 ἀπὸ ἄλλου ὁ ἐλευθεροῦν, ἀλλὰ καὶ εἰ πρὸς ποδὲσιμ τῆν δανιστῶν δίδω-
 σι τῷ ἐλευθερίαν. τότε γὰρ καὶ ἢ δόσις ἐπίχεται τῆς ἐλευθερίας, ὃτε βου-
 ρεῖται consilium ἔσται euentus. ὡς τε ἐν ἀμφοτέρω μὲν σωτὴρ χεῖται, ὁ δικεῖται
 ἢ ἐλευθεροῦνται. ἐνὸς δὲ ἐμείψαντ, ὁ δούλο ἐλευθεροῦν ἀπὸ τελεῖται.
 εἰ δὲ ἐν εἰς ἀμφοτέρω τῶν, τε consilium καὶ euentus, ἢ ἢ θέματα τῶν
 ἐκίπηται τῆς τῆν νομομάτῶν ποδὲσίαν. ἐπὶ ἢ χρεῖται τῆν τῆν
 νομίσματα. ἐβουλήθη πρὸς ποδὲσιμ τῶν δικεῖται δανιστῶν ἐλευθεροῦν
 δικεῖται, ἀξίον ὄντας ἐπὶ νομομάτῶν, καὶ τῶν τῶν τῶν ἐγίνετο ἢ αὐ-
 τὸ ποδὲσίαν νομομάτῶν διακρίων. ἐνταῦθα ἀμφοτέρω ἔσται, ἢ consilium ἔ-
 euentus

Idēq; iuris

In fraudem

euentus. καὶ γὰρ πρηνεῶ γνώμη ἔστω πεπρίνηκε, καὶ ἡ ἀπὸ βασις ζημιοὶ εἶναι κρε
 δέρας. ἐμείπει δὲ ὁ euentus, ὅπως ἔχωρ τις χιλίων νομισματῶν πᾶσι
 οὐσίαν ἐνόμιζεν ἔχειν τῶ νομισματῶν, ἐχρεώσεται δὲ ὑ. ἡλυθόρωσε εἶναι
 ἰδίως οἰκίτας ἢ φροῦδ δεμ κρεδιτόρσ μ ἀξίεσσ ὄντας ἢ ἀπὸρ νομισματῶν.
 ἐνταῦθα ἂν μὲν κρησίλιον κρησίση. ὡδὶ βλαβὴ γὰρ γεγῆνηται τῶ δανισμῶν. ἢ δὲ
 ἀπὸ βασις ὅστις αὐτὸς ἀζήμηθ. καὶ γὰρ μὲν τῶν ἀζήμησι πῆς τῶ ἡλυθόρωσεν
 τῶ οἰκίτῶν δὲ ἀπὸ μίσητος, ὑπὸ κρησίσηται πᾶσι οὐσίαν ἢ ἀπὸρ δανισμῶν ἀπὸ
 πρησίση. ἐμείπει δὲ κρησίλιον, ὡς ὡδὶ τῶ τῶ θέμαρσ. εἴχε τις χιλίων
 νομισματῶν πᾶσι οὐσίαν, ἐχρεώσεται ὑ. σωίβη ἔστω ἀπὸ κρησίσηται πῆς
 οἰκίτας πατρίδθ, ἐν πνθ τυχερῶσ πᾶσι οὐσίαν ἀπὸ κρησίσηται αὐτῶ ἢ πᾶσι
 οὐσίαν, τυχὸν οἰκίτας ἐμπρησίσηται, ἢ ἀπὸ κρησίσηται. ὡς τε πᾶσι οὐσίαν αὐτῶ
 εἰς τῶ νομισματῶν. μήπω γνοῦς τῶ ἡλυθόρωσεν πῆς ἰδίως ὑπὸ κρησίσηται, οἰκί
 τας πᾶσι ἀξίεσσ ὄντας ἢ νομισματῶν, οἷς χρείτας ὡμολόγει δὲ τῶ πᾶσι
 αὐτῶ ἢ οὐσίαν, ἡλυθόρωσεν. ὡδὶ τῶ θέμαρσ, πρηνεῶ μὲν ἔκ ὅστις ἀπὸρ
 πῆς, ἢ δὲ ἀπὸ βασις βλαβὴ εἶναι δανισμῶν. ἐκ δὲ ἀπὸρ γὰρ ἢ ὑπὸ κρησίσηται πᾶσι
 οὐσίαν εἶναι κρησίσηται ἀπὸ κρησίσηται. ἰδίω γὰρ ἐνταῦθα ἐνόμιζε πᾶσι οὐσίαν
 οἰκίαν ὑπὸ κρησίσηται, καὶ δῶκατα ἢ ἢ ἀπὸρ ἐνταῦθα γῆναι τῶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται
 νος, καὶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται ἡλυθόρωσεν οἰκίτας, καὶ πᾶσι οὐσίαν ἢ ἀπὸρ κρησίσηται
 ἢ ἀπὸρ κρησίσηται ἢ ἀπὸρ κρησίσηται. euentus δὲ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἐπειδὴ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται
 ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, μείζων ἢ τῶ κρησίσηται ἢ αὐτῶ πᾶσι οὐσίαν. ἢ ἀπὸρ κρησίσηται
 ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, οἰκίτας οἰκίτας πᾶσι ἢ ἀπὸρ κρησίσηται ἢ ἀπὸρ κρησίσηται. ὡς τε ἐν
 εἶναι σωελόντα εἶπειν, τότε ἀπὸρ κρησίσηται πᾶσι ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ὅτι γνώμη πρηνεῶ εἶναι
 οἰκίτας ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, καὶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται κρησίσηται. ἢ ἀπὸρ κρησίσηται
 πᾶσι οὐσίαν, ὅπῃ ἀπὸρ κρησίσηται, ἀπὸρ κρησίσηται πᾶσι ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, πᾶσι ἢ ἀπὸρ κρησίσηται
 δεμ κρησίσηται δὲ κρησίσηται, μισμῶν τῶ τῶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται δὲ ἀπὸρ κρησίσηται ὡς ἐπὶ
 ἀπὸρ κρησίσηται γνομῶν ἢ ἀπὸρ κρησίσηται. ὁ αὐτὸς νόμῃ ἐπὶ χρείτας ἢ ἀπὸρ κρησίσηται πᾶσι
 κρησίσηται ὑπὸ τῶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται τῶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἀλλὰ δὲ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται
 αὐτῶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται τῶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ὡς οἰκίτας ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἐν χρείτας
 ἀπὸρ κρησίσηται, καὶ τῶ τῶ οἰκίτας εἶναι κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται,
 τῶ αὐτῶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται ὑπὸ κρησίσηται. ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, τῶ
 αὐτῶ νομοθεσίαν ἀντίσηται. κωλύσας δὲ τῶ τῶ τῶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται,
 ἢ ἀπὸρ κρησίσηται ἢ ἀπὸρ κρησίσηται ὡδὶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται αὐτίτας, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται,
 κρησίσηται. εἰπωμῶν δὲ πρὸ τῶ τῶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, καὶ ὅπως ἢ ἀπὸρ κρησίσηται πᾶσι ἢ ἀπὸρ κρησίσηται
 γὰρ αὐτίτας. κρησίσηται ὅστις, σωίβη κρησίσηται φανερῶν ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται τῶ κρησίσηται
 τῶ χρόνον σωίβη κρησίσηται. ἐγίνετο δὲ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται τῶ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἀλλὰ
 καὶ ἐνταῦθα ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, σωίβη δὲ ἐνταῦθα κρησίσηται τῶ κρησίσηται. καὶ τῶ τῶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται
 κρησίσηται τῶ κρησίσηται; κρησίσηται κρησίσηται, πᾶσι κρησίσηται κρησίσηται ἢ ἀπὸρ κρησίσηται. οἰκί
 κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται,
 καὶ κρησίσηται ὑπὸ τῶ κρησίσηται τῶ τῶ αὐτῶ δεινῶν κωλύμῶν, ἐπειδὴ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται
 ὄντας αὐτῶ ἐν κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, ἢ ἀπὸρ κρησίσηται, τῶ ἢ ἀπὸρ κρησίσηται

Eadem

δίκαις ἐξαχόλαρον. καὶ πάλιν εἰς τὸν δίκαιον ἐξαχόλαρον, τὸ μόνον αὐτῶν
 τὰ ἀμφίβολα. οἱ πῦθ ἐλίσσοντ rei recuperatores, quia per eos unusquisq; debitum re-
 cipiebat. ἐπειδὴ δὲ αὐτῶν εἰς ἐκαστὸν, ἢ οἰκίον χεῖρ ἀνελαμβάνει. ἐλ-
 γου δὲ ὁ καιρὸς κομβήτῃ, ἐπειδὴ conuenit ὅτι ἢ σωίζαι. σωίζαι δὲ
 ἐν τῷ τῷ, οἱ τε δίκαια καὶ οἱ δίκαιόμνοι. ἐν δὲ τῇ τελευταία ἡμέρᾳ ἢ
 κομβήτῃ ἐγίνου κοινόν, καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ τῷ ἢ τῷ τῷ.
 προίει ὁ ἀρχὸν, καὶ ἐκείνη ἐν τῷ οἰκίῳ δίκαιον, καὶ ἅμα αὐτῷ ἢ αὐ-
 τῷ, οἱ πῦθ ἐλίσσοντ πορευθῆνοι recuperatores, quia per eos mancipium naturalem
 libertatem recipiebat. ἐπειδὴ δὲ αὐτῶν ἢ ἀνελαμβάνει πῦθ φυσικῶν ἐλευθερί-
 αν ἀνελαμβάνει. οἰδίας γὰρ ὡς ἡ φύσις πάντας ἐλευθέρους προίγει, καὶ
 ἐπ' αὐτῶν ἐλίσσοντ ἕλωθοι αἰτία ἕτω τῶν ἐλευθέρων τῶν. ἐγίνου δὲ καὶ ἐν τῇ
 ἕλωθῃ ἢ κοινόν, ἐν μὲν ἡμέρᾳ τῷ κομβήτῃ, τῷ πάλιν τῷ καὶ ἐν τῷ
 τῷ οἰκίῳ δίκαιον, καὶ συγκαθεζομένων αὐτῷ πῦθτε συγκαθηπικῶν, ἢ
 πῦθτε ἰπποτῶν ἕλωθῶν. ἢ δὲ τῷ ἰπποτῶν ἕλωθῶν ἀξίωμα ἕτω βεβηκός
 τῷ συγκαθηπικότητι. εἰπύτῃ ἢ κοινόν, εἰπύτῃ καὶ τῷ ἕλωθῶν αἰ-
 ας. ἕλωθῶν ὅτι αἰτία, ἢ ἕλωθῶν τῷ ἢ ἐτῶν, βεβηκῆ ἢ πατῶν ἢ
 τῷ μητῶν ἐλευθέρων. ἢ πεπύτῃ μὲν ἡ φύσις τῷ παιδῶν. ἢ δὲ γῶν
 μητῶν δευότῃ, δὲ ἕλωθῶν ἀπετέλεσε. καὶ ὡς προβαίνει. τῷ μὲν ἐν δευό-
 ας τεχθῆτα, ἐλευθέρων εἶν καὶ ἕλωθῶν, ἕτω δὲ γῶν ἕτω τῷ παιδῶν
 τελεῖν δευότῃ, ἕτω δὲ τῷ τῷ ἕτω μίαν ἢ τῷ αὐτῷ εἶν δευότῃ
 αν. τελευτῶντα δὲ ἢ δευότῃ, ἕτω δὲ τῷ τῷ παιδῶν κληρονομία, ἐλάτῃ
 να ὄντα τῷ ἢ ἐτῶν, καὶ τῷ τῷ τῷ τῷ τῷ οἰκίῳ γῶν μὲν
 τῷ ἄλλων πραγμάτων δευότῃ αὐτῷ γῶντα. εἶτα μὲν βεβηκός ὁ πῦθ
 ἐν δευότῃ ἕτω φύσιντα αὐτῷ ὄρα ἢ βεβηκῶν, ἕλωθῶντα τῷ τῷ
 κοινόν. ἕλωθῶν ὅτι αἰτία, καὶ ἢ εἰπύτῃ ἕτω μὲν ὅτι φυσικὸς, θυγατῆρ μὲν
 ὅτι φυσικὴ. θεμολήτῃ γὰρ, ὅτι ὄρα δὲ τῷ τῷ οἰκίῳ βεβηκῶν, ἕλωθῶν
 δευότῃ ἕτω, ἢ θυγατῶν, καὶ δευότῃ μὲν ἢ τεχθῆν, ὡς ἐν δευότῃ γῶντα
 ἐλωθῶν. καὶ πάλιν ἢ εἰπύτῃ ἀδελφός μὲν ὅτι φυσικὸς, ἢ ἀδελφῆ μὲν ὅτι φυ-
 σικῆ. ἐπειδὴ γὰρ οἰκίῳ πατῆρ, οἰκίῳ δευότῃ μὲν ἕτω πῦθτα, ἢ ἕλωθῶν
 θῶντα, ἐκείνῃ δὲ τελευτῶντα, ἐμὲ τῷ τῷ ἐπύτῃ δευότῃ ὁ νόμος, ἐγῶ
 τῷ τῷ δευότῃ τῷ φυσικῶν ἐλευθέρων συγκαθηπικῶν. ἕλωθῶν αἰτία ὅτι, καὶ ἢ εἰ-
 πύτῃ, ὅτι παιδαγωγός μὲν ὅτι, ἢ τῷ τῷ, ἢ ἀδελφός, ἢ ἀδελφῆ. ἢ ὅτι
 ἐν τῇ (σημεία λεγόμενον, ἀναθεπῆν, ἢ ἀναθεπῆν, τῷ τῷ ὁμογάλακτῶν. ἢ ὅτι
 κέτῃ ἐλευθέρων βεβηκῶν procuratoris habendi gratia. ἢ τῷ τῷ ὡς ἐλευθ-
 ρον αὐτῷ ὄντα, ἀκωλύτως πάντα μὲν διοικῆν ταῖς πράγματι. ἢ βεβηκῶν
 ἐλευθέρων matrimonia causa, τῷ τῷ τῷ τῷ τῷ λαβεῖν αὐτῷ γῶντα. ἐπύ-
 τῃ γὰρ μὲν ἐλευθέρων καὶ δευότῃ ὅτι σωίζατῃ γῶντα, ἐλευθέρων αὐτῷ
 δευότῃ τῷ τῷ δευότῃ matrimonia causa, εἰσω ἐξ ἕλωθῶν δευότῃ
 ἀγῶντα γῶντα, εἰ μὲν ἕλωθῶν αἰτία κωλύσει. οἰδὲν συγκαθηπικὸς γῶν-
 τῷ ὅτι ἐλευθέρων. ὅ γὰρ συγκαθηπικὸς, ἀπελευθέρων γῶντα ἢ δὲ
 ὅτι ἐλευθ-

ὁ ἰλυθροδρῶν δὲ procuratoris habendi gratia ὀφείλει μείζων εἶναι τῶν ἰζ
 ἦναι. ἀπαξ δὲ ἐὰν ἢ ἕλθοσ ἀίτια ἐν κρουσίω λεχθῆ, εἴτε ἀληθῆς ὄσιν, Semel
 εἴτε ψευδῆς ἢ ἀναψιλαφᾶται τῆς ἰλυθροδρίας προβάσῃ. λεσόμηνος γὰρ
 αὐτῆς, αὐτεπεῖρ ἔξει, καὶ τῶν ταύτης δόσιμ ὑποχέειμ. ἀρμολάσῃ δὲ ἢ δῆ,
 πᾶσ λέγων πεπλανημένω εἶναι τῶν ἕλθοσ ἀίτια, ἀπίδανθ. ἐπφδῆ δὲ Cum ergo
 εἰρήσῃ μὲν, ὅπ ὁ ἰλάτῃω τῆ ἢ ἕτῃ ἰλυθροδρῶν ἔ δῶατ, εἰ μὴ ἕλθοσ εἴωη
 αὐτῶν ἐν κρουσίω, ἐντεῦθεν ἀναφύεται π παράδοξον. συμβαίνῃ γὰρ ἕρ μὲν
 μείζονα τῶν ἰδ ἦναι τῆ δῶαδτα ληγῶτα ησταλιμπάνειρ πηλωρ ἄξια
 νομομάτῃ, καὶ ἰλαπῆεαδ, καὶ κληρονόμοσ ἦναι, ἔ ὅωωσ βέλετ τῶν ἰαυτῆ
 ἰλαπῆεαδ πῶδοσ ἰαν. οἰκίτλω δὲ δῆεα νομομάτῃν ἄξιον, μὴ δῶαδτ ἰλυ
 θροδρ. ησταγέλασος ἐν ὁ νόμοσ, ὅπ τὰ μὲν μείζονα οἰλοπμείτ, τὰ ἢ ἦπῶα,
 ἔ δῆδωσιμ ἕξοσ ἰαν. ὅπρ ἔ φορητῆ εἶναι νομίζετ, ὅπ πᾶσαν μὲν αὐτῶ τῶν πῶδο
 σῶαν ἐφ ὅρ βέλετ μῆετῆσιμ, ἰλυθροδρῶν δὲ δῶορ ἔ δῶατ. δῆ καὶ ὁ θφό
 τῶσ ἡμῶν βασιλεὺσ, ἢ τῆ τῶ νόμοσ κινηθεῖσ ἀρπία, ἐκἰλυσεμ, ἵνα ὡσπῶ
 τὰ ἄλλα πῆεατα ἰλαπῆεαδ ὁ νέθ ἰλαπῆεαδ ὡσ βέλετ, ὅτωσ καὶ ἔδ
 ἰλυθροδρίας οἰκίτας ὅτ ἢ ἦναι τῆ ἰλάτῃω, ἰλυθροδρῶν ἐν ἰλαπῆεαδ συγκεχώρηκε.
 ἰλαπῆεαδ δὲ ἀἰλαπῆεαδ πῆεα ἕξοσ ἰαν ἢ ἰλυθροδρία, καὶ ἰλαπῆεαδ πῶ τῶ
 ἢ ἦναι τῶ ὁ ἀίλιθ σῆπιοσ, τῶ ἰλυθροδρῶν ἐκἰλυσε δῆδωατ, τῶ τῶ χέειμ
 μείζονα πῶ ὁ δῶρ αὐτῶσ βαδῆεαδ, ἔ χ ἰτορῶσ ἐπέτρεφε τῶ ἰλάτῃω τῆ ἢ ἦν
 αὐτῆ ἐν τῆ ἰδῆεαδ ἰλαπῆεαδ δῆδῶναι ἰλυθροδρῶν τῶ ἰδῆεαδ οἰκίτῃ, εἰ μὴ τῆ ἰζ ἦν
 αὐτῆ ἰλαπῆεαδ, καὶ ἄξετ τῶ ἰη. ὅπρτε γὰρ οἱ παλαιοὶ τῶ μείζονα τῆ ἰζ ἦν
 αὐτῆ σωνηροεῖμ ὑπῆετῆσιμ ἰτορῶσ, πῶθ ἕνεα μὴ λέγων μὲν ἢ τῆσ αὐτῶ
 ἰλαπῆεαδ σαθηρόμ, καὶ πῶσ ἢ ἦν ἰτορ οἰκίτλω τῆσ δῆεαδ ἀπαλωπῆεμ
 συμβάλεατ. ὁ ἢ ἰτορῶσ ὡσ ἕφρωμ ἰλαπῆεαδ τῶ σωνηροεῖμ ὡφελῶμ, ἢ ἀβλαβῆσ
 ὁμολογῶσ μῆεαδ ἰαυτῶ πῶδοπῆεαδ. ὡσ τε ἐν ὁ ἰλαπῆεαδ τῆ ἢ ἦναι τῆ inter ui-
 μῶσ μὲν ἔκ ἰλυθροδρῶσ, ἐν ἰλαπῆεαδ δὲ μῆεα τῆ ἰζ ἦναι τῆ ἰλαπῆεαδ. ἕξ γὰρ
 ὅτῃ ἦναι τῆ μῆεα τῆ ἰδ μῆεα τῆσ τῶ ἢ πληρώσεωσ. ὁ βασιλεὺσ ἦν μὲν
 τῆσ πῶδοσ τῆσ ἦναι τῆσ, μῆεα τῶ ἰζ, τῶ κἰλυσιμ ἐφύλαξε τῶ ἀε
 λῆσ σῆπῆσ, μῆεα δὲ ἦν ἰζ, ἕξοσ πῆεαδτα σωνεχώρησε.

DE LEGE FVRSIA CANINIA Tit. VII

Μῆρ ἀίλιος σῆπιοσ, τῶ ἰλάτῃω τῆ ἢ ἦναι τῆ δῆεαδ, τῆ ἰτορ
 οἰκίτλω ἰλυθροδρῶν ἔ (σωεχώρει. ἰῶ δὲ ἰτορῶσ νόμοσ πῶδο ἰλυθρο
 εἶασ ἰλαπῆεαδ ὁ φῶοιοσ ησνῆνιοσ, ὅρ ἀπῶ φανερωμ νόμων ἕνε
 βῆεατῶσ ἡμῶν βασιλεὺσ, ὡσ τῆ ἰλυθροδρία μαχῆμνομ, ἔ τῆ τῶ
 τῆσ φθονῶντα δῶσει, δῆ οἰκίεαδ ἀνῆεε ἰλαπῆεαδ, ἀπῶνθρωπῶν εἶναι κῆεαδ, ἔδ
 ἢ ἕξοσ τῶσ ἕχειμ ἀδῆεαδ πᾶντασ ἰαυτῆ σῶν οἰκίεαδ ἰλυθροδρῶν, εἰ μὴ τῆσ ἀίτῆσ
 ἰλαπῆεαδ, ἢ τῆ ἰλυθροδρῶντα ἦπῶα εἶναι τῆ ἢ ἦναι τῆ, ἢ ἰμ φράσδεμ κῆεαδ τῶ
 ἢ δῆδῶατ τῶ ἰλυθροδρῶν, τῆσ δὲ τελευτῶσ μὴ ὑπῆετῆσ ἀφῶα, ἔδ ἰαυτῆ δῆ
 ἀίετασ ἀκωλύτωσ ἰλυθροδρῶν.

Επλήρωται ἡμῖν ἡ πρώτη τῶν προσώπων διαίρεσις ἐν ἡ εἰρητι
 ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν εἰσὶν ἐλεύθεροι, οἱ δὲ δούλοι. καὶ ὅτι ἡ
 δουλεία ἄρμόν τι δόξιν, ἡ δὲ ἐλευθερία διαίρεται εἰς δύο. τῶν
 γὰρ ἐλεύθερων, οἱ μὲν εἰσὶν ἐυγενεῖς, οἱ δὲ ἀπελεύθεροι. καὶ ἡ μὲν
 ἐυγενεῖα ἄρμόν. ἡ δὲ ἀπελευθερότης πάλαι διαίρεται εἰς τρία. τῶν γὰρ ἀ-
 πελεύθερων, οἱ μὲν ἐγίνοντο κελύματα ῥωμαῖοι, οἱ δὲ λατίνοι. Ἰνιάντι, οἱ δὲ δε-
 λτιπτιοί. προσεθήκατο δὲ, ὅτι τῶν αἰρεσῶν τῶν δελτιπτιῶν καὶ λατίνων, ὅ-
 ἐυσεβίσταρς ἡμῶν βασιλεὺς διαφόροις διατάξεσιν ἀνείλην, ὡς τε λογῶν, ὅ-
 τῶν ἀπελευθερότητα εἶν μονοειδῆ, καὶ δὲ πόρ δόξιν ἡ ἐυγενεῖα. λεγόμεθα δὲ καὶ
 δευτέρω τῶν προσώπων διαίρεσις. τῶν ἀνθρώπων, οἱ μὲν εἰσὶν ὑπεξούσιοι, οἱ δὲ
 αὐτεξούσιοι. τῶν τε εἰσὶν οἱ μὲν ἰδίως δικαίω, οἱ δὲ ἀλλοτρίως δικαίω. μάθωμεν ἐν πρώ-
 τῳ περὶ τῶν ὑπεξούσιων. ἦν τε ὕβρις ἡ ἡμῖν ἡ γνώσις καὶ περὶ τῶν αὐτεξούσιων γνή-
 σεως, ὅσοι ἴσθι μὴ ἐν τῶν, πρόσθετον ὅτι ἐν τῶν αὐτεξούσιων, εἰσὶν ἡ δὲ ὑπεξού-
 σιότης λέγεται potestas. ταύτῃ ἡ ἐχρησθῆναι, καὶ τῶν ἡμετέρων οἰκετῶν, ἡ καὶ τῶν ἡμε-
 τῶν πατέρων. ὅτι πρόσθετον σηλοπυσόμεθα περὶ τῶν ὄντων in potestate τῶν οἰ-
 κείων δεσποτῶν. ἴσθι δὲ πότες ἡ ἀκράτεια. αὐτῆ δὲ ἡ καὶ τῶν οἰκετῶν ὑπεξού-
 σιότης iuris gentium εἰσὶν, ὅ μόνον ἴσθι ῥωμαῖοις ὅσοι κελύματα, ἀλλὰ ὅ-
 πῶν τῶν ἄλλοις ἴσθι, ὅ ὄντως ὅσοι μεγίστη αὐτῆ ἡ ὑπεξούσιότης, ὅτι nite ne-
 cisq; potestatem εἰχρησθῆναι ἐπ' αὐτῶν, τῶν τε ζωῆς καὶ θανάτου ἀκράτεια. καὶ δὲ τῶν
 ὑμᾶς ἀκινδύνως τῶν ἀκράτεια, ὅ ὅσοι δὲ ἴσθι τῶν οἰκετῶν προ-
 σωρίζεται ὅσοι τῶν δεσποτῶν προσγίνεται. σήμερον δὲ ὅσοι ἀνθρώπων ὑπό-
 τῶν ῥωμαῖκῶν τῶν βασιλείαν ἴσθι δίχα αἰτίας νόμοις ἐγνωσμένης ἀ-
 ναίρεται ἡ ἰδίω οἰκέτῳ, ἀλλ' ὅσοι ἀμείτως κατ' αὐτὸ χελεπαίνειν. δὲ τῶν
 ξίς ἴσθι ἀντωνίνος τῶν βασιλείας ὡσεὶ ἡ δίχα αἰτίας ἐυλόγος τῶν οἰκέτῳ
 ἀναίρεται, ὄντως πμωρεῖας ὡσεὶ ὅ ὅσοι ἀλλότριον οἰκέτῳ φουδῶν. ἴσθι δὲ
 δόξιν αἰτία, ἡ ἴσθι τῶν οἰκέτῳ, τῶν ἴσθι το συνηθόμενον γαμετῶν, ἡ
 χεῖρας ἐπέβαλε τῶν ὅ δὲ πρὸ λαβῶν ξίφει ὅσοι ἀνείλην, ἀκινδύνος τῶν
 τῶν δόξιν ὅ φουδῶν. ὅ μόνον δὲ ἐπείσθιν ὁ βασιλεὺς τῶν ἀλλοτρίων τῶν οἰκετῶν
 ἀναίρεται, ἀλλὰ ὅ τῶν ὑπεξούσιων ἀγαπάτησιν ἐπείσθιν τῶν δεσποτῶν, ἐν
 ἴσθι διατάξει, ἐν προφάσει τῶν τῶν λαβῶν τῶν ἀρχῶν. ἴσθι τῶν σα-
 βίνος, τῶν χεῖρας τῶν τῶν οἰκετῶν. ὅ φουδῶν δὲ τῶν ἀμείτων αὐτῶν
 πμωρεῖας, τῶν δεσποτῶν ἀκράτεια, οἱ μὲν εἰς σεβασμῶν κατ' ἐφῶν οἰκους,
 οἱ δὲ ἴσθι ἀνδραγάτης βασιλικῆς. προίοντες ἀεὶ μαρτυροῦν τῶν τῶν ἴσθι
 χίας ἀρχῶν, ἐπείσθιν τῶν αὐτῶ βοήθειαν. ὅ δὲ ὄντως, ἐγνω-
 τῶν τῶν, ἴσθι καὶ τῶν αἰτίας τῶν τῶν προσελεύσει. ἐν ἴσθι δὲ
 νόμον τῶν τῶν ὑπεξούσιων τέμνοντα, ἐπείσθιν βασιλεία τῶν οἰκετῶν
 πάντα τὰ γινόμενα διακησόμενος. ὁ βασιλεὺς πρὸς ὅσοι κινηθεῖς προσέταξε
 μὴ χελεπαίνειν πμωρεῖας τῶν οἰκετῶν, λέγεται τῶν τῶν δεσποτῶν.
 φύσει

In pote-
state

Sed &
mater

Ius autem

κτω. nuptiae siue matrimonium. καὶ τί ἐστὶ γάμος; ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συναι
 φεια, ἀχώρισον τὸ βίου τῶν σωθήβαιαν ἐπαγγελλομένη, ἢ ἴσου παρὲς χροῖσα.
 ἢ δὲ ἰν πρτεσάτε ὀπόρ ἔχουμν κατὰ τῶν ἡμετέρων παίδων, ριαύτῶ
 ἔχει ἑωδξσίοτητα ὀπρῖαν ῥωμαῖοι. ὡς τε ὀυῶ iuris civilis ἐστὶ ῥῶετ ἢ νόμι
 μου. ἢ γὰρ καὶ τῶν ὀικετῶν iuris gentium. ὀ ρίνου δὲ ἐμου καὶ τῆς ἐμῆς πικτό
 μλυθ γαμετῆς, ἐμὸς ἑωδξσίοθ ὀξίρ. ὡσαύτως καὶ ἐκ τοῦ ἑωδξσίοθ, καὶ
 τῆς αὐτοῦ πικτόμλυθ γαμετῆς, τστέσι ὀ ἐμὸς ἔγγουθ, καὶ ἢ ἐμὴ ἔγγονη, ὀ
 μοῖως ἐμοὶ γνήσονται ἑωδξσίοι. ἢ αὐτῶ καὶ ὀυῶ πρρογγόνωρ καὶ ἀπεγγό
 νωρ, καὶ τῶν ἑφεξῆς. ὀι γὰρ ἐκ τῆς ἐμῆς πικτόμλυοι θύγατρῶ ἔχ ἑωδξσίοθ
 σονται τῆ ἑωδξσίοτηπ τὸ πρὸς μητρὸς πάππρ, ἐμου δὴ κλονόπ, ἀλλ' ἑωδξσ
 οῖο ἴσονται ἑθ ἰδίω πατρῷ.

DE NVPTIIS

Titulus x

Νόμου δὲ γάμου μδεξὺ ἀλλήλωρ συνωδξσῖο ῥωμαῖοι ἡνίκα
 τὰ πόδι γάμων ρῖς νόμοις δηξόρδμξνα φυλαξῶσι. δὲ δὲ σῶτ
 μλν ἄρξῆνας ἐφῆβου εἶναι. τὰς δὲ θηλείας ἀνδρὸς δευπηξῆς, τσ
 τέσι, σῶτ μλν ἑωδξσίοβηκῆσαι ἢ τσαρακαὶ δὲ ἕνα ἔτθ. τὰς
 δὲ, μείρτου εἶναι τῶν ἰῦ ζῆσιουτῶν. ταῦτα δὲ λῖξομλν, εἴτε ἑωδξσίοοι, εἴ
 τε αὐτεξσίοοι εἰσῖρ ὀι πρὸς γάμου σωῖουτδσ. ἀλλ' ὀυῶ τῶν ἑωδξσίοωρ καὶ
 ἑτόρρ π ρητομλν, σωαίνδσιρ εἶναι τῶν ῥονῶωρ, ὡρ ἑωδξσίοοι εἰσῖρ ὀι σωαι
 ποτόμλυοι. ῥῶετ γὰρ χελῶαι γίνεσθαι καὶ ὀ κρλιπκὸς καὶ ὀ φυσικὸς ἀπαιτέ
 λογισμὸς. ὀ κρλιπκὸς μλν ὀξῆτ ἢ τῶν ῥωμαῖωρ ἰδῖορ. τστέσι τῶν ἑωδξσίοοτη
 τα. ὀ φυσικὸς δὲ ἑωδξσίο δῖκαῖορ σῶτ μῖ χερ. ριαύτῆς ἡλικίας ἀναβρῆφαντας,
 σῶτ ῥονῆις δηκλονόπ, τὰ τῆς ἀξιουδσῖα τῆς πμῆς. τστέσι ἑθ γάμω σωδξσ
 κιμῆιρ. δὲ δὲ τῶν τοῦ πατρὸς ἡγῆσθαι κῖλδσιρ, τστέσι δὲ ἢρ πατόρρα
 σωαινῆιρ. ὀθον ἀμφοβολίας αἰπορ γῆσνε κἀκῆινο. μαινομξνθ πατρὸς, ἢ
 θυγάτηρ ὀυῶ γάμου ἑλθῆιρ ἐπείσινρ. ἔ γὰρ παύετο τοῦ ἔχειρ ἰν πρτεσάτε
 σῶτ πᾶιδας, μαιῖαν ὀ πατῆρ δυσυχῆσας. ἐπειδῆ, ἔχ ἰνήφωρ λογισμὸς τοῦ
 πατρὸς, ἰν πρτεσάτε ρρῆι ρῖς πατρῶσι σῶτ πᾶιδας, ὡς τε ἡμᾶς λέγειρ σῖ
 ρηθῆντα ἢρ πατόρρα τοῦ φρονῆιρ, σωακρλῶαι καὶ τῶν καὶ τῶν παίδων ἰ
 πεξσίοοτητα, ἀλλ' ὀ δὲ ζῆνόμεωρ γάμωρ γῆομλνθ ρκῆτός. ἐβδξσῖορ ἔν ὀι πᾶ
 δσδ ὀυῶ γάμου ἑλθῆιρ, ἑωδξσίοοι δὲ ὄντδσ, τῆς τοῦ πατρὸς ἐδῖορ σωαινῆ
 σεωσ. σωαινῆιρ δὲ ὀ μαινόμλυθ ἔκ ἡδῖωαρ. ρητομλν εἰ δῖωαιται. καὶ εἰ
 μλν εἰπρμλν, σωαίνδσιρ εἶναι, ἢ λέγειρ ἰδῖωδσ ἢρ πατόρρα, ὀπ ἀρῖσῖομαι
 ἑθ γινομξνθ, τῶν ριαυτῶν ὀυῶ τοῦ μαινομξνθ γῆῖοσθαι σωαίνδσιρ ἢ νόσθ
 ἔ συγχωρεῖ. εἰ δὲ δεξόμεδα σωαίνδσιρ εἶναι, ἢ, ὀρδοντα πατόρρα μῖ αὐπλέ
 γειρ ἑθ πρσπομξνθ, ἀκωλύτως ὀ γάμθ πρβῆσεται. ἀλλ' ἔκ ἰσι ῥῶετ ἀ
 ληθῆς. ὀ γὰρ μαινόμλυθ σιωπῶρ, ἔ σωαινῆι. ἐκῆιου γὰρ σιωπῶρ σωαι
 νῆι, ὀς αἰδανόμλυθ τοῦ γινομξνθ ζῆαν ποῖοσθαι δῖωαιται, εἰ μῖ ἀρῖσῖομαι
 τῶτῶ

ονομαζει. ὅς δὲ ἕμελλε κογνώττος καλεῖν, εἶγε φυσικὸς ἑστὶν ἢ μὴ πάντες, τὸ τὸς θεὸς ὤρ, ὅ δὲ ἀδυνατὸς ὅ δὲ κογνώττος καλεῖ. ἢ γὰρ ἔν φύσει κογνώττω, ἔν θέσει ὅ δὲ ἔναι νομίζεται. ἔπειδὴ σοι ταῦτα προθεώρηται ὅρα λοιπὸν ἢ προκείμενον. ἐλέγομεν ἔν τῆς προλαβούσιν, ὅτι ἔν αἰεὶ ἕωμαι, ἕωμαία σωματώμεν, ἕνωμον γάμον ἀρτελεῖ, ὅρα ἔναι πῶς κεκώλυ μῆνός, καὶ τῶς ἰδί τῶν ἀνιόντων καὶ τῶν καπόντων, εἰς ἀπόρριπτον ὁ γάμος κεκώλυται. ὅ δὲ δυνάτου γὰρ τίς λαμβάνειν τῶν ἰδίων μητόρα, ἢ μάμμου, ἢ θυγατόρα, ἢ ἕγγονῶν, εἴτε φυσικαί εἰσιν, εἴτε θεταί, εἰ καὶ τὰ μάλιστ᾽ ἢ θέσις ἐλύθη ἕδ τῶν πατρὸς τῆς ἑμμανικαπότη. ἀσχωμῶ γὰρ τῶν καὶ θετῶν τῶν ἢ πάλαι τοῦ πατρὸς καὶ πάππῶν προσήγορία. καὶ μᾶξεν δὲ τῶν ἐκ πλαγίῳ προσώπων, ὅστις τίς κώλυσις, ἀλλ' ὅ δὲ διωκεῖς. ἰδὸν γὰρ μᾶξεν ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς ὅ σωίσαται ὁ γάμος, εἴτε ὁμοπάτεροι εἰσιν, εἴτε ὁμομήτεροι. καὶ ταῦτ' ὅ δὲ, εἴτε μόνον ὁμοπάτεροι, ἢ μόνον ὁμομήτεροι. εἰ δὲ εἴν μοι θετῶν ἀδελφῆ, ἐφ' ὅσον σωίσηκεν ἢ θέσις ὁ γάμος ἐμπροσθεν. ταύτης δὲ ἀδελφῆ σῆ, ὅρα ἔναι, ἢ ἐκείνῳ ἑμμανικαπότη γνήσιον ἀκωλύτως ὁ γάμος προβήσεται. ἔπειδὴ γὰρ ἢ θέσις νόμιμος ὅσα ὅρα τῆς ἑμμανικαπότη ἕνωμον ὅσης καὶ αὐτῆς, ἀελύθη εἰνότως, ὅ δὲ ἐν εἰδῶ ἔχω πρὸς αὐτῶν συγγενείας. πάλαι μὲν γὰρ, ὅτε οἱ δύο ἦσαν ἑσθῆσοι, καὶ ἀδυνατῶν αὐτῶν ἐκάλω καὶ κογνώταρ. τῆς δὲ ἑμμανικαπότη ἀδελφῆ τῶν θέσις ἀδυνατῶν αὐτῶν ὅ καλῶσιν. ὅτι ἐπὶ γὰρ ἕνωμον ἢ θέσις ὅσα, κρατεῖ παρ' ἑαυτῆ τῶν νόμιμον συγγενείων, τῆς τῶν ἀδυνατόνα. τῆς δὲ ἀδυνατόνα ἀναρθεῖσης ἀρτέλεται καὶ ἢ κογνώταρ. ἔπειδὴ γὰρ ἀδυνατῶν αὐτῶν καλεῖν ὅ δὲ δυνάμαι, εἰνότως ὅ δὲ κογνώταν. διὸ καὶ τίς ἢ ἴδιον γάμβρον εἰς θέσις βέλειται λαβεῖν, ὅφειλε πρότερον τῶν θυγατόρα πρῶτον ἑμμανικαπότη. εἰ δὲ τίς ἔχω ἕνωμον, ἢ ἕνωμον βέλειται εἰς θέσις λαβεῖν τῶν ἕνωμον, ἑμμανικαπότη εἰν πρότερον ὅφειλε ἢ ἕνωμον. εἰ γὰρ μὴ ὅρα πᾶσι, τῆ θέσις τοῦ γάμβρον δὲ τῆς ἕνωμον, ὁ γάμος ἀδελφῆσεται. ἐνθεῖσονται γὰρ ἀδελφοί, μεταξὺ δὲ ἀδελφῶν, ὅ δὲ καὶ εἴν θετῶ σωίσαται γάμος. τῶν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἢ τῆς ἀδελφῆς μου θυγατόρα, λαμβάνειν πρὸς γάμον ὅ θέμις. ἀλλ' ὅ δὲ τῶν τῶν ἕνωμον, εἰ καὶ τὰ μάλιστ᾽ εἰσὶ βαθμῶ, δὲ ὅ βαθμῶ ὅ δὲ δυνάμαι λαμβάνειν πρὸς γάμον. οἶον τῶν θετῶν θυγατόρα τοῦ θετῶ, ἢ τῶν θετῶν καὶ γὰρ ἔσω σοι καθολικὸς, ἐκείνῳ τοῦ προσώπου, ὅ τῶν θυγατόρα ὅ δὲ δυνάμαι λαβεῖν πρὸς γάμον, τῶν ὅ δὲ τῶν ἕνωμον. εἰ δὲ ὁ φυσικὸς μὴ πατρὸς, λαβὴν πινὰ κῶρῳ εἰς θέσις, γνήσιον δὲ ἐκ ταύτης θυγατῆς, δυνάμαι λαβεῖν ταυτῶν πρὸς γάμον. ἔπειδὴ κογνώτα μὴ ὅ δὲ αὐτῶν ὅ ἐκ θηλυγονίας γνωσκουμένη. εἰρήνη μὲν δὲ ἢ ἕνωμον φύσει κογνώττω ἔν θέσις μητέρῳ εἰναι. δύο ἀδελφῶν ἀρτέλεται, ἢ θηλυτῶν παίδων, ἢ ἀδελφῶν, καὶ ἀδελφῆς, ἀλλ' ἕνωμον ὅ δὲ δυνάται πρὸς γάμον σωματώμεν. τῶν ἕνωμον ἀμίτῳ ἀμίτῳ δὲ ὅ δὲ ἢ πρὸς πατρὸς θέσις. ὅ δὲ δυνάμαι λαβεῖν πρὸς γάμον, εἰ καὶ θετῶ ὅ δὲ μὲν, ὅ δὲ τῶν ματόρτορα. ματόρτορα δὲ ὅ δὲ ἢ πρὸς μητέρῳ. ἔπειδὴ

Inter eas

Fratris

Eius uero

Duorum

Item amita

επειδη μητρων τωξιν επιχουσι. και εσι μεγαλη αμτα, η το παππο αδελ
 φη, ω ο εμοσ πατηρ αμταρ, εγω δε μεγαλλω αμταρ αρηαλω. μεγαλη δε
 ματορτορα η αδελφη της εμης μωμμησ ω η εμη μητηρ ματορτοραν ηα
 λει. εγω δε μεγαλλω ματορτοραν. ειρηται ωδι της αμιτας, οπ ε δωαμαι
 τωτω λαβειμ, ε δε ει τω αρχει θετη. ε κειπ δε ωδι της ματορτορας. και
 πως συμβαινει ειναι θετω αμταν, η μεγαλλω θετω αμταν; οιορ ο προς
 πατηρσ παππο μσ εχωμ υορ ημ ομορ πατορα, ελαβε κοςω πνα εις θε
 σμ. και ο μω εμοσ πατηρ, ηγαλει αυτω θετω αδελφω, εγω δε θετω αμι
 ταν. μεγαλη δε θετη αμτα πως συμβαινει; τωθσ οπ ο προπαπποσ μσ ο
 προς πατηρσ, εχωμ υορ ημ ομορ παππορ ελαβω εις θεσμ κοςω πνα, ω ο
 εμοσ παπποσ ηγαλει θετω αδελφω, ο δε εμοσ πατηρ θε τω αμταν, εγω δε
 μεγαλλω θετω αμταν. ελα εδε ωδι της αμιτας προσετιθηρ της θεισ
 ασ. ε μω ωδι της ματορτορας, επειδη η αρησμογονια μοι σωμαωρμηνη,
 ωσιν εσ ο αδνατα. ω δε αυτη και κογωατα. ο γωρ αδνατα παντωσ και
 κογωατα. ωδι της ματορτορας ο γωμω παντωσ εη ενεπριζε μα
 τορτορασ εσασ. επειδη γωρ αρησμογονιασ εγνωσκετο μοι, κογωατα εσιμ.
 τωσκειμνησ δε θεισωσ, ε δε εμ εδω εχει προς με συγγειασ, επειδη τω
 θετω ματορτοραν δωαμαι λαβειμ τωτεις τω μωμμω μσ τω προς
 μητρσ, τω δε θετω αμταν ε δωαμαι, τωτεις τω μωμμω μσ τω
 προς πατηρσ. ελα ημ κωνοα ημ λειοντα, η η φύσει κογωατηρ, η θεισ ε
 εμ ειναι νομιζεται. ωσ οω μη κεκαλυμνησ το γωμω, ελα εδε εη εθεμω/
 ποσ θετω ματορτορα. πως δε ηνωτα συμβαινει ηγεσται εν θεισωσ μα
 τορτορα; οιορ ο παπποσ μσ ο προς μητρσ εχωμ θυγατορα τω εμω μητε
 ρα. ελαβω εις θεσμ κοςω πνα ω η εμη μητηρ ηγαλει θετω αδελφω, εγω
 δε θετω ματορτοραν. ειρησμω ημ ημσ προλαβοισ εδω συγγειαν
 κεκαλυμνησ γαμωσ. εισι δε ε ετοροι, ε ελα θεσμορ συγγειασ, ελα δε αγ
 χισειαν μη προβαινοντασ. αγχισια δε εστιμ, οικειοτησ προσωωμ, εν γω
 μωρ ημωρ σωμαμνηωμ συγγειασ εκτοσ. οιορ ε δωαμαι εγω λαβειμ τω
 εμω προγονω, η νυμφω, επειδη θυγατορων τωξιν εχουσι. και νυμφη κει
 εστιμ η το υου γαμητη. προγονη δε η της εμης γωμωικωσ θυγατηρ. διει δε προ
 σιτωαι η προτε, και λεγειμ, ε δωαμαι λαμβαιμ προς γωμω, τω προτε
 με νυμφω, η τω προτε με προγονω. προσιθνητα γωρ η προτε δεικνυομω
 μη τωοντα τα της αγχισιασ αιπα γωμωοτα προσωωπα. και ομωσ εδε ονι
 ποσ δωαμαι σωμαφτωαι και αρησμομνηωμ ην προσωωμ δι ωρ η αγχι
 σια γωμω, και αυδι της αγχισιασ τω σωμαφτωαι επιχουμ. εαν γωρ ει
 ωω τω προτε με νυμφω, εδειξα οπι τελοσθησ η εμοσ μω υοσ αυτησ δε
 ανηρ, εαν δε ειωω τω προτε με προγονω, εδειξα οπι τελοσθησ, η αυτησ η
 μητηρ, εμη δε γαμητη. ει γωρ επ, η μω εστιμ νυμφη, η δε προγονη μειζονη και
 κωλυμαι λογω τωτω αγαγωσται. ενεισκεται γωρ, η ο ανηρ εχωμ δυο γαμη
 τασ, η η γωμη δυο εχουσα ανδρασ. εαν γωρ λαβω γωμωησ τω νω μσ νυμ
 φω

Affinitatis

c

φλω, ενρισκεται εκεινη εχουσα εν εμοι παιδα, και εμε. ει δε τω νυν μου
 προσοντω συμβησεται μοι, δυο γαμετας εχει, τω νυν μου γαμετω και
 τω αυτης θυγατρει τω εμω προσοντω. κεφαλικη δε ωσειαι πτωχεια και
 τω διπλω γαμορ σωσιων τω. ε δε εις ουω τω μειζονα κωλασιρ αφεις, λε
 γω δε τω κεφαλικω πτωχειαν, τρακταίξει τω ιλωτρυα, και λεγει κενω
 λυοτα τω σωαφειαν, δε τω της αγχισειας πτωχω. ε δωαμαι λα
 βειρ τω πτω μου πτωθουαν, η τω πτω μου μητρευια, επει μητρευι
 επιχουσι. και πτωθουα μην εστι η της εμης γαμετης μητης. μητρευια δε, η
 το εμω πατρος γαμετη δε ης εν ετε χθω. προσιθηα δε και ταυτα εν πτω
 να δειξω μη υπουτα τα της αγχισειας αυτα προσωπα, δε εν τω τελουθηαι
 τω εμω γαμετω, ησωω εν εμοι πατροα. ει γαρ εν ρωσι διπλωσις επει
 σαγεται γαμορ. ει γω λαβω τω εμω πτωθουαν, ενρισκομαι δυο εχωρ γα
 μετας τω πτωθουαν και τω αυτης θυγατρει. ει δε τω νυν μου μητρευια, αρ
 τελεωθισεται εκεινη δυο προσωπων γαμετη, το πατρος μου εμω αυτω.
 οιδας δε κεφαλικω ειναι τω ωδι τω διπλω γαμορ πτωχειαν. πατρι
 μω, εχωρ ενω αρχη πτας, ελαβε πατριμαι προς γαμορ εχουσα θυγατε
 ρα αρχη πτας. η και εν το εναντιο, ο μω εχει θυγατρεα, η δε ενω οι το τω
 παιδω, οι εν τω σωηθει λεγονωτοι αλληλοπροσονοι, ησλωα αλληλοσι σωα
 ωρηται, ει και τα μωλισα αδελφος, η αδελφη αυρις τεχθειν, εν το σουα
 Si uxor τω μω τω αυτω γρηνησιρ γαμορ. η εμη γαμετη, εν προς εμε ρεπει
 διω δεχλιωσασα γαμορ, αυδωι δουτορω σωηφθω. εχωρ εν ταυτα θυγατε
 ρα, ζητομω ει τω δε αυτης θυγατρει δωαμαι λαβειρ. και φημι μη ειναι
 μω αυτω προσοντω. προσονη γαρ εστι η προς τω εμω τεχθεισα γαμορ.
 πτω δε εν υπεπεις, απεχουτα δει μη της προς αυτω σωαφειας. και
 γαρ η γρηνηση μνηση το εμω παιδω, ε γρηνη μου νυμφη γαμορ μη παρηκο
 λουθησαντω, ε δε η το πατρος μου μνηση γρηνη μου μητρευια τω γαμορ
 εμπροδω ενωρ. και οσορ εν τω ερημηνηωρ, ησωω μω ταυτα λαμβωειρ
 προς γαμορ. αλλα και ταυτα δε εν υπεπεις, επανωι ημωρ ισλιανωρ ρις
 Illud ρις ρις μη προσρηαι γαμορις. αρα δε η συγγηεια η εν δουλεια εμπροδωρ
 γινεται τω γαμορ, οιορ σωελουθουωθη ρις τη οικεια αδελφω. ζητομω ει
 ων τε τραωτα γαμορ γρηνηαι αυτω αναμεταξυ. και οσορ μω τω τω αυ
 κειβειαν, ε νομιζεται ρις αυτα μωξεν αυτω ειναι συγγηεια. πτω δε εν το
 αιματω δικαιορ, ο εστι ius sanguinis, ησωω δικαιορ αιματω, η σωαφεια
 Sunt κωλυται. εσι δε και ετορα προσωπα, α τωα δεφωρ αυτωρ χαειρ, ε
 δωαμαι λαβειρ προς γαμορ. ταυτα δε εν ρις διγυσις, ησωω τω πεουδω
 κτω εν πτωω αρχαιωρ σωαχθρητα, εγγραφωαι οθειοτατω ημωρ επι
 τρω βασιλωις. ει δε ρις τω ανωτω τω ερημηνηωρ αγωγηται τωα
 προς γαμορ, εν αιχωθεις τω τω ανιου τω η ανιου τω συγγηεια, ε δε
 τα εν πλαγις κωλυμενη προσωπα, ε δε εν νω λαβωρ τω της αγχισειας
 κωλυσιρ, ηστωαφρονησας δε εν τω σωελουθουωθη τω συγγηωρ, ε τε αυτω
 ανηρ

Adoptio

Sed hodie

Cum autē

πολλα βδοσιν ειρηται επικεινον το θεματθ ενδα ειπορλυ, εν εις θεσιν βδο
 λομλων λαβειν εν γαμβρομ, η τλω νυμφλω, προτορομ εν υορ, η τλω θυγα
 τορα οφειλειν πριεν ιμαγκιπα εν. ωσε οτω εν ικεινω θεθ θεμαπ, ει μη ο γα
 μθ ενωλω εδερ ενεπριζε τη πλεξει της θεσισω. αλλ εντη εν ταυδα πριε
 παραμυδιαν απαιδωρ υπληρονοοτα τλω θεσιν, ινα δηλωσω εν γινωμλων ωσ
 ωδι εν πλεισομ. η δε υποδοια, ρωμαικη φωνη λεγεται αδωτωπωρ, αυτη εσσε
 γηικον ονομα, εις δυο διαριεται, εις αδρογαπωνα, και τλω ομωννομω αδω
 ωπωνα. η δε αδωτωπωρ γινεται δυο τροπις, η εν βασιλικησ αυτηγραφησ, η εν
 προσωξεωσ αρχουτην. δε αυτηγραφησ βασιλικησ τρετωσ η ταυτασ εις θεσιν
 λαμβανωμλυ, οι τινωσ εισιν αυτεξεσοι. εδω δε εν της υποδοιασ εδω, λεγι
 ται αδρογατωρ, ησσω παρακλησις. κελουσι δε τω αρχουτην εξεσι λαβειν
 εις θεσιν εδω ενωξεσοισυ, η τασ ενωξεσοιασ ετορωρ, ειτε προτην επιχορη
 παρα τρις φυσικοισ γουεσι βαθμομ, οπριωσ εστιν υοσ η θυγατηρ, ειτε εν επ
 ικεινα, οπριωσ εστιν ενουθ, ενουνη. εδω δε κυριωσ αδωτωπωρ λεγεται. η γωρ
 υποδοια, και γηικω, και ιδιωκω ονομαπ. αλλα παλαι μλυ ελω παντωσ αλ
 λοτωρ ενωξεσοιομ εις θεσιν λαμβανειν και εν ιμ πριεσατε, το φυσικω
 πατρωσ μετεβαινω ενωδι εν θετομ. σιμωρομ δε διαταξις το ενσεβισωτα
 ημωρ βασιλιωσ γιγνε κελουσα, ηνιγα τρις ενωξεσοιομ εις θεσιν λαμβανει,
 μη διαλυεατ τλω το φυσικω πατρωσ ενωξεσοιοτητα, μηδε π μεπριαι εν εν
 θετην πατορα, μηδε γινεοτα αυτω ιμ πριεσατε εν παυδα, ει και τλω ελα
 διαθετε κλυοισ, εις τα πλεγματα το λαβουτθ αυτην εις υποδοιαν, η ειρη
 μωρη διαταξις αυθε ενωλοπμησατ. ει δε ο φυσικωσ πατηρ, εν ενωτικω
 τινι, αλλα θε οικειω πηνωρω εδωρν διεδωκε εις θεσιν, οσ ω αυθε παπποσ
 πρωσ μητηρ, η πριεσικωσ γηωμλωσ πριε ιμαγκιπατθ, ετα παιδοπριεσικωσ,
 εν μηε τλω ιμαγκιπατωνα τεχνητα αυτω παυδα, θε οικειω μλυ πατει,
 παππω δε πρωσ πατρωσ το λαμβανομωσ διεδωκεν εις θεσιν. ωδι τωτην
 γωρ τω θεματθ εν, επειδη εις εν και εν αυτην προσωτηρ σωτηριεσ ταυτε φυ
 σικα δικαια, τωτησ εν εν της γηισεωσ και της υποδοιασ, αμωχωσ ο πριε
 ιμ πριεσατε γηισετα το θεου πατρωσ, σωαωτομλυ αυθε και ενωμω η
 φύσει, και της το πρωσ πατρωσ παπποσ γηισετα φαμιλιασ τε και ενωξεσο
 οιοτητθ. εισιν εν πριεσικωσ διαφοραι αδρογατιουθ, και αδωτωπιουθ, και
 προτη αυτη. η μλυ αδρογατωρ ωδι βασιλιωσ γινετα, η δε αδωτωπιωρ, ωδι
 αρχουτην. δυτορα διαφορα, οτι η μλυ αδρογατωρ, εν αυτεξεσοιωρ, η δε αδω
 ωπωρ ωδι ενωξεσοιωρ χωραν ιχει. εις δε και τριτη διαφορα, ο αυηβθ αυ
 τεξεσοιθ ικειωλων εις θεσιν παλαι λαμβανεοτα. τελοτωομ δε, επιτρω
 πε γινεοτα, μηε πινθ παραφυλακησ. ηνιγα εν δια βασιλικησ αυτηγραφησ
 αυηβθ αυτεξεσοιθ εις θεσιν λαμβανετα, δει ζητηαι, ει σεμνη τρις αυτια
 τλω υποδοιαν σωεσισατ, τωτησ μη δι αιοχορ ενωτα, τλω θεσιν ο εδομλωσ
 πατηρ γηιωτα βλετα, και ει λυσιτελις εδω θε προπλω η και μη συμ
 φορει. τυχωμ γωρ απρωσ εστιν ο θετησ πατηρ, αυτησ δε πριεσοιθ, η εδω, οτε
 διαπτα

In plurimis *σίαν, ἔκ ἀναλογικῆ γὰρ ὑποσυναίεμ. ἴσι δὲ πῆμωπι κοινωνία ἀδφογαπόι*
νῶ καὶ ἀδωπόου ἢ τῆρις. ὅμ πνα γὰρ λαβω εἰς θέσιμ ἢ ἀδφογαπόι
να, ἢ ἢ ἀδωπόνα, εἴτε παρὰ βασιλεῖ, εἴτε παρὰ ἑδ πλείτωι, εἴτε ἀρχου
πι, ἔκ ὄντα θεωπικόν, δῶαμαι ἔδερμ εἰς θέσιμ διδόναι ἰτορῶ. ὡσῶδ γὰρ ἢ
πλείσοις, ὕτω καὶ τῆτω μίμησις ὅστιμ ἀδφογαπόι καὶ ἀδωπόου.

Sed & *ἔκ τλω κοινωνίαν ἀδφογαπόου καὶ ἀδωπόου, διδωσιμ ἡμῖμ ὁ ἰωου*
χῶ. ἔχει δὲ ταῦτα ὡς ἢ προθεωρία. ἰωου χῶ, ὄνομα ὅστι γρηκόν, τέμνει
του δὲ εἰς τερία. τῆν γὰρ ἰωῶ χωρ, οἱ μὲν εἰσι σῶδωνδ, οἱ δὲ κασραῖρι, ὅ
δὲ θλιβία. ἢ σῶδωνδ εἰσιμ, οἱ πινδ δῶα τι πάθῶ ἢ ἴϋξιμ ἔνοχ λήσασαμ
ρις γονίμοις μορίοις παιδωπριεῖμ κωλύονται. τῆττ δὲ ἀπαμαχῆντδ παι
δωπριεῖσι. θλιβία δὲ, οἱ πινδ ἔπὸ τῆς τροφοῦ, ἢ τῆς μητῆρδ τυχαῖ, ἢ θλιβίμ
τῆν διδύμωμ ἔπὸ τῆσασαμ. κασραῖρι δὲ εἰσιμ, ἔφ ὡμ γέσωνν ἰκρμη τῆν γρηκ
πικῶμ μορίωμ. ἔπειδῆ σοι ταῦτα προθεώρηται, ὅρα λοιπόμ ἢ προκειμνωμ.
ἔρηπθῆ εἰ ἄρα ὁ ἰωῶ χῶ δῶαται ὑποθεῖμ; καὶ λήσωνν, ὅπὸ μὲν κασραῖ
τῶ, ἔ ὁ θλιβίας, ἔ λαμβανῶσι εἰς θέσιμ, ἔ δὲ αὐτεξέσιμ παρὰ βασιλείωσ,
ἔ δὲ ἔπεξέσιμ παρὰ ἀρχουτῶ. οἰς γὰρ ἢ φύσις ὑρῆσασαμ παιδωπριεῖμ, τῆ
ρις καὶ ὁ νόμῶ ἢ πῆδασ βασιλῆωμ τῆς φύσιωσ. αἰ ἔλπισα γὰρ αὐτίς τῆ
τῆς παιδωπριίας. ὁ δὲ σῶδωνν, ἔπειδῆ τῆτω ἔλπις, εἰκὸς γὰρ τὸ πάθῶσ
ἀπαμαχῆντῶ δῶαῶσαι παιδωπριεῖμ, εἰς θέσιμ λήφεται, καὶ ἔπεξέσιμ
καὶ αὐτεξέσιμ. ἀλλ' ὁ σῶδωνν λαβῶμ ἔπεξέσιμ εἰς θέσιμ, ἔ χῆε ἔδερμ
ἰμ πρτεσῶτε. πάντωσ γὰρ ὁ λαμβανόμενῶ ἔξωπικὸς ἔσαι. ὡσῶσ γὰρ ὁ σῶδ
δωνν πάπῶ εἶναι πρὸσ πατῆρδ, ἢ πρὸσ μητῆρδ δῶησεται. εἰ μὴ ἄρα τίς
εἴπω γὰρ σῶδωννα μὴ μόνον ἰκῆνον εἶναι γὰρ ἔξ ἀρχῆσ ἔ δῶησῆντα παιδω
πριεῖμ, ἔλπίζοντα δὲ. ἀλλὰ γὰρ ἰκῆνον, ὅσ πάλαι μὲν ἢ δῶατ παιδωπριεῖμ,
τελῶτῶσ δὲ ἔξ ἢ σῶμ βαῖν αὐτῶ πάθῶ πῶδῆσῆ εἰς ἢ μὴ δῶατ παι
δωπριεῖμ. ἴσι δὲ καὶ ἔβδόμεμ κοινωνία, ἢ ἀκτελεῖ ἢ γωνῆ. γωνῆ γὰρ ἔ δὲ
κατ' ἀδφογαπόνα, ἔ δὲ κατ' ἀδωπόνα δῶαται λαμβανῆμ εἰς θέσιμ π
να. ἢ γὰρ θέσις, διδωσιμ ἡμῖμ τῶ ἢ τῶ παιδῶσ ὑπεξασόπιτα. αὐτῆ δὲ σῶ
φυσικὸνσ πῶδῆσ ὑπεξασίσῶ ἔκ ἔχει. ὁ δὲ νόμῶ ἀκωλυθεῖ τῆ φύσει, εἰκ
τωσ ἔ λήφεται εἰς θέσιμ πνα, εἰ μὴ ἄρα ἰκ ὠλοπιμίας βασιλείωσ, πρὸσ πα
ραμυδίαμ τῆν τελῶτῶσ αὐτῆσ αὐτῆσ παιδῶμ βουληθῆ λαβῆμ. ὡσῶσ δῶ ἢ
μὴ ἔχουσα πῶδῆσ γωνῆ, ἔ δὲ ἔξ βασιλικῆσ αἰπγαφῆσ λήφεται πνα.

Fœminæ *πρὸσ ταῦσ εἰρημῆσασ δῶαφοραῖσ ὅστι καὶ αὐτῆ. ἰαν εἰς ὑποδῶίαν λαβῶ*
πνα ἔχοντα ὑπεξέσιμ ἔπεται αὐτῶ ὁ πῶσ. καὶ ὁ μὲν ἔσαι παρ' ἔμοι ἢ τῶξῆ
ἢ, ὁ δὲ ἢ τῶξῆ ἔγῶνσ. εἰ δὲ ὑπεξέσιμ ἔξ ἔ γέσωνν ὑρὸσ λαβῶ εἰς θέσιμ, αὐ
τῶσ μόνῶ παραγῆσῆσεται, γὰρ δὲ ἴδιον ὑρὸσ ἔα παρὰ ἑδ φυσικῶ πάπῶ
καὶ ὁ λογισμὸσ δῆλῶ, ἔπειδῆ ὑπεξέσιμ ὡμ, ὑπεξέσιμ ἔχειμ ἔκ ἢ δῶα
τῶ. ὅπὸ δὲ ὁ ἔχωμ ὑρὸσ ὑπεξέσιμ, καὶ ληφθεῖσ εἰς θέσιμ σῶαφίλκεται γὰρ οἰ
κῆιον πῶδῆσ δῶλῶμ, ἔξ ὡμ αὐγῶσ ἔ πρῶτότῶμ πβόριον γὰρ μῆ ταῦτα γ
νόμῶμ βασιλῆα ἔλαβῶν εἰς θέσιμ, πείμ ἔτῶ γὰρ γῶδμανικὸμ εἰς θέσιμ
ἔλαβῶν

Illud pro-
 prium *πρὸσ ταῦσ εἰρημῆσασ δῶαφοραῖσ ὅστι καὶ αὐτῆ. ἰαν εἰς ὑποδῶίαν λαβῶ*
πνα ἔχοντα ὑπεξέσιμ ἔπεται αὐτῶ ὁ πῶσ. καὶ ὁ μὲν ἔσαι παρ' ἔμοι ἢ τῶξῆ
ἢ, ὁ δὲ ἢ τῶξῆ ἔγῶνσ. εἰ δὲ ὑπεξέσιμ ἔξ ἔ γέσωνν ὑρὸσ λαβῶ εἰς θέσιμ, αὐ
τῶσ μόνῶ παραγῆσῆσεται, γὰρ δὲ ἴδιον ὑρὸσ ἔα παρὰ ἑδ φυσικῶ πάπῶ
καὶ ὁ λογισμὸσ δῆλῶ, ἔπειδῆ ὑπεξέσιμ ὡμ, ὑπεξέσιμ ἔχειμ ἔκ ἢ δῶα
τῶ. ὅπὸ δὲ ὁ ἔχωμ ὑρὸσ ὑπεξέσιμ, καὶ ληφθεῖσ εἰς θέσιμ σῶαφίλκεται γὰρ οἰ
κῆιον πῶδῆσ δῶλῶμ, ἔξ ὡμ αὐγῶσ ἔ πρῶτότῶμ πβόριον γὰρ μῆ ταῦτα γ
νόμῶμ βασιλῆα ἔλαβῶν εἰς θέσιμ, πείμ ἔτῶ γὰρ γῶδμανικὸμ εἰς θέσιμ
ἔλαβῶν

ἔλαβον. ἐπειδὴ γὰρ ἐβούλετο, πβίειον μὲν ἔχειν ἐν τῷ ξει υἱοῦ, γδρμανικὸν δὲ ἐν τῷ ξει ἐγγόνου, καὶ οὕτως μᾶς εἶδε υἱοθεσίας γινώσθαι, παρθεκνύσασε, πρότερον ἤν γδρμανικὸν εἰς θέσιμ ὑπὸ πβδρίου ληφθῆναι, ἔπειτα οὕτως αὐτὸς ἤν πβίειον ἔλαβον εἰς θέσιμ. ἤν ἴδιον τις οἰκίτῳ ἔλαβον εἰς υἱοθεσίαν, ζητοῦμεν εἶγε ἰσῶται ἢ θέσις, ἢ π ἐντεῦθεν ἀπρτελείται. καὶ φασίμ οἱ παλαιοὶ ἤν κᾶτωνα εἰρηκνύσαι, τῶν μὲν θέσιμ μὴ ἰσχύειν, ἐπ' ἔλδου, θδρμ γὰρ αὐτῆ προβαίνει. ἢ δὲ θέσις, εἰ καὶ τὰ μάλισα ὡς θέσις οὐκ ἰσῶται, ἀλλ' ὅω τὸν οἰκίτῳ ἔλδουθδρμ ἀποδείκνυσίμ. ὁ γὰρ τὸν δούλῳμ βουληθείς λαβείμ, πρόδῆλόν δῆσιμ, ὡσε δουλείας αὐτὸν σιωπηρῶς ἴσι πούσῳμ ἀπαλλάξαι. οὕτῳ τούτω, ὁ μὲν ἐξεφώνησῳμ, οὐκ ἔπραξῳμ. ὁ δὲ οὐκ ἐνεθυμήθη διεπράξαι. ἐντεῦθεν ὀρμηθείς ὁ θεότατῳμ ἡμῶμ βασιλεὺς, εἰσελθόντῳμ ἐν δικασκείῳ τινός καὶ εἰπύντῳμ ἐν ὑπμνήσει πῶδ οἰκίτῳ πός, υἱός μου δῆσιμ, ἰθέσπισῳμ ἐκ τῶμ τοιούτῳμ ἡμῶμ, τὸν μὲν οἰκίτῳμ υἱὸν μὴ εἶναι, παύσασθαι δὲ τῷ εἶναι δῆλῳμ.

Apud Car tonem

QUIBVS MODIS IVS PATRIAE POTESTATIS DISSOLVITVR Tit. XII

Διδάχθη μὲν ἐν τῶν προλαβόντων κατὰ τῶν ἰσχυμ ἢ ἰμ πρτεσάτε, τῶν δὲ ἐν τῶν οἰκίτῳμ, καὶ τῶν ἡμετέρῳμ παίδωμ. εἶδε μὲν φυσικῶμ, εἶδε δὲ ἢ θετῳμ. διεξελθόντῳμ τὰς πῶδ τῆς ἀφογαπόντῳμ ἀφορῶς τε καὶ κρινωνίας. εἰσὶ γὰρ δῆσιμ φρεσι μὲν ἐξ, κρινωνία δὲ ἔπτα. νῦν σηκπῆσωμν τίνι δῆλύεται τῶπῳ ἢ ἰμ πρτεσάτε. ἢ γὰρ τῶπῳ πνὶ σωισάμενον, εἶδε καὶ τῶπῳ πνὶ δῆλύεται. δῆλύει δὲ ἢ ἐπὶ τῶν οἰκίτῳμ ἰμ πρτεσάτε, ὁ τῶπῳ τῆς ἔλδουθερίας. τῶν δὲ ἔλδουθδρμ πῶσις συμβαίνει τῶπῳις φδᾶσαντῳμ εἰρηκνύμεν. ἢ γὰρ τελούτῆ τοῦ δῶπῶτου, οὐκ ἀπαλλαγῶν δουλείας, ἀλλὰ μεταθδρμ δῶπῶτειας ἐπαγγέλλεται. τὸ δὲ κατὰ τῶν υἱῶμ ἰμ ποτεσάτε πλείσοις δῆλύεται τῶπῳις. τῶς γὰρ ἢ τοῦ γονίως τελούτῆ, αὐτεξούσιον ποιεῖ τὸν παῖδα. ὀφείλει δὲ εἰδῆναι ὅπ parentes λέγονται παλντῳμ οἱ ἀνιόντῳμ. Liberi δὲ παλντῳμ οἱ κατιόντῳμ. τὸ εἰρηκνύον, ὅτι ἢ τελούτῆ τοῦ πατρός, αὐτεξούσιον δείκνυσι τὸν παῖδα, ἔχει τινὰ διασιξίμ. εἰ μὲν γὰρ πατὴρ δῆσιμ ὁ τελούτῆσας, ἀμῶχως ὁ υἱός καὶ ἢ θυγατῆρ αὐτεξούσιοι γίνονται. τελούτῆσαντῳμ δὲ τοῦ πάπῳου, οὐ πάντως οἱ ἐγγονοὶ, καὶ αἱ ἐγγόναι αὐτεξούσιοι γίνονται. δῆσι γὰρ σηκπῆμ τὸν καιρόμ τῆς τοῦ πάπῳου τελούτῆς. καὶ εἰ μὴ ἐνρεθῶ τὸ μῆσον πῶσῳμ, τούτῆσι ὁ υἱός ἔπεξούσιῳμ, οἱ δὲ ἐγγονοὶ κατ' ἐκῆνον τὸν χρόνον ἔπεξούσιοι τῶμ πάπῳου κατ' ὀρ τελούτῆ, ἴσονται ἔπεξούσιοι τῶμ πατῆρ τελούτῆσαντῳμ τοῦ πάπῳου, οἱ ἐγγονοὶ. μεταπδουῶται γὰρ εἰς τῶν τοῦ οἰκίῳμ πατρός ἔπεξουσιότητα. εἰ δὲ ὁ μῆσῳμ, ἢ προτελούτῆσῳμ τοῦ πατρός

δε ετε λεγειν εν τω μηδε εν εμαυτην υπεξασιομ. πως γαρ εγω ο ζωμαισθ,
 εσομαι εωξεσισθ διελθ την πελεμειωμ. ωσε εν εν τω μεταξεν εν ηρημηγω
 εσαι τα της εωξεσισοτηρσ. και ει μιν εωξεσισθ ο πατηρ, εσομαι αυτω εωξε
 εσισθ. ει δε εκει τελουθησει, γνησομαι αυτεξεσισθ. και οπι μιν γινομαι αυ
 τεξεσισθ τελουθησαντθ αυτω παρα ρις πελεμειοις σωωμολογητθ. αλλα
 εντομιν εν πρις χρονσ δικω της εωξεσισοτηρσ απαλλωθησθαι. πρτορον δε
 ε εληφθη η δε ετε λουθησε παρα ρις πελεμειοις. εσι γω ολωσ τις εσφορα, ε
 πανν. εωποθ γω εχειμ πνα δυο παιδιασ, και δυοχιλιωμ νομοματην ποδισ
 σιασ, ληφθωαι τε εωπο την πελεμειωμ. τθ την δε, ο μιν λω εωσδαισθ, και λα
 βωμ νομοματα χιλια εν της τω πατροσ ποδισσιασ, δε οικειωμ ησματην,
 ηδωθη χιλια νομοματα εμπροσθ μινθ κωρδαιαι. ο δε ετορθ ελθου
 μθ ωρ, ε δεμ προσεκθησθ. μηε χρονσ πνα απηγηλθη, οπι παρα ρις πελε
 μειοις ετε λουθησθ ο πατηρ αυτην. ηβδλοντ εν μερισσατθ ρη πατρωομ κλη
 ρομ. και ο μιν ελθουμθ ελεγη. νυν οτε τη αληθεια ο πατηρ ετε λουθησε, γω
 ναμιν αυτεξεσισοι. ενωω οσα εκθησθ ο εωσδαισθ τω πατροσ εστι, ε δε
 ημασ τα τοιχιλια μερισσασθαι. τθ εστι λαβειμ ανα χιλια πενητηκοσια. ο δε
 εωσδαισθ ελεγη, δε εκεινσ δε ε σωβη ληφθωαι ρη πατορα, γηγησθαι
 ημασ αυτεξεσισθ. δικει γαρ, ο μη εωξεσισθασ, ησθ εκεινομ τεθωαι τ και
 ρομ. εκαρ ωσ αυτεξεσισθ, οσα αν εκθησθ μιν, εμαυτω και εχιτορω προσε
 κησασθ. και ταυτη μαλλον πειθόμεθα τη γνώμη. ει δε και ο εμοσ υοσ, ηγερ ο
 ηγροθ εωπο την πελεμειωμ ληφθη, ομοιωσ ληφομιν ηρηθησθαι ησθ αυτω ρ δι
 καιορ της υπησισοτηρσ. ετε γαρ λεγω εμαυτην μη εχειμ υπησισιομ ρη
 παιδια εσθ ρ δικαιορ τω περλιμνιου. εικοσ γαρ υπησισθαι αυτομ. πως δε
 ο απασθ ελεθωρ της εμασ εωξεσισοτηρσ, αμειωσ υπβωλλεταται ταυτη. ρ γω
 περλιμνιομ, ε μονομ ακροδιδωσι μοι, λω εχειμ ησθ ετορωμ υπησισοτητα, αλ
 λα και λω ετοροι εχειμ ησθ εμασ υπησισοτητα ακρωζει μοι. ετε λεγω σωζε
 ετω μοι τα ρις εωξεσισοτηρσ της ηγλ τω παιδωσ. πως γαρ δωαμαι υπηξεσ
 σιορ εχειμ ρη δουλομ την πελεμειωμ. ωσε εν εν ηρημηγω εσαι τα της εωξεσ
 σιοτηρσ, εισηται δε περλιμνιομ a limine ε ποστ, τθ εστιμ ακρ τω εδθ, και τα
 μηε ταυτα. ρη γαρ υπο την πελεμειωμ ληφθησθαι, εισ δε εσθ ορσσ εσθ ζωμαι
 κουσ μηε ταυτα παραγηνομιν, ησθωσ ληφομιν υπησισθαι εσθ τω περλιμι
 νιο. και γαρ οι εδθ ωσπορ εν ταυσ οικιασ, τελθ εισιρ αυτην την οικωμ, ου
 τω και τω ζωμαινοσ κρωτρεσ, εδθ ηρη ορομ οι παλαιοι ηβδληθησαν. εντενθ
 θη και limes ελεχθη ωσασθ τελθ τι και ορθ. εντενθ και περλιμνιομ
 ωνομασθη, επειδη εσθ τω αυτω εδθ υπησισθαι δι ε και απωλεσθ ληφθεις
 ωλη την πελεμειωμ, ε μονομ δε ο εσθφυγωμ εσθ πελεμειωμ η υπ αυτην αφει
 θεις εχει ρ περλιμνιομ, αλλα γαρ και ο νικηθητωρ την πελεμειωμ υπ η
 μωρ αναληφθεις. εσθλυει ρ ιρ περτεσασθαι, και η εμαγχιπατων. και
 πρσθιμ εμαγχιπατων; πρσθιμ τειωμ εμαγχιπατων, και τειωμ ελδθει
 εωμ, η μασ εμαγχιπατων, και μασ ελδθθειασ ποδισπηκη. εγινεσθ δε ρ
 παλαιομ

ombA
 Praterca

οὐκ ἐτίμω ἐπίτροπον ἔδωκεν ἰμῶ παιδί, ἐλευθερίαν δὲ αὐτῷ ἔδωκεν ἢ προσέγραψα, ἀλλὰ
 ἢ λεγόμενον sine libertate ἴσῳ χάρις ἐλευθερίας αὐτῷ ἢ ἡγετίμω ἐπίτρο
 πον, ἔδωκε τὴν πόλιν τοῦ ἀνέβουτος ἀποδῶν, ἢ ἔδωκε σιωπηρῶν ἐλευθερίαν δρέι
 κται ἀεμόζειν αὐτῷ, καὶ ἔδωκε τὴν ὑπὲρ τὸν ἰσχυροτριεῖσθαι. ἔδωκε ἔδωκε
 δὲ ἔπειρ δρέικται ἐλευθερίαν, ἵνα ἅμα τῇ τελευτῇ τοῦ δευτεμῆτος, ἀνεμπεδί
 σως ὁ οὐκίτης τῆ δουλείας ἀπαλλαγῆς ἀνπλαβηται τῆς ὑπὲρ τὸν ἴσῳ. εἰ γὰρ
 ἢ ὁ δεικόμενος αὐτῷ, ἔδωκε τῆς ἀπὸ τοῦ πατρίλλου ἐλευθερίας. τί δὲ τοῦ
 τῷ ἴσῳ ἀναγκαῖον σαφῆς δόρον εἰπέμ. ἔχει δὲ ταῦτα ὡς ἂν προθεωρία. ἔστιν
 ἐντύχοντα δευτεμῆτος ἐν εἰμ διαφορά δῆματα. ἔστι γὰρ πινὰ δι' ὧν γροφορμῶν
 κληρονόμον. ἔτορα δι' ὧν ληγατδούρην, ἀλλὰ δι' ὧν ὁ δεικόμενος, ἢ ὁ
 δεικόμενος αὐτῶν ἐλευθερίαν ἔδωκεν. γροφορμῶν κληρονόμον λέγοντες illum
 heredem iubeo, τῷ τῆς κληρονόμον εἶναι κελδύ. καὶ ἡγετίμω ἔδωκε
 ἴσῳ κληρονόμου. ληγατδούρην δὲ οὕτως. huic lego decem, τῷ τῆς ἔδωκε
 ληγατδύω ἰ νομίματα. καὶ λέγεται ληγατδύ δόσις. ἐπίτροπον οὕτως.
 illum filio meo tutorem do, τῷ τῆς τῷ δὲ ἔδωκε ἴσῳ ἐπίτροπον δίδωμι. καὶ λέ
 γεται ὑπὲρ τὸν δόσις. ἐλευθερίαν ἡγεταλιμπάνορην οὕτως. ille servus meus li
 ber esto, τῷ τῆς ὁ δεικόμενος ὁ ἴσῳ οὐκίτης, ἐλευθερίαν ἔδωκε. καὶ λέγεται ἐλευ
 θερίας δόσις. ταῦτα δὲ πάντα δῆματα λέγεται δρέικται. ἡγεταλιμπάνορην
 δὲ ἔτορα δῆματα χρέματα οὕτως, rogo te heres ut servum illum meum manu
 mittas, τῷ τῆς παρακαλῶ σε ὡς κληρονόμος, ἵνα ἐλευθερώσῃς τὸν δὲ μετ' ἡμῶν
 οὐκίτην. καὶ λέγεται αὐτῇ δόσις ὁ δεικόμενος αὐτῶν ἐλευθερίας. τὰ δὲ δῆ
 ματα ταῦτα, δι' ὧν ὁ δεικόμενος ἀρτελείται, λέγεται precaria, τῷ τῆ
 σι παρακλητικῶς ὡς ὁμοῦ ἐλευθερίαν ἡγεταλιμπάνορην, ἔδωκε μὲν τὸ ἔδωκε, δρέι
 κται. ἔδωκε δὲ τὸ rogo πρεσηραίαν. δευτεμῆτος δὲ τῷ δύο ἐλευθερίων αὐτῶν. ὅτι
 ἢ μὲν δρέικται, ἅμα ἔδωκε τῷ κληρονόμον ἡγεταλιμπάνορην τὴν κληρονο
 μίαν, πρεῖ ἢ ἰαυτῆς, καὶ τῷ οὐκίτην ἀπαμωπῆς τῆς δουλείας. ἢ δὲ πρεση
 ρία, δέεται καὶ φωνεῖται πινὸς τοῦ κληρονόμου. τῷ τῆς ἵνα ἐλευθερώσῃ αὐτῷ
 ὡς ἀφ' ἑαυτῶν, ἢ δι' ἰσῳ τῷ ἀνωτῶν εἰρημνῶν τρέπων. ἐπειδή σι ταῦτα
 προτεβέωρηται, ὅρα λοιπὸν ἢ προκειμένον. εἴρηται δὲ ἡμῶν, ὅτι ἰαυτῶν τῷ οὐκί
 την τῷ ἴσῳ sine libertate ἡγεταλίτω ἐπίτροπον ἔδωκεν ἰμῶ παιδί, δρέικται
 αὐτῷ σιωπηρῶς ἡγεταλίτω ἐλευθερία. ἔδωκε ἔδωκε δὲ δρέικται, ἵνα μὴ δευτε
 μῆτος τὸ κληρονόμος, ἀλλ' ἔδωκε αὐτῆς τῆς δευτεμῆτος ἀεμόση αὐτῷ ἢ ἐλευθε
 ρία. εἰ γὰρ ἢ ὁ δεικόμενος αὐτῶν, ὁ πατρίλλος δὲ ἐγγραφῶν κληρονόμος,
 ἢ ἡ δούρα ἐλευθεροῦν τῷ οὐκίτην τῷ ἡγεταλίτω αὐτῷ ἐπίτροπον.
 οἰδίας γὰρ ὅτι ὁ ἐλατῶν τῷ ἢ ἰαυτῶν ἔδωκεται ἐλευθεροῦν τῷ ἴσῳ
 οὐκίτην, ἔδωκε τὸ ἀελίτ σφν τῶ νόμος κωλονόρην, εἰ μὴ ἢ κηουσιλίω ἔυλογον
 αὐτῶν δεικόμενος. ἀλλ' ἔχει τις εἰπέμ, εἶναι καὶ ταῦτα ἔυλογον αὐτῶν. ἀλ
 λά πρεῖ μὲν ἢ σωρηθμῆσα μὲν προλαβόντες καὶ ταῦτα τὴν αὐτῶν
 τῶν ἔυλόγοις αὐτῶν. εἰ δὲ καὶ ἰσῳ σωρηθμῆσα μὲν, ἔδωκε μετὰ κηουσιλίω
 καὶ σωρηθμῆσεως ὑπὲρ τὸν. ὡς δὲ ἡ δούρα σωρηθμῆσα ὁ μήτω ὡς ἐπίτρο
 πον

d ω

ο δε ωδι της αδναπουν λογου, επος δε τιμ. επειδη ο κλιτικος λογος, τρι
τεςιμ η ηραπιτις διμνοντζιωμ, τα κλιτικα δικαγια, τριτεςι τα αδναπικα
δραφθειρειμ δλωαται, τα δε φυσικα τριτεςι τα κογναπικα, ε παύτως.

DE CAPITIS DIMINVTIONE

Tit. XVI

Ιρήμαμν τη ηραπιτις διμνοντζιονι ως ωδι η πλείσομ τα αδνα
πικα δραφθειρεαται δικαγια. ορισώμεθα δε τι εστι ηραπιτις διμι
νοντζιωμ. ηραπιτις διμνοντζιωμ εστι της προτορας κατασα
σεως εναμαγη. η ουτως. παθου εν ποδισασεως νόμων συμβα
νομ, κατασασιμ αμειβομ, ηρι ελατρωμ η παροχοντου. τρεις δε εσιμ ηρα
πιτις διμνοντζιουδς. η γρη μεγαση εστιμ, η τις λιγεται maxima, η minor,
ημ πυδς mediam προσεφορδουσι, τριτεςι μισωμ, η minima, ηρι ελαχιση.

Maxima

εισιμ ουω ηραπιτις διμνοντζιουδς, τρεις. μεγαση, μιση, ελαχιση. μεγαση
δε εστι ηραπιτις διμνοντζιωμ, οπρτε τις αμα, και τλω ελδουθειαν, και τλω
κλιτειαμ απλυσιμ. οπδρ συμβαίνει ωδι εκεινωμ, δι δουλοι γίνοντου της
πμωριας, ελα η τραχυ της ηρατ αυτην δεσνεχθεισης αφρωσεως. οιομ ηνι
ηραθραιοις, η πυει παραδουθωσιμ. ησω οι απελδουθοροι, οι ωφθγντδς αχαιοι
ποδι ημ πατρωνα, και ελα εδω καταδικαστηντδς, η οι ανιοχ ομλομ ad pre
tium participandum ιαωδς δραπρωθωαι. τριτην ηραπιδου ποδι πδωμ η μεγα
λη ηραπιτις διμνοντζιονι, η κλιτεια σωαπλυσιμ τλω ελδουθειαν. με
ση ηραπιτις διμνοντζιωμ εστιμ, οπρτε η μλν κλιτεια απλυντα, η δε ελδουθε
ρια μνηι ακοραιοι. οπδρ συμβαίνει ei cui aqua et igni interdictum fuerit, η
ωδ εις νησομ δεπρτατδουθγηπ. ηρατορ, γρη ελδουθορδς ωρ εκπιτωει της
ζωμαικης κλιτειας, και εν τωτω μλν ισότης. δραφορα δε οπι ο μλν δεπρτατ
του, ττωω ποδι κελεισαι, τριτεςι η νησω. ο δε cui aqua et igni interdictum est,
πανρς ειργεται τωτω. ελαχιση δε εστι ηραπιτις διμνοντζιωμ, οπρτε και
η κλιτεια και η ελδουθεια παραηρατεχεται, ησω φυλωπεται, η δε παρθε
σα κατασασις αμειβεται. οπδρ συμβαίνει επ εκεινωμ, δι αυτεξδοσι ου
τωδ δεδωησιμ ιαωδς εις υθδδσαν, και γγονασιμ εωδεξδοσι. η εν τω εναν
τισ, ο εωδεξδοσι, γγονην αυτεξδοσι. ενταυδα γρη μόνης της εωδεξδοστη
του, η αυτεξδοστη γγονην εναμαγη. αρα δε ο δικητης ελδουθορδω
θεις, υφισαται ηραπιτις διμνοντζιονα, και λιγομλν εδαμωδς, επειδη ε δε μι
αν παλαι ειχε κεφαλιν, αλλα νυν μετ τλω ελδουθειαν ηρατ ηχειμ κεφα
λιω, και γνωριζεαται εωδ τω νόμων. ωρ δε η αξιωμα βασιλευς αφειλει
τη, εχ υφισαν ηραπιτις διμνοντζιονα, ωσε ουω ο της συγκλητου εβληθεις
Quibus
Quod aut
εκ ισι capite diminutus. η μλν ουω αδναπιωμ αναιρειται ελα της ηραπιτις δι
μνοντζιου, ως η πλείσομ. ελα τι δε προσετιθη η ως ωδι η πλείσομ μα
θησομεθα. η δε κογναπιωμ ως ωδι η πλείσομ εν αναιρειτς. ελα εδω δε επρ
ως ωδι η πλείσομ, επειδη η ελαχιση ηραπιτις διμνοντζιωμ παρρηθεισα,
ωδι

Minor

Minima

Seruus aut

Quibus

Quod aut

δε εἴη ὡς ὡδὶ ῥ' πλείον, ἐπειδὴ ἐὰν θηλεία ἀνήβορ ἐλευθέρωσῃ, τελευτή
σῃ δὲ ὁ ἀνήβορ ἀπελευθέρωθῇ, καλείται μὲν ὡδὶ τῶν αὐτῶ κληρονομίαν, ἔ
βαρύνεται δὲ τῆ αὐτῶ ὑπέρροπῃ. ἐπειδὴ ῥ' ὑπέρροπὸν ἀρξάνων, θηλείων
δὲ ἀλλότριον ἐσίη.

DE LEGITIMA PARENTVM TVTELA Tit. XVIII

Ποίηται τὸ ἐμὸν ὕμν, ἢ τῶν ἐμῶν θυγατέρων, ἢ ἔγγονον, ἢ ἔγγονον ἀνή
βορ ὄντας ἐμαγχιπάτας, τὶς αὐτῶ ὑπέρροπὸν ἐπέσει ἐπὶ τῆ ὑπέρρο
πῶ δέονται. τεσσαρτάδεμον ἔκ ἐσίη ἐπέειρ. ῥ' μ' τεσσαρτά
δεμον κατὰ λιμπάνει, ὁ ἔχωρ ῥ' ἀνήβορ ἐλευθέρωσῃ, ἀλλὰ ἀδυνα
τορ. ἀλλὰ διεφάρται τῆ ἐμαγχιπατίονι τὰ ἀδυνατικά δίκαια. τίς ὁμο κλη
θήσεται ὡδὶ τῶν ὑπέρροπων; καθὰ καὶ ἐν τῆς προλαβῶσι ἐρήναι μὲν, ὁ πα
τήρ καὶ ὁ πάππ' οἱ ἐλευθέρωσαν τὸ αὐτῶ, καὶ ὑπέρροπὸν οὐκ ἔστι μίμη
σιρ τῶν πατέρων, λεγόμενοι καὶ αὐτῶ λεγίτιμοι ἐπίτροποι.

DE FIDUCIARIA TVTELA Titulus XIX

Πρὸς ταῖς εἰρημνίαις ὑπέρροπων, ὅστι καὶ ἐτόρα, ἢ πε λέγεται
φιδουκία. ἐὰν γὰρ ἐμαγχιπάτηρ πρὶσῶ ῥ' ἐμὸν ὕμν, ἢ θυγα
τέρων, ἢ ἔγγονον, ἢ ἔγγονον, ἢ προεγγόνον, ἢ προεγγόνον ἀνήβορ
όντας, ἐγὼ κατὰ πόρ ἐν τῶν πρὸ τῶν διεξήλωτον τίτλων, γίνου
μαι αὐτῶν λεγίτιμ' ἐπίτροπ'. ὁ γὰρ ἐλευθέρωτης ἐλευθέρως κεφαλῆς
καὶ μίμησιρ τὸ ἀπ' ἀληθῆς δικλείας ἐλευθέρωσῃ κληθήσεται ὡδὶ τῶν ἐπι
τροπων. εἰ δὲ συμβῆ τελευτήσῃ ἔχοντα παῖδας ἀρξάνων, γνήσιοντα ἐπι
φιδουκίαι ἐπίτροποι τὸ ἀνήβορ, ἐπὶ δὲ τῶν ἐμαγχιπατίων γέγονα λεγί
τιμ' ἐπίτροπος. συμβαίνει δὲ, ἔ μόνον ἀδελφῶν ἀδελφῶ γίνονται ἐπι
φιδουκίαι ἐπίτροποι, ἀλλὰ καὶ θείων ἀνεψιῶν, καὶ πατέρων παίδων ἢ ἀδελφῶν μὲν
ἀδελφῶ, ὄντων. εἴχωρ δύο παῖδας, ῥ' μὲν καὶ ἐνιαυτῶν, ἢ καὶ μείζονα ἢ
λικίας. ῥ' δὲ ἀνήβορ. ῥ' ἀνήβορ πρὶσῶ ἐμαγχιπατήρ, ὑπέρροπον αὐτῶ
ὡς λεγίτιμ'. ἐμὰ τελευτήσαντ', ὁ ἀδελφὸς ὁ τέλει γνήσιοντα αὐτῶ
φιδουκίαι ἐπίτροπος. θεῖο δὲ ἀνεψιῶν, τίνα τῶν; εἴχωρ ὕμν μείζονα ἢ
καὶ ἐνιαυτῶν, καὶ ἔγγονον ἢ ἔγγονον ἀπ' ὕδ' τελευτήσαντ'. ἐπίσῃ ῥ' ἔγγ
ονον ἐμαγχιπατήρ. ἐγὼ μὲν ὡς λεγίτιμ' ὑπέρροπὸν ἐσίω. μετὰ δὲ ῥ' ἐμὸν δὲ
νατήρ, ὁ θεῖο ὡς φιδουκίαι ὑπέρροπὸν ἐσίω. πατήρ δὲ παῖδας ἔδωκε τὸ τῶ
πρ. εἴχωρ ὕμν μείζονα καὶ ἐνιαυτῶν ἢ ἀνήβορ ἔγγονον ἐκ τῶν, ῥ' ἔγγονον
ἐμαγχιπατήρ ἐπίσῃ. ἐγὼ μὲν ὡς λεγίτιμος ὑπέρροπὸν ἐσίω, μετὰ ἐμὲ δὲ ὁ πα
τήρ ὡς φιδουκίαι ὑπέρροπὸν ἐσίω. ἀλλ' ἔχει τις ἐπέειρ, τί δὴ πρὸς, οἱ μὲν
τῶν πατέρων παῖδες, λεγίτιμοι λίσονται ἐπίτροποι, οἱ δὲ τῶν τῶν πατέ
ρων παῖδες, τὸ πρὶσῶ αὐτῶν ἐμαγχιπάτας αὐτῶ ἀνήβορ, διαμάτῃσι τῆ προ
σηγορία

ἑπαρχίας ἰουλιοπικανὸς δίδεται. ὃς παυθήσεται, ἐὰν ὁ ἑπὶ πλεμίων λη-
 φθῆις, διαφύγη δὲ πλεμίων. ἑποσρέψας γὰρ ἀναλαμβάνει τὴν ὑπὲρ
 Sed ex his πλῆ, ἀναίω τὸ πρὸς λιμνίς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔπαλαιον, μὲν δὲ ταῦτα, ἢ
 τῶν ἀπικλιανῶν, καὶ ἰουλιοπικανῶν ἀντιθέτη δόσις. ἤρξαντο γὰρ ἕλ μὲν πρῶτον
 τωξίμ, οἱ ὑπὲρ τῆς ἑξατόρας φύσεως ἀνήβοις ὑπὲρ τὸ πρῶτον ἑπι-
 nem δίδουσι. τὰ τῆσι ζηρωῦτες εἰ ὑπεροί εἰσιρ οἱ ἰσόμνοι ἐπίτροποι, εἰ χεν
 σὸν ἔχουσιν βίον, ἢ δυνάμειν διοικεῖν ἀλλοτρίαν πόλιν οὐσίαν. μὲν δὲ σὺ
 ἑπάτας, καὶ οἱ πλείωρον ἐκ τῶν διατάξεων τὰ αὐτὰ ἐπίουσι. οἱ γὰρ πλείωρον
 μῆνοι νόμοι, ὁ ἀπίλθ, ὁ πίπθ, ἔτε πόδι ἀσφαλείας ὀφφούσης ἑπὶ ὑπὲρ
 των παρασχ. θῶναι διελίφουρ, ὡς σὺα φυλάξουσι τὰ τῶν ἀνήβων πρῶτον
 τα, ἔτε πόδι τὸ χεῖρ σιωθεῖσθαι ἔμ ἐπίτροπον τὰ τοῦ νόμου διοικεῖν πρῶτον
 Sed hoc γματα διοικεῖσθαι π. τὰ τῶν ἐν χεῖρ μεθα ἑπὶ νόμω, ὡς ἐν μὲν τῆ ἑσῶμ, ἔμ
 ἑπὶ πῆλως ἑπαρχίαν, ἢ ἔμ πλείωρον ἕλ τὴν διοικεῖν ἰσοδικίονα δίδουσι.
 δια ἑπὶ δὲ εἰπρ ἕλ τὴν διοικεῖν ἰσοδικίονα. ἐπειδὴ εἰσι πῆλ, οἱ δὲ ἑπαρ-
 χθ, ἔ μὲν ὁ πλείωρον δύναιται χεῖρ οὐνεῖν ἐπίτροπον. ἐν δὲ ταῖς ἑπαρ-
 χίαις, οἱ τῶν ἑπαρχίαν ἀρχόντων, ἢ οἱ στρατηγεῖ, κελύσει τῶν ἀρχόντων, ἐν ὅ
 τῶν ἀνήβων εἰσὶν ἐπιτελεῖς αἱ πόλιν οὐσίαι, σὺ ὑπὲρ τὸ πρῶτον προβαλλονται.
 Nos autē ὁ δὲ ἡμέτερος βασιλεὺς διοικεῖ διατάξει τὰς ρις ὑπεροπῆς τῶν ἀνήβων
 των δυσκολίας ἐπιτελεῖν, προσέταξε σὺ ἐκδίκους τῶν πῆλων, τὴν τῶν
 ἀρχόντων ἐκ ἀναμνήσας κελύσει, ἐν ὅ ἢ τὸ ἀνήβον, ἢ ἴσως, τὸ ἀφίλκθ
 ὑπὲρ σῶσις, ἢ ὡ νομοματῶν ὅστις, ἀμα ἑπὶ τῆς πῆλως ἰυλαβεσῶν ἐπι-
 σκότῶ, σῶν τῶν καὶ ἑπὶ τῶν δημοσιδόντων προσώπων, τὰ τῆσι στρατη-
 γῶν, ἢ ἐν ἀλεξανδρεία τὸ ἰσοδικίον, ἐπιτροπῆς ἢ κενρωτῶρας χεῖρ οὐ-
 νεῖν, ἀσφαλείας ἐν νόμω καθὰ τῆ αὐτῆ πόδι ἕχεται διατάξει παρεχόμενης
 κινδύω τὴ ταῦτη νομοματῶν, εἰ συμβῆ σὺ ταῦτῶν τὴν ἀσφαλείαν δίδου-
 τας ἀρχόντων. ἔ δὲ σὺ ἀνήβων ἐπιτροπῶν εἰσθαι ἑπὶ φυσικῶ σῶσθαι νομί-
 μω. δίκαιον γὰρ ὅστις σὺ ἀτελῆ τὴν ἡλικίαν ἄγοντας, τῆ ἑπὶ τῶν ἰθῶσθαι
 διοικήσει. ἐπειδὴ δὲ ἑφῆβοι γίνονται οἱ ἀνήβοι, ἔξουσι ἕλ τῶν ἐπιτροπῶν
 τὴν τῶν πῆλων προσκαίτησιν.

DE AVTORITATE TVTORVM Tit. XXI

Παιδὴν μεμαθήσθαι ἔμ ἐπίτροπον ὑπὲρ διοικήσει τῶν τοῦ πρῶτον
 πῆλων δίδουσι παραματῶν, ὀφείλεις εἰδῆσαι, ὅτι δὲ εἰσθαι
 ἀνθρῶν, ἐν πῆσι γινόμενοις ἑπὶ τὸ πρῶτον, καὶ ἔμ ἢ καὶ
 τὴ ἀνθρῶν τῶν πῆλων, ἔ δὲ γέγονται δοκί. ἐσι δὲ πῆλ
 ἐφ' οἷς ἐκ ἀναγκῆς ἢ τὸ κελύσει ἀνθρῶν. οἱ οὖν ὁ πῆ πῆλ ἐπιτροπῶν
 σέ με ὁμολογεῖς δίδουσι μοι ἢ νομίματα. πῆς ἔμ ἰσχύει τὴν ἐπιτροπῶν
 σῶν, ἢ τὸ ὑπὲρ τὸ πρῶτον ἀνθρῶν πόδι τῆ. εἰ δὲ αὐτῶν ὁ πῆ πῆλ ἐπιτροπῶν
 ὁμολόγησε, σῶσθαι τὴν ἐπιτροπῶν, ἢ τὸ ὑπὲρ τὸ πρῶτον σῶσθαι. ἢ ἑπὶ
 ἀνήβων

ετι νομιζουσι φησιν, αλλ' ηνιχα τα δυο σωιδραμε, σιμδρον δε ο ευσεβεια
 τω ημων βασιλευς, αξιωσιον της τω οικειω χρονω σωφροσυνης κεινας,
 εκελουσεν οπου λω τ παλαιω υδι θηλειω. επεκεινω γαρ ο χρονω μοι
 ιζητηρι, τω εωρβεβηκναι τω δωδηνω τω ενιαυτω. οχυμα γαρ υδι αυ
 τω κλυπραγμονειοτα απρεπεις νομιδ η νομοσεν ουω ο ημετω βασι
 λευς αιαιοχωρον ειναι τ οχυμα το σωματω οραδα τω αρξωνω, τετυ
 πωκην εδω κρατειμ, οπου κραται και υδι τω θηλειω, οβην τεθεικε δια
 ταξιμ. εν η δημοδουσε, τω ηβλω υδι τω αρξωνω αρχεδα μετα τω παρας
 το ιδ ενιαυτω. τω δε υδι τω θηλειω, ειασεν υδι οχυματω, ωσε μετα
 τω ιω πληρουμνον ενιαυτημ, εφηβου ειναι ταυτας νομιζουτα. *Itē finitur*
 τω ειρημνω τρωω η υπητροπη διαλυεται, εαν ανηβοι ληφωσιμ εις αυμα
 λωσιαν, ει εις ασρογαπονα, η γωνωτα δεπρωταρι ηρι ποδωρισμνοι, εω
 οτε γαρ προξιμοι οντασ κρυβδωταπ, ημαρτομ, και ταυτω εδιεξανη τω
 πωριαν. η εαν κσταδλωθωσιμ, αχειρσοι τυχομ οφθγντασ ποδω οει οικει
 οσ πατρωνασ, η ληφθγντασ εω τω κλεμωμ. ωσε οω αναιρει τω υπητρο
 πω, η ελαχιση και μιση και η μεγαση κσπιτισ διμνοντζιωμ. *Sed & si*
 τις δωθη επιτροπω εν διαθνηκη τω ανηβω μετα φανδρας αιρεσεωσ, οιομ εσω
 επιτροπεσ, εωσ ε η ναυσ ελθη απ ασιασ, της αιρεσεωσ ενβολωσ διαλυεται
 η υπητροπη. οιδε και η το υπητροπη τελωτη, η το υπητροπομωμωμω, δια
 λυειμ τω υπητροπω. *Simili*
 ειδε και εωσ η επωιτροπεσ μεγαλλω κσπιτισ δε
 μνοντζιοα, δι ησ κρωβωλει τω ελωθεριαν, η τω μισω δι ησ κρωπιθε
 τω κλιτεϊαν, πασα διαλυεται η υπητροπη. τη δε ελαχιση κσπιτισ δε
 διμνοντζιοι το υπητροπη, οιομ εαν εαυτημ εις ασρογαπονα παραλχη, η λε
 γιπμα μονη φθειρεται υπητροπη, αι δε λοιπα, οιομ τεσαμνταρια, και αι
 εω το αρχουτω δεδμγναι, μνησνιμ υδι οχυματω. η γαρ το κρωπιλι
 του κσπιτισ διμνοντζιωμ, ει και ελαχιση εω αρχει, πασασ αναιρει πασ
 υπητροπασ. γινεται γαρ εωδουσιω ο ανηβω. εωδουσιωμ δε αλλοτειομ
 επιτροποειοτα. *Praterea*
 εδοθη τις επιτροπω εν διαθνηκη, μεχει υ ενιαυτημ,
 της διεπασ παραδραμουσισ, παυεται το ειναι επιτροπω. *Definunt*
 επιτροπημ, και τω ωσ σδυσενκρη αυτημ ενβληθωαι της επωιτροπησ. τυχομ
 γαρ κωκωσ δωκει τα το οφωνου πλεγματα. ει δε και κρησεται εζιμουσα
 πωι, τστίσι παραιθησεται εζιμλογα αιτιασ, μαθησομεδα δε και τασ εμλο
 γασ αιτιασ προιοντασ, και οντωσ παυθησεται το ειναι επωιτροπω.

DE CVRATORIBVS

Titulus XXIII

Ιρηναμνι οπ τω αντεξουσιωμ, οι μν υπητροποειονται, οι δε κω
 ρατωρδονται, οι δε εδετωρω τστωμ εωοκεινται, εινοντασ
 ποδω τω υπητροπωμ, και τρω εις ιμ υπητροπα. ειοι δε αυτω,
 τεσαμνταρια, αδναπη, ηρι λεγιπμα, πατρωνικη. ταυτη δε
 πορειχεται

ποδὲ ἔχεται καὶ ἡ τῶν ἰλυθοδωσαί τῶν πατόρων ὑπέρωπι, οὐδὲν ἔστιν, οὐδὲν ἔστιν, καὶ ἡ ἀπλιανή, ἢ ἡ ἰουλιοππανή, ἢ ἡ τὰ ξει ἐτόραν νῦν ἐπυρόσην ὁ θεός, ταῖς ἡμῶν βασιλεύς. εἰπύτδ δὲ καὶ πύσις ἀλάυεται τρύπρις, νῦν εἰ, παρῶν, καὶ ποδὲ τῆς κουραπίου. οἱ ἀρῶν δὲ, ἐπὶ δὲ καὶ αἱ θήλειαι, ἔφηβοι γὰρ ἰονότδ, κουρατωρδύονται μίχαις δὲ τῶν καὶ ἐνιαυτῶν ἐποδρβώσιμ, εἰ καὶ μάλισα εἰσιμ ἔφηβοι, ἀλλ' ὅσω ἐπὶ τριαύτλω ἀγρσιρ ἡλικίαν, ὡσεὶ μὴ δῦνα, εἰτα τῶν οἰκείων ἀφουλοπῆρι ποδουσίαν, δίδυται κουράτωρδ ἔποδ τῶν ὑπὲρ ἀρχούτῶν, ἀφ' ὧν καὶ ἐπίτροποι. κουρατῶρ δὲ δίδυται μὲν ἰαχυρῶς ἐπὶ ἀεθῆκη, δὲ θείεις δὲ ἴψω τῶν πλείωτῶν ἢ τῶν ἀρχούτῶν κρημεματδύε, ταῖς ὁ νῦν ἀκωρ, δὲ λαμβανεί κουρατῶρα. εἰ μὴ ἀφ' αὐτῶν αὐτῶν ἔπιπῆ. ἐπειδὴ κουρατῶρ καὶ ὑπὲρ φανδρῶ δίκη δίδυται δῦναται, ὡσεὶ προλαβόντδ εἰ, εἰσῶ μὲν. ὡσεὶ δῶν πρῶτα εἰσι ἀφουραὶ τῶν ὑπὲρ τῶν καὶ κουρατῶρων. ὁ μὲν γὰρ ἐπίτροπος, ἀνήβωρ μόνωρ δέξιμ ἐπίτροπος, ὁ δὲ κουράτωρ, ἐφήβωρ. ἐπὶ δὲ ὅτε καὶ ἀνήβωρ. ὁ ἐπίτροπος ἐπὶ ἀεθῆκη καλῶς δίδυται. ἀπισχύρως δὲ ὁ κουρατῶρ. ἀκωρ δὲ δέξις κουρατωρδύεται, ὑπὲρ τῶν δέξις καὶ ἡ βουλόμυ. ἐπίτροπος ὑπὲρ φανδρῶ δίκη δὲ θῶναι δὲ δῦναται. κουρατῶρ δὲ καὶ πᾶν. κουρατῶρδύονται πρὸς τῶν ἀφήλιξι, μαινόμυνοι. ἐπὶ δὲ Furiosfi καὶ ἄσωρι εἰ καὶ μείζονδ εἰσῶ τῶν καὶ ἐνιαυτῶν. κουρατωρδύονται δὲ ὑπὲρ τῶν ἀδυνατῶν, τῶν δυνωδεγαδῆλτδ νόμου ἔδδτ κελδύσαντ. ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἔπιπῆ ὁ τῆς πύλειως ἐπαρχῶν, ἢ ὁ πλείωτῶν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐπαρχίαις οἱ ἀφ' ἔπιπῆ δὲ δὲ δόασι τῶν μαινομύνοις καὶ ἄσωρις, ex inquisitione, ἢ ἡ ἐκ συζητισίας, κουρατῶρας, ἡνίκα μὴ ὑπὲρ ἀδυνατῶν, ἢ ἔσωρ, ἀνεπιτήδειός δέξι πρὸς διοίκησιμ. κουρατωρδύονται, καὶ ἀνὴρι, καὶ κωφοί, καὶ ἀλαλοι, καὶ οἱ νῶν κατ' ἐχόμενοι δὲ λυκεῖ, ἀφ' ἧ μὴ δῦνασθαι αὐτῶν τῶν οἰκείων φροντίσειμ πρᾶγματῶν. ἔδδτ ὅτε καὶ πρῶτα κουρατωρδύονται. οἷορ ἔάν ὁ Interdum ἐπιπύμ. ἐπίτροπος δὲ ἐσιμ ἀξιόπιστος. ἀφ' ἔδδτ γὰρ ἐτόρ. ἐπίτροπος δὲ δίδυται ἀλλὰ κουρατῶρ ἐπειδὴ κωνῶρ δέξιμ ὁ λέγων, tutorem habenti, tutor dari non potest, ἢ ἡ ὑπὲρ ἐπίτροπον ἔχοντι, ἐπίτροπος δὲ θῶναι δὲ δῦναται. εἰ δὲ ὁ τῶν ἀμύλων ἐπίτροπος, ἢ ὁ ὑπὲρ ἀρχούτῶν δὲ θείεις, ἀνεπιτήδειός δέξι πρὸς διοίκησιμ, δὲ μὲν τῶν κωνούργως ἀφ' ἔπιπῆ ποδὲ τὰ τῶν ὀφρανοῦ πρᾶγματα, εἰώθε κουρατῶρ αὐτῶν συζδύγνυσθαι, εἰς τῶν τῶν πρῶταίρως δέξιμ κωνοσάτδύοντων ἔσωρ τῆς ὑπὲρ τῶν, κουρατῶρδ εἰώθεσι δίδυσθαι, ὅποδ μαθησόμεθα πρῶτοντδ. ἔάν ὁ ἐπίτροπος νοσῆ, Quod si ἢ ὑπὲρ ἐτόρας ἀναλγῆς ἐμπρδίζηται τὰ τῶν πρῶταίμου διοκείμ πρᾶγματα, οἷορ οἰκείαις σωεχόμενοι δέξιμ, καὶ ὁ πρῶταίμ. ἢ ἀπεσιμ, ἢ παρῶν ἴμφας δέξιμ, ἢ ἡ νῆπι. δῦναται ὁ ἐπίτροπος, οἰκείω κινδύω ἀκρῶρα πρῶταίμ παρὰ τῶν πλείωτῶν, ἢ παρὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας ἀφ' ἔπιπῆ, δὲ ἀκτῶρ ἀφ' ἔδδτ πρῶτα γορδύεται, quia per acta constituitur. ἐπειδὴ ἀφ' ἔπιπῆ πρῶταίμ τῶν ἔσωρ κωνοσάτδύοντων χεῖρορνεῖται. εἰ δὲ παρῶν ὁ πούπιμ. καὶ ἡ δῦνατ φθίγγεσθαι, cum tutoris autoritate ἔχουρνεῖται.

DE SATISDATIONE TVTORVM VEL CVRATORVM Titulus XXIIII

Εἰνὸν τὸ τῶν κηδεμόνων τῶν οὐρατῶρων τῶν οὐρατῶρων καὶ τῶν διαλλοισμῶν, καὶ ὅτι οἱ μὲν μέλει τοῦ καὶ ἑνιαυτοῦ κηδεμονεύοντες, οἱ δὲ δὲ πάθῃ, μέλει τῆς τοῦ πάθου ἀπαλλαγῆς, νῦν εἰπωμὲν γῆν κὴν τινὰ λόγον ὑπὲρ πάντων τῶν κηδεμόνων ἐπιτείνοντες.

πᾶς ἐπίτροπος, καὶ πᾶς κηδεμὼν, ἀσφάλειαν ὀφείλει πειθεῖσθαι μὲν δόσει ὡς ἐγγυητῆν, ἢ ἢ συνομολογῆσαι, σὺν καὶ ἀνόρῃα φυλαχθῆσθαι τὰ τῶν κηδεμονομηθῶν πράγματα. αὐτὰ γὰρ μεγίστην πλείω φροντίς. καὶ ξελε δὲ ὑπὲρ τῶν ὑπὲρ τῶν ἑξαμηνιαίων. ἔτι γὰρ ἐγγύας ἔβαρύνεται. πισὸν γὰρ αὐτῶν καὶ ὑπὲρ μελέσασθαι ἴσασθαι πᾶσι τῶν διοίκησιν, ἢ τοῦ σατῶρος ἡμῶν παραδίδοικε μαρτυρία. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ex inquisitione, ἢ ἐκζητήσεως, ἐπίτροποι, ἢ κηδεμὼνες, ἐγγύας ἐν ἀπαρῶνται. ἀξιοπιστὸν γὰρ αὐτῶν εἶναι, ἢ τῶν ἀρχόντων παρῆσθαι θέτας. εἴθε γὰρ τὰ πάντα ὑπὲρ ζητήσιν. εἰ σὺ φῶν ἢ βίον, εἰ ὑπὲρ ὄσιν, ἢ ἔχει ἐν ἔχουσα βίον, τὸ τίς πάθῃ. ὁ γὰρ πάθῃ εἰχωρ, οἱ δὲ ὅπως δὲ προσφῶρεται τῆς ὀφθαλμοῖς, οἱ ἢ τάξει δίδεται πατρός. καὶ εἰ σοφῶν ἔχει πᾶσι τῶν ἐνεργημάτων, ἢ Sed si σοφῶν πᾶσι τῶν πατέρων. εἰσι δὲ ὅτε καὶ αὐτῶν παρῆσθαι ἐγγύας. εἰ γὰρ συμβῆ δύνῃ, ἢ καὶ πλείονας δοθῆναι ἑξαμηνιαίους, ἢ ex inquisitione ὑπὲρ τῶν κηδεμὼνων, εἰς δὲ τῶν βελομῶν ἢ ἀξίμων φυλαχθῆναι, ἢ ἢ ἐνὶ δίδωσιν ἐγγύας, προτιμᾶται τοῦ συνεπιτρόπου, ἢ συνομολογῆσαι, καὶ μόνῃ καταπισθῆσθαι. ἀσφαλῆσθαι γὰρ ἢ ἐνὶ τῶν ἐγγυῶν ἢ δόσει τῆς τοῦ τελευτήσαντος μαρτυρίας, ὅμ ἐκὸς τῶν πλανηθῆναι ὡσπὺ καὶ ἢ ἀρχόντων ἐν τῇ ζητήσιν. διό, μόνῃ αὐτῶν καταπισθῆσθαι ἢ διοίκησιν. δύνονται δὲ τῶν γῆνομῶν ὁ ἔτι ἢ ἀνδισαοῦ καὶ παρῆσθαι ἐγγύας, εἰ εἰς ἑαυτῶν μεταπηθῆναι ἢ ἐγγυησιμὸν. ὡς ὅσω πᾶσι ὅτι τῶν ἑξαμηνιαίων, ἢ δύνονται τῶν ἀνδισαοῦ λέγειν ὅτι συνεπιτρόπων, ἢ συνομολογῆσαι, εἰ δὲ ἐγγύας, καὶ ἔχει τῶν διοίκησιν. ἀλλ' εἰ βέλεται τῶν παρασυστάσθαι ἢ τῶν αὐτῶν κηδεμονοῦντα πᾶσα ἐν ἐγγύας, αὐτῶν πρότρον ἐγγύας προτινίτω, ἢ ἐν ἐγγύας καὶ παρακλήσεως ὁ ἔτι ἢ παράσθαι ἐγγύας. προσφῶν γὰρ ἐγὼ τῶν ἰσχυροδυσίαν, ὑπὲρ λογῶν δίδωμι ἢ συνεπιτρόπων, πᾶσι σοφῶν βέλετ λαβῆναι ἀσφάλειαν παρῆσθαι καὶ παραχωρῆσαι μοι τῆς διοικήσεως, ἢ δοῦναι καὶ λαβῆναι τῶν διοίκησιν. εἰ δὲ μηδεὶς τῶν ἑξαμηνιαίων, ἢ τῶν ex inquisitione ἐγγύας προσφῶν, εἰ μὲν ὁ τελευτήσαντος ἐν τῶν πᾶσι σὺν τῶν διοίκησιν ἐπίτροπον, ἐκείνῃ διοικίτω μόνῃ. εἰ δὲ πᾶσι μηδεὶς τῶν ἑξαμηνιαίων ἀσφαλῆσθαι ὁ τῶν διοίκησιν, ἐκείνῃ διοικίτω, ὅμ ἢ μείζον μόνῃ ὑπὲρ λέξαι τῶν συνεπιτρόπων. ὅμ γὰρ καὶ ἢ ἐδίκετο, ἢ ἢ νομοθετήματα περὶ εἰ ἔχειται τοῦ πλείω. εἰ δὲ διχονοῦσι μετὰ ἀλλήλων οἱ ἐπίτροποι, περὶ εἰ τῶν τῶν ὀφείλουτ διοικίτω ὑπὲρ λογῶν, καὶ οἱ μὲν τῶν, οἱ δὲ τῶν ἢ λίσονται

επιτυχον ετορωδον εν τω ειν ενοβδισιαν. οι δε υον εγγονοι ωφελισουσι, το μισου
 τελευτησαντων προσωπα. ωπεισορχενται γρ τω πατρει ταξερ. οι
 δε εν θυγατρει, ε παριχοσιμ δεκουσαττοινα. παιδου δε ως επρ μονοι ρωνι
 τω ωφελισουσι, ε μω τελευτησαντων. ει δε εν τριμω τελευτησαντων,
 εζητηθη ει ωφελουσι. και ηροδε τωττω μονου παριχειν ημιν δεκουσατοι
 να, οι εν τω παρατωξει, και εν αυτη πεωτωχησι τη συμπλοκη. επειδη γρ
 ερι ωπειρ τωσ τριτειας τεθυχησι, δεκουσι δε τωσ τωσ εργων ευκλειας

Item diuus
 αι ποδειναι. και μαριου δε ο βασιλευς εν τωσ δεαμλιωις αυτω δεα
 τωξερ εν κελουσε, εν οισκαλια, ησου δημοσια διοκουωτα, πρσγμα
 τα, εφ' οσορ τωσ τοιαυτης αυτηχεται διοκησεωσ, παραιτησιρ αυτωρ ε
 χειρ, κουρατιουοσ τε, και ωπτηροπησ. και ο λογιμοσ δηλ. αιωλη γρ
 ημασ, η σωτρεχουτασ τω νω βλαψαι εν οισου, η ε αρχιμορ ε οισου

Item qui
 ποδειριουωτασ, τα τω νω ελαττωει δικαια. και οι reipublica causa αι
 πρτωου, δεκουσαττοιουτα κηδεμονιασ, ε μονορ ετομνησ, αλλα και ωπτη
 μνησ. και ριμω ε αφαοτα τωσ διοκησεωσ, ε παριχεται δεκουσαττοι
 ο δε αφαωλη τωσ δημοσιασ διοκησεωσ, και εν τω μαξεν reipublica causa,
 ησου χειρ δημοσισ πρσγματ. αρδημησασ, χηται μλι εξκουσατοι
 μεχει δε ρωττω χωριζειρ αυτηρ ακινδλωωσ δικαιου ε διοκησεωσ, εωσ
 ε απεισ reipublica causa. αμειλει, και κουρατωρ διδουται εν τω μεταξεν ει
 τωξερ αυτω. ωπορ εφασ δε ετ. εν τωσ reipublica causa αρδημησασ, ενθωσ
 ωποβωλεται τω τωσ ωπτηροπησ βαρει, ε δε ενιαυτω εχωρ πρσ εωσ ε
 κουσαττοινα, ηρι ατελειαν. ωπωδ και παπιουαιουσ εν τω ε αυτω βιβλιω
 τω εωσ περσωω γραφει. ε γρ τω ενιαυτω διοσημα ρισ ωπορ εφασμ απ
 τωσ reipublica causa αρδημησασ διδουται πρσ εξκουσαττοινα, ηνιχα τωσ ωπ
 νιαυ κηλειται κηδεμονια. ωσε ου, ει μλι επιτροπωσ ωρ reipublica causa αι
 προδημησω. παυομαι μλι τω ειναι επιτροπωσ, ωπορ εφασ δε ενθωσ αυθεσο
 και τωσ διοκησεωσ εξαωληκησ. ει δε μη ωρ επιτροπωσ reipublica causa αι
 προδημησω, ετα ωπορ εφω, μαξ δε τω ωπορ εφω κληωω ωπ κηδεμονια,
 οιορ εν τω πρτω μωι μαξ τω ωπορ εφω, η εντω, η δεηατω, η διοσηατω,
 και απλωσ πειρ προωωθη ο ενιαυρσ, δικαιου αι αυτηρ εξκουσαττοιειρ.

Et qui po
 testatem
 ο αρχω μετεχουω πνα, χηται εξκουσαττοιου, ωσ βελεται η το θεiou
 μαριου απηραφη. τω δε αρχθεισαρ ωπτηροπω, αρχη ωπτηρομνη ε δεα
 λυει. δικιω εχωρ πρσ τωσ πωωιλορ, η εν νωρ, εξκουσαττοιου εωσ ε πα
 ρειξει, ει μη αρα ποει πασασ ημωρ τωσ εσιασ ησου κληρονομιασ, ημιν εσιρ

Item tria
 ο αγωρ. τρεισ ωπτηροπω η κουρατιουοσ, ασ εν ωπτηροπωσ ελαβορ, ατε
 λειαι μοι παριχοσι τεταρτησ κηδεμονιασ, εφ' οσορ και σωωσησησιρ αι
 τρεισ ωπτηροπω, ηρι κουρατιουοσ. δεα εωσ δε επορ ασ εν ωπτηροπωσ ε
 λαβορ, επειδη ει τριμωσ εωπτηροπωσ τω τωδε ωπτηροπω, η κουρατωρει
 αυ ωπεισελθειρ εσαρ εντελεσατω, εν αρπληρωσει τω τωσ τωωρ αιωμορ.
 ενεινο δε ειδηαι χη, οπειρ τωσ εσωωρ, ε μλι εν τωσ προσωωρ ε πηωω
 κηνηται

καία, ὅτε τις χροσάμλω τῆ θηουσατζιονι, μὴ κρατήσῃ τὸ ἀγνῶ. ὁ δὲ
 χροσάμλω τῆ θηουσατζιονι, εἰσω ὦ ἡμῶν ἐφθῆς τρε χροσῶν, ὃ μὲν ἐλ
 λίων ταύτη χροσῶ. ἢ δ' ἴγνω ἰαυτ' ἐπίτροπον δεδίαδ' ἀρχῶν τρε χροσῶν
 χροσῶσαν τῆ θηουσατζιονι, εἴτε τσαμλωτῶροι, εἴτε λεγίπμοι, εἴτε πάξω
 νες, εἴτε φιδυκιάροι, εἴτε ἄπο ἀρχῶν δεδμένοι, ἢ ἢ κουράτωρ εἰσὶν ἰ
 δικῶς δεδμένοι, ἢ ἄπο νόμων κελούμλοι, εἴτε ἐνδημῶσιρ αὐτῆ τῆ πλεί, ἢ
 κέκλωται, εἴτε ἐντὸς ἐγασῶ μιλίου εἰσὶν ἐκείνου τὸ τόπν, ἢ δὲ δίδνται
 ἐπίτροποι, εἴτε πόραι τὸν τὸ ἐγασῶν δετρεβουσι μιλίου. ἢ φου γνομί
 νης καὶ εἴησι μιλίων καθ' ἐγασῶς παρεχόμενων ἡμόρας. ἀπόρ ὀφείλει
 πριεμ ὀ κληθεῖς, ὡδ' ἄπο παραγνῶδα καθ' ὄρ ὠνόμασαι τόπν, ἢ να χροσῶ
 ται τῆ θηουσατζιονι. ὄντω μὲν τρι, ὡσε αὐτὸν πόριμπαίεδα λ ἡμί
 ρας μὲν ἢ ὡς λῶναι ἐκείνη τῆ πλεί ἢ ἢ βδλεται ἰαυτῶν θηουσατῶσαι.
 ὄπορ καὶ σκαιβόλας ὄντως ἴφασκε χροσῶν ἢ φεζεδα, ὡσε ἰλατῶνας
 μὲν τῶν ὦ ἡμῶν μὴδέποτε ἴχει τὸν ἐπίτροπον εἰς θηουσατῶσαι.
 πλειόνας δὲ ἐπίτροποι. οἶον ἀφῆσκη σ μιλίοις, μὲν δ' ἴγνω. ἴχει εἰς μὲν τῶν
 ὄδν, δ' ἴφασ ἡμόρας, μὲν δὲ τῶν ἀφῆσκη μ. ἀφῆσκη τ, ἴχει εἰς μὲν τῶν
 ὄδν ἰε, καὶ μὲν τῶν ἀφῆσκη, ἴχει τὰς ἄπολείπας λῆ ἡμόρας. εἰ δὲ ἀ
 φῆσκη ὦ μιλίοις, ἴχει λόγῶ μὲν τῶν ὄδν ἡμόρας κ. ἐκροσῶν γὰρ ἢ
 ὦ. ἄποσῆφας ὄνω ἴχει τὰς λ ἡμόρας. εἰ δὲ ἀφῆσκη φ μιλίοις, ἴχει
 κῆ ἡμόρας λόγῶ τῶν ὄδν, καὶ λ μὲν τῶν ἄποσῆφαι. εἰ δὲ χιλίοις καὶ
 χροσῶσαι μιλίοις, ἴχει ὦ προφασῆ τῶν ὄδν, καὶ λ ἀκαίρῶν μὲν τῶν
 παραδρομῶν τῶν ὦ ἡμῶν, καὶ τῶν τῶν τῶν τῶν, ἐνίσκνεται τῶν μὲν ὦ
 ἡμῶν ἴχωρ πλειόνας. ἢ τῶν δὲ δ' ἴφασ, καθὰ οἴκατὰ μὲν τῶν παρῆσκη
 πῆλλον πῆγμασι δίδνται πισδύεται. καὶ δ' ἰγὸρ μὲν ὄπ τῶν δὲ μὲν ὄστῶ
 ἐπίτροποι. ὡδ' δὲ τῶν δὲ ἴσῶ. ἐπετῶρ ὄσῶ παπῆλας, γῆσῶν ἴφασ
 β. ὠνομαδῶν τῶν τῶν κουράτωρ, ἀνωρ ὄκ ἀναγνῶζομαι κουράτωρ ἐν
 σαι αὐτὸ. ἀμῆλει, εἰ καὶ πατῆρ ἢ δὲ ἀθήκη ἐπίτροπὸν με κατέλιπε τῶν αὐτῶ
 τὸ ἀνήβω παιδί, πῆσῶ τῶν αὐτῶν ἰμέ καὶ κουράτωρ αὐτῶ ἴσῶδα, ὄκ
 ἀναγνῶζομαι αὐτὸ γῆσῶν κουράτωρ. ἴφασ γὰρ σεβῆρ καὶ αὐτῶν τῶν
 ἀντίγραφα ὄν θεῶταρι. ἴχειρογνῆθῆ τῶν τῶν οἰκείας γαμῆ τῶν κουρά
 τῶν. δῶαται κεχῆσῶ θηουσατῶν, εἰ καὶ ἴφασ ἰαυτῶν ἰμῆσαι τῶ
 διοικήσει. ἐπίτροποι τῶν ὄνομαδῶν, καὶ διοικολογίας χροσῶ μὲν τῶ
 ἴφασ μὲν, ἴτυχῶ θηουσατῶν. ὄκ ἀπαμῶν αὐτῶ
 ἴφασ, τὸ τῶν ὡπῶ τῶν βαρῶν. ἀλλ' εἰ πῶ ἴτυχῶ
 ὡπῶ μῶσῶ ζῆμῶ τῶν νέω, ἰκ τῶ αὐτῶν
 μὴ διοικήσαι, τῶ τῶ ἀναγνῶ
 ζεται θῶρα πῶειρ.

Datus

Qui tutelā

Idē rescri
pserunt
Si quis

alimenta τῶν πρῶτων ὑπὸ τοῦ ἀρχυτοῦ οὐρανοῦ, εἴρηται δὲ τὸ αἰετὸν βῆ
ρα καὶ αὐτῶν ἑαυτοῦ, εἰς νομὴν τῶν αὐτῶν πρῶτων δίδοται ἕν ἑκάστῳ,
διδόμενος κενεῶν τῶν πρῶτων τῶν πρῶτων οὐρανοῦ, οἷον ὑποζύγια, καὶ ἰδιώματα καὶ
ὅσα τῶν αὐτῶν. ὡς δὲ ὡς σὺ σπικτῶ ἐκβαλλομένου δυνάτου ὁ μὴ παρὲς χωρ

Sed si quis ἀλιμνῆτα τῶν πρῶτων. εἰ δὲ τις παρὲς ἀρνεῖται μὴ δυνάτου χρεῖ
γῆρ ἀλιμνῆτα τῶν πρῶτων, δὲ τὸ πρῶτον αὐτῶν εἶναι, ἡ δὲ δὲ ὁ λόγος
αὐτῶν ἀρδεύθῃ, παραπεμφθήσεται τῶν πρῶτων ἐπὶ τῶν πρῶτων πρῶτων
μηνῶν. ὡς δὲ καὶ ἐκείνῳ, ὅς τις χρεῖματα δυνάτου ἐπιτροπῶν ἀπὸ τῶν πρῶτων
Libertus ἀπελθούσῳ ἐκείνῳ ἡγεμονίας τῶν πρῶτων τῶν πρῶτων ἡ γῆρ, ἡ γῆρ
Novissime νωμ τῶν δικαίων πατέρων δεικνύται, παραπεμφθήσεται τῶν πρῶτων ἐπὶ τῶν πρῶτων
σώμα πρῶτων πρῶτων. ὡς γὰρ τέλει δὲ ἑστὶ ἰσίου, σὺν ἡγεμονίας πρῶτων
rem pupilli saluam fore ἡγεμονίας, τὰ τῶν πρῶτων τῶν πρῶτων φυλαχθή
σεται τῶν πρῶτων, ὅ δὲ ἡγεμονίας ἀρκενοῦται τῶν πρῶτων. ἡ γῆρ ἡγεμονίας
δυσία τῶν ἡγεμονίας τῶν πρῶτων προαίρεσις ἡ ἀμειβεί. ἀλλὰ παρὲς ἡγεμονίας
αν τῶν πρῶτων χρεῖματα ἐπιτροπῶν τῶν πρῶτων πρῶτων αὐτῶν χρεῖματα
Suspectū γῆρ. σὺ σπικτῶ γῆρ ἐκείνῳ νομίζομεν, ὅς τις ἀρτῶν ὅστις ἡγεμονίας
σιμ. ὡς δὲ αὐτῶν δεικνύται, ὅτι σὺ σπικτῶ ὅστις ἐπι
τροπῶν δὲ ἡγεμονίας, εἰ καὶ εἶναι πρῶτων, πρῶτων
σὺς μὲν γῆρ καὶ ὑπὸ μὲν, ὡς σὺ σπικτῶ
κτῶ ἡγεμονίας ὅστις
θεῖται.

Τέλος, (ὡν θεῶν ἡ ἀ ἰνσιτιστόνωρ
θεοφίλου ἀντικύσωρ).

ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Τὰ μὲν φυσικῶ
λόγω πάντων ἐ
σι κρινά. ὡς ὁ ἀήρ
ἢ ὕδωρ ἢ γῆρ,
ἢ ἡ θάλασσα, ἢ
οἱ τῶν θαλάσσης
ἀγίαλοι, καὶ εἰ
πρῶτον αὐτῶν ἐνε
σκεται.

Τὰ δὲ τῶν ὀ
μαδῶ, οἷον
βίατρα καὶ σα
λία, καὶ ὅσα
τῶν ὁμοία.

Τὰ δὲ ὑπὸ τῶν
δενὸς δὲ τῶν
ται, ὡς τὰ σα
κρα σάγκτα, ἢ
ἐλεγγίστα.

Τὰ δὲ τῶν ἡγεμονίας
ἡγεμονίας ὅστις ἀπὸ
να πρῶτων τῶν
πρῶτων τῶν ἡγεμονίας
ρας γίνεται πρῶτων
εισυίας. λέγει
ται δὲ σπικτῶ
λία.

ἀπασίρ ὄστιρ ἐν λιμίσι καὶ πρταμοίσι. ἐπειδὴ δὲ ἔτηρ, ὅτι αὐγιαλός iuris
 gentium ὄστιρ ὡσπερ καὶ ἡ θάλασσα, δεῖ οἰεσθαι τί ὄστιρ αὐγιαλός. αὐγια-
 λός ὄστι μίχεις οὐ τ' χεμίειορ μέγισορ ἔξεισι κῦμα. ὡσεῖ οὖω καὶ τῶθ θόρει,
 Riparum μίχει τῶν τόπων ἐκείνωρ τ'ρ αὐγιαλὸρ οὐζόμεδα. καὶ ἡ τῆς ὄχθης δε
 χήσις, πτόβλιχα ὄστιρ ὡς ὁ ἐθνικός βόλεται νόμῳ, ὡσπερ καὶ ἡ αὐτοῖ το
 πρταμὸ ὄστι χήσις πτόβλιχα. ἀμίλει τρι, καὶ τ' πλοῖορ ταῖς ὄχθαις προ
 σρμίζειρ, ἢ οχοίντου ἐκ τῶν ἀναφυσῆ τῶν ἐκείσε διγύδρωρ ἀρδόμεν, καὶ
 τὰ φορτία τῆς νεὸς ἐν τῶν ἀρτίθεοται τρις τόπρις, ἐλδύθωρα παντὶ προ
 σέσι παρῆνοσία. ὡσπερ καὶ τ' πλείερ δῆα αὐτοῖ το πρταμοῦ ὄστιρ ἀκώλυτρ.
 ἡ μὲν οὖω χήσις ὡς εἴρηται τῶν ὄχθωρ πτόβλιχα ἢ τρι iuris gentium ὄστιρ.
 ἡ δὲ δεσπτεία αὐτῶν τῶν ὄχθωρ, ἐκείνωρ ὄστιρ, ὡρ τρις κτημασι προωπει
 πύγασιρ ἢ τρι σωλύονται. διὸ καὶ τὰ διγύδρα τὰ ἐν αὐταῖς ἀναφυσόμενα
 Littorum κείμνα τρις ἔποκειμενίσι. Ἐ ἢ τ' αὐγιαλωρ δε χήσις πτόβλιχα ὄστιρ, ὡς
 πόρ Ἐ αὐτῆς τῆς θαλάσσης, ὅθην πᾶσι τρις βυλομενίσι ἀδεια δίδεται, καὶ
 λύβας ἰωρ τρις ὑπὸ πηγαί, ἐνθα ἰωρ σὺ ἀναπαύειρ δωήσονται. ὡσπερ καὶ
 λυχεῖρ τὰ δίκτυα, καὶ τῆς θαλάσσης θζέλικειρ. ἡ δὲ τῶν αὐγιαλωρ δεσπο
 Vniuer/ λασσα, καὶ ἡ τῆ θαλάσση ἔποκειμενὴ γῆ, ἢ ἴσω ἢ ἴσῳ μῶ. τῆς δὲ ὁμοί
 sitatis δῶ ἢ τρι ἐπιβροσιτάπρις εἰσίρ, ἔ μὲν τῶν καθ' ἑησσορ, οἰορ τὰ ἐν ταῖς πῆλει
 σιρ ὄντα θίατρα, σοδῆα, διημόσια λουτρα, σοαί, καὶ εἰ πνα ἀλλὰ κοινὰ ταῖς
 Nullius πῆλεισιρ εἰσίρ. ἀδέσποτα δὲ ὄστι, τὰ σάκερα, καὶ τὰ ζελεγιόσα, καὶ τὰ σάγ
 Sacra κτα. ὅπορ γῶρ diuini iuris ὄστι, ἔδῃ ἔπο ἔδῃ γνὸς τελεί δεσποτεία. σάκερα
 δὲ ὄστιρ ἄ πνα κῆ τρὸπρ ὀρθορ, καὶ δῆα τῶν ἰδύωρ θεῶ καθιδόρωται, ὅπριαι
 αὶ ἐκκλησίαι, καὶ τὰ μαρτυρεῖα, καὶ τὰ ἐκνηρία, καὶ τὰ δῶρα, ἄ πνα κῆ τ' ἢ
 προσῆκορ πρὸς ἔψηροδίακ ἀφώρσαι το θεῶ. οἰορ τὰ τίμα κημήλια. ταῦτα
 δε διατάξις τοῖ ἡμετέρῃ βασιλίως ἐκπριείοται, ἢ ἐν ἐχθειωξεία ἐκώλυσορ,
 θζηρημῆνης τῆς ἀπίας τῆς ἀναρξύσεως τῶν ἀχμαλώτῶν. εἰ γῶρ συμβῆ λη
 φθλῶαί πνας ἔπο βαρβαρῶν, ἡ δὲ τῆς πῆλειως ἐκείνης ἀγιωτῶ τῆ ἐκκλησία
 χημῶ τῶν ἀρρεῖ, παρῆνοσία δίδεται τῶ τῆς πῆλειως ὑπὸ σκόπῳ, ἢ τρι ὀκνο
 νόμῳ τὰ τίμα κημήλια πιαρῶσκειρ, καὶ ἔποτίθεοται ὑπὸ λήξει χημῶ,
 τωρ, ὡσεῖ ἐν τεύθην σὺν ἀχμαλώτῃς ἀγορῶσαι. εἰ δὲ πρις κατ' οἰκείαν αὐ
 θην πῆλει ὡσανεὶ σάκερορ ἰωρ τῶ κατέσθησε τόπρ, ἐκ αὐ τρις ἔδῃ καλέσι σά
 κρορ. εἰρήνη μὲν γῶρ ἀπαξ τ'ρ τρὸπρ, ὡς τὰ σάκερα εἴωθε γίνεοται. ἀλλὰ
 φαμὲν τ'ρ τριούτρ τῶπρ βίβλορ εἶναι, ἢ τρι ἰδωπκορ. εἰ δὲ συμβῆ ναὸρ
 ἰδῶρ σεισμοῦ γηομενίου καταπόσειρ, ἢ καὶ ἔπο παλαιότητῳ κατῶν
 χθλῶαι, ἔδῃ ἢ τρὸ ὅ τοπῳ ἐν ὧ ὁ ναὸς εἰσῆκει, σάκερῳ ὄστι καὶ ἀδέσπο
 Religiofū τῳ, ὡς ὁ παπιακῳ φησί. ὁ γῶρ γηόμυτῳ σάκερῳ, ἔδῃ τρὸπῳ παύ
 εται τοῦ εἶναι σάκερῳ. τῶρ ἀδέσποτῳ ὄστι καὶ τὰ ζελεγιόσα.
 τὸ δὲ ζελεγιόσορ, ὁ καθ' ἑησσορ ἀνθρωπῳ, οἰκεία σωῖσῃσι γνῶμη,
 νεκρορ

νεκρῶν ἐπιφθορῶν τῶν τόπων τῶν οἰκείων. εἰ δὲ ἐπίκουρον ὁ τόπος, εἴη εἰ μὴ
 κατὰ μέρος ὅστις, καὶ ὅπως γέγονε ξελεγίσιον, ἀκροντῶν τοῦ κρινωνοῦ ὡς φέ-
 ρει ἐκείνῳ μὴ βουλομένην οὐκ ἔξοισιν αὐτῶν ἀποτίθεσθαι λείψανον. εἰ δὲ
 κρινῶν ἔπαρχει μνῆμα, καὶ μὴ βουλομένων τῶν κρινωνῶν ἔξοισιν αὐτῶν
 ἀποτίθεσθαι λείψανον. εἰ δὲ τόπου τινοῦ, ἔτορθῶ μὴ ἔχει ἔρμ οὐσύν-
 φρεκτῆρ. ὅσπου φρουκτῶ δὲ ὅστις, δικαίον π φανδροῖς τρέπεις σωισαίμε-
 νομ νῶ κατὰ λαμβανόμενον, ὁ πριεῖ με κατὰ τῆς ἔτορθῶ δεσποτείας ἔχει
 χεῖρ καὶ ὡς φερίαν. εἰ τίνω τῶ αὐτῶ τόπῳ, ἔτορθῶ μὴ ἔχει ἔρμ ὅσ-
 φρουκτῆρ ἔτορθῶ δὲ τῶν proprietatem, ὁ προπεριεταίῳ ἔν τῶν εἰρημνῶ
 τῶν ἀκρπθίμῶ λείψανον πῶ γνῶμῶν τῶ ὁσφρεκταρίον, ξελεγίσιον
 ἔκ ἀκρτελεί ἔρμ τόπῳ. ἐπειδὴ γὰρ ξελεγίσιον γινόμενον, ὅχ οἶός τε ὅστις
 δεσπάζεσθαι, κατὰ δὲ τῆς ἔτορθῶ δεσποτείας ἔρμ ὅσφρεκτῆρ σωισαίαι, ὁ
 ἔρμ ἡμᾶς ἐδίδιαξεν ὁ τῶ ὅσφρεκτῶ, εἰνότως ἀναγκαῖα τῶ ὅσφρεκτα-
 ρῶ ὅστις ἢ σωισαίνδεις, καὶ ὅδε μᾶ ὅχ οὐρομ τῶν ἔσο τῶ προπεριεταίῳ γι-
 νομένην ὡδὶ βλάβῃ τῶ ὅσφρεκταίῳ. καὶ ἔν ἀλλοτρίῳ τόπῳ συγχωρεῖν
 τῶ τῶ δεσπότη, ἔξοισι λείψανον ἀκρπθίθεσθαι, καὶ ξελεγίσιον ὁ τόπος ἀκρ-
 πθίται. εἰ δὲ καὶ παρὰ γνῶμῶν ἀπίθεσθαι, μαθῶν δὲ ἔσο, κύειορ ἢ γῆσας ἔ-
 ρμ χεῖρ ὁ δεσπότης, καὶ οὕτως γίνεσθαι ξελεγίσιον ὁ τόπος. τὰ δὲ σέγ Sanctae
 κατὰ πλάγματα, οἶον τείχη, πύλαι, τρεπὸρ πινὰ divini iuris ὅστις καὶ ἔσο ὅδε
 τῶ δῶσται δεσπάζεσθαι. ὅδε ἔσο δὲ τὰ τείχη εἰρημνῶν σάγκτα, ἐπειδὴ
 κεφαλικὴ ὡρεσαι πμωρία κατ' ἐκείνων, οἱ πινῆς π κατὰ τῶν τειχῶν ἢ μαρ-
 τῶν, οἶον, λίθορ λαβόντες, ἢ καὶ ὅπως δῆκτε βλάψαντες ἔ τείχῶ. ὅθεν
 κακείνα τὰ μὸρ τῶν νόμων ἔν οἷς μὸρδεις αἰ πμωρία εἰσὶν αἰ γγραμμῆ-
 ναι κατὰ τῶν ἔναντι μὸρ τῶν νόμοις, σαγκπῶνας καλοῦμεν. λίσονται δὲ
 καὶ ἔν τῶν σάγκτα. σάγκτιε γὰρ ὅστις ἔ ὅχ οὐροῦ. ἐπεὶ ὅσο ἀσφαλίεσθαι
 ἡμᾶς τὰ τείχη, ὅδε ἔσο σάγκτα προσαφορδύεται. δῶκα ἔρμ δὲ καὶ μὸρ
 οἱ πινὰ αἰτίαν ἀκρδύουαι τῆς προσηφορίας. φασὶ γὰρ πάλαι εἶς θεοῦς συ-
 νείνου τῶς ἀνθρώπων, καὶ ἀβλαβῆς αὐτοῦ πανταχόθεν ὅδε φυλακτῆρ. τῶ
 δὲ χροῦς προῖοντῶ, κατὰ γνόντας τῶν ἀνθρώπων ἀκρλιπῆρ αὐτοῦ. οἱ τῶ
 νῶν ἀνθρώπων τῆς ἐκείνων βοηθείας ὀρημωθῆντες, πρὸς μίμησιν τῆς ἐκεί-
 νων φυλακῆς, ἐπρόνοσαν τὰ τείχη. ἐπεὶ ὅσο σάγκτῆρ ὅστις ἔ τίμορ, ὅδε ἔσο
 ἔσ ἔν τάξει τῶν πμοτῶ τῶν ὡννοθῆντα, τὰ τείχη, καὶ τὰς πύλας ὡνόμα-
 σερ σάγκτα. εἰσὼμεν λοιπὸρ καὶ ποδὶ τῶν πλάγμα τῶν, αἰ πινὰ ἀναφορῆ
 τῶ ἔσο τῶν δεσποτείας τῶ κατ' ἐκείνων ἀνθρώπων, ταῦτα δὲ πμοῖς τρέπεις
 τῶ ἡμετῶρας γίνετῶ ποδισσίας. πινῶρ μὴ π πλάγμα τῶν γινόμεσθαι δεσπότη
 φυσικῶ νόμῳ. ὅπορ κατὰ εἰρηται, ius gentium προσαφορδύεται. πινῶρ δὲ ἀκρ-
 βῆ καὶ πμοτικῶ λόγῳ, τῶ τῶ τῶ ἰδικῶ τῶν ἔσομαίωρ. ἔσι δὲ λυσιτελέσει-
 ρορ, ἀκρ τῶν ἀρχαίωμ πμοσάσθαι τῆς διδασκαλίας τὰ προοίμια. ὡμολόγη-
 τῶ δὲ παλαιότορον εἶν ἔ φυσικὸρ δίκαιορ, ὅπορ ἄμα τῶ γῆν τῶ ἀνθρώπων
 εἶς φῶς ἢ φύσις πμογαγε. τὰ γῶ πμοτικὰ δίκαια τῶν κατὰ ἐνείσοκα
 ἢ ἔξοισιν

Sanctae

Singulorū

σκ, δύνάμαι γὰρ κατὰ νόμου ἴδω ποιῆν, λήφομαι τὰς μελικηίδας,
 ἔδω ἔμποδίζοντο. ὁ τῶν μελισσῶν ἴσμοθ ἰαὺ σὺν σὺν σύμβουσι
 καταλιπὼν ἀρωπῆ, μέλει ῥούτο τῆς σῆς εἶναι δδπρτείας νοεῖται, ἀ/
 χως ἔρις σὺν ἑποπείωτων ὀφθαλμοῖς, καὶ ἡ τέττ καταληψίς, ἐκ
 ἰσι δυοχθής. εἰ δὲ τῶν σὺν δέφυγα θίαν, τῆ καταλαμβαίνουρς γίνεται.
 τῶν τῶνων καὶ ἡ τῶν ποδισδρῶν φύσις, ὅτι ἀγεία. καὶ μή τις λέγτω
 ὅτι σωήθεις ὅτι ἀρῖς ἀφίωταδα καὶ πάλιν ἑποσρέφειρ. καὶ γὰρ αἱ μέ/
 λιασται πλάτρουσι ἴδω, καὶ ἀμαχέρ ὅτι ἀγείαν εἶναι τῶν φύσιρ αὐτῶν.
 καὶ ἰλαφου γὰρ πινδ, ὅπως ἡμόρτου ἔχουσιρ, ὡς αὐτὰς καταλιμπά/
 νειρ σὺν δδπρτας, καὶ εἰς ὕλας ἀπικίαι, καὶ πάλιν ἑποσρέφειρ, καὶ αὐ/
 τῶν δὲ ἔδερ ἡττρ ἡ φύσις ὅτι ἀγεία. ὡδὶ τέττν διε τῶν ζώων, ἀ πνα κα/
 τὰ σωήθεις ἑποσρέφειρ εἰωθῆν ἀπιόντα, ριούτο ἡμῖρ ἰοχυρότατο πα/
 ραδέδοται ἡγῶν, οἷος ὡδὶ μελισσῶν, ποδισδρῶν, τῶνων, ἰλαφωρ. λήφομν
 γὰρ μέλει ῥούτο τῆς ἡμετέρας εἶναι ταῦτα δδπρτείας, ἕως ἔλογισ/
 μω ἔχει το πρὸς ἡμᾶς ὡσρέφειρ. εἰ δὲ παύσοντου ριαύτω ἔχειρ δια/
 ναι, πᾶνεται τῆς ἡμετέρας εἶναι δδπρτείας, καὶ τῆ καταλαμβαίνου/
 το γίνεται. ἀλλ' ἐπεὶ ὡδὶ ζώων ἴδω καταλαβείρ ἀδύνατρ, ἐκ τῆς ποδ/
 τῶν ἑποσροφίω σωηθείας ἴδω ληφόμεθα. ἑπόθτ γὰρ ὅτι ἡ ἐμὴ ἰλαφ/
 καταλιμπάνουσά με, εἰώθῃ ὡδὶ τὰς ὕλας ἀπικίαι καὶ αὐθῆμόθου ἑπο/
 σρέφειρ, ἡ τῆ ἐξῆς ἡμόρα, ἡῖου τῆ τρίτῃ, ἔδῆτω δὲ ποραιτόρω τῶν τειωρ
 ἡμόρῶν τῆς ἐμῆς οἰκείας ἀπελείφθῃ. εἰ μὲν ὅω εἰσω τῶν τειωρ ἡμόρῶν
 ἡῖας ὑποσρέφειρ εἰώθῃ ὑπό πινθ ἰλήφθῃ, ὡς ἀδινούμνθ ἐγὼ ποδὶ τῶν
 δδπρτείαν, ἕξω κατ' αὐτὸ τῶν in rem. εἰ δὲ τῆ τεταρτη ἡμόρα ἰθῆρδου/
 σίπς αὐτῶν, ἔδεμίαν κατ' αὐτὸ κινῆσω ἀγωγίω. πρὸδῆλορ γὰρ ἐξ ὦρ μὴ
 ἰφίλαξε τῆς ὑποσροφῆς τῶν σωήθεις, ὅτι τῆς ἐμῆς κατεφρόνησε δδπρ/
 τείας. τῶν κατῖκιδίωρ ὀρνίθωρ, καὶ τῶν χλωδρ ἡ φύσις ἐκ ἔσιρ ἀγεία. καὶ
 ἴδω ἔντεῦθεν νοῆσαι δδπρτρ, ὅτι ἔτορα εἰσιρ ὀρνεις, ἀς ἀγείας καλου/
 ρν, τῆτῆσι ἀγειόρνιδας. καὶ πάλιν ἔτοροι χλωδρ οὐς ἀγείου καλουμν,
 καὶ λέγεται ἀγειοχλωδεα. ὅθῃ εἰ μὲν οἰσσι χλωδρ, ἡ τὰ σὰ ὀρνίδια ἐκ
 πινθ τυχῆς ταραχθέντα ἀπωσπῆ, ἡ καὶ τῶν σὺν δδφύγη θίαν, ἔδερ ἡτ/
 τωρ τῆς σῆς ὅτι δδπρτείας ἐν οἷω δῆπρτε τόπω ἐνρεθῆ. καὶ ὅς πς κὸρ/
 εθου χλωδρ, ἡτῖ λυχῆ ἀποσδρῶντο τὰ ριαύτα παρακατέχει ζῶα
 ἰλάπτερ δδπρτρ. καὶ γίνεται τῆ furti ὑπόθῶθ. φυσικῆ κῆσις ὅτι,
 καὶ τὰ ἀπὸ τῶν πολεμῶν, ὁ γὰρ ἰθινὸς νόμοθ, ἡμέτορα παραχρῆμα βού/
 λεται γίνεσθαι, ὅσα εἰλήφαμν ἀπὸ τῶν πολεμῶν. ἀμίλει, καὶ ἰλδύθρορ
 ληφθέντοσ ἀνθρώποι, ἐυθῖωσ ἡμῖρ καταδουλωῦται. εἰ δὲ ταῦτα διαφύ/
 γῃ τῶν ἡμετέραν δδπρτείαν, οἷορ τὰ ἀνδρωπρδια, καὶ πρὸς σὺν οἰκείου
 ὑποσρέφειρ συμβῆ, τῶν οἰκείαν ἀπολαμβάνει καταλασσιρ. οἱ λίθοι οἱ
 ἡμῶι, ἐπὶ δὲ καὶ αἱ ληφίδοσ, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἐν ἀγιαλῶ εἰώθῃ ἐνείσκει/
 ὅσα, φυσικῶ λόγῳ τὰ ἐνρεθῶ γίνοντου παραχρῆμα. καὶ τὰ ἐκ τῶν ζώων
 τῶν

Ραιονιμ

Itē ea quæ ex hostib.

Item lapilli Itē ea quæ ex animar libus

ὥστε μὴ κινεῖσθαι in rem, ἢ ad exhibendum, προφασί τὸ ξύλου τὸ σιωνναί/
 πλαιγνίτθ' ἰσθ' ἐμῶ δικασθῆματι, ἵνα μὴ τὸ δικασθῆμα καταδικασθῆσάντος
 με εἰς αὐτὸν ἢ πρᾶγμα, ἀναγκασθῶ ἢ οἶνον καταλύσαι, προφασί τὸ
 πρᾶγμα τῆ ἀφασί τῆ ἰσθ' ἐμῶ δικασθῆματι, καὶ πρᾶγμα τῆς δὲ αὐτὸ προνοίας ἡξίωσεν
 ὁ δυνάστης δὲ δὲ τὰς οἰκίας. εἰ δὲ συμβῆ ἕκ πινθ' αἰτίας ἢ εἰρημνίον
 οἰκίαν καταπύσειν, ὁ τῆς ὕλης δὲ δὲ τῆς, εἰ μήπω δὲ τῆς de tigno iniuncto
 ἀγωγῆς, ἢ διπλοῦ ἔτυχε νομοσάμηνθ', δύνάται κινεῖν ἀκωλύτως, καὶ
 in rem, καὶ ad exhibendum. προλαβόντες εἰπωμεν ἕν δικεῖω εἰσάφει εἰς
 ἀλλοτρίας ὕλης οἰκίαν πινὰ κατασκευάσαντα, νῦν ἢ ἑναντίον θεματίζοι
 μιν. ἕν ἰσθ' σῶ εἰσάφει, εἰάν ἐμῶς ὕλαις, οἶνον κατασκευάσαντα, ὁ τὸ εἰσάφει
 φασί κύριθ', καὶ τὸ οἰκίανθ' ἴσθ' δὲ δὲ τῆς. δὲ τῆς κακίονα ἢ μὴ λέγονι
 τα, εἰκίαν τὰ ὠνκίμνα, τῆς ἑποκειμένων. ὥστε ὅσω καὶ τῆς ὕλης ἀπῶνι
 λα τῶν δὲ δὲ τῆς εἰσάφει, εἰδὼς γὰρ ἕν ἀλλοτρίω δικασθῆματι εἰσάφει
 φασί, ἀμίλει, εἰ καὶ συμβῆ ἢ οἶνον καταπύσειν, οὐχ' ἔξω ὠδ' ταῖς ὕλαις,
 τῶν in rem. ἐκείνο δὲ τῶν ἀμολχωρ δὲ τῆς, ὅτι εἰ συμβῆ ἐμῆ ἢ οἶνον
 κίσσαντα ἕν νομῆ εἶναι τῆς οἰκίας, ὁ δὲ τὸ εἰσάφει δὲ δὲ τῆς χρώμενθ'
 ἰσθ' κακίονα ἰσθ' λέγονι, εἰκίαν τὰ ὠνκίμνα τῆς ἑποκειμένων, κινεῖ κατ'
 ἐμῶ τῶν in rem, εἰ μὴ bona fidei ἑποκειμένων νομῆς, ἕν ὁμοίον γὰρ ἐμῶν εἰ
 να ἢ εἰσάφει, λήφομαι, ὁ μόνον τῆς ὕλης τῶν δὲ δὲ τῆς, ἀλλὰ καὶ σῶ
 μῶν τῶν τεχνητῶν. καὶ μὴ βουλόμην ταῦτα πρᾶγμα, αὐτῶν ἐξωθῶ
 δὲ τῆς τὸ δόλου παραγραφῆς, λέγων, ἀλλ' εἰ μὴ καλῆ πίσει ἐκπία. εἰ
 δὲ mala fide ἕν ὁμοίον ἢ τῶν, ἢ πινθ' μιν γὰρ αὐτῶν ἀλλοτρίον ὄντα, οὐ
 δεμίαν ἔξω παραγραφῆς, ἀλλ' ἀναγκασθῶ ἢ τῶν ἀφασί δύναι μετὰ
 τῶν ὠνκίμνων. δύνάται γὰρ ἐκασθ' ἐγκαλεῖ μοι προπετῶς, ἢ τῶν
 εἰς δὲ τῆς τῆς ὕλης. πινθ' χείρ εἰδὼς εἰς ἀλλοτρίον δικασθῆματι τῶν
 τῶν. εἰ τίθθ' ἀλλοτρίον δικασθῆματι ἕν ἰσθ' δικεῖω ἐφύτθου ἀγρῶ, πινθ'
 τίς ἴσαι ἢ δικασθῆματι. εἰ δὲ καὶ τίθθ' δικεῖω δικασθῆματι ἕν ἰσθ' ἀγρῶ ἐφύτθου
 σε μαβίου, μαβίου γνήσεται ἢ δικασθῆματι μόνον, εἰ ἕν ἐκατόρω θέματι, τὰς
 οἰκίας ἢ φυτῶν δὲ δὲ τῆς ἐξέτεινε. πείρ γὰρ τὰς οἰκίας ἐκτείνη δὲ τῆς,
 καὶ τῆς ἑποκειμένων δὲ δὲ τῆς γῆς, τὸ πάλαι δὲ δὲ τῆς δὲ τῆς δικασθῆματι.
 μεθ' ὁ μὴ τῆς δὲ τῆς εἰρημνίον φυτῶν, μετατίθεται αὐτὸ ἢ δὲ τῆς
 ὠδ' ἢ μὴ κύριον τὸ εἰσάφει ἕν ὠ ἴσαι. ἀμίλει ἕν τῶν ἐκτείνη τί τῆς τῆς.
 ὁ ἴμος ἀγρογείτθ' ἕν τέλει τὸ δικεῖω ἀγροῦ, πινθ' ἕμῶν γηδίων, δικασθῆματι
 εἰσάφει. σῶ τῆς τῆς δικασθῆματι κατὰ μικρὸν ἐρπύσας ἑποκίον γῆν τὰς
 δὲ τῆς, ἐκτείνη τὸ ἐμῶν ἀγροῦ, καὶ τῆς ἐμῶς δὲ τῆς γῆς, κακίονα τῆς
 ὄντα. γνήσεται γνήσεται, ἢ δὲ τῆς ἐμῶν γίνεσθαι ἢ δικασθῆματι. εἰ δὲ γὰρ φυσικὸς
 ὠνκίμνων λογισμὸς ἐπύρθου ἢ δικασθῆματι εἶναι, εἰπὼρ ἐκείνου, εἰ ἕν τῆ γῆ τὰς
 δὲ τῆς ἔχει. ὄντα εἰ ἕν τῆς ὄντα τῶν δύο ἀγρῶν ἀναφύει δικασθῆματι, ἐκτείνησθαι
 δὲ αἰ τῶν δὲ τῆς ἐκτείνησθαι κατὰ λαβὸν ἀγρῶν νομῶν γνήσεται ἢ δικασθῆματι.
 ὠσθ' γὰρ τὰ φυτὰ τὰ ἕν τῆ γῆ τῆς ἐκτείνησθαι καὶ αὐξανόμενα, ἐκείνου

Ex diuerso

Certe illud

Si Titius

Qua rōne

γίνεται το δόσπρτς τῆς ἰσοκειμῆς γῆς. ἔσθ' αὐτῷ λόγῳ, καὶ τὰ ἄπει
 ρόμλια, οἷον σίτθ, κριθῆ, καὶ ὅσα τριαῦτα ἰσοκίει ἔσθ' ἰσοκίει. ἀλλ' ὡσπρ
 ὁ βουαθι δεικτίσας ἐν ἀλλοτρίῳ τόπῳ, ἔνατόμλιθ τῆ in rem, ἔσθ' τῆς τοῦ
 δόλου παραγραφῆς ἔξει ἔσθ' ἀσφαλῆς, ἡσῶω ὡσπρ ἐνόμζην ἴδιον ἔσθ' ἀγρῶν
 ἔσθ' ἀλλότριοι, ἀναλαμβαίνωρ τὰς διαπαῖας. ἰμοὺς τῆς λαβῶρ χαρῆ

Literæ

τας, ἢ ἱμάς μεμβραῖας, ἐνέγραφε π ἐν αὐτῆς, καὶ βιβλίον ἡστδουκίασε.
 καὶ ταῦτα ἡστὰ μίμησιρ τοῦ ἰσοκίει, εἰκει τὰ ὑπὸ κίμλια τῆς ἰσοκειμῆ
 νοις, εἰ καὶ τὰ μάλισα χευσᾶ ἔσθ' τὰ ὑπὸ κίμλια γραμματα, καὶ γῶ γίνοι
 μοι τοῦ βιβλίου δόσπρτς. ἀδιαφορορ δὲ ἔσθ' εἴτε ἱμμετρορ ἔσθ', εἴτε
 ἰσοκίει, ἡσῶω ἐντρεκίει ἐνέγραφε λόγῳ. ὅθην κινῶρ ἐγῶ τῶ in rem ἔσθ' τοῦ
 ἔσθ' βιβλίου πρῆσαντθ, καὶ τὰ διαπανήματα τῆς γραφῆς μὴ ἡσταβαλῶρ

Si quis in aliena

ἐρίμῳ, ἐκβληθῆσομαι ἔσθ' τῆς τοῦ δόλου παραγραφῆς. λαβῶρ τῆς
 ἀλλοτρίαν στανίδα, ἐρωγραφῆσε, καὶ εἰκόνα ἡστδουκίασε. τῶν ἔσθ' ἱ
 εἰκῶρ, ἐζητήθη. καὶ οἱ μὲν λέγουσι ἔσθ' ἡρωγραφῶρ γίνεσθαι δόσπρτῶ τῆς σαι
 νίδθ, καὶ τῶ στανίδα εἰκειρ τῆ γραφῆ. ἔσθ' ἱτόροι δὲ ἔσθ' τῆς σανίδθ δόσπρ
 τῶ, καὶ τῆς γραφῆς κῦειορ γίνεσθαι φασί. ὁ δὲ ἡμέτορθ βασιλεὺς τῶ
 πρῶτορ μάλιορ ἐδέξατ γινώμλι, καὶ ἔσθ' ἡρωγραφῆσαντα, τῆς εἰκῶθ

βούλεται γίνεσθαι δόσπρτῶ. ἡστὰ γέλασορ γῶρ ἐνόμσορ εἶναι, τῶ ἀπελ
 λοῦ ἡρωγραφίαν, ἡρωγραφθ δὲ ἔσθ', τῶ παρ ἔσθ' ἱμμορ ἀειδοσάτωρ, ἢ
 παρασιου, ἐνδοκίμῆσε δὲ ἔσθ' παρὰ ἡωμαιοῖς, ἔσθ' ἐν τῆς ἐντελεσῶτῆ
 σανίδα. ὅθην εἰ ὁ τῆς σανίδθ δόσπρτς ἐν ἡστὰ χῆ γέγνε τῆς εἰκῶθ, ὁ δὲ
 ἡρωγραφῆσας ἔσθ' κινῶρ ἡστ' αὐτῶ τῶ in rem, μὴ ἡσταβαλῶρ ἔσθ' τῆς σαι
 νίδθ τῆ μῆμα, ἔσθ' τῆς τοῦ δόλου παραγραφῆς ἐκβληθῆσεται. εἰ δὲ ὁ ἡρωγα
 φῆσας νῆμετο τῶ εἰκόνα, τότε ὁ τῆς σανίδθ δόσπρτς, ἔσθ' ἱκταὶ μὲν ἔσθ'

χειρ in rem ἔσθ' δῶατο, ἔσθ' ἱπέσθε γῶρ τῆς δόσπρτῆς τῆς γραφῆς ὑπὸ
 τεθείσης. δίδδοται δὲ αὐτῷ, utilis in rem, ἵνα κινῶρ οὕτω λῆγῃ, ὡσπρ
 ἔσθ' ἱρχῆ δόσπρτῆς. τῆ δὲ εἰρημῆ in rem χεῶμλιθ, εἰ μὴ παρασῶ
 τὰ ποῦ τῶ ἡρωγραφίαν ἡνόμλια διαπανήματα ἔσθ' βουαθίδε ἡρωγραφῆ
 σανπ, ἔσθ' ἱθεῖται ἔσθ' τῆς τοῦ δόλου παραγραφῆς. καὶ ταῦτα μὲν τετρα
 κτάισαι, ὅσορ ὑπὸ τῆ δόσπρτῆς τῆς εἰκῶθ. ἐκείνο γῶρ τῶ ἡμολογημῆσῶρ
 ἔσθ' ἱ, ὅπ' εἴτε ὁ ἡρωγραφῆσας ἔσθ' ἱ τῶ στανίδα, εἴτε ἱτόρῶς πῆ, δίδδοται

ἔσθ' δόσπρτῆ ἢ φουρπ ἡστὰ τοῦ κλίωρ. ἔσθ' ἱσοσπρτῆσας εἶναι δόσπρ
 τῶ, ἀλλότριορ ἡτόρσσε παρὰ σοῦ ἀγρῶρ ἢ ἡστὰ δωρεαν ἔσθ' λαβορ, ἢ δὲ ἄλλ
 λῆς αἰτίας ἱνλόγθ βουαθίδε μῆρι. οἷον ἀπὸ πῶρμουτατ ζίουθ. ὁ φυσικός
 λόγθ βούλεται δόσπρτῶ γίνεσθαι με τῶ ληφθῆντῆ ἡστῶρ, ἔσθ' τῶ
 ὑπὸ κίμλια καὶ τῶ φροντίδα, ἡσῶω ἐν αὐτῆς ἐπρῆσῆμελι. δὲ, μετὰ ταῦτα
 παρασῶμλιθ ὁ τοῦ ἀγροῦ δόσπρτῆς, καὶ ἔσθ' τῆς in rem ἐκείνωρ ἔσθ' ἱ
 γρῶρ, οὐδὲ μίαν ἀγωγίω ἔξει ἡστ' ἱμῶ ποῦ τῶ κερπῶρ, οὐς ἐντεῦθεν λαμ
 βάνωρ ἔσθ' ἀπανησα. εἰ δὲ εἰδῶς ἀλλότριορ ἐνέμῆλιω ἀγρῶρ οὐ τῶ ἔσθ' ἱ
 αὐτῶ. ἀμῆλειρ, ἔσθ' ἀγρῶρ ἀποκαθισαῦ ἀναγκασομαι, μετὰ τῶ ἔσθ' ἱ
 ἔσθ'

Si quis à non dño

in rem

ὅτι ληφθῆναι τῶν καρπῶν, εἰ καὶ τότες ἔτυχον αἰαλώσας. τὸ αὐτὸ
 ἀγροῦ ἐγὼ μὲν εἶχον τὴν προπειταρίαν, σὺ δὲ ἔην οὐσούφρουκην. οὐχ ἔτε-
 ρως σὺ οὐσούφρουκταίῃ. τῶν καρπῶν γήνησθαι δεσπότης, εἰ μὴ τότες λά-
 βης ἀπὸ τῆς γῆς. διὸ εἰ πεπειρώμην ὄντων τῶν καρπῶν καὶ τῆ γῆ σιωπημέ-
 νων, συμβῆ σε τελευτήσαι, ἔλθεται τότες ὁ σὸς κληρονομῆται, ἀλλὰ
 προπειταρίῃ διοίσουσι. τὰ αὐτὰ σχεδὸν ὄζει καὶ ὡδὶ τὸ κρονονοῦ, τὰ
 τῆσι τὸ μωδωσαμνίου. ἐὰν γὰρ μωδῶσω σοι ἀγροῦ, οὐ πρότορον γήνησθαι δι-
 εσπότης τῶν ἐντεύθεν λαμβανομένων καρπῶν, εἰ μὴ τότες ἐξέλθης τῆς
 γῆς. ἢ fere δὲ, ἢ ἔτι σχεδὸν παρὲλκεται. ἐπειδὴ δὲ πόδι οὐσούφρου,
 κατὰ διελέχθαι ἀγροῦ, ὀφείλεις εἰδέναι, ὅτι οὐσούφρουκταίῃ θρεμμάτων
 ὄζειν ἢ ἔτι αὐτῶν γονή, ὡσπὺρ καὶ τὸ γάλα, καὶ αἱ τεύχεα, καὶ τὸ ἔλαιον. ἵνα γὰρ
 ῥοῦ ὁ ἀρνοί, καὶ οἱ ἔριφοι, καὶ οἱ μόσχου, καὶ οἱ μικροὶ ἴπποι, ἀμα τὸ τεχθῆ-
 ναι, φυσικῶ λόγῳ, τῆς δεσποτείας γίνονται τὸ εὐσφρευκταίῃ. οἱ δὲ ῥι-
 κτοὶ τῆς θοραπαίνης ἐκ εἰσὶν ἐν καρπῶ. ὅθεν εἰ παραχωρήσω σοι ἐγὼ τῆς
 ἐμῆς θοραπαίνης ἔην εὐσφρευκην, σὺ μὲν ἔξεις ἐν καρπῶ τὴν ἑσπερίαν
 αὐτῆς, καὶ τὴν ἀπὸ χειρῶν ὀργασίαν. ἢ δὲ τεχθῆναι, τῆς τὸ προπειταρίῃ
 γίνονται δεσποτείας. αὐτόν γὰρ ἐνομιάζει, ἀνθρώπων σωμαειθιμείοιται τῆς
 καρπῆς. ὅπῃτε πάντας τοὺς καρποὺς ἢ τῶν πραγμάτων τῆς φύσεως χάρις ἐπι-
 νόησε τῶν ἀνθρώπων. εἰ δὲ ἀγέλης ἔχει τις εὐσφρευκην, εἰς τάξιμ
 τῶν τελευτήσασων κεφαλῶν, ἐκ τῆς γονῆς ὁ εὐσφρευκταίῃ ὑποβάλλ-
 νει, καὶ ἔην ἀειθμὸν ἀναπληροῦ ὀφείλει. ἔδει γὰρ καὶ ἰουλιανῶ δουκί-
 ῖον παρεχώρησά σοι εὐσφρευκην ἀγέλης προβάτων ἑκατὴν, σωίβη τε-
 λευτήσαι τεύχοντα πρόβατα, τεχθῆναι δὲ πηντήκοντα. δέει σε τὰ τεύ-
 χοντα σωμαναμίξαι τῆς προσητύπης, ὡσεὶ σώζεσθαι ἔην δεδωμένον σοι ἀει-
 θμὸν, καὶ οὕτω τὰ λοιπὰ εἴησιν πρόβατα ἔξεις ἐν δεσποτεία. εἰ δὲ ἀμπε-
 λῶν, ἢ ἡγοῦ καὶ ἀγροῦ εὐσφρευκτὸν σοι παρεχώρησα, εἰς τάξιμ τῶν τε-
 λευτήσασων, ἢ ἔτι γενηρακτιῶν ἀμπελῶν, καὶ εἰς τάξιμ τῶν ἡμιόνων, ἢ
 ἔτι κατὰ πρὸς ὄντων δένδρων, ἔτορα ὀφείλεις ἀντικαθίσαι. δέει γὰρ σε ὁρθῶς
 καὶ κατὰ τρόπον ἀγαθὸν ὑπὸ μελέεισθαι τὸ ἀγροῦ, ὅν παρεχώρησθαι σοι ὁ οὐ-
 σούφρουκταίῃ, καὶ οὕτω διαγίνεσθαι, ὡς ἂν διεγίνετο ἡμίσιον οὐκ εὐσφρό-
 τῆς. ἔννε τίς θησαυρὸν ἐν τῷ ἰδίῳ ἀγρῷ. ὁ θεότατα ἀδελικὸς τὸ φύ-
 σει φυλάξας δικαίον, τῷ ἐνρόντι παρεχώρησε ἔην θησαυρὸν. ἢ αὐτὸν κελύ-
 σης, ἐὰν τις ἐν σάκρω ἢ ἐλεγγίσω τόπῳ ἐκ τύχης ἔννε. εἰ δὲ τις ἐν ἄλλο-
 τείῳ ἀγρῷ, ἐκ ἑλεγγίσω, ἀλλὰ τυχερῶς ἔννε θησαυρὸν, ἢ ἡμῶν τῷ διε-
 σπότη τὸ ἰδιόφρον σωμαχώρησθαι ἀδελικῶ. ἐκ τοῦ ἀκλούθως ἐὰν τις ἐν
 βασιλικῷ τόπῳ ἔννε θησαυρὸν, ἢ μὲν ἡμῶν τὸ θησαυροῦ, παρὲξ τῷ βασι-
 λεί. ἢ δὲ ἡμῶν, ὁ ἔννε παρακαθίξει. εἰ δὲ καὶ τις ἐν πολιτικῷ τόπῳ, ἢ οὐ-
 σκαλίῳ ἔννε, ὡσαύτως ἢ μὲν ἡμῶν ὁ ἔννε ἀκλούθωσθαι. ἢ δὲ ἔτορον ἡμῶ-
 νος ὁ οὐκ ἢ ἡγοῦ ἢ πόλις λήφεται. φυσικὸς τρόπος κτήσεως ὄζει,
 καὶ ὁ τῆς τραδιτζίου. καὶ τί ὄζει τραδιτζίων; ἢ ἀπὸ χειρὸς, εἰς χεῖ-

Is uero

In pecudū

Sed si gregis

Thefauros

Per tradi- tionem

ρας μεταθέσεις, ἵνα παλαιότερον, καὶ ἀπορίθμωτον καὶ φυσικῶν τῶν πρᾶξι
 ἔχουσα. οὐδὲν γὰρ οὕτω τῆ φύσει σωαίνει, ἢ ἢ βεβαιούσθαι τῶν τοι δεσπο
 τῶν γνώμῃ ἢ οἰκίον πρᾶγμα μεταπρήτῃ εἰς ἔθρον. εἰς δὲ ἢ ἔθρον
 διττῶν μεταθέσει μετὰ τῶν δεσποτεῖαν, δεῖ ταῦτα σωδραμεῖν. ὡς
 δεσπότης εἶναι τὸν τραδιτόντα, καὶ ψυχῇ τὸ βούλευται μεταθέσει
 τῶν δεσποτεῖαν, ποιῆσθαι τῶν τραδιτῶν, καὶ σωματικὸν εἶναι τὸν τρα
 διτόντα. σωματικὸν μὲν ἔθρον τοῦτο ἔπορ, ἐπειδὴ τὰ ἀσώματα, ἀφῆς
 ὄντα κρείττερα, οὐκ ἐπιδέχεται τραδιτῶν. δεσπότης εἶναι τὸν τραδι
 τῶντα ἔθρον τοῦτο ἔπορ, ἐπειδὴ ὁ μὲν ἔθρον δεσποτῆς, οὐ δύναται μετα
 θεῖναι δεσποτεῖαν ἢ οὐκ ἔχει. ψυχῇ τοῦ βούλευται ποιῆσαι δεσπό
 τῶν τὸν λαμβάνοντα ἔθρον τοῦτο πρόσκειται, ἵνα θέλω τῶν χρῆσιμ, καὶ
 τῶν παραχρηστικῶν. ὡς τούτων γὰρ, εἰ καὶ σωματικὸν ἢ πρᾶγμα, καὶ
 δεσποτῆς ὁ τραδιτόντα, ἀλλὰ παραδίδωσι μικρὸν ὑπόθετον ἀναλαμβάνει
 νειρ ἰλπίσων ταῦτα. οὐ διαφόρομαι δὲ, ὁποῖον δήποτε ἔστι ἢ παραδίδω
 μνον πρᾶγμα ἔθρον τοῦ δεσποτῆτος. εἴτε ἀγρὸς ἰταλικὸς, εἴτε σιπρησια
 κῆ κτήματα, εἴτε τριβουταρία. σιπρησια δὲ, καὶ τριβουταρία λέγε
 ται, τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις διακείμενα κτήματα, βασιλικῆ κελύσει ἔθρον
 τοῦ δήμου κρατῶντα. τῆς δὲ προσηγορίας αὐτῆς γίγνεται ἐντεῦθεν ἢ πρό
 φασις. ὁ πάλαι Ἰωμαίων βασιλεὺς, παύσης κρατήσας γῆς, δαυμαδεῖς δὲ
 παρὰ Ἰωμαίων ἐνεχε τῆς οἰκίας ἀνδρείας, δεῖλε τὰς ἐπαρχίας. καὶ τὰς
 μὲν ἐκρωτῆσεν αὐτὸς ἑαυτῷ. τὰς δὲ ἀφώρισε ἑαυτῷ δήμῳ. καὶ αἱ τοῦ δήμου
 ἐκλήθησαν σιπρησια καὶ ἐντεῦθεν. ὅτι σίπρος ἔστι ὁ ἔθρον, καὶ ἢ κατὰ
 μικρὸν γινομένη τοῦ ἀργύρου, καὶ τῶν ἄλλων συλλογῆ. ἐπειδὴ ὡς ὀλίγα
 τινὰ οἱ ἐπαρχεῖται ἐν τῶν παρὰ αὐτοῖς γινομένων συναγορῶν ἐπιμ
 πορ ἑαυτῷ δήμῳ, ὡς ἑαυτῶν ταῦτα διαπαντὶ εἰς οἰκίας χρεῖας τί, καὶ τῶν
 ψεις, ἔθρον ἑκλήθησαν σιπρησια. καὶ λοιπὸν ἀπολύτως, καὶ αἱ οἰκίας,
 καὶ οἱ ἀγροὶ σιπρησια. αἱ δὲ τῶν βασιλῆος ἐπαρχία, ὠνομασθησαν τρι
 βουταρία. ἐπειδὴ τριβούτορ ἔστι τὸ βαρὺ τέλῃ ὅπου ἐπίβαλε τίς οἰ
 κείοις ἐπαρχίῳ τῷ βασιλεὺς, ὡς τὰ διαπαντὶ πρὸς τῶν τῶν στρατι
 τῶν ἀποτροφῆ. καὶ οἱ τὰ σιπρησια, καὶ τριβουταρία ἔχοντες πα
 λαι, κατὰ συγχώρησιν δήμου, ἢ βασιλῆος, οὐκ ἦσαν δεσποτῆ. ἢ γὰρ
 δεσποτεῖα αὐτῶν ἢ, ἢ παρὰ ἑαυτῷ δήμῳ, ἢ παρὰ ἑαυτῷ βασιλεῖ. ἀλλ' ἔχορ
 τῶν ἐπαυτοῖς χρῆσιμ καὶ ἐπιχρηστικῶν καὶ πληροστικῶν κατὰ τῶν, ὡς
 δύναται μεταφέρειν καὶ κληρονομοῖς παραπέμπει. τῶν γὰρ ἰτα
 λικῶν ἀγρῶν ἦτοι οἰκίων, οἱ δεσποτῆ τῶν δεσποτεῖαν ἔχορ. ἀλλὰ
 ταῦτα μὲν τὸ παλαιόν. σήμερον δὲ διατάξις τοῦ ἡμετέρου βασιλέ
 ως, οὐδεμίαν βούλεται εἶναι διαφορὰν, ἰταλικῶν, καὶ σιπρησιαίων, καὶ
 τριβουταρίων. ἀλλ' εἰ μὲν δεσποτῆς τραδιτόντα μοι τὸ οἰκίον πρᾶ
 γμα, ἀπὸ δωρεᾶς, ἢ προικὸς, ἢ ἢ ἢ ἄλλης οἴας δήποτε αἰτίας, οἷον ἀπὸ
 πρᾶξωντα τῶν, ἀναμειβόλως μεταφέρει τῶν δεσποτεῖαν ἐπ' ἐμῶν
 εἰ δὲ

ὅπως ὁ δίδωστος ταύτων ἔχωρ τὴν δαλαιοιαν ἀποβαλεται, ὡς μὴ
 βούλεται αὐτὸ τῆς οὐκείας εἶναι ποδισίας. ἀμίλει, παραχρημα παύει
 Alia τὰ τὸ εἶναι δεσπότης. ἔτοδρον π' ὅστις ὑδὲ ἐκείνων τῶν πραγμάτων,
 ἅτινα δεσπότης τὴν συμβάσασιν ἐν τῇ θαλάσῃ ζώων, κρυφότερα οἱ πλείοντες
 βουλόμηνοι κρηῖσαι, ἢ ὑπὸ κείνων τῇ νηὶ βαρῶν ἀπεβόλοντο. πάντα γὰρ
 τὰ ἀκρβληθέντα τῆς τῶν ἀκρβαλλόντων μέρει δεσποτείας. ὠμολόγηται
 γὰρ τὴν τῶν ἀκρβολῶν γενέσθαι, ἢ δεσπότης μὴ βέλεσθαι ταῦτα τῆς ἰσχυ-
 τῶν δεσποτείας εἶναι ὅτι ἀκρβόλοντας, ἀλλὰ δεσπότης γὰρ μάλλον ὑπὸ κείνων
 μετ' αὐτῆς τῆς νεώς, ἢ τῆς θαλάσσης κίνδυνον δεσφυγείν. ὅθεν εἰ τις τῶν
 τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῶν κρυφῶν ἐκβραδύτην, ἢ καὶ φθορῶν
 ἐν τῷ ὑδατι φασκεται, καὶ λογισμῶν κερδαίνοντο, ἢ ἵρι ἀκρβόλωντο
 ταῦτα λαβὴν, κληπῶν ἀμαρτανίαι. παραπλήσια δὲ τῶν δεσπότης κακείνων
 τὰ πράγματα. οἷον ὑβουλόμην ἀπελθεῖν ὑπὸ τῶν δεσπότης. ἔχουσιν καρού-
 νων, δι' ἧς ἡδωαμίω ἐγὼ τὴν ὁδὸν διακῦσαι. ἢ ἵπιστά σε, ὡς ὑπὸ κείνων
 τῶν πραγμάτων, καὶ τὰ ἐμὰ ἀκρβόλωντα πράγματα, ὑδὲ ἢ ἀκρβόλωντα με εἰς ὄρ' ἐξέρ-
 ρω τῶν. τῶν μοι ποιείν ὑπὸ τῶν, ὑδὲ μὲν, ἢ καὶ δίχα μὲν. ἀπεθε-
 μίω ἐν τῇ καρούνα τὰ ἐμὰ πράγματα. ἐν τῷ μεταξὺ τῆς ὁδοῦ, σωίβη πι-
 νὰ τῶν πραγμάτων ἐκπυθῆν τῆς καρούνας αὐτῆς, ἀγνωστῶν ἐμοῦ. ἐκ
 ἴσι ταῦτα τῶν ἐκπυθῆν, ἀλλὰ πεφύλακται τῇ ἐμῇ δεσποτεία. δι-
 δοται γὰρ μοι ἐπ' αὐτοῖς in rem, ἀδ' ἐκβραδύτου, φούρτι, καὶ φούρ-
 τῶν κληπῶν, τουτίσι ἐκδικήσεως ἀγωγή, ἢ ἐκκίνησις κατὰ τῶν

DE REBUS CORPORALIBVS ET IN
CORPORALIBVS Titulus II

ἱερίων ἐν τῆς προλαβοσιν ποδὶ τῶν πραγμάτων
 διακῦσεως. ὅτι πινὰ μὲν ὅστις φυσικὰ νατουραλία, ἢ ἵρι iuris
 gentium, πινὰ πονβλίνα, πινὰ τῆς ὁμάδου, πινὰ ἀδίσποτα,
 τὰ δὲ πλείονα τῶν κατ' ἐχασον. καὶ εἰρήνημι ὅτι πολλοῖς
 τρόποις, τῆς ἡμετέρας γίνεται δεσπότης τὰ πράγματα. καὶ φουσι-
 κούς εἶπομην τῶν τούτους. τὴν θήραν, τὰ λαφύρα, τοὺς ἐν αἰ-
 γιανῶ ἐκπυθῆν τῶν λίθους, ἢ τοὺς φησίδας. καὶ τὰ ἐν τῶν ἡμετέρων
 τικτόμηνα ζώων, καὶ ἀλουβίονα, καὶ νῆσον, ἢ ἐν θαλάσῃ, ὅπως σπαῖον,
 ἢ ἐν ποταμῶ ἀναφυομηνίω, ὅπως σωιχίς. ἐπὶ δὲ καὶ τὸ γειτνιαζέμεν τῆ
 τοῦ ποταμοῦ κατὰ τῆς νηδύϊ, ἢ ἵρι κρήνη. καὶ ἢ ἀλλοτεῖων ὑλῶν
 εἶδου κατὰ τῆς ἀσπίδος, ὡς μὴ δυνάσθαι ἢ κατὰ τῆς ἀσπίδος
 χαίαν ἀνατρέχειν ὑλῶν. καὶ ἢ ἰδίως καὶ ἀλλοτεῖας ὑλῆς κατὰ τῆς
 ἀσπίδος, ἢ τὸ ἀλλοτεῖαν πορφύραν σωυφαῖναι τῇ οὐκείᾳ ἰδίᾳ. καὶ τὰ
 δύο πινὰ ὑλῆς τὰς αὐτὰς, ἢ καὶ διαφόρων γνώμῃ τῶν δεσποτῶν, ἢ

καὶ τυχῆως μεγάλῳαι, ἢ καὶ διαφόρων δόξωτων σωροὶ σίτη γνῶμη αὐ-
 τῶν μεγάλῳαι. οὐκ ἐπὶ δὲ εἰ βουλήσῃ τὸ ἕνός, ἢ καὶ τύχη ἔστω σωίβη. καὶ ὁ
 κενὸν ὁ λέγων, εἴκειρ τὰ ὑπὸ κείμῃνα ῥίσι ὑποκειμένους, ὡς ἐν πολλοῖς ἐ-
 θεωρήθη θέμασι. οἷον ἡνίκα δὲ ἀλλοτείας ὑλῆς ἐν τῷ ἐμῷ ὠκοδομήθη ἐδω-
 φει, ἢ ἐκ τῆς ἐμῆς ὑλῆς ἐν ἀλλοτεῖω οἷον κατὰ δυνάσασα, ἢ ἀλλοτεῖον
 δυνάσασον ἐν ἰδίῳ τῆς ἐφύτουσεν ἀγρῷ, ἢ ἴδιον δυνάσασον ἐν ἀλλοτεῖα γῆ,
 ὡσεὶ καὶ ξιζῶσαι. ὅπου ἐκράτησε, καὶ ὡδὶ τὸ σπειρομένηου σίτη, καὶ ὡδὶ
 τῶν ἐπιτιθεμένων γραμματῶν ἐμοῖς χαρταῖς, ἢ ἐμαῖς μεμβραῖαις, ἢ
 δὲ ἐναντίον ὡδὶ τῆς εἰκόνου. εἴκει γὰρ ἡ ξιζήσαντις, εἴκει τῆ γραφῆ. ἐν
 δὲ ταῖς φυσικαῖς κτήσασιν δὲ, καὶ ἢ βουαφίδε λαβεῖν παρὰ τὸ μὴ δι-
 σπόρου ἀγρῶν. αὐτῆ γὰρ ἡ βουαφίδε νομὴ ἀρκεῖ εἰς ἢ ποιῆσαι αὐτῆρ δει-
 σπότιν τῶν διαπανθῆτων καρπῶν. καὶ ἡ τὰ θησαυροῦ ἕρδεις, ἢ ἢ ὀλό-
 κληρον, ἢ μόρθου ποδριποῖε τῷ ἕρδοντι, καὶ κατὰ τὴν διατάξιμ φυσικῆ
 κτήσεως καὶ ἡ τῆς τραδιτζίου. ἀλλὰ ταῦτα μὴν πάντα, εἰρήσῳ ποδ-
 τῶν σωματικῶν. ἐπειδὴ δὲ τῶν πραγμάτων, τὰ μὴ δὲ σωματικὰ,
 τὰ δὲ ἀσώματα. σωματικῶν δὲ δὲ, ὁ καὶ ὄνοματι γνωρίζεται, καὶ ἀφῆ
 καὶ θία ὑποπίπτει. οἷον ἀγρῶς, οἰκίας, ἐδῆς, οἰκίτης. ἀσώματῶν δὲ δὲ,
 ὁ νῦν μόνον γνωρίζεται, οὔτε δὲ ἀφῆ, ἢ θία ὑποπίπτει. εἰρήσῳ δὲ ποδ-
 τῶν σωματικῶν, εἰπόμεν καὶ ποδὶ τῶν ἀσωμάτων. ἀσώματῶν δὲ δὲ,
 ὁ ἐν δικαίῳ ἴσαται. οἷον κληρονομία. καὶ τί δὲ κληρονομία; δικαίῳ π-
 φανδροῖς τῶν σωματικῶν, νῦν κατὰ λαμβανόμενον, ὁ ποιεῖ με τῆς
 ἐτόρου ποδριποῖας ἀθρόων γνήσῳαι δόξωτων. ἐπὶ δὲ καὶ ὁ οὐσούφρου
 κτθ. οὐσούφρουκτθ δὲ δὲ δικαίῳ π φανδροῖς τῶν σωματικῶν
 νῦν, ὁ ποιεῖ με κατὰ τῆς ἐτόρου δόξωτων ἔχειν χρῆσιμ καὶ ἐπι-
 καρπίαρ. ἐπὶ δὲ καὶ αἰ ἐνοχῶν αἰ ὅπως δῆποτε συσῶσαι. πολλοὶ γὰρ
 τῶν σωματικῶν ἐνοχῶν, ὡς προῖόντῳ μαθησόμεθα. καὶ τί δὲ ἐνοχῶν
 χῆ; δόξωτος δικαίου, δὲ οὐ τίς ἀναγκάζεται ποιεῖν ἕκασον, ὁ ὀφείλει
 ποιεῖν. καὶ μὴ τις λεγέτω, ὅτι ἐν τῆ κληρονομίᾳ ἐνοχῶνται προ-
 γυ, κατὰ σωματικῶν. καὶ γὰρ ἡ κληρονομία, καὶ οἰκίτας ἔχει, καὶ αἰ-
 γρῶν, καὶ οἰκίματα, καὶ βιβλία. καὶ ὁ οὐσούφρουκτθ δὲ ἔχει ἐν
 τῷ τῷ τῶν καρπῶν τῶν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ λαμβανόμενῳ, οἱ τινὲς σω-
 ματικῶν εἰσι. καὶ τὸ ἐν τῆς ἐνοχῶν ἡμῖν ἐποφειλόμενον, ὡς ἐπὶ τὸ
 πλείστον, σωματικῶν δὲ, οἷον ἀγρῶς, οἰκίτης, χρήματα. ὡς ἐπὶ τὸ
 πλείστον εἶπον, ἐπειδὴ ὡς μαθησόμεθα προῖόντῳ, πολλοὶ καὶ ἀσώ-
 ματῶν π δὲ τῆς ἐνοχῶν ἀπαιρῶμεν. μὴ τίνῳ λεγέτω τίς, ὅτι ἡ κληρο-
 νομία, καὶ ὁ οὐσούφρουκτθ, καὶ ἡ ἐνοχῶν, σωματικῶν δὲ, ἐπειδὴ τὰ ὑπο-
 πτωκῶτα αὐτῶν, ὡς εἴρηται δὲ σωματικῶν. δεῖ γὰρ σκοπεῖν, ὅτι
 αὐτῶν ἢ δικαίῳ ἢ παρῆχρῳ μοι παρῆχρῳ, ὡσεὶ ἀθρόως τῶν ἐτόρου λαμ-
 βάνειν ποδριποῖαν ἢ καρπῶν τῶν ἀλλοτεῖον ἀγρῶν, ἢ ἀπαιτεῖν τὰ ἐ-
 ποφειλόμενα, ἀσώματῶν δὲ, εἰ καὶ ποδριπέχεται αὐτοῖς σωματικῶν.

εἰσπ

ἔχει οἰκίαν. εἴχῃ δὲ καὶ σὺ πλησίον οἰκίαν. ἤτησά σε ἵνα ἐξῆ μοι τὰς
 ἐμὰς δουκούς τις σοῖς ὑπὸ θείναι ρίχαις, ἢ ὡσε μοι θξείναι σὺν σαλαγμοῦς
 ἢ σὺν κρουνοῦς σὺν ἀπὸ τῶν ἐμῶν κούραμων, ἐκπέμπειρ ἢ τῶν σῶν δωμα
 τῶν, ἢ κατὰ τὸ σὺν μεσαύλου, ἢ σὺν εἴχῃ ριοῦ τῶν δίκαιον κατὰ τῶν ἐμῶν
 οἰκημάτων. καὶ ἤτησά σε, ὡσε μὴ ἐκπέμπειρ σε κατὰ τῶν ἐμῶν δωμα
 τῶν, ἢ κατὰ τῶν ἐμῶν μδοαῖλων, τοὺς σαλαγμοῦς, ἢ τοὺς κρουνοῦς
 τοὺς ἀπὸ τῶν σῶν κούραμων. ἢ ἤτησά σε παραχωρῆσαι μοι τοιοῦτον δῖ
 καιον, ὡσε σοὶ μὴ θξείναι ἀνυφοῦ τῶν σῶν οἰκίαν, καὶ ἐντεῦθεν ἀφαιρεῖσθαι
 τῆς ἐμῆς οἰκίας φῶς. ἐν τοῖς δουλείαις τῶν ἀγρῶν· δεῖ γὰρ ἀνάσθαι Inter
 κείν εἰς αὐτῶν· φασὶ πνῖς σωμαρθεῖσθαι δικαίως ἀκρουαδῆκτα. οἷον
 ὡσε μοι θξείναι διορθεῖσθαι ἐν τῷ σῶ ἀγρῷ, καὶ ἀπὸ τῆς ἔσης παρὰ σοὶ πη
 γῆς ὕδωρ ἀντλεῖν, ἢ ὡσε κτήρειν ἐν τῷ ἀγρῷ τὰ ἐμὰ πρόβατα, ἢ κατανέ
 μαι αὐτὰ ἐκεῖ, ἢ τὰ τυχόν κτλὰς ἔχειρ βοταίας, ἢ ὡσε ἀσθεσον καίειρ
 ἢ φάμορ λαμβάειρ. ἢ τὰ εἴδη δὲ αὐτὰ εἰρημῆναι λίσονται δουλείαι
 ἀγρῶν, ἢ οἰκιδῶν, ἐπειδὴ δίχε τῶν ἀγρῶν, ἢ οἰκιδῶν σωμασαῖναι ἔ δύνανται.
 εἰς γὰρ δύνανται δουλείαν κτίσασθαι οἰκίας ἢ ἀγρῶν, εἰ μὴ ἔχωρ ἀγρῶν,
 οἰκίαν. εἰ δὲ πάλιν ἐποφείλειρ τις δύνανται μίαν τῶν πρῶσθμῶν δου
 λειῶν, εἰ μὴ ἔχει οἰκίαν, ἢ ἀγρῶν. ὁ δὲ βουλόμην τῷ γείτονι παραχωρῆ
 σαι δουλείαν, ἢ συμφῶνων καὶ ἐπόρωθῆσων εἴθε δύνανται κτίειρ. συμ
 φῶν γὰρ γνωμῆνι πῶδὲ τὸ παραχωρῆθῆναι τῶν δουλείαν, ἐπόρωτῶ ὁ
 κτλῶν λαμβάειρ κατὰ παραχώρησιν. ὁμολογῆς ἐμμένειρ τῆ παρα
 χωρηθῆσθ δουλεία. εἰ δὲ ἐμμένεις, ὁμολογῆς δίδόναι μοι λόγῶ πρῶσιμ
 νόμισματα ἔσθαι. δύνανται δὲ καὶ ἐν εἰρηθῆναι τις τῶν ἴδιον κληρονόμον
 κατὰ δικαίωρ λέγων. κατὰ δικαίωρ σε ὡ κληρονόμῃ μὴ ἀνυφοῦ σε τὰ δι
 κήματα, ἵνα μὴ κατὰ βλάβῆς τῆς γειτνιαζούσης οἰκίας τῆ φῶς. ἢ κατὰ
 δικαίωρ σε ὡ κληρονόμῃ, ὡσε σε ἀνέχεσθαι τὸ γείτονι βουλομῆνι ξύλορ
 ὑπὸ θῆναι κατὰ τὸ σὺν ρίχου, ἢ σὺν σαλαγμοῦς ἐκπέμπειρ τῶν γείτο
 να κατὰ τῶν σῶν δωματῶν. ἢ ἵνα ἀνάσθαι τὸν γείτονα τῶν τοῦ ἴτορ
 δουλείαν, ἢ ἀκρυσ ἔχειρ κατὰ τὸ σὺν ἀγρῶν, ἢ ὕδωρ ἔλκειρ θξ αὐτὸ ὑπὸ
 τῶν ἴδιον ἀγρῶν. ὡσε ὅσω σωμασαται ἢ δουλεία, πάνκρῖς, καὶ ἐπόρωθῆσθαι,
 καὶ ἐν εἰρηθῆναι.

Ὑρ διελθῶν πῶδὲ εἰσφρῆκην, μῆ τῶν δουλείαν τὸ ἀγρῶ
 καὶ τῆς οἰκίας. καὶ οἰδῆς μὴ πῶδὲ ἐν τῆς πρῶλαβῆσιν ὡρισάμε
 θα, τὶ εἴθιρ εἰσφρῆκρῃς. ἐν ἀρτῶν δὲ καὶ ἔτορον ὅσον εἰπέειρ.
 εἰσφρῆκτῶς εἴθιρ, δικαίωρ π, ὁ κτίειρ με κατὰ τῶν ἀλλοτρίωρ
 πρῶματῶν ἔχειρ χεῖσιν καὶ ὑπὸ κερπίαν. ἐφ' ὅσον αὐτὰ τὰ πρῶτότυπα
 σῶρεσθαι πρῶματα. ἐπειδὴ γὰρ ἀσώματῶς εἴθιρ ὁ εἰσφρῆκτῶ, κατῆ
 γορεῖται

γορείται δὲ σωματικῶν, ἀνώγειν σωμαπολύδαι τῶν σωματικῶν καὶ αὐ-
 τῶν. οἷον παρεχόμενα σοι ἤρ' οὐσ' φρονικτῶν τοῦ ἐμοῦ οἰκίτου. καὶ σὺ μὲν
 εἰς ἐσφρακτικῶν, ἐγὼ δὲ προπριεταίῳ, ἐφ' ὅσον πόρισις ὁ οἰκί-
 τῆς, ὁ ἐσφρακτικῶν σωίσαται, τῶν δὲ τελευτῶν τῶν, ὁ οὐσ' φρακ-
 τῶν ἀρσβγνυται. κεχῶσαι δὲ οὐσ' φρακτικῶν ἀρ' τῆς προπριε-
 ταίας, καὶ πρῶτοις ἔσφρ συμβαίνει τῶν οἷον ὡς ὑπὸ θέματῶν. ἐλυγα-
 τῶν σοι τοῦ ἐμοῦ ἀγροῦ ἤρ' ἐσφρακτικῶν. ὁ μὲν κληρονόμῳ ἔχει τοῦ ἐμοῦ
 ἀγροῦ τῶν προπριεταίαν. ὁ δὲ ληγαταίῳ τῶν ἐσφρακτικῶν. ἢ καὶ ἐκ
 τοῦ ἴσταντίς, ἐλυγατῶν σοι ἤρ' ἀγρῶν deducit usufructu, τῶν τῆς παρακα-
 τεχμῶν τῶν ἐσφρακτικῶν. ἢ τῶν τῶν, ὁ μὲν ληγαταίῳ τῶν προπριεταίαν
 αὐτῶν ἔχει. ὁ δὲ κληρονόμῳ ἤρ' ἐσφρακτικῶν. ἢ πάλιν, ἐτόρῳ μὲν ἐλυγατῶν
 ἤρ' ἐσφρακτικῶν, σοὶ δὲ τῶν προπριεταίαν. καὶ τῶν μὲν ἢ ἀσβήκη, δι' ἧς
 δὲ ἀσβήκης, εἰ τις βέλεται ἐσφρακτικῶν ἐτόρῳ παραχωρεῖται, ἢ ἀσφρα-
 κτικῶν καὶ ἐπὶ τῶν τῶν ἔσφρ πρῶτοις ὀφείλει. ἵνα δὲ μὴ τελείως ἀρσβγνυ
 σαμ αὐτῶν προπριεταίαν αὐτῶν κεχῶσαι μὲν τῶν ἐσφρακτικῶν, ἢ ἔσφρ
 τῶν ἀρσβγνυταίαν ἤρ' ἐσφρακτικῶν ἢ ἔσφρ πρῶτοις πρὸς τῶν προπριε-
 ταίαν. παραχωρεῖται δὲ ἐσφρακτικῶν, ἢ μόνον ἀγρῶν, ἢ οἰκίας, ἀλλὰ
 καὶ οἰκίτῶν, καὶ ἔσφρ τῶν, καὶ τῶν λοιπῶν πραγμῶν τῶν, ἐξ ημετέρων ἐκεί-
 νων ἀπὸ αὐτῆς διαπαντῶν τῆς χεῖρ. ὑπὸ τῶν γὰρ ἔσφρ φυσικῶ λόγῳ, ἢ
 δὲ ἀρσβγνυ, ἐσφρακτικῶν δύνανται σωίσαται. καὶ πρῶτα τῶν ἔσφρ
 γματα, οἷον οἶνῶν, ἔλαιον, σίτῶν, ἔσφρ οἷον ἔσφρ παραπλήσια, καὶ τῶν ἀργύ-
 ρια. ἢ αὐτῆς γὰρ τῆς χεῖρ, καὶ τῆς σωεχέει ἔσφρ μαγῶν, ἐκ τοῦ ἐξ ἐτόρῳ μετέ-
 ναι εἰς ἐτόρῳ, τῶν πρῶτον ἀρσβγνυται. ἐπειδὴ ἴσταντις ἔσφρ λέγεται προ-
 βαίνειν ὑπὸ αὐτῶν ἐσφρακτικῶν, δόγμα συγκλητῶν γέροντες ἢ ἄλλοι, ὡς καὶ
 ὑπὸ αὐτῶν ἔσφρ μεθόδῳ σωίσαται ἐσφρακτικῶν. ἵαυ γὰρ τελευτῶν τῶν
 σῆσηται κληρονόμῳ, ληγατῶν δὲ οἷον ἵα νομίσματα, ἢ χιλίους ξίσας
 οἶνον, ἢ ἔλαιον, ἢ ἢ μολύβδῳ σίτῶν ἐσφρακτικῶν, λαμβανῶν σὺ ὁ ληγαταί-
 οἷον τῶν νομίσματα, ἢ ἤρ' οἶνον, ἢ ἢ ἔλαιον, γίνῃ τῶν δεωπῆς παρα-
 τῶν φύσιν τῶν ἐσφρακτικῶν. ὁ γὰρ ἐσφρακτικῶν, καὶ ἄλλοτείας δεωπῆς
 αὐτῶν. ἀλλ' ἐπειδὴ ἔσφρ σωίσηται καὶ τῶν καὶ νόμῳ ἐσφρακτικῶν, ἐπὶ
 τῶν καὶ οἱ ἡμετέρων ὑπὸ αὐτῶν παραβαίνονται τοῦ ἐσφρακτικῶν. ὁ γὰρ ἐσφ-
 ρρακτικῶν, ὡς εἴρηται καὶ ἄλλοτείας δεωπῆς ἔσφρ. παρῆξαι δὲ οἰκίαν
 τελευτῶν αὐτῶν, ἢ ἔσφρ τῶν ἢ ἔσφρ τῶν ἀρσβγνυταίαν ὅσα καὶ λαμβανῶν, ἐκεί-
 νων δὲ τῶν τῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν, οἷον ἐσφρακτικῶν, ἢ κληρῶν, ἢ ἔσφρ
 ἀπλῶς ἢ χεῖρ διαπαντῶν ἔσφρ κείμῳ. γίνῃται δὲ τῶν τῶν δεωπῆς
 αὐτῶν τοῦ ληγαταίαν, εἰ καὶ ἢ ἀρσβγνυταίαν αὐτῶν ἀρσβγνυταίαν. ἢ τῶν ἀρσβγ-
 νω φημί. τὰ γὰρ ἀργύρια ἔσφρ τῶν. ὅπῃ αὐτῶν ἐτόρῳ ἔσφρ ἀρσβγνυ-
 σῶν, ἀσφρακτικῶν πρῶτον τῶν ληγαταίαν, ὅπῃ τελευτῶν ἢ ἔσφρ καὶ
 πρῶτον δὲ οἰκίαν, τῶν τῶν τῶν πραγμῶν ἀρσβγνυταίαν ἀρσβγνυταίαν.
 ὡς

Usufructus
 Constituit

Item is ad quem *δικίας η καταλειφθή, ἕξισιν αὐτῇ ἀκολούτως ἐκεί στωικεῖν τῶ ἀνδρεί. ἰαν*
δικίτη εὐός μοι παραχωρηθῆ, ἐγὼ μόνῳ τούσ operis αὐτο, καὶ τῇ κωρη
σία κεχεῖσθαι δῶαμαι. ἔ αὐτό εὐσιρ εἰ καὶ κωροζυγίε εὐός μοι παραχω
ρηθῆ. εἰ δὲ θρεμμάλτῃν οἶον προβατῆν εὐός μοι ληγατδουθῆ, ἔτε τῶ γαλλε
κπ, ἔτε τῆσ ἀρνίοις, ἔτε τῶ δὲ αὐτῆν ἐρίω συχωρῶμαι κεχεῖσθαι. ἐπειδὴ
ταῦτα ἔν ησρωῶ εὐσι, τατίσιρ εὐσφρέκτῳ εὐσι καὶ ἔχι εὐσ. ἀλλ' εἰς εὐσ
μόνον συμβάλλεται μοι, ἔ ἔχειρ εὐσρ προβατῆν, ὡσε δῶασθαι ἄγειρ αὐ
τὰ εἰς ἔρμ ἐμόρ ἀγρόρ, καὶ εὐσρ κωπειζερ. ἢ δὲ τῆν προβατῆν κῶπλοσ ἐν
 Sed si cui *δαλῆ καὶ σόνιμορ ἀκτελεῖ ἔρμ ἀγρόρ. ἰαν ἀβιτατζίωρ ληγατδουθῆ π*
ν, ἢ καὶ ἐτόρῳ τρώω σουσῆ, ἔτε εὐσῳ δουκίε εὐσρ εἶναι, ἔτε εὐσφρέκτῳ,
ἀλλ' ὡσενεῖ ἰδιωζορ δικαίόρ π. ἐρητιθῆ δὲ, εἰ ὁ ἔχωρ ἀβιτατζίονα δῶα
ται ταῦτῳ ἐτόρῳ μδοῦν. καὶ πρῶδρ ἔναντιομῆσιν νομικῶρ, μόνου δὲ
μαρτίλλου ὑπὲρῆπυτῳ ἔ μδοῦν, γέσονε δῶαταξίε το εἰσεβεσῶτῳ ἢ
μῶρ βασιλίωσ τέμισυα τῶ ζήτισιν, μὴ μόνουρ δικίερ αὐτῆρ εἶχε βούλε
 Hac de *ται, ἀλλὰ καὶ ἐτόρῳ μδοῦν. ἀρκεῖ ταῦτα ποδὶ δῶλεῖωρ καὶ εὐσρ*
φρέκτῳ, καὶ εὐσρ, καὶ ἀβιτατζίουῳ διδελθεῖρ. ποδὶ δὲ κληρομίας καὶ ἐνο
χῶρ, ἔν τῆσ δικείοις ἐκτεθῆσεται τόπισ. ἐπειδὴ δὲ εἰρήνημῆν ὡσ ἔν σωτο
μῳ, τίσι τρόποις φυσικῶσ κτώμεδα τὰ προγμῶτα. νῦν ἀναγκάορ εἰ
πείρ, τίσι τρόποις νομίμῳ καὶ πολιτικῶ δικαίῳ τὰ ἀλλότῳ κτάδα
δῶαμεδα.

DE VSVCAPIONIBVS ET LONGI TEMPO-
 RIS PRAESCRIPTIONIBVS Tit. VI

ΑΙΣΤΗΛΘΟΝΤΕΣ ΤΑΣ ΦΥΣΙΚΑΣ ΚΤΗΣΕΙΣ, ΔΕΧΘΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΟΔΙ Τῆν ἔν
 νόμων. ὅπ μῆν ἰαν τῆσ ἔ δικίερ ἐμοῖ τρεσδιτόσῳ περῶμα, μδα
 φόρει τῶ προσοσαρ δεσποτεῖαν στωμολόγηται. πὶ δὲ ὅπ
 ἀλλότῳρ τῆσ περῶμα, ἔ ἔκ λῶ δεσπότῆσ ἐτρεσδιτόσῳ μοι; ἔ
 ρα μδαφόρει ἔν ταῦδα τῶ δεσποτεῖαν; καὶ λῆτομῆν, ὅπ ἔδαμῶσ. τῶσ γὰρ
 λῶ ἔκ εἶχε; πὶ ἔν; μετῆγα γῆν ἐπ' ἐμὶ αὐτῶ λῶ εἶχε νομῶν, ἢ ἔρ κωρ χῶν. καὶ
 ἔκ ἔσι εὐσρ μικρόρ. εἰ γὰρ βοναφίδε δῆξομαι ἔ περῶμα βοναφίδε δῆξομαι, ἔ
 πισούερ με δεσπότῳ εἶναι ἔρμ περῶμα, ἢ δωρησάμῆνορ, ἢ ἔκ ἀλλῆσ ἐν
 λόγῳ αἰτίας. οἶον ἀκ πόρ μουτατζίουῳ, ἢ ἔρ ἀνταλλαγῆσ παραδεδωκό
 τα. πάλαι μῆν εἰ κινῆρ λῶ ἔ περῶμα ἔναιωτο παραδραμόντῳ, ἐγινό
 μῶ δεσπότῆσ, εἴτε ἔν τῆ ἰταλία, εἴτε ἔν τῶσ ἐπαρχίαισ δῆξορ. εἰ δὲ ἀκί
 νηρ δικίας παρελθῆσῳ, ἔν ὡ λῶ ἀγρόσ ἔν ἰταλία δεκείμῆν, ἢ δικία, ἔ
 σσησπιτόσεται παρ' ἐμῶ. τῶ τίσι δῆξο τῆσ χῆσῳσ ἐλαμβάίνῳ, καὶ τῆσ
 ἐμῆσ ἐγίνῳ δεσποτεῖαν το δῶαμεδα δῆξο νόμῳ εὐσρ κελόσσαντῳ. καὶ
 μὴ τίσι νομζέτω ἀδικορ εἶναι ἔρμ νόμῳ, ὅπ ἐτόρῳ μῆν δῆξο τῆσ εὐσσησπῶ
 νῳ, τῶ τίσι τῆσ χρονίας νομῆσ ἐγίνῳ δῶατῆσ. ἐτόρῳ δὲ τῆν δικίερ
 ἰσορῆρ

ἰσθρῆν πρᾶγμα τῶν. ἴσθρ γὰρ ἐπρωκόθη, ἵπρ το μὴ φθείρεσθαι αὐτὰ τὰ
 πρᾶγματα. ἴσθρ γὰρ ἀγνοῶν, πρῶτον αὐτῶν διαφῶρει τὸ πρᾶγμα ὁ νίμε
 ται, ἔδεμίαν ἐπιείρ τῶν φροντίδα ἐλπίζω ὅτε δήπτε παραγνήσεσθαι
 τῶν ἀληθῆ δεσπότην, ἢ ἴσθρ ἀρσῶν. Ἐἰν τῷ ριαύτης αὐτίας δρᾶθύμου
 οἱ αὐθρωπι, καὶ θρᾶθυμούτων αὐτῶν, ἔμνον ἀπρονόητα τὰ πρᾶγματα,
 καὶ τῶν πρᾶγματων ὄντων ἀπρονόητων, ἀπώλεια καὶ φθορὰ εἰκότως αὐ
 τῶν προσεγίνετο. καὶ τῶν χροῶν ὄντων ὁ δυνωδεχῆ δελτῶ τῆς ριαύτης
 αὐθρῶτων ἐννοίας, ὡσεὶ χροῶν ἐννοῶν αὐτῶν τῶν κινήτῶν. Διείαν δὲ αὐτῶν τῶν
 ἀκινήτων. ἔν τῶν εἰ μὴ παραγνήται ὁ δεσπότης, ἀναφείρετο μὲν τὸ πρᾶ
 γμα παρὰ τῶν νεμομνῶν, ἔν ἀγανακρωτῶν τῶν δεσπότην. ἕρκει γὰρ αὐ
 τῶν ἐννοῶν ἢ διείας χροῶν πρὸς ἀναζήτησιν τῶν δικείων πρᾶγματων.
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὁ δυνωδεχῆ δελτῶ. ὁ δὲ ἡμέτερος βασιλεὺς, καὶ Μίονι καὶ
 Πλανθρωπτόρα Διανόια χροῶν, προσέταξε, μὴ σωτόμως σθρῆν
 ὄντων δεσπότης τῶν δικείων πρᾶγματων. καὶ ἔδε ἐν τῶν τόπω τῶν δικεί
 ὄντων ἰσθρῶσιν ἐνδρῶσιν, ἀλλ' ἔξερῶσιν ἕρπρ τῶν γνηκῶν διατάξιμ. ἐν
 ἢ ἐν τῶν ὄντων, ὡσεὶ τὰ μὲν κινήτα πρᾶγματα πανταχοῦ τῆς τριείας παρα
 φραμῶσιν ἔσθρῶσιν ὄντων, τὰ δὲ ἀκινήτα, ὄντων τῆς το μακροῦ χροῶν καὶ
 τῶν ἔν τῶν. εἰ μὲν πάρεσιν οἱ δεσπότης δεχεῖται, εἰ δὲ ἀρλιμπάνουται, εἰκο
 σῶσιν παρελθῶσιν. οἶον ἀγρῶν ἐτραδίτῶσιν μοι, ἢ δικίαν πῶν διαφῶσιν
 ὄντων, ἕρπρ ὄντων μοι εἰναί σε δεσπότην, καὶ ὄντων βοναφίδε δεχρῶν τὸ
 πρᾶγμα. εἰ μὲν ἐν τῶν ἐν τῶν, ἀρκει μοι πρὸς ἔσθρῶσιν δεχεῖται.
 εἰ δὲ ἀρλιμπάνουται εἰκοσῶσιν. ταῦτα δὲ, ἔ μόνον αὐτῶν τῶν ἐν ἰταλία
 ὄντων μὲν ἀκινήτων, ἀλλὰ γὰρ καὶ αὐτῶν τῶν ἐν ἰταλία, ἀ πάλαι σιπρ
 ὄντων, καὶ τρῶν πρᾶγματα προσῶσιν. καὶ ἀπῶσιν ἐν πάσῃ γῆ ἕρπρ τῶν
 αὐτῶν τρῶν βασιλείαν, καὶ τῶν ἐννομῶσιν. πανταχοῦ μὲν τῶν, βοναφί
 δει νομῶσιν πρᾶγματων. ἐπειδὴ δὲ εἰρήνη μὲν τῶν βοναφίδει νεμόμε
 ὄντων δύνουται ἔσθρῶσιν, ἕρπρ ἕρπρ ἕρπρ, ἀ μὴ πῶν ἕρπρ ἕρπρ
 ὄντων, οἶον, ἐάν τις νέμνται ἐλῶσιν πρᾶγματων, ἢ σᾶκρῶν, ἢ ἕρπρ
 ὄντων. ἐπειδὴ γὰρ ἢ ἔσθρῶσιν δεσπότηαν πῶν, κρείττῶν δὲ ταῦτα
 τὰ πρᾶγματα τῶν δεσπότηαν, εἰκότως, ἔχ ἕρπρ ἕρπρ ἕρπρ.
 τὸ αὐτῶν νομῶσιν ὄφειλομν, καὶ ἐάν τις τῶν ἀλλότῶν νέμνται φυγάδα, ἔχ
 ἕρπρ ἕρπρ ἕρπρ, ἔδε τὰ furtiva, ἔδε τὰ in possessa, ἢ τὰ βιαίως
 καὶ τὰ χροῶν, ἔδε δεχεῖται, ἢ εἰκοσῶσιν παρᾶφραμῶσιν, καὶ βοναφίδε
 νεμομνῶσιν. ἀλλὰ τὰ μὲν furtiva, δέξαι αὐτῶν τῶν κινήτῶν, τὰ δὲ in possessa, αὐτῶν
 τῶν ἀκινήτων. ἐκώλυσε γὰρ τῶν ἔσθρῶσιν, τῶν μὲν φρετίβῶν ὁ δυνωδεχῆ
 δελτῶ, καὶ ὁ ἀπῶσιν νόμῶσιν. τῶν δὲ in possessorum, ὁ ἴσθρ, καὶ ὁ πλάυ
 πῶσιν. ὄντων ὄντων σέ τις, εἰ ὁ δέιναι ὁ νέμνται ἕρπρ πρᾶγμα δύνουται οὐ
 σᾶκρῶσιν, δέι σε ζητῆρ ἕρπρ πρᾶγμα τῶν, πρῶτον βοναφίδε, ἢ
 μαλαφίδε νέμνται. καὶ εἰ μὲν μαλῶσιν ὄντων βοναφίδει, ὄρμῶσιν ἐν τῶν αὐτῶν
 ὄντων ὄντων, καὶ ὄντων, μὴ σᾶκρῶν ἔσθρ τὸ πρᾶγμα, μὴ ἕρπρ ἕρπρ

Sed aliqui

Furtiva

σον; μὴ ἐλθὺν ἄλλοι πρόσωπον, μὴ φέρειν, μὴ βί πρᾶσασον; καὶ ἰὰν πτῆ
 τῆν ἔνρησ, λέγει μὴ προβαίνειν τῶν ἔσσησι πῖονα, ἄλλ' ἂν προσὸν τῶν πᾶγ
 ματι βίπορ, ἢ ἔρι λόγον, ἐπειδὴ φέρει βόρ δῆσι, ἢ βί πρᾶσασον. ἀρα οὐκ ἔστι
 πῆσ καὶ ὁ βίαιθ δῶαται ἔσσησι πῖονα; ἴσως προσηθῆσας ὄρεϊσ, ὅπ
 ἔσσησι πῖονα, ἄλλ' ἂν προσὸν βίπορ; ἐπειδὴ φέρει βόρ δῆσι, ἢ βί πρᾶσασον, ἀλλ' ἔ
 δεῖ σε ἔσσησι λέγειν, ἐπεὶ λαθρὸν ἴσως τᾶξως. ἀλλὰ χεῖρ σε λέγειν μὴ προβαί
 νειν τῶν ἔσσησι πῖονα, ἄλλ' ἂν προσηθῆσας λόγον. τῆσι ἐπειδὴ μαλα
 οῖδεῖ νίμεται. οἶδε γὰρ ὅπ φέρει βόρ, ἢ βί πρᾶσασον δῆσι. εἰ δὲ ὁ βίαιθ, ἢ ὁ
 κλέπτης ἔσσησι πᾶσασον παραλαχὴ βοναθῆδε λαμβανόντι, τότε ὅσον μὴ ἐκ τῆσ
 προτόρας ἀρκεῖσως, ἐπειδὴ βοναθῆδεῖ νίμεται ὁ κατέχωρ τῆσ πᾶγμα,
 ἔκ ἐμπρδίζετο ἢ ἔσσησι πῖονα, ἀλλὰ ἄλλ' ἂν προσὸν τῆσ πᾶγματι βίπορ
 κωλυθῆσεται. ἴσως γὰρ φέρει βόρ, ἢ βί πρᾶσασον. καὶ τί δῆσι φέρει βόρ; φέρει
 βόρ δῆσι ἔσσησι πῖονα ἢ νύκτωρ, ἢ μεθ' ἡμέραν λαθρὰ λαμβανόντων. ἀλλὰ γὰρ
 πᾶν πᾶγμα κινήτ' ἀμότειορ, παρὰ γνώμῳ τῶν δόσπτεσ φηλαφῶντων.
 φηλαφῶν δὲ δῆσι, τῶν δόσπτεσ ἀνασρέφεται πᾶν τῆσ πᾶγμα, καὶ πᾶσι
 τειν τὰ πᾶσασον δόσπτεσ ἐπ' αὐτῶν. ἀλλ' εἰ ἀληθῆσ τῆσ εἰρημῶν, ἔσσησι πῖονα
 τῆσ ἀμότειορ πᾶγμα δῶαται ἔσσησι πῖονα. πᾶσ γὰρ ὅσ νίμεται τῆσ
 ἀμότειορ πᾶγμα παρὰ γνώμῳ τῆσ δόσπτεσ φηλαφῶν. εἰ δὲ παρὰ γνώ
 μῳ δόσπτεσ φηλαφῶν, φέρει βόρ ἀρκεῖ τῆσ πᾶγμα. εἰ δὲ φέρει βόρ
 δῆσι, ἐπὶ χεῖρ ἢ ἔσσησι πῖονα. ἰμῶσ ὁ ὄρεθ' ἔχει, καὶ δεῖ προδῶναι αὐ
 τῶν τῆσ κακῆσ ἀρκεῖσως, καὶ λέγειν, ὅπ φέρει βόρ δῆσι, ἔσσησι πῖονα ἢ με
 θ' ἡμέραν λαθρὰ λαμβανόντων, ἀλλὰ πᾶν πᾶγμα κινήτ' ἀμότειορ πα
 ρὰ γνώμῳ τῶν κακῆσ ἀρκεῖσως φηλαφῶντων. οὕτωσ γὰρ ἔχωρ ὁ
 ὄρεθ', ἀνεμιπῆσ δῆσι. ἀλλὰ καὶ τῶν πρᾶσασον, ἐνέσσησι πῖονα ἔσσησι
 πῖονα μὴ προβαίνουσαι. εἰ γὰρ νίμεται τῆσ ἀμότειορ πᾶγμα παρὰ
 γνώμῳ δόσπτεσ, κακῆσ ἀρκεῖσως ἔσσησι φηλαφῶν, καὶ ἀρκεῖ αὐτῶν φέρει
 βόρ. ἀλλ' ἔκ ἴσως ἀληθῆσ, ἔσσησι πῖονα γὰρ πᾶν φηλαφῶν τῆσ ἀμότειορ
 πᾶγμα, παρὰ γνώμῳ δόσπτεσ, καὶ κλοπῶν μὴ ἀμαρταίειν, ἄλλ' ἔσσησι
 ρῆσασον αὐτῶν κακῆσ ἀρκεῖσως. οἶον ὡσ ὡδ' τῶν θέματαθ'. ἔσσησι πῖονα
 πῖονα τῆσ ἐμὸν βιβλίον, ἢ ἐμῶσ αὐτῶν τῆσ ἐμὸν οἰκίτην. ἢ παρὰ γνώμῳ αὐ
 τῶν τῆσ ἐμὸν δόσπτεσ. ἐπεὶ λαθρὸν ἔσσησι πῖονα ὡδ' ἴσως κληρονομῶ. ἐνέσσησι πῖονα
 τῆσ κληρονομῶ. ἔσσησι πῖονα αὐτὰ ἐρεδῆσασον εἶναι, διεωλῆσασον τῆσ βο
 nafide λαμβανόντι ἢ ἐδωρῆσ ἢ εἰσ προῖγα ἐπὶ δωρῆσ. ἴσως ἀμότειορ πᾶ
 γμα, καὶ παρὰ γνώμῳ δόσπτεσ φηλαφῶν, καὶ ὅμωσ φέρει βόρ ἔκ ἀρκεῖ
 λείτῳ τῆσ πᾶγμα, ἐπειδὴ πρῆσασον ἀπῆλακται ἀρκεῖσως. ἀλλ' ὁ λαβὼν αἰ
 μαχῶσ, ἔσσησι πῖονα τῆσ πᾶγμα, ἐπειδὴ καὶ βοναθῆδεῖ νίμεται. καὶ
 ἀπῆλακται βιτίσ τῆσ πᾶγμα. ἔσσησι γὰρ δῶαται ἐπὶ κλοπῶν ἀμαρταί
 νειν τῆσ κληρονομῶ, τῆσ βοναθῆδεῖ πωλῆσασον. ἴσως ἐνέσσησι πῖονα καὶ ὡδ'
 ἔσσησι πῖονα θέματαθ'. παρὰ γνώμῳ τῆσ ἐμῆσ βραπαίνησ τῆσ ἔσσησι πῖονα
 ἔσσησι πῖονα δὲ βραπαίνησ δῆσι, ἢ ἀπὸ τῆσ χεῖρὸσ ὄργασια αὐτῆσ καὶ ἢ

Sed tamen

prohibet

quod

ἔστι

ἡμεῖς δὲ τὴν αὐτὴν παρὰ σοί, καὶ δὴλον ὅτι ὁ ἡμεῖς ἐμοὶ τῷ δὲ δὲ τῷ
 εἰσφύει κατὰ τὰ προειρημένα ἐν τῆς προλαβῶσι. νομίσας ὅτι ἡμεῖς ἡμεῖς
 τῆς θύρα πάντως, διαφύει σοὶ τῷ εἰσφύει κατὰ τὰ προειρημένα ἐν τῆς
 θύρα πάντως, ἰδὼν καὶ ταῦτα παρὰ γνώμῃ ἐπίστατος δεσπότης, καὶ εἰς τὸ
 εἰσφύει σοὶ εἰς τὴν πρηνεῖς διαθήσεως, ἔχῃ ἀμαρτανέεται κλοπὴν εἰς τὸ
 εἰσφύει σοὶ ὅλου γὰρ ὀφείλεις εἰδέναι, κλοπὴν δὲ καὶ ἡμεῖς διαθήσεως, μηδὲ
 εἰσφύει σοὶ ἀμαρτανέεται. *Furtum enim sine affectu furandi non committitur.* τὸ τῆς κλο
 πῆς αὐτὸν διαθήσεως τὸ κλέπτην ἔχῃ ἀμαρτανέεται. καὶ ἐγὼ μὲν ὀλιγοσώσι
 εἰσφύει σοὶ θέματα. ἢ δὲ τῶν πραγμάτων τῶν πόρισαις ὑπὸ νόμῳ δύναιται πᾶσι
 λα. ἐν οἷς ἐνρεθίσεται ἢ ἀλλοτρίῳ πρὸς ἐκτὸν παρὰ γνώμῃ δεσπότης, καὶ
 φούρπιον αὐτῷ μὴ ἀκτελεῖται. ταῦτα μὲν ποῦ τῶν φερέτων. ἢ δὲ βί
 πρῶτος, ἀπὸ τῆς ἐν ἔργῳ κείνεται βίας. ὅτε τις ἐπελθὼν μοι, βία με δεσπότη
 τῆς ἐμῆς οἰκίας, ἢ τὸ ἐμῶ ἀγρῷ. ἢ γὰρ φούρπιον, ἀπὸ νομικῶν ἡμεῖς
 ἡμεῖς λαμβάνεται. ὡς ὅτι ἐάν βία με δεσπότης τὸ ἀκινήτῳ πράγματι, ἔ
 δύναιται εἰς τὸ εἰσφύει σοὶ λαβῶν παρὰ ἐμῶ, εἰς τὸ πρῶτον τῷ πράγματι βί
 πρῶτος. εἰ δὲ ἡμεῖς εἰς τῆς ἐν ἔργῳ βίας, ὅτι εἰς λαμβάνων παρὰ ἐμῶ
 εἰσφύει σοὶ εἰς τὸ εἰσφύει σοὶ δύναιται. καὶ ὡς συμβαίνει ἀναγκαῖον εἰ
 πᾶσι. ἔχει τις ἀγρὸν ἀκινήτῳ, κατέλιπε εἰς τὸν ἀπρόνοητον, ἢ καὶ πα
 ρῶν, ἔδε μίαν ἐπίθετο φροντίδα τὸ ἀγρῷ. ἢ ἐτελεύτησέ τις ἀδελφῷ, καὶ
 εἰς τὸ πᾶσι τῶν πᾶσι τῶν πᾶσι κατεδέξατο ποῦσιαν. ἰωρακὸς ἐγὼ ἔδε
 ἡμεῖς κατεχόμενον ἢ ἀγρῷ, ἐν ἡμεῖς ἡμεῖς τῶν πᾶσι. εἰς τὸ εἰσφύει σοὶ αὐ
 τῷ εἰσφύει σοὶ δύναιται λόγῳ. κατεδέξατο γὰρ ἡμεῖς εἰς τὸ εἰσφύει σοὶ ἀλλοτρί
 οἰοντα. εἰ μὲν ἡμεῖς τῶν πᾶσι τῶν πᾶσι λαμβάνοντι, πρῶτον
 ἡμεῖς εἰς τὸ εἰσφύει σοὶ. ὅτι ἡμεῖς ἡμεῖς ὡς εἰρηται, ποῦσιαν τῶν δεσπότη
 ἡμεῖς αὐτῷ. τῶς γὰρ ἡμεῖς πρῶτον ἀπρόνοητος, ἔκ ἐμπροσθέν τῆς εἰσφύει σοὶ
 ἡμεῖς γὰρ βουαφίδει. ἔτε ἡμεῖς δὲ τῶν πᾶσι, ἀπὸ τῶν γὰρ βίπης ἢ πρῶτον.
 ἀλλ' ἔχει τις εἰπεῖν φερέτων ἀκτελεῖται ἢ πρῶτον. ὡς ὅτι γὰρ εἰδὼς
 ἐγὼ ἀλλοτρίῳ ὄντα ἢ ἀγρῷ, δεσπότης αὐτῷ, φερέτων πρῶτον ἢ ἀγρῷ. ἀλλ
 ἡμεῖς λαμβάνοντι εἰς τὸ ὁ λόγῳ. κλοπὴ γὰρ ἡμεῖς ἀκινήτῳ ἔχῃ ἀμαρτανέεται.
 ἡμεῖς γὰρ καὶ τῆς πρῶτον δεσπότης ἡμεῖς ἡμεῖς τῶν δεσπότης τῶν νομικῶν,
 ἡμεῖς τῶν ἀκινήτῳ κλοπὴ ἀμαρτανέεται. ἀλλ' ἔδε βί πρῶτος ὅτι ἢ πρῶτον
 ἡμεῖς, ἔδε γὰρ ἡμεῖς πρῶτον τῆς βίας παρηκολούθησε. λείπεται ἡμεῖς, δεσπότη
 τῆς ἡμεῖς εἰρηται δεσπότης γίνεσθαι τὸ ἀγρῷ ἢ βουαφίδει λαμβάνοντα.
 φυλαττόμενον ἡμεῖς τῶν δεσπότης τῶν λεόντων, μηδὲν ἀφαιρέσθαι τῶν
 ἡμεῖς καὶ ἀναμφίβολον νομῶν. εἰρηται μὲν τὰ φερέτων, καὶ τὰ βί πρῶ
 σεσθαι μὴ δύναιται εἰσφύει σοὶ εἰσφύει σοὶ. εἰς δὲ ὅτι ἡμεῖς πᾶσι ταῦτα τῆς εἰ
 καπῶν. οἷον ἐάν ἡμεῖς εἰς τῶν τὸ δεσπότης κατὰ τῶν. τότε γὰρ ἐλθὼν
 εἰσφύει σοὶ τὸ ποῦσιαν αὐτὰ βίπης, καὶ ἡμεῖς τῶν πᾶσι τῶν εἰσφύει σοὶ οἷον κλέ
 πῆς ὅτι ἢ οἰκίῳ πᾶσι, ἢ βία λαβῶν ἢ αὐτὸ ἀγρῷ ἐπὶ τῶν μοι. εἰπεῖ

Quod aut

Aliquādo

χρο τὰ τῆς ἔσσηαπιόνθ. σωίβη γν θε μδεξν ἀπ' ἐμδ ὡδ' ἴπορ ἔρ δει
 σπόττω μδετεβέναι τῶ νομῶ, ἐνθίως παύεττ τὸ εἶν φερετίβα, ἢ βί πρόσδε
 σα τὰ πρέγματα. διό γνομνία μδε ταῦτα ἔσὸ τῶ ἐμῶ κερχῶ, ἀκωλύ
 Res filci τως ἔσσηαπιτδύθεται. ἔχε ταῦτα ὡς γν προθεωρία. ἰαν πς ἔσση
 θήκη τελοτύση, ὁ γγραμμνθ ἔσση δέχεται αὐ ἔρ κληρονόμος. εἰ δέ ἀδιά
 βετθ, ἢ ἔσση ὡδ' τῶ κληρονομίαν αὐτὸ, εἰ μῶ ὑπεσι παῖδδσ αὐρί. τὸ
 τῶ δέ μῶ ἔσση τῶ, οἱ ἀδναῖρι, καὶ γίνονται heredes. ἀδναῖ τῶ δέ μῶ ὑ
 πκειμνῶν, οἱ cognati, καὶ γίνονται bonorum possessores, τῶ τῆσι ἔσση ἔρ
 χρι τῶ πρεγματῶ. τῶ δέ εἰρημνῶν μῶ ἔσση τῶ, ἢ μῶ βελομνῶν κληρο
 νομῶσαι, uacantia γίνετου τὰ πρέγματα, καὶ ἔρ ὄσιον παραγίνετου,
 καὶ πᾶς ὄχωρ ἀγωγῶ οἶαν δῆτε κερτὰ τὸ τελοτύσαντθ, in rem, ἢ
 πόρσοναλίαν, ἢ ἔσση κερτῶν, ταῦττω εἰσω τετραετίας κινήσει καὶ τὸ ὄσι
 κων. ἐπειδὴ ταῦτα προτεθεώρηται, ὅρα λοιπὸν ἔρ προκειμνῶν. γν τῆσι προ
 λαβῶσιρ εἰρημν τὰ φερετίβα, καὶ βί πρόσδεσα. μῶ δῶαδαι ἔσσηαπιτδύ
 ὄσαι. ἔσι δέ ἐρρεῖρ, καὶ ἔτόρομ μῶ ἔσσηαπιτδύόρμῶν. οἶορ ἔρ ὄσιῶλορ πρε
 γμα ἔσσηαπιτδύεαδ, ἔ δῶαται. ὁ μῶ ἔρ παπινιανός φησι, ὅπ ἰαν πς τε
 λοτύση ἀδιάδωχσ, καὶ uacantia αὐτὸ γίνουττ τὰ πρέγματα, πείρ ἢ ἢ ἔρ
 ταμῶν ἢ ἔσση ἔρ ὄσιων, πνὰ ἐκ τῶ αὐτὸ πρεγματῶν πωλήσῃ τῆσι ἐμῶ
 καὶ τραδίτύση βουαῶιδεῖ ἀφοροζοντῆ, προβαίνει ἢ ἔσσηαπῶν. ἔσω γρ
 γόνουσι ὄσιῶλια τὰ πρέγματα, μῶ δῶαμνῶ τῆς ἔσσης τὸ ὄσιον.
 Nouifsime ἔσση γρ ἔ μόνου πῆθ ὁ βασιλεὺς, ἀλλὰ καὶ σεβῆρθ καὶ αὐτῶνθ αὐτῆ
 γραφῶν οἱ θεόταρι. ὡς γν τέλει δέ καὶ ἔσση εἰδῆσαι χεῖρ. ἔ πρεγμα ἔ
 μέλλου ἔσσηαπιτδύεαδ, ὀφείλει γρ ἔρ εἶν, ὡσε παντῆς ἔσση ἔσση βίπσ,
 καὶ βουαῶιδεῖ αὐ ἔρ ἔσση ἔσση, ἢ καὶ δῶαδαι ληφθῶναι, ἢ καὶ δέ ἔσση αὐτῆ
 Error as προσγόνου. καὶ δέ ἔσση τῆς νομῆς εἶναι τῶ αὐτῶν. ἔσση
 γν αὐτίας πλάιν ἔ δῶασι τῆ ἔσσηαπῶν χῶραν. οἶορ γν ἐμῶ πρεγμα,
 γν ὄσιον δέ ἔσση ἔσση ἔσση, ἔ ταῦτα μῶ ἔσση ἔσση, ἢ δῶαδαι αὐ ἔρ ὄσι
 τε ἔκ τῶ δῶαδαι. ἐπειδὴ ἔσση ἢ τῆς νομῆς ἔσση, ἐμπρδῆζεται ἢ ἔσση
 Diutina ἔσση. γν ἐμῶ πς βουαῶιδεῖ ἔρ ἀλλόττορ ἀγρῶν, καὶ ἔσση τὸ μακρῶ
 χεῖρ, εἰς ἔρ γνῆαδ, δεσπότῆς. ἢ μῶ ἢ τυχῶν, ἢ ἢ γνῆαδ ἐτελοτύση ἔρ
 πλιτικῶ κληρονόμῶ, ἢ πλιτικῶ ἔσση ἔσση. ὁ τῶ κληρονόμθ, ἢ bonorum
 possessor ἔρ ἐπίλοπῆρ χεῖρ νομῆς, ἀφαίρῶ ἔρ ἔσση, εἰ καὶ
 ἢ πῆσαρ ἀλλόττορ ὄντα ἔρ ἀγρῶν. τῶ γρ βουαῶιδεῖ ἀρχθεῖσαν νομῶ, ἢ
 κακῆ τὸ ἔσση ἔσση πῆσις ἔκ ἀφαίρῆ. εἰ δέ ἐκ τῶ γνῆαδ μαλαῶιδεῖ τῆσι
 γνῆαδ ἔρ ἀλλόττορ ἀγρῶν, ὁ τῶ κληρονόμθ ἢ bonorum possessor, εἰ ἔ
 ἢ γνῆαδ ἔρ ἀγρῶν ἀλλόττορ ὄντα, ἔκ ὡφελθῆσεται ἔρ ἔρ μαλαῶιδεῖ ἀρχθεῖ
 ναι τῶ νομῶ ἔσση τὸ τελοτύσαντθ. ἔσση δέ ἔρ ἔσση τὸ μακρῶ χεῖρ
 δῶαδαι τὸ θεοτάτῆ ἢ μῶ δῶαδαι, καὶ ἔσση ἔσση ἀφῆσεται δῶαδαι
 ὡσε τῶ βουαῶιδεῖ ἔσση τὸ τελοτύσαντθ ἀρχθεῖσαν νομῶ ἔσση ἔσση
 τῶ πρέγμα πλιτικῶν ἔρ ἔσση πῆσις ἔσση ἔσση ἔσση ἔσση
 κωμῶ

νομισματα δίδονται ἢ ῥη βεβαιῶνται ῥη χρόνον αὐτῶν, εἰ καὶ οἶδον αὐτῶν ἀλ-
 λότερον ῥη πρᾶγμα. καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίας ἡλικίας ἀρξαμένης νέμεσται τοῦ τελου
 τισαντῶ, ἢ βουαφίδει νομῆ ῥη κληρονόμου ἔκ ωφελεί. εἰ δὲ καὶ πρ
 βουαφίδει ἠγόρασε ἀλλότερον πρᾶγμα, καὶ χρόνον ἐνεμήθη πινά, εἴτα ἐπὶ ὡλή
 σῶν ἐνεμήθη δὲ καὶ ὁ παρὰ τοῦ ἀγορασῶ ἀγορασῆς, συζουγνύμηνῶ ἰστατόρῶ
 πρῶσωπῶ ὁ χρόνῶ τῆς νομῆς, ἔφ' δὲ τούτῳ ἀγορασῆ, τῶ τοῦ πρᾶγματῶ
 πῶδῶρι εἰ δεσποτεῖα ἀντιγραφαὶ τῶν ἑῶν σεβήεσ καὶ αἰτωνίνεσ. γέσο
 νῶ ὡσ ἐν ἐδίκτω διαταξίεσ μαφῆου τοῦ βασιλέωσ, λέγῶσα ῥη ἀλλότερον
 πρᾶγμα ἠγορακῶτα παρὰ τοῦ οἴκου, πῆνταετίας παραδραμῶσ, γίνε
 ἔτα δεσπότη τῶ πρᾶγματῶ. ῥ δὲ ἐδίκτω, ἀναγκασῶν ἰν, ὡδὶ τῶ μὴ δυ
 ναμῶν ὁσῶ ἰλατῶνῶ χρόνῶ τῆς πῆνταετίας, δεσπότη τῶ ἀγοραδῶν
 ῥε. οἶορ ἐπειδὴ φέρῶ βορ τυχῶν ἰν, καὶ μῆε τῶ πῆνταετῆ χρόνον ἐνασῶ μῆνοσ
 ὁ ἠγορακῶσ, ἔξῶθη παραγραφῶ ῥη ἐνασῶντα. καὶ ταῦτα μῆν μαφῆῶ ὁ θεοί
 τατῶ. διαταξίεσ δὲ γέσῶνε τοῦ θεοτατῶ ζῶνῶνῶ λέγῶσα, ῥη ἠγορακῶτα
 παρὰ τοῦ οἴκου, ἢ ἠγῶ δωρεῶν δεξαμῆνορ, ἢ ἠγῶ πόρμῶ τατῶ ζῶνῶ, αὐτῶ μῆν
 ῥ ἀμῆμῶνορ ἔχειρ παραχῆμα. καὶ εἴτε ἐνασῶται, εἴτε ἐνασῶται, τῶ ἠγῶ
 λῶνα αὐτῶ ἀκφῶρεῶτα ἔφορ. ῥη δὲ τοῦ πρᾶγματῶ κύριορ, μῆχῶ τε
 τῶετίας ἀγωγῶ ἔχειρ ἠγῶ τῶ οἴκου. ταῦτα δὲ οὐκ ὡδὶ μόνῶσ δε
 σποτείας, ἀλλὰ καὶ ὡδὶ ἔποθῆκῶσ ἢ αὐτῶ διαταξίεσ ἐνομοθέτησῶ, ὡσε μῆ
 τε τῶν δῶσπότη τῶ in rem, μῆτε τῶν κῶρεδίτῶρα τῶ σῶβῶνῶνῶ,
 ὡδὶ τοῖσ ἐκποιθῆσῶν ἔπο τοῦ οἴκου σωζομῆνασ ἔχειρ τῶσ ἀγωγῶσ με
 τῶ τῶ τετραετίαρ. ἐφοίτησε δὲ τοῦ ἠμετόρου βασιλέωσ διαταξίεσ, ἰν
 ἠγῶ γῶ ἔξῶφῶνησε, τῶ αὐτῶ βουλομῆνη κρατέρ, καὶ ὡδὶ τῶν ἐκποιοῦ
 μῶν, ἢ παρὰ τῆσ αὐτοῦ γαλλῶότητῶ, ἢ παρὰ τῆσ ἰουσεβεσῶτῆσ ἢ
 κῶρ δῶσπῶνασ, ἢ τῶ ἢ ζῶνῶνῶ διαταξίεσ, ὡδὶ τῶν φῶσηγῶν δῶ
 τύπωσῶν ἐκποιήσεωρ.

Inter

Edicto

DE DONATIONIBVS Titulus VII

Σπ καὶ ἔτορῶ τῶσπῶ κτίσεωσ, ὁ τῆσ δωρεῶσ, καὶ ἀναγ
 καῖορ πῶδῶ αὐτῆσ δῶλαβῆρ. ἐμνήθημῶν δὲ ταύτησ, ὡσ ἐν
 παρεμβῶσει, καὶ ἐν ῥῶσ πῶλαβῶσῶ, ἀλλὰ νῦν τελείαν πῶδῶ
 αὐτῆσ πῶριῶμεδα δῶδασηγῶν. τῶ δὲ δωρεῶν, δύο εἰσὶ γῶ
 νῶ. καὶ ἢ μῆρ λέγῶται mortis causa. ἢ δὲ inter vivos. καὶ mortis causa δῶ
 δωρεῶ, ἢ δῶ ἔπονοῖαν γῶνομῆνη θανατῶν. οἶορ ἰαὶ τῶσ δωρηῶσῶται πῶνι μῆλ
 λῶν πῶλειρ ἐπικίνδῶνορ πῶσῶ, ἢ ὁδῶειρ ὁδῶν γῶνοχλουμῆνῶ, ἔπο θῆ
 εῶν, ἢ λῆσῶν, ἢ πολεμῶν, ἴνα εἴπῶ ἀνθρώπῶνορ ἔφ' δωρησῶμῆνῶ συμ
 βῆ, ἀναφῶίεσῶν ἔχῶ τῶ δωρεῶν ὁ ταύτῶ δῶδαμῆνῶ. εἰ δὲ τοῦ δῶ
 ρῶσῶμῆνορ πῶτελῶτῆσεῶ ὁ ταύτῶ δῶδαμῆνῶ ἔξῶναι ἔφ' δωρησῶ
 μῆνῶ ἔπεπῶτῶειρ ῥ δωρηῶν. εἰ δὲ μεταγῶν ὁ δωρησῶμῆνῶ, ἀναλαμῶ
 8 4 βῶνῶ

βαίνει τῶν δωρεῶν, ὡσαύτῃ ἐ καὶ προτελεύτησον ὁ τῶν δωρεῶν δεξιῶν
 νῦν. αὐτοὶ δὲ αἱ mortis causa δωρεῶν, ἰοίκασι ληγάρις ἑξαπαντός. πάλαι
 γὰρ μεταξὺ τῶν νομικῶν ἀμολβολία τις ἦν, πτόρορ δωρεῶν, ἢ ληγάρις μί-
 μνησιρ ἔχει. καὶ ἐπειδὴ ἰκατόρων ἔχε γνωρίσματα, δωρεῶν φημί καὶ λη-
 γάρις, οἱ μὲν, ἰοικνεῖαι τῆ δωρεῶν, οἱ δὲ παραπλησίαν εἶναι ληγάρις τῶν αὐτῶν
 ἰφασηορ. ταύτῃ δὲ τέμνεται τῶν φιλανεικίαν, προῦλθε διατάξις τοῖ ἡμε-
 τέρῃ βασιλείως, θεασίχουσα καὶ πάντα σχεδὸν δεμισυδοτα αὐτῶν τῆς ληγά-
 ρις. ἢ δὲ σχεδὸν εἴρη, ἐπειδὴ ἀπὸ ζῶντῶν εἰς ζῶντα γίνονται. σωισαῶδω
 ρίνω κατὰ τὰ εἰρημνία τῆ θείῃ δεξατάξις. ὡς ἐν κεφαλαιῶν δε mortis causa
 δωρεῶν δεξιρ, ὁπότε ἰαυτὸρ τις βέλεται ἔχειρ, ἢ ἡπὸρ ἐκείνορ, ὡ ἰδωρήσαρ,
 καὶ μᾶλλον ἢ πρᾶγμα κορδαίνεσθαι βέλεται ἔσθῃ τῶν δωρεῶν δεξι-
 μνίς, ἢ ἡπὸρ ἀπὸ τοῖ οἰκείῃ κληρονομίῃ. ριαύτῃ τριούτῃ δωρεῶν ὁμηρῶ ὁ
 θδσπῶσιθ ἐν τῆ ὀδυσείῃ ἢ τῆ τιλίμαχηρ εἰσαῖγει πειραῖῃ δεξί τῶν
 τῶν ἰωδρ.

ὀδυσ. ε̄ πείραϊ, ε̄ γὰρ τ' ἰδμν ὄπως ἴσαι τοῖ δε ἔργα,
 εἰκνρ ἰμὲ μνηστῆρδσ ἀγλιώρδσ ἐν μεγαροῖσι
 λαθρῃ κτείναντδσ πατρῶια πάντα δάσονται,
 αὐτῆρ ἔχοντα σε βέλομ' ἐπαυρέμν, ἢ πινᾶ τῶν δε.
 εἰ δὲ κ' ἐγὼ τῶν ρισι φόνορ καὶ κῆρα φυτόσω,
 δὴ τότε μοι χαίρουτι φόρῃρ πρὸς δῶματα χαίρωρ.

Alia Μαθόντδσ ποδὲ τῆς mortis causa δωρεῶν, εἰπωμν ποδὲ τῶν λοιπῶν
 δωρεῶν, αἱ τινδσ εἰσῖν inter vivos. γίνονται δὲ αὐτοὶ, μηδεμίᾳς ἰνυίας ἢ
 πρκειμνίς θανώτῃ, αἱ τινδσ ἀπειοίκασι τῆς ληγάρις. ταύτας δὲ ἢ πῆ-
 ρας δσ χικνίᾳς, ὡς ἔτυχηρ, ε̄ δωρεῶν ἀνακαλείσθαι. πόραιοῦται δὲ ἰνυ-
 κα ὁ δωροῦμνθ τῶν οἰκείων δηλώσει γνώμῃ ἐν γραμμασιρ, ἢ καὶ ἀρρα-
 φως. καὶ ὡσαύτῃ ὁ πωλήσας ἢ πρθεῖρ ἀναγίχεται τρεσδιτόειρ, ὄτω διά-
 ταξις τοῖ ἡμετέρῃ βασιλείως, ἢ δωρήσασθαι βεληθῆντα, ἀναγίχεται πάνι-
 τως παραδουῶν ἢ δωρηθῆρ, ἢ τέλειορ παρῆχουσα τῆ δωρεῶν, εἰ καὶ μὴ πρ-
 ρηολούθῃσθ ἢ τρεσδιτόειρ. ε̄ μόνορ δὲ ε̄δσ ποδὲ τῶν δε χρημνίων τῆς δω-
 ρεῶν ὁ ἰυσεβίσατθ ἢ μωρ ἰνομοθέτησε βασιλεῦς, ἀλλὰ καὶ ἑτόρορ πρσει-
 πνοήσθ. οἱ μὲν γὰρ πάλαι βεβασιλευκότηδσ, τῆς δωρεῶν ἰμφανείς ὡδῖ
 πρᾶξεως ἰπομνημάτωρ γίνεσθαι παρεκελεύσαντῃ. εἰγᾶ ἢ δωρεῶν μείζωρ
 εἰν τῶν δεξηροσίωρ νομομάτῃ. αὐτῆρ δὲ ἐβίωσι, μείχει πρνηταροσίωρ νομ-
 σμάτῃ, ε̄ ἀνεμφαίσιςρ ε̄σαν, ἰρῶωδσ τῶν δωρεῶν. δεξῆρ δὲ τινὰς δωρεῶν,
 ἂς μηδὲ δεῖαδσ πρᾶξεως ε̄πθῖ ἰπομνημάτῃ, εἰ τῃ φ νομομάτῃ ἰπορβαί-
 νει τῶν πρσότητα. ἀλλ' ἔχειρ αὐτὰς ἢ ἰοχυρόρ ἐκέλευσε. πρῶτῃ δὲ ε̄ ἑτόρα
 πρὸς πλατυτόραν ἰξοδόρ τε ε̄ ἰοχῆρ δεξῆρ τῶν δωρεῶν. ταῦτα δὲ πάντα

Sciendum δεξιρ ἰωρῆρ ἢ τῶν θείαις αὐτῶν δεξατάξις ἐντυχόντα. ἰκείνο δὲ εἰ
 δεξῆρ χεῖρ, ὅπῃ εἰ καὶ ἢ τέλειορ ἔχειρ αἱ δωρεῶν κατὰ ἢ εἰρημνίορ τρῶτερ
 γνόμναι, ἀχάριςθ δὲ ποδὲ ἢ ἰυδρ γηπίσαντα ὁ τῶν δωρεῶν δεξῆρ μνθ
 δεῖχθῆ

διὰ χθῆ, δωταξίς τοῖς ἡμετέροις βασιλείως δίδωκε παρρησίαν, ἐν φανερῶν
 αὐτῶν εἰς ἀχειρίαν ἀναγραφόμενῶν, ταύτας ἀνατρέπειν. ὥστε μὴ πῖνα
 τὰ οἰκεία πράγματα φιλοπίας χάρις εἰς ἔτορον μεταπθέντα ὑβερν καὶ
 ῥημίαν πινὰ ὑφίστασθαι παρ' ἐκείνων οἷς ἐδωρῆσαν. οὗ δὲ τρόπος τῶν
 ἀχειριστῶν, καὶ τὰς ἀγωγὰς δι' ὧν ἀνατρέπεται αἱ δωρεαί, μαθεῖν ἔνεσι
 τῶν ἐρημνῶν δωταξίον ἀναγνωῦντα. ἔσι καὶ ἔτορον εἶδ' ἧς in-
 ter uinos δωρεῶς. ὃ ῥίς μὲν νομικοῖς ἀγνωστον ἴσθαι, δευτέρως δὲ βασιλικαῖ
 τῶν νομικῶν νεώτεροι ταύτῃ ἐκαινοτόμησαν. λέγεται δὲ αὕτη προγαλ-
 μου δωρεαί. πρὶεῖται δὲ ταύτῃ ὁ μνηστῆρ, εἰς τῶν μνηστῶν σιωπηρῶν ἔχου-
 σα ἀρσῆν ἢ ἰαυτῆ, ὥστε τότε ἢ κνρ' ἔχειν αὐτῶν, ἢ ἴνα παρακολουθῆ
 συστῆν οἱ γαμοὶ. ὠνόμασαι δὲ πρὸ γαμοῦ, δευτέρως δὲ πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ συ-
 νομοθετοῦ γίνεσθαι αὐτῶν, ὃ δὲ πρὸς δὲ μὲν τὸν γαμόν. καὶ ὅλου γὰρ ἀπασα
 δωρεῶν, ἢ σιωπῆ πρὸ γαμοῦ γινόμενῃ, μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἀ-
 πηγόρουται. ἀλλὰ γέγονε δωταξίς τοῖς τῆς θείας λήξεως ἰουστίνου, ὑπὲρ
 πρῶτα ὡσαύτῃ τῶν παλαιῶν νομικῶν ἔξεσι ἢ σιωπῆ πρὸ γαμοῦ αὐ-
 τῶν τῶν προῖγα, καὶ εἰ συμβῆ νομίσματα ὑπὲρθεῖν εἰς προῖγα ἔχουσαν, ἢ
 δῶνα καὶ μὲν χρόνον τῆς συστάσεως ἢ γυνὴ ὑπὲρθεῖν ἀλλὰ ὅσα αὐτῶν ἐβί-
 λω χρέματα, καὶ πλείονα πρὸ τῶν προῖγα, καὶ δωρεῶν ὃ δὲ εἰς ἐκείναι
 ἢ πρὸ τῶν ὡσαύτως καὶ τῶν προγαμῶν δωρεῶν, δῶνα δὲ τὸν ἀνδρα μείζον
 καὶ πρὸ τῶν, καὶ τοῦ ὧν αὐξοῦντ' ἢ μὲν ἐπί τῆς ἡξίαι καὶ πρὸ ἔτορον τὰ
 αὐτὰ πρᾶττειν. ἀλλ' ἐπειδὴ ταῦτα ἢ ὑβέρω ἢ δῶνα ξίς, ἢ δὲ τ' προγαμῶ
 δωρεῶς ὠνομα ἴσθαι ῥίς γινόμενοις ἀσύμφωνον, καὶ ἐλέγχο πρὸ γαμοῦ ἢ μὲν
 γαμόν γινόμενῃ, ὃ ἔνεσι βίσατ' ἢ μὲν βασιλεὺς, ἀνεμιπέεις τὰς νομοθετοῦ
 αἶσα βελοῦντ', καὶ πρόσφορα τὰ ὠνόματα ῥίς πράγμασι πρὸ δωταξί-
 ῶν. διετίωσε τὰς ῥιαύτας δωρεῶς μὴ μόνον αὐξεσθαι σιωπῆ τῶν γα-
 μῶν, ἀλλὰ καὶ λαμβάνειν ἀρχῶν. εἰ γὰρ σιωπῆ ἢ γυναικὶ πρὸς γα-
 μῶν, ὃ πρὸ τῶν πρὸς αὐτῶν πρὸ γαμοῦ δωρεῶν, δευτέρως πρὸ τῶν τυχόν, ἢ
 καὶ ἔτορον αὐτῶν, νῦν δὲ συστήσασθαι βελομαι, ἀνώλυτόν μοι ἢ πρᾶγμα
 εἶναι, ὃ ἐπὶ πρὸ γαμοῦ δωρεῶν, ἀλλὰ δευτέρως γαμοῦ δωρεῶν ταύτῃ καλεῖν
 αὐτὰ θεαπίσας. δευτέρως τίνων ἢ πρὸ γαμοῦ δωρεῶν τῆ προικὶ δευτέρως τῶν. καὶ
 ὡσαύτ' ὃ μόνον αὐξίαι, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρθεῖν προῖγα μετὰ σύστασιν γαμοῦ
 δωταξί, ὡσαύτ' καὶ αἱ δευτέρως γαμοῦ γινόμεναι δωρεαί, μὴ μόνον προηγείδω
 σα τῶν γαμῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ σύστασιν αὐτῶν, καὶ ἐν μὲν τῶν γινόμεσθαι,
 καὶ ἀρχῶν δεχέσθαι. εἰρηναίου ἐνόμου κτήσεις, τῶν δευτέρως ὡσαύτως
 ἢ, καὶ τῶν δευτέρως τῆς τοῦ μακροῦ χρόνου νομῆς. ζητῶν δὲ πρὸ παλαιότε-
 ρον καὶ ἄλλον ἐνρήσει τῶν ἐνόμου κτήσεως. οὗτ' ἢ δὲ τῆς προσαι-
 ξήσεως ἐγίνετο δὲ τῶν τῶν τῶν πατρίμου, καὶ τίπ' ἢ, ἔχειν ἐπίκοι-
 νομ οἰκίτῳ. ὁ πατρίμου παρὰ γνώμῃ πῖου, κητόν ἢ ἡλυθῆσαν οἰκί-
 τῶν, βινδύτῳ, ἢ γοῦν ἀδ' ἀφχοντ' ἢ ἐκείνου ἢ πολιτικὴ νομοθεσία, ἢ ἢ
 τούτου τοῦ θέματ', μὴ μόνον τὸν πατρίμον οὐδὲν ποιῆν, μηδὲ τὸν
 οἰκίτῳ

Est & aliud

Erat olim

οικίττω ἀπαλωθῆναι τῆς δουλείας, ἀλλὰ καὶ ἀρκύειν, ὅπου ἐπ' αὐτῷ
 μόρθ' ἔχει δουπτείας. ἀρκύμνωρ δὲ ἔστω ὡδ' ἤν τιπορ ἔρχεται, δι
 καίω προσωξήσεως, καὶ δὲ ἀρτελίσματθ', μόνουρ τίπορ γίνεσθαι αὐτῷ
 δουπτήτῳ. ἀλλ' ἐπειδὴ κακισορ ἴω ἔστω παραδειγμα, ἢ καὶ ἤν οικί
 τῳ δουπτεία τῆς ἐλευθέριας, καὶ αὐτῷ μὲν φιλαθήρωτῳ π βελουσαμῶν
 ὡδ' ἔστω οικίτη δουπτήτας ζημεῖσθαι, αὐτῷ δὲ μὴ βουληθῆναι τῆς ἐλευ
 θείας, καὶ δουλείας ἀπαλωθῆναι καὶ δάμειν, το μόρθ' αὐτῷ προσωξανορ
 μνωρ το οικίτθ' βασιμῶν ἀναμεισορ ἔστω κῶνας ὁ ἐνσεβίσατθ' ἡμῶν
 βασιμῶν, θέϊαν δὲ αὐτῷ δουπτείας ὁδῶρ ὡννοήσεσθαι. δι ἡς καὶ παρ
 τῆμθ' ὁ ἐλευθέρωσας, καὶ τίπορ ὁ μὴ σωαιμῶσας, καὶ ὁ τῷ ἐλευθέρω
 σεσθαι μῶν οικίτῳ, τῆ αὐτῷ χεῖρτασ ὁμολογήσεσθαι δουπτήτασ. ἐκίλυσε
 γὰρ ἤν μὲν οικίτῳ ἐλευθέρωρ εἶναι. ἐπειδὴ καὶ οἱ πάλαι νομοθέται, καὶ ἤν
 καὶ παρὰ αὐτῷ κῶνας κῶνας αὐτῷ τῆς ἐλευθέριας ἐπῶννοσθαι, καὶ ἤν
 μὲν πατῆμορ ἐφ' οἷσ ἡ παρὰ αὐτῷ δουπτεία ἐλευθέρια ἢ βεβαίωρ ἔχει χαι
 ρειν. ἔστω δὲ κῶνας φυλαπτεσθαι ἢ ἀρῆμορ το πῆματθ', ἀρῆμῶσας μῶ
 ν αὐτῷ παρὰ το ἐλευθέρωσαντθ', καὶ ὅπου ἐπ' αὐτῷ δουπτείας ἢ
 χαι μόρθ', καὶ τῆ αὐτῷ δουπτείας νομοθεσία.

QVIBVS ALIENARE LICET VEL NON

Tit. VIII

Ναγκαῖορ ἐντεῦθεν δεχθῆναι παράδοξα θέματα. πότε ὁ δὲ
 αὐτῷ ἢ ἴδιουρ ἐκπῆρ ἢ δῶνατῳ πῆμα, καὶ πότε ὁ μὴ ὡρ
 δουπτήτῳ ἐκπῆρ ἢ μὴ οικίτορ. καὶ εἰπωμῶν καὶ πῆματῳ
 ξειν, πότε ὁ δουπτήτῳ ἢ δῶνατῳ ἐκπῆρ. οἷορ γῶντῳ αὐτῷ
 σωαπῶρ μῶν πῆμα γῶντῳ, ὡδ' ἔστω δουπτεία πῆματῳ λόγῳ πῆμα
 κῶσ. ὡδ' ἔστω δουπτεία ἢ ἀρῆμῶσας. ἔστω τῆς δουπτείας αὐτῷ ἐπῶν
 σε τῆς πῆμασ πῆμασ. ὁ γῶντῳ αὐτῷ πῆματῳ αὐτῷ πῆματῳ
 ὡσ δουπτήτῳ ἐκπῆρ, μῶν πῆματῳ αὐτῷ ἢ λαμβάνοντα τῷ δουπτείας. ἢ
 δὲ δουπτείας ἀρῆμῶσας, τῆσ ἢ εἰσ πῆματῳ αὐτῷ πῆματῳ, ὁ ἴδιουρ νόμθ' ἐκ
 πῆματῳ κῶναι, καὶ τῆσ δουπτείας ὡντθ' το αὐτῷ. ἀλλ' ὁ μὲν ἴδιουρ
 νόμθ', τῆσ ἀκίνητα τῆσ ἢ ἰταλία δουπτείας ἐκίλυσεμ ἔστω το αὐτῷ ἐκ
 πῆματῳ παρὰ γῶντῳ τῆσ γῶντῳ. ἔστω πῆματῳ δὲ τῆσ αὐτῷ ἢ δὲ συ
 ναμῶσας ἢ δῶνατῳ τῆσ γῶντῳ. ἀλλ' ἔστω ἀλόγισορ εἶναι, ὅπου τῷ μὲν ἐκπῆ
 ρειν (συμῶσας τῆσ γῶντῳ ὁρθῶσ ἐπῶντῳ, ἢ δὲ ἀπαλωθῆναι ἢ το πῆμα
 γματθ', τῷ δὲ ἔστω πῆματῳ ἢ δὲ δουπτείας ἢ παρὰ τῷ αὐτῷ
 ἢ δὲ καὶ γῶντῳ σωαπῶρ ἢ δὲ πῆματῳ. ἀλλὰ λῆγομῶν, ὅπου ἐκπῆρ τῆσ ἢ
 νοίας ὁρμῶσας ἢ λῆγομῶν ἢ δὲ πῆματῳ ἢ δὲ πῆματῳ ἢ δὲ πῆματῳ ὅπου
 λεγομῶν ἀρῆμῶσας το αὐτῷ ἐκπῆρ τῆσ γῶντῳ πῆματῳ το δουπτείας κῶναι
 τθ', καὶ πῆματῳ συμβαίνει τῷ αὐτῷ ἐκπῆρ τῆσ γῶντῳ
 καὶ σωαπῶρ οὐκ ἀνέχεται. εἰ δὲ πῆματῳ ἢ δὲ πῆματῳ εἶπῳ τῆσ αὐτῷ, ἐκίλυσε
 ἢ γῶντῳ

μόλιβδ^Θ, χρυσίτης^Θ, κηρός, χαλκός, πύργα, καὶ ὅσα τριαῦτα. In numero
 δέ, ὅσα ἐν ἀριθμῷ ἔστιν οἷον οἱ λεωγρὶ νόμοι. In mensura, οἷον σίτ^Θ, κη-
 θή, καὶ τὰ τριαῦτα. ἐπειδὴ σοι ταῦτα προτεθεώρηται, ὅρα λοιπὸν ἢ προκεί-
 μνον. εἰρήνη μὲν ἢ πρὸς πᾶσι μὴ δύνανται sine tutoris auctoritate ἐκπρῆν
 τὰ οἰκεία πράγματα. τί ἐν ὅπῃ δύναισε παρὰ γνώμῃ τοῦ ὑπὸ τρέπουσ, ἀρα ἐπὶ
 ἔρωται ἢ δυνάσει; καὶ λέγομεν ἔδαμῶς. εἰ γὰρ ὡδὶ τοῦ δανείσθαι ὁ λαβὼν γί-
 νεται δυνάστης, ἔ γίνεται δὲ ἐν ταῦτα, ἐπειδὴ ὁ πρῶτος^Θ ἔ δύνανται ἐκ-
 πρῆν δίχα τοῦ ὑπὸ τρέπουσ. ἔκαστος ἔ δὲ σωίση ἢ δυνάσει, ἔ δὲ ἐνόχ^Θ ἐκ-
 νησὶ ὁ λαβὼν. τί ἐν; ἐξ ἧ^Θ ὁ πρῶτος^Θ τῷ in rem ὡδὶ ἐκδικήσῃ τῷ νόμῳ
 τῷ ἔω' αὐτὸ δανείσθαι τῷ. ταῦτα μὲν, ἐν ὅπῃ φαίνονται οἱ νόμοι. εἰ δὲ ὁ λα-
 βὼν μαλαφίδει ἐδαπάνησεν αὐτῷ, ρυτίσει εἰδὼς ὅπῃ πρῶτος^Θ ἔστιν ὁ
 δανείσας, κατὰ χεθῆσεται τῇ ad exhibendum. ἐφ' ὧν γὰρ φαινομένων κινεῖ-
 ται ἢ in rem, ἢ ρυτίση κερῶν μόνων, ἢ μαλαφίδει διαπανθῆσθαι, χῶρα
 τῇ ad exhibendum. εἰ δὲ ἀνηλώθησεν βουαφίδει, ρυτίσει τοῦ δανείσαστος νο-
 μίσαντ^Θ ἔφθορον εἶναι ἢ δανείσαντα, τότε ἢ in rem κινεῖσθαι ἔ δύναν-
 ται. ἔ δὲ γὰρ φαίνονται οἱ νόμοι. ἔτε μὲν ad exhibendum, ἐπεὶ ἔ δὲ κρύ-
 πονται οἱ νόμοι. ἔ δὲ μὲν μαλαφίδει ἐδαπάνηται. τί ἐν γνήσεται, ἢ α
 μὴ ἢ ἔω' τοῦ πρῶτος^Θ εἰσφραχθῆν νόμοι, ἐρεθῆ τρεπόμενον εἰς βλα-
 βλῶ αὐτῷ; καθ' ὅ ἔ δὲ μίαν αὐτῷ ποδῆσεται ἀγωγῆ, ἐκ τῷ νόμῳ κηρῶ
 νων, λοιπὸν δυνάσεται αὐτῷ ὁ κηρῶ πῆσι^Θ. καὶ ὅπῃ ἔκ ἐκπρῆσθαι ἢ τῷ
 χηρῶ τῷ ἀπαρῆσθαι, ρυτίσει ἢ συσλῶναι ἢ δυνάσει, καὶ γνήσεται ἢ
 δανείσαστος ἔω' ἔω' κηρῶ τῷ κηρῶ πῆσι^Θ, ἔ δὲ πρῆσθαι ἢ βουαφίδει ἐδαπάνη.
 At ex con- τῆσεται γὰρ καὶ ταῦτα ὁ κηρῶ πῆσι^Θ. τί δὲ ὅπῃ ἐκ τῷ γνήσεται δίδω
 trario κῆσις πράγμα ἀνήβω sine tutoris auctoritate; δεσπότης γίνεται ὁ πρῶτος^Θ
 λ^Θ. ἔ δὲ γὰρ ὁ νόμος φθονεῖ αὐτῷ αὐξοντι τῷ οἰκείαν ποδῆσθαι sine tuto-
 ris auctoritate. τί ἐν ὅπῃ ὁ χηρῶσθαι τοῦ πρῶτος^Θ κατὰ βλαβλῶν αὐτῷ τῷ πρῶ-
 τῶ τῷ χηρῶ. ὅπῃ μὲν δεσπότης ὁ ἀνήβ^Θ τῷ κατὰ βλαβλῶν τῷ σωμῶ
 λόγηται. ἀρα δὲ ὁ debitor ἢ ἐλυθῆσθαι τῷ ἐνόχ^Θ; λέγομεν, ὅπῃ ἔ δὲ δαμῶς.
 εἰ γὰρ εἰρημῶν ἐλυθῆσθαι ἢ χηρῶσθαι, ἐνεῖσθαι ἐκπρῆσθαι τῷ ἐνόχ^Θ
 ὁ πρῶτος^Θ, ἔ δὲ ὡν λαμβάνει ἢ χηρῶ sine tutoris auctoritate, ὅπῃ κηρῶ
 λυται. ὡσεὶ ἐν ὡδὶ τῷ κατὰ βλαβλῶν τῷ χηρῶ, ἢ τοῦ ὑπὸ τρέπουσ σωμῶσθαι ἀναγ-
 καῖα. εἰ γὰρ μὴ κατὰ γνώμῃ αὐτῷ κατὰ βλαβλῶν ὁ χηρῶσθαι ἐκ ἐλυθῆσθαι
 ται. καὶ ἔ δὲ σαφῆσθαι δυνάσεται ὁ ἐνσεβῆσθαι ἢ μὲν δεπῶσθαι βασι-
 λῆσθαι, ἀπὸ γραφῆσθαι πρὸς αὐτῷ καίσαρῆσθαι δικηλόγους, ex suggestione τῷ
 βουαφῆσθαι τοῦ ὑπὸ τρέπουσ ἢ κηρῶσθαι. ἐν ἢ παρεκλεσῆσθαι τῷ ὑπὸ τρέπουσ
 ἢ κηρῶσθαι ἢ δεβῆσθαι τοῦ ἀνήβου πρῆσθαι τῷ κατὰ βλαβλῶν. οἰδῆσθαι
 ἢ ὅτε ὁ ἀνήβ^Θ κηρῶσθαι δυνάσεται, ὡτῶ κατὰ βλαβλῶν ὁφείλει, ὡσεὶ πρῶτος^Θ
 ἀπὸ φασθαι γνήσθαι δυνάσθαι δίχα πάσης δαπάνης ὑπὸ τρέπουσ γίνεσθαι
 τῷ κατὰ βλαβλῶν. ρυτίσει δὲ παρακλεσῆσθαι τῷ, καὶ ὑπὸ τρέπουσ ἢ δυνά-
 σθαι, καὶ τοῦ δεβῆσθαι κατὰ βλαβλῶν τῷ ἀμείμνον ὁ κατὰ βλαβλῶν ἔχει.
 οἶα

At ex con- trario

De con- trario

δήπτε τρώω μεταγαγείμ. ὅπρ ἀπάνθρωπν εἶναι δόξαν ἔδ ἡμετέρῳ
 βασιλεί, γνηκῆ δὲταξεί τῶ προσήκουσαν ἐδέξατ θοραπείαν, δι ἧσ καὶ
 τῶν παίδων ἐφείσατ, καὶ ρίς πατρῶσι ῥ ἐπφειλόμην ἰφύλαξν. ἐκέλευ
 σε γὰρ εἰ μὲν ἐν τῆσ πόλεισσι τὸ πατρὸσ προσγνήσεται π ἔδ ἔπεισσία,
 τὸ πατρὸσ τυχὸμ δωρησαμένσ, ἢ ἐτόρως ὅπως δήπτε εἰσ αὐτῶ μεταβήν
 τῶ, ὡσε εἶδῶ κατὰ ῥ δὲ ἀρχῆσ κεραιῶν, ὅλον προαοιζεσθαι ἔδ πατεί.
 ἔδεισ γὰρ ὅτι φθόνῶ, ὅπρ ἐν τῆσ τὸ πατρὸσ προφάσεωσ ἢ ἄλλῶ εἰσ αὐ
 τῶν, εἶδῶ παλινδραμεῖν ἠδὲ τῶ πατόρα. ὅπρ δὲ δὲ ἄλλῆσ αἰτίας ὁ ἔπει
 ξέσῃ ἐκπίσατ, τῶ τῶ μὲν ἐσφρακτῶν προαοιζεσθαι ἔδ πατεί. ἢ
 δὲ δεσποτεία μὲν τῶ παρὰ ἔδ παιδί. ἀδύον γὰρ ῥ πολλοῖσ κεραιῶν ἢ
 δεξιότητι τύχῆσ πνὶ προσγινόμην, ἐτόρως εἶδῶ παραοιζεσθαι, καὶ ὅδῶ
 μῶν αἰτιον γνήσθαι ἔδ τῶ ἀρχῆσ κησασμένῶ. λῶ εἶ γὰρ πνὰ, ἔχ ὅτω
 ῥ μὴ κησθῆν, ὡσ ῥ μετὰ τῶ κησῶν ἀφαιρεθῆν. ἐπεὶ δὲ καὶ πῶ τῆσ τὸ
 ἐυσεβέσατ ἡμῶν βασιλέωσ δὲταξέωσ, λῶ πνὰ μὴ προαοιζόμην τῶ πα
 τῶ, οἶον τὰ ματρῶα, καὶ τὰ ἀπ γάμων κεραιῶν ἀνὸμην, λῶ δὲ καὶ δὲταξέσ
 σα θῆναι ἔδ πατεί ἐμαγνίπατῶν προαοιζεσθαι τῶν παίδῶ, ῥ τῶν μὲν
 ἀπροαοιζῶν προαοιζεσθαι κατὰ χεῖρ λόγῶ δὲσπτείας ὡσανεὶ πῶμα
 λαμβάνοντα τῆσ ἐμαγνίπατῶν, καὶ σωίβαινέ π ἀπάνθρωπν, ὅπ ἢ
 ἐμαγνίπατῶν, ἢ δὲ πῶ δὲδμῶν ἔδ ἔπεισσία, καὶ ὅτῶ αὐτέξῃσ
 αὐτῶ προαοιζεσθαι, εἰσ κησῶν ἰαυ ἔδ προαοιζεσθαι. τῶ γὰρ οἰκείῶν ἐσφρακτῶν
 γμῶν, τῆσ οἰσίας αὐτῶ μειουμένησ. ὅτῶ δὲσπτείας ὁ ἐυσεβέσατ
 ἡμῶν βασιλέωσ, μνηκῶ ῥ τῶ τῆσ δὲσπτείας τῶ τὸ παιδί ἀπροαοι
 ζῶν προαοιζεσθαι τῶ πατόρα παραοιζεσθαι, ἀλλὰ τὸ ἡμῶν μὲν
 ῥ ἐσφρακτῶν. τῶ γὰρ ἔδ τρώω, καὶ ἀμείωτ ἢ τὸ παιδίσ πόλι
 σία μῶν παρὰ ἔδ παιδί, καὶ τὸ ἡμῶν μὲν ῥ ἐσφρακτῶν λαμβά
 νων ὁ πατήρ, ὀνόματ μείζονι χαίρει πμθεῖσ, αὐτῶ γὰρ τῶ, ῥ ἡμῶ
 λαμβάνει. ἔ μόνον δὲ οἱ ἔπεισσία παιδίσ ἡμῶν προαοιζεσθαι, ἀλλὰ
 καὶ οἱ ἡμέτεροὶ οἰκείτω, εἶτε κῆτ, τραδίτῶν, λαβωσί π, εἶτε ἰπῶ τῶ
 σῶν, ἢ δὲ ἐτόρως οἰσ δήπτε κησῶνται αἰτίας. εἶδῶ γὰρ καὶ ἀγνοοῦσι, ὅπ καὶ
 ῥ μείζον μὴ βδολομῶν προαοιζεσθαι ρίς δὲσπτείας. ὁ γὰρ οἰκείτωσ οἰσ
 ἔπεισσία ὡν, ἔ δὲ ἰδύον ἔχει δῶαται, ἔξελε τῶ κληρονομίαν. εἰ γὰρ
 ὁ ἐμὸσ οἰκείτωσ ὑπὸ τῶ γραφῶ κληρονομῶ, ἔχ ἐτόρως τῶ κησῶν
 δῶαται, εἰ μὴ κατὰ κέλευσῶν ἐμῶν ἀδιδύσει. ἐπεὶ δὲ ἢ δὲσπτείας μείζον
 να εἶναι τῶ ἢ ὅτῶ κεραιῶν, τὰ λαυδάνοντα βαρῶ, καὶ μὴ φαινόμενα. ἀπῶ
 δὲ λῶ ἀγνοοῦντα ἡμῶσ, ἢ ἴσῶ καὶ ἀκοντασ ἠδὲ κησῶν ἔπεισσία κληρο
 νομίαν. ὅτῶ εἶδῶ ἠδὲ τῆσ κησῶν αὐτῆσ, ἀναγκαῖον ὅτι τῶ τὸ δὲσπτείας
 προαοιζεσθαι κέλευσῶν. καὶ ἰαυ ὁ ἐμὸσ οἰκείτωσ, κατὰ γνῶμῶν ἐμῶν ἀδιδύ
 σῶν, ὅτω γνήσῶμαι κληρονομῶ, ὡσανεὶ εἰ γὰρ αὐτῶ ἐγράψῶ κληρονο
 μῶ. ἀκολούθῶσ δὲ ρίσ ἀπῶ εἰρημῶν, καὶ τὰ κατὰ κησῶν ρίσ δὲσπτείας
 ληγῶτα προαοιζεσθαι ἡμῶν. ἔ μόνον δὲ δὲσπτείας ὅτῶ ἢ ἡμῶν
 προσι

Hoc quoq

Item uobis

modi

προσι

των δύο γγών, ουκίβαινί πιας αϊφνηδία νόσω ηστασχεθγίτας, αδθεβί
 τος τελοταυ. ουτε γρ̄ calatis comitijs διεπίθνηρ, δεχ̄ η μήτω ωνίσλωαι
 ηρ καιρόν, ουτε προκίγντα, δεχ̄ η μη είναι πέλεμον, άλλως τε δε δεχ̄ τίθει
 οτά πρ̄ απαίσιον γνόμωζην υγιαίνοντι σώματι. δεχ̄ εδ̄ε επροήθη τείρη
 γγν̄Θ̄ ὀπόρ̄ ἐλέγχο, per as et libram, τῶτέσι δεχ̄ χαλκῶν καὶ ζυγῶν,
 ἐγίντο δε ηστα ἑμαγκιπατζίονα. ἑμαγκιπατιῶν δὲ ὄζιρ, εἰκονικὴ πρῶσι
 σις, ἑπρωαπ̄το δε εδ̄ε ηρ̄ τρέπορ. παρεγίνοντ̄ πγν̄τε μαρτυροῦ, καὶ ζυ
 γοσάτης, καὶ πολίται ζωμαῖοι ἑφηβοι, καὶ παρόντων αὐτῶν, ἐκέντο ὄς
 ἡμελε γνέσθαι διαδοχ̄ το τελοτήσαντο, ἡγόραζε τῶ το μίλλ
 λουτο τελοταυ πόδουσίαρ, λέγων πινά ξήματα τῶπικα, ἂ νῦν ποδτι
 τὸν ὄσι λέγειν, καὶ ἐδίδου λόγω πμήματ̄ εἰκονικῶν, νοῦμορ τῶ δε
 πότη τῆς πόδουσίας, καὶ ἐλέγχο ὁ ἀγοραζων φαμιλιέμωτωρ, καὶ λοι
 πῶν ὁ μίλλωρ τελοταυ, διετύτρη τί ὀφείλει δοθῶναι μετὰ τῶ αὐτο τε
 λουτῶ. ἔλεγε γρ̄ τῶ φαμιλιέμωτωρ, ἡρ̄ τῶ κληρονόμω, ὅτι βούλομαι
 σε τῶ δε δουῶναι ἀγρόν, τῶ δε οἰκίαν, τῶ δε ἑναρ̄ νομίματα. καὶ τῶ
 ὠννοθῆντο το γγν̄σ, τὰ πρῶτόρα ἐκείνα δύο γγν̄, η̄ calatis comitijs,
 καὶ η̄ προκίγντα, ἐκ πλείωρ ἡδὴ τῶν χρόνων εἰς ἀσωήθειαν ἐχώρησε,
 καὶ αὐτ̄ δε η̄ per as et libram, ησταεφρονήθη ηστα μικρόν. ἐπειδὴ γρ̄ ὁ
 φαμιλιέμωτωρ, αὐτ̄ς λῶ καὶ κληρονόμ̄, καὶ γν̄τε ἔθην λοιπὸν γυνώσκων
 ὅτι αὐτ̄ς ἔσαι διαδοχ̄, ἐπεβούλανε τῶ δὸσπῆτη τῆς πόδουσίας. δεχ̄
 εδ̄ε ηστα μὲν η̄ ἀρχαῖον ὀχῆμα, παρελαμβαίντο φαμιλιέμωτωρ, ὅς πρ̄
 εἰκονικῶς ἡγόραζε τῶ το μίλλουτο τελοταυ ἑπόσασιρ, ὁ δε δεχ̄ βίμε
 ντο, ἰδίαι ἑγραφῶν γν̄ δέλιγρις, ἡ γν̄ χάρταις, ὄρ ἡβούλτο ἑσῶσαι αὐτῶ
 κληρονόμορ, ἀλλὰ τῶτα μὲν τὰ εἰρημγῆα τῶν δεσθνηκῶν γγν̄, ἡ πολιτικῆ νο
 μοθῶσια ἡπίσαρ̄ μόνη. μετὰ δε τῶτα, η̄ το πρῶτόρα ἑδ̄ε ηρ̄, ἑτόρορ τῶ
 πορ ἡδὴ τῶν δεσθνηκῶν δεξέρε. ηστα γρ̄ η̄ πρῶτόρορ δίκαιορ ὄνδεμία
 ἑμαγκιπατζίωρ, τῶτέσιρ εἰκονικὴ πρῶσις ἑπρωαπ̄το. ἀλλὰ ἑῶτα μαρτύ
 ρων σφραγίδοσ ἡρηκω εἰς η̄ πρῶσαι πρῶτωρῶν δεσθνήκω. εἰ γαρ̄ πρ̄ δέ
 θεο, καὶ τῶτῶ τῶν δεσθνήκω ἑῶτα μαρτύρων σφραγίδω ἑπρῶσι σφρα
 γιδῶναι, ἀπετελεῖτ̄ πρῶτωρῶν δεσθνήκω, ὅπτε η̄ πολιτικῶν ὄν οἰδων
 ἀναγκαίας τὰς τῶν μαρτύρων σφραγίδωσ. ἀλλ̄ ἐπειδὴ ηστα βρα
 χῶ, εδ̄ε μὲν ἐκ τῆς δεσφῶρου τῶν ἀνθρώπων χήσεως, εδ̄ε δε καὶ δε ὡρ ἑδ̄ε
 ωρθῶσαντ̄ αἰ δεστωξίς, εἰς μίαν συμφωνίαν η̄ πολιτικῶν ἄμα καὶ η̄ πρῶσι
 τῶρορ δίκαιορ ἡρξάντ̄ σιωπῶτεοα. ἐκρωθῆσε δε, ὡς τε η̄ ἐνὶ καὶ τῶ αὐ
 τῶ χρόνω, ὀπόρ̄ ἡβούλτο η̄ πολιτικῶν ἑῶτα μαρτύρων παρόντων καὶ ἑῶ
 γραφῶντων, ὀπόρ̄ ἐπρῶσῶσ αἰ δεστωξίς, καὶ σφραγίδωσ ὠντεθῶντων
 ὀπόρ̄ ὁ πρῶτορ̄ ἐβῆλτο, ἡ δεσθνήκω πληροῦται. ὡς τε ὄω σῆμδρον αἰ δεσ
 θῆκαι, ἐκ τῶτων τῶν τειῶν νομίμων τῶ σύσασιρ ἑχουσιρ, ἐκ το πολιτικῶν,
 καὶ τῶν δεστωξέων καὶ το πρῶτορ̄. ἐκ μὲν το πολιτικῶν ησταλγεται, η̄
 παρόντων τῶν μαρτύρων μᾶ ἕφῆ σιωπῶτῶσ πληροῦσθαι τῶν δεσθνήκω. αἰ
 δε τῶ

Sed cum paulatim

δε το τεσώτωρ, και των μαρτύρων υπγραφαί, εν τῷ διατάξεωρ. αι δε
 σφραγίδου, και ο τῷ ἑωτα ἀριθμός μαρτύρων, εν το ιδίω το προίτω
 πασα δε η τριαύτη παραφυλακή, δια τῷ ησουργίας πάσης ἀπηνλω
 χθαι τῷ τῷ διαθνήκωρ πρίσιν, και παντῶσ αὐτῶσ ησδεδύειρ δόλου, εν
 διατάξεωσ το ἰουσεβεσώτῃ ημῶρ βασιλῆωσ πρόσθειται, ὡσ τε τῷ διαθθε
 ἰνον, οικεία χειρῃ τῷ κληρονόμῳ ὄνομα δηλώσαι γραφοντα, ὅτι τῶρ δε ἔνε
 σισα μῶ κληρονόμορ. εἴθε δε αὐτῷ μη πρίσαντ, ἀλλὰ γνητῆσ μαρτυσι
 λέγεσθαι τῷ κληρονόμῳ ὄνομα. και ἀπῶσ ἀπαντα δεῖ προβαίνειρ, και τὰ
 τῷ εἰρημνία αὐτῇ τῷ διατάξει. ἐπειδὴ δε εἰρημνῶρ τῆσ μαρτυσι χεῖρ
 σφραγίδουσ ὡπηνθῆναι, ὀφείλεισ εἰδῆναι, ὅτι και ἐνι δακτυλίῳ δύω
 σφραγίσειρ τῷ διαθνήκῳ. τί γὰρ ὅτι οἱ ἑωτα μαρτυροσ εἴχῃρ δακτυ
 λῆσ, μᾶσ δε γλυφῆσ ἦσαν οἱ ἐπῆ, τῷ τῆσ ἑνα και τῷ αὐτῷ εἴχῃρ χερα
 κῆρα, και θὰ τῷ πεμπνῶ δουκεί, και ἀλλοτρίῳ δε δακτυλίῳ ἔξει σφραγι
 σειρ. ἐκείνοι δε πρὸσ μαρτυρίαν παραλαμβάνεσθαι δύνανται, μεθ
 ὡρ εἴχῃρ τεσαμνῆ φαντόνα, τῷ τῆσ οἱ πινδῃ ὑφῃ ημῶρ δύνανται κλη
 ρονομοι γραφεσθαι, και γραφειρ ἡμᾶσ. εἰσὶ δε πινδῃ παντελῶσ εἰργόμνοι
 τῆσ ἑν διαθνήκῃ μαρτυρίας. οἷορ γνη, ἀνήθ, ἀλαλ, κωφῶσ, μαινόμνοι,
 ἄσασ, ὀκίτησ. ἐπ δε και ὁ improbus, intestabilis. τίσ δε οὗτῃ ὄσιρ; οἷορ
 διαθεμνῶσ πινῶσ, ἐκλήθη τίτρί, ὡδῃ μαρτυρίαν, ἡ μαρτυροσε. τῷ τῆσ ὑπῆ
 γραφῆν ἑν τῷ διαθνήκῃ, και ἄσφραγισε. τελοσθῆσαντῃ το τεσώτωρ,
 και ἡ θέλησε παραγνῆσθαι και μαρτυροσσαι, ὅτι αὐτῷ ὄσιρ ἦτε ὑπεγραφή,
 και ἡ σφραγίσ. μισοσι τῷ τριούτῃ οἱ νόμοι, και οὐκ ἔωσιρ αὐτῷ λαβεῖρ τί
 ἄλλοτρίασ διαθνήκῃσ. οὐδῃ διδῶσιν αὐτῷ το διατίθεσθαι παρῆσισιν,
 οὐδῃ συχωροσιν αὐτῷ μαρτυροειρ ἑτοῦρο διαθεμνῶρ. λέγεται δε ὁ
 τριούτῃ, improbus, intestabilis. τί δὲ οὗ ὅτι εἰσ τῷ μαρτυροσάτωρ τῷ
 διαθνήκῃ, και τὰ μῶ τῷ καιροῦ τῆσ διαθνήκῃσ ἐλοσθῶρ ἔνομιζῶρ. ὡφθῃ δε
 μετὰ τῷ τῷ δουλῷ. σκωπῆσωμν, εἰ ἀκυροῦται ἡ διαθνήκῃ, ἐπειδὴ δου
 λῷ ὡσ εἰρηται κενώλυται μαρτυροειρ. τῷ τῆσ οὗσῃσ τῆσ ἀμοβολίας,
 γῆγοσε προτόρορ μῶ διατάξεισ, ἀδελαιοῦ το βασιλῆωσ πρὸσ καιτόνορ βῆ
 ρορ. πάλιν δε το αὐτῷ συμβαίτῃ, σεβῆρ, και αἰτωνῶρ ἀντεγρα
 φαν, δε οικείασ φιλότητιασ, τῆ τῆσ διαθνήκῃσ ἰοχῆσ σωτρεῖ χειρῷ ὡσ τε εἶναι
 αὐτῷ ἑν τριαύτῃ τῷ τῷ τῷ, ἑν ἡπόρ ἡμελε εἶναι, εἰ τῷ ἀρχῶ ἀνεπιλή
 πτωσ ἔχῃ, πάντωρ ἐλοσθῶρ μαρτυροσάτωρ. δια τῷ και τῷ τῷ χερί
 νορ τῆσ πρίσσεωσ τῆσ διαθνήκῃσ, τῷ εἰρημνῶρ μαρτυροσ και τῷ πάντωρ
 γνῶμῶ ἐλοσθῶρ εἶναι νομιζεσθαι και μη ὑπῆναι πνα τῷ πῶ και τῷ
 σῆωσ ἔκτησιρ αὐτῷ ἐπάγοντα. ἡμῶ διαθεμνῶσ, δύναιται μαρτυροειρ
 τῷ ἡμῶ διαθνήκῃ, πρίμῃ ἄμα σερωσῶ τῷ ἰδίῳ ὑπεξσῆναι. εἰ δε και δύο ἡ
 τῷ σωνωδεσσοι ἀδελφοί, ὁμοίωσ τῷ τῷ μαρτυρίας ἀκώλυτῃ. εἰ γὰρ εἰσ
 τῷ ἡμῶ τῷ, δε ἑνὸσ οἶκῃ ἡρι μᾶσ φαμιλίας, τῷ τῷ ἡμῶ μαρτυροειρ
 διαθνήκῃ. ἡνίκα διατίθεται πῆ, εἰ βῶλεται τῷ διαθνήκῃ ἀνεπιλήπτορ εἶν,

Possunt

Testes aut

Sed cum aliquis

Pate

σκοπεῖτω οὖν μέλλοντας μαρτυρεῖν, καὶ μεταξὺ τῶν μαρτύρων ὑπεξούσιον ὅτι τῶν τεσάρων, καὶ ἑνὸς τῆς μαρτυρίας αὐτῶν ἔχει λαωῖται. οὐκ ἔπι δὲ ζητούμεν μὴ πρὸς τῶν μαρτύρων, ὑπεξούσιον ἔχει τὸν τεσάρων, ἢ σω-ὑπεξούσιον ὅτι αὐτῶν. καὶ ὁ λογισμὸς, οὗτος ὅτι πῶς βούληται διατιθέμενον εἶναι, αὐτεξούσιον, ἢ ὑπεξούσιον; εἰ μὴ αὐτεξούσιον εἴποις, οὐ προβαίνει ἢ λέγεσθαι μὴ πρὸς ὅτι αὐτῶν σω-ὑπεξούσιον, ἢ ἔχει αὐτῶν ἐν ὑπεξουσιότητι. εἰ δὲ ὑπεξούσιον αὐτῶν θεματίσεις, ἔτι μὲν μείζονι λόγῳ τῆς διαθήκης ἐπέχεις. ὑπεξούσιον γὰρ οὐ δύναται διατιθέσθαι, ἐπειδὴ διαθήκη ὅτι, τῶν οὕτων διατύπωσης, οὐ νομίζεται δὲ πᾶσι ὅτι αὐτῶν ἐν πληρεσῶν ἔξουσία, ὡς τε πᾶσι ἀβούλεται ἐπὶ αὐτῶν. εἰ δὲ δυνάμεν ἑνὸς ὑπεξούσιον διατιθέμενον, τότε λοιπὸν σκοπεύμεν, εἰ δυνάμεν προβαίνειν τὰ ἔξουσία. καὶ ζητούμεν ἐν εὐρισκῶν τὸν βετόρων ὑπεξούσιον. βετόρων δὲ ὅτι, ὁ στρατὸν σαμῶν, καὶ ἡδὴ τῆς στρατείας ἀφείδης. εἰς τὸ κερνήσιον περούλιον δυνάμενον διατιθέσθαι. τῶν δὲ ἐκτίσαστο ἐν τῶν ἐν πολέμοις καμῶν. ἐπίμνησιν γὰρ αὐτῶν αἱ στραταξίαι. οὐκ οὐκ ἐπειδὴ ὁ στρατὸν ὑπεξούσιον ἐν εὐρισκῶν, τρακταίσωμεν τὰ ἔξουσία. ἀρα τὸ βετόρων ὑπεξούσιον στρατὸν εἰς τὸ κερνήσιον περούλιον, ὁ πατήρ ὁ ἔχων αὐτῶν ὑπεξούσιον, ἢ ἀδελφὸς ὁ σω-ὑπεξούσιον δύνανται μαρτυρεῖν; καὶ λέγομεν ὅτι οὐδαμῶς. ἢ γὰρ δικαίη μαρτυρία, ὁ λέγουσιν οἰνομερὶ domesticum testimonium, οὐ καλῶς ἐν διαθήκῃ γίνεται. τῶν δὲ δικαίη μαρτυρία, οὐκ ἐν τῆς συγγενείας, ἀλλ' ἐν τῆς ἐνώσεως τῆς ἐν ὑπεξουσιότητι λαμβάνομεν. εἰ καὶ τὰ μάλιστα γὰρ αἱ στραταξίαι διατιθέσθαι σω-ὑπεξούσιον αὐτῶν ἐν ὑπεξουσιότητι, ἀλλ' οὐκ ἀπαιτῶσιν αὐτῶν, ὡς τε στρατὸν ὑπεξούσιον, ἢ ἀδελφὸς ὁ σω-ὑπεξούσιον τῆς ἀκείβειας. στρατὸν τῶν κληρονόμων, οὐ δύναμαι μαρτυρεῖν τῆς πρὸς ταύτης τῆς διαθήκης, οὐδὲ ὁ ἐμὸς ὑπεξούσιον, οὐδὲ ὁ ἔχων με ἐν ὑπεξουσιότητι πατήρ. οὐδὲ ὁ ἀδελφὸς μου ὁ σω-ὑπεξούσιον. ὅλον γὰρ ἢ σήμερον πατρίων ἡδὴ στρατὸν τῆς διαθήκης, μεταξύ τοῦ κληρονόμου, καὶ τοῦ τεσάρων πᾶσι τεταται. εἰ καὶ τὰ μάλιστα γὰρ σω-ὑπεξούσιον πᾶσι τοῖσιν νόμοις, καὶ πολλῶν ἐπεπλήρωτο ταραχῆς, ἢ νῆα ἐκράτει τὸ τοῦ φαμλίμπτωρ, ἐπειδὴ κατὰ πρῶτον ὅτι, αὐτὸς ἐνομίζω κληρονόμος εἶναι, οὐκ ἠδύναντο οἱ κατὰ ὑπεξουσιότητα σω-ὑπεξούσιον τῶν φαμλίμπτωρ, μαρτυρεῖν τῆς διαθήκης. οἱ δὲ τῶν κληρονόμων τῶν ἰδία γραφομένων, κατὰ πρῶτον κατὰ ὑπεξουσιότητα σω-ὑπεξούσιον, καὶ αὐτὸς μὴ ἢ ὁ κληρονόμος, ἀκωλύτως ἐμαρτύρει, τῆς ἀκείβειας οὐκ ἐναντιομένης τῆς μαρτυρίας, διὰ τὸ δοκεῖν ὅλον φέρεσθαι τὸ κέρδιον εἰς τὸν φαμλίμπτωρα, τὸν δὲ ἰδία γραφομένων κληρονόμον ἀγνοεῖσθαι. ἀλλὰ μὴ, οἱ τοῦτο ὑπὲρ τῶν ἀρχαίων, καὶ μὴ κωλύοντες τὸν σω-ὑπεξούσιον κληρονόμον, μήτε τοὺς σω-ὑπεξούσιον αὐτῶν κατὰ ὑπεξουσιότητα τῆς διαθήκης μαρτυρεῖν

Sed neque

μαρτυρεῖν, παρῆνοῦ χρεῖται τοὺς δεσπομένους μὴ ἀποκεχερῆσθαι τῆ
 δεδωμένη τοιαύτῃ παρῆνοσίᾳ. καὶ ταῦτα μὲν παρὰ τοῖς παλαιοῖς. ὁ δὲ
 ἡμέτερος βασιλεὺς, τῷ τοιαύτῳ διορθῶν ἀταξίαν· ἀταξία γὰρ ἰδίῳ
 τοῦ διδόναι μὲν παρῆνοσίαν, παραινέειν δὲ ταύτῃ μὴ κεχερῆσθαι· τῷ τῶν
 ἀρχαίων συμβουλῶν, εἰς ἀναγκῆν μετήγαγε νόμον. καὶ ὡσαύτῃ αὐτῷ τοῖς
 παλαιοῖς φαμλίεμπωρεσσι, ἐκεκώλυε πάσα μαρτυρία τῶν σωλιωμένων
 φαμλίεμπωρεσσι κατὰ ὑπεξουσιότητα, οὕτω καὶ αὐτῷ τοῦ κληρονόμου σώ
 ζοντος εἰκόνα τοῦ παλαιοῦ φαμλίεμπωρεσσι, οὕτε αὐτῷ μαρτυρεῖν, οὐ
 τε τοῖς σωαποτομῆσι αὐτῷ καὶ ὑπεξουσιότητα σιωπῶν ἔσται. Δοκεῖ
 γὰρ εἰς δικεῖον κέρδιον μαρτυρεῖν. καὶ ἐπειδὴ ἡ διατάξις τῶν παλαιότε
 ρων βασιλέων τῷ κληρονόμῳ μαρτυρεῖν ἐπέτρεπε, τῷ τριούτῳ διατά
 ξιν ἐκώλυσε ὁ θεότατος ἡμῶν βασιλεὺς ἐγγραφῶν τῷ δικεῖω κώδι
 κ.

Legatarijs

ληγαταρίοις δὲ καὶ οὐδεῖοις μωσαίοις, ἐπειδὴ οὐκ ἄσωμάρι
 γίνονται διάδοχοι, καὶ πᾶσι τοῖς σωαποτομῆσι αὐτοῖς καὶ ὑπεξουσιό
 τηται, ἀκώλυτος ἡ μαρτυρία γινώσεται. ἀλλὰ διατάξις πρὸς τούτοις
 ἔστι τοῦ γαλιωτάρι ἡμῶν βασιλέως ἰδικῶς ἐπιτρέψασα τούτοις, τὸ
 δύναιτο ληγάτα καταλιμπάειν, τοῖς μέλλουσι μαρτυρεῖν τῇ δεσπῆνῃ,

Nihil

καὶ πρὸς πλείον τοῖς σωλιωμένοις αὐτοῖς καὶ ὑπεξουσιότητα. οὐ δεῖ
 φόβου δὲ, ἐν ποίᾳ γένοιτο ἕλη ἢ διαθήκη, τόπος, ἐν σαῖσι, ἢ ἐν χάρι
 ταις, ἢ ἐν μεμβραῖσι, ἢ ἐν ἰτόροι ἕλη. διορ ἐν δόγματι, ἢ ἐν ἐλεφαντίνοις
 πτυχίοις. δύναιτο τις διαθήμενος, πολλὰς ἰσοτύπως γραφῆναι

Sed & unū

διαθήκῃς, οὕτω μὲν γὰρ, ὡς εἰ μίαν ἐπέσει αὐτῷ, κατὰ τῷ κεραιδοσάν ἐν
 διαθήκαις παραφυλακῶν προαιουῖσθαι. τοῦτο δὲ ἀναγκαῖον ἔστι, ὅτι εἶναι
 πολλὰ τῶν διαθηκῶν ἰσότυπα. ἴδ' ὅτι γὰρ πρὸς μέλλων ἀποπλεῖν, ἔχειν
 μετ' ἑαυτῶν βούλεται τῷ δεσπῆνῃ, καὶ ἰτόροι δικεῖοι καταλιπέειν. ἐξ ἧς
 δεικνύται τὸ τελευτήσαντος ἢ διαίονα. καὶ δι' ἄλλας συμβαίνει πολ
 λὰς αἰτίας, ἀναγκαῖοτάτην εἶναι τοῦτο. αἱ πρὸς ἐξ ἀνθρωπίνων συμβαί
 νουσι προσιδωσῶν. ἴδ' ὅτι γὰρ κλαπῶν συμβαίνει ἢ ἐν ἰσότυπῃ, ἢ
 καὶ ἐν λαβόντα ἐν παραρηχθῆναι, ὁδεύσαι, καὶ ἀδελφῆν εἶναι τῇ τόπῃ ἐν

Sed hæc

ἢ διατρέβει. ταῦτα δὲ πάντα πρὸς τῶν ἐγγραφῶν δεῖ νοεῖσθαι
 διαθηκῶν. εἰ δὲ τις ἀγραφῶν βούλεται ποιῆσαι διαθήκην, πολιτικῶς δικ
 λουότι, ἀγραφῶν γὰρ ὁ πλείων οὐκ ἐπίσταται διαθήκην. πῶς γὰρ

ὁ σφραγίδας ἀπειτῶν ἀεί; εἰ τίνων παρόντων ἰωτὰ
 μαρτύρων τῷ δικεῖαν γνώμην ἐπ' αὐτῷ φανεί
 ρῶσαι, τελεῖα καὶ ἰσχυρὰ ἢ τριούτη
 κατὰ τὸ πολιτικὸν ἔσαι
 διαθήκην.

Ν ρις προλαβοϋσιμ ειρημαμν, τινα τροπον δει τρωουδαι
 τω διαθηκω. αλλ' εκεινη μν η πολλησ ακειβειας ιχμνη πα
 ραφυλακη, εν ταισ παλαινοικωσ χωραν ιχει διαθηκαισ. ωδι δε
 τωρ στραπωτικωρ διαθηκωρ, απασ ο ριουτ ο αολαζει λο
 γο. συγκεχωρηται δε αυρις εκ τωρ διαταξεωρ δια τω εν νομοισ απει
 ριαμ, η παρα τω ακειβειαμ διατιθεσθαι. αμιλειρι, ε και ενος παροντ
 μοστρωτο διατιθενται, η και εν μη γραψωσιμ οικεια χειρ η το κλη
 ρονομου ονομα η αυτωρ ερωτωται βουλησισ. η αολημνηοι γρ ποδι τω στρα
 τειαμ, ει κωτωσ αγνοουσιμ ακειβειας απασησ παρατηρησιμ. αλλα παλαι
 μν οπρω δηπτε διαγωντ δε, στραπωτικωσ ηδωσαν η διατιθεσθαι. διαταξισ
 δε το ημετορον βασιλειωσ τοτε σωεχωρησεν αυρις εδωκ παπειμ, ηνινα
 εν ρις ηεσρωισ, η εν τω δε πεδωτω διαγωσιμ. οπωσ δηπτε γρ η βουλησισ
 αυτωρ, εγγραφωσ η αγραφωσ διατωωθεισα η, η ισχυερον ιχειτω εν αυτη.
 εν οισ δε χρονοισ εν ετοροισ διατειουσι τοτρισ, η εν ρις λεγομνηοισ
 αυρισ σεδεταισ, τοτεσιμ ενθα διαγειμ αυσεν αναιγη, τωρ στραπωτικωρ
 εν τω διατιθεσθαι προνομιωρ ον απολαουσουσι. και εωδουσοιο δε ουτω
 ακωλυτωσ διατιθενται. πανταχυ μνη ρι τω ακειβειαμ παραφυλατι
 ρυτωσ, εν ο τωρ κωσρωρ εισιμ εκτωσ. ον αρτηρ δε εσ μισορ αγα
 γειμ, και α τραϊανω ποδι στραπωτικησ ειρηται διαθηκησ, ωδι θεματ
 ουρω. στραπωτικησ τισ συνηλαστωμνηο πιασ, ωδι αυτωρ επε, τωρ δε, η
 τωρ δε βουλεσθαι κληρονομορ ειναι, και τωρ δε ηρ οικητωρ ελδωδωθωλωαι.
 αγραφωσ δε ταυτα επετρω. ρητησισ μετα τω αυτω τελωτω μεταξυ
 τωρ δε ασιαθερω, και το ωνομασ εντ κληρονομου ανεφυη. και οι μν δε
 ασιαθερω ελεγορ τα παρα το τελωτησαντ ειρημνηα, ουχ ωσ ωδι εν
 νομορ, εκειθεν τω διαθηκωρ βεβαιωρ. σαπιλι δε σεβηεοησ ριαυ
 τησ ακρωμνηο αμωβολιασ, ωδι τραϊανωρ ανηγαγε ηρ θεοτατορ. ο δε
 αντεγραφε ταυτα. το στραπωτικωρ προνομορ το λεγορ, τασ οπωσ δηπω
 τε γγνωμνηασ ενω τωρ στραπωτικωρ διαθηκασ βεβαιασ ειναι, οτω νοει
 δαι χρη, ωσε κατα προτοραμ ταξιμ προδηλωρ ειναι το γεγνησθαι δια
 θεκω, ειτε εγγραφορ, ειτε αγραφορ. ο τοινω τελωτησασ στραπωτικησ, ον
 εωπε ηησ ουσιασ κινειται ρητησισ, ε συνηλαστωμνηοσ τινασ ωδι ττω
 ωσε τω οικειαμ γνωμω ωδι μαρτυρωρ δηλωσαι, σαφωσ παρειασε τινα
 βουλεται ιχειμ κληρονομορ, και τινα τωρ δικετωρ ελδωδωρωσαι ηξίωσεν,
 αγραφορ ισχυραυ τω τοιαυτω ηαλωμνη διαθηκω. ε δε ωσποδ ωδι
 το πλεισορ εν ομλιασ ειωθε συμβαινειμ, παροντωρ τινωρ αποτεινομει
 ντο προς τινα ειπεν, εγω σε κληρονομορ ποιω, η τα εμα προσηματωσαι
 ησταλιμπαλω, ου χρη τοτω διαθηκησ ιχειμ δωσασμ. επ' ουδενωσ
 γρ

Illis autem

Plane

γὰρ μάλιστα εἶδε χεὶ σκοπεῖσθαι, εἴπορ ἡδὲ στραπωτῶν. οἷς ἐν προνομίῳ
 δέδωται, ἢ ὅπως βέλονται δεχθῆσθαι. ὡσεὶ τὰ ἐν ὁμιλίαις λεγόμενα, εἰς τὴν
 τῆρ δεξιῆς μὴ ἀναφορέσθαι. ἐπεὶ ἴσχε πάσης δυσκολίας ἐκῆς, μετὰ τε-
 λουτῶν στραπώτῃ παντὸς, ἀναφανήσονται μάτρεδς δεξ βεβαιούμνοι ἰαυ-
 εἶ ἀκηροῖται, ὅπ ὁ δέινα ὁ τελευτήσας, εἴπε ἴσδε, ὅπ ἰῶσε κληρονόμορ, ἢ
 ὅπ ησταλιμπάω σοι τὰ ἐμὰ πῆγματα. καὶ ἐν τῶτῃ αἰ ἀληθεῖς ἀνατρα-
 πῆνται τῶν στραπωτῶρ βελήσεις. στραπώτῃς εἴτε ἀλαλθ εἴη, εἴτε Quinimo
 κωφός, ἰαχυρὸς δεχθῆσθαι. ἰσῶθου δὲ αὐτῆρ μὴ ἐκβληθέντα τῆς στρατείας
 causaria missione. ἄρτηρ γὰρ τῆρ τριούτῃρ στρατόδουτα. ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἀκρούει
 τῶρ τῶ στρατηγῶ παραγγελμῶτῶρ, ὁ δὲ ἰαυ πνθ ἀναγκάίου δέιται, Sed ha-
tenus
 ἰσῶ ὅπλου, οὐ δῶαται εἶδε δηλῶσαι. μέχει δὲ τσοῦτῃρ ἐν τῶρ βα-
 σιλικῶρ δεχτωξέωρ συγκεχῶρηται τῆς στραπώτῃς ἢ δεχθῆσθαι παρὰ
 τῶ ἀκρίβειαν, μέχεις οὐ αὐ στρατόδουται, ἢ καὶ δεχθῆσθαι ἐν κῆσροισ.
 μετὰ δὲ τῶ ἀφῶσιρ, τῶτῆσι ἠνίχα γῆνῶνται βετόραῖοι, ἢ τῶρ κῆσρῶρ εἰ-
 σῆρ ἐκῆς, εἰ καὶ ἐπ στρατόδουται, τῶ τῶρ παγαῖῶρ ἀκρίβειαν φυλατ-
 τειρ ὀφείλουσιρ. ἐπειδὴ δὲ εἰρήκαρμν, εἶ μὲν στραπώτῃς ἐν κῆσροισ δεχ-
 πθεμῆν τῶ, ἀκινδύως τῆς ἀκρίβειας ησταφρουεῖρ, εἶ δὲ βετόραῖοι τῶ,
 τῶ ἀκρίβειαν ὀφείλειρ παραφυλάττειρ, ὅρα ἢ ἐντεῦθεν ζητηεῖρ, ὅπῶρ
 μεταξὺ στραπώτῃ καὶ βετόραῖοι δῆ. στραπώτῃς ἐν κῆσροισ διαλογῶρ, κῆσρ
 ὅρ ἢ βουλήθη δέιθρο τῶτῃρ. ἀφείθη τῆς στρατείας. ἐτελευτήσε. σιροπῦμν, εἰ
 δέι στρατεῖρ αὐτῶ τῶ βούλησιρ. εἰ εἰ μὲν τις δεχάσει τῆρ χρόνορ, ἐν ὃ γῆτο
 ἢ ἢ δεξιῆκ, ἐξῶσθαι φημί, καὶ παρὰ τῶ ἀκρίβειαν. εἰ δὲ τῆρ κῆσρῶρ ἐν ὃ
 τελευτᾶ, τῶ μὴ γῆνομῆν κῆσρ ἀκρίβειαν ἰαχυεῖρ ἢ δέι; πῶ δῶ; ὁ κῆσρ
 ἢ τῶ μὲν τῶ ἀμφοσθέσιρ. καὶ εἰ μὲν εἶσω ἐνῆσῶτῃ μετὰ τῶ ἀφῶσιρ
 ἐτελευτήσε, τυχῶρ ἴσδε δειχῶτῃ ἢ ἐν δειχῶτῃ ἢ δῶ δειχῶτῃ μὲν, στραπωπ-
 κῆσρ ἐπ ταῦτῶ ἀκηκαλῶρ, ἢ ἰαχυρῶρ αὐτῆ δίδωμ. εἰ δὲ μὲν τῶ ἀφῶσιρ ἐν
 αὐτῶ παρασφραμόντῃ, μῆκῆπ ἐξῶσθαι. ἰαχυρὸς γὰρ ἰῶ ὁ μεταξὺ κῆσρ ἐν
 κῆσρ εἶσαι αὐτῆρ τῶ ὀφείλουσιρ παραφυλάττεσθαι ποδὶ τῆς δεξιῆκ
 ἀκρίβειαν, ὡσεὶ αὐτῆρ τῶ ἰαυτῶ δεξιῆκ ἀμείψαντα, ὅτῶ δεχθῆσθαι. πῶ
 δὲ, εἰ δέιθρο μῆ πῆ στραπωτῆκ, ἐνεσῆσαρ δὲ κληρονόμορ ἰσῶ ἀφῶσιρ,
 ἐτελευτήσε δὲ εἶσω ἐνῆσῶτῃ μὲν τῶ ἀφῶσιρ, ἢ δὲ τῆς ἐνσῶσεως ἀφῶσιρ,
 μετὰ τῆρ ἐνῆσῶτῃρ δεχῶτῃ; σιροπῦμν εἰ βλαῶται εἶδε τῶ δεξιῆκ, καὶ
 λέγομεν, ὅπ οὐδαμῶς. τῶ γὰρ τελευτῶ ἀπαιρῶμεν εἶσω ἐνῆσῶτῃ γῆν
 εἶσαι μετὰ τῶ ἀφῶσιρ, οὐ μὲν ἢ γῆνῶται τῶ ἀδιτῆρ. Sed et si
 ἢ τῆς ὅρ, δέιθρο παρὰ τῶ ἀκρίβειαν, ἰερατόδουτα μετὰ ταῦτα,
 διαλογῶρ ἐν κῆσροισ, ἀποσφραγίσας τῶ δεξιῆκ, τινὰ πῆσῆθηκ, ἢ
 ἢ ποδῆεἰλγῶ, ἢ καὶ μόνορ ἀνέγνω τῶ δεξιῆκ, ἢ ἰπραξί τι ἰτόρορ, δε-
 οὐ εἶδῆκντο ἢ τοῦ στρατιώτου βούλησιρ, βουλομῆνῶρ δὴ ταῦτῶ ἰαχυ-
 εἰρ. ἐτελευτήσε μετὰ ταῦτα, ἰαχυεῖ καὶ παρὰ τῶ ἀκρίβειαν ἢ δεξιῆκ
 ὡς ἀπὸ καινοτόρας αὐτῶ βουλήσεως, ἰῶ διαλογῶρ ἐν τῆς κῆσροισ, ἰαχυ
ἡδὲ

τῆ δὲ θεβήκη. στραπώτης διαλογῶν ἢ ἡξέρσις, διέθετο παρὰ τὴν ἀκρίβειαν,
 ἡπίση μὲν ταῦτα ἡξέρσις διμνουτζίονα. ἢ γὰρ αὐτεξέσιθ ὡρ δίδωκεν
 ἰσῶρμ εἰς ἀδρογατζίονα, ἢ ἡπίση ὡρ γέρονε ἡμαγκίπατθ. μὲν τὸ ἢ
 θεβήκη ὡδὶ τῆς δικείας ἔδεμ ἡτρη ἰοχύθ, ὡς μὴ καινοτόμας ἐντυχίσα
 σα γνώμης τὸ στραπώτθ, μὲν τὴν ἡμαγκίπατθίονα. ἢ ὡ γὰρ ἐν ἡμετέροις
 αὐτῶν, ἢ βεβαίον ἔχειν αὐτῶν ἡβελήθη, ἔδεμ ἢ ἡξέρσις διμνουτζίονα, ἢ ἡ
 τρη τρεῖς τὴν θεβήκην, ἐπειδὴ ἔστι στραπώτης ὁ θεπθίμνθ. ἐπειρήγε, ὡς
 προῖοντθ μαθησόμεθα, ἢ τὸ τεσάτωρθ ἡξέρσις διμνουτζίονα αἰατρεῖπθ
 τὴν θεβήκην. ἢ ταῦτα δὲ ἔ παραφυλάττεται ταῦτα. ἄρρη γὰρ τὴν μὴ
 ἢ νόμου γνομηνῶν θεβήκην, ἰοχύσαν δὲ, ταῦτῶν ἡπὸ τῆν κλητικῶν
 Sciendum αἰατρεῖσθ ἡξέρσις. εἰσὶ πῆς ἡπίση ὡρ ἡξέρσις ἡπὸ ἐν ἔχου
 περούλιον, κρουσι δὲ ἡξέρσις, ἐν τῆν παλαιοτόμων νόμων, ἢ ἐν τῆν μὲν
 γνομηνῶν στρατάξεων ἔχουσι, οἷα ἔστι τὰ ἀρ σωμαθείας, ἢ τὰ ἀρ σωμαθείας,
 ἢ τὰ ἀρ ἀρχῆς. τῶν τῆν ἀνόνων ἐν τῶν δημοσίῃς παρεχόμενων αὐτοῖς, ἢ
 τῶν ἡπὸ τετραπῶν ἢ ἡπίση ὡρ ἡπίση θεβήκη. ἀλλ' ἐπειδὴ μικρὰ πῆ
 ἡπὸ αὐτοῖς ἀμβολία, γέρονε γνομηνῶν τὸ ἡμετέρον βασιλείως διατάξεις λέ
 γουσα, πάντα ἡπίση ὡρ κρουσι ἡξέρσις ἔχουσα περούλιον, ἢ αὐτοῖς
 κρουσι νόμῶν δύνανται θεβήκη. τὴν εἰρημηνῶν ὡς διατάξεις ἀναγνῶν,
 ἔδεμ ἀγνοήσεις τῆν εἰς ἔδεμ φερόντῆν.

QVIBVS NON EST PERMISSVM TESTA
 MENTVM FACERE Titulus XII

Ὡρ ἀνθρώπων οἱ μὲν θεβήκηνται, οἱ δὲ ἔ θεβήκηνται. καὶ εἰπῶν
 μὲν πῶν τῆν δυνάμενων θεβήκηνται, ἀλλ' ἐπειδὴ πῆς ἢ
 ἀειθμόν εἰσιν, εἰπῶν μὲν πῶν τῆν μὴ δυνάμενων θεβήκηνται
 ὀλίγων ὄντῆν. ἢ ἐν τῶν μολθῶν ὡς πῆς. ἢ πῶν
 τῶν δὲ δύνανται θεβήκηνται ὡς ἡπίση ὡρ, ἐπειδὴ θεβήκη ἔστι τῆν ὄντῆν
 θεβήκηνται. ἡπίση ὡρ δὲ ἔ δύνανται ὡς βέλεται τὰ δικεία θεβήκηνται.
 ἀλλ' ὡδὶ ἡπίση κενώλντου θεβήκηνται, ὅπῃ καὶ ἐγὼ ὁ πατήρ, οἷα ὡδὶ γέ
 νεοται. ἢ ὡδὶ πῶν κενώλντου θεβήκηνται, ὅπῃ καὶ ἐγὼ ὁ πατήρ, οἷα ὡδὶ γέ
 νησ θεβήκηνται πῶν ὡδὶ, ἢ ἡπίση ὡρ πῶν αὐτῶν γνομηνῶν. ἢ δὲ γὰρ ἡπίση
 τῶν γνώμην ἰοχυροτόμων εἰν τῶν νόμων. εἰσὶ δὲ οἱ πῆς ἢ ἡπίση ὡρ ἡπίση ὡρ
 θεβήκηνται. οἷον, οἱ ἔχουσα ἡξέρσις περούλιον. ἢ ἡπίση ὡρ δὲ τὴν ἀρχῶν μόνους
 ἐπετράων στραπώτους. ἢ αὐθηντίας ἢ ἡπίση ὡρ ἡπίση ὡρ ἡπίση ὡρ ἡπίση ὡρ
 ἀλλὰ καὶ τὸ ἀείσθ βασιλείως τρεῖς. μὲν δὲ ταῦτα, διατάξεις ἀδειανθ, δι
 σφοδρῶν τῶν βετοραίοις, καὶ αὐτοῖς ἐπέτρεφε τὸ θεβήκηνται ἢ ἡπίση ὡρ ἡπίση ὡρ
 π. καὶ εἰ μὲν διαβῶνται πάντθ οἱ εἰρημηνῶν εἰς ἢ ἡξέρσις περούλιον,
 λήφεται ἢ ἡπίση ὡρ γραφῆς κληρονόμθ. εἰ δὲ ἀδειανθ τῶν τελευτή
 σθσι, μήτε πῶν εἰσ ἔχουσα, μήτε μὲν ἀδελφῶν ἡπίση ὡρ, κρουσι δικαίως ὡς
 οἷον

νόμου δὲ μηκέτι σωζομένης σωαφίσαται καὶ ἡ φύσις, ὅτι ἔχουσα τὴν ἡγεσίαν
 χυται. ἐπειδὴ σοι ταῦτα προτεβέωρηται, ὄρα λοιπὸν τὸ πλοκείμηνον. ἐκ
 δὲ δωχῆ σοι πρὸς γάμον τῷ ἐμῷ θυγατέρῳ, ἐτέχθη πάσις, ἡ ἑσθέρου
 σοι δηλονότι, αὐτῆς πατρὸς ἐμοῦ δὲ δωχῆς μοι ἑσθέρου εἰς υἱοθεσίαν. ζη
 τῶν πῶς ἔξ ἡμῶν σχετιβίμηνον, ἀναγιγῆζεται φροντίδα τῶν πῶς ἔσται.
 καὶ λέγουμι ὅτι ἐγὼ ὁ θεὸς πατὴρ. σχετὸν γὰρ τῆς θέσεως, ἵοικεν οὐτὸν τῆς ἀπὸ
 ἐνόμου γάμων τεχθεῖσί μοι. ὡς τε οὐὸ ὡσπερ τὴν νόμιμόν μου υἱὸν τὴν
 ἐσθέρου ἀναγιγῆζομαι γάμφειν κληρονόμον, ἢ ἡγετὰ τὰ προειρημένα
 ἐσθέρου ἀναγιγῆζομαι, οὕτω καὶ τὴν βετόν. σὺ μὲν γὰρ ὁ φυσικὸς πατὴρ οὐκ ἀναγι
 γῆζομαι ἀπὸ τῆς γάμφειν κληρονόμον. οὐδὲ γὰρ νόμιμός σου υἱὸς ἔστιν, οὐδὲ γὰρ
 ἔχεις ἀπὸ τῆς ἐσθέρου. οὐδὲ φύσει, ἐπειδὴ σχετὸν νόμον ἐγὼ ὁ θεὸς δοκῶ
 φυσικὸς εἶναι αὐτῷ πατὴρ. οὐδεὶς δὲ δύο φυσικὸν πατέρῳ ἔχειν δύνα
 ται. εἰ δὲ ποιήσω ἀπὸ τῆς ἐμαυτοῦ πατρὸς, οὐτε ἡγετὰ τὸ πολιτικόν, οὐτε ἡγετὰ
 τὸν πρῶτον μεταξὺ τῶν παίδων σωαφίμηνεται. οὐκοῦν, ἐγὼ μὲν ὅτι
 ἀναγιγῆζομαι γάμφειν ἀπὸ τῆς κληρονόμον, οὐδὲ ὁ φυσικὸς πατὴρ ἀναγιγῆ
 ζομεται ἑσθέρου πατὴρ. οὕτω γὰρ ἔσαι οὐτὸν ὁ πάσις ὡσπερ εἰ ἑσθέρου
 τῶν φυσικῶν πατέρῳ γέγονεν ἐμαυτοῦ πατὴρ. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἡγετὰ

Sed hac quidem

τὸν παλαιόν. διατάξεις δὲ γέγονε τῷ ἡμετέρῳ βασιλείῳ, μηδεμίαν εἶναι
 βουλομένη διαφοράν ἐν σχετικῇ ἀρξῆν ἡμῶν καὶ θηλειῶν. ἡγετὸν γὰρ πρὸς
 σωφίαν, πρὸς παίδων γέννησιν ὡς τῆς οὐμοίως ἡ φύσις πλοκῆγαγε. καὶ
 κείθεν δὴ ἡμῶν, μὴ εἶναι πῶς μεταξὺ αὐτῶν διακρίσιν, ἔξ ὧν ὁ δυναστευῆσθαι
 τῶν ἔξ ἀσχετικῶν οὐμοίως ἀρξῆνας ἡγετὰ καὶ θηλείας. καὶ ὁ πρῶτος δὲ
 ἀκολουθήσας φαίνεται τῶν δυναστευῆσθαι, ἀπλοῦν τῶν καὶ ὁμοίον εἶσιν
 ἡγετὰ νόμον, ὡς ἡμῶν καὶ θυγατέρῳ καὶ πάντων τῶν ἔξ ἀρξῆνογονίας
 ἡγετὰ νόμων, οὐ μόνον τεχθέντων ἡδὴ, ἀλλὰ καὶ κνοφορομένων. καὶ οὐ
 κόνον ἑσθέρου ἀλλὰ καὶ ἐμαυτοῦ πατέρῳ. καὶ ἐκείδουσιν, εἴτε σοδοὶ εἰσὶ
 πῶς εἶτε ἐμαυτοῦ πατέρῳ, εἰ μὴ γάμφονται κληρονόμοι, νομνατῆμ αὐτῶν
 ἐσθέρου ἀρξῆνας γίνεσθαι. πρῶτον ἐπιβλήσθαι γὰρ ὡσαύτως ἀκροῦσιν ἐξ αὐ
 τῆς πῶς γραφῆς τῶν σχετικῶν. εἴτε σοδοὶ εἰσὶν, εἴτε ἐμαυτοῦ πατέρῳ, εἴτε εἰ
 σιν ἐν φύσει, ἢ καὶ πρῶτον οὐτῶς μετὰ ταῦτα τεχθεῖσιν. ὡς δὲ τῆς θε
 τῆς πῶς, ἰδιωτῶσαν πῶς ἐπὶ νόμον παρατήρησιν ἐν ἑσθέρῳ αὐτῷ σχε
 τῶν οὐ θεοτάτῳ ἡμῶν βασιλεὺς, ἡμῶν τεθεῖκε πῶς τῶν υἱοθευμένων.

Sed si

εραπῶτης ἐν ἐξπεδίτω διαγωγῆ διαβῆ. εἶς οἰκείῳ παίδας οὐτας
 ἐν φύσει, ἡγετὰ κνοφορομένων οὐτε κληρονόμους ἔγραφε, οὐτε νομνατῆμ
 ἐσθέρου ἀρξῆνας. ἀλλ' ὕβελσιν αὐτῶν πρῶτον ἐπιβλήσθαι. ζητῶν εἰ ἔξωται
 αὐτῷ ἡ σχετικῇ. καὶ φαμὲν ὅτι εἰ μὲν ἡπίσασ τῶν ἑσθέρου, καὶ μὴ μὲν
 αὐτῶν οὐκ ἐπὶ ἡπίσασ, ἢ σωπῆ ἀντὶ νομνατῆμ ἐσθέρου ἀρξῆνας παραλαμ
 βάνετα, ὡς βούλονται αἱ βασιλικαὶ σχετῶξεις, καὶ ἔξωται αὐτῷ ἡ σχε
 τῆμ. εἰ δὲ ἡγετὰ, ἰσο iure ἀντιπῶσαν τῶν ἑσθέρου αὐτῶ ἡ σχετικῇ. μη
 τῆμ ἡγετὰ πῶς πρὸς μητέρῳ σχετικῆμνοι, οὐκ ἀναγιγῆζονται εἶς

Mater

ιδίῳ παιδῆς γράφειν κληρονόμῳ, ἢ δεδεδωμένῳ, ἀλλὰ δύνανται
 τούτους ἀρσιωπαῖν. ἢ γὰρ σιωπῇ τῆς μητρὸς καὶ γὰρ πατρῶου, προσφύρ
 ἰαχύσιον, ὅσον ἢ τῷ πατρὸς δεδεδωμένῳ. ἔδὲ γὰρ μητὴρ γὰρ υἱόν, ἢ τῷ
 θυγατρός, ἔδὲ πάππῳ γὰρ ἀπὸ θυγατρὸς ἔγγονον, ἢ ἔγγονον, ἀναγκάζον
 ται γράφειν κληρονόμῳ, ἢ δεδεδωμένῳ. ἀμίλει πραιτίετρι γνόμενοι,
 ἔδὲ ἀπὸ τῆς κλιπικῆς βοηθοῦνται νομοθεσίας, ἔδὲ ὁ πραιτίετρι τῷ κληρο
 ταβέλλας αὐτῆς ἐπαγγέλλεται δεδεδωμένῳ. ταῦτα γὰρ ἡδὲ τῷ σούων, ἔ
 μνήρι τῷ πανομήνω ἐναυ σούων τρακταίετῳ, ἔσαι δὲ αὐτῆς ἰτόρα πρὸς
 τέρας βοήθεια, ἢ ὄρῳ μὲν μικρὸν ὕσδρον.

DE HAEREDIBVS INSTITVENDIS Titulus XIII

Επὶ τῷ διασημίῳ, ἢ ἡδὲ τῇ ἐνστάσει, καὶ δεδεδωμένῳ
 τῷ παιδῶν ἐπισημίῳ, ἀναγκάζον εἰπεῖν, καὶ ὅσα ἀλλὰ
 πρόσωπα δυνάμεθα γράφειν κληρονόμῳ. γράφειν δὲ δυ
 ναμέθα, ἔδὲ μὲν οἰκίας, ἔδὲ δὲ ἰλυθόρῳ. καὶ ἔ μόνον
 ἡμετόρῳ, ἀλλὰ καὶ ἀλλοτρίῳ οἰκίας. ἀλλὰ ἔ μὲν ἡμετόρῳ οἰκίας,
 πάλαι μὲν κατὰ τῷ τῷ πλειόνων νομικῶν γνώμῳ, ἔχ ἰτόρῳ, εἰ μὴ cum
 libertate γράφειν δεδεδωμένῳ. σήμερον δὲ καὶ δίχε ἰλυθόρῳ, ἢ τῷ οἰκίῳ ἐν
 σασίς ἔρῳται, ἐκ δεδεδωμένῳ βασιλείῳ, ἢ πῆ καὶ sine liberta
 te γραφῆται αὐτῷ, ἀκωλύτως ἡδὲ τῷ κληρονομίῳ καλεῖ. ἔδὲ δὲ ἔ καὶ
 ταῖς καινισμῶν πῆ ἢ αὐτῷ διατάξις εἰσηγαγῆν, ἀλλὰ γνώμη νομικῶν ἀνοι
 λουθήσασα. ἀπλίκεν γὰρ ὁ νομικὸς ἐδέξατ καὶ sine libertate τῷ τῷ οἰ
 κίῳ καλῶς ἐνστάσις γίνεσθαι. ὡς ἀναφέρει αὐτῷ παύλῳ ὁ σοφώτατῳ.
 ἔδὲ μὲν ἐν τῆς ἀδ' μασούειουμ σαβίνουμ αὐτῷ βιβλίῳ, ἔδὲ δὲ ἐν τῆς
 ἀδ' πλάυπουμ. ἡμέτῳ δὲ οἰκίῳ νοεῖται κἀκείνῳ, ὅν γὰρ ἐσούφρακτῳ
 ἰτόρῳ παραχωρήσαντῳ, γυμνῶν ἐπ' αὐτῷ προπειεταίῳ ἔχουμ.
 ἔσαι δὲ ἐν τῷ ἐν παραδεδωμένῳ θέμα πῆ τῆς οἰκίῳ, ἔδὲ cum liberta
 te γράφει κληρονόμῳ ἰαχύρῳ, καὶ ἔδὲ δεδεδωμένῳ πῆ ἔχεται σεβήρου
 καὶ ἀντωνίνῳ τῷ θεοτάτῳ, ἢ πῆ χῶραν ἔχει ἡδὲ τῆς θέματῳ. ἀπῆ
 θεῳ πῆ κατηγορίῳ κατὰ πῆ πῆ, λέγων αὐτῷ ἐπὶ Σπῆρου τῷ ἰδίῳ οἰ
 κίῳ μοι χῶραν. μήπω πόραιωθῆντῳ τῷ διασημίῳ, ἢ εἰρημῶν πῆ
 τελευτῶσα, γὰρ εἰρημῶν Σπῆρου cum libertate ἐνεστήσαστ κληρονόμῳ. με
 τὰ τῷ ἐκείνης τελευτῷ ζήτησις γέσων, εἰ ἔρῳται τὰ τῆς ἐνστάσεως, καὶ
 οἱ εἰρημῶν θεοτάτῳ βασιλεῖς ἀντεγράψαν, γὰρ οἰκίῳ ἐνοχῳ ὄντα τῆ μοι
 χείῳ, ἔκ ἰαχύρῳ ἐν τῇ δεδεδωμένῳ ἰλυθόρῳ πῆ τῷ πῆ τῷ δια
 σημίῳ, ἔκ ἐκείνης αὐτῷ τῆς δεδεδωμένῳ, ἢ πῆ ὡς ἐποπιδεῖσα ἔδ' ἐγκλήματ
 πῆ κατηγορεῖται. ὡς τε ὄν ἢ ἐνστάσις ἢ ἡδὲ ἔδ' τῆς τῆς γνόμενῳ δούλῳ, πῆ
 οἰκίῳ ἰαχύῳ ἔδ' ἐκ τῆς. ἔπειδὴ δὲ εἰρημῶν καὶ γὰρ ἀλλοτρίῳ οἰκίῳ
 τῷ καλῶς γράφειν ἡμῶς κληρονόμῳ, ὀφείλει εἰδέναι, ὅπ ἀλλοτρίῳ
 ἔδ' κἀκείνῳ, ἐφ' ὃ ὁ τεσῶτῳ ἐσούφρακτῳ ἔχων. ἢ νῆ δὲ γὰρ ἐμῶν
 οἰκίῳ

Est autem

Alienus
 Servus aut
 a domino

δικέτω γραφω κληρονόμον cum libertate, καὶ sine libertate, ἀδιαφοροῦ
 γὰρ κατὰ λείκεται, εἰ μὴ μὲν τελευτῶν ὑπὸ τῷ ἐμῷ δόσειαν ἰδού,
 ἢ γνήσιος, καὶ νεκεσάρι μοι κληρονόμοι. εἰ δὲ ὑπὸ τῆς πῆ
 ἰσθῆκη τούτου ἰδούθωσω, βολουταρεῖ γνήσιος κληρονόμοι, ἢ
 παρῆσιον ἔχωρ ἢ ἀδιτεῦσαι, ἢ μὴ νεκεσάρι γὰρ οὐ δύνανται εἶναι.
 οἷα τὰ δύο ἐκ τῆς τοῦ δόσειαν μὴ δυνάμει ἔχει ἰσθῆκης. τὰ τῆς
 τῷ κληρονομίᾳ, καὶ τῷ ἰδούθωσω. εἰ δὲ μὴ ἰδούθωσω μὴ αὐτῶν, ἐκ
 τῆς δὲ κελύσει τοῦ νίου δόσειαν ἀδιτέουσαι, ἐκείνῳ προσαορίζει τῷ
 κληρονομίᾳ. αὐτῶς γὰρ ἐκπληθεῖς, καὶ μὴ μείνας ὑπὸ τῷ ἐμῷ δόσειαν
 αἰ, ἔτε ἰδούθω, ἔτε κληρονόμοι εἶναι δύνανται. εἰ καὶ cum libertate
 ἢ ἰσθῆκη. δοκεῖ γὰρ ὁ δόσειαν ἀφίσαοται τῆς ὑπὸ τῆς ἰδούθω δόσειαν
 αἰ, καθότι αὐτῶν ἔξεπῆσε. ταῦτα μὴ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων δούλου. εἰ δὲ
 ἢ ἀλλότριον δικέτω ἰσθῆσομαι κληρονόμον, εἰ μὴ μὲν παρὰ τῶν αὐτῶν
 δόσειαν, κελύσει αὐτοῦ τῷ κληρονομίᾳ ἀδιτέου, αὐτῶν ταύτῳ
 προσαορίζει. εἰ δὲ ἐκπληθεῖ ζῶντων τοῦ ἰσθῆμενῶν, ἢ γοῦ καὶ μετὰ τελευ
 τῶν πείρ ἀδιτέουσαι κατὰ κελύσει αὐτῶν, τῶν αὐτῶν προσαορίζει τοῦ και
 νου δόσειαν, ἀδιτέου δυνάσεται. εἰ δὲ ζῶντων τοῦ τῶν ἰσθῆκη ἔτυχον
 ὑπὸ τοῦ ἰδούθω δόσειαν ὁ δούλου ἰδούθωθωθωθω, ἢ καὶ μετὰ τελευτῶν πρὸ
 ἀδιτέου, ὡς ἰδούθω γονῶν, κατὰ τῷ δικέτω ἰσθῆκη ἀδιτέου
 αἰ. ἔχει ταῦτα ὡς ἢ προθεωρία. ὡρ αὐτῶν δόσειαν δυνάμεθα γραφω
 φει κληρονόμος, τῶν καὶ αὐτῶν δικέτω. ὁ γὰρ δικέτω ἀπρόσωπο ὡρ, ἐκ
 τοῦ δικέτω χαρακτηρίζεται δόσειαν. ταῦτα προθεωρία, ὅρα λοιπὸν ἢ
 προκειμένον. τίποτ' ἔχει δικέτω λεγόμενον Στίχον, ἰσθῆκη μὴ ἐγὼ ἢ
 εἰρημῶν σίχον κληρονόμον, ὅπως εἰπὼν, ἔσω μοι κληρονόμοι σίχον με
 τὰ τελευτῶν πῆς τοῦ δικέτω δόσειαν. ζητῶν μὴ πῆ ἰσθῆκη αὐτῶν
 τῶν ἰσθῆκη, ἐπειδὴ τίποτ' τελευτῶν ἔκ ἰσθῆκη ἢ φύσει, ἢ πρὸς αὐτῶν
 ὁ δικέτω χαρακτηρίζεται. ἀλλ' ἔξεπῆσε ὡς τῷ ἰσθῆκη τῆς ἰσθῆκης ἔξεπῆ
 αἰ. εἰ καὶ τὰ μάλιστ' γὰρ ἔξεπῆσε ὁ τίποτ' ὁ γονῶν αὐτῶν δόσειαν
 τῆς, ἀλλ' ὅσω ὑπὸ τῶν ἀσώματων τελεῖ τῆς κληρονομίας, καὶ ἐρεδιτέου
 ἰσθῆκη δικέτω, μὴ δὲ τῶν ἐρεδιτέου δικέτω, ἔχει μὴ τῶν φακτίων.
 ἢ γὰρ κληρονομία, μὴ ὡς ἀδιτέουσαι, πρόσωπον ἐπὶ χεῖρ δοκεῖ τοῦ τελευ
 τῶν αἰ, ἢ τοῦ ἰσθῆκη κληρονόμου. ὅτι γὰρ ἔξεπῆσε ἀληθῶς ἰσθῆκη, δύναν
 τῶν. ἐάν τις τελευτῶν παῖδα κνοφορέμνον κατὰ τῶν, ἢ τῶν τελευτῶν
 αἰ, ἢ δικέτω κατὰ δυνάμει γραφω κληρονόμον, καὶ μὴ ὡς τεχνη
 τῶν τοῦ πρῶτου. καὶ τῶν ἢ ἀλλότριον πρῶτον ἀλλότριον δὲ ἰσθῆκη ὡς πῆ
 μῶν ἔκ ἰσθῆκη μοι σῶν ἢ συχωρεῖ μοι γραφῶν οἱ παλαιοὶ κληρονόμον. καὶ
 τῶν, εἰ ἢ ἀσώματων τῶν κληρονομίας, ἢ πρόσωπον ἐπὶ χεῖρ τοῦ ἰσθῆκη κληρονό
 μῶν, ἔκ ὅσων ὁ ἐρεδιτέου δικέτω ὑπὸ τῶν παρόντων ἰσθῆκη κληρονόμο
 ἰσθῆκη. πῆλοι πῆ δὲ ἀποσοῦν δικέτω ἰσθῆκη, δυνάμει ἔξεπῆσε γραφῶν
 κληρονόμον, καὶ ἢ ὡς πρὸς πάντας ἔχω τῶν φακτίων, pro parte

Alienus

Servus

Servus

Et unum
Hareditas

dominica, τῶν τεσι πρὸς τὰ μόρη τῆς διαπραγμάτευσης ἐνὶ ἐκείνῳ ἢ ἐμὴ προσ-
 περιθήσεται κληρονομία. Δύω μοι καὶ ἓνα καὶ πολλοὺς, καὶ εἰς αὐ-
 πόρην γράφει κληρονομία. ἢ κληρονομία ὡς ὡδὶ ἢ πλείον, εἰς
 δύο δὲ διαίρεται οὐγκίας, καὶ αὕτη μὲν ἢ πᾶσα κληρονομία, αἰς προ-
 σαγορεύεται. ἔχει δὲ ἐν ἑαυτῇ ταῦτα τὰ μόρη, ἰσχυρῶς ἔχοντα προσ-
 σοφίας, ἀπὸ οὐγκίας μεχρὶ αὐτῆς ἢ λίτρας. ἔσι δὲ ταῦτα. Vncia, ἢ δωδέ-
 κτη μέρῳ τῆς κληρονομίας. Sextans, τῶν τεσι ἢ διδύμιον, ὅπου ὄστιν
 ἕκτον μέρῳ. Quadrans, ἢ τέταρτον, ὅπου ὄστιν τρεῖς οὐγκίαι. Triens, ἢ
 τρίτον, ὅπου πρὶν τρεῖς οὐγκίαι. Quincunx, τρίτον δωδέκην, ὃ
 πρὶν πέντε οὐγκίαι. Semis, ἢ ἡμισυ, ὃ πρὶν ἕξ οὐγκίαι. Septunx, ἢ ἡμι-
 συ καὶ δωδέκην, ὃ πρὶν ἑπτὰ οὐγκίαι. Bes, ἢ δίμοιρον, ὃ πρὶν οὐκτὼ οὐγκί-
 αι. Dodrans, ἢ δίμοιρον καὶ δωδέκην, ὃ πρὶν ἕννεα οὐγκίαι. Dextans,
 δίμοιρον ἕκτον, ὃ πρὶν δέκα οὐγκίαι. Deunx, ἢ δίμοιρον τέταρτον, ὃ πρὶν
 ἕνδεκα οὐγκίαι. αἰς, δύο δὲ οὐγκίαι. ὃ πάντως δὲ δύο δὲ οὐγκίαι
 τῶν πορισσίων εἶναι δεῖ, εἰς τὴν ἰσχυρῶς ὁ τεσσαρῶν. ἑσῶντα γὰρ οὐγκί-
 αι τῶν λίτραν ἀρτεμισίον, ὅσας αὐτὸ ἀσθίμην βεληθῆ. εἰ δὲ ἓνα τις
 ἕννεσῶν κληρονομία, λόγῳ χωρὶς, εἰς ἕξ οὐγκίαι, ἢ πᾶσα λίτρα ἢ ταῖς
 ἕξ οὐγκίαις ἔσι. ὃ δὲ γὰρ λίτρον, ὃ πρὸ μὲν σκωπτικῶν τὰς ἕξ οὐγκίαις λαμ-
 βάνει, οἱ δὲ ἕξ ἀσθίμην τὰς ἕξ. παλαιὸς γὰρ κατὰ ταῦτα ἐν ἀσθίμην, καὶ
 ἕξ ἀσθίμην κληρονομεῖσθαι ὃ δύω μοι, ἑσῶντα δὲ καὶ πάντων. ὅμοιο
 γὰρ αὐτοῖς ὄστιν ἐν ταῖς ἀσθίμην ἢ βεληθῆ, ὡς ἔχει. ἀμίλει, ἑσῶντα
 ἀσθίμην, ἕαν εἴπη, ἕσῶντα δὲ δένα κληρονομοῦ εἰς τρεῖς οὐγκίαι, τὰς
 ἕννεα οἱ ἕξ ἀσθίμην λαμβάνουσιν. δύω μοι δὲ τις ἀσθίμην, ὡσῶντα
 εἰς ἑλωπίον οὐγκίαι συσίμην τῶν λίτραν, οὐκτὼ καὶ εἰς πλείονας ἕκτι-
 νειν αὐτῶν. ὅμοιο δύω μοι λίγειν ὃ δένα ἕσῶντα κληρονομοῦ εἰς οὐκτὼ οὐγκί-
 αι, καὶ ὃ δένα εἰς ἑπτά. ἕαν πολλοὺς γράψω κληρονομία, βέλω δὲ
 αὐτῶν ἕξ ἴσον τῶν ἐμῶν ἀσθίμην πορισσίων, ἀρκεῖ ἢ sine parte γράψαι
 αὐτῶν, λίγοντα ὃ δένα, καὶ ὃ δένα, καὶ ὃ δένα ἕσῶντα κληρονομοῖ. οὐγκί-
 αι γὰρ μὲν ὄνομασται, ἢ ἴσον αὐτοῖς προσγνήσεται. εἰ δὲ βέλω ἕξ
 αὐτῶν μέρων αὐτῶν κληρονομήσαι, τότε ex certa parte αὐτῶν γράφειν
 χρὴ. καὶ λίγειν, ὃ δένα εἰς τεσσαρῶν, ὃ δένα εἰς ἕξ, ἕσῶντα κληρονομοῖ.
 πὶ δὲ ὅτι πολλοὺς γράψας κληρονομία, ὡπὶ πῶν μὲν ἕξ φωνῆσαι ἢ οὐγκί-
 αι σμῶν, ἕννεσῶν μὲν δὲ ἓνα sine parte. ἀρα πῶν λήφεται ὃ sine parte
 καὶ λίγοντα, ὅτι εἰ μὲν ἕσῶντα πάντως πὶ τῇ λίτρα, τυχόν γὰρ πρῶτον
 ἕσῶντα κληρονομία εἰς πέντε οὐγκίαι, σκωπτικῶν εἰς τρεῖς, τῶν πορισσίων
 δύο. εἴπην δὲ κληρονομοῦ ἕσῶντα μοι κληρονομοῦ, ἢ οὕτως, κληρονομοῦ καὶ
 κληρονομοῦ καὶ σέξτον, ἕσῶντα μοι κληρονομοῖ. τότε λίγοντα, ὅτι εἰς ἢ
 διδύμιον ὃ εἰς, ἢ καὶ οἱ τρεῖς, οἱ sine parte γράφονται παραγνήσονται
 ταῖς. εἰ δὲ ἕσῶντα τῶν λίτραν διαπανθῶσαι εἰς ὅσων τρεῖς, τὸν μὲν εἰς ἕξ,
 ἢ δὲ εἰς τεσσαρῶν, ἢ δὲ εἰς δύο γράψας κληρονομία, σὶνε πάντως εἰς ἕξ
 γὰρ

Si plures

συμ, ἢ ἰλιθυθρίαρ'οικίτη, ποδαίρειται τῆς ἀδωαλτα αἰρίσεως, ἀντί μὴδ
 γγραμμγῆς παραλαμβάεται, καὶ πύρα ἀκτελείται τὰ καταλειφθῆν.
 Si plures τα ἑδ κληρονόμω. κληρονόμορ ἔνεσησάμλω πινὰ ἑσὸ πῆλας αἰρίσεις.
 ζητῶμλν εἰ δέι ποδαμγῆειρ ἔως ὄν πληρωθῶσιρ αἰ πᾶσαι. καὶ λῆσῶμλν, εἰ μλν
 conuictim ἔγραψασαρ, ἔπρμ γρ' ἔσω ὀ δ'εἶνα κληρονόμῶ ἰαν ἀνέλθῃ εἰς ῥ
 κλαπιτώλιον, καὶ εἰ ἠναῦς ἔλθῃ ἀκ' ἀσίας, καὶ ὀ δ'εἶνα γῆνται ὑπατῶ,
 δέι πασῶρ ἀναμγῆειρ τλῶ ἔκβασιρ. εἰ δὲ separatim, καὶ δ'εἰς οὐκτικῶς ταῦ
 τα ἔγραψα εἰπῶρ, ἔσω ὀ δ'εἶνα κληρονόμῶ ἰαν ἀνέλθῃ εἰς ῥ κλαπετόλιον, ἢ
 ἰαν δ'ω πτζῖω ἰ νομίσματα, ὀιαν βδλετ3 δ3 αὐτῶν ἀκ' πληρῶρ γῆνεται
 Ηἱ quos κληρονόμῶ. ἰαχυρῶς τῆς γραφει κληρονόμωσ καὶ ἰκείντσ, ὄσ αὐ δ'ε
 δέπτε ἰθεῶσαρ. οἶορ εἶχε τῆς ἀδελφῶρ ὑπ' ἕξῆς δ'ωσῶντα, ἰπαυδῶπῆσῶρ
 ὄντῶ, δ'ωαται σῶ πᾶιδας τοῦ ἀδελφῶ, ὄσ δ'ε ἰθεῶσαρ πῶπτε, γραφῆ
 ὄρθῶς κληρονόμωσ. ἢ γρ' ποδὲ ῥρ κληρονόμορ ἄγνοια τοῦ δ'επῆμεγῆσ, τλῶ
 ἔνσασιρ δ'ε ἀκυροῖ.

DE VVLGARI SVBSTITVTIONE Titulus XV

Κώλυτῶρ δ'εἰ ἑδ δ'επῆμεγῆσ, καὶ ἔνσασιρ πηίσασῶται, καὶ
 ἑσῶσατῶσασιρ, καὶ ἀπλῶς πρλλῶς πηίσασῶται βαθμῶς κλη
 ρονόμωρ. βαθμῶς δὲ λέγεται κληρονόμωρ, ὀ ἔχωρ τὰς δ'ωδῆσ
 ἔγκιασ. ἔξδδ3 γρ' ἠμῖρ ὄντω δ'επῆμεγῆσ. ἔσω πρῖμῶ κληρονό
 μῶ. ἰαρ δὲ μὴ γῆνται πρῖμῶ κληρονόμῶ, ἔσω σερῶῶδῶ. εἰ δὲ μὴ γῆ
 νηται σερῶῶδῶ. ἔσω τῶρπῶ. εἰ δὲ μὴ τῶρπῶ ἔσω κλαρῶτῶ. καὶ εἰς
 ἀπῶρῶρ ὑπρῆσῶσαρ δ'ωαλμεδα, καὶ ἔν τελευταῖω τῶσῶ, ἢ ῖρι βαθμῶσ
 εἰς ὄσ χῆτλῶ βοῆθειαν οἰκίτλῶ ἠμέτῶρορ ἔνσασῶται δ'ωαλμεδα ἰνα εἰ συμ
 βῆ πᾶντας παρῶπῆσῶται, ὀ οἰκίτῆσ δ'ε ἀναγῆσ κληρονομῆσ.
 Et plures μεδα δὲ ἐν ἰνα ὑπρῆσῶσαρ, καὶ ἐν πρλλῶς, καὶ πρλλῶσ ἰνα, καὶ πρλλῶσ πρ
 λῶς. ἐν ἰνα, οἶορ ἔσω μοι πρῖμῶ κληρονόμῶ. εἰ δὲ μὴ γῆνται πρῖμῶ
 ἔσω σερῶῶδῶ. ἐν πρλλῶς ὄντωσ. ἔσω μοι πρῖμῶ κληρονόμῶ, εἰ δὲ μὴ
 γῆνται, σερῶῶδῶ καὶ τῶρπῶ ἔσωσᾶ μοι κληρονόμοι. πρλλῶσ ἰνα ὑπρ
 ησῶσαρ ὄντωσ, πρῖμῶ καὶ σερῶῶδῶ ἔσωσᾶ μοι κληρονόμοι. εἰ δὲ μὴ
 γῆνται, ἔσω μοι τῶρπῶ κληρονόμῶ. καὶ πρλλῶς πρλλῶσ, πρῖμῶ καὶ
 σερῶῶδῶ, ἔσωσᾶ μοι κληρονόμοι, εἰ δὲ μὴ γῆνται, τῶρπῶ καὶ κλαρῶ
 τῶ ἔσωσᾶ μοι κληρονόμοι. δ'ωαλμεδα καὶ inuicem, τῶ τῆσῖρ ἀμοιβαδῶρ
 σῶ κληρονόμωσ ἀλλῆλοῖσ ὑπρῆσῶσαρ. οἶορ ἔσω μου κληρονόμῶ πρῖμῶ,
 εἰς ἕξ ἔγκιασ, καὶ σερῶῶδῶ εἰς ἕξ ἔγκιασ. ἰαν δὲ μὴ γῆνται πρῖμῶ, ἔσω
 σερῶῶδῶ εἰς ῥ αὐτῶ μῶροσ. εἰ δὲ σερῶῶδῶ μὴ ἀδ'ιτῶσει, ἔσω πρῖμοσ
 Et si ex ὑπρῆσῶσατῶσ εἰς ῥ σερῶῶδῶ μῶροσ. εἰ δὲ καὶ δ'ε ἀνίσωρ μῶρορ
 d'isp. γραψῶσ πινὰσ κληρονόμωσ, οἶορ, ῥρ μλν εἰς ἕξ, ῥρ δὲ εἰς πῆντε, inuicem
 αὐσῶ ὑπρῆσῶσατῶσ, δ'ε μῖαρ μῆμλω ἔν τῆ ὑπρῆσῶσατῶσ ἔγκιασ μῶρ
 πηίσῶται

Υ μόνου θζωπικουίς γραφομηνίς κληρονόμοις δλωα μεθα έσω
 ηαδισαύ, αλλα και τρις ημετόροις παισι, λείοντ δσ ούτως, ο δει
 να ο υός μη έσω κληρονόμθ, ει δε μη γίνηται, έσω ο δείνα κλη
 ρονόμθ. και λέγεται αυτη βυλαγεια έσωηατασασις. αεμοί
 ρει γρ ήλι παντός, εδερ μν θζωπικου, εδερ δε και παιδός. αλλ ήλι μν θζω
 πικου, εν πολλοίς θέμασι δλωαται χώρα λαβειν ή έσωηατασασις. οιορ
 ιαν ο ίνσιτοτθ προτελούτησθ το τεσάτωρθ, ή ξεπηδιατόση, ή σω
 παραιτίσθται τίν κληρονομίαν, ή από αίροδιν γραφήτθ αυτο ήρνηση ή
 αίροδισ. ήλι δε το ήδ, εν ήλι μόνω θέμαπ χώρα γίνεται τή έσωηατασασις.
 οιορ ιαν τελούτησθ ο έπεξέσιθ προ το οικείσ πατρός το διαθεμγθ. ει
 γρ τελούτησθ ο πατήρ προ το παιδός, ε χώρα γίνεται τή ύπηηατασά
 σις. αναφαίνετου γρ ενθέως κληρονόμθ τθ πατει, και ε δε άβσωατδία
 έαυτθρ, ή σω άχπιθεται τ ασώματθρ ονομα. τ ασώματθρ γν ονομα τ κλη
 ρονομίας άπαξ έμπαγερ πνι, δυοχθρως εφ έτόρομ μετόρ χετα. εστι δε και
 έτόρα ύπηηατασασις, ή τις προβαίνει ήλι τήν ήμετόρων παιδων, και ε
 μόνου παιδων, αλλα και ύπεξουίωμ, και ε μόνου ύπεξουίωμ αλλα και σού
 ωμ ανήβωμ. λέγεται δε πσπιλλαρια εν τήσ ήλικίας εφ ή τραυταίρεται, και
 δλωα μεθα τίν πσπιλλαριαν ύπηηατασασιν ούτω πειερ. έσω μη ο υός
 κληρονόμθ, ει δε γνόμνθ κληρονόμθ ανήβθ τελούτησθ έσω αυ τθ ο
 δείνα κληρονόμθ, και ιαν ο πύς γνόμνθ κληρονόμθ ανήβθ τελού
 τησθ, χώρα γίνεται τή ύπηηατασασις. έξεισ διε μίξαι τή πρσπιλλαρια τίν
 βυλαγεια και πνίχαι τίν λεσομηνίω βυλαγοπσπιλλαριαν ούτως. έσω
 μη ο υός κληρονόμθ. ιαν δε μη γίνηται, οπθρ εστιμ ιδιορ βυλαγείας, ή
 γνόμνθ ανήβθ τελούτησθ, οπθρ εστιμ ιδιορ πσπιλλαρίας ύπηηατασά
 σεως, έσω μη ο δείνα κληρονόμθ. τί λέγεις; προτελούτησθν ο πύς το πα
 τρός, εν τήν προτόρων ζήματθν ο ύπηηατασάτθ παραγίνετου, και γίνε
 ται κληρονόμθ το πατρός, ε το τελούτησθαντθ παιδός. αλλ ει ο πατήρ
 προτελούτησθν, αναφανείσ δε κληρονόμθ ο πύς ανήβθ ετελούτησθ,
 χώρα γίνεται τή πσπιλλαρια ύπηηατασάσει άπρ τήν δούτορων ζήματ
 τωμ, και γίνεται κληρονόμθ ο ύπηηατασάτθ, ε το πατρός, αλλα το τε
 λούτησθαντθ παιδός. εδερ δε τήσ πσπιλλαρίας ύπηηατασάσεως, ε εν
 άπρ ιδιου νόμθ ών γνόηται, αλλ ε ζα γραφθ σωνθείας εισήκτου. επειδή
 πσπίλλαι ούτδσ εκ ή δλωαντ διατίθεσθαι, έπθρ αυ τήν σν πατρός δι
 καιορ γνομίωδη διατυπώ τας διαθήκας. εν το τριτόσ κινθείσ λογισ
 μθ ο θεότατθ ήμωρ βασιλεύς, ζεφώνησε διατάξιμ, λν και ή γραφύωαι
 τθ οικείω προσέταξε κώδικι. εν ή πρνοιασ, και το τριτόσ θέματθ επήμ
 σατθρ. φησι γρ, ιαν τις μεμλωτάσ, ή σω παραφροουύτας έχει υός, ή έγθ
 νου ή προγγόνου, οίας δήητε φύσεως, ή οιουδήητε βαθμθ. εζέσω αυ τθ
 ει και

Qua rōne

εἰ καὶ εἴην ἱφίβοι, πρὸς μίμησιν τῆ πεπιλαρίας ἕποισατοσσεως, ἔπι τὰ
 πρὸσωπα ἕποισατοσσεως, εἴη συμβῆ δὲ τρίτος παῖδας ἢ τῶ τῆσ παραί
 φροσύνης τελοῦ τῆσαι πάθει. εἰ δὲ ἀνανήψισιν, ἀκυρεῖται τῶ ἕποισατο
 σασιμ ἐκίλοσε. ἔπει δὲ πρὸς ὁμοίωσιν τῆσ πεπιλαρίας ἕποισατοσσεως
 ἔπει. ἢ πῶς ἄμα τῶ ἱφίβομ γνέσται ἢ πεπίλλου ἀκυρεῖται. ἔπει δὲ
 ἢ ἢ πεπεραδεδομῆνον τύτρη ἢ πεπιλαρία ἕποισατοσσεως δετυπωθῆ,
 δύο τρόπρη πινὰ δεθεῖκαί εἰσιν. ἢ μὲν ἀπὸ τοῦ πατρὸς εἰς τῆν παῖδα γνομέι
 νη. ἢ δὲ ἀπὸ τοῦ παιδὸς, εἰς τῆν ἕποισατοσσεωρ. ὡσαυτὸ εἰ αὐτὸς ὁ ἕρὸς εἰσὶν τῶ
 κληρονόμω γνέσσαι. ἢ μᾶλλον εἰ δεῖ τὸ ἀληθὲς εἰπεῖν, μία μὲν ἔστι δεθε
 θῆκη, δύο δὲ κληρονομίαι. ἢ μὲν ἀπὸ τοῦ πατρὸς, εἰς τῆν παῖδα καταφορομέι
 νη. ἢ δὲ ἀπὸ τοῦ παιδὸς, εἰς τῆν ἕποισατοσσεωρ δὲ χρομῆνη. πάντα γὰρ ὅσα δε
 θεῖται ὁ πεπίλλου, εἰ τὸ πατρὸς, ἢ καὶ αὐτὸς ἐπεκτίσαι, μὲν τελοῦ τῶ
 τοῦ πατρὸς, ὡδὲ τῆν ἕποισατοσσεωρ μετόρχειται. ὅτι γὰρ μία δεθεθῆκη ἔστι,
 δύο δὲ ὡρ ἔωτὰ μόνοι μαρτυροῦ παραλαμβραίνονται, καὶ τῆ εἰ δύο ἦσαι
 δεθεθῆκαι, ἰδὲ εἶδει παρεῖναι μαρτυρας. συμβαίνει τρηλῶκῆσ πινὰ
 πεπιλαρίας ἕποισατοσσεωρ τῶ παιδὸς, εἰς ἕχατρη ἐμπίωταιμ δεθε, μὲ
 τῶσ ὁ τοῦ πεπίλλου ἕποισατοσσεωρ, γνοῦ ἄμα τῆ τελοῦ τῆ τοῦ πατρὸς
 καὶ τῆ πεπίλλου ἕποισατοσσεωρ ὡβελούση τῶ ἀνήβω. περὶ χειρὸ δὲ
 δεθε τὸ βραχὺ τῆσ ἡλικίας ὁ πεπίλλου εἰς ὡβελού. εἰ τῆνω ἐνρεθῆ δεθε
 τατῶ ὁ πατήρ, καὶ βλάεται τῆν ἔντεθην ἐκκλίναι φόβομ, γραφωμ τῆν πε
 πίλλου κληρονόμω, τῆ μὲν βελγολομ ἕποισατοσσεωρ ἐυθῆσ μὲν τῶ ἔν
 σασιμ τοῦ πεπίλλου ἀφόβωσ γραφῆτω. ὡτωσ γὰρ ὡβελούειμ ἔδωσαι
 τῶ ἀνήβω, ἔτε ζωντῶ τοῦ πατρὸς. ἀγνοεῖται γὰρ τὰ ἔν τῆ δεθεθῆκη
 γηραμμῆνα, ἔτε μὲν τελοῦ τῶ τοῦ δεθεμῆσ ἦδῆ γὰρ ἀναφανείσ ὁ πᾶσ
 τῶ πατεῖ κληρονόμω, ἔ δίδωσι χῶραν τῶ βελγαρίας ἕποισατοσσεωρ.
 εἰ δὲ εἰσ δὲ ἀκυρεῖται ὡβελούσει τῶ πεπίλλω. ταῦτα μὲν πῶ τῆσ βελγα
 ρίας. τῶ δὲ πεπιλαρίαν ἕποισατοσσεωρ, ἢ ἢ τῆσ βλάεται τυπῶσαι,
 λεγῆτω ὡτωσ. ἔσω μετ ὁ ἕρὸς κληρονόμω. εἰ δὲ μὴ γνέται, ἔσω μετ ὁ δέινα
 κληρονόμω. καὶ μετ δὲ καταλείψαι, ὡπ τῶ τῶσ, ληγῶτα, οὐδεῖνόμωσα,
 ἐλυθῶρίας, ἢ τῶ κατωτόρω μῶρῆ τῆσ δεθεθῆκησ, τὰ ἔματα γραφῆτω ὡ
 τῶσ. εἰ δὲ ὁ πᾶσ γνομῶ κληρονόμω, ἀνήβω τελοῦ τῆσ, ἔσω αὐ τῶ ὁ
 δέινα κληρονόμω, καὶ ἔπει τὸ μῶρῶ ἰδιωζοντῆ λῆνω δέουμῆτω, καὶ ἰδιῶ
 ζοντῆ σφραγιζῆτω κηρῶ. ἢ μὲν τῆ τῆσ προτόροισ τῆσ δεθεθῆκησ μῶρῶσ, τὰ
 ἔματα γραφῆτω ταῦτα. ἔ βέλομαι τὸ κατωτόρω μῶρῶ τῆσ δεθεθῆκησ
 ὡνογῶσαι ζωντῶ μετ τοῦ παιδὸς, καὶ ἔπει ἀνήβω ὡτῶ. ὡτω γὰρ γνομῆνησ
 τῆσ πεπιλαρίας εἴξει τὸ ἀνωβελούρημ ὁ πᾶσ. ἔτε γὰρ πόριοντῶ αὐ τοῦ
 τοῦ πατρὸς ὡβελούεται, δεθε τὸ πᾶσαν κευλείεται τῶ δεθεθῆκῶ, ἔτε μὲν
 τελοῦ τῶ τοῦ πατρὸς, δεθε τὸ ἀγνοεῖται τὰ ἔν τῆ πεπιλαρία ἕποισατοσσεω
 ρ γηραμμῆνα. δεθεθῆκῶ τῆσ, καὶ γραφῆσαι τῆν ἀνήβομ παῖδα κληρονό
 μω, ἐυθῆσ ἐπῆγαγῆ τῶ πεπιλαρίαν ἕποισατοσσεωρ. ἔρῶται μὲν ἔ
 k δεμ

Igitur

Sinautem

villiv

ling

Non solū

Liberis autē

Vel sin-
gulis

δὲ ἢ ἴσως ἢ ὑπογράφουσα. πλὴν ὁ οὕτως βεβλυστάμιον, καὶ κείνῃ γραφῆσιν
 τῶν ὑπογράφουσα, ἦν δὲ ἰαυτῶν ἑνεσῆσα τ κληρονόμου τῆν παῖδα, ἠὲ κίβιν
 δύνως ὅσον πρὸς τῆν παῖδα δύνει δὲ τίθεισθαι. ἔ μόνον δὲ κληρονόμοις
 γραφῆσι τῆς ἀνήβοις παισὶ πεπιλαρείως οἱ γονεῖς ὑπογράφουσα δύναι
 ται, ἀλλὰ καὶ δεδωδωτῆρις αὐτῆς γινομένησι. ὡς τε οὕτω δὲ τῶν ὑπογράφουσα
 τητα, ἐκ ἰσῆδῆν γραφονται κληρονόμοι, δέχεται πεπιλαρείωσ ὑπο
 γραφάσασθαι, διὸ καὶ δεδωδωτῆρις καλῶς ὑπογράφουσα τῆς παισί. ἀλλ'
 ἔχει τῆς εἰπεῖν, καὶ τί λήφεται ὁ τῶν δεδωδωτῆρις πεπιλαρείωσ ὑπογράφουσα
 τῶν; ὁρῶμεν. ὅτι ἰαυτῶν τῶν πεπιλαρείωσ, ἀπὸ κληρονομίας, ἢ λιγυτῆν,
 ἢ δωρεῶν συγγενῶν, ἢ πατρῶων φίλων προσχρησάται, ἔδωκε ἅπαν πρὸς τῆν
 ὑπογράφουσα τῆν ἰλοῖσεται. τὰ εἰρημνῆα πῶδε τῆς ὑπερηφασάσθαι τῆν ἀνή
 βων παιδῶν γραφῆσθαι κληρονόμου, ἢ δεδωδωτῆρις γινομένην, τὰ αὐτὰ
 καὶ ἠδὲ περὶ τῶν ἰλοῖσθαι. δυνάμεθα γὰρ τῆς περὶ τῶν βεβλυστάμιον ὑπε
 γραφάσθαι, οὕτως. ἴσω μὲν ὁ περὶ τῶν κληρονόμου, ἰαυτῶν δὲ μὴ γίνονται, ἴσω μὲν
 ὁ δὲ ἰαυτῶν κληρονόμου. ἔ γίνεται δὲ ἰαυτῶν μὴ τεχθῆν, ἢ τεχθεῖς προτελοῖσθαι
 τῶν πατρός. δυνάμεθα γὰρ καὶ πεπιλαρείωσ ἰαυτῶν. ἴσω μὲν ὁ περὶ τῶν κληρο
 νόμου. ἰαυτῶν δὲ γηρόμεν ἀνήβῶν τελοῖσθαι, ἴσω αὐτῶν ὁ δὲ ἰαυτῶν κληρο
 νόμου. καὶ ἀκροῦσθαι τῆς προεφημῆσι βεβλυστάμιον πεπιλαρείωσ ἐπ' αὐτῶν προῖν
 μὲν ὑπερηφασάσθαι. ἔχει ταῦτα ὡς ἦν προθεωρία. τῶν μὲν ἰαυτῶν ἐκείνο τῆς
 δεδωδωτῆρις ἦν δὲ ὁ πατῆρ ἰαυτῶν γραφῆσθαι κληρονόμου, λέγεται πεπιλαρείωσ
 λία. τῶν δὲ μὲν ἰαυτῶν ἐκείνο, ἦν ὡς τῶν ἀνήβῶν παισὶ ὑπερηφασάσθαι, λέγεται πε
 πιλαρεία. ἦρτηται δὲ ἐκ τῆς πεπιλαρείωσ ἢ πεπιλαρεία, καὶ δὲ ἐκείνης
 λαμβανῆσθαι τῶν ἰσχυρῶν. ἐπειδὴ σοι ταῦτα προτεθῆσθαι, ὅρα λοιπὸν τῶν προ
 κείμενον. εἰρημνῆα ὅτι τῆς ἰαυτῶν ἀνήβοις παισὶ δυνάμεθα ὑπερηφασά
 σθαι. ἀλλὰ τότε νόει, ἢ ἰαυτῶν ἰαυτῶν γραφῆσθαι κληρονόμου, τῶν τῆσιν ὅτι πρὸ
 σθαι πεπιλαρείωσ. ταῦτα γὰρ μὴ γηρομένης, ἢ πεπιλαρεία ἐκ ἔχει ὅσον
 ἰαυτῆς προτεθῆσθαι τῶν ἰσχυρῶν. μὲν γὰρ ὡς ὅσον καὶ παρακροῦσθαι τῆς
 πεπιλαρείωσ ὅσον ἢ πεπιλαρεία. παρακροῦσθαι δὲ ἰαυτῶν ἢ δυνάμεθα
 μὴ ὑπερηφασάσθαι πεπιλαρείωσ. ἠδὲ τῶν δὲ ἐκείθεν δέχεται τῶν ἰσχυρῶν ἢ
 πεπιλαρεία, ὅτι τῆς πεπιλαρείωσ μὴ ἐξωμνήσθαι, ἔ δὲ ἢ πεπιλαρεία ἰαυ
 χυεῖ. ὑπὸν γὰρ οἰκεία χεῖρ μὴ γηρομένησ αὐτῶν ἦν τῆς πεπιλαρείωσ τῶν
 τῶν κληρονόμου ὄνομα, ἦν δὲ τῆς πεπιλαρείωσ ἔδωκε προῖσθαι, ἔ δὲ ὁφελῶν τῆς
 πεπιλαρείωσ τῆς πεπιλαρείωσ ἀδελφῶσθαι. δυνάμεθα προῖσθαι ἀνή
 βων ἰαυτῶν ἐκείνο τῶν ἀνήβων τελοῖσθαι. ἀλλ' εἰ μὲν μηδὲν βεβλυστάμιον τῶν ἀνήβων
 παιδῶν ἀδελφῶσθαι τελοῖσθαι, ἰαυτῶν ἰσχυρῶσ ὑπερηφασάσθαι. εἰ δὲ τῶν
 δεδωδωτῆρις δεδωδωτῆρις μὲν τῶν παιδῶν ἀδελφῶσθαι βεβλυστάμιον, τότε τῶν
 τελοῖσθαι ἀνήβων τελοῖσθαι, ὑπερηφασάσθαι ἄλλοσθαι πινὰ ξυγῶν. καὶ εἰ μὲν οἱ ἀδ
 λοι τελοῖσθαι σθαι, οἱ προῖσθαι ἀδελφοὶ ἐξ ἰαυτῶν ἐξ ἀδελφῶσθαι τῶν κληρομόσθαι. εἰ δὲ
 οἱ ἐξ αὐτῶν τελοῖσθαι ἀνήβῶν ἀδελφῶσθαι, τότε ὁ ὑπερηφασάσθαι παρα
 γίνεται

γίνεται. Δύαμαι δὲ ἑποικισαῦν ἑδ' ἀνήβω ὀνομασί καὶ λέγειν. ἐὰν Substitut
 ὁ υἱός μου γρόμλνθ κληρονόμθ, ἀνήβθ τελευτήσῃ, ἔσω αὐτὸ πτήθ
 κληρονόμθ. Δύαμαι δὲ καὶ γηνικῶς αὐτῷ ἑποικισαῦν. οἷον πολλοὺς γνει
 σισαμῶν κληρονόμθσ μετὰ τὸ παιδθ' μθ. ἢ πολλοὺς γραφῆας κληρονό
 μθσ, ἐξοδεωθῆν ἐπίσσε ἑρ παιδα. Δύαμαι γηνικῶς οὕτως ἑποικισα
 ῶν εἰπῶν, εἰ τις ἐμοὶ ἑδ' πατεὶ γήνκται κληρονόμθ, ἔσω ἑποικισαῦν
 ἀνήβθ τελευτῶντθ τὸ παιδθ' μθ. δι' ὧν ἔνημωτῆν ἐκ τῆς ὑπηρεταςα
 σιας, εἰς τὰ τὸ ἀνήβθ πῆγματα παραγνήσονται, οἱ πινδσ καὶ ἐγραφησαμ
 κληρονόμοι, καὶ γήουασι. εἰ γὰρ γραφῆντδσ παρετήσαντθ τῷ περιγυπα
 λῶν, ἔ λήφονται τὰ ἀρ' ἑρ' πσπιλλαείας ὑπηρεταςάσεωσ. μδρίζονται δὲ
 τὰ τὸ πασίμα πῆγματα pro parte hereditaria, τστέσι ηαβόσθσ δεδίξαν
 ἑρ πατόρα. καὶ τῖσ μλν ἀρῆεσι πασίμ, ἔωσ ιδ' ἑνιαυτῶν ἔξδστθ Masculo
 ὑπηρετισαῦν. τῶσ δὲ θηλείασ, μίχει δωδεκάετη. τῶτῶν δὲ τῷ ἡλικίαν
 αὐτῶν ἑποικισαῦν, ἢ ὑπηρεταςασισ ἀρσβήννται. ἑδ' ἐξωπικῶ δὲ, Extraneo
 ἡσῶν καὶ ἐφήβω παιδ' γραφεῖσι κληρονόμοισ, ἔδ' εἰς ὑπηρετισα πῶσ μί
 κησθ τῶν ἀνήβωρ παιδῶν λέγων, ὅπ' ἔσω μοι ὁ δέινα κληρονόμθ. εἰ δὲ γε
 νήμθ κληρονόμθ τελευτήσῃ, λόγσ χέειν, πῶ τὸ λ' ἑνιαυτὸ ἔσω αὐ
 τὸ δέινα κληρονόμθ. ἔδ' εἰ δὲ μόνον πριεῖρ ἡμῖρ ὠπῆ τεσῶται. γραφον
 τδσ γὰρ κληρονόμορ πινά, δλωμεδα δ' εἰ θεϊκομμῖασου ἑνοχρ αὐτῶ
 πριεῖρ, ὡσ τε ἐτόρω τῷ κληρονομίαν ἀρηταςῆσαι, ἢ πᾶσαν, ἢ μδρθ.
 ἑρ δὲ τὸ θεϊκομμῖασου, ὅπριορ ἔχει ἀρτέλωμα, ἑν τῷ οἰκείῳ παραδ
 θῖσεται τόπω.

QVIBVS MODIS TESTAMENTA INFIR/
 MANTVR Titulus XVII

Γνωμῶν ὅπως γίνονται νομίμως αἱ διαθήκαι. ἀλλ' εἰ μλν παρη
 λείφθῃ π τῶν τῆς ἀνομβείας ἐχρησῶν, λέγεται ἢ διαθήκη,
 non Iure Civili facta, ἢ γουῶ ἔ δικαίῳ πολιτικῶ γεγενημῆν,
 ἢ σωτόμῳ λόγῳ iniusta, ἢ ἑρὶ παρῶνομθ. παρῶφθῃ γὰρ τυ
 χῶν ὁ λεγίμθ τῶν μαρτύρων ἀριθμὸσ, ἢ ἡσῶν ὁ ὠρισμῶν ἀρ' νόμσ, ἢ
 παρῶσαν μλν οἱ ἐπῆα, ἔ πάντδσ δὲ ὑπῆγραψαν, ἢ ὑπῆγραψαν μλν πάντδσ, ἔν
 ἔσφρωγισαμ δέ. ἢ τῶντα μλν ἐπίσσεμ, ὁ δὲ τεσῶτωρ οἰκεία χείρ τῷ τὸ
 κληρονόμθ πρσσησοῖαν ἔνῆγραψν. ἔδὲ μλν ὠδῖ τῶν μαρτύρων ὠνόμασθ
 ἑρ δ' ὀμλνορ αὐτὸ διαδόχρ. ἢ παῖδάσ τις ἔχωρ σούσσ, ἔδὲ κληρονόμθσ,
 ἔδὲ ἐξοδεωθῆσ τστέσ ἐπίσση. ὠδῖ τστέν πάντῶν λέγεται ἢ διαθήκη,
 non Iure Civili facta. εἰ δὲ μλν δῖρ τστέν παρῶφθῃ, ἔδὲ οὕτω πάντωσ μίχει
 τίλουσ, ἔ ἰσχυρόμ παρῆσαι τῆ διαθήκη. ἢ γὰρ ἔσπῆα γίνεται, ἢ ἰρῆιτθ. ἔδ'
 ὠτῶ δὲ γίνεται τστέ τῷ τρώω. δῖθ' ἑρ' πῖσ ἀνεπιλήπῶσ. μἢ μείναντθ
 τὸ τεσῶτωρ ὠδῖ τῆσ αὐτῆσ ηαταςάσεωσ, ἔ τῆσ διαθήκησ δῖκαιορ ἡλατ
 k 2 τῶθῃ

Posteriore

Sed & si qs

τῶν. εἰ γὰρ τις μὲν τῶν κρίσιμ^{ων} τῆς διαθήκης λαβὴν πινὰ εἰς υἱοδοσίαν, ἢ αὐτὴν
 τεξέσιον παρὰ βασιλεῖ, ἢ ὑποδέξιον παρὰ τοῖς ἀρχαῖοις, καὶ τὰ εἰρημνία τῆς
 διατάξεως τοῦ ἐπιβεβαιώσαντος ἡμῶν βασιλέως, τῶν τε κρίσιμ^{ων} ἢ ἡμῶν πάππ^{ων} ἢ ἄλλων
 ὁ λαμβάνων, τότε γὰρ ἡ θέσις ὑπὸ δεικνύται τὰ ἑαυτοῦ, ἢ γινομένη ἐγγυνη
 τῆς διαθήκης καινοῦ σού^{τος} ὑπὸ γνομῆ^{τος} ὡσπερ εἰ περὶ μ^{ου} ἐτίχθη. καὶ
 διαθήκη δούτορα νομίμως πληρωθεῖσα, δύναιται τῶν προτέρων ἐγγυνη^{ται}
 διαθήκῃ. εἴτε γένοιτο τις κληρονομ^{ία} ἐξ αὐτοῦ, εἴτε μὴ γένοιτο, ἢ δυνάτωρ δὲ
 ὅπως κληρονομήσει. εἴτε γὰρ μόνον σκεπηδῶν, εἴ τινι θέματι ἢ δυνάτωρ
 κληρονομήσει. καὶ ὡς δυνάτωρ^{ος} τις κληρονομήσει, ἐν ἐκκληρονομήσει.
 ὑπόθεσις ὅτι ὅταν διατάξῃ ὁ γραφεὺς ἐν τῇ δούτορα διαθήκῃ κληρονομ^{ίαν},
 ἢ ζῶντος τοῦ τεστώτου^{τος} ἐτελεύτησεν. ἢ μὲν τῶν τελευτῶν τοῦ διαθεμένου
 πρὸ τῆς ἀδιζήτου^{τος}, ἢ ὑπὸ ἀίρεσιν ἐγγραφῆ, καὶ ἡ ἀίρεσις ἠτόνησε. καὶ τινι
 τῶν τοῖς θέμασι συμβαίνει ἐν τεστώτῳ δύο κρίσιμα διαθήκης, ἀπὸ
 διατάξεως τελευτῶν. τῆς μὲν προτέρας ἐγγυνημένης τῆς κρίσεως τῆς δούτο
 ρας, τῆς δὲ μεταγενετέρας ἀκυρομένης, ὅρα τὸ μὴ εἶναι ἐντελευτησάντων
 κληρονομ^{ίαν}. Διαθέμενος^{ος} τις, ἐνεσχέτωρ πείμον κληρονομ^{ίαν}. εἴτα μὲν
 χρόνον πινὰ, ἢ ἄλλῃ ὑπὸ κρίσιμ^{ων} δούτορας διαθήκης, ἢ καὶ αὐτῶν νομίμως
 ἐπιβεβαιώσῃ σκεπηδῶν ἐνεσχέμενος^{ος} κληρονομ^{ίαν}, οὕτως, ἔσω σκεπηδῶν
 κληρονομ^{ίαν}, εἰς τὸδε, καὶ τὸδε πρᾶγμα. εἴτε ἢ τῆρ καὶ οὕτως ἢ πρῶτη ἐγγυ
 νηται διαθήκῃ. εἴτε γὰρ ἢ ex certa parte, ἢ ἴσῳ εἰς δὴλα πρᾶγματα γρα
 φῶναι ἐν σκεπηδῶν ἐν τῇ δούτορα διαθήκῃ, ἀίσιχρονον πρὶ τῶν κρίσιμ^{ων}.
 καὶ εἴτε σεβή^{τος} καὶ ἀντωνίου^{τος} ἀντεγραφαὶ οἱ θεώταρι. τῆς δὲ ραυτοῦ
 διατάξεως, ὅτι τὰ ἔθματα ταῦτα. ἐν ἀπὸ γὰρ αὐτῶν μνημονεύσει, ὅρα
 τὸ καὶ ἑτόρον τι χρῆσιμον ἐξ αὐτῶν δυνάτωρ σημαίνεσθαι. Διαθέμενος^{ος}
 τις καὶ γραφῆς πολλοὺς κληρονομ^{ίαν}, ἐν δούτορα διαθήκῃ ἑτόρον εἰς φανε
 ρὰ κληρονομ^{ίαν} ἐνεσχέτωρ, πρὸς εἰς εἴτε ἢ τῆρ βεβησάντων τῶν προτέρων ἐγγυ
 νηται διαθήκῃ. ἐτελεύτησεν. ἢ ἄλλῃ ὑπὸ σεβή^{τος} καὶ ἀντωνίου^{τος} τὸ πρᾶγμα,
 καὶ ἀντεγραφαὶ κοικεῖν καμπανῶ. ἢ μὲν καὶ τῶν δούτορα τῶν κρίσιμ^{ων}
 ἐν διαθήκῃ, εἰ καὶ ὑπὸ φανδοῖς πρᾶγμασι γέγραπται^{ται} τις ἐν αὐτῇ κληρονο
 μ^{ίαν}, ἀλλ' οὐκ ἀνατρέπει τῶν προτέρων ὁμοίως, ὡσπερ εἰ δέχα μνήμης πρᾶ
 γματῶν ἢ ἐν τῇ δούτορα διαθήκῃ κρίσιμ^{ων} ἐγγυνηται. ἐκείνου δὲ κληρονο
 μ^{ίαν} μὲν τῆρ ἐν τῇ δούτορα διαθήκῃ γέγραμμενος, κατέχεσθαι δὲ τοῖς κρίσιμ^{ων}
 θέσι κληρονομ^{ίαν} ἐν τῇ προτέρῃ διαθήκῃ, ὑπὸ ἀκρηγασσῶσι τῆς κληρονο
 μ^{ίαν}, ἀκρηγῶντων αὐτῶν τοῖς πρᾶγμασι, εἰς ἃ καὶ γέγραπται κληρονομ^{ίαν}.
 εἰ καὶ μὴ ταῦτα τὰ ἑαυτοῦ αὐτῶν πρὶ τῶν φαλκίδιον, ὅμως δεῖ ἀναπλη
 ρῶσθαι αὐτῶν τὸ ἑλλείπον^{τος} τῶν τεταρτῶ. τῶν δὲ αἰτία, πᾶσι τῇ δούτορα
 διαθήκῃ γέγραμμενα ἔθματα, ἐν οἷς εἴπε τῶν προτέρων ἐγγυνηται διαθή
 κῃ. τὸ μὲν οὖν τοῦ εἴπετος πάπ^{ων} ὅρα πολλῶν συμβαίνει τῶν πρᾶμ^{ων}. περὶ μ^{ου}
 γὰρ πρᾶτῶν τῶν κληρ^{ων}, καὶ καινὸς σού^{τος} ὑπὸ γνομῆ^{τος}, καὶ κρίσιμ^{ων} δού
 τορας διαθήκης, εἴπωται πρὶ τῶν διαθήκῃ. ἀλλὰ ταῦτα μὲν πρὸ τοῦ πᾶσι
 889

εἰ μὴ πρόσβριμ ἀνεμιπῆς αὐθεντία το νόμῳ. τῆ ριαύτη διατάξει σεβῆν
 ρθ καὶ ἀντωνῖνθ οἱ θεϊόταρι πρμαλκίς ἀκολουθήσαντες, ἀντιγραφαν,
 ὅπ εἰ καὶ τῆς νόμοις ἔχ ὑποκειμεθα, ἀλλ' ὁμῶ κατὰ νόμῳ πολιτούμεθα,
 Licet enim legibus soluti sumus, attamen secundum leges uiuere uolumus. Δεῖ γάρ θαν
 μαζοντας τῶ ὄντω θεῖαν φωνὴν ὑδὶ σώματθ ἔχειν.

DE INOFFICIOSO TESTAMEN /
 TO Titulus XVIII

Ἐρήμαρην γν τῆς προλαβῶσι, δυνάσται εἰς αἰώντας διατίθει
 μνήσιν, μη γραφειν εἰς καπόντας κληρονόμῳ ἀλλ' δεδρε
 δαίτης πρίην, ἢ πραιτεριζῶνι ὑβρίζειν. ἐφ' ὧρ ἢ πραιτερι
 τζῶν, ἀντὶ δεδρεδατζῶνθ παραλαμβαίνετα. ἀλλ' ἐπει
 δη ταύτης διατόμνοι τῆς ἀδείας οἱ γονεῖς, εἰς οἰκείῳ ἔβλαπτερ πᾶσι
 δας, καταλιμπάνουτ εἰς αὐτῶ γν πρῆνία, εἰ μὴ γάρ ἴω τίς τῶν κατὰ ἀρῶνοι
 γονίαν αἰνιόν τῶν, ἐπρίσε δὲ δεδρεδατζῶν γρ πᾶιδα, ἔτε ipso iure αὐτῶσαι
 τθ ἴω ἢ διαθήκη, ἔτε δε ἀδελφῆρῳ ὁ πᾶς ἡδύων παραγνίετα. πᾶς γάρ
 διαθήκης ὑποκειμῆς, ἔτε ἀπὸ το πραιτῶθ τῶ κόντρα ταβουμας εἰ
 χην. πραιτείρις γάρ, ἔ μὴ δεδρεδαίτης αὐτῆ παρείχθ. εἰ δὲ μητῆρ ἴω
 ἢ διαθεμῆν, τῆς κατὰ μητόρα κατῶσιρ, ἔ δὲ γνθυμηνῶναι ποδὶ τῆς κόντρα
 ταβουμας ἴω. κατὰ γάρ διαθήκης θέλωσ προώτερ, πᾶσιρ ἔ δίδεται
 κόντρα ταβουμας. γν δε χέτη τῆνω βοθειά, ἐπρνοθη τῆς παισι de inoffi
 cioso μεμορμῆσι καὶ λιγῶσιρ, ἀδίκως αὐτῶ δεδρεδαίτης γίνετα, ἢ
 γονω πραιτεριτοθῶναι, εἰσε προῖχορμῆσιρ ἢ χεῶμα, ὡς ὅπ μεμνῶσ ἴω
 ὁ τελευτήσας, ἢ νῆα τῶ διαθήκῳ διετύπυ. εἰσε δὲ λέγεται παρὰ τῶν παί
 δων ἔχ ὡς τῆ ἀληθεία μαρνήτθ το τελευτήσαντθ, ἀλλ' ὅπ γρ γνίττα
 μὴ ἰσχυρῶσ ἢ διαθήκη, ἔχ ὡς ἀπαίτεἰ δὲ τῆς ἰσεβείας ὁ λόγθ. εἰ γάρ
 ἐμαίνθ τῆ ἀληθεία, ἔκ ἡδύων διατίθετα, ἢ μᾶλλον ἢ μεμλῶει δια εἰσε
 ἐπειδὴ τῶ φύσιρ ἀλόγως ἐμίσησεν. ἔ μόνον δὲ τῆς παισιρ ἰνῆ τετραπτα
 τῆς τῶν γονεῶν διαθήκης ὡς μὴ προσηκόντως γνομῆς κατηγορεῖν, ἀλλὰ
 καὶ γονεῶσιρ εἰς παρῶσῆα, τῶ τῶν παίδων διαβαλμει διαθήκῳ. ἀδελ
 φῆ δὲ καὶ ἀδελφῶσ, ἀνατρέψοσι τῶ καῦτα τῶ το τελευτήσαντθ διαθή
 κῳ, τῶ σκείω τῶν προπμῶμνοι, ἢ νῆα αἰοχρῶρ ἐπέχσοιρ οἱ γρ γραμμῆσι
 πρόσωτερ. οἶον ἢ νῆοχοι, μῆμοι, κωνῆοί, καὶ οἱ ἀπὸ αἰοχρῶσ μίξεως ἐγνωσμεῖοι.
 εἰσε γάρ τῶσ θεῖαισ ποδὶέχεται διατάξει. ὡς ὁμῶ αἰνιόν εἰ καὶ κατόνι
 τῶσ, γν ὡ μὴ γλῶσσασιρ ἀχέοισι ποδὶ γρ τελευτήσαντα, κατὰ παντῆσ σκεί
 ων κινήσοσι τῶ de inofficioso, ἀδελφῶσ δὲ καὶ ἢ ἀδελφῆ, κατὰ μόνων
 αἰοχρῶρ πρόσωων. οἱ δὲ ποδαιτόρω το ἀδελφῶ ἢ τῶ ἀδελφῶσ συγγρῆσι,
 ἔ δὲ μίαν πάροδορ ἔχουσιρ ὑδὶ τῆ de inofficioso. ἀλλὰ καὶ κινήσαντ εἰ τῆ
 Tam autē θῆσοντα, παῖδ εἰ δὲ κινουσι τῶ de inofficioso, εἰσε μὴ φυσικῶ, εἰσε
 δὲ καὶ

Tam autē θῆσοντα,

δε και θεοι, κατὰ τὰ εἰρημνία τῆ το ἡμετέρου βασιλείως διαταξεί. τότε δε
 κινουῦντος τῶ de inofficioso, ἰσχυρῶς ταύτη χεῖρονται, ἡνίκα πάσης ἐξέ-
 λωται βοηθείας. δεχάτη γὰρ ὅστις ἢ ἀπὸ τῆς de inofficioso βοήθεια. ὁ γὰρ ἐν-
 πρῶτον ἐτόρου δικαίου, δι' ὃν δυνάσεται τῶ πᾶσαν το τελευτήσαντος
 λαβεῖν ποδὲ σὺναι, ἢ μόρθ αὐτῆς, δε ἔχει πάροδον ἀπὸ τῶ de inofficio-
 σο. ἔστω δε ὁ μόνον ποδὲ τῶν ἐν φύσει παίδων, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀπὸ πρῶτων
 νοεῖσθαι χεῖ. ταῦτα δε ὄντω δε χεῖμεθα, εἰ μὴδὲν αὐτῆς παντελῶς
 ἀπὸ το τελευτήσαντος κατελείφθῃ. ἔστω γὰρ καὶ ἐν διαταξείως το θεο-
 τῶν ἡμῶν βασιλείως ὑπὸνρόνται, τῆ φύσει τῶ προσήκουσαν ἀρσῶζονι
 τῶ αἰδῶ. πάλαι γὰρ, εἰ μὴ ἔδοξεν ἀπὸν κατελείφθῃ, ἐδίδον χῶ-
 ρα τῆ de inofficioso. οἶον ὃ νομομάτῶν εἰχί πῆ ποδὲ σὺναι, ἔδει αὐτῶν
 πάντως ἔ καταλιπέμ. τῶ τῆς ἔτεταρτῆ τῆς ἑσίας, ἵνα μὴ κινηθῆ ἢ
 de inofficioso. σὺμβρον δε εἰ καὶ ἐν νόμομα τῶν δεδεδωτῶ, ἢ καὶ ὅσων δὴ
 πρῶτῆ μόρθ τῆς κληρονομίας κατελείφθῃ, ἢ ἴσων καὶ πρῶτῶν οἶον δὴ πρῶ-
 τῆ, ἢ ἐκ τῆς de inofficioso μίμψις ἀργεῖ, τῆς διαταξείως ἔμείπῃ τῶν τῆ
 τῶ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου μοίρας ἀναπληρῶσης, εἰ καὶ τὰ μάλισα ὁ διαθε-
 ρῶν δε ἐν ἑνὶ γὰρ τῆ οἰκεία χεῖρ, ὅπῃ καὶ πῆ ἐν ἑνὶ ἑμείπῃ, βέλομαι αὐ-
 τῶ ἀναπληρωθῶναι, ἀνδρὸς ἀγαθοῦ μδσνείας. ἔστω γὰρ καὶ μὴ προσκείμῃ
 νομ, ἢ αὐτῆ διαταξεί φυσικῶς παραδίχεται, ἢ ἴσων ὡς φύσει παρετήμῃ
 νομ. καὶ πῆ ἀπαρσῆται τῶ το πατρὸς βέλομαι, ὃ δύνεται ταύτῶ
 ἀνατρέπειν δε τῆς de inofficioso. ὅθεν ὅρα οἶον ἐρητήθῃ. ὁ ἐμὸς ἑπὸ δε σὶ
 ἐπιτέροπῶν πρῶτῶν πῆ. τελευτῶν ἐγὼ καὶ γρῶτας ἐτόρον κληρο-
 νόμον, ἔμῃ ἑμὸν ἑπεξῆσιον ἐξοδεδωτῶσα. κατελείπῃ δε ληγῶν τῶ
 πρῶτῶν, ὅπῃ ἑμὸν ἑπὸν ἑπὸν. ἀπῆτῆ ἔ ληγῶν ὁ ἐμὸς πᾶς, ἔ κατε-
 λείφθῃ τῶ πρῶτῶν. μετὰ ταῦτα βέλεται κινῆσαι τῶ de inofficioso, ὡς
 μὴδὲν ἔχωρ ἐκ τῆς πατρώας ποδὲ σὺναι. ἀρα δύνεται, ἢ μὴ πῆ βέλομαι,
 ὡς ἑπὸν τῶ το τελευτήσαντος βέλομαι, αὐτῶ τῶ τῶ ἔ ληγῶν
 ἀπῆτῆ; καὶ λέγομαι μὴδὲν αὐτῶν ἑπὸν πρῶτῶν, ἐπειδὴ ἑπὸν
 κῶν πρῶτῶν ὀφείλομαι, ἔλαβε ἔ ληγῶν, ὡς τῶ ἀκωλύτως suo nomine,
 κινῆσει τῶ de inofficioso. καὶ ἐκ το ἐναντίου δε ἔστω ζητῆται. ἔχωρ ἐγὼ
 ἀνήβον πᾶσθια ἑπεξῆσιον. ἐτόρον γρῶτας κληρονόμον, ἔμῃ ἀνήβον ἐξοδεδω-
 τῶν ἐπῆσθια, μὴδὲν αὐτῶν κατελιπῶν. ἐληγῶν δε νομίσματα ἔ πῆ
 τῶ πῆ, ὅμ ἐγὼ κατελίπῃ τῶ τῶ τῶ ἐπῆσθια τῶ ἀνήβῶ. ἢ ἴσων ὁ
 ἀπῶν δέδωκε, ἢ καὶ ἴσως ἀπὸ νόμου ἐκλήθῃ. ἐκίνῆσθῃ ὁ τῶ ὄνομα πῆ
 ἀνήβον τῶ de inofficioso, καὶ ἐπῆθῃ. ἐν λόγῶν γὰρ ἴσως ἐν ἑνὶ ὁ ἀνήβῶ ἐξ-
 οδεδωτῶν. μετὰ ταῦτα ὁ τῶ, χωρεῖ κατὰ το σκεῖπῶν κληρονόμῶ
 το λῆγατομ αὐτῶ ἀπαιτῶν ὅπῃ αὐτῶ κατελείφθῃ, ἀμῶχως λῆφῃ
 τῶ. ἀποκλείει δε τῶ de inofficioso, ἔ τέταρτον καταλιμῖ
 πανόμῶν τῶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμῶ, ἢ ἐν ληγῶν, ἢ ἐν οἰδεῖνομῶ
 μῶσῶ, ἢ mortis causa δωρεῶ. ἢ δε inter vivos δωρεῶ ὅν σιωαειθμῆται.

Sed hac

Si tutor

Igitur

εἰ μήπω γὰρ ἠδὲ τὴν ἐδόθη, ὡς γὰρ ἐκείνοις τῆς θέμασι, ὡρ ἡ διατάξις τῶν
 θεοτάτων ἡμῶν βασιλείως μίμνηται. καὶ ἐτόροις τῶν παλαιῶν νόμοις, καὶ ταῖς
 θείαις μὲν γὰρ διατάξεσιν, ἐὰν ἢ τέταρτον ποδὶ
 γίνηται τῶν παλαιῶν, ἢ δὲ ἰσοφορικῶς σχολάζει. καὶ εἰ μὲν εἰς ἑξήκοντα, ἢ
 ταρτῶν αὐτῶν δέει με καταλιμπάνειν τῆς οὐκείας ποδιστίας. εἰ δὲ δύο εἰ-
 σὶν ἢ καὶ πλείονος, ἢ τέταρτον πᾶσι καταλειφθῆν, ἀναλόγως καὶ ἑξήκοντα,
 ἢ συχάζειν τρεῖς τῶν δὲ ἰσοφορικῶς. οἷον δύο εἰσὶ, δέει αὐτῶν καταλιμπάνειν,
 ἀλλὰ μίαν ἡμῶν ἕγχιαν. εἰ δὲ τρεῖς εἰσὶ, δέει καταλιμπάνειν αὐτῶν
 ἀλλὰ μίαν ἕγχιαν.

DE HAEREDVM QUALITATE ET DIF-
 FERENTIA Titulus XIX

Necessa-
 rius

Κληρονόμοι, ὀνομαζοῦντο γινόμεν, διαίρεται δὲ εἰς τρία. τῶν
 γὰρ κληρονόμων, οἱ μὲν λέγονται νεκροσάδιοι, ἢ ἰσοφορικοί. καὶ
 οἱ δὲ σοφοὶ νεκροσάδιοι, οἱ δὲ ἑξήκοντα, ἢ ἰσοφορικοί. καὶ
 τῶν δὲ νεκροσάδιοι, ὁ οὐκείος ὁ γραφεὶς κληρονόμοι, ἢ ἑξήκοντα
 ὄντως ὀνομαζοῦντο, ἐπειδὴ καὶ βελομόμοι καὶ ἄλλων παντὶ τῶν ποδῶν
 τῶν δὲ τῶν τελοῦ τῶν, ἐνθὺς ἐλοῦσθαι καὶ νεκροσάδιοι γίνεται κλη-
 ρονόμοι. ἀμίλει, οἱ πῶς ἑσώφρως ἔχουσι τὰς οὐκείας ποδιστίας, καὶ λο-
 γίζονται, ὡς ἑξήκοντα ἀνέξεται ἢ ἄλλοι τῶν αὐτῶν καταλιμπάνειν ποδῶν
 τῶν, εἰώδασι ἰσοφορικῶς, ἢ πρῶτον, ἢ δευτέρω, ἢ τῶν τῶν βαθμῶν, ἢ
 καὶ ἐπέκεινα γραφεὶν κληρονόμων. οἷον Στίχοι, ὁ ἐμὸς οὐκείος, ἐξω κλη-
 ρονόμοι. ἰσοφορὶ γὰρ πρῶτον βαθμῶν, ἢ γὰρ δευτέρω ὄντως, ἐξω Πρῶτοι κλη-
 ρονόμοι. εἰ δὲ μὴ γίνηται, ἐξω Σίχοι ὁ ἐμὸς οὐκείος κληρονόμοι. ἢ καὶ
 ἐπέκεινα. λοιπὸν ὅσω μὴ ἐξήκοντα ἀνεχόμενα προσελθῆν τῇ κληρονομίᾳ, ἢ καὶ
 νομικῶς ὁ Σίχοι ἐλοῦσεται, καὶ γίνησεται κληρονόμοι. καὶ ἐὰν μὴ κατα-
 βληθῆ τῶν κρεδίων τὰ χεῖρα τῶν τελοῦ τῶν, μὴ δὲ ἢ ἰσοφορὶ αὐτῶν
 γίνηται ἠδὲ τῶν ὀφλημάτων, μὴ μὲν ἀνύβουσι ὁ τελοῦ τῶν, ἢ δὲ κληρο-
 νομία διαπικρᾶσκειται, ἐκείνῳ λέγοντῶν ἐκείνων, ὅτι τὰ τῶν τελοῦ τῶν
 τῶν διαπικρᾶσκειται πράγματα, ἀλλὰ τὰ τῶν Σίχου τῶν κληρονόμων. γινόμε-
 νοι δὲ οἱ κρεδίων τῶν νομῶν, ἢ διαπικρᾶσκειται τῶν, ἢ μεταξὺ ἀλλήλων
 μὴ γίνονται. μὴ δὲ τῶν τῶν τῶν ἕβρεως ἔξει, πρῶτον μὲν τῶν ἐλοῦσθαι
 αὐ, ἢ ἑξήκοντα πμῶτον. ἐπειτα κακῶν αὐτῶν προσγίνεται. ὅσα γὰρ με-
 τὰ τελοῦ τῶν τῶν οὐκείων πατρῶν ἐὰν τῶν προσπέσει ὁ Σίχοι ἢ ἐπέ-
 ρων αὐτῶν, τῶν τῶν οὐκ ἐκ προφάσεως τῆς κληρονομίας, αὐτῶν φυλα-
 χθήσεται, καὶ ἐκ γνοχληθήσεται ἑσώ τῶν κρεδίων τῶν, εἰ καὶ τὰ μαλι-
 σα ἢ τῶν τελοῦ τῶν ποδιστίας οὐκ ἐξήκοντα ἀνεχόμενα ἀπληρῶσαι τὰ ἐποι-
 φληθήσεται. καὶ ὅσοι μὴ εἰσὶ νεκροσάδιοι. σοφοὶ δὲ νεκροσάδιοι τῶν
 ἢ εἰσὶ σφοδρῶν. σοφοὶ νεκροσάδιοι εἰσὶν, οἷον ἦτοι, θυγατρῶν,
 ἢ γονοῦ

Sui autem

ρίς ληγατωροίς ἔδωκε λαμβάνειν, εἴτε βέλονται πόρσυναλίας ἀγωγὰς,
 ἢ ἴσως κινήσει τῶν ἰν ρέμ, ἢ καὶ ὑποθηκείων. πρὸς δὲ καὶ ἑτόρα χρέσιμα,
 ἢ προσημνήν διάταξις διδωσκει. τῶν δὲ ταύτης ζήτησιν ἰσχυρὸν μα
 θεῖν ἢ ὅστις τελειώτορον, ρίς αὐτῆς ἐντυγχάνοντα ἔξυμασιν. ἀλλ' ἔδωκε Sed non
 μέλει τῶν ἢ αὐτῆ διατάξις ἔσιν, ἀλλὰ καὶ τί μείζον προσέθηκεν. ὅπερ τε usque
 γὰρ ἴσως τὰ μὲν ληγατώα πολλῆς ἀκρίβειας ἐχόμενα, ὑπὲρ δὲ τῶν οὐδεῖομι
 μίωσων, μᾶλλον τῶν βέλτοισιν διατηρητέων τῶν τεσάρων, καὶ ἔδωκε
 πλατυτόραν ἔχοντα φύσιν, ἀναγκαῖον ὡς ἴσως πάντα τὰ ληγατώα ρίς οὐδεῖο
 νομίαςοις διείσῳσαι, ὡς μηδεμίαν εἶναι μὲν αὐτῶν διαφοράν. ἀλλ' ὅπερ ἐπι
 λείπει ρίς ληγατωροῖς, ἐκ τῆς τῶν οὐδεῖομιμίαςων ἀναπληρῶσαι φύσεως.
 καὶ εἰ ἐν τῇ πλεονεκτεῖ τῶν ληγατῶν, τῶν μὲν διδόναι τῶν οὐδεῖομιμίαςων.
 ἀλλ' ἵνα μὴ χυθῶν, καὶ αἰσῶμιξ πᾶσι ληγατῶν καὶ οὐδεῖομιμίαςων διαλει
 γόμενοι, ἐν αὐτοῖς ρίς τῶν νόμων προνομίαις ἀπαλωτόρας ἐπὶ τὰς τῶν νόμων
 αἰσῶς, διαχωρῶσθαι διδασκαλίας ταρῶσων ἐν ἐπισταγωγῇ, ἀξιολογώ
 τερῶν ἐνομίαςων μὲν εἶναι, πρότορον πᾶσι ληγατῶν κεισῶσιν, εἴτε μὲν ταῦ
 τε πᾶσι οὐδεῖομιμίαςων διδελθεῖν. ὅπως τῆς ἰσχυρῆς φύσεως ἰδία γνω
 ρείσῳ, ἐκ παρ' οὐθενός τ' ὅτι λοιπὸν καὶ ἐν ἔξει γνόμενοι, λεωτόραν καὶ ἀκρι
 βεσῶν ἀπορῶσθαι διδασκαλίαν. ἔ μόνον δὲ τὰ τῶν τεσάρων Non solū
 ἢ τῶν κληρονόμοις πρᾶγματα, ἀλλὰ καὶ ἀλλότρια δύνανται ληγατῶν
 εἶναι. ἔχως τε τῶν δὲ τῶν τῶν ἰδίων πρᾶγματῶν εὐρεῖσθαι. ἀναγκάζει
 τὰ γὰρ ὁ κληρονόμος προσεῖναι τῶν δὲ τῶν, καὶ διαλέγεσθαι πᾶσι ἀφορα
 σίας. καὶ εἰ μὲν ἔστιν ὁ δὲ τῶν τῶν πᾶσι, ἀφορασῶν ὁ κληρονόμος διδωσ
 ῶσθαι τῶν ληγατῶν. εἰ δὲ μὴ δυνῶν τῶν δὲ τῶν μὴ βεληθέντων, τῶν τῶ
 πρᾶγματῶν ἀσπίμῳσι παρέξει τῶν ληγατῶν. εἰ δὲ πᾶσι τῶν τῶν, ρίσι
 τῶν μοι ληγατῶν πρᾶγμα, ἐφ' ᾧ κομμώτοριον ἔκ' ἔχω, τῶν τῶν δίκαιον
 τῶν κτᾶσθαι αὐτῶν, ἔ μόνον ἔκ' ἐπφληθῆσθαι αὐτῶν τῶν κτᾶσθαι, ἀλλ' ἔδωκε
 τῶν τῶν ἀσπίμῳσι ἀπαυτεῖν δυνῶσθαι. τί γὰρ ὅτι ἐληγατῶν πᾶσι ἐμοί
 τῶν ἡμέτερον τῶν μάρτυρον. τότε δὲ ἔστι δημοσίος πλησίον τῶν ῥώμης. ἢ τῶν βασι
 λικῶν, ἢ τῶν ναῶν, ἢ τῶν δημοσίαις χρεῖαις ἀπορῶσθαι. οἷον θίασρον, κωνήγιον,
 ἢ πικρόν. πάντα ἔσθαι τῶν τῶν ληγατῶν, ἀνίσχυρα ἔσθαι. τῶν δὲ εἰρημνῶν ἢ
 μὴ πᾶσι βραχίως, ὅτι τῶν ἀλλότριον πρᾶγμα ἰσχυρῶς δύνανται ληγατῶν,
 τότε χρεῖ νοεῖν, ἢ ἴσως ἐγὼ ὁ ἀσπίμῳσι, ἢ πᾶσι ἀλλότριον εἶναι ἔδωκε. εἰ
 γὰρ ἡγεῖσθαι, ἀνίσχυρα τῶν ληγατῶν. εἰ γὰρ ἡγεῖσθαι ἔκ' ἐμοί εἶναι τῶν πρᾶ
 γμα, εἰδ' ὅτε, ἔκ' αὐτῶν κτᾶσθαι. καὶ ἔδωκε πᾶσι χρεῖσθαι ἀσπίμῳσι τῶν
 τῶν τῶν. εἰ αὐτῶν ληγατῶν πᾶσι ἀλλότριον πρᾶγμα ἐμοί, καὶ ὁ κληρονόμος
 μὴ βελόμῳσι ἀφορασῶν αὐτῶν καὶ δυνῶναι, ἢ ἴσως παρασχέει τῶν ἀσπίμῳσι
 σιν, ἀντίσθαι δὲ εἶναι φησὶ τῶν ληγατῶν, ἀσπίμῳσι τῶν τῶν ἀγνοεῖν ἀλλό
 τριον εἶναι ἔδωκε, ἢ ἴσως αὐτῶν δὲ ἐγὼ ὁ ληγατῶν, καὶ ἴσως αὐτῶν ἰσχυρῶν αὐ
 τῶν ἀσπίμῳσι εἶναι, ἀσπίμῳσι τῶν τῶν τῶν εἰδῶναι, ὅτι τῶν πρᾶγμα ἀλλ
 ὄτριον ἴσως πᾶσι ἀρα βαρύνεται τῶν ἀσπίμῳσι, ὁ κληρονόμος λέγων ἡγεῖσθαι
 1 ναα

και ἄν τεσάτωρα, ἢ ὁ ληγαταλειθῶ ἐπίσαοται φαλοκωρ αὐτῶν. καὶ λίθορ
μὲν τὸν ληγαταλειορ βαρυνέοται τῆ ἀκρδείξει. ἔ μὲν τὸν κληρονόμορ, ἀκρ
δεικνύειρ ἀναγκάζεοται. ὁ γὰρ ληγαταλειθῶ ἀκτωρ ὡρ, εἰκότως βαρυνέ
ται τῆ ἀκρδείξει. τίπθ δανεισάμηνθ παρὰ προίμου, ἐνεχυρίασθ.

Sed & si
rem suam

ἢ ἦρι ἐπίθω αὐτῶ ὡδῶ ἡδῶ χεῖρ, οἰκείορ ἀγρὸρ. τελοῦτῶ ὁ τίπθ πείρ
ἀκρδῶ τὸ χεῖθ, ἰληγατῶσὶ μοι ἔδορ ἄγρὸρ. ἀναγκῶ ὁ κληρονο
μῶ ἔξει κσταβαλεῖρ τὸ χεῖθ ἡδῶ προίμω καὶ τῆς ἐποθήκης ἰλοῦθρορ
αὐτὸ δίδουαι μοι. καὶ ταῦτα δὲ ἢ αὐτῆ χῶρα ἔχει διασίξεις, ἢ πρ καὶ
ὡδῶ τοῦ προλαβόντθ θέματθ. ἢ ἴνα ἀλλότειορ ἰληγατῶσὶν πρᾶγ
μα. τότε γὰρ ἀναγκάζεοται ὁ κληρονόμῶ κσταβαλωρ τὸ χεῖθ ἰ
λοῦθροῦ τῆς ἐποθήκης τὸ ληγατῶρ, ἐν ᾧ ἠπίσατο ὁ τελοῦτήσας
ἐποκείοται τὸ πρᾶγμα. καὶ τοῦτο σεβῆρθ καὶ αὐτωνῶ ἀντίγρα
φαν οἱ θεότατοι. εἰ μὲν τοι ὁ τελοῦτήσας ἠβουλήθ τὸν ληγαταλειορ
τοῦ δόσμορ, τῆς ἐποθήκης τὸ ληγατῶρ ἀπαλαῖξαι, καὶ ἔδορ ἰδικῶ
ἐξεφώνησθ, ἔκ ὀφείλει ὁ κληρονόμῶ ἔδορ λυτρωθῶ. ἰληγατῶ

Si res alie.
na

σῆ σοι ἀλλότειορ πρᾶγμα, ὡλῆσσαντθ μου τῆ πρῆσει τῆς δεικνύειρ γέ
γονας αὐτὸ τὸ πρᾶγματθ σὺ δόσπτης ὁ ληγαταλειθῶ. ὅπ μὲν αὐτὸ τὸ
πρᾶγμα ἄν κληρονόμορ ἀπατεῖρ ἔ δῶσαι, πῶδ γὰρ ἔ τελοῦ ἔπὸ τῶ
σῶ δόσπτεῖαι, σωωμολόγηται. ἀρα ἔ δὲ τῶ δεικνύειρ τῆσ ἀπα
τεῖρ δῶσπ. καὶ χεῖ ὄντω δεικνύειρ. εἰ μὲν ἀπῶ ἀφορασίας ἐκπῶσ ἔδορ
κινῶρ κστα τὸ κληρονόμου τῶ δὲ τεσαμῆτθ, λήθ τῶ τῆσ τὸ πρᾶ
γματθ δεικνύειρ. εἰ δὲ ἀπῶ δωρεᾶς γέγονας τῆσ δόσπτης, ἢ ἀπῶ λη
γάτθ, ἔκ ἀπατήσεις τὸ τίμημα δεικνύειρ τὸν κηνοῦα τὸν λῆσῶτα, duas lucrati
vas causas in eundem hominem et eandem rem concurrere non posse. τῶ τῆσ δύο ὡν
κῶ δῶσαι αἰτίας, εἰς τὸ αὐτῶ πρῶσωρ, ἢ εἰς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα σωτῆ χεῖρ
ἔ δῶσπ. τῶ τῶ ἡδῶ λόγῶ, ἐὰν πρῶμθ καὶ σερῶδθ ληγατῶσὶ μοι
μοι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα εἶτα τελοῦτήσῶ, ζητῶ μὲν, εἰ τῶ δύο αὐτῶ κληρονο
μου δῶσαι ἀπατεῖρ τὸ ληγατῶρ; καὶ λῆσῶ μὲν, εἰ μὲν ἐκ τῆσ τὸ ἐνὸς δεικ
νήκης ἔτυχρ λαβῶρ τὸ πρᾶγμα, ἐκ τῆ ἑτέρας δεικνύειρ ἔ λήσῶ μὲν, ἔ δὲ αὐ
τὸ τὸ πρᾶγμα. πῶδ γὰρ ὅπτε τελεῖ ἔπὸ τῶ ἐμὲν δόσπτεῖαι. ἔ δὲ τῶ
δεικνύειρ, ἔτυχρ γὰρ τὸ πρᾶγμα δὲ ὡλῆσπ δῶσαι αἰτίας κπῶσῶ μὲνθ. εἰ
δὲ πρῶτόρορ ἐκ τῆσ μᾶς δεικνύειρ ἔλαβορ τῶ δεικνύειρ, ἐκ τῆσ ἑτέρας

Ea quoque
res

ἀκωλύτως ἀπατήσω ἔ πρᾶγμα. ἔ μόνου τῶ ὄντα ἐν φύσει, ἀλλὰ καὶ
τῶ μὴ ὄντα, ἐλπίζόμενα δὲ γίνεοται, ὀρθῶδ ληγατῶσὶ μὲν, οἰορ αὐτῶ κερπῶ
αὐτῶ δῶσπ. ἔκ τῶ δὲ τὸ ἀγρῶ. ἢ τὸ μέλορ τίκτεοται, ἀπῶ τῆσ δὲ τῆσ θε
ραπαίνης.

Si eadē res

ἐὰν δύο ποιῆρ καὶ τὸ αὐτῶ ληγατῶσὶ πρᾶγμα, εἴτε con
iunctim, εἴτε disiunctim, ἢ ὅσω συμπεπλεγμένως, ἢ διηρημένως, ἔλθωσι δὲ
ἀμφότορορ ὡδῶ τῶ τὸ ληγατῶρ ἀπατήσῶ, εἰς δύο μὲν μεταξὺ αὐτῶ
τμηθήσεται τὸ ληγατῶρ. εἰ δὲ ὁ ἑτέρορ ἀρνήσῶ, ἢ γνώμῆ, ἢ τύχη γνῶμῆ
μὲν, ἐπειδὴ ὀρεπυσιώτῶσῶ ἔ ληγατῶρ. τύχη δὲ ἐπειδὴ ζῶντθ ἰτελοῦ
τισθ

οι γεωργουῦντες οἰκίται, βοῦς, ἀφῶτρα, δίκελαι, καὶ ὅσα τριαῦτα. εἰς συλλογῶν ἀρίπαια καὶ τὰ τρίσις ὅμοια. εἰς μετακρημῶν δὲ οἶον ἀμαξαι, κῶφιοι καὶ τὰ τρίσις παραπλήσια. εἰς παραφυλακῶν πίθοι, κῶραμοι φαίκοι, καὶ ὅσα τριαῦτα. ἐπειδὴ σοι ταῦτα προτεθῶρηται, ὄρα λοιπὸν τὸ προκείμενον. ἐληγάτῳσά σοι ἔρ ἑμὸν οἰκίτω μετὰ τὸ πεκουλίον αὐτῷ. ὑπὸ γῆσας τῆ πρὶς τῆς ἀσθῆνης, ἡλυθῶρῳσε ἔρ οἰκίτω, ἢ ἀεπρίσσε αὐτόν, ἢ σωίβη αὐτῷ τελευτήσαι. ἔ μόνον ἐπ' αὐτῷ ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πεκουλίῳ ἔ ληγάτῳρ ἀεπρίσσει. τῷ γὰρ πρῶτῳ μὴ σωζομένων, ὑφείσαναι ἔ δύνανται τὰ παρακρουθήματα. ἔ αὐτὸ ἔστιν εἰ καὶ ληγάτῳσῳ ἔρ ἑμὸν ἀγρόν ἰνδιδεῖται, ἢ μετὰ τῷ ἰνδρουμένῳ. ὑπὸ γῆσας δὲ ἔστιν ἐκπρὶσσω. καὶ ταῦτα γὰρ ἐπειδὴ ἔ ἰνδρουμένῳ τὸ ἀγρόν ἔστι παρακρουθήματα, ἀεπρὸ βεθῆσεται ἔ ληγάτῳρ, καὶ ὑπὸ τῷ ἰνδρουμένῳ τῷ. ἐληγάτῳσῳ σοι τῷ ἐμῶν ἀγῶν τῷ προβατῶν, σωίβη μετὰ ταῦτα εἰς ἔρ πρόβατον τῷ πᾶσαι ἀγῶν ποδισῶναι, δύνανται ὁ ληγάτῳρ ἔ ποδισῶναι φῆρ ἀπατῆρ πρόβατῳ. τῷ ἐμῶν ἀγῶν ἐληγάτῳσῳ σοι, ὅσα μὴ προβατῶν ἔχῳ. ὑπὸ γῆσαντῳ μου σωίβη ἄλλων ὑπὸ τεχῶν, γῆνίδαι αὐτῷ ἔχῳ καὶ πρῶτῳ. καὶ τὰ μετὰ τῷ ποίσιρ τῆς ἀσθῆνης ὑπὸ πικτόμῳ, σωαειθῆσεται τῆ ἀγῶν, καὶ πάντα λήφεται ὁ ληγάτῳρ, ὡς φῆσι ἰουλιανῳ. ἢ γὰρ ἀγῶν, ἔρ τί σῶμα ἔστι σωεσθῶν ἐκ ἀσθῆνης κεφαλῶν, ὡσπῶ καὶ ἢ οἰκία ἔστι ἔρ σῶμα, σωεσθῶν ἀρῶ σωλωμένων λίθων, ἢ ὑλῶν. ἀμίλει, ἐάν οἰκίαν σοι ληγάτῳσῳ, μετὰ δὲ ἀσθῆνῶν κίονας, ἢ μαρμαρα προδῶ, καὶ ταῦτα λήφῃ τὰ προεθῶναι.

Si grex τα. ἐληγάτῳσῳ σοι τὸ ἐμῶν οἰκίτῳ τὸ πεκούλιον, ἔχῳ πρῶτον δῆλα νομοσῶν. εἴτε γῆνῆται πρῶτῳ καὶ δῆλα, εἴτε πρῶτῳ ἔμῳ, ἔστι σὲ ὄρα ἔρ ληγάτῳρ, εἴτε κῶρδῳ ἔστι, εἴτε γῆνῆται. ἔχει ταῦτα ὡς ἢ προεθῶναι. προχωρησίς ἔστι τῷ μῆνῳ ληθῶντων ληγάτῳρ ἢ εἰς κληρονόμῳ παραπρῶτῳ. ὅπῳ δὲ ἔστι ἔρ αὐτεξῶν ὁ κληρονόμῳ, ἔστι ἔρ οἰκίτῳ ἔστι ὁ δῶτῳ τῆς. ὅπῳ γὰρ δύνανται ἐγὼ ὁ αὐτεξῶν, πρὸ τῆς λήφῳ ὑπὸ ἔρ ἑμὸν παραπρῶτῳ κληρονόμῳ, ἔστι ὁ οἰκίτῳ προεθῶναι ἔρ δῶτῳ. ὁ δὲ μὴ δύνανται προχωρῆρ, μὴ δὲ εἰς κληρονόμῳ μετὰ πρῶναι, ἔστι δῶτῳ τῆς ἔρ προεθῶναι. προχωρῆρ δὲ τὰ ληγάτῳρ, ἐπειδὴ κατῳρῳ εἰς ἡμῶν. κατῳρῳ δὲ ἔστι, ἢ τῆς ἀγῶν ἀρῶν. ἀρῶν δὲ ὑπὸ μὴ τῷ πρῶν, a morte testatoris. ἢ ὡσπῳ μετὰ δῶτῳ τῆς ἀσθῆνης. ὑπὸ δὲ τῷ ἀρῶν, μετὰ τῷ ἔρ τῆς ἀρῶν. πᾶσαι μὴ γὰρ ab adita hereditate προχωρῆρ τὰ ληγάτῳρ. ἀλλ' ἐπειδὴ ἔστι τῆς ληγάτῳρ ἔρ ὑπὸ δῶτῳ, ὅτε νοσῶντας, ἔσπῳ τῆς τῆς ἀρῶν, ὡς τε αὐτῆς μὴ ἀρῶν τὰ ληγάτῳρ, μὴ δὲ ὑπὸ ἔρ αὐτῷ ἀρῶν κληρονόμῳ, ἢ ἔρ ἔστι ἢ ὡσπῳ, ὡς τε a morte testatoris γῆνῆται τῷ προχωρησίρ, ἢ ἔρ κατῳρῳ. ἐπειδὴ ἔρ ὁ χῶν, ἔρ ἢ τῆ γῆνῆται ἀρῶν τῶν κληρονόμῳ.

Si grex

Si peculiu

κληρο

κληρονομάσει. εἰσι δὲ ἐν ῥῆϊ καὶ σήμερον ληγάτα πινὰ ὄρα τῶν τῶν κληρονομῶν περι-
 ρείσασιν, ab adita hereditate καὶ ἢ ἀρχαῖον ἔχοντα τῶν προχωρησιν. ἐπει-
 δὴ σοι ταῦτα προτεθεώρηται, ὄρα λοιπὸν ἢ προκείμενον. σίχου τοῦ ἐμοῦ οἰκί-
 τοῦ ἐληγατῶσα ἢ περούλιον. μὲν τῶν ἐμῶν τελευτῶν πρὸ τῆς ἀδιτρί-
 οῦ, σίχου ὁ εἰρημνός, προσεκτῆσαι πινὰ. ἄρα ταῦτα τίνι ἔσαι κέρδιον;
 ἢ τῶν μὲν παρὰ τῶν κληρονομῶν, ἢ δὴ δέσεται τῶν ληγαταρίων; καὶ φησὶ
 ἰσλιανός, εἰ μὲν αὐτῶν τῶν σίχων ἐλευθέρωσιν ἐν τῇ δὴ δέσεται, ἐληγατῶσιν ἢ
 οἰκίον περούλιον, ἄρα ὅπου πρὸ τῆς ἀδιτρίων τῶν κληρονομῶν ἐπεκτῆ-
 σαι, αὐτῶν δὴ δέσεται. ὄρα πρῶτον λογισμὸν ὀφείλου. ἐπειδὴ τὸ πρῶτον λη-
 γῶν ἢ ἡμέρα, μετὰ τῶν ἀδιτρίων τῶν κληρονομῶν προχωρεῖ. καὶ εἰ
 a morte testatoris, προχωρεῖ ἢ ληγάτων, ἢ ἡμερῶν αὐτῶν κληρονομῶν. τῆς
 γοῦ ἀλλοιότητος, τίς ἢ αἰτία; οἶδας, ὅτι προχωρησὶς ὄρα, τῶν μὲν κτη-
 νῶν ληγάτων ἢ εἰς κληρονομῶν παρατηρή. ἔτι ὁμοῦ ὁ σίχου ἢ λη-
 γατῶσιν αὐτῶν περούλιον, ἢ τίνα μεταφορῶν ἐμελεῖ πρὸ τῆς ἀδιτρί-
 οῦ; ἢ κληρονομῶν ἐν ἡδύατος οἰκίτης γὰρ κληρονομῶν ἔχει δὴ δύναι-
 ται. ἀλλὰ προσορίσει τῶν δὴ δέσεται. καὶ τίς τῶν δὴ δέσεται πρὸ ἀδιτρί-
 οῦ; εἰκότως ὁμοῦ ἀπροχωρησὶν μὲν ἢ ληγάτων. μετὰ δὲ τῶν ἀδιτρί-
 οῦ ἐπειδὴ γέγονεν ἐλευθέρωσιν, καὶ κληρονομῶν ἔχει δύναιται, εἰκότως
 καὶ προχωρησὶν ἔχει ἢ ληγάτων. ἰδὸν τίνω θίμα ὁ κατὰ τῶν παλαιῶν νο-
 μῶσιν ἔχει σήμερον ab adita hereditate τῶν προχωρησιν. εἰκότως ὁμοῦ,
 ἐπειδὴ πρὸ τῆς προχωρήσεως ἠνέθη ἢ ληγάτων, πάντα καὶ τὰ προσκτι-
 νῶντα, ἢ σίχου ἢ ληγαταρίων παραγίνεται. εἰ δὲ δὴ τῶν πινὰ ἢ σίχου
 τῶν οἰκίτων περούλιον ἐληγατῶσα, τὰ μετὰ τῶν ἐμῶν τελευτῶν πρὸ ἀδι-
 τρίων προσοριεῖται, μὲν παρὰ τῶν κληρονομῶν. ἢ γὰρ τῶν λη-
 γῶν, a morte testatoris προχωρεῖ. ταῦτα δὲ λέγω, ὅτι τὰ κτηνῶντα μετὰ
 τῶν ἐμῶν τελευτῶν ἐδίδεται τῶν ληγαταρίων. εἰ μὴ ἄρα τὰ ὑπὸ γῆμόμνα,
 ἐν πτωρῶν πλεγματῶν ὄντων ἐν τῶν περούλιον προσέγινον. οἶον θορῶν
 πινὰ ἢ τῶν περούλιον, καὶ τῶν κτηνῶν. ἀγρὸς καὶ γῆσῶσιν ἐν ταῦτα κλη-
 ρί. ὄφαισι δὲ εἰδέναι, ὅτι ἐλευθέρωσιν τῶν οἰκίτων ἐν δὴ δέσεται ἢ χ
 ἔπειτα ἢ περούλιον. εἰ δὲ inter vivos αὐτῶν ἐλευθέρωσιν, λήφεται τὸ πε-
 ρούλιον ὁ ἐλευθέρωσιν. εἰ μὴ ἄρα ἰδικῶς ἀδεμωτῶσιν αὐτό. ἔστι γὰρ σι-
 βῆσιν καὶ αὐτῶν αὐτῶν ἀντίγραφοι οἰκίτων. ὁ δὲ ἐμὸς οἰκίτης ἔχει ἐν πε-
 ρούλιον ἢ μόνον ὅσα κτῶντα δὴ οἰκίτης αἰτίας. ἀλλὰ καὶ αὐτῶν διαπα-
 νήσιν πινὰ ἐμὲ τὸν δὴ δέσεται τούτου αὔξει τὸ περούλιον. οἶον ἔχει τῶν χι-
 λίων νομισμάτων περούλιον. ἔχει ὅσα αὐτῶν ἐπὶ νομίσματα, αὐ-
 τῶν πινὰ ἐμὲ διαπανήσιν, ἔσαι τὸ περούλιον χιλίων καὶ ἑκατὸν νο-
 μισμάτων. εἰ τοίνυν τὸν τοιοῦτον οἰκίτην ἐλευθέρωσιν ἐν δὴ δέσεται, ληγα-
 τῶσιν δὲ αὐτῶν τὸ περούλιον, ὅτι μὲν λαμβάνει τὰ χίλια νομίσματα
 σιωμολόγηται. ἄρα δὲ καὶ τὰ ἑκατὸν ἀπὸ ἑταυρῶν πινὰ ἐμὲ διαπανή-
 σιν; οἱ αὐτοὶ βασιλεῖς ἀντίγραφοι, μὴ ἔχει αὐτὸν ἢ τούτοις ἀπαί-
 ται

Peculium

ὡς λίσσονται οἰκίτω, καὶ ἔχ' ὁμοφωνοῦσι, μὴ ἀπ' ἄλλουδα ἢ ληγαίην. εἰ καὶ
 τῆς πλείοσι τῶν νομικῶν ἐκιδόκει ἔδωκε, ἔναντιοι μὲν οἱ τῶν ἡσυχῶν ἔχοντι.
 ἀλλὰ τῶν γραιῶν ὅπως ζῶντα, ἢ ἡρι ἐλεκτῶν, τύχη ὡς τρεπείμ καὶ τῶν
 ἐκείνων ἀναμνήσιν κείσιν. κλήρου γὰρ ἡρι λαχμον' γινομένην, ὡς ἔδωκε παρ' ἡ
 ἄλλων ὁ κλήρῳ, ἐκείνοισ' ἔχει τῶν ὅπως ζῶντα, ἢ ἡρι ἐλεκτῶν. καὶ εἴς' ἄλ
 λους συλληγαταίεσσι, ἢ συγκληρονόμοισι ἔπειτα τῶν κἀκείνοισι λαμβά
 νειν, ὅν' ἐπελέξατο, ὁ ἑὸς κλήρῳ πμθεῖσι. ἐκείνοισι δὲ ληγαίεσσι διυ
 νωμεθα μόνοις, μεθ' ὧν ἔχοντι τρισημῆτα φακτῶντα. ἰνκὸρτοῖς
 προσώποις, ἔτε ληγάτα, ἔτε φιλομμίωσα ἡσυχάτιμ πάντιν' ἔξδωκε. καὶ ἔ
 μόνον ὡς παλαιῶν ἔδωκε κρατεῖ, ἀλλ' ἔτε σραπώτοις ὡς τετραπῶτοι, ὡς
 ὡς τετραπῶτον ἀδελφῶν ὁ θεότατῳ. ἰνκὸρτον δὲ προσώποισι ἔστιν, ὅπου
 ἀδελφῶν κείσιν ὁ τρισημῆτα ἡσυχῶν ἑὸς κλήρῳ, πῶς οὐ ὀρωτῶμεν, ἔτεμ σα
 φῆς εἰπέμ δῶντα. οἰοῦνται πῶς οὕτως εἶπεν, ὅς πῶς δῆποτε τῶν ἐμῶ ὑπὸ
 τῶν ἰδίαν θυγατέρῳ πῶς γάμον ἡσυχάτιμ, λαμβανέτω παρὰ τοῦ ἐμοῦ
 κληρονόμου τῶν δὲ τῶν ἀγρόν. ἢ οὕτως, τῆς πῶς μετὰ τῶν ἐμῶν τελευτῶν
 ἡσυχῶν μὲν οἱ κῶντες, διδόντω ὁ ἐμὸς κληρονόμῳ τῶν νομίσματα. ἰν
 κὸρτον καὶ ταῦτα ἢ προσώπων. ἀδελφῶν γὰρ ἔστι τῆς μέμει τῶν ἰδίαν θυγα
 τῶν διδόναι πῶς γάμον τῶν παιδῶν τῶν τρισημῆτα, ἢ τῆς μέμει δῶν
 ἡσυχῶν, ἢ ἡρι ἀρδῆκοντα μετὰ τῶν ἡσυχῶν ὑπατῶ. ὀρωτῶ
 μεν γὰρ ὁ τρισημῆτα πῶς αὐτῶν, ἔκ' αὐτῶν εἶπεν τί σαφῆς. καὶ ἔτῳ δὲ τῶν
 ἡματα δῶντα ὑπὸντα. καὶ ἰδουθῶν δὲ ἰνκὸρτῶν προσώπων ἡσ
 ἡσυχῶν πανομένην, ἄλλοισι ἔστιν. ἢ ἡσυχῶν γὰρ ὀνομασί εἴς' οἰκίας ἢ ἡσυχῶν
 ἰδουθῶντα. ἑὸς δὲ κῶντα δῶντα ζῶντα, ἰνκὸρτῶν προσώπων
 ἡσυχῶν ληγαίεσσι. οἰοῦνται εἶπω, ἐκ τῶν νῦν ὄντων μοι συγγενῶν, ἐκ
 τῶν ἐμῶν θυγατέρῳ λαβῆ πῶς γάμον, λαμβανέτω παρὰ τοῦ ἐμοῦ κλη
 ρονόμου τῶν δὲ τῶν πῶν. ἢ οὕτως γὰρ ἢ μὲν προσώπων ἀδελφῶν, ἢ δὲ δῶν
 ἡσυχῶν, τῶν τῶν ἢ ὀμῶς δῶντα. εἶπεν γὰρ τῶν νῦν ὄντων μοι συγγενῶν. ὄν
 τῶν δὲ ὁ ἀειθῶς δῶντα ἔστιν. ἰνκὸρτῶν προσώπων ἡσυχῶν ληγαί
 ἡσυχῶν, διηλονόπι ἀνῶσα ἢ ἡσυχῶν. εἰ δὲ ἡσυχῶν πῶν ὁ κληρονό
 μος ἔδωκε ἡσυχῶν, ἢ δῶντα ζῶντα ἡσυχῶν. ἔδωκε γὰρ τῶν θείαις πῶν
 ἡσυχῶν ἡσυχῶν. ὁ ἀμῶντος πῶν, ἢ οἰκῆ τῆς ἰνκὸρτῆς προσώπων,
 ἢ ἡσυχῶν αὐτῆς ληγαίεσσι. ἢ δὲ ἀμῶντος πῶν, ὅς τε
 ἡσυχῶν ἢ γίνετ' κληρονόμος. διὸ ὁ ἐκ τῶν ἡσυχῶν πῶν πῶν ἡσυχῶν
 ληγαίεσσι καὶ τῶν ἡσυχῶν, ἢ ἡσυχῶν ἢ ἡσυχῶν. ἀλλὰ ταῦ
 τῶν μὲν πάντα ἢ ἢ παλαιῶν. διὰ τῶν δὲ τῶν ἡσυχῶν βασιλείας, ἢ τῶν αὐ
 τῶν κῶντα κείσιν, ἀπαρ ἔδωκε ἢ τῶν ἰνκὸρτῶν παραδόξως δῶντα. ἢ μὲν
 νομῶν κληρονόμοις, ἀλλὰ καὶ ἢ ληγαίεσσι, καὶ ἢ φιλομμίωσιν. σαφῆσα
 τῶν δὲ ἢ ἡσυχῶν διὰ τῶν ἀναγνωθῆσα, δῶντα ἡσυχῶν. ἐπί τῶν
 δὲ ἰνκὸρτῶν δῶντα, ἢ δὲ ἐκ τῆς πῶν ἡσυχῶν δῶντα, ὅφει
 λει γὰρ εἶναι πῶν. εἰ γὰρ ἢ ἡσυχῶν, σαφῶς τῆς οἰκίαις παλοῖ
 ἡσυχῶν

Legari Incertis

Libertas

Sub certa

Incertis autem

Posthumo

Sed nec hu ius modi

Tutor

ἢ τῆς αὐτοῦ προσασίας κεφαλικοῦ ἡλυθθῶσθαι κινδύνου, ἰσχυρὸν τὸ
 ληγατόν ἔσται τὸν καιὸνα τὸν λέγοντα, *falsa causa legatum non perimit*. εἰ
 μὴ ῥι αἰρετικῶς τῷ αἰτίῳ διεφώνησα, ἐνρίθῃ δὲ ἴσθῃ ἢ αἰτία, λήψεται
 τὰ δὲ ῥι ὁ ληγαταίῳ. ἔπειρ γὰρ οὕτως, ληγατῶν πῆν ῥι ἀχρὸν, εἴγε
 δῶκῃσε τὰ ἐμὰ πλάγματα. εἰ μὴ γὰρ δῶκῃσε, λήψεται ὡς τῆς αἰρίσεως
 ἡλυθῶσθαι. εἰ δὲ μὴ δῶκῃσε, ὡς τῆς αἰρίσεως ἀδενῶσθαι, τὸ τῷ ἴσθῳ τρώω,
 εἰ δὲ μὴ ἀγωγὴ ἴσθῳ ληγαταίῳ δρθήσεται. ἔχει ταῦτα ὡς ῥι πρὸθεω
 εἰ. ἐπειδὴ αὖ ἐν καὶ ῥι αὐτῷ πρὸσωπῳ ποῦσθαι τὰ δίκαια τὸ γινῶσθαι, *An seruo*
 καὶ τὸ γινῶσθαι, ἢ γινόμενῃ καὶ ἴσθῳ ῥι τρώπῃ κρηφῶσθαι, τὸ τῆσι σύγ- *haredis*
 χυσις, ἀχρὸ βγῖνσι τῷ δίκαιῳ. εἰ δὲ ῥι κατ' ἑαυτὸ δύναιται κινεῖν δι-
 κησῆσθαι. καὶ κῆνο δὲ πάλιν ὀφείλεις εἰδῆσαι, ῥι πρὸ ὀλίγων εἰρημῶν, ὅτι
 κατὰφορὰ ῥις ληγατῆρι δῶσι, ῥις μὴ πῆν ῥοις, ἢ τὸ τῆσῳ τῷ τελοῦτῃ,
 ῥις δὲ αἰρετικῶς ἢ τῆς αἰρίσεως ἔκβασις. ἐπειδὴ σοι ταῦτα προτεθεῶσθαι
 τα, ὅρα λοιπὸν ῥι προκείμῳ. τελοῦτῳ τῆς γινῶσθαι τὸ με κληρονόμῳ. εἰ
 τα σίχω ἴσθῳ οἰκίτῃ ληγατῆρι κατέλιπε παρ' ἐμῶ. ζητῶν εἰ δρθῶς κα-
 τῆσθαι ῥι ληγατῆρι. ἐπειδὴ εἰς ἐν πρὸσωπῳ σωτῆσθαι τὰ δίκαια τὸ
 γινῶσθαι, καὶ τὸ γινῶσθαι. ἐγὼ γὰρ εἰμι εἰς οἰα κληρονόμῳ ὡρ, ἐγὼ
 πάλιν αὐτῳ οἰα δῶσθαι ὡρ. ἐπειδὴ ὡρ εἰς ἐμὶ σωῖσθαι ῥι δίκαιον
 τὸ γινῶσθαι, καὶ τὸ γινῶσθαι, συγχέεται ἢ δίκη. ἀλλὰ πῆν λέγῃσε
 ῥι νομικῶν, ὅτι δῆι προσέχει τῇ κατὰφορῳ. τὸ τῆσι ὅτι ἀρμόζει ἢ τὸ λη-
 γατῶ ἀγωγῆ. καὶ εἰ μὴ κατ' ἐκῆνον ῥι χρόνον ἀλλήλων κηχῶσθαι τὰ
 πρὸσωπα τὸ κληρονόμῳ, καὶ τὸ ληγαταίῳ. εἰκὸς γὰρ ὡρ γινῶσθαι τὸ
 δῶσθαι, σίχω ῥι ἐμὸν οἰκίτῳ ἡλυθῶσθαι, ἢ διεπῆσθαι ἐπειδὴ δῶσθαι
 νεται τὰ πρὸσωπα ῥῶσθαι ῥῶσθαι. εἰ δὲ ῥι ἴσθῳ καίῳ τῆς τελοῦτῆς τὸ τῆσῳ
 τῶσθαι ἢ ἐνρίθῳ ἐγὼ ῥῶσθαι ῥῶσθαι ῥι ὡρ καὶ ληγαταίῳ, ἀ-
 πῶσθαι ῥι ληγατῆρι, δῶσθαι ῥι εἰρημῶν λόγον. ταῦτα ῥι ὡ πῆν κατῆ-
 λείφθαι. εἰ δὲ αἰρετικῶς, σιχοπῆν δὲ ἐπὶ τῷ τελοῦτῳ τὸ δῶσθαι, ἀλλ-
 ῶ τῷ ἔκβασις τῆς αἰρίσεως. καὶ εἰ μὴ διεπῆσθαι ἢ αἰρίσεως ἔνρι ῥι σίχω ἢ
 ἡλυθῶσθαι, ἢ ἐτῶν ὄντα οἰκίτῳ, ἰσχυρὸν ῥι ληγατῆρι. εἰ δὲ ταῦτῆς παραι-
 ῥῶσθαι, ἐμὸς ῥῶσθαι ἢ ἐνρίθῳ, ῥι ληγατόν αὐτῶσθαι. ταῦτα μὴ
 πῆν. ῥι δὲ κατῆσαν, οὕτως ῥι. ἀλλ' ῥι μὴ γὰρ ῥῶσθαι αἰρετικῶν, ἀληθῶς δῶσθαι
 ῥι προκείμῳ, ὅτι δῆι σιχοπῆν τῷ ἔκβασις τῆς αἰρίσεως. ἀλλ' ῥι τῶν
 πῆν, ἀμα τῇ γραφῇ ῥι ληγατόν ἀχρῶν δῶσθαι, δῶσθαι ῥι κατῆσαν κα-
 νόνα τὸν λέγοντα. πάντα τὰ ληγατά, ὅσα ἡμεῶν ἀχρῶν εἶναι, εἰ-
 ῥι παραχρῆμα μετὰ τῷ ποίησιν τῆς διαθήκης ἐτελοῦσθαι ὁ τῆσῳ
 τῶν, ταῦτα μὴ διὰ τοῦτο ἐπιβεβαιουῦσθαι ἐπειδὴ σωῖσθαι πολὺν αὐτόν
 ἐπιβιδῶναι χρόνον τῇ ποιῆσιν τῆς διαθήκης. ὡς τε χῶρα γινῶσθαι ἴσθῳ
 κληρονόμῳ, σίχω τὸν ἴδιον οἰκίτῳ, ἢ ἐκποιῆσαι, ἢ ἡλυθῶσθαι. εἰ γὰρ
 ἀμα ἴσθῳ ποιῆσαι τῷ διαθήκῳ ὁ τῆσῳ ἐτελοῦσθαι, ἡμεῶν ὁ οἰ-
 κίτῆς ῥῶσθαι ἢ ἐνρίθῳ τοῦ κληρονόμου. τί δὲ ὅτι ἐκ τοῦ γινῶσθαι
 τῆσῳ

An seruo haredis

131

εἰ δὲ ὁ κληρονόμος ἀπατιθήσεται, ὁ δὲ ἔρμ κληρονόμος ἔρμ λίσουτα, ἀγωγὴ ἢ
 κληρονόμος μὴ ἀρξάμεν, ἢ τῶν ἡμετέρων εἰς ὁμοίαν κληρονόμου. ἔρμ αὐτὸ
 καὶ ἡδὲ ληγαταρίσ. εἰάν γὰρ εἰπω ληγατῶν Πείμω νομίσματα εἰ, μεθὲ
 τελευτήσῃ, ἀντιπῶσα ἔρμ ληγατῶν. εἰτε γὰρ αὐτὸς δύνάται ἀπατιεῖν ὁ δὲ
 τὰ εἴματα τῶν τελευτῶν, εἰτε ὁ αὐτὸς κληρονόμος, ὁ δὲ ἔρμ κληρονόμος ἔρμ λίσου
 τα, ἀγωγὴ ἢ ἀφ' ἡμῶν μὴ ἀρξάμεν, ἡδὲ εἰς ἡμετέρων εἰς ὁμοίαν κλη
 ρονόμου. καὶ ἔρμ pridie quam heres aut legatarius morietur, τῶν ληγατῶν ἔρμ
 πρὸ ἡμέρας τῆς τῶν κληρονόμου ἢ τῆς τῶν ληγαταρίσ τελευτήσῃ, ἀρξάμε
 ἔρμ. οἷον εἰάν εἰπω πρὸ μᾶς ἡμέρας τῶν μέλειν τελευτῶν ἔρμ ἔμὸν κληρονό
 μου, ἢ τῶν μέλειν τελευτῶν ἔμὸν, ληγατῶν πῶς εἰ νομίσματα. ἀδνη
 λῶ ἢ ἡμέρας ἢ πρὸ μᾶς τῆς τελευτήσῃ. μεθὲ γὰρ τῶν τελευτῶν, τότε εἰς
 ἔρμ παρελθὼν ἀνατρέχουτα λίσουτα, ὅτι ἢ χθὲς ἡμέρας, πρὸ μᾶς τῶν τῆς τε
 λευτήσῃ. καὶ ἐπειδὴ ἐκ τελευτήσῃ κληρονόμου ἀναλαμβάνεται, πάλιν εἰς ἔρμ post mor
 tem ἐπιπίπτει. ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς αὐτῆς ἡξίωσιν ὁμοίαν ἔρμ ἡμῶν βασι
 λείσ διορθώσεως, ἢ ἰσχυρὸν παρέχωρ, εἰς οὕτω κληρονόμου ἀναλαμβάνουσι, πρὸς
 μῆμισιν τῶν κληρονόμου. τὰ γὰρ οὕτω κληρονόμου ἀναλαμβάνουσι ἀδνη
 μῶσα, εἰδὲ χουρ οἱ παλαιοί, ὁμοίαν ἀναλαμβάνουτα τὰ ληγατῶν. ὡς τε οὕτω εἰς ἡμέρας
 τῶν εἰς ὁμοίαν ἀναλαμβάνουτα ληγατῶν καὶ κληρονόμου εἰς. ἔρμ γὰρ ἀμφοτέρω
 ἔρμ. καὶ ἔρμ ræna nomine κληρονόμου ἀναλαμβάνουτα ληγατῶν, ἢ ἀδνη μῶσα
 ἔρμ, ἢ ἰσχυρὸν ἀφαιρέσῃ, ἢ κληρονόμου ἀναλαμβάνουτα, ἢ κληρονόμου ἀναλαμβάνουτα, ἢ
 ἔρμ. ræna nomine ληγατῶν ἀναλαμβάνουτα δὲ, ὅτι πρῶτα χεῖρ κλη
 ρονόμου ἀναλαμβάνουτα. ὅπως μᾶλλον κληρονόμου ἢ κληρονόμου. ἐπειδὴ γὰρ
 κληρονόμου ἀναλαμβάνουτα, προσέτατῶν γίνεσθαι πρῶτα παρὰ τῶν κληρονόμου,
 καὶ βίαν αὐτῶν ἐπιγράφου τῶν πρῶτα, καὶ ὅτι εἰς αὐτῶν κληρονόμου ἀναλαμβάνουτα,
 εἰτε οἱ κληρονόμοι τῶν κληρονόμου ἀναλαμβάνουτα βελήσεω ἀρξάμεν, ὁ δὲ εἰς
 ἀναλαμβάνουτα οἱ ἀνθρώποι κληρονόμου ἀναλαμβάνουτα τὰ παρὰ αὐτῶν κληρονόμου, λοι
 πῶν ἐπιγράφου χεῖρ κληρονόμου πρῶτα. εἰ ἢς ἢ ἀναγράφου ὁ κληρονόμος πρῶ
 τῶν τῶν καὶ παρὰ σιωπῶν. καὶ εἰπωμεν ὡς ἡδὲ θέματα ἔρμ πρῶτα νόμινε κλη
 ρονόμου. οἷον εἰσω μετ' ὁ δὲ κληρονόμος, ἀδνη μῶσα δὲ τῶν κληρονόμου ἀναλαμβάνουτα
 πρὸς γὰρ πῶς ἢ καὶ ἐκ τῶν κληρονόμου, μὴ ἀδνη μῶσα. εἰ δὲ τῶν κληρονόμου ἀναλαμβάνουτα
 πρῶτα, ἀδνη μῶσα, ἢ νομίσματα. ἢ καὶ οὕτως, ὁ κληρονόμος, εἰάν ἔρμ
 ἔμὸν οἰκίτω σίχην ἐκ κληρονόμου, ἢ ἐκ τῶν κληρονόμου μὴ ἐκ κληρονόμου, πῶς ἢ νομίσμα
 τα ἀδνη μῶσα. εἰ ἔρμ γὰρ ἔρμ ληγατῶν ὁμοίαν ἀναλαμβάνουτα κληρονόμου, ἢ κληρονόμου
 ὁμοίαν ἔρμ ληγατῶν ἢ κληρονόμου ἀναλαμβάνουτα. εἰ μὲν γὰρ πληρώσει τὰ ἔρμ τῶν
 ἢ αὐτῶν εἰς κληρονόμου, καὶ μὴ ἐκ κληρονόμου. εἰ μὲν γὰρ πληρώσει τὰ ἔρμ τῶν
 τελευτήσῃ εἰρημῶν, εἰ δὲ κληρονόμου. εἰ δὲ κληρονόμου, ἢ κληρονόμου ἔρμ
 ληγαταρίω γίνεσθαι. ἐπεὶ δὲ τὰ ληγατῶν, εἰσωμῶν καὶ κληρονόμου τῶν πρῶτα
 ἔρμ ληγαταρίω κληρονόμου ἀναλαμβάνουτα, εἰ μῶσα τῶν κληρονόμου. ἡδὲ ἔρμ δὲ εἰ
 τῶν ὁμοίαν ὁμοίαν ἀναλαμβάνουτα τὰ ληγατῶν, τὰ ræna nomine κληρονόμου
 ἀναλαμβάνουτα κληρονόμου, ὅτι καὶ κληρονόμου ἀναλαμβάνουτα εἰς βασιλικῶν, ἢ αἰς σημαίνου
 ται

Ræna quoque

ται, μηδὲ βασιλεία ἀνίχεσθαι λαβῆναι ἢ πρῶτα νόμους καταλειφθῆναι ληγαί-
 γη. ἀλλ' ἔδὲ στρατιωτικῆ δαθῆκη, βίβαιοι οἶδε ἢ πρῶτα νόμους ληγαί γη κα-
 ταλειφθῆναι. εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἄλλως αἰ τῶν στρατιωτῶν βυλίσεις ἐν ταῖς
 δαθῆκαις, ὡς νομολογίασι κρατῶσι. ἀλλ' ἔδὲ ἐλευθερία πρῶτα νόμους κα-
 ταλειφθῆναι, ἢ βίβαιοι ἔχει. ἔδὲ κληρονόμοι πρῶτα νόμους, ἰσχυρῶς τίς
 γραφῆι ὡς σαβίνου φησί. οἶον ἰαὶ πρὸς οὕτως εἶπεν, τίπιθ' ἔσω μου κληρονό-
 μοθ', εἰ μίμει δίδουαι τῶν ἰδίαν θυγατῶρα πρὸς γαμορ σείω. ἰαὶ δὲ ὁ τί-
 πιθ' τῶν ἰδίαν θυγατῶρα, μὴ ἐκδῶ σείω πρὸς γαμορ, ἔσω αὐτῶν συγκλη-
 ρονόμοθ' ὁ σείθ'. ἀχρησθ' ἢ τὸ σείθ' ἔσασις. ὡσπερ γὰρ λαπεί γη κληρο-
 νόμοι, ἢ τὸ ληγαί γη δόσις, οὕτω καὶ ἢ λαβῆναι συγκληρονόμοι ζημεί αἰ-
 τῶν. ἀφαιρέται γὰρ ἢ ἡμῶν τῆς κληρονομίας. ἀλλὰ τῶν τριαύτω ἀκρίβει-
 αι ὁ θεϊότατθ' ἡμῶν βασιλεὺς ἐκ ἀρίστασιν αὐτῶν, γηνικῆ δαταξεί ποδῶ
 εἰλγν εἰπῶν. εἰ καὶ πρῶτα νόμους πῶτα καταλειφθῆναι ἢ ἀδεμπτῶν, ἢ εἰς ἐτέ-
 ρου μετγενεχθῆναι, μὴ δεσάσαι ταῦτα τῶν λοιπῶν ληγαί γη, ἐν οἷς δίχα πρ-
 κῆς ἢ δόσις, ἢ ἢ ἀδεμπτῶν, ἢ ἢ τρασλατῶν δῆσι. δειρημῶν δειροτό-
 κεινῶν, ἀ πνα, ἢ ἀδύατα, ἢ τίς νόμοις ἀπικτορδμῶν, ἢ ἄλλως δῆσι ἐφύ-
 βεισα, ἢ ἢ ἐπνείδισα. τὰς γὰρ τριαύτας τῶν τσατῶν δαταξεί ποδῶ
 κρατῆι, ἀλλότοιοι εἶναι τῶν ἰσεβῶν αὐτῶν χρόνῶν τῆς βασιλείας ἰδίαν
 σε. καὶ ἀδύατα γη, οἶον ἰαὶ εἶπω δίδωμι καὶ ληγαί γη πῶ εἰ νομῶ-
 ματα, ἰαὶ ἀνίλθι εἰς ἢ ἔρανορ. ἰαὶ δὲ μὴ ἀνίλθι, ληγαί γη αὐτὰ πείμω.
 ἐν ταῦτα γὼ ὁ τίπιθ' λήφεται. ἢ καὶ οὕτως εἶπεν, ληγαί γη πῶ νομῶ-
 ματα εἰ, ἰαὶ μοιχόσι τῶν τῶδε γαμετῶν. ἰαὶ δὲ μὴ μοιχόσι, ληγαί γη
 αὐτὰ πείμω. καὶ ἐν ταῦτα ὁ τίπιθ' λήφεται. ἢ οὕτως, ληγαί γη πῶ εἰ
 νομῶματα, ἰαὶ τωπῆσι τῶν ἰδίαν μητῶρα. εἰ δὲ μὴ, δίδωμι τὰ εἰ νομῶ-
 ματα πείμω. ἢ καὶ ἀδεμπτῶν οὕτως. εἰ δὲ μὴ ἀνίλθι εἰς ἢ ἔρανορ, ἢ
 γην μὴ μοιχόσι τῶν τῶδε γαμετῶν, ἢ μὴ τωπῆσι τῶν οἰκείαν μητῶρα, ἢ
 ληγαί γη αὐτῶν τὰ εἰ νομῶματα. ἀνίχυεθ' γὰρ ἢ ἀδεμπτῶν, ὡσπερ
 ὡδὲ τὸ πρλαβόντθ' θεμαπμδ ἢ τρασλατῶν. εἰ δὲ ἔτε ἀδύατα
 δῆσι τὰ ὡν κλαδῆντα ἔθ' ληγαί γη, ἔτε τίς νόμοις ἔναί πνα, ἔτε ἐπνείδ-
 σα τὰ λεγόμενα probrosa, τότε εἰ ἢ πρῶτα νόμους γηνομῶν δόσις, καὶ ἢ ἀδεμ-
 πτῶν, καὶ ἢ τρασλατῶν ἰσχύει.

DE ADEPTIONE LEGATORUM Titulus XXI

Αἰ ἐν τῇ αὐτῇ δαθῆκη πειρῶ ἰσχυρῶς ἀφαιρέσιν τῶν ληγαί
 τῶν ἔξδῆ, καὶ ἐν κωδικίοις. καὶ ἀδαφορορ, εἶτε κωταρῶν
 ἔημασι γίνεται, ἢ ἀδεμπτῶν. εἶπεν γὰρ πῶ δίδωμι καὶ λη-
 γαί γη εἰ νομῶματα. εἶτα ἐν τῇ αὐτῇ δαθῆκη μικρὸν ἔσει-
 ρον, ἢ ἐν ἔθ' κωδικίῳ πρλαβῶν ἢ πον, ἢ ἢ εἶπω. ἀ δαθῶν εἶπεν πῶ
 εἰ νομῶ

ῥ νομίματα non do, nec lego. ἀντί τοι εἰ δίδωμι, εἰ ληγατδύω. ἰδὸν ταῦτα κρουτρωεα λέγεται. δι' ὧν γὰρ δέδωκε εἴτε τῶν αὐτῶν ἀφαιροῦμαι προδείς, ῥ non. ῥ γὰρ do, ἔω non κρουτρωεοι. εἰ δὲ καὶ ἐτόροις ῥήμασι καὶ οὕτως ἰσχύει. εἰ πῶν γὰρ πῆω ῥ νομίματα ληγατδύω, εἴτα εἴπερ εἰ βόλομαι πῆω δουλιῶαι ῥ νομίματα. Διὸ μετὰ καὶ τρασλατδύειν ἔπει μετατίθεσθαι ἀπὸ ἐτόρου εἰς ἐτόρον. οἷον κατέλιπερ πῆω σίχην ῥ μὲν οἰκίτω, δῶαμαι οὕτως εἰπέμ. ῥρ Στίχην ὁμ ἰληγατδύσα Τιπίω, ληγατδύω Σείω. καὶ εἴτε δῶαμαι εἰπέμ ῥ τῆ αὐτῆ δὲ θήκη ἤγοω ῥ καὶ δειλλοις. ἢ δὲ τρασλατδύω, ἔχει ῥν ἰαυτῆ σιωπηρῶν ἀδεμωτρίονα. ὁ γὰρ ἀπὸ Τιπίου, εἰς Σείω μεταφόρῳ ληγατδύω, εἴτε σιωπηρῶν, ἀπὸ Τιπίου ἀφαιροῦμαι.

DE LEGE FALCIDIA

Titulus XXII

Ντεῦθεν ἀναγκαῖον εἰπέμ ποδὶ τοι φαλκιδίου νόμου, δι' οὗ μέτρον ὡς ῥν τέλει τρις ληγατδύω ἐπετίθη. πάλαι γὰρ δὲ λῶ πᾶσαρ τῶν εἰσίων, εἴτε ληγατδύω δαπαναῶν, ἢ καὶ σχεδὸν πᾶσαν, εἴτε τοι δουδεμωδὲλττ νόμου ὑπὲρτέπηντ, ὅς τις φησί, κῆ quisque legasset sua rei, ita ius esto. τρεῖσι, ὡς αὖ ληγατδύω, καὶ εἴτε τυπώσῃ τις ὑπὸ τῆ δικεῖα ποδὶ σία, εἴτε νόμου ἔσω. ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἤρθε, τῶν τριῶν τῶν ληγατδύω παρῥησίου σουςεῖλαι, καὶ εἴτε ἔπει τῶν σχεπθεμῶν εὐρηται. ἐπειδὴ ὡς ὑπὸ ῥ πλείον ἀδουθεοι ἐτελδύτῃ οἱ τεσάλτωρες, τῶν σκρῶτῃ κληρονόμω παραιτδμῶν τῶν ἀδουτρίονα, εἴτε ῥ μηδὲρ ἢ ἰλαχισορ αὐτῆς ῥν τεῦθεν παραγίνεσθαι κῆρδ. καὶ ἐτίθη μετὰ ταῦτα ὁ νόμος ὁ Φούρι, ὅς τις εἴπε, μὴ δέξιναι πνὶ ληγατδύωμ ποδουτόρῳ χιλίωμ νομομάτῃ. εἰ δὲ τις πλείονα προσήκατε καταλειφθεῖσαι κατεδέξασε, ῥ τετραπλοῦ τῶν ἔπει πλείον ὄντ, ἀνεδίδου. οἷον εἰ ἔλαβε α σ νομίματα, ἀνεδίδου ῥ τετραπλοῦ τῆ σ, τρεῖσι ὦ. ἀλλ' ἐν χῶρδῳ ὁ τριδτ ποδουτῶν νόμου. εἰ γὰρ τις ε νομίματα ἔχωμ ποδουσίαι, ε ληγαταεοις ἰληγατδύωσῃ ἀνὰ α, εδὲμ ἔω νόμω προσέκρουε. καὶ ἰουσίωσῃ πάλιν ὁ κληρονόμος, εἴτε ῥ μηδὲρ ἔχει κῆρδ δεπυσῆσῃ τδύωμ τῶν κληρονομίαν. καὶ οὕτω πάλιν ἀνετρέπηντ αἱ σχεπθῆκαι. ἀλλ' ἐτίθη ῥν τρίτη τάξει ὁ βοκωνί νόμος, ὅς τις εἴπε, μὴδὲρ πλείον λαμβανείμ ῥν ληγατδύωμ τοι κληρονόμου, καὶ αὐτῶν δὲ ἰνακατρεωτ. εἰ γὰρ τις ἔχει νομομάτῃ ἔχωμ ποδουσίαι ῥνεσῆσῃ τῶ με κληρονόμου, καὶ ῥνεσῆσῃ τα ῥν ἰνα ληγαταεοις ἰληγατδύωσῃ ἀνὰ ἐμ νόμομα, εἴτε ῥν νόμομα, εἰ ἰνεῖχῃ ὁ κληρονόμος ὁλοκλήρου κληρονομίας ἔπεισελθεῖμ βαρῆ. ὡς ῥν τέλει τρινῶ ἐτίθη ὁ νόμος ὁ φαλκιδί. ὅς τις τῶν τοι τελδύτισαντ ποδουσίαι, εἰς ἰω δειλλῆν δουγκίας. καὶ εἴπε μὴ δέξιναι πνὶ πλείον

ρονόμ^θ, ἔχωρ ἢ τέταρτη ἀπὸ γνώμης τοῦ τεσάρτου^θ. μὲν δὲ τὴν αὐτὴν τε
 λουτῶν, πρὸ τῆς ἀδελφίου^θ ἐμπροσθεν γνομῆς δικίας ἐρεδιταρίας, ἢ νομα
 γίς γνομῆς ἀπώλετο πᾶν γινώσκοντα ἐρεδιτάεια, ἢ ἐτελούθησεν δικίται κλη
 ρονομαῖοι. ὡς τε τῶν κληρονομίαν εἰς κ^ε νομίσματα ἐλαττωθῶσι καὶ εἰς
 ο^ε ποδισλῶσι νομίσματα, ἢ καὶ εἰς ἐλαττώνα, τρεῖσι εἰς ο^ε. προσὼν ὁ
 κληρονόμ^θ, ἀναγκάζεται ἀκόραιο τὰ ληγάτα ἡσταβαλεῖν. καὶ γὰρ ἢ μ
 καὶ ἄλλο τῆς τοῦ τεσάρτου^θ τελευτῆς, εἴχον ἀπὸ γνώμης αὐτοῦ ἢ δ^ι, εἴ δὲ κ
 εἰσὶν τῆς βοηθείας τοῦ φαλκιδίς. ὡς τε ἐν τῷ τριῖτον θεματισμῷ εἰς δ^ε μ
 κ^ε δ^ε λαίνας, ἢ εἰς ὅτε καὶ ζημιῶται. καὶ μὴ ἀγανακτεῖτω, ἀλλὰ γ^ν αὐτῶ τῶν
 τριῖτον δ^ε φουγῆν βλαβλῶ μὴ ἀδιδούοντι. καὶ εἴδ^ε παρδουκία εἰς αὐ
 ληγαταρίων, εἰδῶτας ὡς ἐκεῖνα παραιτησάμενος τῶν κληρονομίαν εἰς δ^ε μ
 αὐτοῖς ἐκ τοῦ ληγάτου προσγίνετα, συμφωνῶσαι μὲν τοῦ κληρονόμου, ὡς τε
 μ^θ π^ι λαβείν αὐτῶ τῶν ἡσταλελειμμένων ληγάτων. καὶ ὅπου ὁ φαλ
 κιδί^θ εἰς ἐδίδοι, εἴδ^ε ἢ μέθοδ^θ παρῆχε τοῦ κληρονόμου, εἴδ^ε ἢ ἀπφλῶσαι
 εἰς τὸ δ^ε φουγῆν. ἢ δὲ προσῆς τῆς ποδισίας, ὅπως σηοπέεται. εἴδ^ε γὰρ
 εἰς αὐτῶν τὰ ἐπφληθῆντα ἕως τοῦ τελευτήσαντος^θ, τῶν ποδ^ι τῶν κηδ^ε
 αὐ δ^ε ἀπῶν, καὶ τὰ πημάματα τῶν ἐλυθθωθῆντων οἰκετῶν. καὶ λοιπὸν ἢ
 αὐτοῖσι σηοπέειν ὅπου εἴδ^ε ἢ νομίζεται εἰς ἡσταρά εἰς αὐτῶ καὶ ταύ
 τῆς ἢ τέταρτην παραιτητέων. οἷον ὡς ὑπὸ θέματ^θ. ἐτελούθησε τῆς, ὡ
 νομομάτῶν ἔχωρ ποδισίαν. ἐληγάτουσε, τετρακῆσια. ἐχρεῶσαι δὲ κηδ^ε
 τωσι σ^ε, οἱ δὲ ἐλυθθωθῆντες δικίται ἦσαν ρ^ν νομομάτῶν. ἐλαπανά
 θη ποδ^ι τῶν αὐτῶ ταφῶν ὡς, ὡς ἑπολιμπάνεοται, ὡς ἦτοι αὐτῶ ἢ ληγά
 τῶν εἰκοτῶ ὡς ἀπὸ ὡ, ρ^ε, ὁφείλῃ παραιτητέων, εἴδ^ε ὡς ἀπὸ ὡ δ^ε κησῆσια.
 εἴδ^ε τὰς γνομῆς ὡς εἴρηται εἰς αὐτῶν. ὡς τε ἐν, τὰ μὲν τρία μὲν δ^ε θῆσει
 τῶν τῆς ληγαταρίων καὶ ἀναλογίαν. ἢ δὲ δ^ι, τρεῖσι τὰ ρ^ε, μὲν παρὰ
 τῶν κληρονόμου. ἔχωρ τῆς ὡ νομομάτῶν ποδισίαν ἡσταράν, ὡς ἐληγά
 τῶν, ἢ δ^ι εἰς παραιτητέων. τρεῖσι ρ^ε. π^ι δὲ ὅτι ἐληγάτουσε τ^ν
 ἢ ὅπου δ^ε παραιτητέων. ὅπου τῶν ὡ τὰ ὡ. ἔχει εἰς ὁ κληρονό
 μ^θ, ἀπὸ γνώμης τοῦ δ^ε φουγῆν ὡ. ἐκ τοῦ νόμου δὲ, εἴδ^ε ὡ. ἀπὸ σωῖση
 αὐτῶ τῶν τετάρτην προσῆτα. εἰ δὲ φ^ε ἐληγάτουσιν, ἔχωρ ὡ, ἐν ποδ^ι
 σῆσια, ἐληγάτουσε δὲ τὰ φ^ε ὅπως. π^ι μ^ε ρ^ε, σ^ε μ^ε ρ^ε, τ^ε ρ^ε μ^ε, κ^ε αὐ
 τῶ, κ^ε μ^ε τῶ, ἀνὰ ρ^ε. τῶς, εἴδ^ε ἢ ποδ^ι τῶν εἰς αὐτῶν, τρεῖσι εἰς ἡσῶ
 ληγάτου μειωθῶσι τῶν π^ε μ^ε τῶν μ^ε ρ^ε αὐ. ὡς ἑπολιμπάνεοται ἐπ^ε μ^ε λη
 γαταρίων, νομίσματα ὡ. λοιπὸν ὡς ἀπὸ τοῦ φαλκιδίς παραιτητέων ὁ κλη
 ρονόμ^θ, ἀπὸ εἰς ἡσῶ ληγαταρίων, ἀνὰ κ^ε νομίσματα. καὶ αὐ
 τῶς μὲν αὐτῶ ποδ^ι τῶν τρεῖσι τὰ ρ^ε. τρεῖσι ἢ δ^ι τῆς
 εἰς αὐτῶ τοῦ τελευτήσαντος^θ. εἴδ^ε δὲ οἱ εἰ
 ληγαταρίων, οἱς ἀνὰ ἐκ τῶν ἐλη
 γατούων, ἀνὰ ξ^ε.

Cum autē ratio

γραφείς, ἡξιώθη ὅλον ἢ μέρος, ἢ τὸ μέρος μέρος ἀκρησασῆσαι, ἢ γουσι
 ἢ τέταρτην. καὶ ταῦτα γὰρ, τὰ αὐτὰ φυλαττέατα, ὁ βειότατος ἡμῶν ἐκεί
 λούσε βασιλεὺς, ἀπὸ αὐτῆς πάσης κληρονομίας εἰρήνησεν. τελευτήσῃ
 τίς, ἐνεσῆσατό με κληρονόμος, εἶτα οὕτως εἶπεν, ἀξιώ σε δεξιόντα τὸν δὲ ἢ
 ἀγρόν, ἢ ἑτόρον πρᾶγμα, ἢ ἡρι κατεξείρισον λαβόντα. ἑωθέσθαι δὲ ἢ ἀγρόν
 ἢ χεῖρ ἐν ἰαυθῶ, τῆς πάσης ποδισίας ἢ δ'. ἀκρησασῆσαι ἑδὲ τῷ
 κληρονομίαν. καὶ ἡδὲ τὸ τοῦ θεματισμοῦ, χώρα δὲ τῶν τρεβελιανείων
 δόγματι, ὡσπερ εἰ εἶπεν, ἀξιώ σε ἢ δ' τῆς κληρονομίας παρακρησασῆσαι
 τα, ἢ λοιπὸν ἀκρησασῆσαι. ἢ δὲ δεξιότατος εἶπεν ἐν τῷ, ὅτι ἐντα ἐν πρᾶγ
 μασί δὲ δ' παρὰ ἢ κληρονομίαν, εἰς ὅλον κληρονόμον ἀπὸ τοῦ τρεβελιανείων
 αἰ ἀγωγαὶ ἡδὲ ἢ ἢ κληρονομίαν ἀειρομμοσάειον, καὶ ἢ τὸ κληρονομίαν ἀειρομμοσάειον
 τὸν ἢ κληρονομίαν. καὶ ἢ πρᾶγμα μὲν παρὰ ἢ κληρονομίαν, δίχα βαρῶν παν
 ἢς, ὡσπερ ληγατὸν ἐν αὐθῶ. ἐντα μὲν ἢ ἐν δικαίῳ ἔχει ἢ δ'. εἶπε
 γὰρ ὁ τρεβελιανείων παρακρησασῆσαι ἢ δ', ἀκρησασῆσαι τῷ κληρονομίαν.
 μὲν δὲ τῶν ἀειρομμοσάειον. καὶ εἰς μὲν τὰ ἢ μὲν, πλαγιαστικῶς ἐντα, καὶ
 ἐντα, ὅτι κληρονομίαν ἀειρομμοσάειον. εἰς δὲ ἢ δ' ὁ κληρονομίαν ἀειρομμοσάειον
 πατὴρ καὶ μετὰ δὲ εἶ. καὶ τὰ μάλιστα δὲ ὁ γραφεὶς κληρονομίαν, καὶ
 ἀξιώθεῖς, ἐν παρακρησασῆσαι πρᾶγμα, ἢ ἢ κατεξείρισον λαβόντα, ἀκρησασῆσαι
 σαι τῷ κληρονομίαν, ἐν ἢ παρακρησασῆσαι πρᾶγμα πᾶν ἢ πᾶν μέρος
 ἔχει τὴν κληρονομίαν. τυχὸν γὰρ πάσης ἢ κληρονομίας ἢ νομοματῆρ,
 ὁ ἀγρὸς ὅν ὁ κληρονομίαν ἐκελεύσθη παρακρησασῆσαι, ἀξιώ δὲ εἶπεν σὺ νο
 μοματῆρ. καὶ οὕτως εἰς ὅλον κληρονόμον αἰ ἀγωγαὶ ἡδὲ ἢ κληρονομίαν ἀειρομμοσάειον,
 καὶ ἢ τὰ τὸ κληρονομίαν ἀειρομμοσάειον μετὰ ἢ κληρονομίαν, καὶ χρεῖα ἐνταῦτα τὰ
 δεξιότατος ἢ κληρονομίαν ἀειρομμοσάειον, εἰ συμφέρει αὐθῶ κατεξείρισον ἢ
 κληρονομίαν. ἢ αὐτὸ φαμὲν, εἰ καὶ ὁ κληρονομίαν δύο, ἢ καὶ πλείονα πρᾶ
 γματα ἢ πρᾶγματα ἐντα ἐκελεύσθη παρακρησασῆσαι, καὶ οὕτως ἀκρησασῆσαι
 σῆσαι τῷ κληρονομίαν. καὶ ταῦτα γὰρ, εἶτα ἢ δ', ἢ καὶ πᾶν τὸ δ' ἢ
 ἐν τῆς ἐντα πρᾶγμασι, ἢ τῆς ἐντα πρᾶγμασι, ἐκ τοῦ τρεβελιανείων εἰς ὅλον κλη
 ρον ἡδὲ ἢ κληρονομίαν ἀειρομμοσάειον αἰ ἀγωγαὶ μετὰ ἢ κληρονομίαν. τὰ εἰρημῆσα ποδ
 ἢ εἰς ὅλον κληρονόμον γραφεὶς καὶ ἀξιώθεῖς ἐντα ἢ ἐντα πρᾶγματα πα
 ρακρησασῆσαι, ἢ τῷ κληρονομίαν ἑτόρον ἀκρησασῆσαι, νομῶν, καὶ ἢ τίς
 εἰς μέρος γραφεὶς κληρονομίαν ἡξιώθη ὡς μὲν τὴν πρᾶγμα, ἢ πρᾶγματα
 παρακρησασῆσαι, τῷ δικαίῳ ἐντασι ἀκρησασῆσαι. καὶ ἢ τὰ γὰρ τὸ θε
 ματισμοῦ, εἰς ὅλον κληρονόμον αὐτὸ τὸ μέρος, ἡδὲ ἢ κληρονομίαν ἀειρομμοσάειον αἰ ἀγω
 γαὶ μετελεύσονται. ἢ μόνον δὲ ἢ κληρονομίαν ἀειρομμοσάειον ἀκρησασῆσαι
 βαρῶν ἢ καὶ ὁμοῦτα κληρονομίαν, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἢ ἢ ἀκρησασῆσαι
 δεξιότατος τῷ ἢ μετὰ ποδισίαν, ἢ λεγίμῳ δικαίῳ, ἢ ἀπὸ τοῦ πρᾶ
 τῶν τυχὸν γὰρ κληρονομίαν ἢ κληρονομίαν λεγίμῳ, ἢ πρᾶ
 τῶν δικαίῳ, ἀξιώ σε, πᾶσαν ἢ μέρος τῆς κληρονομίας, ἢ καὶ τὸν δὲ ἢ
 ἀγρόν, ἢ καὶ δικαίῳ, ἢ νομίσματα τὰ τὰ ἢ ἀκρησασῆσαι. ὅπῃτε λη
 γώτα

Sigs una

Praterea

γούτα ἢν Ἰθακήνη, ἔ μιν δὲ ἀδελφίτη καταλιμπάνεσθαι δύνάται. ὡς τε
 οὐα ὅστιν αὐτὴ διαφορά ληγατῆν καὶ φιδειομμίωσων, ὅτι τὰ μιν ληγάτα,
 ἢν Ἰθακήνη μόνη καταλιμπάνονται, τὰ δὲ φιδειομμίωσα καὶ δὲ ἀδελφίτην.
 δύνάμαι δὲ γράψας κληρονόμον πρῆμον, ἀξιῶσαι αὐτῶν ἀρχιγαστήσαι
 τῶν κληρονομίαν σκευῶδω, καὶ πάλιν σκευῶδω ἀξιῶσαι, ἵνα τὸρ τῶ παῖ
 στερ τῶν δυνείσαν κληρονομίαν αὐτῶν ἢ μόρθ αὐτῆς ἀρχιγαστήση. ἢ ἵνα
 παραδοχὴ καὶ τὸρ τῶ τὸδε ἢ πρῶγμα. ἔπειδὴ δὲ καθὰ εἴρηται ἢν ἀρῖ
 χαῖς τὸ παρόντθ τίτλου, τὰ προίμα τῶν φιδειομμίωσων τῆς πίσεως
 ἢν ἴηται τῶν κληρονόμων, καὶ κείθην καὶ ἢ ὄνομα καὶ τῶν ἑπόσασιν ἐδέξαν
 τῶν, καὶ ἢν προαιρέσει πάλαι ὄντα εἰς ἀναγκυλῶν ἢννομον τὸ δεδῶσθαι ὁ θεῖο
 τερτθ αὐγῶσθ ἢ γαγῆν. ὁ δὲ ἡμέτῶρθ βασιλεὺς ἔ πρό πολλοῦ χρόνου
 τῶν εἰρημῶν θειότατῶν αὐγῶσων ἑπόρβαλλεσθαι σπουδαζῶν, φακτου
 συμβαῖτθ ὅπῶρ ἡδὲ τὰς θείας αὐτοῦ ἀκράς ὁ τειβουσιαῶν ἀνύγαγ
 κουαῖσως, διαταξίρ διεφῶνησεν, ἢν ἢ διατύπωσεν, ἵνα ἰαν καταλείψῃ τῆς
 ἢν γραφορ φιδειομμίωσορ παρὰ τὸ δικεῖου κληρονόμου, ἢ καθομαλδῶ, ἢ ἰδι
 κων, καὶ μηδὲ ἀρῖ γραμμῶτων δεικνύσθαι ἑῶν δύνάται, μηδὲ ἢν καταβί
 σως πῆντε μαρτύρω, ὡρ ἢ παρσῶια πρὸς σύσασιν ἀρῖε φιδειομμίωσ
 τῶν ἑῶν ὅτε γρῖ ἰλωτρυδὲ τῶν πῆντε μαρτύρω παραγῶσῶσιν, ἢ παντε
 λῶσ ἔδεις. τότε εἴτε πατῆρ ὅστιν ὁ παρὰ τὸ κληρονομοῦτθ παιδὲσ ἢ φ
 δειομμίωσορ καταλιμπάνων, εἴτε ἑτῶρθ ὅσ τῆς δῆπτε, ἰαν ὁ κληρονό
 μθ φαινόμενθ ἀδινθ, ἢ τῆ πίση αὐτὸ καταπισδύθην, πληρῶσαι πα
 ραιτείται, ἀρῖ μινθ καὶ λέγων, μηδὲρ ριῶτῶν παρηκροσθηκῆσαι, τὸ φ
 δειομμίωσαρῖου ἀνπλέοντθ πρὸς ταῦτα, ἐξῆσαι τῶν φιδειομμίωσα
 εἶο πρὸτῶρον ὀμνῶν τῶν πῶδὲ καλυμνίας ὄρησθ, ὅτι ἔ κατὰ συνοφαντῶσ
 ἰπάγε τῶν ὄρησθ, ὄντως ἀναγκῶσαι τῶν κληρονόμον ὀμόσαι, ὡσ ἔ καταλεί
 φθη φιδειομμίωσορ. εἰ δὲ παραιτήσθαι τῶν ὄρησθ ὁ κληρονόμθ, ἀναγκῶ
 ρῖδω ἢ καθομάδα γούῶ, ἢ ἢ ἰδικὸν καταβάλλην, ἵνα μὴ ἢ τελευταῖα τὸ
 ἢν ἀθεμῶν βούλησις ἀνατραπῆ, ἀνδρὲσ ἢ ὅλον τῶν κληρονόμω καταπισδύ
 σαιτθ. εἰ δὲ καὶ ἀρῖ ληγαταρῖου, ἢ φιδειομμίωσαρῖσ κατὰ τῶν εἰρημί
 νον τῶτῶρ φιδειομμίωσορ καταλείφθη, τὰ αὐτὰ κρατείτω. καὶ ἀρῖ μιν
 τθ ὁ ληγατῶρθ ἢ καταλείφθῶσαι τί, ὀμνύτω μὴ καταλείφθαι, ἢ πα
 ραιτῶ μινθ, ἀπαιτείδω ἢ φιδειομμίωσορ. εἰ δὲ ὁ βαρῆβεισ τῶν φιδει
 κωμμίωσῶ σιωμολογῆι μιν ἢ καταλείφθαι παρῖ αὐτὸ φιδει
 κώμωσῶν, ἡδὲ δὲ τῶν ἀκρίβειαν κατατρέχει τῶν νόμων
 λέγων, ὡσ ἔ παρῖσαι πῆντε μαρτύρδὲ ἢν ἢ καὶ ἢ φιδει
 κώμωσῶν καταλιμπάνῶ, ὡσ ματαίας ὄσης
 τῆς ριαῦτῆς δικαιολογίας, καταβαλεῖν
 ἀμάλχως ἀναγκῶσῶσθαι ἢ
 φιδειομμίωσορ.

Et quia prima

DE SINGVLIS REBVS PER FIDEICOMMIS / SVM RELICTIS Titulus XXIIII

Potest

Libertas

Qui autē

Υ μόνον κληρονομήσει αὐτὸν ἡ δὴ παρὰ ἡμῶν
 εἰρημνία δυνάμεθα καταλιμπάνειν, ἀλλὰ γὰρ ἰδίῃς. οἷον
 ἀγρόν, οἰκίαν, ἐσθῆτα, ἀργύρον, νούμισμα. ἢ καὶ αὐτὸν ἢ κλη
 ρονόμον ἀξιοῦσαι, ὡς τε ἰτόρω εἶσε ἀκρητασίῃ, ἢ ἴσῳ καὶ λη
 γαταίῳ, εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἀκρητασίῃ ληγαταίῳ ἢ δυνάτῳ κατα
 λιμπάνεσθαι. **κ**αταλιμπάνομεν δὲ καὶ ἐν κληρονομίᾳ, ἢ μόνον τὰ ἢ
 μετόρια πράγματα, ἀλλὰ καὶ τὰ τοῦ κληρονομοῦ, καὶ τὰ ληγαταίῳ καὶ τοῦ
 κληρονομοῦ ἀκρητασίῃ, ἢ μόνον δὲ παρακαλεῖσθαι δυνάτῳ εἶσε ἢ πρᾶγμα εἶσε
 ἢ ἀκρητασίῃ, ὅπου ἔτυχεν αὐτὸν ἢ καταλείψῃ, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἰτόρον,
 εἴτε αὐτὸν ἢ ἄλλοτερον. εἰάν γὰρ ἀγρόν σοι καταλείψω, δύναι
 μαί σε ἀξιοῦν, ἢ αὐτὸν ἢ ἀγρόν, ἢ οἰκίαν, ἀντί τοῦ ἀγροῦ ἰτόρω δυνάτῳ, ἀξιοῦ
 σαι ὄντων ἢ ἰτόρον σὴν, ἢ ἀλλοτερία ἢ οἰκίαν. τῆς δὲ δηλαδὴ παραφυ
 λατρυμνίας, ἵνα μή τις πλείον ἀξιοῦν ἰτόρω παρασχέῃ, ὡν αὐτὸς κερδαίνει.
 ἢ γὰρ πλείον ἢ ἰτόρω κληρονομίᾳ, ἀκρητασίῃ. οἷον κατέλειψαι σοι ἢ
 νομίσματα, ἐβαρύνω δὲ σὲ κληρονομίᾳ, εἰ νομισμάτων, εἰς τὸ ἰτόρον
 πλείον, ἀντιπᾶσαν ἢ κληρονομίᾳ. ἢ ἴσῳ δὲ ἀλλοτερον πρᾶγμα καὶ κλη
 ρονομίᾳ καταλιμπάνεται, ἐπαναγκάζει δὲ ἰτόρω ἀξιοῦν ἢ ἰτόρον ἀκρη
 τασίῃ. ἢ γὰρ ἀφορασίας δίδωσι ἰτόρω κληρονομίᾳ, ἢ εἰ μὴ δύναι
 ται, τὴν δεξιμῶν παρέχει. ἢ μόνον δὲ χρηματικὰ κληρονομίᾳ
 δυνάμεθα καταλιμπάνειν, ἀλλὰ καὶ ἐλευθερίαν καὶ κληρονομίᾳ δυνά
 μεθα συχωρεῖν. δύναι γὰρ ἀξιοῦν ἢ ἰτόρον κληρονομίᾳ, τὸν δὲ με
 τὸν οἰκίαν ἐλευθεροῦν. ἢ ἴσῳ ἢ ληγαταίῳ καὶ κληρονομίᾳ, τὸν δὲ με
 τὸν οἰκίαν δὲ ἰτόρον, ἢ ἰτόρον πᾶσι τοῖς ἐμοῦ οἰκίαν παρακαλεῖ τῆς, ἢ πᾶσι
 ἰδίῃς τοῦ κληρονομοῦ ἢ τοῦ ληγαταίῳ, ἢ ἴσῳ ἰτόρον πᾶσι. δύναι γὰρ
 λέγειν. ἀξιοῦ σὲ ἢ κληρονομίᾳ ἢ ἴσῳ ληγαταίῳ, τὸν δὲ σου ἢ οἰκίαν, ἢ ἢ
 μαι βίβη δούλον, ἐλευθεροῦν. ἀναγκάζεται γὰρ εἶσε ἀγοράσαι, καὶ ἐλευθε
 ρία πᾶσι. εἰ δὲ ὁ δευτέρου αὐτὸν ἢ πιπλάσκει, ἢ δὲ γὰρ ἀναγκάζεται. μὴ
 λέγει τις, ἀκρητασίῃ τὴν κληρονομίᾳ ἐλευθερίαν ἀναγκάζεται, καὶ ἐλευθε
 ρία πᾶσι. ἀλλὰ τίως μὴν ἢ ἴσῳ καὶ ἐλευθερίαν ἔχει. καὶ εἴπερ δυνάτῳ γνήσιον, ἢ
 τεθήσεται ἐλευθερία. εἰάν γὰρ ὁ ἀξιοῦσθαι ὅπως δευτέρου γνήσιον δευτέρου
 τοῦ δευτέρου οἰκίαν, ἀναγκάζεται αὐτὸν ἐλευθεροῦν. ταῦτα μὴ ἢ ὁ τοῦ οἰ
 κίαν δευτέρου, ἢ δὲ ἀκρητασίῃ τὴν οἰκίαν ἔχει. εἰ γὰρ πᾶσι κερδαίνει
 ἐκ τῆς τοῦ δευτέρου βλάβης, ἀναγκάζεται πάντως ἐκπᾶσαν ἢ οἰκίαν
 τῶν. εἰάν ἢ ἰτόρον οἰκίαν καταλείψω κληρονομίᾳ ἐλευθερίαν, ἐλευ
 θεροῦν, ἐμὸς ἀπελευθεροῦν ἢ γνήσιον. ἀλλὰ τὸ ἐλευθεροῦσαν τῶν, τῶν
 τῶν τοῦ ἰτόρον ἢ φαίνεται τῆς ἐλευθερίας. εἰ μὴ ἢ δευτέρου ἐλευθε
 ρίαν κατέλειπεν ἰτόρον οἰκίαν μετὰ ἢ γὰρ κελύω σίχην ἐλευθεροῦν, ἢ σί
 χην

χθ

χθ' ἰλοθύθθ' ἴσω, ἀπελοθύθθ' ἰμός ἴσαι ὁ σίχθ'. κληθήσεται δὲ ἐτθ'
 παρὰ τῆς νομοκῆς, Orcinus libertus. τῆσι χειρωτικὸς ἀπελοθύθθ'.
 ἐκείνω δὲ μετ' ἑοικῆτι μόνω δῶαμαι δρέκταρ ἰλοθύθθ' ἡ καταλιπεῖν,
 ὅς ἐν ἡγοτόρω καιρῶ ἕδω τῶ ἐμῶ τελεί δόρυπτεῖαν, ἐν τῇ κηῖσει τῆς δρε
 θῆκῆς, ἐπὶ τῶ ἐμῶ τελουτῶ. δρέκτος δὲ ἰλοθύθθ' ἰλοθύθθ' ἰλοθύθθ'
 νεατ' δνεῖ, ἡνίκα μὴ ἀξιοὶ ὁ δρεθῆκῆς ἐτόρον παραοχῆρ τῶ ἰλοθύθθ',
 ἀλλ' αὐτῆς ὡσπθ' ἐκ τῆς οἰκείας δρεθῆκῆς βδέεται αὐτῶ ἡ καταφορεατ' τῶ
 ἰλοθύθθ'. ἴσι δὲ καὶ ῥήματα πεπρωμῆα πρὸς οἰδεῖνομῆοσθ' δόι
 σμ. πρὸ μῶ, μάλισα δὲ τῶτα ἐν κλιτεῖα καὶ ἐν κηῖσει ὅσι peto, rogo, Verba
 volo, mando, fidei tuae committo. τῆσι ἀποιτῶ, παραιαλῶ, βδέλομαι, ἐντέλλοι
 και, πῖσει σῆ βεβαιῶ. ἀ πια καὶ ἰδία λεγόμενα, καὶ ἅμα ἐπὶ ταῦτῶ, τῶ αὐ
 τῶ ἐπίχε δῶαμῆ.

DE CODICILLIS

Titulus XXV

Ἰσωμῶ λοιπὸν ποδὶ κωδικίλλῃ. κωδικίλλθ' δὲ ὅσι, ἐμιπῶσ
 ἐν δρεθῆκῃ γνώμῃς τεσαπτορθ' ἀναπλήρωσις. ἴσι δὲ ἐκ ἄρην
 ποδὶ τῆς ἀρχαιοσύνης τῶ κωδικίλλῶν δρελεχθῶαι. πρῶτε
 ρορ, ἡδὲ τῶ αὐτοῦσθ' χροῶμ, ἢ τῶ κωδικίλλῶν κηῖσει, ἐκ λῶ
 ἐν κηῖσει. πρῶτθ' δὲ λούκιθ' λρητῶλθ' τῆσθ' δρεῦρε καὶ εἰς κλιτεῖαν
 ἡγαλῆ. ὁ γὰρ λρητῶλθ' ἐν ῥώμῃ δρεθῆκῆς, ἔγραφε κληρονόμορ τῶ ἰδία
 θυγατόρα, καὶ αὐγσορ ῆρ βασιλεία, καὶ ἰτόρσθ'. εἶπε δὲ ἐν τῇ δρεθῆκῃ οἰ
 τωσ, ἰαὺ πια κηῖσω μῆ ταῦτα κωδικίλλορ, ἰσχυρὸς ἴσω, τῆσι ἐνομορε
 μωτῶσθ' ῆρ ἐδομῆορ κωδικίλλορ. ἐκδημῆσθ' τῶ ἀφοικῶ, εἶτα μῆλι
 λωρ ἐκεῖ τελουτῶν ἐπῖσει κωδικίλλορ, ἐν ᾧ κωδικίλλῶ ἡξίωσε ῆρ αὐγου
 σορ, μοδρικόρ οἰτα αὐτῶ κληρονόμορ κηῖσαι. τί οἶορ ἡ κατασκόλασαι πνὶ οἰκί
 αι, ἢ κηῖσαι, ἢ καὶ ἰτόρπ κηῖσει τῶ κηῖσει. κατέλιπε δὲ ἐπὶ οἰδεῖνομῆοσθ' α
 καὶ ληγαῖτα τίσιρ ὀνομασί ἀπὸ τῆς οἰκείας θυγατόρ. τῆ δρεθῆκῆς δὲ μῆ
 τῶ το λρητῶλου τελουτῶ ἀναγνωθεῖσθ' πρῶτε, πρῶτε χθῆρσθ' δὲ ἐπὶ κωδι
 κίλλου, αὐγσοθ' ὁ βασιλεὺς, ἀπεπλήρωσε δὲ οἰκείσ' πρῶτε τὰ βδληθῆ
 τα ἑθ' λρητῶλω. καὶ οἱ λοιπὶ δὲ συγκληρονόμοι, ῆρ αὐγσορ μιμησάμενοι,
 παρῆχορ τὰ οἰδεῖνομῆοσθ' α. καὶ ἢ λρητῶλου δὲ θυγατόρ, τὰ παρ' αὐτῆς ὀνο
 μασί ἡ καταλειφθῆτα ληγαῖτα, πρῶτε μὴ δῶαμῆοισθ' λαμβάνειν ἡ
 τεβαλε. καὶ τῶ τῶ οἰτω παρακλουθησάντῶ, λόγθ' ῆρ θεόταρμ αὐγσ
 σορ συγκαλῆσαισθ' αὐτῶ σφῶσθ', ἐν οἷσθ' καὶ τρεβαῖπορ, οἰτωθ' ἡ κατ' ἐ
 κείνορ ῆρ χροῶμ, ἡδὲ πελοῦσει νόμορ λῶ αὐθεντία μεγίσθ'. κηῖσαι δὲ πα
 ρόντῶ τῶ νομοκῆ, εἰ δὲ εἶσθ' δεχθῶαι τὸ κωδικίλλου, ἐπὶ τῶ νομοκῆ
 ἐκ ἀφῆσθ' λογιμῶρ. ταῦτα ῆρ ἐπῶρῶσθ' αὐγσοσθ', λέγεται ῆρ
 τρεβαῖπορ εἶπερ ἑθ' αὐγῶσθ', κηῖσθ' ἡ ἀναγνωθῆσθ' εἶν' ἰσθ' ῆρ τῶ
 κωδικίλλῶρ ῥήμασι, δρε τὰς μεγαλὰς καὶ μακρὰς ἀκδημῆας, αἰ πινδθ'

n συνεχῆς

σωμα χείρ ἥσαρ παρὰ τῆς παλαιοῖς, ὅτε σὺ ἀνακύπτου τῆς κλήσεως. ἵνα
 καὶ πῆς ἀσθενέως μὴ δύνῃται κληθεῖν, ἀλλὰ τῆν εἰς εἴσοῦ ὑπὸ τῆς δειψῆς, καὶ
 δίκαιον κρίσει. μετ' ἐκείνου ἐν σὺ χρόνῳ ὅπῃ καὶ λαβῶν ὁ νομικὸς
 κωδικέλλον κρίσει, ἐτελεύτησε, ὅσον γέγονεν ἀμοιβήτων, νόμοι ἐν
 χείρ σὺσασιν σὺ κωδικέλλου. ἔμονον δὲ ἀσθενέως γνομόνῃς δὴ αὐ
 ταί πῆς κωδικέλλον γραφῆν, ἀλλὰ καὶ ἀσθενέως τελευτῆν, ἢ αὐτῶν
 δεῖκόμενα συγκεχώρηται ἡ καταλείπει. εἰ δὲ πῆς κωδικέλλου κρίσει,
 τῆ γραφῆ τῆ τῆν ὑπὸ κρίσεως διαθήκη μὲν ταῦτα, παπινιανὸς ὁ βέλεται σὺ
 πλεονεξία μὲν ἐξῆσθαι κωδικέλλου. εἰ μὴ ἄρα ἰδικῶς ἐν τῆ ἀσθενέως
 ἐκνομία μὲν αὐτῶν ἐπὶ, σὺ πρὸ τῆς ἀσθενέως μὲν γνομόνῃς κω
 δικέλλου ἰσχύειν βέλομαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν παπινιανὸς, σεβύρῳ δὲ καὶ
 αὐτῶν αὐτῶν ὁ θεότατος, τὰ καταλείπει τὰ δεῖκόμενα ἐν
 τῆς κωδικέλλου, τῆς πρὸ τῆς ἀσθενέως γραφῆσιν, ἀκωλύτως ἀποιεῖσθαι
 καὶ μὴ γνομόνῃς κωδικέλλου. εἰ μὴ ἄρα δεικνύται ὁ τελευτῆν τῆν ἐν
 Codicillis τῶ κωδικέλλου γραμμῶν ἀναχωρήσεως. ἔσι δὲ γνομόνῃς κληθῶν ὁ λέ
 γων, Non possum codicillos faciens dicere, Ille mihi sit haeres. τῆ τῆσιν, ὅ δὴ αὐ
 κωδικέλλου κληθῶν λέγειν, ὁ δὲ ναί ἔσω με κληρονομῶ. ἢ ἴσως γραφῆν, ὅ
 ἢ μὲν ἔσω δεῖκόμενα. ἵνα μὴ πῆς σύγχρησις γνησθῆται. μετ' ἀσθενέως
 κωδικέλλου, καὶ εἴσαρ ἀσθενέως. ταῦτα γὰρ ἐν ἀσθενέως γίνεται. ὡς τε ἐν
 ὡς εἴρηται, ὅτε δεῖκόμενα δὲ καὶ τῆ γραφῆν κληρονομῶ δὴ αὐτῶν ἐν κω
 κέλλου. δεῖκόμενα δὲ κληρονομίαν δὴ αὐτῶν καταλείπει. ὅσον
 σὺ δὲ ὁ κληθῶν ὁ εἴρηται ἰσχύει, ὅπῃ αὐτῶν γραφῆν κληρονομῶ
 μὲν, ὅ δὴ αὐτῶν ἐν κωδικέλλου αἰρεθῆν αὐτῶν πρὸ εἶναι καὶ λέγειν. ἔσω
 με κληρονομῶ Si nautis ex Asia uenerit. ἵνα γὰρ δεῖκόμενα τῶν αἰρεθῆν, ἀρ
 νησάσης αὐτῆς, ἐνίσταται ὁ τελευτῆν, ὅτε πῆς ἐν αὐτῶν ἀσθενέως αἰρεθῆν
 ὡς, ἀφαιρῶν τὸ πρῶτον τῶν κληρονομίαν. ἀλλ' ὅτε τῶν γραφῆν κληρονομῶ
 ἐν τῆ ἀσθενέως δεικνύται, δὴ αὐτῶν ὑποσημασθῆν ἐν κωδικέλλου καὶ λέγειν. ἵνα
 ὁ κληθῶν ὅσον ἐν τῆ ἀσθενέως κληρονομῶ, μὴ γνησθῆται με κληρονομῶ
 μὲν, ἔσω μου σεκουῖν κληρονομῶ. καὶ ἵνα καὶ πολλοὺς δὴ αὐτῶν
 κληθῶν κωδικέλλου. γνομόνῃς δὲ κωδικέλλου, ὅ δὴ αὐτῶν ὑπὸ
 τῶν τῶν, ὡς τῆ τῶν γραφῆ. ὡς δὲ ὡς τῆς
 ἀσθενέως λέγομεν πρὸ γνησθῆν τῶν ἵνα
 σιν, καὶ ὅπῃ μόνοι πῆς μαθῆν
 τυρεθῶ ἀφροῦσι.

Του δούτορος βιβλίου
 τέλος

εσα ηνιχα τις επι γη πνι γωαικι ε γαμηκη δεβεισει, λω εν νομων γαμετω
 χειρ ενικωλυθη. ει γω τεχθειν εν ταυτης παιδδδ, της δε σοργης εντεν
 θην αυξανομηνς, προικωα προς αυτω συμβολαια τρισηεται, ου τεχθειν
 τας, η πας τεχθεισας, ε μονον μετ τω το προικωα γραφω, εννομς και ιρ
 πρτεσατε γινεσθαι ρις πατρσσι, αλλα και ου προ τω προικωα τεχθειν
 τας. οι και ρις μετ ταυτα προφασιν παρτοχορ το κησαδα ρ πμωτατρ
 τω νομωων παιδωρ ονομα. κρατειρ δε εδω οθειοταρς ημωρ ενελουσε βα
 σιλευς, ωλι ρις γηνθησει προ τω προικωα, ει και μηδενια μετ τα προικωα
 τεχθειναι σωβη, η και τεχθειντδς ετελουθησαρ. ο δε εγγου η εγγοι

Ita demum

νη, και ο προεγγου η προεγγουη, σωμαριθμουωται ρις σοοις κληρονομοις τη
 νικαυτα, ηνιχα ρ προσλαμβανωρ αυου προσωτρ επαισαρ εν ιρ πρτε
 σατε το οικεισ τονωσ, τελουτη τυχορ, η αλω τρωσω, οιορ μαγκιπατιου.
 ει γω κη εδωρ ρη χρονορ εν ω τις τελουτα ρη υορ εωδεσιορ εχει, ο δε αυ
 το εγγου, εν ου ε συγχωρεται. ρ αυ ρ και ωλι τω λοιπωρ παιδωρ.
 εν ω γω εωδεσιορ εχω ρη υορ με, η τω τελουθησαντ ρη εγγουορ ρ
 δε αυ το, ο προεγγου ε δωατ ου ειν. και εν ρις πρσωμοις δεσιν ενειρ
 ρ ουορ, αλλ εν ενεινοις οι πωδς ειγε ζωηρς ετεχθησαρ το πατρσ, ημελωρ

Sui autem

εν ιρ πρτεσατε. οι δε ουοι κληρονομοι και αγνοουτδς γινουται κληρο
 νομοι, ηρι αναφαινουται. αμιλει και μεμνηοτδς εδερ ητορ κληρονομοι γινου
 ται. κηνοα γω ιοδι κηβολικωρ, δε ωρ αυτωρ αγνοοσιν ημωρ προποει ζεταε
 π, εν τω τω αυτωρ, και μαινορλωι κτωνται. ιοιγσι γω ρις αγνοοσι. ε
 αμα τη τελουτη το πατρσ, εωδρ κωπυσατδςεται η δεδρτεια. τω τω
 σιρ ε λεγομν οπι τελουθησαντ το πατρσ τα πρσγματα επαισαρ εν
 ναι εωδ τω το τελουθησαντ δεωοτεια, ετα μετ χρονορ πνα εωδβαλ
 λεττ τη το παιδς δεσσια, αλλα αδελφωωσ, και εδελφωσ μίωσ παραλοου
 θουωτ η δεδρτεια σωματωσ εδελφωσ δελετηντ χρονο, εωδ τω
 το παιδς δεσσια ενωσκεται. οθην εδε τελουθησαντ το πατρσ, ει ο
 πωσ αυηβ ειν, προς κησιρ το πατρσ κληρσ δειται της το αυτηροτ
 αυθηγηας. δε ρ και αγνοουσι αυρις οια σοοις κληρονομοις μεταφορεσθαι
 τω κληρονομίαν. αλλ εδε ο εφηβω μν, αφηλιε δε η ο μεμνωσ δειττ προς
 εδω της το κωρατωρ σωαινίσεωσ, και ρι κληρονομίαν εηλω αδιτδν
 ειρ, ο μν παρα γνώμω το αυτηροτ, ο δε δεχε της το κωρατωρ σωαι
 νίσεωσ ε δωατου. ειρ ενειρ θεμα, ενδα τις κηπα μν ρη καιρορ της
 τελουτης εν ειρ ιρ πρτεσατε το πατρσ. γινεται δε ομωσ αυ εωδ ουο
 κληρονομω. οιορ ο εμοσ υιοσ εωδ τω πλεμωρ ελεφην, μετα χρονορ της
 εμης τελουτης εωερεφε. ρ δικαιορ το πρλιμνίου, ουορ αυ ρη ακτελει
 κληρονομορ, και ρι εωδεσιορ εν οντα με κηπα ρη καιρορ της τελουτης.
 και παλιρ εν το εναντιου συμβαινει ειναι μεν πνα εν τη εμη φαμλια κη
 τα ρη καιρορ της εμης τελουτης, ουορ δε μη γινεσθαι κληρονομορ, οιορ ετε
 λουθησε πριμω εωδεσιορ εχωρ υορ. μετα τω αυτω τελουτω, επετε
 θη κη

Interdum

εν ιρ πρτεσατε το πατρσ. γινεται δε ομωσ αυ εωδ ουο
 κληρονομω. οιορ ο εμοσ υιοσ εωδ τω πλεμωρ ελεφην, μετα χρονορ της
 εμης τελουτης εωερεφε. ρ δικαιορ το πρλιμνίου, ουορ αυ ρη ακτελει
 κληρονομορ, και ρι εωδεσιορ εν οντα με κηπα ρη καιρορ της τελουτης.
 και παλιρ εν το εναντιου συμβαινει ειναι μεν πνα εν τη εμη φαμλια κη
 τα ρη καιρορ της εμης τελουτης, ουορ δε μη γινεσθαι κληρονομορ, οιορ ετε
 λουθησε πριμω εωδεσιορ εχωρ υορ. μετα τω αυτω τελουτω, επετε
 θη κη

θη κληρονομία κατὰ τὸ τελούτωντ' ἐπάγασα ἢ τῆς τυραννίδ' ἐγκλη
 μα. τῆ γὰρ τελούτῃ τῶν ἐγκλημάτων ἀποβεννυμένων, ἔδωκε καὶ κατὰ τῶν
 τελούτωντων κινεῖται. ἀπεδείχθη τυραννὸς ὁ πρίμ' ἡφ' ἐξωλέχθη
 ἔδωκε μιλύουσα, ὁ θίσκ' τῶν τῶν δέχεται πόδουσίαν, καὶ συμβαί
 νει ἢν ἑπεξούσιον αὐτὸ κληρονομίᾳ μὴ γίνεσθαι. ἀλλ' ἰὼρ πῆς ἢ ἀκριβῆς
 ἔξετοση, αὐτῇ μὲν τῇ ἀκριβείᾳ καὶ ἑδ νόμῳ γίνεσθαι κληρονομίᾳ, παύει
 ται δὲ κληρονομίᾳ εἶναι, τῆς τὸ πατὴρ αὐτὸ μνήμης κατὰ δὴ καθεῖ
 σης. ἰδὸν ῥίνω θίμα ἐν ᾧ ἢ ἀσώματῃ τῆς κληρονομίας ὄνομα ἐμπα
 γίμ πνὶ ἀφίσαται ἀπ' αὐτὸ. τίπ' ἔχωρ υἱὸν ἑπεξούσιον, ἢ γουὸ θυγατέ
 ρα, καὶ ἀπὸ υἱοῦ προτελούθησαντ' ἔχουορ ἢ ἐγγόνω, ἐτελούθησεν ἀδελ
 θετ'. ἢ ἐξουσιρ ἠδ' ἢ κληρονομὸν αὐτὸ, ἀμὰ ὁ υἱὸς, ἢ γουὸ ἢ θυγατέρ, καὶ ὁ ἀπὸ
 τὸ προτελούθησαντ' υἱοῦ ἔχουορ, ἢ γουὸ ἐγγόνω. καὶ ἔδωκε ὁ ἐγγύτ' ἔ
 ἴωρ ἑδ βαθμῶ, τῶν τῶν ὁ υἱὸς ἀκριβῆς ἢ ἐπέκεινα, ἢ γουὸ ἢ ἐγγόνω. δι
 καιορ γὰρ ἔδωκεν εἶναι, ὡς τε εἶναι ἐγγόνω, καὶ τῶν ἐγγόνω, εἰς τῶν τὸ δι
 κείου πατὴρ ἑπεσιγίαι τῶν τῶν. ἑδ αὐτὸ ἑδ λόγῳ εἰ καὶ πῆς τελούθησεν, ἐγ
 γουορ, ἢ ἐγγόνω ἀπὸ πείμου τὸ προτελούθησαντ' υἱοῦ κατὰ λιπῶρ, καὶ
 ἀπὸ ἐγγόνω καὶ αὐτὸ τελούθησαντ' προέγγουορ, ἢ προέγγόνω, ὁ ἐγγόνω
 ὁ ἀπὸ τὸ πείμου, καὶ ὁ προέγγόνω ὁ ἀπὸ τὸ ἐγγόνω, ἀμὰ κληρονομοῦσιρ.
 ἑδωκε γὰρ οἱ ἐγγόνω τῶν τῶν υἱὸν, ὅτω καὶ οἱ προέγγονοι τῶν τῶν οἰκείωρ
 προέγγονω τῶν τῶν ἑπεσιγίαι. ὅθῃ ἀκόλουθῶν ἔστι λέγειρ οὐχ ἢρ κῆπι
 τα, ἀλλ' ἢρ σίρπεμ διακρίσθαι τῶν τὸ τελούθησαντ' πόδουσίαν. ὡς τε
 ἑδωκε ὁ μὲν υἱὸς, λήφεται ἢ ἡμῶν τῆς κληρονομίας, οἱ δὲ ἐκ τὸ προτελευτή
 σαντ' υἱοῦ ἐγγόνω, δύο ἢ καὶ πλείονδ' ὄντ' ἢ ἑτόρορ λήφονται ἡμῶν.
 ἑπεδὴ γὰρ ὁ τῶν πατὴρ πόδωρ, ἐλαμβανε ἢ ἡμῶν, ἔρι δὲ ἢρ ἐκείνου
 τῶν τῶν ἑπεσιγίαι ἑδωκεν εἰσὶν, εἰκότως, ὡς ἑδωκεν ἑδωκεν πόδωρ, π
 ὅτω καὶ αὐτῶν. εἰ δὲ καὶ πῆς ἐτελούθησεν, υἱὸν μὲν μὴ κατὰ λιπῶρ, ἀπὸ δὲ
 δύο υἱὸν προτελευθησαντῶν ἐγγόνω, ἀπὸ μὲν τὸ ἐνὸς εἶνα ἑγγόνω, ἢ καὶ
 δύο, ἀπὸ δὲ τὸ ἐτόρορ τρεῖς ἢ τεσσαρῶν, ὁ μὲν εἰς, ἢ καὶ αἱ δύο ἢ ἡμῶν
 κῆπ' ἢ, οἱ δὲ γ', ἢ γουὸ οἱ Δ' ἢ ἑτόρορ ἡμῶν λαμβανουσι. ἢνί
 κα δὲ ζητοῦ μὲν εἰ ὁ δέεινα, ὡς σὺτ' δέειναται ἀναφαίνεσθαι ἑδ τελευτή
 σαντ' κληρονομίᾳ, τότε ἀπαιτῶ μὲν εἶναι παρ' αὐτῶν ἢ σὺορ, ἢνίκα δέει
 νται ἀδελθετ' ὁ τελευτήσας. ἔδωκε δὲ συμβαίνει, ἔ μόνωρ ἢνίκα παντει
 λῶς μὴ γῆνται δέεινα, ἀλλὰ καὶ ἢνίκα γῆνται μὲν, μηδὲ εἰς δὲ ἑντεῦθεν
 κληρονομίᾳ. διὸ ἑδωκεν ἢ ἑχωρ υἱὸν ἑπεξούσιον, καὶ ἑγγόνω ἐκ τῶν τῶν, ἢρ
 υἱὸν ἑδωκεν ἀδελθετ' εἶνα, ἐξωπικῶρ γῆν κληρονομίᾳ. μὲν δὲ τελευτῶ τὸ δέει
 θεμῶν ἐπ' ἑδωκεν ἑδωκεν τὸ ἐξωπικῶν, ὁ υἱὸς τελευτήσας, μετὰ ταῦτα
 δὲ ὁ ἐξωπικῶν ἢ ἑπεδὴ δέεινα, ἢ μὴ δέεινα κληρονομίᾳ, τυχῶρ γὰρ ἑδωκεν
 αἶρδσιρ ἐγῆν κληρονομίᾳ, καὶ ἢ τῆς ἑδωκεν ἢ τῶν αἶρδσιρ, ὁ ἑγγ
 γουορ σὺτ' ἑδωκεν παρῶν γῆν κληρονομίᾳ. ἑπεδὴ κατ' ὄρ γῆ
 γουε κῆνορ δέεινα, ἀδελθετ' τετελευτηκῆναι τὸν τεσσαρῶν, μόνω

Cum filius

Cum autē
quaritur

ο υγιονος ευρισκεται εν τη αυτη φαμλια, δεσφ η τελευτησαι εν τω μετα
 ξυ ηρ υιορ. τα αυτα χωραυ εχει, ει ζωντος μιν το πατωου σωελήφθη
 ο υγιονος. μετα δε τλω αυτω τελευτηω ετεχθη, και ευρεθη μονος ο υγιον
 ο εν τη το τελευτησαντος ωρ φαμλια, μη περιλαμβανόμενος ησπα
 ηρ καιρορ εκεινον, οτε ζωτικος, η γνωμη, η τυχη ουν εκληρονομησεν. ει δε
 ακρ το υιου υγιονος σωελήφθη, και ετεχθη μετα τλω το πατωου τελευ
 τηω, ετα το μισου τελευτησαντος ο ζωτικος ουν εκληρονομησεν, ο υγιον
 ο εν επ γινεται σουος κληρονομος. εδερ γωρ εδσ συγγενειας προς
 ηρ δεσφελνον ο ριουτος εξει. ωσωδ ουδε εκεινος ρις πασι σωελθμη
 θησεται, ορ ο εμος υιος ο εμαγκιπατος ωρ ελαβεν εις θεισμ. ει γωρ συμβη
 με τελευτησαι αδιαθεσρ, το εμαγκιπατος παιδο μου προτελευτη
 σαντος, ορ ελαβε περιωρ αυ ηρ ο εμαγκιπατος εις θεισμ, ουτος ου δεσφ
 διεχεται τα εμα δικαια, ουδε ερ εδσ προς εμε συγγενειας προίχεσθαι
 δωωμινος. ου μονορ δε γηνοτα κληρονομοι οι ερημηνοι ακρ το περιτηου
 εδωωανται, αλλ εδε αυτησαι δεσφερχω οι οι εισιρ ως νογωωρι. ταυ
 τα μιν ουω ποδι τω σδωρ κληρονομων. οι δε εμαγκιπατρι παιδω και
 θα ειρημαμιν και εν τη δουτορα ενσιτητοι, οσορ μιν ακρ το περιτηου ου
 δερ προς σδσ οικεισρ γουεις εξει δικαιορ. ετε γωρ σουοι κληρονομοι δου
 νανται γηνοτα, δεσφ η παύσασθαι αυσδσ ειναι ηρ ηρτωσθε το γουωωσ.
 αλλ εδε ως νογωωρι ακρ το δουδεμαδελτα κληθησονται, δι λω κωεση
 σερ ησπιπεσιμιοντινα. ο δε ηραίτωρ, ορωρ εις η φύσει δικαιορ, διδω
 σερ αυρις τλω unde liberi δεσφερχω, ησλωρ ωδι τα περιματα το τε
 λουτησαντος, ωσωδ ει ησθ ορ ετελευτα τις καιρορ εχρη αυσδσ κωεσιν
 σισρ. ειτε μονοι εισιρ, ειτε κωεσινσρ εχει παιδασ ο τελευτησας. αμα
 γωρ αυρις κληρονομησασρ. αμει, ιαυ τις αδιαθετος τελευτησας, δυο
 παιδωρ κωοντη, ωρ ο μιν λω εμαγκιπατος, ο δε ηρ ηρτωσθε, ο μιν κωε
 ξουσι, οσορ ακρ της περιτηης νομοθεσιας μονος κληρονομησει, εχωρ
 παρ ιαυ τω η το σδσ δικαιορ. επειδη δε εμαγκιπατος ακρ της ενδρι
 γουσιας βοηθειται το ηραίτωρ, και εις η ημου ησλειται, συμβησεται
 τδτω τω τρωπω ηρ σουορ δεσφερχω, μη εις ολουλησρ, αλλ εις
 μόρ κληρονομηρ. εχωρ δυο παιδασ κωεξουσίουσρ Πριμορ, και Σε
 κωωδωρ, ηπεισασ ηρ ηριμορ εμαγκιπατρ, ηρ ηρτωσθε παρακρατήσασ
 ηρ σεκωωδωρ. ο ηριμος ηρομινος εμαγκιπατος, διδωκω ιαυ ηρ εις θει
 σερ ητιω. ιαυ συμβη με αδιαθεσρ τελευτησαι, ο σεκωωδος μονος με
 δεσφδieleται. ε μιν και ηριμος, ο εν τη θετη ωρ ητις φαμλια. ουτος γωρ
 ο παυσ ωδι τα εμα ε παραγινεται περιματα. ταυτα δε λεγω, μονορ ει
 ησθ ορ ετελευτησεν εγω καιρορ, λω εν τη θετη φαμλια. ει γωρ εμου ζωντος
 ο τιπος ηριμοσρ αυ ηρ εμαγκιπατρ, ομοιωσ παραγησεται εις τα περι
 ματα εμου το φυσικου πατροσ, ωσωδ ει εγω ηριμοσ αυ ηρ εμαγκιπα
 τρ, και εδλερτε ακρ θετηω γεγoue φαμλια. ακουσθωρ ουω δεσφ λεγειμ
 οσορ

Emācipati

Athis qui

ὅτι πρὸς τὴν γνῶμην αὐτοῦ θεοῦ πατρός, ζωτικὸν αὐτὸν εἶναι. εἰ δὲ με-
 τὰ τὴν ἐμὴν τελουτὴν ἱμαγίπατον αὐτὸν ὁ τίπθ' ἐπίησε, καὶ πρὸς ἐκεῖ-
 νον ζωτικὸς φανήσεται. ἴσθ' δὲ οὕτως ἔχειν ἕρδην, ἐπειδὴ πόρ' ἀδικοῦ
 εἶναι νομόμασι, ἐν ζήουσίᾳ εἶναι τὸ θεοῦ πατρός, εἰς τίνα δ' εἰ παραγνέ-
 ῖται τὸ φυσικὸν γούως τὰ πλάγματα, πτόρον εἰς αὐτὸν υἱοῦς, ἢ αὐτὸν ἀδυνα-
 τος. εἰάν γὰρ ἔχωμ υἱόν, πρῆσω ἴσθ' ἱμαγίπατον, παραλοχὴ δὲ οὐτῶ-
 ῖαυτ' εἰς ἀδουγαπίονα πῖω, τελουτῶ δὲ ἀδυνατὸς ἔχωμ, ἔξοσι πῖω
 ἐν τῇ θέσει παρακρωτῶν τὴν πᾶσιδα, πάροδον δουῖαι τῖς ἀδυνατῖς εἰς
 τὴν ἐμὴν κληρονομίαν. ἤγουμ εἰάν βουληθῆ πρῆσαι αὐτὸν ἱμαγίπατον ἐ-
 μου τελουτῶσαντῶ, ὡς τε ζωδιῶναι μὲν αὐτὸν ἀδυνατὸς, ἴσθ' δὲ κλη-
 ρῖται αὐτῷ τὴν ἐμὴν ποδουσίαν, ἀκωλύτως πλάξει ἴσθ'. ἀρπώτατον δὲ εἰ-
 ρῖτα μὲν εἶναι τὸ ἔποκείσθαι ἐν ζήουσίᾳ τὸ θεοῦ πατρός, ἔποδ' ἴσθ' με-
 κληρονομείσθαι, πτόρον, ἔποδ' τὸ υἱόν μὲ, ἢ ἔποδ' τῶν ἀδυνατῶν. ὡς τε ὄω,
 εἰ γὰρ ἀναδραμείμ εἰς τὸ πρὸ βραχέως εἰρημνόν, ἔνθα εἰρηται, ὅτι ὁ γ-
 νόμῳ ἱμαγίπατος ἔποδ' τὸ θεοῦ πατρός, ζωτικὸς νομίζεται παρ' αὐ-
 τοῦ, ἰλατῖρα τὰ δίκαια αὐτῷ τῶν θετῶν παίδων, ἢ πόρ' τῶν φυσικῶν Minus
 κῶν. ὁ γὰρ φυσικὸς μου πᾶσις γνῶμῶν ἱμαγίπατῶ ἔποδ' τὸ θεοῦ πα-
 τρός, ζωτικὸς νομίζεται παρ' αὐτῶ. πρὸς ἐμὴ δὲ εἰ καὶ τὸ δίκαιον ἀπῆμι-
 σι τῆς δευδοχῆς, ὅσον ἀπὸ τὸ πρλιπκῶν, ἀλλ' ὄω ἔποδ' τὸ πρσίτωρῶ σωμα-
 εθμῆσεται τῖς πασιρ, οἱ δὲ θεοῖ παίδεσ γεγονότ' ἱμαγίπατι καὶ
 κατὰ τὸ πρλιπκὸν τῆς ταξέως τῶν παίδων ἐκπίωρσι, καὶ ὁ πρσίτωρ αὐ-
 τῖς εἰ βοηθῆ. καὶ εἰκότως. τὰ γὰρ φυσικὰ δίκαια, ὁ πρλιπκὸς νόμῶ ἀνα-
 τρέπειμ εἰ δῶαται. καὶ ἐν ἐπειδὴ ἐπαύσαντ' εἶναι σῶδοι κληρονόμοι, παύ-
 ονται καὶ τὸ φύσει εἶναι υἱοί, ἢ θυγατῶρ, ἢ ἔγῶνοι, ἢ ἔγῶνοι. οἱ δὲ θεοῖ
 παίδεσ ἱμαγίπατῶ θετῶ, ἀρχοῦται εἶναι ζωτικοί. τὸ γὰρ ὄνομα τὸ
 υἱοῦ ἢ θυγατῶρ ὅπορ' ἔχωμ δεα τῆς θέσεως, ἐτόρῶ πρλιπκῶ λόγῳ τῖ-
 τῖσι ἱμαγίπατίονι ἀπῆμιουσι. ταῦτα δὲ εἰ μόνον αὐτῷ τῆς δε Eadem
 δεαθέτῶ κλήσεως δεσιμ εἰπέμ, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῆς κοντραταβουλλας δεα-
 κερχῆς, ἔω ὁ πρσίτωρ κατὰ τῆς πατῶας τῖς πασιρ δίδωσι δεαθήκης,
 μὴ γραφείσι κληρονόμοις, μὴ δὲ γεγονόσι νομίμως δεδεδατῖς, τῖσι
 νομναπμ, ἤγουμ ὄνομασί. ὄω μὲν γὰρ ἔνεμ ἰμ πρτεσατῖ τὸ τελουτῶ
 σαντῶ, καὶ αὐτὸν γεγονόμ' ἱμαγίπατος φυσικῶς, ὅπλίζει πρσιτερί-
 τῶς ὄντας τῇ κοντραταβουλλας. τῖς δὲ μῆσιν ἐν τῇ θετῇ φαμιλία
 καθ' ὅμ ὁ φυσικὸς τελουτῶ καιερόμ, ὄν χορηγῆ τῷ κοντραταβουλλας.
 εἰάν τὴν θεοῦ μου υἱόν ἱμαγίπατον ποιήσω, οὐ μόνον ἀδυνατῶ με τε-
 λουτῶσαντα οὐ διαδέχεται, ἀλλ' οὐδε πρσιτεριτωθεῖς ἐν τῇ ἐμῇ δε-
 αθήκη, λήφεται κατ' αὐτῆς τῷ κοντραταβουλλας. ἐπαύσατο γὰρ Admo,
 τοῖς ἐμοῖς σωμαεθμείσθαι πασιρ. ἐκείνου δὲ μεμνῆσαι ἡμᾶς nendi
 χρῆ, ὅτι ὁ φυσικῶ μου πᾶσις, δὸν εἰ αὐτόν εἰς θέσιμ, καὶ μείνας ἐν
 τῇ θετῇ φαμιλία, ἢ μετὰ τὴν ἐμὴν τελουτῶ ἔποδ' τοῦ θεοῦ πατρός

ἰμαγυπατόβεις, εἰ καὶ τὰ μολίσα ὑδὶ τὰ πῦγματα ἰμοῦ τοῦ φυσικοῦ
 πατρὸς ἔδύαται παραγνῆσθαι, ὡς ἀπὸ τῆς οὐδοῦ λίβροδι δόξαρχῆς,
 ἀλλ' οὐκ ἔτι δόξας κληθήσεται τολξέως, τὸ τ' ἴσιρ δὲ ἦς οἱ τοῦ τελευτήσαντι
 τῷ παραγίνονται κογναρι. ἀλλὰ ἴδωρ τότε οὕτως ἔχον, ἠνίκα μὴ κατέ-
 λαιφα, μὴ δὲ σούτυ κληρονόμος, μὴ δὲ ἰμαγυπάτης. μήτε μὲν ὑπόστ
 μοι τίς ἀδνατῷ. ἴρι γὰρ αὐτὸ προσημνήσονται. πρότορον γὰρ ὁ πρῶτος
 σὺ πᾶιδας καλεῖ, ἴδωρ μὲν σούτυ, ἴδωρ δὲ ἰμαγυπάτης. τὸ τ' ἴν δὲ μὴ οὐ
 τωρ ἀδνατῶς. μὴ ἔποκει μνήωρ δὲ ἀδνατῶρ, οἱ κογναρι κληθήσονται. ἴν
 οἷς πρῶτος σὺρ οἱ πᾶιδος μὲ, οἱ οὐτὸς ἴν τῆ θετῆ φαμιλία. ἴχε ταῦτα
 ὡς ἴν προθεωρία. ἴαν ἴχωρ τρεῖς ἀρῶνας πᾶιδας ἔπεξουσίου, παραδοχο
 ἴνα εἰς θέσιρ, λέγεται ἢ τριαῦτη υἱοθεσία, δὲ τρεῖς μολιβῶς. καὶ ἴσι δόγ
 μα σαβινιανὸρ ἴ λῆσιν, ἀνωγλιω σὲ ἴχειρ πάντι τῷ τρεῖτω παιδί τῷ
 ἴξ τρεῖς μολιβῶς υἱοθετησῆντι ἴ τέταρτη τῆς σὺς ποδουσίας καταλι
 πέρι. εἰ δὲ μὴ καταλίπης αὐτῷ, δίδωσιρ αὐτῷ ἴ εἰρημνῶρ δόγμα ἀγω
 γλιω κατὰ τῶν σῶρ κληρονόμων, ὑδὶ ἀπαίτησι τὸ τέταρτον. ἐπειδὴ σὺ
 ταῦτα προτεθεώρηται, ὄρα λοιπὸν ἴ προκείμην. ἀπαντα τὰ ἴν τῆς προ
 λαβοῦσιρ εἰρημνῶν ἐκράτει ἴ παλαιόρ. ὁ δὲ ἡμέτερῷ βασιλεῦς, μολιβῶ
 τῶ τρεῖς δίδωσιρ προσίγαγε δόξα τῆς οὐκείας δόξα τολξέως. ἴν ἢ ποδὶ τῶν δεδ
 μνήωρ εἰς θέσιρ ἔωδ τοῦ φυσικοῦ πατρὸς διελέχθη. ἐπειδὴ γὰρ ἴχε θέμα
 τα ἀπανα καὶ προειρήσμεν, ἴν οἷς οἱ πᾶιδος καὶ τῶ τοῦ φυσικοῦ πατρὸς
 δόξα ἴ εἶναι ἴν θέσει, κληρονομίαν ἀκρῶνόντο, καὶ τῆς θέσεως ἴαδῆος δόξα
 τῆς ἰμαγυπατίου δόξαλομνήης, πρὸς ἔδετόρου πατρὸς ἴαλουῦρ δόξα
 δοχλῶ, κατὰ ἴ συνῆδος αὐτῷ, καὶ ἴδωρ μεταφόρων ὑδὶ τὸ καλῆσιρ,
 ἴπρῆσιν ὡς εἴρηται διάταξιρ, δὲ ἴν ἐκείλοσιν, ἴνα ἴαν ὁ φυσικὸς πατὴρ ἴρ
 ἴδιον ἴρ εἰς θέσιρ ἴτορῶ παραδοχη, ἀκόρῶναι πάντα τὰ δίκαια παρὰ τῷ
 φυσικῷ πατρί ἴδωρ ἴχειρ, ἴ μὴ ἴξῆναι τῆς αὐτοῦ φαμιλίας. ὡσὺ εἰ πάν
 τελῶς ἴν ἴγγῶρ οὐδὲ θετός. ἴν τῶ τῶ δὲ μόνω τῷ θέμα πδνεῖ τί ἴχειρ ἢ θέ
 σις, εἰς ἴ δύαατα ἴρ πᾶιδά ἴξ ἀδνατῶ παραγίνεσθαι, εἰς τῶ κληρονο
 μίαν τοῦ καλουμνήσ θεοῦ πατρὸς. ἐπειριγε δόξαθῆης ἴπ αὐτοῦ γνομνήης,
 ἴτε κτλ ἴρ πλιπκῶρ, ἴτε κτλ ἴρ πραιτώριον δίκαιον, δύαταί πῆν τῆς τῶ
 τῶ κληρονομίας ἀκρῶναι, ἴ δὲ κοντραταβῆμας αὐτῶ, ἴ δὲ δεινοφομιά
 σο κῶρ, δόξα ἴ μὴ δὲ ἀνωγλιω εἴν τῷ θετῷ πατρί, ἴ γράφειρ αὐτῶ κληρο
 νόμον, ἴ ἴξδραδῶρ πριεῖρ, οἴα μνησῆνι φυσικῷ δόξα μὲν κραιρῶν αὐτῶρ.
 ἴρ πλιερ φημί, ἴ δὲ εἰ κτλ ἴρ Sabinianum δόγμα ἴξ τρεῖς μολιβῶς ἴτυχῶ
 αὐτῶ λαβῶρ εἰς θέσιρ. καὶ γὰρ καὶ ὑδὶ τῆς τριαῦτης θέσεως, ἴ δὲ ἴρ τέταρ
 τῶ αὐτῷ φυλαχθήσεται ἀπὸ δόγματῷ, ἴτε τίς ἀγωγή πρὸς ἀπαίτη
 σιρ ἀρμόσει τὸ τέταρτον. ἴξῆρηται δὲ ἐν τῆς εἰρημνῆς δόξατάξέως τὸ θεσι
 τῶ τῶ ἡμῶρ βασιλέως, ἴκῆν ὁ θεῶρ πᾶς, ὁρ ὁ φυσικὸς πατὴρ τῷ πάπ
 πῶ αὐτῷ τοῦ παιδὸς δέδωκεν εἰς θέσιρ. ἴνα τῶ γὰρ ἴν ταῦτα σωτῆρ ἴχορ
 δίκαιου ἴδωρ μὲν τοῦ φυσικοῦ δόξα τῶ συγγῆναι, ἴδωρ δὲ τὸ ἴν ὄμοσ δόξα τῶ
 θέσιρ

Sed ea omnia

θέσπ. τὰ ἀρχαῖα δίκαια τῆ ρισαύτη θέσει φυλαττηρμύ οὕτως, ὡσπερ εἶπε
 αὐτεξέσιθ ὡρ δίδωκν ἰαυρῖν εἰς θέσιρ. ταῦτα δὲ ἰδικῶς καὶ καθ' ἕκαστον
 ἐκ τῶν ῥημάτων τῆς προλαβείσης διατάξεως ὅσι λαβείμ. ὁμοίως ἔτι Item uetui
 καὶ ἀκείνο θεραπείας προσκρούσης. τῶν γὰρ παλαιῶν, σὺ δὲ ἀρξάνων καὶ
 ταγομῶν σὺ πλείον φιλομῶν τῶν, καὶ μόνοις ἐγγόνιοις ἢ ἐγγόνιας τῆς δὲ ἀρξάνων
 τῶν κατὰγομῶν τὰ τῶν σὺ παρὲχόντων δίκαια καὶ τῶν ἀδυνάτων αὐ
 τῶν προπῶν τῶν. σὺ δὲ ἀπὸ θυγατρὸς ἐγγόνου, καὶ σὺ ἀπὸ ἐγγόνου προεγ
 γόνου, τῆς κοινῶν σωμαθμοῦ τῶν, καὶ τῶν ἀδυνάτων δούτορ σὺ πῆν
 τῶν ἐκλαῶν γ' εἰς τὰ πλάγματα, ἔδωκε μὲν τοὺς πρὸς μητρὸς πάππυ, ἔδωκε
 δὲ εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς μάμμης ἢ προμάμμης, εἴτε πρὸς πατρὸς, εἴ
 τε πρὸς μητρὸς, ἢ ἵνα μὴ ἐσῶσεν ἀδυνάτη. οἱ δὲ πρὸ ὀλίγων βασιλοῦ
 κῶτος ῥισαύτων, ἔκαστελίτηρ ἀδιόρθωτηρ ῥ ρισαύτη ἀτόπημα. ὅπτε γὰρ
 ῥ τοὺς ἐγγόνου, καὶ προεγγόνου ὄνομα κοινὸν ὅσι τῶν δὲ ἀρξάνων τῶν καὶ θη
 λυγονίας κατὰγομῶν, ἔλα τοῦτο κοινῶν αὐτοῖς τῶν, καὶ τὸν αὐτὸν
 τῆς διατάξεως ἐπιλομήσαντηρ βαθμῶν. οὕτω μὲν ῥι, ὡς τε πλεονεκτεῖμ ῥ
 βραχεῖ σὺ δὲ ἀρξάνων τῶν, οἷα καὶ γινωσκόμεν σὺ τῆ φύσει, καὶ ἐπὶ τῶν
 παλαιῶν πῆν τῶν, ὡς τε αὐτῶν ῥ τρίτω μὲν ῥ πλείον ἔχειμ. εἰάν γὰρ
 τῆς τελευτῆσιν κατὰλιπῶν υἱὸν, καὶ ἀπὸ θυγατρὸς τελευτῆσιν ἐγγόνου ἢ
 ἐγγόνου, προεγγόνου ἢ προεγγόνου, ὁ μὲν υἱὸς λήφεται ἢ ἐγκίας, ὁ δὲ ἀπὸ
 τῆς προτελευτῆσιν θυγατρὸς ἐγγόνου ἢ ἐγγόνου, ἢ προεγγόνου ἢ προεγγ
 γόνου Δ. τῶν παρὰ ῥ τρίτη ὡρ ἡμελῶν ἢ μητῆρ, ἢ ἴσῶν ἢ μάμμη πῶν
 ὡσα λαμβανείμ. ἢ γὰρ μητῆρ αὐτῶν, ἢ ἴσῶν ἢ μάμμη ῥωσα, ἢ ἰλωμβαί
 ῶν ἐγκίας, ἐκείνης δὲ τελευτῆσιν ὁ δὲ αὐτῆς ἐγγόνου ἢ προεγγόνου πα
 ρὰ ῥ τρίτη, τῶν παρὰ ῥ διέγκιορ τῶν γὰρ ἢ ἐγκίων ῥ τρίτη διέγκ
 κίον ὅσι. λήφεται τῆς παππῶν ἢ προπαππῶν κληρονομίας. εἰ δὲ γινώσκ
 ῶν συμβῆ τελευτῆσιν αὐτῶν υἱῶν, ἢ ἴσῶν θυγατρῶν, καὶ αὐτῶν ἐγγόνου ἢ προεγγόνου,
 ἀπὸ υἱοῦ, ἢ ἴσῶν θυγατρὸς προτελευτῆσιν τῶν, ὁ μὲν υἱὸς ἢ ἴσῶν θυγατρῆρ λή
 φεται ἢ ἐγκίας, ὁ δὲ ἐγγόνου ἢ προεγγόνου ἢ ἀπὸ τοῦ υἱοῦ ἢ τῆς θυγατρὸς
 τῶν προτελευτῆσιν τῶν Δ λαμβανείσιν. τῶν καὶ αὐτῶν παρὰ ῥ γ',
 ὡρ ἡμελε λαμβανείμ ὁ αὐτῶν πατῆρ ἢ μητῆρ ἢ πάππος ἢ μάμμη, εἴτε πρὸς
 πατρὸς, εἴτε πρὸς μητρὸς. θήλειθ ἢ ὄντθ τοὺς τελευτῆσαντθ προσώπυ
 πῶν ἢ γίνεθ ῥ κληρονομίας, ἢ ἐπὶ διαφορὰ τῆς ἀναφύετ, ἢ τῶν
 δὲ ἀρξάνων τῶν ἢ θηλυγονίας οἱ ἐγγόνου ἢ οἱ προεγγόνου κατὰγονται. εἰ δὲ
 συμβῆ τελευτῆσιν ἀρξάνων ἀπὸ θυγατρὸς προτελευτῆσιν ἐγγόνου καὶ
 παλιπῶντα, εἰ καὶ συμβῆ θήλειαν τελευτῆσιν, καὶ ἀπὸ υἱῶν ἢ ἴσῶν θυγατρὸς
 προτελευτῆσιν τῶν ἐγγόνου κατὰλιπείμ, ὑπείσι δὲ καὶ ἀδυνάτη ῥ τῶν
 τελευτῆσαντ, πάλαι μὲν ὡς εἴρηται, ὁ δυνάτη ἀδελφῶν νόμθ, σὺ ἀδυνάτη
 τῶν ρισαύτων ἐγγόνων προεπίμα. σῆμῶν δὲ εἰ καὶ μόνοι ὑπείσιν οἱ ἐγγόνου, ἢ
 δὲ μίαν πάροδθ τῆς ἀδυνάτη ἀπὸ τοῦ δυνάτη ἀδελφῶν δυνάτηται, αὐτῶν τὰ
 πλάγματα τοὺς τελευτῆσαντθ, ἢ τῆς τελευτῆσιν, ἔλα ῥ σὺ ἐγγόνου
 ἢ σὺ

ἢ σὺ προεγγόνου ἡμισίαι ἢ τὸν ἐκείνων, δεῦρ καὶ γένουσι, ἀλλ'
 εἰ μὴ ὡς εἴρηται τῷ τελευτήσαντι, ἢ τῇ τελευτήσασσῃ ὅστις υἱὸς ἢ θυγά-
 τρις, τότε, ἠδὲ μὴ τῷ τελευτήσαντι ἀρξάντος, οἱ ἀπὸ θυγατρίας ἔγγονοι, ἠδὲ
 δὲ τῆς τελευτήσασσας θυλείας, οἱ ἀπὸ ἀρξάνου ἢ θυγατρίας ἔγγονοι παρὰ
 τὸ γ λαμβάνουσι τῶν οἰκείων γονέων. ἡνίκα δὲ αὐτοῖς πρὸς σὺν ἀδελφῶν
 μόνος ὅστις ὁ ἀγών, πᾶσαι λήθονται τῷ κληρονομίαν, τῶν αἰώνων, μὴ μὴ
 γὰρ πάλαι διατάξεις, ἢ τις τις μὴ τριῶν ἔγγονοις ἢ ἐδίδου οὐγκίας. τις
 δὲ ἀδελφῶν τρεῖς. ἕκαστος δὲ καὶ μεταγενεσθῶν διατάξεις ἀμυδρῶς ἐπι-
 ποιμήν. ἀλλ' ὁ ἡμίτορος βασιλεὺς τῷ γιούτῳ ἐν τῆς ἀσφαλείας ἐπι-
 ρομῆν ἀμφοβολίαν ἀναίρων, τῷ μὴ ἐρημῆν δούτῳ διατάξιν ἔ-
 συνεχώρησεν ἐγγραφίῳ τῷ οἰκείῳ νόμῳ. ἔδὲ εἶσα ἐν αὐτῷ εἶναι ἐν αὐ-
 τῷ, ἀπὸ τοῦ θεοδοσιανοῦ νόμου μετατεθείσας, ἀλλ' ἔφερον ἡγεμονίαν καὶ
 σφαφέσῳ διατάξιν ἀναίρων μὴ τῷ τῷ ἢ, καὶ τῶν οὐγκίων δι-
 αίρων, εἰς ὁλόκληρον δὲ σὺν ἐρημῆν ἔγγονου καὶ προεγγόνου προτι-
 μήσασσας τῶν ἀδελφῶν. ἄρτι γὰρ σὺν ἐκπλαγίου, καλλίονας εἶναι τῶν κα-
 πόντων. ἐν βραχέι τοῦ μόρι, τῷ αὐτῷ διατάξιν κρατῆρ κατὰ τὰ ἐν
 αὐτῇ πόλει χροῖα, καὶ κατὰ σὺν σημαίοντες ἐν αὐτῇ χροῖον, καὶ νῦν
 ἐκείνουσιν. ὡσαύτως δὲ εἴρηκα μὴ ἐν τις προλαβοῦσιν, ὅτι καὶ τις τελευτήσῃ
 ἠδὲ υἱὸς καὶ ἔγγονα καὶ ἔγγονα ἀπὸ υἱοῦ προτελευτήσαντος, ὅτι ἰσίσπεμ
 ἢ ἴσπεμ κατὰ σειράν, καλοῦται αἱ ἀπὸ τοῦ προτελευτήσαντος ἔγγονα καὶ
 ἔχῃ ἰσίσπεμ. οὕτω καὶ ἐὰν ἀρξάνῃ τελευτήσῃ ἠδὲ υἱὸς καὶ ἔγγονοι ἀπὸ θυ-
 γατρῶν προτελευτήσασσας, πάντες οἱ ἔγγονοι ἰσίσπεμ καλοῦται παρὰ
 τὸ γ λαμβάνουσιν. εἰ δὲ θήλειαν τελευτήσῃ ἠδὲ υἱὸς καὶ ἔγγονοι ἀπὸ υἱοῦ,
 ἢ θυγατρῶν προτελευτήσαντων, πάλιν οἱ ἔγγονοι ὅσοι δῆρτε εἰσὶ λήθονται
 τὸ τετραοῦγκιον, καὶ ὡσαύτως ἐὰν ἀρξάνῃ τελευτήσῃ, υἱὸς μὴ μὴ κατὰ
 πῶρ, ἀπὸ δὲ υἱῶν προτελευτήσαντων ἔγγονου διαφόρου ἀριθμοῦ, ἀπὸ μὴ τῷ
 ἐνός, εἴνα ἢ δύο, ἀπὸ δὲ τῷ ἑτέρου τρεῖς ἢ Δ, ἔχῃ ἰσίσπεμ, ἀλλ' ἰσίσπεμ
 γίνεται ἢ διαίρεσις καὶ ὁ εἰς ἢ οἱ δύο λήθονται τὸ ἑξαοῦγκιον, οἱ δὲ ἢ ἢ
 Δ, τὸ ἑτέρου ἑξαοῦγκιον οὕτω καὶ ἐὰν τελευτήσῃ ἀρξάνῃ πρόσωπον, ἔγγονος
 κατὰ πῶρ ἀπὸ θυγατρῶν προτελευτήσασσων, ἢ καὶ θήλειαν τελευτήσῃ
 ἔγγονου κατὰ πῶρ ἀπὸ υἱῶν ἢ θυγατρῶν προτελευτήσαντων, ἢ προ-
 τελευτήσασσων διαφόρου ἀριθμοῦ, οἷον ἐν μὴ τῷ ἐνός μόρτι εἴνα, ἐν δὲ τῷ
 ἑτέρου γ ἢ Δ, ἰσίσπεμ ἢ κληρονομία διαρρηθῆσεται, καὶ ὁ εἰς ἢ καὶ οἱ
 δύο λήθονται τὸ ἑξαοῦγκιον, οἱ δὲ τρεῖς, ἢ καὶ οἱ Δ τὸ ἑτέρου ἑξαοῦγκιον.
 ἡνίκα δὲ θήλυ πρόσωπον ὅστις τὸ τελευτήσας, εἰ οἱ ἔγγονοι ἢ προέγ-
 γονοι φιλοκλονῶσιν, εἰ μὴ πρὸς θείας ἢ θείας, τότε τῷ
 προτελευτήσαντι ἀκόραιοι λήθονται τὸ
 μόρτι, τῆς τῷ τρίτῳ μείωσι,
 ὡς ὁ γινομένης.

σις ἀπὸ τοῦ πατρὸς εἰς σέξονα βαθμῶν ἀπετέλδου. εἶτα ἐπειδὴ ἐν ἑαυτῷ ἢ ἀπὸ
 οἱ τῆς γέννησεως πρόσωπον, κατέλθε πρὸς τὴν ἀδελφόν, προσίβεις ἐν ταῦτι
 δεκάτορον γέννησιν. ἰδὼν δὲ δύο γέννησεις, δύο βαθμοὺς ἀπετέλδου. ἐκ τούτου
 καλῶς εἴρηται ὅτι ὁ ἀδελφὸς δεκάτορον εἶσι βαθμοῦ. πάλιν καὶ πρὸς τὸν
 τῷ θεῷ πρὸς σὲ εἶσι βαθμῶν, λέγει ὅτι τρίτου ἀνωγενή γὰρ σὲ ἀνιέναι ἀπὸ
 τῆς σὸν πατρός καὶ λέγει. ἐμὲ ἐγέννησεν ὁ πατήρ, τὴν πατρός ὁ πάππῳ.
 ἰδὼν δὲ δύο γέννησεις. ὁ αὐτὸς πάππῳ τὴν ἐμὸν θεῖον. ἰδὼν γὰρ γέννησεις, τρεῖς
 βαθμοὺς ἀπετέλδου. ὡς τε ὅταν τρίτον μοι εἶσι βαθμῶν ὁ θεῷ. οὕτω καὶ
 ἀπὸ τῆς ἐξῆς, ἡδὲ αὐτῶν πρόσθεν καὶ ἐπὶ δυνάσει καὶ λαβῆναι τῶν βαθμῶν
 μὲν. ἐπειδὴ σοὶ ταῦτα περὶ θεωρεῖται, ὅρα λοιπὸν τὴν προκείμενον. καὶ πρὸς
 τὴν τῆσιν, μηδὲν καὶ λαβῆναι, μηδὲ τὴν ἐν τῷ τῆσιν καὶ λαβῆναι, ἢ καὶ
 τὸν πρὸς τῆσιν, ὅπριον εἶσι ὁ ἐμαυτίαν, ἢ καὶ τῆσιν ἀνατῆσιν, ὅπριον
 εἶσι ὁ προειρημένον ἐγγόνον, ἢ καὶ τῶν τῆσιν πρόσωπα τὴν τὸν τῆσιν
 τῆσιν ὅπως δὴ τῆσιν κληρονομία καὶ λαβῆναι. τότε ὁ δυνάσει καὶ λαβῆναι
 τῆσιν νόμον, ἐν δεκάτορον τῆσιν τὴν ἐγγύτατον ἀδελφόν, ἀπὸ τῆσιν κληρονομία
 καὶ λαβῆναι. ἀδελφοὶ δὲ εἶσι, ὡς ὅταν ἐν τῆσιν πρώτη παραδεδομένη καὶ λαβῆναι
 ἰνσι τῆσιν, οἱ καὶ ἀρξάνοισιν ἡμῶν σωματώμενοι συγγενεῖς, quasi a patre
 cognati. τῆσιν ὡς ἀπὸ πατρὸς συγγενεῖς. ὡς τε ὅταν οἱ ἐν τῆσιν πατ
 ρὸς τε χθῆναι ἀδελφοί, ἀδελφοὶ ἀλλήλοισιν εἶσι, καὶ ἑαυτοῖσιν μὲν λίσσονται
 κληρονομία. ἐμὲ δὲ ὁμοίον, εἰ ἀνατῆσιν ἡμῶν πρὸς τὸν ἐν τῆσιν
 αὐτῶν μητρός εἶσι, ἢ ἐν ἀνατῆσιν μητρός. καὶ ὁ θεῷ μὲν ὁ πρὸς πατρός,
 ἀδελφῶν μοι εἶσι, καὶ ἐμὲ. καὶ οἱ ἀπὸ δύο ἀδελφῶν ἀρξάνοισιν τε χθῆναι
 τῶν, ἀδελφῶν πρὸς ἀλλήλοισιν προκείμενον δίκαιον, οἱ πρὸς λίσσονται fra
 tres patruales. καὶ τῆσιν καὶ κληρονομία. κληρονομία δὲ λίσσονται κληρονομία
 οἱ ἐν τῆσιν δύο ἀδελφῶν τε χθῆναι, quasi consorini. τῆσιν καὶ λαβῆναι
 τῶν καὶ ἐπὶ, δύνανται πρὸς εἰς πολλοὺς βαθμοὺς παραγενέσθαι καὶ εἶσι, ὅτι
 ὁ υἱὸς τοῦ θεῷ μὲν τὸ πρὸς πατρός, καὶ ὁ ἐκ τῆσιν ἐγγόνον, ἀδελφοὶ εἶσι.
 καὶ ἀπλῶς ἐφ' ὅσον ὅταν θύλον πρόσωπον μὴ ἀνατῆσιν τῆσιν συγγενεῖς,
 ἀδελφῶν ἀρξάνοισιν τῶν πρὸς τῆσιν. εἰ μόνον δὲ οἱ καὶ τῆσιν τὸ πατρός τῆσιν
 χθῆναι, ἀλλὰ καὶ οἱ μὲν τῆσιν ἐκείνου τῆσιν τῆσιν, τὰ τῆσιν ὁμοιότητι εἶσι
 σὲ πρὸς ἐμὲ δίκαιον. εἰ πάντες δὲ ἅμα οἱ ἀδελφοὶ εἰς τῆσιν τῆσιν τῆσιν
 τῆσιν καὶ λαβῆναι πρὸς τῆσιν, καὶ τῆσιν δυνάσει καὶ λαβῆναι νόμον, ἀλλ' ἔστι οἱ πρὸς
 τῆσιν ἐγγύτατον ἐπὶ τῆσιν βαθμῶν, ὅπριον δὴ τῆσιν γέγονε ἀδελφῶν πρὸς τῆσιν
 λαβῆναι. πρὸς δὲ καὶ τῆσιν νοεῖσθαι, προκείμενον μαθησόμενα. ὡς τε ὅταν
 ἐπὶ εἶσι ἀδελφός, εἶσι καὶ θεῷ, ἐπειδὴ ὁ μὲν ἀδελφὸς δεκάτορον βαθμῶν, ὁ
 δὲ θεῷ τρίτον εἶσι βαθμῶν, ὁ ἀδελφὸς προκείμενον. εἰ μόνον δὲ γέννησις, ἀλλ
 καὶ θεῷ, ἀδελφῶν σωμασισιν. οἱ ἐγγὺν ἔχω φυσικὸν παῖδα, ἑλαβον καὶ
 θεῷ, καὶ λαβῆναι εἶσι ἀλλήλοισιν εἰ μόνον ἀδελφῶν, ἀλλὰ καὶ ὁμοίον. εἰ
 δὲ ἐπὶ ἀδελφῶν, οἱ ὁ ἀδελφῶν μὲν, ἢ ὁ πρὸς πατρός θεῷ, ἢ καὶ ὁ
 υἱός, ἢ τῆσιν ὁ ἐγγόνον τῆσιν πρὸς πατρός θεῷ, εἰς τῆσιν ἑλαβον πρὸς
 καὶ λαβῆναι

Sunt autē

Cæterum

μὲν ἡμῶν σωίσατῃ. ἡ κληρονομία μὲν ἀρξάνων, ἀδυνατικῶ δικαίω
 καταφύρεται, εἰ καὶ μακροτόρῳ βαθμῶ ἐν πρὸς ἀλλήλους, ὁ τελευτήσας,
 καὶ ὁ εὐσεβὴς δεχόμενος. ἔστι γὰρ τὸ πρὸς πατρός θεία ἀπίγονο δὲ
 πάντων προιόντων ἀρξάνων, ὅς ἐστιν ἐβδόμου βαθμῶ. εἰ γὰρ ὁ θεῖος ὅστις γ
 βαθμῶ, τὸ τὸ ὅς Δ. ὁ ἴγνονο ε, ὁ προίγονο σ, ζ εἰκότως ὁ ἀ
 πίγονο. ταῦτα μὲν μὲν ἀρξάνων. εἰ δὲ θήλεια ἢ κληρονομῶσα, τότε ἡ
 δὲ ἀδυνατικῶ δικαίω τὴν τὸ τελευτήσαντο λαβεῖν πόδισιαν, ἡνί
 κα ὁμαιμο ἢ τῶς ἢ ἀδελφῆ. εἰ δὲ ἢ θεία πρὸς πατρός, ἢ θυγατρὸς ἀ
 δελφῶ, ἢ ἡδύατῳ ὡς ἀδυνατικῶ κληρονομῆν. καθόλου γὰρ ὀφείλας εἰδέ
 ναι, ὅτι θήλυ πρόσωπον ἐπὶ βαθμῶ ὁμαιμότητο, ἀδυνατικῶ δικαίω
 κληρονομῆν. εἰ δὲ θήλεια μὲν ἢ τελευτήσασα, ἀρξάνο δὲ πρόσωπον εἰς τὴν
 ταύτης ἐκλήθη κληρονομίαν, εἴτε γ, εἴτε Δ, εἴτε ε ἢ βαθμοῦ, ἀδ
 νατικῶ δικαίω κληρονομῆν, δὲ τὸ ἐμοῦ ἀδελφοῦ, ἢ τὸ θείου μου τὸ πρὸς πα
 τρός. ἢ θυγατρὸς, ἢ ἢ πρὸς μητρός θεία εἰ τελευτήσασα, ὡς ἀδυνατικῶ ἐκλυρο
 νόμου ἐγὼ. εἰ δὲ ἐγὼ τελευτήσασα, αὐτὰ ἀδυνατικῶ δικαίω ἡδὲ τὴν ἐμὴν ἢ
 παραγίνονται κληρονομίαν. ταῦτα δὲ οὕτως ἔχει, ἐπειδὴ λυσιστελίσδορον
 ἴσθην εἶναι, σωμαχέισδορον εἶναι ἀρξάνων μᾶλλον ἡδὲ τὰς κληρονομίας ἐκλήθη
 ὄσα, ἢ τὰς θηλείας. ἐπειδὴ τῆ πελιτεία χρεώδεις εἰσὶν οἱ ἀρξάνοι, πελι
 κοῦτῳ, λειτρεσοῦτῳ, ἀρχοντῳ. ἀλλ' ἐπειδὴ πῶρ ἀρξάνων ἐνομίση δὲ ζω
 θείοι αὐτὰς καθ' ὅλου τῆς τῶν τελευτήσαντων δὲ ἀρξάνων δὲ ζωπικρὸς μι
 κομῆνας, ὁ πρῶτος αὐτὰς πρὸς τὸ φύσει δίκαιον ἀφορῶν, τὴν ὅσω δὲ κοι
 γνάρι δὲ ἀρχιτῶ ἐπηγεῖλαρ, ἐξ ἐκείνου τὸ μῶρτυ καλίστες αὐτὰς, ἐξ
 ἢ τῆς κογνάρις ἐφιλοπῆσαρ τὴν ἡδὲ τὴν ἐξ ἀδελφῆτῳ προσοδον, τῆς
 εἰς ἡνίκα μὲν εἰς ἀδανάτο, μὲν ἐγγύτορο κογνάτο ἐνοίσκεται. τὸ δὲ
 εἰρημῶν ἡμῶν, ὅτι αἱ θήλεια ἀδυνατικῶ δικαίω κληρονομῶνται μῆ, ἢ κλη
 ρομοῦσι δὲ βαθμῶ ὁμαιμότητο ἐπὶ βαθμῶ, ἢ χέυροισι ὅστις τὸ δυνωδε
 καδέλτῳ. ὁ γὰρ δυνωδεκαδέλτῳ, τὴν τῆς νόμοις σωήθη φιλῶν ἀπλότη
 τα, ἀπαντας ὁμοίως ἀδυνατικῶ καὶ ἀδυνατικῶ, οἰουδὴ πῶρ ἐν βαθμοῦ καθ'
 ὁμοιότητα τῶν σῶων, ἡδὲ τὰ τὸ τελευτήσαντο ἐκλήθη πράγματα. ἀλλ'
 οἱ μετὰ τῶν δυνωδεκαδέλτῳ σοφοί, νεώτοροι μὲν ὄντο τῆς ἐκείνου νομοθεσί
 ας, πρὸς βύτοροι δὲ τῶν βασιλικῶν δὲ ἀρξάνων, ἀνεβεία χαίροντο, τὴν
 εἰρημῶν ἐμνησάνων δὲ ἀφορῶν, ἐξωθοῦντο αὐτὰς καθόλου, τῆς τῶν
 συγγνώμῳ δὲ ἀρξάνων. μίχρῳ δὲ καθὰ εἰρηται, οἱ πρῶτος τὴν ἡδὲ τῶν σο
 φῶν εἰσνεχθεῖσαν τῶν ἀρχιτῶ τῆ πελιτεία, φιλανθρωπτορῶ δὲ ἀρξάνων δὲ
 ὀρθοῦντο ὡς κογνάτας ταύτας ἐκλήθησαν. ἢ καὶ τὸ ἐμνησάνων ἀναπληροῦν
 το, εἶσε γὰρ ἴσο αὐτῆς, τῆ τῶν τῶν κογνάτικῶ ἡδὲ ἀρξάνων, ὡς κο
 γνάτας αὐτὰς ἐκλήθησαν, τὴν ὅσω δὲ κογνάρι δὲ ἀρχιτῶ αὐτὰς ἐπαγ
 γειλα μῶν. ὁ δὲ θεῖοτατο ἡμῶν βασιλεὺς, τὴν ἡδὲ ἀρξάνων ἀρξάνων τὸ δυνω
 δεκαδέλτῳ ἀρξάνων τε καὶ θηλείων πόδῳ τὴν δὲ ἀρξάνων ἰσότητα φυλατῆ
 τῶν, ἐπαινεῖ μὲν τῆς φιλανθρωπίας εἶσε πρῶτος, μὴ καθὰ πᾶξ ἐκτῆς τῶ

δεδεδίχεσθαι τὰς θηλείας ἐωσεντας . φησὶ δὲ αὐτῶν μὴ τελείως τῆς κληρονομίας
 τῶν θηλείων ἀδικίας ἐνεῖν ἴασιν . ἀπώτατον γὰρ εἶναι, ἐξ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ
 βαθμοῦ τὰς θηλείας τῆς ἀρξῆς σιωπῆς χόσας, καὶ ὁ μόνον τῶν φυσικῶν
 ἐχόσας συγγένειαν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀδνατικῶν ἀρσωχόσας, μὴ κατὰ τὴν
 ὁμοίον τρόπον τῆς ἀρξῆς δεδεδίχεσθαι, ἀλλὰ μόνον ἀδελφὰς ἀδνατικῶν δι-
 καίων, ὡς τὴν τοῦ τελευτήσαντος παραγίνεσθαι κληρονομίαν . τῶν δὲ ὁμοίων κλη-
 ρονομίαν ὁ θεὸς τῶν ἡμῶν βασιλεὺς τῆς λογισμοῦ, ἢ ἀρχαῖον ἀνεκαλίσατο
 δίκαιον, καὶ ἀπὸ τοῦ διωδεκιδέλιτος φημι, καὶ οἰκεία δεδεδίχεσθαι τὰ ἐξ ἀρξῆς
 νομίας σιωπῆς τῶν τελευτήσαντων πρόσωπα, εἴτε ἀρξῆς, εἴτε θη-
 λεία ἴσω τῶν ἄλλων τῶν λεγιτίμων ἐκείνου ἐξ ἀδελφῶν κληρονομίαν
 χλῶ, τῆς προσημείωσης πανταχοῦ τοῦ βαθμοῦ σωζομένης . τὴν γὰρ ἐγγύτε-
 ρον, ἢ τῶν ἐγγυτέρων, τοῦ ἐπίκεινα προσημείωσθαι βέλεται . καὶ μὴ δεδεδί-
 χεσθαι αὐτὰς ἔχειν, ἐπειδὴν βαθμὸν ἰσοπένησαν ὁμοιότητι . ἀλλὰ
 ἐάν τις τελευτήσῃ, δύο συγγενεῖς κληρονομίαν τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ, ὡς ὁ μὲν
 ἀρξῆς, ἢ δὲ ὅτι θηλεία, ἀμα παραγινώσασιν . οἷον λόγος χόσιμ, εἰς ἑνὸς
 θεοῦ πρὸς πατέρα προτελευτήσαντος, καὶ θυγατρὸς θεοῦ, εἰ καὶ τοῦ
 βαθμοῦ ὅτι, καὶ ἐξῆλθε τῶν ὁμοιότητων, ὅθεν ἦτορ, ἀμα τῶν οἰκείων ἀδελ-
 φῶν τῶν τελευτήσαντων δεδεδίχεσθαι . ταῦτα δὲ ὁ θεὸς τῶν ἡμῶν βα-
 σιλεὺς ἐν τῇ εἰρημῶν δεδεδίχεσθαι δεδεδίχεσθαι, προσίθεικε ἀκένειο . βαθμὸν
 γὰρ εἶνα ἦτορ πρόσωπον, ἐν τῆς κληρονομίας τῶν κληρονομίαν, εἰς τῶν ἀδνατικῶν με-
 τέπεινα, ἐκείνου γὰρ ὡς ἀδνατικῶν, ὁ μόνον τὴν υἱὸν καὶ τῶν θυγατρῶν τοῦ
 ἐμοῦ ἀδελφοῦ κατὰ τὰ ἦδη κληρονομίαν ὡς τῶν ἐμῶν παραγίνεσθαι κλη-
 ρονομίαν . ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῆς ἀδελφῆς παίδας, εἴτε ὁμοπατέριοι εἶναι, εἴτε
 ὁμομητέριοι . οἷον ἰσὺ καὶ πρὸς τελευτήσῃ, κληρονομίαν ἀδελφοῦ προτελευτή-
 σαντος υἱὸν, ἢ θυγατρῶν, καὶ ἀδελφῆς προτελευτήσαντος, ὁμοπατέρου,
 ἢ γοῦν ὁμομητέρου υἱὸν, ἢ θυγατρῶν, παραγινώσονται ἐξ ἴσων καὶ δεδεδίχου-
 νται . οἷον μὲν ὡς θεοῦ πρὸς πατέρα, οἷον δὲ ὡς θεοῦ πρὸς μητέρα, ὡς ὁ δὲ εἰς
 ἀρξῆς πᾶντος προῆλθορ . ταῦτα δὲ ὡς ἦδη ἰσοπένησθαι δεῖ νοεῖν, ἢ ἴσων οἷον
 ἀδελφοί, καὶ αἱ ἀδελφαί, ἐξ ὧν ἔτι κληρονομίαν μὴ ζῶσι . τῶν γὰρ πᾶν-
 ὄντων, καὶ τὴν κληρονομίαν ἀσπαρομένην τοῦ τελευτήσαντος, οἷον ἐν τῶν ἐπιμέ-
 νων βαθμῶν ἰσοπένησιν . εἰς δὲ τὰ εἰρημῶν πρόσωπα ἐν τῆς εἰρημῶν
 δεδεδίχεσθαι ὡς ἰσοπένησθαι, ἢ τοῦ τελευτήσαντος παραγίνεσθαι κληρονομίαν,
 ἐν κληρονομίαν μὲν κληρονομίαν, καὶ ὅχι ἰσοπένησθαι . δεῖ δὲ καὶ τὴν κληρονομίαν καὶ
 ἀρξῆς λέγειν θεματισμῶ σαφηνίσαι . ἐτελευτήσῃ τις ἀδελφῶν ὁμομη-
 τέριαν κληρονομίαν, καὶ υἱὸν ἀδελφοῦ προτελευτήσαντος . πάλαι μὲν ὁ τοῦ
 προτελευτήσαντος ἀδελφοῦ υἱὸς, ἐκκληρονομίαν ὡς ἀδνατικός . παρεγίνεσθαι
 γὰρ ἀπὸ διωπτοῦ τῶν κληρονομίαν εἰ καὶ ἐπλεονεκτεῖ τῶν βαθμῶν . αὐτὸς μὲν
 γὰρ τῶν κληρονομίαν, ἢ δὲ ἀδελφῆς δούτορου . ἀλλὰ σήμερον ἐν τῶν κληρο-
 νομῶν ὡς τοῦ ἡμετέρου βασιλείως αὐτῆς προσημείωσεται τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀ-
 δελφοῦ, ἀδνατικῶν κληρονομίαν δίκαια ἐν τῆς δεδεδίχεσθαι . τὸ δὲ ἰσοπένησθαι
 οὕτως

Hoc etiam

οὕτως ὅστις νοεῖν. οἷον σωίβη ἐμὲ τελευτήσῃσι ἀδελφῶν, καταλιπέντων
 ἀδελφοῦ προτελευτήσαντος, καὶ ἀδελφῆς προτελευτήσασσας παῖδας.
 ἀλλὰ τὸ μὲν ἀδελφοῦ ἦσαν γ' ἢ Δ', τῆς δὲ ἀδελφῆς εἰς ἢ ὑ'. εἰ δ' εἴ
 λέγῃσι ὅτι οἱ ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς ἢ ἡμῶν, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ ἢ ἡμῶν λαμ
 βαύσιν, ἀλλ' ἢ ἡμίσηται γίνεται ἢ διαίρεσις. καὶ οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ
 τῶν ἀδελφῶν οὐτῶν, Δ' παραλαμβάνουσι μοίρας. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς οὐ
 τῶν δύο, εἴσιν ὑ' μόρη. ἐτελευτήσῃσι ἀδελφῶν, πρῶτον ἑσόντων
 ἀδελφῶν διαφόρου βαθμοῦ, ὁ δυναθευθέντος ἢ ἡγυῖτον καλεῖται. ὡς
 τὸ ὄνομα εἰ λόγῳ χεῖρον ὑπόστιν ἀδελφῶν τὸ τελευτήσαντος, καὶ ἑὶς ἀδελ
 φοῦ προτελευτήσαντος, ἢ ἑσὺ καὶ θεῖος πρὸς πατέρα, ὁ ἀδελφῶν εἰσαι
 καλῶν. ὁ μὲν γὰρ δυνάτορος, ἐκείνοι δὲ τρίτος εἰς βαθμοῦ. εἰ μόνον δὲ
 ἑσὺ εἰς ὅστις ὁ ἡγυῖτος ἡδὲ τῷ κληρονομίαν καλεῖται τὸ τελευτή
 σαντος, ἀλλ' εἰ καὶ πολλοὶ εἴσιν ἐν τῷ πλησιάζοντι βαθμῷ, πάντες ἅμα
 παραγίνονται. εἰ καὶ ἐνικῶ ἀριθμῷ ὁ δυναθευθέντος ἢ ἡγυῖτος. ὅπ
 ῳ πρῶξιμον προπῶν. καὶ ἐν εἴπῳ ὅτι εἰς πρῶξιμου. ἐκείνῳ εἰς
 τῆς ἀδελφοῦ τῶν τελευτήσαντων, καὶ πᾶσι ἕως προτελευτήσαντος ἀδελ
 φοῦ, οἱ γ' ἀδελφοὶ κληρονομήσουσιν, ἢ τὸ προτελευτήσαντος ἀδελφῶ
 παῖδα νικῶντες. καὶ πάλιν ἢ εἰρημῶν τῶν δυναθευθέντων πρῶξιμοι,
 εἴτε σημαίνει κυρίως πλείονων βαθμῶν σύγκρισιν. τῶν δὲ οἱ ἡγυῖτοι.
 πλὴν εἰ καὶ ἢ σημασία τὸ ἡμάτῳ ἑσὺ φαίνεται εἴτε, ἀλλ' ὄνομα εἰ καὶ εἰς
 ἑσὺ κείται βαθμῶν, ἡσὺ τῆ ἀπὸ τοῦ δυναθευθέντος κλήσει. οἷον ἐτελευ
 τῆσι πρὸς θεῖον μόνον πρὸς πατέρα καταλιπέων, ἐν ἑσὺ ἡγυῖτον συγγενῆ.
 ὁ θεῖος ὡς πρῶξιμος παραγίνεται, καὶ ἢ ἐν οὐτῶ ἡγυῖτον βαθμοῦ πρὸς
 ὅπ δ' τῶ συγκρίνεται. ἀλλ' εἰ μὲν πρὸς ἀδελφῶν τελευτήσῃσι, ἐκείνῳ
 ὡς πρῶξιμος παραγίνεται, ὅς ἡσὺ τῶν καὶ ἡσὺ τῆς τελευτήσῃσι ἡγ
 γυῖτατῶ τῶν κληρονομουμένων. εἰ δὲ ἀδελφῶν πρὸς τελευτήσῃσι, ζητῶν
 ἢ ἐκείνῳ τῶν χρόνῳ, ἐν ὅ δ' ἡσὺ γέγονε, μηδ' εἴνα ἐν ἀδελφῆς γένεσθαι τῶν τε
 λευτήσαντων ἀδελφῶν, τῆς ἡγυῖτος. τότε δὲ κυρίως λέγεται ἀδελ
 φῶν τελευτῆσαι. εἴτε δὲ εἴδ' ὅτι εἴτε πολλοῦ δηλοῦται χρόνου, ἐν ὅ δ' εἴτε
 μακρὰ συμβαίνει πρῶξιμος, ὡς τῶ ἡσὺ τῶν καὶ ἡσὺ τῆς τελευτήσῃσι μα
 κροτέρου οὐτα βαθμοῦ, ἡγυῖτον γινόμενον κληρονομῆσιν. οἷον ἐτελευτήσῃσι
 πρὸς ἀδελφῶν κληρονομῆσιν, ἑσὺ ἀδελφοῦ, ἑσὺ δὲ καὶ
 θεῖου πρὸς πατέρα. ὁ γραφεὶς κληρονομῆσιν ἀδελφῶν εἰ δὲ πρὸς πα
 τῆσιν. ἐν τῶν μεταξὺ ἀπέθανεν ὁ ἀδελφῶν τὸ ἀδελφῶν. ἀδελφῶν δὲ
 μετὰ ταῦτα ὁ ἀδελφῶν τῷ κληρονομίαν, παραγίνεται ὁ θεῖος ὡς ἡγυῖ
 τῶν. νῦν γὰρ ὁ τελευτήσῃσι ἀπέδειχθη ἀδελφῶν. εἴτε γὰρ ἢ μηδ' εἴνα ἐν
 τῆς γραφῆς ἡδὲ τῷ κληρονομίαν παραγίνεσθαι, ἡγυῖτος ἐκείνῳ ὁ θεῖος,
 καὶ ἢ παραλαμβάνουσι ἡσὺ τῶν καὶ ἡσὺ τῆς τελευτήσῃσι, εἴτε ἢ ἀδελφῶν
 ἑσὺ εἶναι τότε τῶν τελευτήσαντων. ἡδὲ τῆς ἀδελφῶν ἀδελφῶν, οὐκ
 οἷον ὁ δυναθευθέντος σκευασίονα. τῶν δὲ οὐ λέγομεν ὅτι τῶ ἡγυῖ
 τῶν, ἢ

Si plures

Proximus

Placebat

ρου, ἢ πρὸ τῆς ἀδελφείου τελευτήσαντος, ἢ ἔπειτα τελευτήσαντος τῷ κληρονομίαν, ὅτι ἐπὶ τῆς βαθμοῦ λεγίμῃ κληρονομίᾳ οἷον ἐτελεύτησεν τις ἀδελφεὶ τῷ πατρὶος ἀδελφοῦ, ἔπεται δὲ καὶ τοῦ πατρὸς. ὁ ἀδελφὸς ἐκείνῃ, δηλονότι ὡς ἐγγύτῳ. εἰ δὲ συμβῆ ἅμα ἀδελφῷ πρὸ ἀδελφείου τελευτήσαι, ἢ ἔπειτα τελευτήσαι τῷ κληρονομίαν, ὡς ἀδελφῷ ὁ θεὸς ἐπαρρησιάζεται, ἔπειτα ἀγνοεῖν συγκαταστήσει τὴν δυναμειᾷ ἀδελφῷ. ἀλλ' ὁ πράκτωρ ἢ ὑποστάσις τοῦ δυναμειᾷ ἀδελφῷ διορθῶν, ἀτελεῶς μὲν πλὴν ἐπενόησε πινὰ βοήθειαν. ἅμα γὰρ θεῖον ἐκείνῃ ἐκ τῆς κοινῆς ταξείως, ἔπειτα ἀδελφῷ τὰ ἀδελφικὰ δίκαια, ἐκ τοῦ μὴ εἶναι συγκαταστήσει. ὁ δὲ θεὸς τῶν ἡμῶν βασιλεὺς, διὰ πάντων τελείας τὰς νομοθεσίας εἶναι ἀποδοῦναι, τίθεικε διατάξιν, ἐν ἣ ἡ πόλις τῶν πατρωνικῶν δειλίχθῃ δικάσιον, καὶ φιλοφρονῶν δειλίχθῃ συγκαταστήσει ἐκείνῃ, ὡς τε συγκαταστήσει, ἢ τῶν ἀδελφῶν εἶναι κληρονομίαν. ἀλλ' ὅτι γὰρ ἐν τῇ νόμῳ εἶναι, ὅπου τις κοινῶν ὁ πράκτωρ ἐπιλοπήσεται. εἰς γὰρ ἐπ' αὐτῶν συγκαταστήσει. ἔπειτα μὴ προσεῖναι τις ἀδελφῷ, καὶ μάλιστα ὅπου τὸ βαρῶν τῆς ὑπέρβου ἐστὶ successio. εἰ γὰρ τις ἀνὴρ ὅστις, καὶ δύο ὑπέρβου ἀδελφῶν, ἀδελφὸς, καὶ θεὸς, ὁ ἀδελφὸς κληθήσεται ὡς ἐγγύτῳ ἢ τῷ ὑπέρβου. εἰ δὲ καὶ τελευτήσῃ, καὶ τότε τῷ ὑπέρβου ἀρνήσει βαθμὸς, χώρα γίνεται τῇ successioni. καὶ λεγίμῃ ὁ θεὸς ἐπιτρέπεται. ὅπου τίνων ἢ τῷ βαρῶν τῆς ὑπέρβου ἐκείνῃ, ἄλλ' ἢ μὴ καὶ ἢ τῷ κέρδους τῆς κληρονομίας κρατεῖν. ἐκ τῆς ταξείως τῶν λεγίμων, ἢ τὰ πράγματα τοῦ υἱοῦ, ὅτι τελευτήσαντος καλεῖται πατρὸς, ὅς τις ἰδικῶς contracta fiducia, ἢ υἱὸν ἢ τῷ θυγατρῶν, ἢ ἔγγονον, ἢ ἐγγύτῳ, καὶ εἰς μὲν ταῦτα ἐμαγκιπᾶτες ἐπὶ σέ. σήμερον δὲ ἐκ τῆς τοῦ ἡμετέρου βασιλείως διατάξως ποιεῖται ἢ ἰδικῶς contracta fiducia ποιῶν ἐμαγκιπᾶται. πολλή τε γὰρ καὶ σιωπηρῶς εἶναι ἔπειτα βόλεται ταῖς ἐμαγκιπᾶσι ἢ ἐρημική διατάξις.

Ad legi-
timam

DE SENATVSCONSVLTO TERTVLIANO Titulus III

Κ τῶν εἰρημῶν ἐν τῆς προλαβοῦσι ἐγνωμὴν τῷ τοῦ δυναμειᾷ ἀδελφῷ ἀκρίβειαν, καὶ ἐνόησε πινὰ τῆς κληρονομίας. εἰ βάλῃ μὲν γὰρ εἰς ἐμαγκιπᾶτες τῆς τῶν πατρῶν διατάξως, ἐκ ἐπὶ γνώσεως αὐτῶν, ἔπειτα τῷ συμβᾶσαι ἐκείνῃ δειλίχθῃ. προετίμα δὲ καὶ εἰς ἀρρησιάζει τῶν ἐκ θυγατρῶν προελθόντων, οὐκ ὑπέρβου ἢ τῷ ὑπέρβου, ὅτι εἰς μητῆρ ἢ υἱὸν, ἢ τῷ θυγατρῶν ἀδελφῶν τελευτήσαντος δειλίχθῃ, εἰ δὲ μὴ καὶ αὐτῶν ἐκ κληρονομίᾳ. ἀλλ' ὁ πράκτωρ δειλίχθῃ πανταχοῦ τῷ φύσει, ἐκ τῆς κοινῆς ταξείως, εἰς τῷ ἀλλήλων διατάξως τῶν δυναμειᾷ ἀδελφῷ ἀδελφῷ αὐτῶν

αὐτοῖς ἀναρχίω. αὐτὴ δὲ ἢ τοῦ νόμου ἐνόησε, ἔτυχε μετὰ ταῦτα διορι
 θώσεως. καὶ πρῶτον μὲν ὁ θεότατος κλαίει τῇ μητρὶ πρὸς παραμυ
 θίαν τῶν τελευτήσαντων παίδων λεγιτίμων δέδωκε ἀναρχίω. χρόνω
 δὲ ὑπόρου δόγμα γέγονε τὸρ τελευτήσαντων, ὡδὶ τῆς ἀδριανοῦ βασιλείας, τε
 λευτόρου ποδὶ τὸττε νομοθετοῦ. καὶ θελούση τῇ μητρὶ τῶν τῶν παίδων
 ἀναρχίω, λεγιτίμων ἐχέουσα ἀναρχίω, τῇ μάμμη ἴσσε μὴ οὐλοπμη
 σέμνη. ἔπει γὰρ ἐὰν τελευτήση παῖς, μητόρα καταλιπὼν, εἰ μὴ εἴη ἐν
 γῆς, καὶ τειῶν παίδων ἔχει δίκαιον, εἰ δὲ ἀπελευθόρα τὸσ ἀφῶν, ὡς
 ἀδυνάταν ὡδὶ τὰ τῶν παίδων ἀρξέων τε καὶ θηλειῶν ἀδελφῶν τελευ
 τῶν τῶν παραγίνεσθαι πράγματα. ὁ μόνον ἐὰν αὐτεξέσει ὄσιρ ἢ μητῆρ,
 ἀλλ' εἰ καὶ τελεῖ ὑπὸ τῶν τοῦ ἰδίου πατρὸς ὑποδύσθη, ὄντω μὲν ἴσ
 τε κατὰ κέλους τὸ πατρὸς ἀδιδύειν αὐτοῦ. προπιμῶνται δὲ
 τῆς μητρὸς ἐν τῇ κληρονομίᾳ, τὸ τελευτήσαντων οἱ παῖδες. εἰ γὰρ τις παῖ
 δας καὶ μητόρα καταλείψας τελευτήσῃ, οἱ παῖδες παραγίνονται, εἴτε
 σὺνοι εἰσίρ, εἴτε ἐν τῶν σὸν, ὄπρῳοι εἰσίρ οἱ ἐμαγκιπάρι, εἴτε πρῶ
 τα βαθμοῦ, εἴτε δούτορου, εἴτε ἐπίκεινα. εἰ δὲ θήλεια ὄσιρ ἢ τελευτήσα
 σα, οἱ τῆς τελευτήσαντος παῖδες ἐν ἴσσι κληρονομήσαι τῶν ἰδίων μάμ
 μῶ. ἀρξέω, ἢ καὶ θήλεια ἐτελευτήσῃ. ὑπὸ δὲ πατῆρ ὧ οὐκ ἦσαν ὑποδύ
 σοι, ὑπὸ δὲ καὶ μητῆρ, ὁ πατῆρ προπιμῶνται. εἰ δὲ πάππῳ ὑπὸ δὲ
 πρόπαππῳ ὧ ἐν ἦσαν ὑποδύσοι, τότε ἢ μητῆρ προπιμῶνται, πρὸς αὐ
 τῶν μόνη ἀγωνιζομένη ποδὶ τοῦ κλήρου. καὶ ἀδελφὸς δὲ ὄμαιμῳ τὸ τελευ
 τῶν τῶν, ἢ τῆς τελευτήσαντος, τῆς αὐτῶν προπιμῶνται μητῆρ. εἰ γὰρ
 εἴη ὄμαιμῳ ἀδελφῆ σὺναναπέμπεται. τῶν τῶν δὲ ἴσσι κληρονομεῖ. εἰ δὲ
 ὑπὸσαν ἀδελφὸς καὶ ἀδελφῆ, καὶ μητῆρ, ὁ μὲν ἀδελφὸς προπιμῶνται τῆς
 μητῆρ, καὶ ταῦτα ἐχούσης δίκαιον παίδων. κρινῆ δὲ ἢ κληρονομία μετα
 ξὺ τῶν ἀδελφῶν καὶ τῆς ἀδελφῆς ἐγίνετο. ὡς τε εἰ μὴ μόνῳ ἀδελφὸς τῶν
 τελευτήσαντι, ἢ καὶ ἀδελφὸς, καὶ ἀδελφῆ, καὶ μητῆρ, ἀπεκλείετο ἢ μητῆρ.
 εἰ δὲ ἀδελφὸς μὲν ἐν ὑπόσιρ, ἀδελφῆ δὲ μόνη καὶ μητῆρ, τότε ἐξαούγιον
 μὲν ἢ μητῆρ, ἐξαούγιον δὲ ἢ ἀδελφῆ λήφεται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἢ πα
 λαίον. διατάξεις δὲ γέγονε τὸ ἡμετόρου βασιλείως, ἢ τις καὶ τῶν οἰκείω αὐτο
 ἐμφόρεται κώδικι, διὲ ἦς παρεκελεύσατο πρὸς τῶν φύσιρ ὄρων, καὶ πρὸς
 τῶν τῆς λοχείας κίνδυνον, ὡς ἴδ' ὅτε καὶ τελευτῶν ἐπάγει, βοηθείδα τῶν
 μητόρα, ἀσεβέσαρ ἔναι νομίσας, ζημίαν αὐτῇ προσφόρειν ἢ ἐν τύχης,
 καὶ μὴ κατὰ γνώμῳ συμβαῖνον. εἰ γὰρ μὴ συμβῆ τῶν ἐν γῆν μητόρα
 τῆς, τῶν δὲ ἀπελευθόραν Δ τεκείρ παίδας, ὁ δίκαιως τῆς τὸ τελευ
 τῶν τῶν ἀδελφῶν ἀναρχίως. πρῶτον γὰρ αὐταῖς ἐνομήσῃ τῶν τῶν, εἰ μὴ
 ἢ ἢ Δ τέρκε, διὲ ὡρ ἡδύσαρ λεγιτίμω δίκαιω κληρονομεῖν, ἀλλὰ τῶν
 τελευτήσαντα, ἢ τῶν τελευτήσαντων μόνον; ὄπρτε δὲ αἰ τῶν πρὸ
 βραχίως βεβασιλευσῶν ἀναρχίως, ποδὶ λεγιτίμω ἀναρχίως ἀδελφῶν
 μῶναι πρτὶ ἐβοήθου τῇ μητρὶ, πρτὶ δὲ ταῦτῳ ἐβαρῶν, ἐν εἰς ὀλόκληρον
 αὐτῇ

Præferunt

Sed nos

Sed cum

αὐτῇ τῶν τῶν παίδων ἐπιδοχίῳ, ἀλλ' ἐν τισὶν βε-
μασί, οἷον ἠνίκα δίκαιον ἔχε παίδων, τὸ τρίτον αὐτῆς ἀφαιρούμεναι,
ἐν τοῖς παρὲν προσώποις. λεγιτίμον δὲ αὐτῷ ἀπορούσαρ δίκαιον,
ἐκ τοῦ ἐναντίου, φανερῶ παρεμνοῦτο μοίρα τῆς κληρονομίας. ἵνα δὲ
σαφὲς ᾖ ἢ τὸ λεχθῆν, ὡς ὑπὲρ θέματ' ἀναγκάσιον εἶπεν. εἰ σωίβη
τελευτήσαι τινα ἔχοντα μητέρα δίκαιον παίδων κερσομηγίλῳ, ὑ-
πὲρ δὲ θεῖον λεγιτίμον, ἢ γουῦ υἱὸς θείου, ὀκτῶ μὲν οὐγκίας ἔλαμ-
βανῃ ἢ μητῆρ. ὁ δὲ θεῖον, ἢ γουῦ ὁ τοῦ θείου υἱὸς τῆσαρας. εἰ δὲ ἐκ
τοῦ ἐναντίου οὐκ ἔχε δίκαιον παίδων ἢ μητῆρ, ὁ μὲν θεῖον, ἢ γουῦ ὁ
τοῦ θείου υἱὸς, ἔλαμβανῃ ὀκτῶ οὐγκίας. ἢ δὲ μητῆρ τῆσαρας. ὁ δὲ
θεῖοτατ' ἡμῶν βασιλεὺς δὲ ἐνθείας καὶ ἀπλουσατῆσ ὀδοῦ, τῶν μη-
τέρων πάντων προετίμησε τῶν λεγιτίμων, ἀμειώτορ τῶν τῶν τελευ-
τησάντων παίδων αὐτῇ παρὲν διαδοχίῳ, δὲ κληρονομίου ἀδελφοῦ καὶ
ἀδελφῆσ, εἴτε ἐν ὁμαιμοῖ τοῖς τελευτήσασιν, εἴτε κληρονομίᾳ πρὸς
αὐτοὺς ἔχοισιν δίκαια. ὡσπερ γὰρ πάντων τῶν λοιπῶν λεγιτίμων αὐ-
τῷ προετίμησεν ὁ βασιλεὺς, ὅντων πάντα ἀδελφῶν, καὶ πᾶσαι ἀ-
δελφῆσ, εἰ καὶ μὴ ἐν λεγιτίμοι, ἀμα αὐτῇ ὑπὲρ τῶν κληρονομίᾳ ἑκά-
στησ. ὅντων μὲν τοῖ, ἵνα εἰ μὲν μόναι εἴησιν ἀδελφαί, ἀδελφῆσ ἢ καὶ κλη-
ρονομίᾳ ἔχουσαι δίκαια, καὶ μητῆρ τοῦ τελευτήσαντ' ἢ τῆσ τελευτή-
σασῆσ, τὸ μὲν ἡμῶν, ἢ μητῆρ τοῦ τελευτήσαντ', ἢ τῆσ τελευτήσασ-
ῆσ, τὸ δὲ ἐπὶ ἡμῶν, πᾶσαι λαμβοῖσιν αἱ ἀδελφαί. οἷον ἐτελευτήσασ-
ῆσ τῆσ κληρονομίᾳ τῆσ μητῆρσ, ὡσπερ δὲ καὶ δύο ἢ τριῶν ἀδελφῶν θηλει-
ῶν, ἑξαοῦγκιον μὲν ἢ μητῆρ, ἑξαοῦγκιον δὲ αἱ πᾶσαι ἀδελφαί λήφονται.
εἰ δὲ πόριδι ἀδελφῶσ τῶν τελευτήσαντι προσώπω, ἢ γουῦ ἀδελφῆσ,
ἢ ἀναμίξ ἀδελφοί καὶ ἀδελφαί κληρονομίᾳ πρὸς ἑαυτοὺσ ἢ πρὸς ἑαυ-
τοὺσ δίκαια, ἢ κληρονομίᾳ ἢ κληρονομίᾳ διαρῆσασ. ὡσπερ ὁ υἱὸς ἀδελφοῦ μὲν
μὴ ἔσονται, ἢ μητῆρ τὸ ἡμῶν πάντως λήφεται. αἱ δὲ ἀδελφαί ὅ-
σαι δῆποτε εἴσιν, αὐτῇ μᾶσ παραλαμβάνονται. ἀδελφοῦ δὲ ἑαυτοῦ
μῆσ, οὐκ ἔτι αἱ πολλαί ἀδελφαί ταξίμ ἑαυτοῦσ μᾶσ. ὡσπερ
δὲ τῆσ μητῆρσ ἐποίησατο πρόνοιαν ὁ θεῖοτατ' ἡμῶν βασιλεὺς, ὅ-
ντων κληρονομίᾳ καὶ αὐτῷ τῶν οἰκείων φροντίδα ποιῆσαι παίδων. πα-
ρεγγυᾶ γὰρ αὐτοῖσ ἀνήβοισ ὄνσι τοῖσ παισὶ, καὶ κηδεμόν' ἀπορού-
σιν, ἠνίκα μὴ ἔσιν ἐπίτροπ' τῶν ἀρχίῳ, ἢ χειροτονηθείσ τῆσ δὲ κλη-
ρονομίᾳ ἐχρήσατο, ἢ ὡσ σούσπεκτ' ἀπεκινῆσ, ὡσ τε αὐτῆσ ἐπίτρο-
πον, καὶ μὴ ἀπρονοήτοσ αὐτοὺσ κληρονομίᾳ κληρονομίᾳ. δίδωκε δὲ αὐτῇ χρό-
νον ἐντός, ἔχειν παρρησίαν τοῖσ παισὶ αὐτῆσ ἐπίτροπον, ταῦτ' εἶ-
σω ἐναντιοῦ. εἰ δὲ ἐκλυμῆσασιν αἱ μητέρεσ εἴσω τοῦ ἐναντιοῦ ἐπίτρο-
πον αὐτῆσ τοῖσ ποσπίλλοισ, ἀνήβοι δὲ ὄντοι τελευτήσασιν, οὐ κλη-
ρονομίᾳ αὐτοὺσ αἱ μητέρεσ. ἀτοπον γὰρ ἔσιν ἀβοήθητοσ κληρονομίᾳ
πρὸς τὸν πατέρα, τῆσ τούτου διαδοχῆσ ἀπολαύειν. κληρονομίᾳ δὲ
εἶσ

Sed quem
admodum

Licet

εις τα του παιδος προγματα, απο τερτουλιανειου δόγματῳ, ει
και απο πορνεας εχε τον τελευτήσαντα παιδα.

DE SENATVSCONSVLTO ORPHI/
TIANO Titulus IIII

Ιρήναρην εν ρις προλαβούσιν, ως ο δουδεηγάδελτῳ, ουδε
μνησρα εις τα τῶν παιδων, εδε παιδας εις τα της μητρος
εηλαει προγματα. αλλ' ο προαιτωρ επρονοσην αυρις τῶν κοι
γναπικῶν σχεδολῶ. ερηνησμεν δε οπι προιόντῳ του χρο
νου, δόγμα τερτουμιανειου εγρησο, η παρεχον τη μητει λεγιπμα δι
καια, ωδι τη τῶν παιδων σχεδολῶ. οπρ και τελειαν εδιεξαρ διορθωσιν,
ει σχεταξεωσ το ημετορου βασιλειωσ, ως ο προλαβῶν εδιελαξε τιτλῳ.
ηγατα μιμησιν δε το τερτουμιανειου, γεγνε δόγμα η λεγομηνου ορω
παινειου, ωδι ορωπιου και ρουφου τῶν κωλυτωρ εκφωνηθῆν, μαρκεου βασι
λῶντῳ. δι ου δειδεται, εδε εν μιν υιω, εδε δε θυγατει, λεγιπμα δι
καια, εις τῶν μητρων σχεδολῶ, ει και εησαν κωλυσοιοι. προπμῶν
του δε και τῶν ομαίμων αυρις αδελφῶν, και τῶν λοιπων αδελφῶν. εδε
διε το δόγμα εγρῶνοιοσ ου βοηθει. ωσσορ γρ ουκ εχει η μαμμη το τερ
τουμιανειου, οντως ουδε οι εγρῶνοι η ορωπαινειου. αλλα ετυχε διορθῶ
σεωσ η ορωπαινειου εν τῶν βασιλικῶν σχεταξεωρ. αυται γρ παρενε
λῶσαντῳ, ηγατα μιμησιν υιου και θυγατροσ, και εγρῶνον και εγρῶνῶν ωδι
τα της μαμμησ παρεαγινεσθαι προγματα. τουτο δε σημειωσα
δαι χρῆ, οτι ηγαπιτισ διμνουτιῶν, τα ωδι του ορωπαινειου, η τερτουλι
λιανειου δεδομῆνα λεγιπμα διναια ουκ αναιρει, σχε τον ηγαῶνα ηρ λει
γοντα, οτι αι απο καινορμιασ ωπιννομηνα λεγιπμα κληρονομια, ου
φθειρονται τη ηγαπιτισ διμνουτιῶνι, αλλ' εκειναι μοναι, οσαι τον δουδε
καιδελτορ ευρετῶν ωπγρῶφονται. εξουι δε η ορωπαινειου και οι
απο πορνεας τεχθῆντῳσ παιδῶσ. εαυ πσ τελευτήση πολλῶν κωλυ
μεμῶν λεγιπμων προσῶπων του αυτου βαθμου, και οι εν αλλοι αι
διτῶσιν, εις δε ξεπουσχετῶσει η κωλυθη κληρονομησαι απο τελευ
της, η γουῶ δι ετορας αιτιασ ου κληρονομησαι. εσι γρ πολλοι κωλυ τῶν
σχεταξεωρ εργομῶνοι κληρονομηθῆν. τοτε το τουτου μορῳ προσαυξει
τοισ αδιτῶσασιν. οιορ τωσωνων οντων, οι τρεισ ηδιτῶσαντῳ, ο εις ηωδι
ησε ξεπουσχετῶσασ, η τελευτήσασ, η κωλυ νομου κωλυθῆσ
σχεδιεσθαι. η τεττε μορῳ ρις τεισι δε ισθ προ
σαυξει, ειτε ρωσιν οι αδιτῶσαντῳσ, ει
τε και τελευτήσαι αυτονσ
σωιβη.

Sciendum

Nouissime
Si ex plu
ribus

Πί τῶ τῷ ἀδελφίτῳ τελευτήσαντῳ κληρονομίαν εἰρήνησεν
 καλεῖσθαι σὺ σὺ, καὶ σὺ παῖρις σωμασθημηνένου ὑπὸ
 τῷ πατρὶτι, οἷον σὺ ἐμαγνηπάτῃς, καὶ σὺ ἐν τῷ ἀδελφί
 ξίως αὐτῶν συζυγώντας, οἷον σὺ ἐν βυλδύθησις ὑπὸ δὲ
 τῶν τε χθόντας ἀπὸ γυναικός, πρὸς ἑν ἢ ἑν γαμικῆ διαδοχῆς,
 πρὶς δὲ προικῶν τὰ τῶν σὺν κληρονομίῃς δίκαια. μὲν δὲ τῶν
 ἀδελφίτῳ κλησίς, ἔχει σὺ ἀδελφίτῳ, καὶ οἷς ἀδελφίτῳ δίκαια παρὶς
 ἢ τῶν διαδοχῆσις φημί, καὶ ἢ ὁρθηκίανειον δόγμα τῶν μητρῶσι καὶ πα
 σὶν αὐτῶν, τὰ δίκαια τῶν ἀδελφῶν. καὶ ἢ τῷ ὑπεβασίτῳ ἡμῶν βασιλέ
 ως διαδοχῆσις, τῶν ἀπὸ θηλειῶν ἀδελφῶν τεχθεῖσι, ἐδίδου τὰ λεγίμα δὲ
 καια. μετὰ τῶν σὺ εἰρημνένου πάντας ὁ πατὴρ ἐπενόησε τῶν τῶν
 ξίμ, ἢ ἢ σὺ κογνῶντας ἐγάλδσε, σὺ τῆ φύσει γινωσκόμενῳ. οὗς ἡγνοῖ
 σὺν ἢ τῷ δουδεησδέλτῳ σφωτοατῆ νομοθεσία. εἰσὶ δὲ ἔρι οἱ ὑποσάντῳ
 κλησίσι διμνουπίονα, καὶ οἱ ἐν τῶν τεχθέντῳ. μισθῆντας γὰρ αὐτῶν
 ὑπὸ τῷ δουδεησδέλτῳ, ἢ τῶν κλησίσι διμνουπίονα, ἐν τῶν ὁ πατὴρ
 τῶν ἐγάλδσε τῶν τῶν. ταῦτα λέγω ἢ ἡμεμῶν μόνων ἀδελφῶν, ἀπὸ τῶν
 φημί καὶ θηλειῶν ἐμαγνηπάτῳ. ἐκίπ μὲν τῶν ἢ αὐτῶν τεχθέντῳ.
 γίγνε γὰρ διαδοχῆσις τῶν τῶν θείας λέξεως ἀνασασίς λέγῃσα, ἵνα ἐὰν τις
 τελευτήσῃ κατὰ τῶν ἀδελφῶν ἢ ὑπεβασί, τῶν τῶν ὑποσάντῳ κλη
 σίσι διμνουπίονα, καὶ ἢ τῶν κλησίσι διμνουπίονα, ὡς τε σὺ ὑποκαλεῖ
 σθαι, ὑπὸ τῶν τῶν τελευτήσαντῳ ἀδελφῶν, ἢ τῶν τελευτήσαντῳ ἀδελ
 φῶν κληρονομίαν, ἐν ἢ ἴσων μορῶν, ἀλλ' ὡς τε πλείον τι ἔχει τῶν λεγίμα
 τῶν. τῶν τῶν μὲν κλησίσι διμνουπίονα λαβῆν Δ ἢ ἡγίας, τῶν δὲ ὑπεβασί
 ἴσων ἢ διπλῶν. τῶν τῶν ἢ ἡγίας. πάν γὰρ ἢ τῶν τῶν νόμιμον ἔξ
 ὅτι μαθεῖν, τῶν τῶν εἰρημνένου ἀναγνωῖτα διαδοχῆσις. ὁ δὲ κλησίσι διμ
 νούτῳ ἀδελφῶν, καλεῖται μὲν, ἀμα τῶν ἔχοντ ἀδελφῶν τὰ λεγίμα δὲ
 καια, ἢ τῶν δὲ κομίζετα μοίραν κατὰ εἰρηται. τῶν δὲ ἄλλων συγγενῶν εἰ
 καὶ μὴ ὑπέσῃ κλησίσι διμνουπίονα, εἰς ὁλόκληρον προσημαῖται. τῶν δὲ
 πλείον τῶν κογνῶντῳ. ἐὰν γὰρ ἐγὼ τελευτήσω κατὰ τῶν ἀδελφῶν κλησί
 τε διμνουπίονα, καὶ θείον πρὸς πατρός, ὁ ἀδελφῶν προσημαῖται. ἢ δὲ
 ὁ δὲ ὑποσάντῳ κλησίσι διμνουπίονα καλεῖται ἀπὸ ἀδελφῶν τῶν τῶν, εἰ μὴ
 ἀδελφῶν καὶ ἀδελφῶν μόνῃ. ἢ μὲν παῖδῳ ἀδελφῶν. οὗρι γὰρ ὑποσάντῳ

Eos etiam

Vulgo

καὶ
 σὺ ἀπὸ θηλυγονίας κατὰ γονίαν, ὡσπερ σὺ κλησίσι διμνουπίονα ἢ ἡγνοῖ
 οὐμνένου ὑπὸ τῷ δουδεησδέλτῳ ὁ πατὴρ ἀπὸ τῶν τῶν ἐγάλδσε τῶν
 ξίως. ἔξει δὲ ἢ τῶν τῶν, καὶ τῶν εἰς θείον δεδωμένον παῖδα, ἢ ἡγίας βού
 λεται ὑπὸ τῶν τῶν φυσικῶν πατρός παραγίνεσθαι κληρονομίαν. καὶ
 τῶν τῶν τῶν παῖδας ἔχων. ἢ ἢ ἔξουρι οὗρι πρὸς τῶν λεγίμα δὲ
 καια

καία. ή γρ̄ άδνατιώρ, άκρ̄ το πατρός γνωρίζεται. ερι δε πατρός έχειρ ε
 νοούται. ως τε άω ερι εδε άλλήλοισ εισίρ όμαιμοι. ή γρ̄ όμαιμότης ει
 ερι άδνατιώρ. κογναπικά δε οι εν ήρνης μητρός τεχθίντες άδελ
 φοί προβαλλονται προς άλλήλους δίκαια. ώσπερ και προς πάντα ήρ
 άκρ̄ μητρός αύρις γνωσκήρινορ συγγνή. ερι ήνω εν ής τρίτης παραι
 γίνονται τώξιος. ενοώ ή άκρ̄ το ηρώτωρ ύπνηνομηγήν τρίτη τώξιος, ή
 χει ες ύποσαήτας άδνατις ήπίτε δμινουτίονα, ήρημηγών άδελ
 φορ, και ες εν τώτρη τεχθίντας. ε μλώ αλλά και ες άκρ̄ θηλυγονίας ήμιν
 ήγνωσμηγών. και παιδια όντα μιν εν ή θετή φαμιλία, ήρ δε φυσικήρ πατέ
 ρα κληρονομηρ αποδολζονται. και ες άπό ήρνείας τεχθίντας. οίς πāsι
 proximitatis nomine, τλώ unde cognati ήρηγηρχλώ ήπαγγέμεται. τώτεις
 ε πάντας άμα ήρωρ, αλλά ες πλησιάζοντας ήρ βαθμώ. ηρωρ Hoc loco
 δε ήρηφορ εσωρ μεταξύ άδνατιώρ και κογνατιώρ, προς τώς εσαις εδε
 και αύτη. εάν γάρ τις άδνατιετ τελούτησι, ό τώτ άδνατιετ ώδη τλώ
 αύτω κληθήσεται κληρονομηρ, ει και δεηάτ εδε βαθμού, και δώαται
 άδνατιερ ως άπό το διωδεηαδέλτα. αύτει δε τλώ άωδε λεγίπμαν, ως
 άπό το ηρώτωρ. ει δε άδνατιετ μιν μη ήπδει, πόρεισι δε κογνατι
 ήρ τελούτησαν, δολθήσεται αύρις ή άωδε κογνατι ήρηγηρχή. ήνίη
 εισί μίχει το εκτο βαθμώ. άπό γρ̄ το ήβδόμου βαθμού, τώτα μόνα και
 λείπται τώ πρόσωπα, ό υιός, ή γού ή θυγατήρ το κορσοβείντ, ή ής κορσο
 βείνας. τώδε δε ερι εισίρ εν ήρ ήξίς μαθησόμεθα τίτλα.

DE GRADIBVS COGNATIONVM Tit. VI

Tο πρώτω εν προθεωρία ήμιν ήρημηγών ποδι τώρ βαθμώρ, υώ
 άναγκάωρ δι αύτω παρασύλα το ήητο, ώδη ή πλείονα ήςισι
 ήχειρ ή λεξόμνορ. ήρημηθήσονται δε οι βαθμοί ής συγγνεί
 ασ όντως. τώσ δε ήρ πρώτω τώξιος ειδηγαι χή τλώ συγγί
 νειαν ή τώρ άνιόντωρ και ήρπόντωρ, ή τώρ άπό λεξότητ ήρ χημίνωρ, οι
 πώδε λήφονται εν πλαγίω, άδελφώρ ήρ ήρώνωρ και θηλειώρ, και τώρ δε αυ
 τώρ τικτομηγών. ήρηλούθως δε θείον και θείας. ες μιν προς πατρός,
 ες δε προς μητρός. και ή μιν τώρ άνιόντωρ και ήρπόντωρ συγγνεία άπό
 πρώτ ερχεται βαθμού. ή δε τώρ εν πλαγίω, άπό δούτρός. πρώτ γρ̄
 ούκ ήςισι ήρβείρ βαθμώρ ώδη τώρ εν πλαγίω. ό πρώτ βαθμός εν μιν
 ής άνιούσιρ ήχει, πατρός, μητρός. εν δε ής ήρποισιρ, υιόρ, θυγατέ
 ρα. ό δούτρός εν ής άνιούσιρ ήχει, πάπωρ, μάμμιω. εν δε ής
 ήρποισιρ, ήγγονορ, ήγόνλω. εν δε ής εν πλαγίω, άδελφώρ, άδελφώ.
 ό τρίτ βαθμός ήχει εν ής άνιούσι, πρόπαπωρ, προμάμμιω. Tertio
 εν ής ήρποισι, προήγγονορ, προήγόνλω. εν τώς εν πλαγίω, άδέλφου
 και άδελφώ, υιόρ, και θυγατρός. και ήρηλούθως θείορ προς πατρός
 ή προς

Primo

Secundo

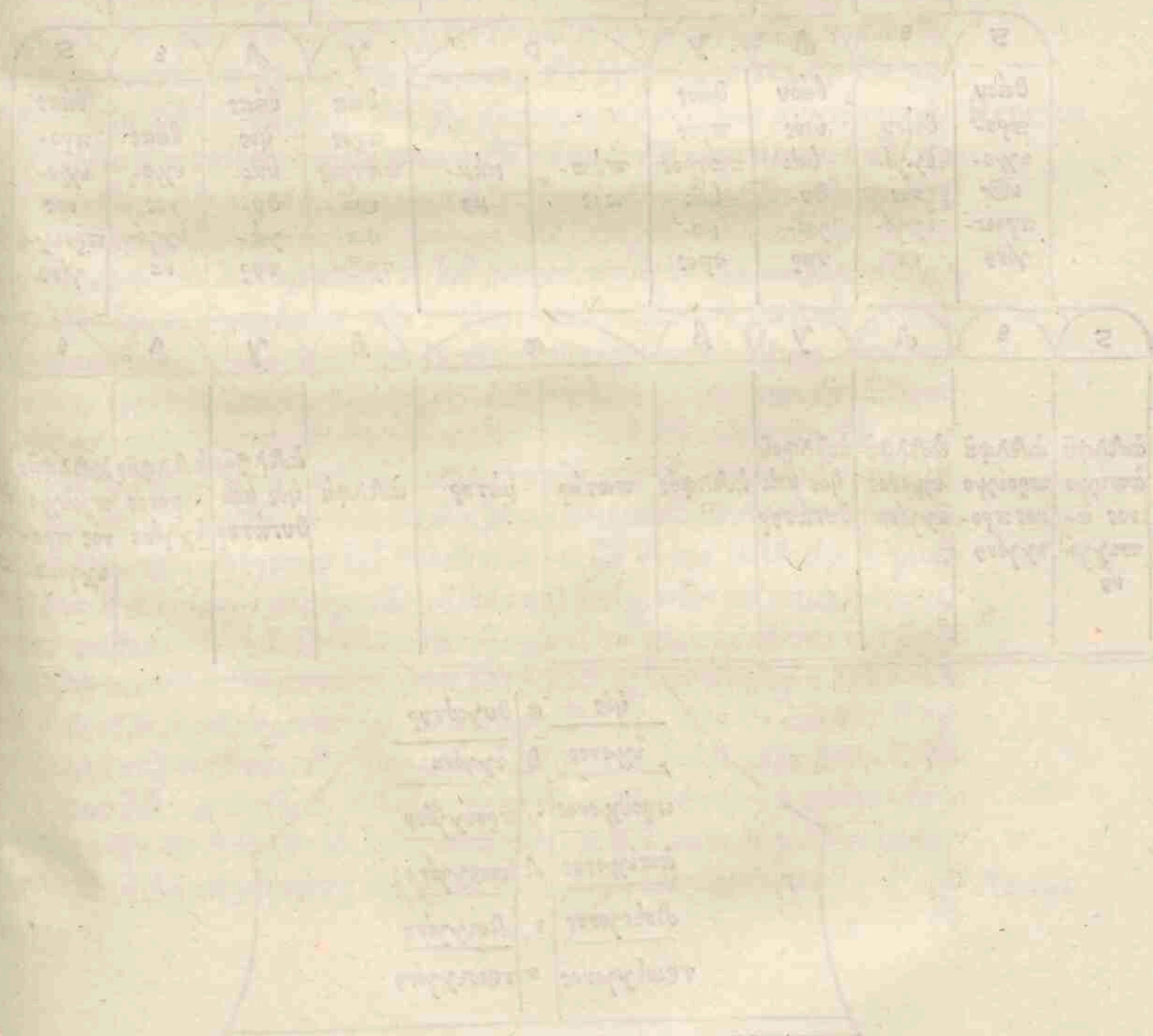
Tertio

ἢ πρὸς μητρός. ὁ θεῖος ὁ πρὸς πατρός ῥωμαῖσι λέγεται patrius. τῆσι
 σιμ ὁ τοῦ πατρὸς ἀδελφός, ὃς ἑλλήσι λέγεται πατρώος. ὁ δὲ πρὸς μη-
 τρὸς θεῖος καλεῖται ῥωμαῖσι μὲν ἀβουύκουλος. τῆσι ἀδελφός τῆς μη-
 τρὸς, ὃς παρ' ἑλλήσι καλεῖται κυρίως μητρῶος. κοινῶς δὲ πᾶς θεῖος λέγι-
 ται. ἢ πρὸς πατρός θεία, λέγεται ἄμιτα. τῆσι τοῦ πατρὸς ἀδελφή. ἢ δὲ
 πρὸς μητρός ματόρτορα. τῆσι τῆς μητρὸς ἀδελφή. ἡγετόρα δὲ θεία
 προσαγορεύεται, ἢ γουῦ παρω ποι πιδίς. ὁ δὲ τέταρτος βαθμὸς
 περιέχει ἐκ μὲν τῶν ἀνιόντων ἀπόπαωρον, ἀρμαμμῶ. ἐκ δὲ τῶν καπι-
 ὄντων, ἀπέγγονορ, ἀπεγγόνῳ. ἐκ δὲ τῶν ἐκ πλαγίου ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς
 ἔγγονορ, ἐγγόνῳ. θεῖορ πρὸς πατρός μέγαν, θείαν πρὸς πατρός μεγαλλῶ.
 ὁμοίως δὲ θεῖορ μέγαν πρὸς μητρός, θείαν μεγαλλῶ πρὸς μητρός. τῆσι
 τοῦ παωρου μου καὶ τῆς μαμμῆς μου ἀδελφὸρ καὶ ἀδελφῶ. ἔστι καὶ ὁ
 κουσβεῖνος, καὶ ἡ κουσβεῖνα. τῆσι οἱ πινδὲ καὶ αἱ πινδὲ, ἀρ δύο ἀδελ-
 φῶν ἀρξῆνων τίκνεται, ἢ γουῦ θηλειῶν. πινδὲ δὲ τῶν παλαιῶν κουσβεῖ-
 νου μὲν ὁρθῶς λέγεται τῆς κυρίως, οἱ πινδὲ ἐκ δύο ἀδελφῶν θηλειῶν
 ἐτέχθησαν κουσί κουσροῦν. τῆς δὲ οἱ πινδὲ ἐκ δύο ἀδελφῶν ἀρ-
 ξῆνων προῦλθορ κυρίως φρατρὲ πατρειῶδ καλεῖσθαι λέγεται. εἰ δὲ
 ἐκ δύο ἀδελφῶν ἀρξῆνων θυγατόρδ τεχθῶσιρ, ἀμῆλα καλεῖσθαι σορό-
 ρδ πατρειῶδ. οἱ δὲ ἀρ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς πικτόμνοι, ἀμίπνοι
 κυρίως προσαγορεύονται. τῆς θείας μου τῆς πρὸς πατρός οἱ παῖδδ, ἐμὲ
 κουσβεῖνορ καλεῖσθαι, ἐγὼ δὲ ἐκείνῳ ἀμίπνῳ. ὡς τε οὗ δὲ σμελόνι-
 τα εἰπεῖρ, κατὰ χησικῶς μὲν οἱ ἀρ δύο ἀρξῆνων, ἢ γουῦ θηλειῶν πικτό-
 μνοι κουσβεῖνοι προσαγορεύονται. κυρίως δὲ οἱ μὲν ἀρ ἀρξῆνων ἀρξῆνδ,
 φρατρὲ πατρειῶδ, οἱ δὲ ἀρ θηλειῶν ἀρξῆνδ, ἢ γουῦ θηλειῶν κουσι-
 βῖνοι, καὶ κουσβεῖναι. οἱ δὲ ἀρ ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς ἀμίπνοι. ἀλλ' οὗ-
 τος ὁ μὲν τῆς θηλειῶς υἱὸς ἔρμ τοῦ ἀρξῆνος κουσβεῖνορ καλεῖται. ὁ δὲ τοῦ
 ἀρξῆνος ἔρμ τῆς θηλειῶς ἀμίπνορ. ὁ πέμπτος βαθμὸς ἔχει ἐν ἑαυτῷ ἐκ
 μὲν τῶν ἀνιόντων δίσπαωρον, δισμαμμῶ. ἐκ δὲ τῶν καπῶντων δισέγ-
 γονορ, δισεγγόνῳ. ἐκ δὲ τῶν ἐκ πλαγίου ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς προέγγο-
 νορ προεγγόνῳ. καὶ ἀκλούθως μείζωρ θεῖορ πρὸς πατρός, μείζωρ θεία
 πρὸς πατρός. τῆσι τοῦ προπαωρου ἀδελφός καὶ ἀδελφή. μείζωρ θεῖορ
 ορ πρὸς μητρός, μείζωρ θεία πρὸς μητρός. τῆσι τῆς προμαμμῆς ἀ-
 δελφός καὶ ἀδελφή. ὁμοίως καὶ τῶν ἀπὸ ἀδελφῶν πικτομνῶν, οἱ πινδὲ
 ὡς εἶρηται, πρὶ μὲν φρατρὲ πατρειῶδ, ποτὲ δὲ σορόρδ πατρει-
 ῶδ, καὶ ποτὲ μὲν κουσβεῖνοι καὶ κουσβεῖναι, ποτὲ δὲ ἀμίπνοι καὶ ἀ-
 μίπναι, υἱὸς καὶ θυγατήρ. καὶ ὁ λεγόμενος πρόπελορ κουσβεῖνος, καὶ
 πρόπεινα κουσβεῖνα. τούτῃσι τῶν μεγαλλῶν θείων τῶν πρὸς πατρός,
 καὶ πρὸς μητρός υἱὸς καὶ θυγατήρ. ἐκ τῶν βαθμῶν εἰσι, ἐκ μὲν τῶν
 ἀνιόντων, τεισπαωρος τεισμαμμη. ἐκ δὲ τῶν καπῶντων τεισεγγό-
 νορ, τεισεγγόνῳ. ἐκ δὲ τῶν ἐκ πλαγίου ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς, ἀπέγγονορ
 ἀπεγγόνῳ

ἀπεργόνη. καὶ ἀκρολύτως θεῖθ μίγισθ πρὸς πατρός, θεία μίγισθ πρὸς
πατρός. τριτίσι τὸ ἀκρπάππυ ἀδελφός καὶ ἀδελφή. θεῖθ μίγισθ πρὸς
μητρός, θεία μίγισθ πρὸς μητρός. τριτίσι τῆς ἀκρμαμμης ἀδελφός καὶ
ἀδελφή. ὁμοίως καὶ ὁ μείζων κουνσοβρίνθ, καὶ ἡ κουνσοβρίνα. τριτίσι ὅς
πρὸς ἢ ἡπίς, ἀκρ υἱὸν καὶ θυγατρίων τῶν φράτρω πατρειέλων, ἢ ἀκρ τῶν
κουνσοβρίνων ἢ ἀμπτίνων ἐτεχθησαν. ἀρκεί μίχει τὸ τῶν ἀκρδέξαι
τίνα τρόπον, οἱ τῆς συγγενείας ἀριθμοῦνται βαθμοί. ὀφείλεις γὰρ εἰδέναι,
ὅτι ἂν τεχθῆν πρόσωπα, αἰ βαθμὸν προσίθισιν. ἐν χροῖσδρον δὲ ὅτι ἂν
πείρ πρὸς τίς ὅτι βαθμὸν, ἢ τὰ ἰδιωζοντα τῆς συγγενείας ὀνόματα διη
λῶσαι. ἴσθ δὲ αὐτῶν τρώω, καὶ τῆς ἀδυνατίου ἀριθμοῦνται οἱ βαθμοί, καὶ
τῆς κουνσπίουθ. ἀλλ' ὅτε ἡ ἀλήθεια ὁρᾷ τῶν ὀφθαλμῶν μᾶλλον
ἢ πρὸς ὁρᾷ τῆς ἀκοῆς ἔχει τῶν πῖσιμ ἰοχυροτόραν, ἀναγκαῖον ἐνομίσθ
ἴσθ, μὲν τῶν τῶν βαθμῶν διήγησιν, καὶ αὐτῶν ἐν ἴσθ παρόντι βιβλίῳ ἐγ
γραφαί αὐτῶν βαθμῶν. ὅπως αὐτῶν ἀκοῆ καὶ θεία οἱ νέοι ταῦτα προσλαμβάνου
τὸς, τελειοτάτης τῶν βαθμῶν ὑπὸ τῶν διδασκαλίας.

Hactenus

Sed cum

Τῶν δὲ πρὸ πάντων εἰδέναι χρὴ, ὅτι ὁ πρῶτος ἐπινοήσας τὴν κρηναπι-
 κλῶν τάλξιμ, ἔστω κρηναπι κρηναπι, τὴν γὰρ δισλεία συστασιν συγγέ-
 νειαν. ἐπειδὴ δὲ νόμος ἀρχαιότατος, οἷον ὁ δυνωδεκῆδελετ, ἢ καὶ ἑτε-
 ροὶ πινδο ποδὶ συγγενῶν διαλεξιόμνοι, τῆς ἐπίσανται. ἀλλ' ὁ θεότατος
 ἡμῶν βασιλεὺς ἐν τῇ διατάξει ἐν ἡ ποδὶ τῶν πατρωνικῶν διελέχθη διαδο-
 χῶν, ἀνελῶν τὴν γὰρ αὐτῇ κρατῶσιν ἀσάφειαν, ἢ τῆς νομοθεσίας τὴν σύγ-
 χυσιμ φιλανθρωπῶν σκοπῶ, ἐνομοθέτησε καὶ ἑῶν, ἵνα ἐὰν τις δ' ἄλλ' ὦν,
 παῖδα ἢ παῖδας οχοίη, εἴτε ἐξ ἐλευθέρων, εἴτε ἐκ δούλων ἢ ἐκ τῶν γυναικῶν
 γυνὴ δούλη, ἐὰν ἐξ ἐλευθέρων, ἢ οἰκίῃ τῆς παῖδας, οἷας δὴ ἦν τε φύσεως,
 συμβῆ δὲ ἦν δούλων πατῶν, ἢ τὴν δούλων μητῶν ἐλευθέρωθαι, καὶ οἱ
 ἀπὸ δούλων δὲ γαστρὸς προελθόντες ἐλευθέρωθαι παῖδες, ἀδελφῶν ἐχέτω
 σιν ὅσοι οἰκίῃσιν διαδέχονται γονεῖς, τῶν πατρωνικῶν οχολαζόντων δικαί-
 ων. ἔστω μόνον δὲ οἱ οὕτως τεχθέντες ὅσοι οἰκίῃσιν διαδέχονται γονεῖς, ἀλλὰ
 γὰρ καὶ ἀμοιβαδῶν τὰς ἀλλήλων λήφονται κληρονομίας. ὡς ἡ αὐτῇ βέλει
 τὰς διατάξεις ἰδικῶς, εἴτε μόνον πόρισιμ οἱ ἐν δισλεία τεχθέντες, εἴτε
 ἐλευθέρωθέντες, εἴτε συμβῆ μὲν ταῦτα τῶν γονεῶν ἐλευθέρωθέντων ἢ ἐκ
 ἑσῶν τεχθῶναι. ἀμα γὰρ αὐτῶν, ἦν πατρῶν ἢ μητρῶν διαδέχονται κλη-
 ρον, εἴτε ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς, εἴτε ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς εἰς φῶς προύλθον οἱ
 μὲν τὴν ἐλευθέρωθαι τῶν γονεῶν τεχθέντες, εἴτε ἐκ δούλων. καὶ ἀπλῶς ἀ-
 παντα κρατεῖται ἐπ' αὐτῶν, πρὸς μίμησιμ τῶν ἐξ ἐνόμων τεχθέντων γά-
 μων. ἐκ τῶν ἐρημνῶν δὲ γὰρ ἀνακεφαλαιωσάμενον σιωτόμως εἰ-
 πέιμ. τρεῖς εἰσι τάξεις συγγενείας. ἡ τῶν σῶν, ἡ τῶν λεγιτίμων, ἡ τῶν κρη-
 ναπι. διὸ ἔδει λέγειν, ὅτι ὁ ἐγγύτατος ἔστω βαθμῶν ἐκείν' προπμάτῃ
 ποδὶ ἢ κληρονομείμ. τάξις γὰρ τάξεως προπμάται, καὶ ὁ προγενεσθῶν
 ὡν τάξεως, εἰ καὶ ἀκρημπῶνται ἔστω βαθμῶν, πλὴν ἐκ τῆς τάξεως δισλα-
 τῶν τῶν, προλαμβανεί ποδὶ ἢ κληρονομία. τότε δὲ βαθμῶν γίνετῃ
 σύγκρισις, ἢ ἢ πρὸς ὅσων ἐκ τῆς αὐτῆς ὀρμάται τάξεως. ἔτε ὅσοι
 οἱ ἦν ἴσων ἔχοντες βαθμῶν τῆς συγγενείας ἀεὶ ἀμα καλοῦνται, ἔτε ὁ ἐγγύ-
 τος ἀεὶ προπμάτος. ἔσι γὰρ πρῶτη τάξις ἡ τῶν σῶν, καὶ τῶν σιω-
 ρημονεῶν τῶν σούοις τῆς ἐμαγνιπῶν, καὶ τῶν ἀπὸ θηλυγονίας ἐγγό-
 νων, καὶ ὅσοι καὶ μὲν ἐν τῶν προλαβῶσιν ἢ ἐρημνῶν. ἔστω τῶν εἰ-
 ναι προέγγονομ, ἢ ἀπέγγονομ ἔστω τελευτήσαντι, εἴν δὲ καὶ ἀδελφῶν, ἢ γού-
 πατῶν ἢ μητῶν. ὁ προέγγονομ, ἢ γού καὶ ἀπέγγονομ προπμνήσεται.
 ὡς ἀπὸ τάξεως ὀρχομνῶν δισλατῶν. καὶ ἢ πλεονεκτεῖται ἔστω βαθ-
 μῶν. ὁ γὰρ πατῆρ, ἢ ἢ ἢ μητῆρ, πρῶτος ἔστω βαθμῶν καὶ τὰ ἐρημνῶν. ὁ δὲ ἀδελ-
 φῶν δούτος, ὁ προέγγονομ γ', ὁ ἀπέγγονομ δ'. καὶ ἢ ἀπὸ τεταρτῶν
 ὡν βαθμῶν προπμάται, τῶν ὀρχομνῶν ἀπὸ πρῶτου ἢ δούτους βαθμῶν, ἔστω
 ἢ τάξεως εἴν πμῶν. ἔστω μίας ἔστω διαφορῶν τῶν ὀρχομνῶν ὁ προέγγονομ,
 ἢ ἀπέγγονομ ἔστω δισλατῶν ἢ ἔστω τελευτήσαντι, ἢ ἔστω. ἐπειδὴ γὰρ ἐμαγ-
 νιπῶν, ἢ ἔστω ἐμαγνιπῶν ἔστω ἢ ἀπὸ θηλυγονίας προύλθον.

Repetitis

Amotis

p δε

τὰ πρᾶτ' αὐτῶν πρὶ ἐμ' ἔμ' πάτρωνα. σ' ἄρ' μὴ ἴσονται, καὶ ἀθεήκης
 μὴ ἴσονται μὲν, τότε μόνον ὁ δυνωδέης δελτ' ἐδίδου τῶν πάτρωνι πάροι
 δὲ ἰδί' τὰ πρᾶγματα τοῦ ἀπελευθέρου. καὶ εἰ μὴν παιδὸς ἴσονται μὲν ὁ
 πάτρων ἀθεήκης, φορητῶν ἴσονται. ἔδ' ἐμ' γὰρ ἄρ' τῶν ἴσονται αὐτῶν τῆ φύσει.
 ἐπειδὴ δὲ καὶ θεὸς πᾶσι ἴσονται τὰ τοῦ σ' δίκαια προεπιμάρ' τοῦ πάτρωνι
 ἴσονται, ἀτόπημα μίγισον ἐν τεύχῳ ἀνεφύσῳ, ἢ σ' εἰδῶν αὐτῶν τῆσ' τοῦ ἀπε
 λευθέρου ἀθεήκης, ἴσονται τοῦ θεοῦ νικώμενον παιδ' ἴσονται. ὅθεν χρόνοις ἴσονται Qua de
causa
 σ' εἰδῶν ὁ πρᾶτωρ ἀθεήκης τῆσ' δικεῖας νομοθεσίας ἐθεώρησεν ἢ τῶν ἴσονται ἀδικη
 μα ἐπὶ ἴσονται, ἢ ἀπελευθέρου ἀθεήκης πᾶντως ἢ ἡμῶν καταλιμπά
 νειν τῆσ' ἴσονται ποδισίας τῶν πάτρωνι. εἰ δὲ ἴσονται τὸ ἡμῶν καταλιμπά
 νειν, ἐδίδου τῶν πάτρωνι, ἢ κόντρα ταβέλας κατα τῆσ' τοῦ ἀπελευθέρου
 ἀθεήκης. δι' ἴσονται πᾶντως ἐλαμβανῶν ἢ ἐξαούγκιον. εἰ δὲ ἀδικηθεῖ ἴσονται
 πᾶν ὁ ἀπελευθέρου, θεὸν πᾶν καταλιμπά, ὁ πρᾶτωρ ἐδίδου τῶν πά
 τρωνι τῶν κόντρα ταβέλας ἀθεήκης, δι' ἴσονται ἐλαμβανῶν ἢ ἐξαούγκιον.
 πᾶν δὲ φυσικῶν ἴσονται τῶν ἀπελευθέρου, ἀθεήκης ἢ πάτρωνα, ἢ μό
 νον ἴσονται, ἀλλὰ καὶ ἐμαγκίπαρι. ἐπὶ δὲ καὶ ἴσονται εἰς θεῖον διδόμενοι, τότε
 ἴσονται εἰς μό, ἐλαχιστον ἐλαχιστον κληρονόμοι. οἷον ἀπελευθέρου ἴσονται
 ἐγὼ, ἴσονται πάτρωνα, ἴσονται καὶ φυσικῶν ἴσονται, διδόμενα ἴσονται εἰς θεῖον. εἰ
 μὴν ἐν ἀθεήκειν, γὰρ αὐτῶν ἐν μόρι κληρονόμον, ἀρκίλεισαι ὁ πά
 τρων. εἰ δὲ πρᾶτ' αὐτῶν καταλιμπά, ἀκωλύτως ὁ πάτρων αἰτήσεται κατα
 τῆσ' ἀθεήκης μου, τῶν κόντρα ταβέλας. εἰ δὲ ὁ ἴσονται μὲν ὁ ἴσονται, ἢ
 ἴσονται ὁ ἐμαγκίπαρι κληρονομοῦν με γνώμη ἢ νόμω, νικῶσι ἢ πά
 τρων. γνώμη μὴ, ἴσονται γὰρ αὐτῶν κληρονόμος. νόμω δὲ ἴσονται ἀδικη
 τῶν τελευτήσῳ, ἢ καὶ ἐάν ἀδικηθῶν πρᾶτ' αὐτῶν καταλιμπά. ὁ
 μὴν γὰρ ἀνατρέπει ἴσονται. ὁ δὲ ἐμαγκίπαρι ἀθεήκης τῆσ' κόντρα ταβέ
 λας λαμβανῶν τῶν ἐμῶν ἴσονται ἐδίδουσι χῶσαν τῶν πάτρωνι. κόντρα τα
 βέλας γὰρ, οὐδέποτε διδόμεν ὁ πρᾶτωρ κατα τῆσ' φυσικῶν παίδων. ἀλλὰ ἐ
 μὴ τῶν τῶν πρᾶτ' αὐτῶν νομοθεσίαν, ὄντω βοηθήσασιν τῶν πάτρωνι, ἴσονται
 ἐπὶ μίθῳ τῶν ἀπελευθέρου, δι' ἴσονται ἀκινδύως ἔδ' ἐπὶ καταλιμπά τῶν
 πάτρωνι. εἰ γὰρ εἴσονται πᾶν φυσικῶν, ἔτε ὁ δυνωδέης δελτ' ἐβοήθει τῶν
 πάτρωνι, ἔδ' ὁ πρᾶτωρ τῶν φύσιν ὄντων. ἀλλὰ χρόνοις ἴσονται ὁ πά
 τρωνι νόμῳ ἴσονται ἢ ἴσονται τὰ πατρωνικὰ δίκαια. εἰπε γὰρ ἐάν πλούσιον ἀπελευ
 θέρου. πλούσιον δὲ ὄντων ἴσονται ἴσονται χιλιάδων σεσβῶν πε
 ρισίαν. καὶ ἐλατῶνας τῶν τῶν παίδων καταλιμπά, ἢ ἀλογόσῳ
 φιλαχθήσεται τῶν πάτρωνι, εἴτε ἰδί' ἀθεήκης, εἴτε ἀδικητῶν ἐτελευτή
 σῳ. ἀμίλει, εἰ συμβῶν τελευτήσῳ ἢ πλούσιον ἀπελευθέρου ἴσονται ἴσονται ἢ
 γοῦν μίαν ἴσονται θυγατῶν, ἰδί' ἀθεήκης, σωανέπεμπε τῶν ἴσονται μου, ἢ
 γοῦν τῆ θυγατῶν, ὁ πάπῳ ἢ πάτρωνα, διδόμενα αὐτῶν ἢ ἡμῶν τῆσ' τοῦ
 τελευτήσῳ ποδισίας, ἴσονται εἰ μὴ εἰς ἴσονται πᾶσι. εἰ δὲ δύο ἴσονται
 ἢ γοῦν δύο θυγατῶν ἐνεσῶν κληρονόμου, εἰς ἢ τῶν ὁ πάτρωνι

Sed nostra

σωσανεπέμπερο. τρωδρ δε λωόντων, ο πάτρωρ δε βαλμωρ δε λω πλεί
 βω τῶν παίδωρ. ταῦτα μὲν ἡ παλαιόρ. διατάξεις δε γέγονε το ήμει
 τόρου βασιλείωρ, λω δε λω πᾶσιρ ἔναι προδὴλον, ἰξεφώνησιν ἰλλωισί, πλ
 λῆρ φροντίσασ τῆρ σωρμίας. ἡ ἡ διετύπωσιν, ἰνα εἰ μὲν ἀπελδύθωρ, ἡ
 γουῦ ἀπελδύθωρ, ἡ τρωδρ ἡσαρ τῶρ κρητλωαρίωρ, τῶ τῆσιν ἡ τρωα ἰχι
 ἡν ποδισίαν τῶρ ἡσαρ ἡ νομοματῶρ. οὔτω γῶρ τῶ λω τοῦ παπίου
 νόμου τῶρ ἡσαρ ἡ χιλιαδωρ σεσδρίωρ ὀριδῆσαιρ ποσότητα ἡρμυῶν
 σιν, ὡρ τε τὰ χιλία σεσδρία ἡρ νόμομα ποιῆρ. μηδεμία χῶρα τῶρ πά
 τρωρ διδῶδε εἰρ το κληρονομῆσαι διαθήκῆρ ἡσκειμῆρ. εἰ γῶρ ἀδιδ
 θετῶρ τε λδύτησιν, παῖδαρ μὲν ἡσκαλιπῶρ, ἰχῆτω τλωκαῦτα ὁ πάτρωρ,
 τῶ εἰρ ὀλόκληρορ ἀρ το δλωδεησδῆλτῶ διαησρχῶ. εἰ δε μείζωρ λω
 το κρητλωαρίου, εἰ μὲν ἡδῆ πασίρ τε λδύτησιν κληρονόμοιρ ἡσλουμῆρ,
 ἀρ το κρητλωαρίου, ἡ το προαιτωρίου, δε λω ἔναι αὔσῶρ emancipatos, εἰτε
 εἰρ, εἰτε πλείονδρ εἰρ παῖδδρ, ὀιασδῆκτε φύσεωρ ἡ βαθμῶρ, εἰρ ὀλόκληρορ
 ἡσρ κληθῆσονται, το πατρωρ, ἡ τῶν παίδωρ το πατρωρ, τῆρ ριαῖ
 τῆρ ἡ βαλλομῆρ κληρονομίας. εἰ δε μείζωρ ὡρ το κρητλωαρίου ὁ ἀπελδύ
 θωρ τε λδύτησιν ἡσπαιρ, εἰ μὲν ἀδιδθετῶρ, ὁ πάτρωρ ἡ ἡ πατρωνίασιν ἡ
 ὀλόκληρορ λῆ-λονται. εἰ δε διαθέμῶρ προαιτερίτῶρ ἰσσει ἡρ πάτρωρ ἡ
 τῶ πατρωνίασιν ἡσπαιρ ἡ ἡ ἡσχωρ παῖδαρ, exheredatos δε αὔσῶρ πρῆ
 σασ, ἡ ἡ ὁ ἀπελδύθωρ ὀδῆρ ἡ τε λδύτησασ, ἡ ἀπελδύθωρ ἡ γῶνδρ ἡ
 ἡσχωρ ἀρ θυγατῆρ προτε λδύτησῆρ, προαιτεριτῶρ ὀδῆρ, ἡ μὲν
 ἡρ ἡρ, ὁ δε ἡρ ἡ τῆρ προτε λδύτησῆρ θυγατῆρ ἡ γῶνδρ ὀιδασ γῶρ ὀπ
 ἡδῆ τῶ τῶ ὡρ ἡ διδάχθῆρ ἡ τῆ ἡ ἡ προαιτεριπῶρ ἀντί ἡσδρ ὀιδαιπῶρ
 παραλαμβαῖται. καὶ μὲν δλωθῶρ ὀι ριαῖρ παῖδδρ δε λω τῆρ de inofficio
 τῶ διαθήκῶρ ἀνατρέ-λαι, τότε ἡ τῆρ το θειοτῶρ ἡμῶρ βασιλείωρ δια
 τάξεωρ, ριρ πάτρωρ καὶ τῶρ πατρωνίασιν διδμῆρ τῆρ κῶντρα τα
 βῆμαρ, ἡ ἡ ἡμῶρ ὡσδρ πάλαι, ἀλλὰ ἡ τῶρ μῶρ ἀρσασδῆσῆρ,
 ἡ ἡ ἡμῶρ τῶ τῶ ἀναπληρωθῆσῆρ. τυχῶρ γῶρ εἰρ ἡ γῆρ, ἡ δλωγ
 κιορ, ἡ τῶ γῆρ αὔρ ἡ ἡσῆσῆρ. οὔτω δε λῆ-λονται δε λω τῆρ κῶντρα τα βῆ
 λασ ἡ τῶρ, ὡρ τε ληγάτα, ἡ ὀδῆρ ὀμῆρ ἡ τῶρ μὲν ἀναγῆρ ἡσδῆρ
 ἡσκαβαλλῆρ, ἡ μόνωρ ἡσπαιρ, ἀλλὰ δε ριρ πασίρ το ἀπελδύθωρ, ἡ τῆρ
 ἀπελδύθωρ. ἀλλὰ ὀπρ ἡ τυχῶρ παρ αὔτῶρ ἡσκαλειφῆρ, ὁ συκληρονομῶ
 ἡ ἡ γῶσῆρ ὀδῆρ. τυχῶρ exheredatis ἡσιν, ἡ προαιτεριτῶρ ὀπρ ἡ προ
 αιτεριπῶρ ἡσῆρ τῆ exheredationi. εἰ δε ἡσκαλειφῆρ κληρονόμοι, ἡ δερ ἡσκα
 λῆρ τῶρ πάτρωρ. καὶ εἰ ἡσκαλειφῆρ κληρονόμορ, ἡσκαλειφῆρ ριρ
 πασίρ τὰ ληγάτα. ἡ μὰ δε ἡ ἡ τῶρ θέματα ἡ ἡσκαλειφῆρ σωῆσῆρ δια
 τάξῆρ, πῶρ τῶ το προημῆρ νομῆρ διατύπωσιν ἀναγῆρ. εἰ ἡσκαλειφῆρ
 ἡ τῶ πάτρωρ ἡ τῶ πατρωνίασιν, ἡ ὀδῆρ τῶ ἡσκαλειφῆρ, ἡ μὲν ἀλλὰ ἡ
 ὀδῆρ ἡ πλαιγῆρ, μῆσῆρ πῆσῆρ βαθμῶρ πῶρ τῶ ἀπελδύθωρ ἡσκαλειφῆρ
 διαδχῆρ. ἡ ἡ τῶ αὔτῶρ πάτρωρ, ἡ τῆρ αὔτῆρ πατρωνίασιν, ἡ δῶρ πα
 τρωρ

Multis

τρώων, ἢ πατρωνίωσων, ἢ καὶ πλειόνων ὑπείσι παῖδός, ὁ ἐγγύτορθ' ὦρ
 τῶν βαθμῶν εἰς τὰ τοῦ ἀπελευθέρου ἢ τῆς ἀπελευθέρου κληθήσεται πλά-
 γματα. οἷον ἐτελεύτησεν ἀπελευθέρου ἢ ἀπελευθέρου ἀπαις καὶ ἀδι-
 αθετο, πατέρων ἢ πατρωνίωσος οὐχ ἑσόντων. ἑσόντων δὲ παῖδός
 ἔργου τυχῶν καὶ προέργου, ὁ ἔργου παραγνήσεται, καὶ in ca-
 pita ὅν μὲν in stirpem ἢ κληρονομία διαιρεθήσεται. οἷον ἐνὸς πατέρων
 ἦσαν δύο παῖδός, ἐτόρου δὲ τρεῖς, εἰς πέντε μορδιθήσεται ἢ κληρονομία.
 ἑσόντων καὶ ἀδι' τῶν ἐκ πλαγίου συγγενῶν, τῶν πατέρων ἢ τῆς πατρωνί-
 σος κρατήσεται. ὡς τε ἑν ἐγγύτορον πλεονεκτεῖν, καὶ in capita διαίρει-
 σαι τῶν κληρονομίαν. σχεδὸν γὰρ σύμφωνα τὰ τῆς ἐν γένεως καὶ τῆς ἀπε-
 λευθέρου ἢ τῆς ἀπελευθέρου διατάξεις ἐκείνουσιν εἶναι
 νόμιμα. σχεδὸν δὲ ἕτερον ἔστιν ἔχειν. ἐπειδὴ ἀδι' μὲν τῶν ἐν γένεως καὶ πόρου
 τῶν πέντε βαθμῶν ἐπενεκτείνεται τὰ τῆς κληρονομίας. ἀδι' δὲ τῶν ἀπε-
 λευθέρων, μίχαι εἰ τῶν συγγενῶν τοῦ πατέρων ἢ τῆς πατρωνί-
 σος. ταῦτα ποῦ τῶν ἀπελευθέρων σήμερον τρακταίζουσι, Sed hæc
 τῶν πελιτῶν ἑσόντων. ἔστι γὰρ εἰσὶν ἐτόροι ἀπελευθέρου. οἷον γὰρ μαθῶν
 ὅτι τῆ πρώτῃ καὶ τὰ τῶν δεδιπτιῶν καὶ τὰ τῶν λατίνων ἀνὴρθε δι-
 καία. ἡνίκα δὲ οἱ λατῖνοι ἐπολιτόντο, ἔδει μίαν ἐπ' αὐτῶν νόμον ἔτρα-
 κταίξεν ἑσόντων. εἰ καὶ τὰ μάλιστα γὰρ ἔζων ὡς ἐλευθέρου, ὅμως ἐτελεύ-
 τῶν ὡς οἰκίται, συναπλάττωσεν τῆ ψυχῆ τῶν ἐλευθέρων. καὶ ὡς οἰκετῶν
 καὶ ἑσόντων ἐλευθέρων κληρονομοῦτο τῶν οἰκείων τὰ βόνα αὐτῶν. ἔ-
 δε γὰρ κληρονομίαν ἀδι' οἰκετῶν διατῶν καλίσσαι, ἀλλὰ in re peculij ἀπὸ τοῦ
 ἰουίου νόμου ἐλαμβανόντες οἱ ἐλευθέρου. καὶ ταῦτα μὲν ἀπὸ τοῦ ἰουίου νό-
 μου, μετὰ δὲ ταῦτα, δόγμα γέγονε λαργιαίου, ἢ κελόνου, ὡς τε εἶναι πα-
 τῆς τοῦ ἐλευθέρου μὴ γέγονε νομολογίας ἐξεδωδωτῶν τῶν ἐξωπι-
 κῶν κληρονομῶν προσημασθῆναι ποῦ τῶν λατίνου ἑσόντων. οἷον, ἐλευ-
 θέρου ἐγὼ ἑνὸν οἰκίται, καὶ ἐπῆσα λατῖνον. ἐτελεύτησα γυναικας
 κληρονομῶν παῖδας ἐμῶν, ἐπὶ δὲ καὶ ἐξωπικούς. ἀπὸ μὲν τοῦ ἰουίου εἰ συ-
 νέβη τελευτῶν ἑνὸν λατῖνον, οἱ παῖδός οἱ ἐμοὶ ἅμα τῶν ἐξωπικούς κληρονό-
 μοις εἰς τὰ βόνα παρεγίνοντο τοῦ λατίνου. ἀπὸ δὲ τοῦ δόγματ' τοῦ λαρ-
 γιαίου, οἱ παῖδός μόνου διαδέχονται ἑνὸν λατῖνον. ἐπειδὴ ἔδει γέγονε νο-
 minatum ex hæredati. μετὰ δὲ τῶν λαργιαίου γέγονε ἑσόντων τῶν βασι-
 λείων, ὅπου ἐκείνουσιν, ἵνα εἰνὸν ὁ λατῖνον, ἀκοντο ἢ ἀγνωστοῦ τοῦ
 πατέρων, αὐτήσιν ἑσόντων πελιτείαν ἑσόντων, καὶ ἑσόντων, ἑσόντων ὡς λα-
 τῖνον. ἀλλ' ἢ τοῦ ἡμετέρου βασιλείων διατάξεις, τὰς τῶν τῶν αἰρέσει-
 ὶν ἑσόντων μισῶσα, ὅτι ἑσόντων ὡς ἑσόντων, ἐτελεύτησα δὲ ὡς λατῖ-
 νοῦ, καὶ ἐτόρας δὲ διατάξεις ἐντεῦθεν ἀναφυομένης, ἀνείλην, ἐξωθήσεται
 τῆς πελιτείας, ἔστι μόνου εἶναι λατῖνον, καὶ ἑνὸν ἰουίου νόμον, καὶ τῶν λαρ-

γιαίειον δόγμα, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἡ ἴδιον τρεῖς, ὡς τε πάντας ἀπελευ-
θέρου εἶναι ῥωμαίων. καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ νόμου, ἢ τοῦ προδικίου, δι' ὧν
τρόπων ἐγίνοντο πάλαι λατῆνοι οἱ ἐλευθέρων, ὅσα τῶν αὐτῶν ὑπὸ τῶν
ῥωμαίων ἀγείναι οἰκίας πολίται.

DE ASSIGNATIONE LIBERTO-
RVM Titulus VIII

Datur

Ἰπὸν τὸ πᾶν τῶν ἀπελευθέρων, εἰπωμένω ὡς ἐν τέλει καὶ πᾶσι
τῆς ἐπὶ αὐτοῖς γινομένης προσκυρώσεως οἰδίας ὅτι οἱ παῖδες
τοῦ πατρῶος, ἢ νύμφη ἢ ἄλλο ἕν τι ἐπίχουσι βαθμῶν, ἀμα καὶ ἡ
ἴσου ὑπὸ τῶν πατρῶος ἀπελευθέρων παραγίνονται κληρο-
νομίαν. γίνονται δὲ μετὰ ταῦτα δόγμα συγκλήτου ἢ λέγουσιν εἶναι τῶν πα-
τρῶων κληρονομία ἔχουσι παῖδας, ἐν τῶν ἀδισιγνατεῦσαι, ἢ ἡρι προσκυρώ-
σαι τὸν ἀπελευθέρων. καὶ λοιπὸν μετὰ τῶν ἀπελευθέρων τελευτῶν,
ὅντι μόνον ὁ ἀδισιγνατεῦσαι, εἴξει τὰ πατρῶν δίκαια. εἰ δὲ μίαν ἔχουσι
τῶν πατρῶων ὑπὸ τὸν αὐτοῦ κληρονομία τῶν ἄλλων παίδων τοῦ πατρῶος,
ὅσοι ἐμμελλον ἀμα κληρονομίαν, μᾶς γινομένης ἀδισιγνατεῦσαι. εἰ δὲ συμ-
βῆ ἰκένον ἢ παῖδα ἢ ἀδισιγνατεῦσαι ὁ ἀπελευθέρων ἀπαῖδα τελευ-
τῶσαι, τότε οἱ ἄλλοι παῖδες τοῦ πατρῶος, ἢ ἀρχαῖον ἀναλαμβάνονται δίκ-
αιον, καὶ αὐτοῖς εἶσιν ὁμοῦ εἰσιν. εἰ μόνον δὲ ἀπελευθέρων, ἀλλὰ
καὶ ἀπελευθέρων εἴσιν ἀδισιγνατεῦσαι τῶν πατρῶων τῶν ἔχουσι δύο ἢ
πλείονας παῖδας in potestate. ἰμαγνιπάτω γὰρ ἀδισιγνατεῦσαι εἰς δίκαιον
τῶν. τί δὲ ὅτι ἢ ἀπελευθέρων ἀδισιγνατεῦσαι ἢ οἰκίον δούλων τῶν
ἑαυτοῦ παίδων, εἴτα ὑπὸ νόμου ἰμαγνιπάτω ἐπίνοσην παῖδα, ζητῶ-
μεν εἰ διαδοχῆς ἢ ἀδισιγνατεῦσαι; καὶ ἡρόδοτος ἰουλιανῶ καὶ τοῖς πλείοσι
τῶν νομικῶν, διαδοχῆς αὐτῶν. δίκαιον δὲ ἀδισιγνατεῦσαι, ὅν μόνον
ἐν θεσπίζῃ, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐξ ἀδισιγνατεῦσαι. ὅν μὲν εἴσιν ὑπὸ τούτῳ ὑπὸ νόμου
μὲν δόγμα ὑπὸ τῆς κλαυδίου βασιλείας, ὑπὸ σισιμίου ῥούφου, καὶ ὅσων
εἴου σισιμίου τῶν ἑαυτῶν.

DE BONORVM POSSESSIONI-
BUS Titulus IX

Σπόρ ὁ δίκαιος ἀδελφῶν ἐπρόνοση τῶν ἐν θεσπίζῃ, ἢ ἐξ ἀδισι-
γνατεῦσαι κληρονομία, καὶ πρὸς μὲν ἀναφαίνεσθαι πρὸς τῶν κληρονο-
μου, ὅπριοι εἴσιν οἱ νεκροῦ, πρὸς δὲ ἀδισιγνατεῦσαι ὅπριοι εἴ-
σιν οἱ παρὰ τῶν ὄντων καὶ ὁ πρῶτος ἐπρόνοση τῶν θεσπίζῃ
χῆς, εἰ

χείρ, δι' ὧν, πρὶ μὲν διορθοῦται ἢ περιτιμῶν, ἢ μόνον ὑπὸ τῶν ἐξ ἀδιαθέ-
 τῃ κατὰ εἶρηται. τὸ γὰρ περιτιμῶν εἶναι διμνηστῶν, καὶ εἶναι ἐν τῶν
 τῶν, ἢ μὲν ἀλλὰ καὶ εἶναι ἐν θηλυγονίας ἀγνοοῦνται, αὐτῶν τρίτῳ ὑπὸ νόμι-
 σῶν τῶν, διδῶναι αὐτῶν τῶν ὅσῳδε κοινῶν διαπραχῶν. ἀλλὰ καὶ ἐν
 διαθήκαις, ἢ πῶτασμα διορθοῦται τὸ διωδεηαδίλτα. εἰάν γὰρ τις τελευ-
 τῶν ἀλλότριον προσῶμον γράψῃ κληρονόμον οἰδίας δὲ τίς εἴσιν ἀλλότριον
 προσῶμον, τῶν εἶναι ὁ μὴ πικτόμῳ μοι σοῦ τε χεῖρ ὁ γινώσκῃ, ὅσῳ
 ἀπὸ τοῦ περιτιμῶν ἀδιδόειν ἐν ἡδύατ. δὲ βαλε γὰρ τῶν τῶν αὐτῶν ἐναι-
 σιν ἢ περιτιμῶν, ὁ δὲ πρῶτος τῶν σκευάσθω ταβύλλας αὐτῶν χωρηγῆ
 διαπραχῶν, καὶ bonorum possessorem αὐτῶν ἀποτελεῖ. ἀλλὰ καὶ διατάξις
 τοῦ ἡμετέρου βασιλείως, ἢ τῶν προσῶμον, ὁρθῶς βούλεται γράφεται
 κληρονόμον, ἀσπῆ καὶ τῶν περιτιμῶν ἐγνωσμένον. εἴσι δὲ ὅτι ὁ πρῶτος, ἢ
 διορθοῦται μὲν, ἐναιπύται δὲ τῶν περιτιμῶν. οἶον ὡς εἰρήσμεν, εἰάν ὁ ἀ-
 πελῶν τῶν τῶν πῶτασμα πρῶτος κατὰ τῆν, ὁ μὲν διωδεηαδίλ-
 τῶν οὐκ εἰδίδου τῶν πῶτασμα πῶτασμα ὑπὸ τὰ πράγματα τοῦ ἀπελῶν
 τῶν ποιῆσαι διαθήκῃς νικωμένον. ὁ δὲ πρῶτος ἐπῆρσε τῶν κύντρα ται-
 βούλλας. οὐκ οὐ ἐναιπύται ἀντικρῶς μάχεται. οὐκ εἴσι δὲ διαπραχῶν, οὐδὲ
 φιλόνεικος ὁ πρῶτος. ἢ ἢ γὰρ οἰδὲ ἢ πολιτικῶν ἐνδοκιμοῦν, τότε οὐδὲ
 ὑπὸ διορθῶσαι, οὐδὲ ὑπὸ ἐναιπύται, ἀλλὰ μάλλον ὑπὸ βεβαίως τίθησι
 τῶν ἰδίαν νομοθεσίαν. εἰάν γὰρ τις ὁρθῶς γινωμένῃς διαθήκῃς γραφῆ κλη-
 ρονόμῳ, οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ πολιτικῶν δύναιται ἀδιδόειν, ἀλλὰ καὶ ὁ
 πρῶτος δίδωσιν αὐτῶν τῶν σκευάσθω ταβύλλας διαπραχῶν. καὶ
 τὸ μὲν κατὰ νόμον heredes αὐτῶν ἀποτελεῖ. ὁ δὲ βονόρουμ πρῶτος
 σωρα καὶ ἐξ ἀδιαθέτου σωαινῆ. τοὺς γὰρ σοῦ κληρονόμου καὶ τοὺς
 ἀδιδότους καλεῖ τὸ πολιτικῶν. καὶ τοὺς μὲν ἀναφαίνεσθαι ποιῆι, τοὺς
 δὲ ἀδιδόειν. ὁ δὲ πρῶτος σωτρέχω τῶν πολιτικῶν, τοῖς μὲν δίδωσι
 τῶν ὅσῳδε λίβρι, τοῖς δὲ δίδωσι τῶν ὅσῳδε λεγίτιμοι. καὶ τὰ μαλιστα
 δὲ μὴ ἀτήσωσι τῶν διαπραχῶν, οὐδὲ ἢ τῶν heredes εἴσιν ἀπὸ τοῦ περι-
 τιμῶν. ὡς τῶν ὁ πρῶτος ἢ διορθοῦται, ἢ ἐναιπύται, ἢ σωαινῆ. διορθῶ-
 ται μὲν, ὡς ὑπὸ τῶν ἐξωτικῶν ποσούμου. ἐναιπύται δὲ, ὡς ὑπὸ τῶν πρῶτων
 εἴτῃ πῶτασμα. καὶ σωαινῆ ὡς ὑπὸ τῶν σκευάσθω κληρονόμων, καὶ τῶν
 ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμων, ἀπὸ πρῶτης ἢ δυνάστας τῶν τῶν. οὐδὲ ὁ
 πρῶτος μόνῳ καλεῖ ὑπὸ τῶν διαπραχῶν, ἐν εἶπ δὲ ἢ περιτιμῶν, heredes
 μὲν αὐτῶν νόμον οὐκ ἀποτελεῖ. ἢ γὰρ τὸ κληρονόμου ὄνομα, ὁ πρῶτος εἰδὲν
 πῶτασμα, ἀλλ' ὁ νόμῳ, ἢ σοῦ ὁ τῶν νόμῳ τῶν τῶν τῶν. οἶον δόγμα συγ-
 κλήτῃ, ἢ διατάξις βασιλείως. δόγμα συγκλήτῃ, ὡς ὑπὸ τῶν τῶν τῶν
 νεῖου καὶ ὁρθῶν. διατάξις, ὡς ἢ τῶν ἡμετέρου βασιλείως, ἢ πῶτασμα
 τῶν ἀδελφῶν σωαριθμῶσαι τοῖς λεγίτιμοις. ὁ πρῶτος οὐ κληρο-
 νόμον οὐ ποιῆι, διδῶν δὲ διαπραχῶν, ἐν τῶν κληρονόμων αὐτῶν

Quos autē

Adhuc autē κηθήσοι, καὶ ἀποτελεῖ bonorum possessorem. ὡς τε αὐτὸν πλαγιασιακῶς
 καὶ ἐναλγειν καὶ ἐναλκατα. ὁ μόνον δὲ τὰς εἰρημνίας διαχειρῆσας
 τῷ ὄωδε λίβδρι, καὶ τῷ ὄωδε λεγίπμοι, καὶ τῷ ὄωδε κογναίρι ὁ πρῶτος
 τῶν ἐπινόησιν, ἀλλὰ καὶ ἐτόρας πλείσας, ἕνα ἑῶν σκότρη ἔχωρ, ἵνα μή
 τις ἀδιαδοχῶς τελευτήσῃ. καὶ γὰρ σφωταίρις ὄροις ἢ δίκαιον τῆς δια-
 δοχῆς ἐν τῷ δουδεμεγαδίλτρῳ ποδινευλεισμοῦ, ἐν τῷ κημίσου καὶ τοῦ
 δικαίου ὀρμώμλῳ ὁ πρῶτος ἐπλωτῶν. τῶν δὲ διαχειρῶν, αἱ μὲν
 εἰσὶν ἐν διαθήκῃ, αἱ δὲ ἢ ἀδιαθέτῃ. καὶ ἐν διαθήκῃ μὲν εἰσὶ δύο αὐτῶν, ἢ
 κόντρα ταβούμας, ἢ ἐπαγγίλλεται τις πραιτερίρις παυσί. δουτόρα δὲ
 καὶ σενουῦδω ταβούμας, ἢ χρηγῆ πᾶσι τῆς νόμου γραφῆσι κλη-
 ρονόμοις. ὑπὸ νόμου δὲ πρῶτος τὰς ἀπὸ διαθήκῃ, μετῆλθῃ ὑπὸ τῆς ἀδια-
 θέτῃ. καὶ κατὰ πρῶτον τάξιρι τῆς σούοις κληρονόμοις καὶ τῆς ἑωῦν αὐτῆς
 ἀριθμουμνίοις, λέγω δὲ τῆς ἐμαγκίπαρις δίδωκε διαχειρῆν, ἢ τις λέ-
 γεται ὄωδε λίβδρι. δουτόραν ἢ ἀδιαθέτῃ, τῆς ἀπὸ νόμου κληρονόμοις
 ὑπὸ τῆς κληροῦ τοῦ τελευτήσαντος δίδωκε, τῷ ὄωδε λεγίπμοι, οἷον
 ἀδελφῆς, καὶ πατρῶν, καὶ τῆς τῶν παυσίρι ὀρμῶν ὑπὸ τῆς πλείμα-
 τα τοῦ ἀπελευθέρου, ἢ τῆς ἀπελευθέρου. καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ τῶν κλη-
 ρονόμου, ἢ ὀρφανῶν, καὶ ἀπὸ τῶν διαταξῶν, ἔχουσι τὰ ἢ ἀδιαθέτῃ. τῆς
 τῶν, τῶν unde decem persona, ἢ ἢ τῆς τῶν ἰσθμῶν τοῦ ἰσθμῶν τῆς ἰσθμῶν
 ρας κεφαλῆς δέησιν πρῶτος πρῶτος συγγενῶν, αἰόντων, καὶ πόν-
 των, καὶ ἐν πλείου, μέχει δουτόρον βαθμῶν. τί δὲ ἑῶν δέξιν ἀναγκαῖον
 εἰπεῖν, εἰ καὶ ὑπὸ οὐκ εἰσὶν ἐν κληροῦ. εἰ σωῖβη μετῆρ ἑμὸν ὑἷον πρῶτον,
 τα ἐμαγκίπαρ, δουῦναι σοι αὐτῆς εἰς πρῶτον μαγκίπιον καὶ δουτόρον,
 καὶ τῆς, καὶ σὺ ἰσθμῶν αὐτῆς, καὶ αὐτῆς οἷον ἐπίστας, ἢ τῶν
 δόσι τῆς ἰσθμῶν, εἰχὸς ἐπὶ αὐτῆς λεγίπμα δίκαια μεμῶν πα-
 τῶν. καὶ εἰ σωῖβη ἑῶν ἰσθμῶν ἀδιάθετον τελευτήσαι, σὺ παύ-
 των πρῶτος τῶν αὐτῶν συγγενῶν ἔχωρ ὡς εἰρητῆς, ἢ τῶν ἰσθμῶν
 τὰ λεγίπμα δίκαια τῶν ἄλλων ὄντων αὐτῆς κογναίτων, διὲν ἑωῦν καὶ
 πῆτις διμινουπίονα. ἀλλ' ἐπειδὴ ἄρπον ἢ ἢ μόνον φίλῶν ἰσθμῶν
 σε πρῶτος πᾶσι τῶν αὐτῶν συγγενῶν, ἢ ἢ ἢ ὁ πρῶτος ἰσθμῶν
 σε δέησιν πρῶτος, ὀφείλουται σοι πρῶτος ποδὶ τῶν ἢ ἀδιαθέτου
 διαδοχῆν, ὑἷον θυγατόρα, ἑγγονοῦ, ἐγγόνῳ, εἴτε ἀπὸ τοῦ ὑἷου, εἴτε ἀπὸ θυγα-
 τῶν, πατόρα, μητόρα, πάτωρ, μαμῶν, εἴτε πρὸς πατῆρ, εἴτε πρὸς
 μητῆρ, ἀδελφῶν, ἀδελφῶν. τῶν ὄω πρῶτος τῶν ἰσθμῶν μανουμῶν
 σωῖ, διδύς αὐτῆς τῶν ὄωδε δέησιν πρῶτος διαχειρῆν. ἐν γὰρ τοῦ
 ἀριθμοῦ τῶν αὐτῶν ἔχωρ ἢ διαχειρῆν τῶν πρῶτος. τετάρτῳ,
 τῶν ὄωδε κογναίρι. πέμπτῳ ἐπὶ κληροῦ τῶν tanquam ex familia. χῶν
 ρα δὲ τῶν ὑπὸ τούτου τοῦ θέματος. ἀπελευθέρου ἐτελευτήσαντος ἀπαύ-
 καὶ ἀδιαθέτῃ, πατρῶν μὴ ἑωῦν. οἱ ἀδελφοὶ τοῦ πατρῶν
 ἔρχονται

ἔρχονται ὑπὸ τὰ πράγματα τοῦ ἀπελευθέρου, ἀπὸ δευρατοχῆς τῆς
 εἰρημνῆς tanquam ex familia. ἡγοῦ ὡσανεὶ ἐν φαρμιλίας. ἐκτὼ ἐπιρῶν
 οὖν, ἢ καὶ τῶν πατέρων καὶ τῆς πατρωνίας διδῶκε. καὶ ἀνιούσιν αὐτῶν
 καὶ κητιούσιν, ἢ ὠνόμασεν unde liberi patroni et patronae et parentes eorum,
 ἡγοῦ παῖδες τοῦ πατέρων καὶ τῆς πατρωνίας καὶ οἱ ἀνιόντες αὐ-
 τῶν. ἐὰν γὰρ ἀπελευθέρῃ τελευτήσῃ, εἴτα οἱ πατέρων, καὶ αἱ πατρων-
 νίας, ἡγοῦ οἱ παῖδες αὐτῶν μὴ θελήσουσιν ἰλθεῖν ἀπὸ τῆς ὠνοδὲ λεγι-
 τῆς, ἀλλ' ὁ χρόνος παρέλθῃ τῆς δευρατοχῆς· ἐκτὼ γὰρ δευρατοχῆς, ἐν τῶν
 ποικίλῃσαι χρόνῳ, ὡς προιόντες μαθησόμεθα· μήτε δὲ αἰτήσουσι τῶν
 tanquam ex familia δύνανται ἀπὸ τῆς παρούσης δευρατοχῆς παραγνῆσθαι,
 ἢ αὐτοὶ οἱ πατέρων, ἢ αὐτῶν μὴ ἔσονται οἱ παῖδες αὐτῶν. ἡγοῦ οἱ γο-
 νεῖς τῶν πατέρων, καὶ τῶν πατρωνίων. ἐν ἐβδόμῃ τάξει ἐφεῦρε τῶν
 unde vir et uxor. ἐὰν γὰρ τις ἀδωθεῖ τελευτήσῃ, μηδενὸς ἔσονται
 συγγενῶς, ἡγοῦ γυνὴ ἀδωθεῖ τελευτήσῃ, οὐκ ἔχουσα πινὰ τῆρ δυνά-
 μιν κληθῆναι ἐν τῶν προλαβουσῶν δευρατοχῶν, τῆς παρούσης δευρατο-
 χῆς γίνεται χώρα. καὶ ὁ ἀνὴρ τὰ τῆς γυναικὸς, καὶ ἡ γυνὴ τὰ τοῦ ἀνδρός
 δευρατοχῆται. ὁ γὰρ τότε ἐπέχει ἐν ταῖς δευρατοχῆς, ὠνοδὲ κληθῆναι
 κληθῆσθαι, ἡγοῦ κληθῆναι κληθῆσθαι συγγενῆς τοῦ ἐλευθέρου. ἐὰν
 γὰρ τις ἀδωθεῖ τελευτήσῃ, μηδενὸς παντελῶς ἔσονται, μὴ πατέρων
 καὶ μηδὲ παίδων τοῦ πατέρων, μήτε ἀδελφῶν, οἱ κληθῆναι τοῦ πατέρων
 καὶ τῶν πατέρων αἰτοῦσι δευρατοχῆς. ταῦτα μὲν ὁ παρῶν ἐπε-
 νόησε τὰς δευρατοχῆς, δύο ἐν δευρατοχῆς, καὶ οὐκ ἔστι δευρατοχῆς. ὁ δὲ θεοὶ
 τατῶν ἡμῶν βασιλέως, ἔδερ ἀπολυρατοχῆς κληθῆσθαι, τὰ διορι-
 θῆσθαι δευρατοχῆς ὑπὸ τῆς κληθῆσθαι μετήγαγε. καὶ τῶν κληθῆσθαι ταβύλας, καὶ
 κληθῆσθαι ταβύλας, οἷα ὄσας ἀναγκάσθαι, εἰσὲν ὑπὸ ὀνόματι. καὶ
 δευρατοχῆς τῶν ὠνοδὲ λίβου, καὶ τῶν ὠνοδὲ λεγιτῆς. τῶν δὲ τῶν
 τῶν μὲν ὄσας τῶν δευρατοχῆς, πῆμω τῶν δὲ ὄσας καὶ πρὸς τὰς ἐν δευ-
 ρατοχῆς, ὠνοδὲ δέκεμ πόρσοναι, τοῦ τῶν δευρατοχῶν δευρατοχῆς ἀεθμοῦ, συ-
 τῶμω λόγῳ ποικίλῃ αὐτῶν ἀποφῆσθαι. ὁπότε γὰρ ἡ εἰρημνῆς δευρατοχῆς
 δευρατοχῆς συγγενῶν πρόσωπα κληθῆσθαι εἴρηται τοῦ δευρατοχῆς ποικίλῃ
 κληθῆσθαι. ἡ δὲ διοταξίς τοῦ εἰρημνῆς βασιλέως, ἢ ποικίλῃ ἡμακίπατο-
 κληθῆσθαι ἀντέγραφε, πᾶσι πατέρων καὶ κληθῆσθαι, ἐν ποικίλῃ δέκεμ
 τῶν contracta fiducia ἐλευθέρου, ὡς τε σιωπηρῶς αὐτῶν τῶν ἡμακίπατο-
 κληθῆσθαι ἔχειν ἐν ἰσῶν· εἰσὲν ἐν τῶν ποικίλῃ ἢ ποικίλῃ δευρατοχῆς
 κληθῆσθαι μνηστῆρ δευρατοχῆς γνησίου κληθῆσθαι. ποικίλῃ δευρατοχῆς τῶν
 κληθῆσθαι, τῆς ὠνοδὲ δέκεμ πόρσοναι, ἢ τις ἢ πῆμω τῶν ἐκτὼ πάλαι δια-
 κληθῆσθαι ὄσας, τῶν τῶν ὠνοδὲ κληθῆσθαι, πῆμω τῶν ἐποίησε. τῶν
 δευρατοχῆς ἢ βδομῆς ὄσας, λεγομένης δὲ tanquam ex familia, καὶ ὄσας τῶν κλη-
 de liberi patroni patronae et parentes eorum, ἐκτὼ κληθῆσθαι ἀπέδειξεν ἐν
 τῆς θείας αὐτῶν διατάξεως. ἢ ὑπὸ τοῖς πατρωνίκοις κληθῆσθαι δικαίους. ὁπότε
 γὰρ

Sed eas

Quae autē

Cūq̄ antea

το αὐτὸ ὀρμάται βαθμοί, οἱ ἐν τῷ ἐξῆς παραγνήσονται βαθμοῖ, ὡς ἀπὸ
 συνικεασίου Θ. ὡσαυτεῖ μηδὲ γέγονότῃ το πλοηγισαμνῆς καὶ μὴ αὐτῆ
 σεντῃ. ἤρμωσέ μοι δλαηαρχῆ, καὶ ἴδει με ταύτῃ αὐτῆσαι εἰσω ἔνι
 αὐτῷ, ἔν ᾧ ἐπύγχανορ τῆν ἀνιόντῆν ἢ τῆν ηγαπόντῆν, ἢ εἰσω ῥ ἠμόρῳ, ἔν
 ᾧ ἔτορῃ πρ ἑαῦρχῃ. ὄρεπυδωτῶσα ταύτῃ. ἔ λέγομν ὡς τε χελῶαι
 ποδμνῆερ ἕως ἔ παρῆλθοι ῥ λειπέμνορ το χροῦσ ἔν ἑαῦ ἔνικα ἑαῦ, ἢ ἔν
 ταῖς ἠγαρῆ ἠμόρῳ, ἵνα τότε χῶρα γῆνηται ρῖς ἐξῆς. ἀλλ' ἐνθῶς οἱ τοῖ ἐπ
 μνῆς βαθμοῖ, ἢ οἱ τῆς ἠρμῆνης τῶξεως κληθήσονται ἡδὲ τῷ δλαηαρχῶ.
 ὁ χροῦσ τῆν δλαηαρχῶ, ἔτίλιθ ἔξῆρ ἔ κρηπυδῃ. τσ τσῖρ ἠκεί
 νω τρέχ σνρμ αἱ ἠμόρῳ τῆς δλαηαρχῆς, ὅς ἔδην ἀρμόρῳ αὐ ἑαῦ τῷ δλα
 ηαρχῶ, καὶ δῶαται ταύτῃ χῆσεαδα. εἰ γῶρ ἄγνωεῖ ἰαυῖρ ηαλείδα
 ἡδὲ τῷ δλαηαρχῶ το τελδῶπσαντῃ, ἢ καὶ ἄγνωεῖ ἰαδ' ὅτε ὅπ ἰτελδῶ
 πσῆ πρ τῆν αὐτῷ συγγῶρ, ἢ καὶ μαθῶρ ἔ δῶαται χῆσεαδα τῆ δλαηα
 ρχῆ, δλα ῥ σωίχεαδα μείρσρμ αὐαλγαις, ὁ χροῦσ ἔ δλαμῆται τῆς
 δλαηαρχῆς. ἀλλὰ πάλαι μλν ἔν ταῖς αὐτῆσερ, ἢ σαρ αἱ δλαηαρχαί, καὶ
 ἰπανωλγῆς ἡ ἀπικῶαι εἰς ῥρ πρῶτῶρα, καὶ ἰδικῶς λέγειρ, δός μοι τῷ
 ἑαῦ τῷ δλαηαρχῶ. σῆμδρρ δὲ αἱ βασιλικαὶ διατῶξερ λέγσρμ, ὅπ οἶω
 δῆρτε τρέπῳ ἰαν ἠκένῃ ᾧ ἢ δλαηαρχῆ ἄρμόρῳ εἰσω το πρσοφῶρσ χροῖ
 νσ δλεῖν ἰαυῖρ ὅπως δῆρτε τῷ δλαηαρχῶ ἀπασάμνορ, ἴξει τελειῶ
 τῶ τῷ δλαηαρχῶ αὐτῆς τῷ ἐνδρῳδῶαν.

Si qs itaq

In petenda

DE ACQUISITIONE PER ARROGA
 TIONEM Titulus X

Ἰρῆημλν ποδῖ δύο κτῆσεωρ ηαβομῶδα τῆς κληρονομίας, ἢ πρ
 ἐκ δλαθῆκῆς, ἢ δὲ ἀδιαθέτῃ ἡμῖρ πρσογῖνετῃ. ἔπ δὲ καὶ τῆς δλα
 ηαρχῆς, καὶ αὐτῆς ὁμοῖως ἐκ δλαθῆκῆς ἢ δὲ ἀδιαθέτῃ πρσο
 φδρμῆνης. εἰπωμῆρ καὶ τρεῖτῷ ηαβομῶδα κτῆσρμ. αὐτῆ δὲ,
 αὐδὲ ἐκ το δνωδῆαδῆλτου ἡνρῳνῳητου, αὐδὲ ἀπὸ τοῦ πρῶτῶρ, ἀλλ' ἐκ
 τῆς ἀγραφοῦ τῶρ σφῶρ σνωαῖσεωρ εἰς κλητῆσαι εἰσω ἠχθῆ. ἔτορρ
 γῶρ νόμῃ, καὶ ἔτορρ κλητῆκῆ νομοδῶα. νόμῃ μλν γῶρ ἔξῆρ ὁ ἔχωρ ἰδῆ
 κῶ πρσοηγοῖαν. οἶορ δνωδῆαδῆλτῃ, ἀέλιθ σῆπῃ, φούρῃ ηαῖν
 νῃ, φαλκῖδῃ. νομοδῶα δὲ κλητῆκῆ, ἢ ἀγραφοῦ σνωαῖσεωρ τῶρ σφ
 ῶρ, ἢ ἠγῆ τῖ εἰσω ἠχθῆ ἀγραφοῦ, ἔτα δλα τῆς χῆσεωρ ἰπλατῶθῆ. καὶ
 τελδῶταῖορ γῶντῶσ οἱ σφῶι ἔξῆρ χῆσειμορ ἰβεβαῖωσαρ ὀκεια σνωαῖ
 σε. ἰδῶ ἰαν τῆς αὐτῆσεῖ ἰαυῖρ εἰς ἀφογατῶνα πρσοαχῆ, πάντα τὰ
 κῆρματα αὐτῷ σωματικῶ καὶ ἀσῶματα, καὶ τὰ ἰρφαιλόμλνα ἰαυ ἑαῦ, τῷ
 ἀφογατῶρ πάλαι μλν πρσοτῆρρ. δδῶ τῶτῷ αὐτῷ ἀρτελῶρ, τῆν ἰαυτῷ
 κῆρμῶ τῆν, δληρμῆνῶρ ἠκείνωρ ἄ πνα τῆ κῆρπῆς δμυδῶνοι δλαφβῆρ
 ται. οἶορ ἔξῆρ ἢ τῆν ὀπόρῳρ ἔνοχῆ. τῖ δὲ ἔξῆρ, πρσοῖντῶσ μαθησῶμεδα. καὶ ῥ
 τῆς

αἰρωῦπι γίνεσθαι τῷ τῷ πραγματῶν προσκύρωσιρ, εἰ καὶ ὁ ἀρσὰς τῆς κληρονομίας δῶαται ὅσῃ τῆς ἀρχικτασώσεωσ μεταγυνοῦ τῶν αἰα λαμβάνειρ. τί δέ, εἰ μὲν τῷ ἐλευθερίαν, καὶ τῷ τῷ πραγματῶν προσκύρωσιρ ἀρχικτασὰς ὁ νίϑ, ἀπέλαβε τῷ τῷ πραγματῶν ποδισίαν; αἰ
 Hac consti-
 tutio
 ἀπαξ ἀρμόσασαι ἀνατραπήσονται ἐλευθερίαι; ἔδαμωσ. ἢ γὰρ παρῶσα διατάξισ ὑπὸ φυλακῆ τῶν ἐλευθεριῶν ὑπὸνόνται. ὁνοῦ ἐλευθερίας μὴ κταλειφθείσῃσ ἔδωα γῆρ αὐτῶν τρακταίρειρ. τίπιϑ ἔχωρ κρεδίτωρασ πνὰσ, ἔντορ βίβϑ ἡλευθέρωσε οἰκίτασ. ποί δέ δίδωκε μόρτισ καῦσσε ἐλευθερίας, εἰπὼρ ἔν τορ ἐλευθέρωσ, βέλομαι ὑμὰσ εἶναι ἐλευθέρωσ, εἰ μὴ ὁσφύγω τῷ παρῶσαρ νόσρ. ἐτελεύτησῃ ὁ τίπιϑ. οἰ κρεδίτωρδσ ἡβέλουρ τὰσ ἐλευθερίας ἀνατρέψαι, λίσοντδσ ἰρ φραυδέμ αὐτῶν ταῦτασ δέ δόαται. οἰ ἐλευθέρωσῶντδσ, ἡρωῦ αὐρῆσ προσκυρωθῶναι τὰ πραγματα, ἡ ἀζήμορ ρῆσ κρεδίτωρσι ποδισίαιρ ἔπιονορ μλοῖ. ἀκουσῶσονται ἔδωρ λίσοντδσ. εἰ καὶ τὰ ἔμματα τῆσ διατάξεωσ, το παρόντϑ ἔχ ἄπωττου θέματϑ. πρὸσ δέ διατίσεισ ἐμειπέισ τῆ παρῶση νομοθδία, ὁ θεοῖτατϑ ἡμῶρ ἰωρανοσ βασιλόσ, διατάξιρ ἔξεφώνησῃ, δι ἧσ τελειόταρρ τῆσ ριαύτησ διακταρχῆσ ἀπετέλωσε δίκαιορ. τὰσ δέ ριαύτασ διατίσεισ τὰ τῆσ διατάξεωσ αὐτῆσ δίδωξει ἔμματα.

Sed cum
 multas

DE SUCCESSIONIBVS SVBLATIS QVAE FIE-
 BANT PER BONORVM VENDITIONES ET
 EX SENATVSC. CLAVDIANO Tit. XII

Ὅ τῆσ κταμοαδα κτήσεωσ, ἡν ἔν τορ προλαβόντ δίδωμλο πῆτω, ἡσαρ καὶ ἔτοραι κταμοαδα κτήσεισ, οἶορ ἢ βοούρσ μῆμωπῶρ, ἡρῆ τῶν πραγματῶν ἀφορασία, ἡπῆσ ὑπὸ ρῆσ πιπρασμοῖσ πῆμασσιρ ἐγίνετο το δεβίτωρϑ, ὅσῃ κτλωρ κῶλωρ, καὶ κτλωρ ποδισίωρ γινομένη. τότε χῶραρ ἔχουσα, ἡνίγε τὰ διακταρχῆσ δνῶρα ἡν, τῶ τῆσ ἡνίγε ἐκινείρ ἔν μόνω τορ καιρῶ το κονβγντϑ. ποδῆ δέ κονβγντϑ εἰδίδαξε ἢ πρῶτη ἰνσιτῶπῶρ. σῆμδρρ δέ τῶν διακταρχῆσ ἔτρεα ορδναρῶρ ὄντῶν, καὶ ἔν παντῆ καιρῶ γυμναζομένηωρ, εἰνότωσ αἰ βοούρσ μβγνδῆπῶνδσ εἰσῆρ ἔν ἀχερσία. καὶ ἐπειδαν ἔνρεθῆ τῆσ κτλωῖσ ἐπρφέλωρ, ὁφθακῆ το διακταρχῆσ δίδεται ρῆσ κρεδίτωρσι παρῶσησ ἔν κταρχῆσ ἡνίγε οἰα τῶν το κρῆνοῦ δεβίτωρϑ πραγματῶν. καὶ ταῦτα δεθῶναι καθ' ὁμῶν σωίδηκῆρ συμφόρειρ αὐρῆσ τρῶπῶρ. ἔξδσ δέ ταῦτα ἐκ τῆσ πλατυτόρασ τῶν διακταρχῆσ ἐκδόσεωσ γνῶναι τελειότορρ. πάλαι δέ ἔδωρ ἐγίνουρ ἡμ τρῶπῶρ. εἰ σωέβη πνὰ κτλωῖσ ἐποφείλειρ, ἔτα δελαιδάνειρ, καὶ μὴ ἔχειρ ἡμ δεφρδδῶντα, σωιόντδσ οἰ κρεδίτωρδσ, πρῶσῶν τορ πρῶτῶρ, ἔδωρ αὐ τορ μεμφορμλοῖ. καὶ ἐπέτρεπῃ αὐρῆσ ὁ πρῶτῶρ, ἡνίγεσθαι ἔν νομῆ τῶν το δεβίτωρϑ πραγματῶν. καὶ ἐγίνουρ ἔν κταρχῆσ τῶ τῶν ὑπὸ ἔμματασ

ζητᾶς ἡμόρως. παρελθόντων δὲ ἐκείνων τῶν ἡμόρων, ἐγίνετο δευτέρω προ-
 σέλευσις ὑπὸ αὐτῶν αὐριώτην ὡς τε αὐτοὶ θεσπίαν εἶναι, ἵνα δι' αὐτῶν
 προβολιθεῖται, ἣν ὀφείλουται διαπωλῆσαι τῶν ποδουσίαν. ἐπειδὴ γὰρ
 δυσχερὲς ἴσθι, πάντας συνικνῆσαι κατὰ τὰ ἡμέτερα ἡμόρων, ἵνα ἡμεῖς
 τὸν αὐτῶν ἵνα, ὅς τις ἐλέγχοι μολυσθῆ. καὶ λοιπὸν αὐτοὶ συνεφώ-
 νησιν βελομένους ἀγοραῖσαι. καὶ ἐγίνετο προγραφὴ ἐν τῷ ποδουσίαν τῆς
 πέλειως μόρῳ. ταῦτα δηλοῦσα. ὁ δὲ ἵνα χρεώσης ἡμέτερον ὑπὸ ἀρχῶν εἰς
 αὐτῶν ἐπέδωκε διαπραξίαν. ἡμεῖς κρεδίτωρδὸν οὐτὸν τῶν τῶν διαπι-
 πλάσκειν ποδουσίαν. ὡνητῆς ὁ βουλόμην προσίτω. ἔτα ὀλίγων παραι-
 φραμοῦσιν ἡμερῶν ἐγίνετο καὶ τρίτη προσέλευσις, ἐν ἣ ἐπετερεπυρ κρή-
 σατα legem bonorum uenditorum τῶν τῶν, ὅροι τῶν διαπιπλάσκειν. λοι-
 πὸν γὰρ τῆ ἐρημῆ προγραφῆ προσετίθεσαν ταῦτα. ὁ ἀγοραζων, ὅτι τις
 κρεδίτωρδὸν λόγῳ χρεῖν ἔχει ἀρκείνασθαι εἰς τὴν ἡμῶν τῶν χρεῶν. ὡς τε
 τὸν ἐποφειλόμην ἡμετὸν λαβεῖν νομίσματα πηνήκοντα. καὶ ἣν ἐπι-
 φειλόμην ὁ λαβεῖν ἡμετὸν. καὶ μετ' ὃ ἐν ταῦτα παρὶδραμε ζητὸς
 χρόνῳ, τότε προσεκυρῶν ἡ ποδουσία τῶν ἀγοραῖσιν. καὶ ἐλέγχοι ὁ ἀγορα-
 σῆς βουόρουμ ἡμῶν, ἣν τῶν πρυμάλτῶν ἀγοραῖσιν. καὶ πᾶσαι αἱ ἀγω-
 γαὶ αἱ τῶν ἡμερῶν τῶν ὑποσάπτι τῶν βουόρουμ βενδιτίονα, καὶ ὅσαι ἦ-
 σαρ κατ' αὐτὸ, αὐτὰ μεταφέρων ὑπὸ τῶν βουόρουμ ἡμῶν. καὶ ἐπλί-
 ωσ ἐν τῶν, καὶ ἐν τῶν, ὡσπερ καὶ ὁ βουόρουμ προσίωσιν. ἀμφότεροι γὰρ
 πρυμάλτῶν διαπράξιν. ἀλλ' ὡς εἴρηται, αὐτὰ πᾶσαι σχολάζουσιν αἱ πε-
 ριόδοι σήμερον, διὰ τὴν διαπραξίαν εἶναι τὰ διαπραξίαν. Erat
 ἄλλη καθεμάδια κτήσις, ἣ τις ἐπυνοεῖτο ὑπὸ τοῦ κλαυδίου δόγμα-
 τῶ. εἰ γὰρ ἡμετὸν ἡμετὸν τὸ ἡμῶν οἰκίτην, καὶ ἐν τῶν ἐν τῶν
 τὰ τῆς ὑποσάπτι, ἐξελῶ μοι πύμλαι αὐτῆ παραγγελίαν ὑπὸ μαρτύ-
 ρων παρεγγύσαν αὐτῆ, ὡς τε ἀρσῶναι ἡμῶν τὸ οἰκίτην. εἰ δὲ μὴ ἀπίση,
 ἐχρῶμην καὶ δευτέρω παραγγελία. ὑπὸ τῆς δὲ αὐτῆς τῆς αὐτοὶ πα-
 ραγγελίαν αὐτῆ καὶ τῶν. ἔτα ἐν ἀπεχρῶν τὸ ἡμῶν οἰκίτην, ἐμφανῆς
 ἐπυνοεῖται παραγγελίας ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, καὶ διαπραξίαν ἐγίνετο, κατὰ
 δευτέρω ταῦτα ἡμῶν, καὶ ἐγινόμην ἐ μόνον αὐτῆς δευτέρω, ἀλλὰ καὶ
 πᾶσης αὐτῆς τῆς ποδουσίας. ἔτα δὲ ἀποξίον τῶν ἡμῶν χρεῶν κείνας
 ὁ εὐσεβέσασθαι ἡμῶν βασιλεύς, ἀπέειλε, καὶ τῆς οἰκίας διαβησε πρυμάλ-
 τῶ. καὶ ἐδὲ τῆς οἰκίαις διαπραξίαν συνεχρῶσιν ἐγγραφῶν. ὡς τε οὐκ εἰσι
 καθεμάδια κτήσις τῶν ἀποξίον, ἢ κληρονομία, ἢ διαπραξίαν, ἢ δια τῆς ἀποξίον
 γαπίου, καὶ ἢ τῶν πρυμάλτῶν πρυμάλτῶν libertatum conferi
 mandatum causa. αὐτὰ μὲν ἐν πρυμάλτῶν. ἀνηρημῶν δὲ
 δύο, ἢ βουόρουμ βενδιτίων καὶ ἢ ἀπὸ τοῦ
 κλαυδίου δόγματῶ καὶ
 ταδύλων.

Εἰνυτὸς ποδὲ τῶν πραγμάτων, νῦν μετελθωμεν ὑπὲρ τὰς ἑνο-
 χίας. ἀλλ' ἔχει τις ὑπερβίβωτα τῆς τριακῆς ταξέως καὶ εἰ-
 πέμ, ὅτι παρὰ τὰ ἐπηγελημένα ποδὲ ἑνοχῶν ἀελεγομένα.
 εἶρηται γὰρ ἐν τῇ πρώτῃ ἰνσιτῆτόνι, ἦντα ἀελεγομένα ποδὲ
 πρὸς ἡ ἑνωμαϊκὴ καταγινετα νομοθεσία, ὅτι ἐν τῷ τριῶν ἐν πρὸς ὄντις,
 ἐν πρὸς ἑνωμασίμ, ἐν ἀγωγῶν. ἀελεχθῆντὸς ὄντα ποδὲ τῶν πρὸς ὄντων ἀε-
 λεθόντὸς δὲ καὶ ποδὲ τῶν πραγμάτων, ἀκροῦθως ὀφειλομεν εἰπέμ καὶ
 ποδὲ ἀγωγῶν. πῶς ὄντα τὰς ἀγωγῶν καταλείψαντὸς, ἐτράπημεν ὑπὲρ τὰς
 ἑνοχίας; ἀλλ' ἐν ἐκτὸς ἀπολογίας ἡ ταξίς αὐτῆ, ὅ γὰρ ποδὲ ἑνοχῶν ἀελε-
 γόμενα, ἡρέμα καὶ ποδὲ ἀγωγῶν ἀελέγεται. μητόρδὸς γὰρ τῶν ἀγωγῶν
 αἱ ἑνοχίαι. ἀκρογνηστέμενοι ποδὲ τῆς ταξέως, εἰπωμεν τί ἔστι ἐν ἑνοχίαι. ἑνοχίαι
 ἔστι δέσμοσθ ἀδικίου, δι' ὃν τις ἀναγκάζεται καταβαλεῖν ἢ ἐπφειλό-
 μενον, κατὰ τὸς τῆς ἡμετέρας πολιτείας νόμου. οἶδας γὰρ, ὅτι ἔπασα
 καταβολὴ χεῖρε, ἔχει ἢ βέβαιον ἐν ἑαυτῇ, εἰ μὴ ἡντῆται κατὰ νόμου.
 τῶν δὲ εἶρη, ἀνιπόμενα τῶν εἰς ἢ πρὸς πύπυλλον καταβολῶν, ἢ τῶν ἀκ-
 τοῦ ποσώλλου ὅτι δέει καὶ ἢ ἐπίτροπον σωμαίνει, ἰδ' ὅτε δὲ καὶ τῆρη-
 σιρ ἐτόρῳ γίνεσθαι πύπυ. πῶσθ δὲ τῶν ἑνοχῶν ἢ ἀκρο ἀδικίαις,
 ἐν τούτοις ἔστι. καὶ γὰρ ἢ πολιτικαὶ εἰσιρ αἱ ἑνοχίαι, ἢ πρῶντῶν. πολι-
 τικαὶ μὲρ αἱ τινὸς ἀπὸ νόμου ἐνείθησθαι, ἢ δηλαδὴ ἐβεβαιώθησθαι ἑπὸς
 τοῦ πολιτικοῦ. πρῶντῶν δὲ, ἢ ὁ πρῶντῶν ἐν τῆς δικίας ὀρμώμενα
 ἀδικαιοσύνης, ὄρμῳ. αἱ τινὸς καὶ ὄνομασθαι καταλείπεται. αὐτῆ μὲρ ἢ
 πρῶντῶν ἀδικίαις. δέσμοσθ δὲ ἀδικίαις αὐτῆ, ἢ τινὸς εἰς τῶν ἀκρο
 τέμεται. ἢ γὰρ ἀπὸ σωμασθματῶν εἰσίρ, ἢ ὄσθαι ἀπὸ σωμασθ-
 ματῶν. ἢ ἀπὸ ἀμαρτήματῶν, ἢ ὄσθαι ἀπὸ ἀμαρτήματῶν. δέει
 δὲ πρῶντῶν, ποδὲ τούτων ἀελεχθῆναι, αἱ τινὸς ἀπὸ σωμασθμα-
 τῶν εἰσί. σωμασθμα δὲ ἔστι δύο, ἢ καὶ πλείονῳ εἰς τὸ αὐτὸ σωμα-
 σθῆναι καὶ σωμαίνεσθαι, ὑπὲρ τὸ σωμασθῆναι ἑνοχίαι, καὶ τὸν ἐτόρῳ ἑπὸς
 ἐτόρῳ ποιῆσαι ἑπὸς ὄσθαι. τῶν ἀκρο δὲ ἐν τῶν σωμασθματῶν τῶν
 κτονται ἑνοχίαι. ἢ ἔστι, βόρβις, λίπῶν, καὶ κροσῆσθαι. καὶ δέει ποδὲ ἐ-
 κῶσθαι ἀελεχθῆναι.

Omnium

Sequens

Prius

QVIBVS MODIS RE CONTRAHITVR OBLI-
GATIO

Εἰ σωμασθται, ἀκρο φαίνεσθαι, ἢ ἐν ἀελεχθῆσθαι καὶ τῆς ἀκρο χεῖ-
 ρὸς εἰς χεῖρα μεταθέσθαι. καὶ εἰσιρ ἑπὸς αὐτῶν ἢ δαίσιμ. δαί-
 νειμ δὲ ἔστι, ἢ ἢ λαβόντα ἡντῆσθαι δέσθαι. εἶναι δὲ ἢ μὲρ
 ἑνοχίαι ἐν εἰς αὐτὰ ταῦτα, ἀλλ' εἰς ἐτόρῳ τῆς αὐτῆς ἑπὸς ὄσθαι

χηρᾶ πδρῖσασει ἀπολίσει τὰ δανειδγῆτα, οἷον ἔμπερομῶ, ἢ συμ-
 πτώσει, ἢ ναυαγίῳ, ἢ λησῶν ἢ πολεμίων ἐπιδρομῆ, οὐδὲν ἤττηρ ἔνο-
 χῶ μῆνει. ὁ δὲ χηρῶσαμηνῶ, ἐπιμελῶς μὲν φυλάττωρ τὸ κομμοδα-
 τὸν ἐκ ἀπαιτεῖται. καὶ οὐκ ἀρκεῖ τοσαύτῳ αὐτῶ ἐπιμέλειαν ἐπιδεί-
 νουσαι πδρὶ τὸ χηρῶσῆ, ὅσω αὐτῶ τῆς δικείῃς ἔχει προαγμασιμ, ἀλλὰ ὁ-
 σίω ἔτορῶ ὑπὸ μελίσδρῶ ἔχειρ δύαται. εἰ δὲ μείζονι βία, τουτίσει
 τυχηρᾶ πδρῖσασει ἀπολίσει συμβῆ τὸ κομμοδατὸν, οὐ καταχεθῆ-
 σεται. εἰ μὴ ἀρᾶ δὲ αἰτίας αὐτοῦ, ταύτῳ συμβῆ γνῶσθαι τῶ πόρι-
 σασιμ. ὅθεν, εἰ ἔχρησῶ σοι βιβλίον, ἀποδημῶρ δὲ ἔχῶσ τούτο μετὰ σε
 αὐτοῦ, καὶ δὲ ὑπὸ δρομῆς πολεμίων, ἢ πειρατῶν ἀπώλδσας τούτο, ἀναμ-
 φιβόλως κατασχεθῆσῃ αὐτῶ τῆ τούτου ἀποκατασσει. οὐδὲ γὰρ ἔδει
 σε παρὰ γνώμῳ ἐμῶ αὐτῶ ξένῃς φόρειμ. τὸ κομμοδατὸν γρατούίτορ
 εἶναι δέει. τουτίσει προίησῃ σοι ὀφείλω κίχραῦ, οὐδὲν δὲ δρομῆτῶ μισθού,
 οὐδὲ μὲν ὀρειδγῆτῶ πδρὶ αὐτοῦ. μισθού γὰρ ὀρειδγῆτῶ ἢ δρομῆτῶ,
 δοκεῖ σοι ἢ χρεῖσις τοῦ βιβλίου μεμωδῶσαι. καὶ οὐκ ἔτι κομμοδατὸν
 τὸ τοιοῦτορ κληθῆσεται. δέει γὰρ ὡς εἶρηται γρατούίτορ εἶναι τὸ κομ-

Praterea

μοδατὸν. ἔπο τῶ δὲ τελεί ἔνοχῶ, καὶ τὸ διεποσίτομ. εἰάν γὰρ
 σοι παραθῶμαι τὸ ἐμὸν πρᾶγμα, ἔνοχῶ ἔσῃ τῆ δὲ ἔνοχῆ. ἀγωγῆ δὲ τῆ
 διεπόσιτι. ἡ ἐξω κατὰ σοῦ, ἀπαιτῶρ σε αὐτῶ τῶ διεπόσιτημ. δόλορ δὲ μόν-
 νορ μὴ ποιῆσαι ἐποφείλεις αὐτῶ τῶ διεποσίτω. εἰ δὲ ἀπὸ σῆς ξαθυμίας ἢ
 ἢ ἀμελείας χείρομ γνήσεται τὸ παρατεθῆ, ἀνδύθωῶ ἔσῃ. ὡσπδρ
 καὶ εἰάν σοῦ ξαθυμῆσαντῶ, ἔπο πῶ κλαπῆ τῶ πρᾶγμα. ὁ γὰρ ξαθυ-
 μῶ οἴλω τὸ πρᾶγμα παραδῶσ φυλακτίτορ, τῶ δικείαν αἰόιαν αὐτῶ

Creditor

δω. δανεισαμηνῶ ἔγῳ παρὰ σοῦ ἐκατῶρ νομίσματα, δέδωκα σοι
 λόγῳ ἔνεχῶρου τὸν ἐμὸν δικίτῳ. ἔνοχῶ ἔσῃ μοι τῆ δὲ ἔνοχῆ, ἀγωγῆ
 δὲ τῆ πιγνορατιτία, δὲ ἡς μετὰ καταβολῶ του χεῖσου, αὐτῶ τῶ πρᾶ-
 γμα ἀποκαδισαῦ μοι ἀναγκωζῆ. ἔπορ δὲ τῶ ἔνεχῶρομ εἰς ὀφείλειαν τῶρ
 δύο ὑπὸ γνήσῃται. ἐμοῦ τε του δανειζομῆνομ καὶ σοῦ του δανειζοτῶ.
 ἐμοῦ μὲρ ἐπειδὴ λαμβάνωρ σὺ τῶ ἔνεχῶρομ μᾶλλον καταπισδύεις τὰ
 ἐκατὸρ νομίσματα. σοῦ δὲ, ἐπειδὴ διὰ τῆς κατῶρ τῶ ἔνεχῶρου, τὸ
 ἀσφαλῆς ἔχεις αὐτῶ τῶ χεῖσι. ἀμίλει, διὰ ἔδωρ ὡς κδρδᾶίνωρ διὰ τῶ ἔ-
 χειρ ἀσφαλειαν αὐτῶ τῶ χεῖσι, πολλῶν ἐπιμέλειαν ὀφείλεις
 ὑπὸ δείκνυσαι, πδρὶ τῶ αὐτοῦ παραφυλακῶ. εἰ
 δὲ συμβῆ τυχηρᾶ πδρῖσασει τὸ ἔνεχῶ-
 ρορ ἀπολείσει, ἔξει τὸ ἀνδύθω-
 νορ ὁ κρεδίτωρ. ἀπαιτή-
 σει δὲ ὅμωρ τὸ
 χεῖσῶ.

διαπανθλιῦναι μέγιστον ὅτι οἷον τὸ ἐπὶ τῆς ἐπιδρωτικῆς παραχρησθῆναι ἢ
 παραχρησθῆναι καὶ καταβαλεῖν. ὅθεν ἰανὸν ὡς ἐν τῇ ῥώμῃ ἐπιδρωτικῆς με
 ὁμολογεῖς σήμερον δίδου μοι ἢ παραχρησθῆναι, ἢ ἀχρησθῆναι ἢ ἐπιδρωτικῆς, ὡς
 ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ τὸ ἀδύνατον. ἀδύνατον γὰρ ἐν μᾶλλον ἢ ῥώμῃς ἐπι
 θεῖν εἰς παραχρησθῆναι. αἱ δὲ ἐπιδρωτικῆς αἱ γινόμεναι ἀπὸ ἀδύνατον αἰρε
 σιν εἰσὶν ἀντιθέται. ἢ αἰρεσὶς ἢ τις εἰς παρελθόντα χρόνον, ἢ εἰς
 ἕνεσθῶτα τῶν ἀναφορῶν ἔχει, ἢ ἐνθὺς ἀνεροὶ τῶν ἕνοχλῶν, ἢ ἐπιδρωτικῆς ἀν
 τὴν ἔχειται, ἀλλὰ παραχρησθῆναι ἀπαιτεῖται. οἷον εἰς τῆς παρελθόντα,
 δώσεις μοι δέξω νομίσματα, εἰ ὁ τίποθ' ὑπάτω γέγονε. εἰς ἕνεσθῶτα,
 οἷον δώσεις μοι δέξω νομίσματα, εἰ μάλιστα πόριθις. εἰ μὲν γὰρ ταῦτα
 ὅπως οὐκ ἔχει, οὐδὲ γὰρ ἐπιδρωτικῆς τίποθ' οὐδὲ ζῆ μάλιστα, ἀλλ' ἰσχυ
 ρῶ ἢ ἐπιδρωτικῆς. εἰ δὲ ταῦτα ὅπως ἔχει, ἔρρωται ἢ ἐπιδρωτικῆς ἐνθὺς,
 καὶ ἀρμόζει ἢ ἀπαιτήσις. καὶ οὐκ ἐπειδὴ συμβαίνει εἶναι ταῦτα ὅπως
 ἔχει ἡμᾶς ἀγνοεῖν, ἐκ τούτου παρελθὴν γίνεται καὶ ἐπιδρωτικῆς τῶν τοιαύτων
 τῆς ἀπαιτήσεως. τὰ γὰρ δήλα διὰ τῆς τῶν πραγμάτων γινόμενα φύ
 σεως, οὐχ ἐπιδρωτικῆς τῶν ἕνοχλῶν, εἰ καὶ παρὰ τοῖς σωματικῶν τρυσι
 ῶν ἀδύνα. ὅν μόνον πραγματὰ ἐν ταῖς ἐπιδρωτικῆς δύνανται

Conditio
 nes

Non solū

φέρεσθαι, οἷον ἀγρὸς, οἰκίτης, βιβλίον, ἀλλὰ καὶ φακτορ, οἷον ἵνα ἐπιδρω
 τήσω, ὅτι κατασκευάζεις μοι οἶκον, ἢ οὐ κατασκευάζεις τῶν δὲ οἶκον.
 ἢ δὲ τῶν τοιαύτων ἐπιδρωτικῆς, ἢ φακτορ ὅτι εἰς τὸ ποιητὸν, ἢ
 εἰς τὸ μὴ ποιητὸν συγκείμενον, καὶ μισορ ὅτι τὸ ποῖναι ἕνεσθῶτα. οἷον
 ἰανὸν ποιήσης, ἢ μὴ ποιήσης, δώσεις μοι δέξω νομίσματα. τῆς γὰρ ποι
 ῆς μὴ ἕνεσθῶτα, ἀδύνατον ὅτι ἐποφείλω ὁ ἕνεσθῶτα τὴν πρῶξας
 ὡρ ὁμολογήσῃ. ἐπειδὴ γὰρ εἰς τὸ διαφόρον μέλει κατασκευάζεσθαι.
 τοῦτο δὲ ἀδύνατον ὅτι. ἐπαύλαγος γὰρ ὅτι τὸν ἄκτωρα ἀποδεικνύ
 ει μὴ τὸ ἀπὸ διαφέρει. ὡς τὸ οὐκ ἐπιδρωτικῆς τὰς τοιαύτας δυσκο
 λίας, δὲ ποιῶν ἕνεσθῶτα. καὶ εἰ μὲν ἐπιδρωτικῆς σὲ ὅτι ποιήσεις τὸδε,
 ὅπως ἐποφείλω σὲ πρὸς τῆς ποιῆς ἐπιδρωτικῆς. ἢ τούτο μὴ γίνηται,
 πρὸς ἴσῃ χαλεμὴ δώσεις μοι δέξω νομίσματα. εἰ δὲ ἐν τῇ ἐπιδρωτικῆς
 τῆς φακτορ τινὰ, ὅπως εἰς τὸ ποιητὸν, τινὰ δὲ εἰς τὸ μὴ ποιη
 τὸν, ἢ πρὸς τῆς ποιῆς κλαύσουλα, ἢ τοι κεφάλαιον, ὅπως ὀφείλει πρὸ
 σίθεσθαι, ἢ ἰανὸν ἕνεσθῶτα τούτων γίνηται, ἢ γοῦν ὅπως, ἢ μὴ τὸ
 τῶν μὴ γίνηται ποιῆς χαλεμὴ δώσεις μοι δέξω νομίσματα.

καὶ ἰανὸν συμβῆ σε παραβῆναι πρὸς τὸ ποιητὸν, ἢ
 μὴ ποιητὸν, ἢ τοιαύτη κλαουσουλα τῆς
 ποιῆς ἕνοχον ποιήσει σε πολ
 λῶν πρὸς ἴσῃ κα
 ταβολαῖς.

DE DVOBVS REIS STIPVLANDI ET PROMITTENDI Titulus XVI

ΙΟμ ποδὲ ἐπόρωτίσεωρ διαλεγομένων, ἐπίναγυδὸς ἔστι διδόναι
 ξαι καὶ ποδὲ ξέωρ σιπυλανδῶν, καὶ ξέωρ προμητηνῶν. οἱ πι
 νδὲ δύο, ἢ καὶ πλείονδὲ δύνανται γνέσθαι. καὶ ξέοι μὲν σιπυ
 λαίδεο γίνονται οὕτως. ἐὰν πρῶτον καὶ σενουῦδον δακείσαι
 σι πνὶ ἐξαγῆρ νομίσματα, καὶ ἐξατόρῳ αὐτῶν βαλθεῖν ἔνοχον ἔχειρ αὐ
 γῆρ εἰς ὀλόκληρον, ἐπόρωτᾶ κεχωρισμῆως ἐξατόρῳ αὐτῶν. μὲν δὲ τῶ
 πάντῃ ἐπόρωτισμῷ ὁ ἐπόρωτῶν καὶ ἐὰν εἴπῃ ὁ ὁμολογῶ. οἶον πρῶτον
 ἐπόρωτισε με, ὁμολογῆς διδόναι ἐξαγῆρ νομίσματα. ὁμοίως καὶ σενουῦ
 δον. εἴτα πρὸς αὐτὸν δύο ἀπεκρινόμενον εἰπὼν, ἐξατόρῳ ὑμῶν δύναι ὁμο
 λογῶ. εἰ γὰρ πρότερον ἔδῃ πρῶτον ἀκρινόμενον λέγων, ὁμολογῶ διδόναι, με
 τὰ δὲ ταῦτα ἔδῃ σενουῦδον ἀκρινόμενον, ἐτόρα καὶ ἐτόρα ἔνοχον σωῖσαι
 ται. ἔ μὲν δύο ξέοι σιπυλαίδεο γνέσθαι λίσονται. δύο δὲ καὶ πλείονδὲ
 ξέοι προμητηνῶν, οὕτω γίνονται. οἶον ἐὰν μαίβιον καὶ σείον, οἷς ἐδακείσαι
 νομίσματα, οὕτως ἐπόρωτισω, ὁμολογῆς ὡς μαίβιε εἰ νομίσματα διδόναι
 μοι, ὁμολογῆς ὡς σείε, τὰ αὐτὰ εἰ νομίσματα διδόναι μοι. καὶ ἐξαγῆρ καὶ
 χωρισμῆως ἀκρινόμενον, ὁμολογῶ. ἐκ δὲ τῶν τριῶν ἔνοχον, καὶ τῶν
 ἐπόρωτῶν τῶν ἐξαγῆρ ὁλόκληρον ὀφληθήσεται, καὶ τῶν ἐπρωτομῆων ἐξα
 γῆρ εἰς ὀλόκληρον ἔνοχον γνήσεται. ἐν ἐξατόρῳ γὰρ ἔνοχον εἰρ π ἀκρτα
 λείπεται ἢ πρᾶγμα. καὶ γὰρ ὁ εἰς τῶν ξέωρ σιπυλανδῶν ἢ χεῖρ ἀκρτα
 βῶν, ἀφαιρεῖται καὶ ἔδῃ σιωπερωτισαν π τῶν τῆς ἀπαίτησεως ἀδειαν. ἢ
 καὶ ὁ ἐτόρῳ τῶν ξέωρ προμητηνῶν ἢ χεῖρ κερταβαλῶν, καὶ ἔρ σιω
 περωτισθῆναι ἐλεύθεροί. ἐκ δὲ τῶν δύο ξέωρ προμητηνῶν, ὁ μὲν πρῶ
 ρως, ὁ δὲ εἰρ δῖεμ, ἢ ἔκαστος αἰρεδῖμ ἔνοχον γίνεσθαι δύνανται. τὰ τῆσιν ἔκ
 πρῶτον πῆσαι εἰς ἢ ἐνθῆως ἀπαίτηθῆναι ἔρ ἕνα, ἔρ πᾶρως ἐπόρωτισθῆναι
 τα. ἔ γνησομῆσ ἐμπροσθεῖν, εἰς ἢ ἔρ πᾶρως ἐπόρωτισθῆναι, ἐν
 τεῦθεν ἢ δὴ μεθοδουθῆναι, τοῦ ἔρ ἐτόρῳ εἰρ δῖεμ, ἢ ἔκαστος ὁμο
 λογῆσαι.

Duo plures

Ex huiusmodi

Ex duobus

DE STIPVLATIONE SERVORVM Titulus XVII

Ιοικέται ἀπρῶσωπρὶ οὕτως, ἐκ τῶν προσώπων τῶν οἰκείων δὲ
 ποτῶν χερτακτερίζονται. καὶ ἐκείθεν ἔξοσι τῶν κερτακτεριμ,
 πρότερον ἐπόρωτῶν δύνανται, ἢ ἔ δύνανται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 ἡνίκα πόριδῖμ ὁ τοῖ ἐπόρωτῶν οἰκίτῃ δὲ δὲ τῆσ. εἰ δὲ τε
 τελοῦσθαι, καὶ ἔ πω γέσθαι ἀδειπῶν, ἢ κληρονομία δὲ δὲ τῆσ. εἰ δὲ τε
 ὡδὲ ἢ πλείον γὰρ τῶ τῶξιν ἐπέχει τοῖ προσώπρ τοῖ τελοῦσθαι.
 διὸ ὁ ἐρεδιτάειν οἰκίτῃσ πρὸ τῆσ ἀδειπῶν εἰ ἐπόρωτίσει, ἔδῃ ἀσωμάτω
 προσώπρ

προσποιεί τις κληρονομίας. Ἐὰ μὲν ταῦτα ἀδιτάσεις ὁ κληρονόμος, μὲν
 τῶν ἄλλων πραγμάτων τε καὶ ἀγωγῶν, τὴν τριάττω ἐν τῇ κληρονομίᾳ ἐπι-
 ρήσει ἐπόρωσις. ἀδιαφοροῦ δὲ ἕστιν ὅπως ἐπόρωται ὁ οἰκίτης. εἴτε
 γὰρ εἴπῃ ὁμολογῆς δουῶναι ἐμοί, ἢ ἴσως ἐμῶ δόσπρῳ, εἴτε ὁμολογῆς δουῶναι
 ἐμοί, ἢ ἴσως ἐμῶ σωδύλω, ἢ ἀπροσώπως ἐπερωτήσῃ λέγων, ὁμολογῆς δου-
 ναί ἴσως δόσπρῳ, ἐν πασῶν τῶν τριετησῶν ἐπόρωσισεων προσποιεῖται.
 ἢ αὐτὸ φαρῶν, καὶ τῶν τῶν ἑσθίων παιδῶν, ἐφ' ὧν μὲν ἀπαρ δύνανται
 ταῖς ἡμῖν προσποιεῖται, τὰ τῆς ἑσθίας. ἡνίκα δὲ φαρῶν προσ-
 ποιῆται τῇ ἐπόρωσι, ἡ δὲ ἡμέτερος οἰκίτης κρείται, ἢ ἐκείνος σκοπεῖ-
 ται πρόσωπον, ἢ μὴ τὸ δόσπρῳ. οἷον ἐὰν ἐπόρωσις πινά, ὁμολογῆς
 εἶναι μοι ἴσως τὸ σωδύλω ἴσως, τὰ τῆς παρῶναι μόνω, ἢ καὶ αὐτῶν, τὰ
 τῆς μὲν ἑσθίας βαδύζειν. τότε γὰρ εἰ μὴ ὁ δόσπρῳ κωλυθῆ ἴσως τὸ
 ἴσως βαδύζειν, ἢ δεμῖα δίδεται αὐτῶ ἐν τῇ τριάττῳ ἐπόρωσισεως μέθο-
 δος. τὸ δὲ οἰκίτη κωλυθῆς, κομμιτῶνται ἢ ἐπόρωσις, ἴσως ἢ ἀναγ-
 νῶν τὸ ἐν τῇ ἐπόρωσι κείνον φαρῶν εἰς τὸ οἰκίτη πρόσωπον.

Sicut autē

Sed cum factum

οἰκίται δὲ ἐπίκουροι ἐπόρωτων ἢ ἐμῶ τῶν δόσπρῳ pro parte do-
 minica ἐν τῇ ἐπόρωσισεως προσποιεῖται ἡσυχῶν. εἴτε ἢ ἴσως μόνω,
 εἴτε ἢ ἴσως δόσπρῳ τὸ οἰκίτη. ἢ ἴσως δὲ συμβαίνει, οἷον ἡνίκα τῆς
 τελευτῆς, πῆμον καὶ σερῶν δὲ ἐνίσταται κληρονομία. ἢ μὴ εἰς οἰκίτην,
 ἢ εἰς Δ ἑσθίας. κατὰ τὸν γὰρ δόσπρῳ τῶν ἐν τῇ κληρονομίᾳ
 ἐρεθῆ τῶν οἰκίτην, ὁ μὴ εἰς τὸ δίμορον, ὁ δὲ εἰς τὸ τρίτον. εἰ δὲ ὁ ἐπίκουρος
 οἰκίτης ἐν ἴσως ἐπόρωται, ἢ ἴσως τῶν δόσπρῳ μνημονύσει ἐπὶ ἴσως, ὁμολογῆς
 δίδουαι πείμω ἴσως ἐμῶ δόσπρῳ, ἐκείνῳ μόνω προσποιεῖται. τὰ δὲ ἴσως,
 εἰ καὶ μὴ μνημονύσῃ ἰδικῶς πείμω ἐν τῇ ἐπόρωσι, ἀλλὰ ἀπροσώ-
 πως ταύτῳ κρείται. καὶ ταῦτα γὰρ μόνω πείμω προσποιεῖται. ἴσως ἢ ἴσως
 δύνανται τῇ μνήμῃ τὸ ὄνομα τῆς τῶν τῶν δόσπρῳ κείνου. εἰ δὲ ἀπρο-
 σδιωρῆς ἐπόρωσις ὁ οἰκίτης, ἢ εἰς ἐπόρωσις ἐνεχθῆναι πῆμον, ἴσως
 ἐν τῶν δόσπρῳ προσποιεῖται ἢ δύνανται. ἴσως γὰρ ἐμῶ καὶ πῆμον
 ἐπίκουρος ἔχει οἰκίτην, ἢ ἴσως δὲ ἐπόρωται ἴσως τὸ κρινῆ ἡμῶν δόσπρῳ
 ἴσως, ὁμολογῆς ἢ ἴσως δουῶναι τὸν δὲ ἢ ἴσως. τῆς δὲ ἐμῶς ἐτύγχανε δει-
 σποτείας ἴσως ὁ ἴσως. ἴσως ἐμῶ ἢ ἴσως ἢ ἐπόρωσις. ἐπειδὴ ἢ ἴσως
 δὲ ἐγὼ δὲ ἐμῶ τὸ ἴσως ἐπόρωται νῦν ἢ ἴσως δόσπρῳ μόνω πῆμον
 γμα. δάφν γὰρ ἴσως τὸ πῆμον δόσπρῳ. ἢ ἴσως δὲ γνῶνται δόσπρῳ ἢ
 δύνανται τὸ ἐμῶ. εἰ ἴσως εἰς τὸ ἐμῶ πρόσωπον ἀνίσχυρος ἴσως ἢ ἐπόρω-
 σις, κρείται εἰς τὸ ἐμῶ ἐπείμω προσποιεῖται, ἢ ἴσως ἢ ἴσως
 ἴσως ἢ ἐπόρωσις ἀνίσχυρος ἴσως; ἢ ἴσως μὴ ἢ ἴσως προσποιεῖται, ἴσως
 κρινῶν δὲ ὅλον δόσπρῳ; ἴσως καὶ ἴσως ἴσως ἢ ἴσως ἴσως ἢ ἴσως, ὅτι
 ἴσως ἐν τῶν δόσπρῳ ἢ δύνανται προσποιεῖται, ἴσως ἴσως ἴσως
 προσποιεῖται, ἴσως δὲ κρινῶν τυγχάνουσι τὸ προσποιεῖται.

Servus communis

Quod servus

DE INVTILIBVS STIPVLATIONI
BVS Titulus XIX

IΩρ ἐπόρωτῆσεων, αἱ μὲν εἰσι χησίμοι, αἱ δὲ ἄχρησοι. ἀλλ' αἰ
 μὲν χησίμοι πρῆλαι. αἱ δὲ ἄχρησοι ὀλίγα. δεῖ δὲ ἐν ἑπείρ ποδ
 τῶν ὀλίγων. ἐν τεύθει γὰρ ἢ πλήθει εἰσόμεθα τῶν χησίμων.
 τίως δὲ εἰδέναι χηρ, ὅτι παύ πρᾶγμα, ὃ τῆ ἡμετέρᾳ ἰσοπί
 πτερ δῶατζ δδσπτεία, ὁρθῶς εἰς ἐπόρωτῆσιρ κηταλχται. εἴτε κινηρ
 εἴη, εἴτε ἀκίνηρ. εἰ δέ τις ἐκείνο ὁπόρ ἐν τῆ τῶν πρᾶγματῶν ἐν ἰσι φύσει,
 ἢ γνήσια εἰ δῶαται δυθλιῶαι αὐτῶ ἐπόρωτῆσει, ἄχρησθ ἢ ἐπόρωτῆσι.
 καὶ ἢ μὲν ἐκ ὁρ ἐν φύσει ἰσι ριθρρ. οἰορ ὁμολογεῖς διδόναι μοι σίχορ ἢ μ
 οικέτω, εἰτθ δὲ ἴω τετελοτηκῶς, ἰσοπτόδορ δὲ αὐτῶ ποδῆνοι. ἢ δὲ
 ἴσοπτα μὴ δωαμνον, οἰορ ὁμολογεῖς διδόναι μοι ἰπποκνήτωρορ, ὁσ γνή
 ὀτα εἰ δῶαται. ἄχρησθ ἢ ἐπόρωτῆσις ὡς εἶρηται. ἢ αὐτὸ ὄστιρ, εἰ
 καὶ τις πρᾶγμα ἐπόρωτῆσει σάκρορ, ἢ ἑλεγεγίσορ, ὁπόρ ἀνθρωπίνῳ δικαίου
 ἐπίδορ εἶναι, ἢ πρύβλιορ, ὁπόρ ταῦς το δῆμῳ αἰ ἀφώρσαι χησίαις
 ἢρι ἀκαλκείται. οἰορ ὁ φόρθ, ἢ θιατρορ, κωνήγιορ. καὶ ὅσα ριαῦτα. ἢ ἢ μ
 ἰλοῦθρορ ἀνθρωπρ, ὁρ οἰκέτω ἰσοπτόδορ εἶναι. ἢ πρᾶγμα εἰ κομμόρ
 πορ ἐκ εἰχορ. τῶ τίσιρ ὁ ἀφορζερ ἐκ ἢ δωαμνω. κομμόρπορ γὰρ ὄστιρ ἢ
 το δῶαοτα πιπλάσκειρ, ἢ ἀφορζερ θῆσῖα. ἰσι δὲ ριθρρ πρᾶγμα
 ἐφ' ὃ πᾶς δικαιορ ἐκ ἴχει κομμόρπορ. οἰορ ἢ κῆμα ὃ ἴχει ἢ ὁρθῶδθθ
 ἐκκλησία, αἰρετικῶς εἰ δῶαται κτᾶοτα. ἢ ἰαὺ ἢ πρᾶγμα ἢ ἰμόρ ἐπόρωτῆ
 σω σε λέγωρ. ὁμολογεῖς διδόναι μοι τόδε ἢ πρᾶγμα. δαφε γὰρ ὄστι, τὸ
 πρῆσαοτα δδσπτότω. ἰωῖ πῆιορ δὲ το ἰμῶ γνήσια δδσπτότῆς εἰ δῶαμαι.
 καὶ εἰ δὲ λέγορ ἐν ἢ ρημγῖω τῶ τῆς ἐπόρωτῆσεως εἶναι δῶαμῖρ τε καὶ
 σύσασιρ, δδσ ἢ εἰκὸς εἶναι ἐν τῶ μετὰξὺ ἢ πρύβλιορ πρᾶγμα εἰς ἰδιώτῶ
 μεταπίωτερ δῶαοτα δδσπτότειορ, τυχορ βασιλείω τῶτω παρασαῖ
 τθ. καὶ ὁ ἰλοῦθρορ δὲ, οἰκέτῆς δῶαται γίνεοτα. τυχορ γὰρ ἀπελοῦθε
 ρθ ὡρ, ὡς ἀχέριςθ κητεδουλώθη τῶ πάτρωνι. καὶ κομμόρπορ πρῆλαι
 κῖς δῶαταί τις παρὰ βασιλείω λαβείρ ἐπ' ἐκείνω, εἰ τῆς κησεως ἰοκῆ
 οτα κηώλυται. καὶ ἢ ἰμόρ πρᾶγμα τῆς ἰμῆς εἶναι δδσπτείας παύσει
 οτα δῶατόρ. ὡς λοιπόρ ποδῆνωαι εἰς ἢ ἀνεμπρόδῖωσ λέγειρ, ἰχορ αἰ
 εἶναι τῶ ἐπόρωτῆσιρ. ἀλλ' ἐνθῖωσ θῆ ἀρχῆς, ἄχρησορ εἶναι τῶτω λέγορ.
 ὁμοίωσ ἐκ το ἢ κητῆς, εἰ καὶ θῆ ἀρχῆς χησίμοθ ἢ ἐπόρωτῆσις ἰγῶνει, με
 τὰ δὲ τῶτα εἰς μίαν τῶν πρῆρημγῶρ ἐμπέτωκῶν ἀπῶρ, εἰ κατὰ γνώ
 μω, εἰ δὲ απρδῆ το ἐπόρωτῆσῖτθ, ἀχορ βῆννται ἢ ἐπόρωτῆσις. οἰορ ἐπι
 ρώτῆσαι σε, ὁμολογεῖς διδόναι μοι σίχορ ἢ μ οἰκέτω. εἰτθ δὲ πείμα ἰδι
 λουε. καὶ ἴω ἰχορ ἢ ἢ ἐπόρωτῆσις ἀμάλχωσ. σινέβη δὲ εἰ κητὰ σῶ γνώ
 μω ἰλοῦθροῦθῶαι αὐτῶ τῶ δδσπτότῶ. ἢ ἐπόρωτῆσαι σε, ὁμολογεῖς
 διδόναι μοι τόρδε ἢ μ τότῆρ, ὁσ ἴω ἰδιωπκοῦ δικαίου. εἰτα πῶ τῆς ἀπαι
 τῆσεωσ

Idem iuris

τίσεως σάνρηθ γέρονε, ἢ ξελεγιόσθ. ἄχηςθ ἢ ἐπδρωτίσις, καθὰ εἰρη
 ται, γνήσεται. ἡνίκα γρ̄ θέμα εἰς τριῶν παρασαίν φακρη, ἀφ' ἧ τῶ ἀρ
 χῶ ἐκ ἡδύατ λαμβανείμ, σβγίνυται. ἐκ ἡδύατ μῶ δὲ δε ἀρχῆς ἐπε
 ρωτῶν, ἔδε γρ̄ ἰλδύθδρον, ἔδε γρ̄ σάκρον, ἢ ξελεγιόσθ. τί ὄω ὅτι τίς ποδ
 ἰλδύθδρον ἐπηρεώθησθ ὄντως, ὁμολογεῖς διδόναι μοι τίπορ, ὅτε δούλθ
 γνήσται. ἢ καὶ ποδ πρυβλίκου, ὁμολογεῖς διδόναι μοι τὸρ δε γρ̄ τὸτερ ἐν ὧ
 ὄσι γρ̄ θίατρον, ἢ γρ̄ κωύγιον, ἐάν γνήσται ἰδιωτικῶ δικαίου. ἄχηςθ δε
 ἀρχῆς ἢ ἐπδρωτίσις. τὰ γρ̄ δε ἀρχῆς ἀντιώσατα ἐκ τῶν μὲ ταῦτα γνοι
 κήνωρ ἔβεβαιούται. ἐπειδὴ τὰ κατ' οἰκίαν φύσιρ τῆ ἡμετέρῃ δδσπ
 τεία μὴ ἔποπίωρυτα εἰς ἐπδρωτίσιρ ἐξῆμῶν ἔκατάγεται. **καὶ**
 πς ἔτορρον δώσειρ, ἢ πρῆσειρ ὁμολογήσθ π, γνοχθ ἔ γνήσεται. οἶορ ἐάν
 εἶπω ὁμολογῶ δώσειρ σοι τίπορ δέησ νομίσματα, ἢ πρῆσειρ σοι οἰκίαν. εἰ
 δε εἶπω ὅτι παρασκύδωσω, ἴνα ὁ τίπορ παραδοχθ σοι δέησ νομίσματα,
 ἐξῆσται ἢ ἐπδρωτίσις. ἐμαυτῶ γρ̄ φακρη ἐπηνυλαμῶ. **καὶ**
 ἔτορρ ὧ ἐκ λῶ ἔωδεξείθ ἐπδρωτίσιρ, ἀνιούρως ἐπδρωτῶ. **κατα**
 βολῆ μνήρι καὶ εἰς δέωπκὸρ πρῶσωπρ γίνεσθαι δύαται. οἶορ ἐάν ὄντως
 ἐγὼ ἐπδρωτίσω, ἐμοὶ ἢ σείω δώσεις δέησ νομίσματα. ἢ μὲν γρ̄ γνοχθ ἐμοὶ
 ἔδ ἐπδρωτίσθαι π μόνω προπορίζεται. **καταβαλεῖρ** δε ἔδ σείω καὶ ἀκρο
 τθ' μου ὀρθῶσ δωκόσθ. ὡσ τε σὲ καὶ ἰρσο iure ἐκ τῆσ καταβολῆσ ἰλδύθε
 ρούσθαι. ἐξω δε λοιπὸρ ἐγὼ κατὰ τὸ σείου τῶ μανδουπ ἀγωγῶ, ἡδὶ ἀπα
 τίσει τῶ δεδδμῶν καὶ ἔδ νομομάτῶ. **εἰ** δε ὄντως ἐπδρωτίσω, ἐμοὶ
 καὶ πτίω, ὅσ μου ὄνκ ἔτυχῶν ἔωδεξείθ ὧρ, δώσεις δέησ νομίσματα, ἐξ
 ἔσται μὲν ἢ ἐπδρωτίσις, ἀλλὰ τὸτορρ γρ̄ ὄλορ ἐκφείλεται, γρ̄ εἰς ἐπδρωτί
 σιρ γνήσθῶν, οἶα τὸ πτίσ μὲ δεδδμῶν τθ' ἐν τῆ ἐπδρωτίσει τεθείσθαι, ὅδε
 γρ̄ μὲ δε δεκτικὸρ εἶναι καὶ γρ̄ προπορισμῶ, ἢ γρ̄ ἡμῶν μὲρθ ὅδε γρ̄ καὶ
 σιδ δδσμορ συμπλεκτικὸρ ὄντα ἀμολογῶμεται. ἢ ἔδ δε, μὴ πτίωρ τὸ ἡμῶ
 σεις μὲρθ προπορίζεσθαι ἐμοὶ ἔδ ἐπδρωτίσθαι π, ὅδε γρ̄ ἀχῆσ τῶ
 πτίσ μνήμῶ ἐμφόρεσθαι τῆ ἐπδρωτίσει. **καὶ** ἐπδρωτίσω δώσεις π,
 τίω, λῶ δε ὁ τίπορ ἐμὸσ ἔωδεξείθ, ἐμαυτῶ προπορίζω. ἢ γρ̄ ἐμὴ φωνῆ,
 τὸ ἔωδεξείθ μου εἶναι δεκτῆ. ὡσπερ ἢ τὸ υἱὸν μου φωνῆ, ἐμὴ νομίζεται εἶ
 ναι. ἐν τῶρισ μνήρι τίς πλέγμασιρ, ἄ τινα δύαται ἡμῶν προπορίζε
 ἔσθαι. νοκτίωρ δε σήμερορ, τὰ δε ξὲ πάτεις. **ἄχηςθ** πρὸσ ταῦσ εἰρη
 κήναισ ἐπερωτήσθαι κακείνη. **καὶ** πς μὴ συμφώνως ἀκροείνεται τῆ ἐπερω
 τίσει. οἶορ ὁμολογεῖς δώσειρ μοι δέησ νομίσματα, σὺ δε εἶπης, δώσω
 πρῆτε νομίσματα. ἢ ἐγὼ μὲν πρῆτε ἐπηρεώθησθαι, σὺ δε δέησ ὁμολόγησθαι.
 ἢ ἐγὼ μὲν πύρως ἐπηρεώθησθαι, σὺ δε ἔω ἀίρδσιρ ὁμολόγησθαι. ἢ ἐκ τὸ
 γναιπίου, ἔω ἀίρδσιρ ἐμοὶ ἐπερωτήσθαι, σὺ δε πούρως ἀπεκρίνου.
 ταῦτα δε λέγω, εἰ φανερῶσ δεφώνησθαι ἐκείνο, ὃ τίς ποδλεχμῶν τῆ ἐπε
 ρωτίσει γναιπίου ὄσι. τῶ τῆσιρ εἰ ἐμοὶ ἔω ἀίρδσιρ, ἢ ἰρ δέησ ἐπερωτῶν
 τθ', σὺ

Si quis alij

Si quis alij
Plane

Si quis sibi

Ei uero

Praterea

δέ δειμ αἰεθεις, ἧς ἡ φύσις ἐμπρδίζει τῆ ἐκβολσει. οἱορ ἰάν τις ὄντως εἶ
 πη, εἰ τῶδ δαυτύλω μου ἀφομαι τῷ οὐρανοῦ, δώσεις μοι δέηα νομίσμα/
 τα. ἢ ἰάν πῖω τῷ θάλασσαν. εἰ δέ τις ὄντως εἶπη, δώσεις μὴ εἰ τῶδ δαι
 κτύλω μὴ ἀφομαι τοῦ οὐρανοῦ, πύρωσ ἢ γνοχή γεγενῆσθαι δοκεῖ. διὸ πα/
 ραχεῖμα δώατου ἀπαυτέρ. ὁμοίως ἢ βόρβις γνοχή, μεταξὺ ἀπν/
 των γνιμομένη, ἐσδρῆται τῆς ἰοχύθ. ἐπειδὴ δὲ ἔρ τριούτρμ πρόφασιν δικῶν
 φιλουεῖοις ἀνδρᾶσι παρέσχε, μετὰ χρόνον τυχὸν πολὺν τοιούτων δι/
 καιολογιῶν ἀνπιθεμῶν, καὶ μὴ παρέναι κατ' ἐκείνῳ τῷ κέλιμ ἰαυ/
 τοῦς, ἢ τοῦς ἐπερωτήσαντας δξαμαχομῶν, δξα τοῦτο γέγονε διαται/
 ξις τοῦ ἡμετέρου βασιλέως, σωτομορ ἀναίεθιρ τᾶς τοιαύταις ἐπάγου/
 σα φιλουεῖκίαις. ἢ πρὸς εἰς συνηγόρ-συ καισαρείας ἀντίγρα-φν. ἢ ἢ
 διετύπωσε, τὰ ριαῦτα ἔγγραφα ἢ οἷς παρέναι ἐκτόρον μιλύεται μί/
 ρθ, προσεῖναι παντὶ τρώω πιδανᾶ, εἰ μὴ ὁ τῷ ριαῦτῳ ἀναίσχωτορ
 πρῶχομῶνθ δικαιολογίαιρ σαφίσατα διελίγξει δξα γραμμάτων, ἢ μαρ/
 τύρων ἀξιοπίσωμ, ἢ πάση ἐκείνῃ τῆ ἡμόρα, καθ' ἢ ἐπόραιοῦρ ἢ συμβό/
 λαορ, ἢ ἰαυτόρ, ἢ τὸρ οἰκείορ ἀντίδικορ, ἢ ἄλλοις δξατρίβειρ τόποις.

Item uer/
borum

Post mortem suam δθλῶαι τίς ἰαυτῶδ ἀισχύρωσ ἐπόρωτᾶ. ὡπερ
 καὶ μετὰ τῷ ἐκείνου τελοῦ τῷ, ὄρ ἐπόρωτᾶ, ἀλλὰ οὐδὲ οὐτθ, ὄρ ἐτόρου
 δειμ ἔπεξούσιθ, οἱορ δουλθ, ἢ υἱὸς post mortem τοῦ οἰκείου πατρὸς,
 ἢ δδπῆτι ἐπόρωτᾶ ἰσχυρῶσ. εἰ δὲ καὶ τις ἐπόρωτήση ὄντως. πρὸ μᾶσ
 ἡμόρας τοῦ μέμειρ ἐμὲ ἢ σὲ τελοῦταῦ δουῶαι ὁμολογέις, ἀχρησθ ἢ
 ἐπόρωτήσις ἔωρχε, δξα ἔρ εἰς ἔρ post mortem ἀναλγεθαι ἔρ πρῆδε. τῷ
 γρ πρὸ μᾶσ ἐκ τῆς τελοῦτῆς γινώσκωμν. ἀλλ' ἐπειδὴ καθὰ πομῶνις
 εἶρηται, ἐκ σωμανέσεωσ τῶν σωμαπαπόντων αἰ ἐπερωτήσεις ἰσχύου-
 σιν, ἢ ῥῶε τῶδ ἡμετέρῳ βασιλεί, καὶ τοῦτο τῆς νομοθδσίας ἔρ μόρθ διορ/
 θάσεωσ ἀξιώσαι, ἢ αἰτε post mortem, εἶτε πρῆδε τῆς τελοῦτῆς τοῦ
 ἐπερωτῶνθ, ἢ ἐπερωτωμῶν σωματέθῃ ἢ ἐπερωτήσις, ἰσχύη ἀμολχῶσ.

Post mor/
tem

ἀχρησθ καὶ ἢ πραιπῆσερα ἐπερωτήσις. οἱορ ἰάν τις ἐπερωτήση, ἰάν
 ἢ ναῦσ αἰειορ ἔλθῃ ἀπὸ ἀσίας, σήμερόρ μοι δουῶαι ὁμολογέις. ἀχρησθ
 δέ δειμ ἢ ἐπερωτήσις, ἐπειδὴ ἔρ δέι τῷ δόσιρ πρδβυτόραν εἶναι τῆς
 ἐκβολσεωσ τῆς αἰρέσεωσ, ἀλλὰ μεταγενεσδραν. ἀλλ' ἐπειδὴ λῆοντθ δειμ
 διαταξις ἠδὲ τῆς πρῶκός, τῷ πραιπῆσερα δεχομῶν ἐπερωτήσιρ, δξα
 τοῦτο ὁ ἡμετέρθ βασιλεῦσ δίκαιορ εἶναι ἐνόμωμν, ὡσ τε ἠδὲ πάσῃ
 ἐπερωτήσεωσ τὸ τοῦ πραιποσδρου παλθθ ἐπιγνόμεμν, μὴ ἀναίρεμ
 τῷ γνοχλί. πραιπῆσερα γὰρ ἐπερωτήσις καὶ ὄντως γίνετα, ἰάν εἶπω
 ὁμολογῶ δώσεμ σοι σήμερον δέηα νομίσματα, ἰάν αἰειορ τίπθ γγῆν/
 ται ὑπατθ. ἢ γοῦῶ ἠδὲ τῆς πρῶκός, ἰάν εἶπη ὁ αἰηρ τῆ γωῶακί, ὁμο/
 λογῶ μελλούση σοι τελοῦταῦ διδόναι τῷ πρῶιη, ἰάν ἄπαισ τελοῦτή/
 σῃς. ἢ μὲρ γὰρ δόσις, εἰς ἔρ τῆς ζωῆσ ἀναλγετα καιρόρ. ἢ δὲ ἐκβασις
 τῆς αἰρέ

Itē si quis

της αἰρέσεως, τὰ τέτι της ἀπαίδειας, ἔπει γὰρ, ἐὰν ἀπᾶς τελούτησι, εἰς ἕρ
μετὰ τελούτων ἀναφέρεται χρόνον. ἤρθετε ὄσω, ἔ μόνον ἠδὲ πλοικός ἀλ
λὰ καὶ ἐπὶ ἄλλης ὁιασ δὴ πτε ἐπόρωτησεως, ἡ πραιπῆσδρον συμβαῖνον,

Ita autem

μη ἀκυροῦν τῶ ἐπόρωτησι. Cum morieris ἐπόρωτῶν, ἢ ἐπόρωτῶμε
νθ, ἢ ἐπόρωτησις ἔρρωται. σύγνεται δὲ οὕτως. ἐὰν ὁ Τίπθ ἐπόρωτῶ
μλθ εἴπη, δῶσω σοι ὅτε μίλω τελούται. αὐτὴ γὰρ καὶ παρὰ ρίσι παλ
λαιοῖς χησίμθ ἢ ἐπόρωτησις, καὶ νῦν ἰσχύει. καὶ ἢ post mortem δὲ ἔτε
ρου γινομένη ἐπόρωτησις, ἰσχυσε ἠδὲ ρίσι παλαιοῖς. οἶον εἰ τις ἔπην, ὁμολο
γῶ δῶσειν δέησ νομίσματα μετὰ τελούτων πῆσι. ἐπειδὴ σωίβαινε καὶ

Si scriptū

τῆν σωμαλαπόντων ποδόντων τελούται ἕρ Τίπορ. ἐὰν ἔν θρ της
ἐπόρωτησεως συμβολαίω γραφῆ χωεῖς τὸ ἢ δλαζευκτικῶ ὅπ ὁμολόγησε
τίπθ, ὡς πλονησαμένης ἐπόρωτησεως ἀπεκείναρ. πλολήλει γὰρ ἢ ἔν
συμβολαίω ἐγκειμένη ἀπείσεις, πλοπαφχ συαν ἐπόρωτησιμ ἔποφαί
νει. ἢνίησ πρλὰ πλάγματα ἔν μᾶ ἐπόρωτησι ποδείχεται, οἶον ὁμοι

Quotiens

λογεῖς δῶσειν μοι τὸρ δὲ ἕρ οἰκέτῶ, ἢ τὸρ δὲ ἕρ ἀγγόρ, καὶ τὸδε ἕρ βιβλί
ορ, καὶ τῶδε τῶ ἰδῆτα. εἰ μλν ὁ ἐπόρωτηθεῖς ἀλωσῆσδρον ἀκρημένεται
ὁμολογῶ, ἠδὲ πᾶσι κρατέται. ἐὰν δὲ πρὸς ἕρ τυχόρ, ἢ δούτόρορ τῆν ἔν τῆ
ἐπερωτησι ποδεχομένη ἀκρημένεται, ἠδὲ τῶ ρίσι μόνοις ἔνοχθ γνήσει
ται, ἐφ οἷς καὶ ἀποκείναρ. πρλῶρ ὄσω γγνωμένη ἐπερωτησεωρ, ἐπειδὴ
ὄσα ἔγκεται τῆ ἐπόρωτησι πλάγματα, τσαῦται εἰσὶ καὶ ἐπερωτησεις,
ἕρ ἢ καὶ δούτόρορ πρὸς ὁ ἀπεκείναρ, perfectum εἶναι δοκεῖ. πρὸς γὰρ
ἕησασορ τῶρ τῆ ἐπερωτησι ποδεχομένη, καὶ τῶ ἀπόκεισιν γίνεσθαι

Alteri

χη. οὕτω γὰρ ἠδὲ πᾶσι γνήσειται ποδφέντα ἢ ἐπερωτησις. ἐτόρως
ἐπόρωτῶν ὡς προείρηται, ἔδ εἰς ἔρρωμένης δῶνεται. ἐπγνωθήσασιν γὰρ αἰ
παροῦσαι ἐπερωτησεις πρὸς ἔδερ. ὡς τε ἕνα ἕησασορ ἰαν θρ προποεί
ζειν ἕρ δλαφόρορ. ἐπεὶ εἰ τις ἐτόρω ἐπερωτησει, ὡς μὴ οὐτθ τὸ δλαφόρορ
τθ, ἀπῆσρορ ἕρ πλοπόμλορ. εἰ δὲ τις βέλορ ἰσχυρόρ ἔδερ πρῆρ, πρῆλῶ
ἐπερωτῶν ὀφείλει, ἵνα τῶττ μὴ γγνωμένη, ἢ της πρῆρ ἀπαίτησις ἀρμό
σι. οἶον ὁμολογεῖς δίδόναι πῆσι δέησ νομίσματα, εἰ δὲ μὴ δῶς, δῶσεις
μοι λόγω πρῆρ πρῆτε, ἢ καὶ πλείονα τυχόρ νομίσματα. ἀρμόσει γὰρ μοι
ἢ ἀπαίτησις της ποῖνῆς, εἰ καὶ μὴ δῶνα μοι τῆ δέξει δλαφόρορ. ἢνίησ γὰρ
ποῖνῆ τῆς ὀρωτᾶ, οὐκ ἔπ σποροῦμεν, εἰ τῆ δλαφόρορ δῶσι θρ ἐπερωτη
σανπ, ἀλλὰ ποῖα ὄστῆρ ἢ της ποῖνῆς ποσότῆς, ἢ ἐγκειμένη τῆ της ἐπερω
τήσεως αἰρέσει. τίς δὲ ὄστῆρ ἢ της ἐπερωτησεως αἰρέσει; τὰ τέτι ἕρ ἐγκεί
σθαι ἔν αὐτῆ, ἐὰν μὴ ποῖσῆσι, δῶσεις μοι πρῆρ χαλερ δέησ νομίσματα.
ὡς τε ὄσω εἰ τις ἐπόρωτησι Τίπθ δολῶναι, οὐδὲρ αἰνεῖ. εἰ δὲ ποῖνῆ ἔν
θῆ τῆ ἐπερωτησι, τυχόρ δέησ νομίσματα, αἰνεῖ τὸ σπουδαζόμενον.

Sed si quis

εἰ δὲ μὴ ποῖνῆ ἔντεθηκε τῆ ἐπερωτησει, ὑπότι δὲ δλαφόρορ, ἢρε
σθῆ ἰσχύειν τῶ ἐπερωτησιμ. ἐὰν γὰρ Πείμου, καὶ Σειρομῆδου οὕτωρ
ἠντρώωρ

ἡντινότων, Πρίμοϑ παραχωρήση Σεικουώδω τῷ σικωπειτρόπω τῷ δι-
 οίκησιρ, ἐπερωτήση δὲ αὐτῷ σῶα καὶ ἀκόριαα τὰ ρυ ποσπίλλου φυ-
 λωπειρ τὰ πρῶγματα, ἐπειδὴ διαφόρει τῷ ἐπερωτήσαντι, ἢ ταῦ-
 τα γνήσια, ἐνόχϑ γὰρ γνήσιεται τῇ ρυτέλαι, κακίσα ρυ Σεικουί-
 δου ποδὶ τῷ διοίκησιρ διαγνομένη, ἔρρωται ἢ ἐπερωτήσις, ὡς καὶ τί-
 κτειρ τῷ Πείμω κατὰ Σεικουώδου ἰοχυρὸν ἀγωγίω. ὁμοίως δὲ τῷ δι-
 κείω προκουράτωρ δουναί με ἐπηρεώσις, ἰοχυεὶ ἢ ἐποδρωτήσις. τι-
 χὸρ γρὸ ὁ σὸς προκουράτωρ διαγνομὲν ἐν ἑτόρῃ χῶρα, ἰδέειρ χῆματα
 εἰς τῷ δημόσιον καταβαλεῖρ, ἢ οἰκημάτων ἐπανόρθωσιρ, ἢ οὐλοηαλίαρ
 ἀρῶρ. μέλλοντα δὲ με, εἰς τοὺς τόπους ἐκείνου ἐκδημεῖρ, ἐπηρεώτη-
 σης, ὁμολογέις δίδόναι τῷ προκουράτωρ μου νομίματα ἑατόρ. ἰ-
 δου γὰρ καὶ ταῦτα διαφόρον ὕψωσι, ἢ δὲ ἀπορίας μὴ δοθέντων τῷ προ-
 κουράτωρ τῶρ χημωτῶρ, ρημωθίωαί με. εἰ δὲ κρεδίτωρα εἶχδῃ, ὡ τι-
 χὸρ ἐνεχυρίασας σὰ πρῶγματα, καὶ ἐπίτρεψας αὐτῷ ταῦτα πωλή-
 σαι δὲ ἀγνωμοσύνης σῆς, ἢ καὶ πωλιῶ ἐποδρωτηθεῖς, εἴγε μὴ κατὰ τῷ
 συκειμένη καταβαλῆς τὰ πρῶγματα προδομίαν, ἐπηρεώσις δὲ
 με ὁμολογέις δίδόναι τῷ ἐμῷ κρεδίτωρ τόσα νομίματα ἐμοῦ τοῦτο
 μὴ πωλησάντϑ, ὡδὲ τῷ διαφόροντι ἔξεις μὴ ἀποδύωρ, ἐφ' οἷς ἐρ-
 μώθης, τῶρ ἐνεχυρῶρ διαπραθνήτων, ἢ τῷ πωλιῶ ἀπαιτηθεῖς. καὶ
 ταῦτα μὲρ ποδὶ τῶρ ἰρ δουδο. εἰ δὲ τις ποιήσειρ τι ἑτόρον ὁμολο-
 γήσει, ὅτι ὁ δέινα ποιήσει σι οἰκίαν, οὐδ' ὅλως κρατεῖται, εἰ μὴ ποιηῖ
 ἔντεθῇ τῇ ἐποδρωτήσι. ὡς τε διαφορὰν εἶναι τῶρ ἰρ δουδο, καὶ τῶρ ἰρ
 φακινῶδο. ὅτι ὡδὲ μὲρ τῆς δόσεως καὶ ποιηῖς μὴ ἐγκεμμένης, διαφόρον-
 τϑ δὲ ἀποκειμένη ἰοχυεὶ ἢ ἐποδρωτήσις. ὡδὲ δὲ τῶρ ἐν φακινῶδο, ἢ
 νίχα εἰς ἑτόρον ἀναφορήται δίχα ποιηῖς, οὐκ ἔρρωται ἢ ἐποδρωτήσις.

εἰρήνησμερ ἐν ρίς προλαβοσι, μὴ δύνασθαι ὀρθῶς πινὰ τῷ οἰκείωρ ἐπει-
 ρωτῶν πρῶγμα. διὰ τῷ μὴ ὡδὲ πλίωρ δδσπρτεῖαν πινὶ δύνασθαι τὸ οἰκείσ
 πρῶγματϑ προσγίνεσθαι. ὅθην ἐκείνο ἐρητήθη. τελευτῶρ τίς ἐνεσῆσαι
 τῷ Πρίμορ κληρονόμορ. Στίχορ δὲ τῷ ἰδορ οἰκίτω, ἐληγῶτδσέ μοι ἑπὶ
 αἰρδσιρ, Si navis ex Asia venerit. τίποϑ δὲ τις ἐποφείλωρ μοι δίχα νομίσι-
 ματα, ἐπερωτηθεῖς ἀντὶ τῶρ δίχα νομοματῶρ, δώσειρ μοι σίχορ τῷ αὐ-
 τῷ οἰκίτω ἑπὶ τῷ αὐτῷ αἰρδσιρ. τελευτήσαντϑ τὸ διαθεμῆνον, καὶ
 τῆς ἀδιπίονϑ γνομμένης, μικρὸν ὕσδρον δέηλθην ἢ τὸ ληγῶτδσ αἰρδσις. ἢ
 πσιῶ καὶ τῷ τῇ ἐποδρωτήσι. καὶ δύλωρ ὅτι δδσπρτῆς ἐκ τῆς διαθήκης ἐγχοί-
 μίω τὸ σίχορ. ὃ δύναμαι κινεῖρ ὡς ἀρ τῆς ἐποδρωτήσις κατὰ πτίρ, ἀ-
 παιτῶρ τῷ σίχορ τῷ τῆς ἐμῆς δδσπρτεῖας ἢ δὲ γνημῆνον ἐκ τῆς διαθή-
 κης. ὡσπδρ εἰ τῷ ἀρχίω ἐμὸρ ὄντα ὃ καλῶς κατὰ φδρον εἰς ἐπερωτήσιρ,
 καθὰ ἢ δὲ εἰρη. οὕτως ὃ δὲ ἐκείνορ τῷ κῆσορ εἰς ἐπερωτήσιρ ἀγαγείρ δωθή-
 σμαί, ἐν ὃ τῆς ἐμῆς γνήσιεται δδσπρτεῖας. ὅπορ ὡδὲ τὸ παρόντϑ συμ-

Verfa uice

Item nemo

Si de alia βαινει θίματθ. **re** επειδὴ δὲ εἴρηται, ὅτι σύμφωνον τῆ ἐπερωτήσεαι εἶναι δὲ τῶ ἀπέρκεισι, ἐρητήθη κακείνο. εἰ ποδὲ ἐτόρσ μὲν πλάγματθ εἶδ' ὅτε ὁ ἐπώρωτησας, ποδὲ δὲ ἐτόρσ ἐνόησεν ὁ ἐπώρωτησας, ὁμοίως ὅδε μία σωίσαται ἐνόχῃ. ὡσαυτ εἰ καὶ πρὸς ἢ ἐπερωτηθῆν, ὁ ἐπερωτῶμενθ ἔκ ἀπενερίσθ. διορ εἰὰν ἐπερωτήσω σὲ δώσεις μοι σίχον, σὺ δὲ ποδὲ παμώλου ἔσωπτόσεις τῶτα λέγαδαι, ὅμ τινα σίχον ἐνόμζοθ ὀνομαζεσθαι.

Quod tur- ἢ ἀπ' αἰοχρῆσ αἰτίας γινομένη ἐπώρωτησις, ἀχρησθ. διορ εἰ πρὸ ἀνι
ri φροφονία, ἢ μοιχείαν, ἢ ἱεροσυλίαν εἰαυτῆρ κρήσειμ ὡμολόγησθ. ἔπὸ
Cum quis αἰρδσθιμ γινομένης ἐπερωτήσεως, εἰ καὶ πρὸ τῆσ ἐκβολσεως ταύτης ὁ ἐπερω-
 τήσας τελούτησθ, μζε ταῦτα θειζήσθσ τῆσ αἰρέσεως, ὁ τοῖ ἐπερωτήσαντθ
 κληρονόμθ, τῶ ἀπ' τῆσ ἐπερωτήσεως ἀγωγῶ ἐξεί. ἢ αὐτὸ ὅσθιμ, εἰ καὶ ὁ
 ἐπερωτηθεῖσ ἐτελούτησθ, εἴτα θειζήσθθ ἢ αἰρδσθισ. ὁ γρ κληρονόμθ αὐτὸ
 ὅδεμ ἢ τῆρ ἀπατηθήσεται. ὁ ὀμολογήσας τῶ τῶ θρ ἐνίαιθρ, ἢ τῶ τῶ
Qui hoc θρ μῶι δώσειμ, εἰ μὴ πασῶρ τῶ τῶ ἐνίαιθρ, ἢ σοῦ τῶ μῶος παρελθου
anno σῶρ ἢμερῶρ ἔκ ἐναχθήσεται. εἰὰν ἀγρῶρ, ἢ οἰκέτῶ δουῦαι ὀμολογή-
Si fundum σθσ, ἔκ ἐυθίως ἐναχθήσθ, εἰ μὴ τρῶτῆρ παρίσθραμε διασθμα χροῦου, ἐν ὡ
 παρὰ δθσισ ἢ δῶια γῆμῶτα.

DE FIDEIVSSORIBVS Titulus XX

In omni-
bus

Περ τοῖ ἐπερωτωμένησ εἰώδασιμ ἐτόροι γίνεσθαι ἐνόχοι, οἱ πινδσ
 fideiussores, τρῶτῆσιμ ἐγγυηταῖ πρσσεσθόροντθαι, οὗσ οἱ αἰθρωῖ
 πρὶ εἰώδασι πρσσλαμβαίνεσθαι, φροντίδα πθέμενοι τοῖ ἐν ἄσθ
 φαλεσθῶρα ταξεί αὐρῖσ εἶναι τὸ σωσθλαγμα. ἐν πάσθ
 σαισ δὲ ταῖσ ἐνόχαῖσ, παραλαμβαίνεσθαι εἰώδασιμ οἱ ἐγγυηταῖ, τρῶτῆσιμ
 εἴτε θῆ, εἴτε βόρβισ, εἴτε λίπτερισ, εἴτε κουσῖσο σουσθ. ἀλλ' ὅδε ἐκείνο ὅσθιμ
 ἢμῖν ἐν θραφορῶ. ἢτόρορ πολιτικῆ, ἢ φυσικῆ ὑπόσθιμ ἐνόχῃ, ἢ πρσσίθεται
 ὁ ἐγγυητῆσ. τί δὲ ῥῶτθ ὅσθιμ εἰπείμ ἀναγμαῖορ. ἔχε ταῦτα ὡσ ἐν πρσθβει
 εἰα. τῶρ ἐπερωτήσεωρ αἰ μζῖ εἰσι πολιτικαῖ, αἰ δὲ φυσικαῖ. πολιτικαῖ μὲν
 θειζῶρ τίκρῦται αἰ ἀγωγαῖ, αἰ κινούμεναι κατὰ τοῖ ἐνόχου γινομένησ, κα-
 ταθιμῶζεσθαι αὐτῆρ παρασθκῶσθσθαι. καὶ καταβολῆ γινομένη δὲ αὐ-
 τῶρ, ὅκ ὑπὲρ δέχεται ζεπεπτόνα. εἰ γρ ἄκωρ ὁ γνόμενθ ἔπὸ θῶμθ
 ἀπατῆται, καταβαλῶρ ὅ δῶθήσεται ζεπεπτόσειμ. φυσικαῖ δὲ εἰσιμ,
 αἰ πινδσ, οὐδὲ ἀγωγῶ τίκρῦσιμ, ὅδε καταδίωκῶ ἐπαγουσι. δύο μζῖ τῆ
 γνωρίσματα ὅσθιμ ἢρεῖμ ἐν αὐταῖσ, ἢ τῶ καταβολῶν γινομένημ μὴ ὑπὲρ
 δέχεσθαι ζεπεπτόνα, καὶ τοὺσ δθθῆντασ ἐγγυητῆσ φύσει καὶ νόμῶ κρα-
 τείσθαι. κατῶρ γὰρ ὅσθιμ ὁ λέγωμ, ὡρ οἱ πρσρτύπῆ φύσει κρατῶνται, τῶ
 τῶρ οἱ ἐγγυηταῖ καὶ φύσει καὶ νόμῶ ἐνέχουτθαι. ριούτθ ὅσθιμ ὁ πρῦπιλ-
 λθ σῖνε τρῶτῆρισ αὐκρῆτωτῆ διαεισθμῶμθ. αὐτῆσ μὲν γρ φύσει κρα-
 τείτθαι

ἢ μὴ δυνήθῃ, ἢ τίμημα οὐκ εἶναι, τυχόν γὰρ ἑποδρῆβαινευ αὐτῆρ ἢ γνώσις τῆς
 προστάτῳ τοῦ τιμήματῳ, αὐτ' ἑδινός ἔσω ἢ σύμφωνοι τῆς πράσεως,
 ἀλλ' οὕτως ἔσωσαμ ἑδρι, ὡσανεὶ μηδενός μεταξὺ αὐτῶν ποδὶ πράσεως γῆνοι
 μνήσ συμφώνσ. ἔλα ἢ μηδὲ ἑποεῖναι ἢ τίμημα ὡρισμῆνορ. ἔδρε δὲ ὡρισε
 μὲν ἢ τοῦ βασιλέως διατάξις ὡδὶ πράσεως. ἔκ ἄρρηρ δὲ ὡδὶ μιτώσεως, καὶ
 ἐκ μιτώσεως ἔλκεοτα ἔδρε. δέει δὲ ἔ μόνον οὐκ ὡδὶ λῶναι ἢ τίμημα ὡς

Itē precitū

ἔνθ' ἄρα οὐκ ἔστιν ἡγενημομόοντδσ ἀχαιοί.

ἄλλοι μὲν χαλκῶ, ἄλλοι δ' αἰθωνι σιδῆρω.

ἄλλοι δ' αὐ ἑνοῖσιμ, ἄλλοι δ' αὐ ἑρῖσι βόεσιμ.

ἄλλοι δ' αὐ ἑρατῆρδεσιμ.

οὐκ ἔστιν, οἶνον ἡγοραζορ, καὶ ἑποθῆμηνῳ αὐτῶσ οἶνον ἀγοραζορ,
 τας, φησὶ δίδωδα λόγω τιμήματῳ, ἢ χαλκορ, ἢ σιδηρορ, ἢ βύρασ, ἢ
 βόασ, ἢ αὐδρατῆρδα. οἱ δὲ προουλιανοί, ἢ ἑναντίορ ἔλεφορ, ἔτορορ εἶναι λέι
 γουτδσ πορμστατίονα πράγματῳ, καὶ ἔτορορ πρᾶσιμ καὶ ἀφορασίαν. ἔ
 φασὶ μὴ δύναντα ἡγαλῶσ ἢ πρᾶγμα δῆκρῆνεοτα. ἀλλ' ἑναλλατῆρμῆνωρ
 τῶν πράγματῶν, πρῖα μὲν δονεὶ πεπερᾶοτα, πρῖα δὲ τιμήματῳ λόγω δε
 δόοτα. ἐκ ἔτορορ γὰρ δονεὶ, καὶ πεπερᾶοτα, καὶ τιμήματῳ λόγω δεδῶ
 οτα, ἢ ἔνλογορ ἔκ ἀναδέχεοτα. ἀλλ' ἢ τοῦ προουλορ γνώμη λέγοιτῳ
 τῶν πορμστατίονα ἰδιωτορ εἶν' σωμαλαγματῳ εἶδῳ, κεχωρισμῆνορ
 τῆς πράσεως, εἰκότωσ ἐκρῶτῆσιν. ὁπῆτε καὶ αὐτῶσ ὁ προουλορ, ἔτορ
 ομνημοῦσ σίχορσ ἔχει σωμαφοροῦτωσ αὐτῶσ, καὶ ἰαχυροτόροισ κέχενηται
 πρὶσ ἔδρε λογιμοῖσ. οἱ δὲ σίχορσ εἰσὶμ ἑδρι.

ἔνθ' αὐτε γλαυκῶ κρονίδησ φρῆγασ δέξελτο ρόδσ,

ὡσ πρὶσ τυδεῖδω διομήδεα τόνχε ἀμειβν,

χεύσεα χαλκείωρ, ἐκρῶτομβοί ἑνεαβοίωρ.

ἰδὸν γὰρ ἑνταῦδα, ἀμειβν σαφῶσ ἐκῆλδεν, ἔ πρᾶσιμ ἢ γινόμελορ. ἔδρε δὲ
 καὶ οἱ πάλαι βασιλεῖσ προσεδέξαντ. καὶ ἑν τῆσ διγῆσοισ πλατῆωσ ποδὶ
 χετα. εἰρήσμιλν ἑν τῆσ προλαβῶσι τῶν ἀγραφορ σωῖσαοτα πρᾶ
 σιν, ἐκ τοῦ ποδὶ ἢ τίμημα ὅρσ, καὶ τῆσ προστάτῳ, εἰσ ὁ ἐκῆτορορ ἡρέδῆ μεί
 ρῳ. μετὰ τῆνω τῶν εἰρημῆνω σῶσασιμ, ὁ κίνδωτῳ τοῦ πεπραμῆνσ πρᾶ
 γματῳ.

Cum autē

γματῳ

σέως δ' κρατείται. **καὶ ὡδὶ πρῶτα πνὶ ἔμὸν ἀγρόν,** Mortuo
ὅν δὲ ἔσθ' ἀδύτῳ τυχόν ἢ τρίτῳ ἔνιαυτῷ τελευτήσῃ ὁ μὲν ὁσάμηνθ', ὁ
κληρονόμθ' αὐτῷ ἔπεισελεύσεται τῷ μὲν ὁσάμηνθ', μίχην πύρατθ' τῆς
πρῶτα πνί.

DE SOCIETATE

Titulus XXV

Μετὰ τῷ πρῶτῳ καὶ μὲν ὁσάμηνθ', χεὶν καὶ πόδι κρινωνίας διδραμῶν
θεῖν. σωίσατο δὲ αὐτῇ μετὰ πνὶ ἢ τοτόρον μ' βουόρον μ',
τρεῖς μὲν ὡδὶ πάσῃ τῇ πόδι σνία, ἢ ὅι ἐμὲν ἰδικῶς κρινοί
πρῶτα πνί καὶ ἄλλοι μὲν ἢ μᾶς ὅιας δὴ κτε εἰμπρῆας. οἷον ὡδὶ ἔσθ' ἀι
γορῶσαι ἀνδράπεδα, καὶ αὐτὰ ὀσάμηνθ' ἢ ἔλαιον, ἢ οἶνον, ἢ σῖτον. καὶ
εἰ μὲν μηδὲν πόδι τῷ πρῶτῳ μὲν ὁσάμηνθ' τῶν κρινωνῶν ἢ κόρδισθ' ἢ κρῖ
μίας ὡδὶ γινώσεται συμφωνηθῆνθ', ἢ ἴσθ' τὰ κόρδισθ' καὶ τὰς κρῖ μίας ὡδὶ γινώσεται
ταί. εἰ δὲ ἐκφωνηθῆνθ' τὰ μὲν, φυλατῆσθαι ἢ συμφωνηθῆνθ' δεῖ. ἀναμύβολον
γὰρ ἔστιν ὅτι ἔρῶται ἢ πᾶν κρῖ, καὶ δύο μετὰ ἀλλήλων συμφωνήσωσιν,
ἢ αὐτῶν μὲν δύο μὲν καὶ κόρδισθ' καὶ κρῖ μίας ὡδὶ γινώσεται. ὁ δὲ ἔσθ' ἢ
τρεῖς. πόδι δὲ ἐκείνου τῷ πᾶν κρῖ ζητεῖται. καὶ τίπθ' καὶ σείθ' με
τὰ ἀλλήλων πακτούσωσιν, ἢ αὐτῶν μὲν δύο μὲν λαμβάνῃ τῷ κόρ
δισθ'. κατὰ δὲ ἢ τρεῖς κρῖ μίας. ὁ δὲ τίπθ' κατὰ δύο μὲν κρῖ μίας,
τῷ κόρδισθ' ἢ γ' ἀκρόθῳ μὲν. εἰ ἔρῶται ἢ σύμφωνον. καὶ ὁ μὲν κρῖ
τῷ μὲν τῇ φύσει τῆς κρινωνίας φησὶν ἔνιαυτοῦσθαι ἢ τριούτῳ σύμ
φωνον, καὶ ὀσάμηνθ' μὲν κρατεῖν ἢ πακτούσθαι. ὁ δὲ σόρβισθ' σελπίπθ',
ἢ μᾶλλον ἐκράτησθαι ἢ γνώμῃ, ἢ ἔνιαυτοῦσθαι φησὶ, ὀσάμηνθ' ἢ κρῖ μίας
κρινωνῶν, ὅντω πμωτῶ τῷ εἶναι τῷ σπουδῶν πόδι τῷ κρινωνίαν, ὡς τε δὴ
καὶ εἶναι πλείονα κόρδισθ' αὐτῶν, καὶ ὡδὶ μείζονι κόρδισθ' εἰς κρινωνί
αν αὐτῶν δέχεσθαι. καὶ γὰρ ὅντω κρινωνίαν σωίσασθαι ἀναμύβολον ἔστι,
ὡς τε ἢ μὲν κρῖ μίας σωίσασθαι, ἢ ἢ καὶ κρινωνῶν εἶναι ἢ προσγι
νόμην κόρδισθ' μετὰ αὐτῶν. κρῖ μίας γὰρ ἢ σπουδῆ ἢ ὡδὶ τῶν κρινωνῶν,
ἢ αὐτῶν τῷ κρῖ μίας σωίσασθαι. καὶ ὡδὶ κρῖ μίας ἐκράτησθαι ἢ
τῷ σόρβισθ' γνώμῃ, ἢ ἔνιαυτοῦσθαι ἢ κρῖ μίας ὡδὶ κρῖ μίας ὡδὶ
λογημῶν γέγονε, ἢ αὐτῶν πακτούσθαι ὅν κρινωνῶν, ἢ αὐτῶν
κόρδισθ' μὲν μὲν ἀκρόθῳ μὲν, μὲν ἢ ὡβᾶλληται δὲ κρῖ μίας. ὅπθ' καὶ ὄν
τω νοῖσαι κρῖ. ἢ αὐτῶν ἢ πνὶ μὲν κόρδισθ', ἢ πνὶ δὲ κρῖ μίας προσγεχθῆνθ',
νομπεσατίουθ' ἢ ἢ ἀντεμλόγθ' γινόμενθ', ἢ ἢ ὡβᾶλληται ἢ ἢ μόνον κόρ
δισθ' νομπεσατίουθ' οἷον ἢ κρῖ μίας ἀνδράπεδα, καὶ ὄβᾶλληται. ἢ τῇ ἐμπρῆας τῆς
ὄβᾶλληται κρῖ μίας γέγονε ἢ ἢ νομπεσατίουθ'. ἢ δὲ τῇ πρῶτα πνί ὄβᾶλληται
τῶν κόρδισθ' πόδι κρῖ μίας τ' νομπεσατίουθ'. ἢ αὐτῶν πρῶτον τὰ ἢ ἢ
νομπεσατίουθ' τὰ τῆς κρῖ μίας, ὡς τε ἐκείνῳ ὄβᾶλληται ἐκ τῷ κόρδισθ'

De illa
fane

τῶν τ νομισμῶν τῶν καὶ τὰ σ μὲν διδίσταται μεταξὺ τῶν κρινωνῶν, καὶ
 τὰ τὰ γνόμνα πάντα. ὡς τε οὕτω ἐκ τούτων δεικνύται, ὅτι ἡνίκα μὲν κατὰ
 ταυτὲρ κέρδιον καὶ ζημία συμβῆ τῇ κρινωνίᾳ, ἢ κέρδιον μόνον, ἢ δὲ μὴ ὄφει
 ληθῆσεται ὁ κρινωνὸς ἐκ τοῦ πάντως, τοῦ λείοντος, μετέχει μὲν αὐτῶν τοῦ
 κέρδιου, μὴ ὑποκείσθαι δὲ ζημία. ἡνίκα δὲ ζημία μόνη συμβῆ, τότε τὸ ὄφει
 λον τὸ ἐκ τοῦ συμφώντος δεικνύται. ἰδοὺ γὰρ εἰσαγαγόντων αὐτῶν αὐτὰ α
 νομίσματα, τοῦ προσημνῆς πάντως παρακρουθήσονται, σωίβη ζημί
 αν μόνω γνέσθαι ἐν τῇ ἐμπροσθέν νομισμῶν, μηδὲρ δὲ κέρδιον, εἴτα
 διαλυθῆναι τὴν κρινωνίαν. ὁ μὲν λείφεται ἂ σωίβη α νομίσματα, ὁ

Illud expe/
ditum

δὲ ὦ. ἐκείνο δὲ τῶν ὁμολογημένων ὅστις, ὅτι ἐὰν ἐφ' ἑνὶ μόνω τῶν συμ
 βαίνοντων κέρδιον ἐκφωνηθῆ, κέρδιον δὲ ἐκ ἐκφωνηθῆ, καὶ ὡν γίνεται τοῦ σιγη
 θέντος τὸ ἐκφωνηθῆ. οἷον γέγονε πάντως, ὡς τε κέρδιον συμβαίνοντος,
 τὸ μὲν τὸ δίδμοιρον, τὸ δὲ τὸ τρίτον λαμβάνειν, πῶς δὲ ζημίας ἢ δὲ μὴ ἐλί
 χθην, ἢ ῥωαντίον, δις σωθήσεται ἕξ ἐρημνῶν τὸ μὴ λεχθῆν. ἢ δὲ κρι
 νωνία μὲν χειρὸς τῆς σωίβηται, ἢ ὡς τὰ κέρδη τῆς αὐτῆς ἔχεται διαθέ
 σεως. εἰ δὲ τις τῶν κρινωνῶν ἀπαγορεύσει, λύεται ἡ κρινωνία ὡς τις μετὰ
 ταῦτα συμβαίνουσι. εἰ δὲ τις κακουργῶ προαίρει ἀπηγόρευσε ἕξ ἕξ
 τῇ κρινωνίᾳ, ἵνα κέρδιον τί προσγνόμνον μόνον κτήσεται, ἕξ κρινωνῶν
 ἴσαι. εἰ δὲ τις κέρδιον ἢ προσδοκῶν ἀπηγόρευσε, αὐτὸς ὁ μὴ προσδοκῶν
 σὺν ἕξει μόνον. οἷον πρίμῳ καὶ σικουῶνδιον ῥτόρουμ βουόρουμ ἢ σαρ κρι
 νωνοί. σωίβη δὲ τίπορ ὡς πρίμω τελευτήσαι κληρονομίᾳ, καὶ σείξ δὲ τὴν
 πόρυσσιαν ὡς τὸ αὐτὸν φέρεσθαι πρίμω. ἐλθῶν τις ἀπήγειλε πρίμω
 πῶς τῆς τοῦ πτίξ κληρονομίας. ἀγνῶσθαι δὲ ἢ ἢ σείξ κληρονομία πρίμω,
 εἴγε ἢ ῥμοσῶν αὐτῶν. βελομένῳ ὁ πρίμῳ μόνον κτήσασθαι τὴν τοῦ πτίξ
 κληρονομίαν, εἰδὼς ὅτι μετὰ λύσιν τῆς κρινωνίας μόνον τοῦ κτήσασθαι
 ὅστις, ὡς τῆς ἀπηγόρευσε τῇ κρινωνίᾳ, ἵνα μόνον κέρδιον τὴν κληρονο
 μίαν. πμωρεῖται τὴν κακίσιαν αὐτῶν προαίρεσιν ὁ νόμος, ἀναγκάζων αὐ
 τὸν τὸ κέρδιον τὸ πῶς γνόμνον ἐκ τῆς τοῦ πτίξ κληρονομίας κρινωνῶν τριείρ.
 τὴν δὲ σείξ κληρονομίαν, εἴγε γνῶσθαι μὲν ταῦτα κατὰ δέξινται, μόνον ἕξει.
 ἢ δὲ γὰρ ἐλπίσει τοῦ κτήσασθαι ταῦτῳ δέξινται τὴν κρινωνίαν. πῶς γὰρ ὅτι
 τε καὶ ἢ γνῶσθαι ταῦτῳ εἰς ἑαυτὸν κατὰ γνῶσθαι. ἕξ μὲν τὸ σικουῶνδιον, εἴτε
 μετὰ τὴν ἀπαγορεύσιν τὴν εἰς αὐτὸν γνόμνον τῆς κρινωνίας πόρυσσιαν
 εἰ καὶ ἢ αὐτῆς τῆς νῦν κτήσεως πρὸς βυτόρα τῆς ἀπαγορεύσεως ἢ, μόνον

Solutur

λέφεται, ἕξ τὸ μηδέναι αὐτῶν δόλον ἐλέγχεται. λύεται ἡ κρινωνία
 πρὸς τῶν τῆς τοῦ κρινωνοῦ τελευτή. ὁ γὰρ κρινωνίαν σωίβη ἐγνωσμένον
 πρὸς ὁπωπρῆσαι ἕξ ὡς λέγεται. ἢ πάντως δὲ ὁ τοῦ ἐμῶ κρινωνῶν κληρονομῶν,
 ἴσαι μοι πρὸς κρινωνίαν ὡς τῆς εἰ. εἰ δὲ καὶ πλείονος κρινωνοὶ συσῆσθη
 ται, τῆς τοῦ ὡς τελευτή μετὰ ξὺν πάντων διαλύεται ἡ κρινωνία. εἰ καὶ οἱ πλεί
 οντος πλείονος εἰσι τῶν τελευτήσων τῶν. τί γὰρ ὅτι πάντες ἢ ἕξ συσῆσθη
 μῶν κρι

μηνών κοινωνίαν, δύο ἅμα ἐν ναυαγίῳ τεθνήσκειν. ἰδὲ ὅτε γὰρ δεῖ σὺ τελευτήσαντας τρεῖς ποδισίτην ἐπιφελῆς ἅμα καὶ αἰρετὴ ὑπερχῆν ἢ κοινωνία, εἰ μὴ ἀφ' αὐτῶν σωθῆσιν τῶν κοινωνίαν, ἔτορρον π σωθῆσιν, ὡς τε ἕνος τελευτήσαντες, τρεῖς ποδισίτην φυλατῆσθαι τῶν κοινωνίαν. λύεται ἢ κοινωνία καὶ πόρρωθεν τὸ πᾶν ματ' ἐκείνδ, ἐφ' ᾧ σωθῆσιν. εἰ γὰρ ἀδ' ἐμπείρα ἀνδραπέδων τυχόν γέρονε, σωίβη δὲ ταύτῳ τῶν ἐμπείραν πείρας οὐκ ἐμ, συμπάσεται καὶ ἢ κοινωνία. καὶ δὴ μόνος ἕνος τῶν κοινωνίαν ἀλάσει τῶν κοινωνίαν. ἀλλὰ τότε ἠνίκα πᾶσα ἢ τὸ κοινωνίαν ποδισίτην δημόσθ. ὅπτε γὰρ εἰς τῶν ποδισίτην τὸ δημόσθ ἐτόρρον ὑπεσθίχεται, τρεῖσι ὁ ὅσθ, μίμοις ἐπεισάγεται τελευτῆς. ὅθην ἀλάσει τῶν κοινωνία. μόνος γὰρ γνομῆς δημόσθ ἐπ σωθῆσιν ἢ κοινωνία. καὶ κοινωνίαν, πολλοῖς βαρυσθῆν χείρην δημοσίοις, ἢ καὶ ἰδιωτικοῖς, τῆς οὐκείας ἐκτῆ ποδισίτην, καὶ ἀπὸ αὐτῶν τὰ πᾶν ματα, λύεται ἢ κοινωνία. εἰ μὲν τοι μετὰ τῶν ἐκσασιν τῆς αὐτῆς ἔχονται διαβίσεως, καινοτόρα νῦν ἀρχεσθαι δοκῆ κοινωνία. ὁ κοινωνίαν ἔθ κοινωνίαν, πόρρον τούτου μόνος χείρην κρατῆται τῆ πρὸ σοκίω ἀγωγῆ, ἢνίκα κατ' ἀλλήλων ἔχουσι ὁ κοινωνίαν, ἢ καὶ τις κατὰ δόλον βλάψῃ τῶν κοινωνίαν, ὡσθ ἀπὸ δόλου κρατῆσθαι φαμὲν τῆ δεπόσιτι, ἢ ἀναχομῆνον παρ' ἑαυτῶν ἀλλότῃον πᾶν ματα παρακατασθῆσθαι. ἢ τοῦ καὶ κούλπας ὄνομα τρεῖσι ἔραθυμίας τὴ καὶ ἀμελείας, τῶν ζητηθῆσθ ὅσθ. ἀλλ' ὅμως ἐκράτῃσθ, καὶ κούλπας χείρην αὐτῶν κρατῆσθαι. ἢ δὲ κούλπα, εἰ πρὸς τῶν ἀκρίβησθ τῶν ὑπὸ μείλειαν ἀναφῆσθαι. ἀρκῆ γὰρ τοιαύτῳ ὑπὸ μείλειαν ἐν τοῖς κοινοῖς πᾶν ματασι τὸν κοινωνίαν προσλαμβάνειν ὁποῖαν τρεῖς οὐκείοις πᾶν ματασι εἴωθε παρ' ἑαυτῶν. ὁ γὰρ ἢ ἢ τῶν ὑπὸ μείλειαν κοινωνίαν ἑαυτῶν προσλαβῶν, ἑαυτῶν ἀποδοῦ τῆς ἀβουλίας, ὡς ἑαυτῶν τῆς ζημίας γνομῆν αὐτῶν.

Socius

DE MANDATO

Titulus XXVI

Πόλοισθ ἢμῖν ὅσθ, ἐκ τῶν ἀναγομῆσθ ὑπὸ τῶν κοινῶσθ συναλλαγῶσθ, ἢ μανδᾶσθ σωθῆσθαι δὲ ἔθ τρεῖς πᾶν ματα. ἢ γὰρ ἑαυτῶ μόνος ἐντέλλομαί σοι χείρην, ἢ ἑαυτῶ καὶ σοῦ, ἢ ἔτορρον μόνος ἐνεκα, ἢ ἑμῶ καὶ ἔτορρον. ἢ σοῦ καὶ ἔτορρον. εἰ γὰρ σοῦ μόνος χείρην γίνηται ἢ μανδᾶσθ, ποδισίτην ἢ πᾶν ματα. καὶ εἰ δὲ ἢ κοινῶσθ σωθῆσθαι ἐνοχῆ, εἰ δὲ ἢ μανδᾶσθ πῆσθαι ἀγωγῆ. καὶ τὸ ἐντέλλομῆσθ μὲν χείρην ἑμῶ μόνος γίνηται ἢ μανδᾶσθ, οἷον ἑαυτῶ ἐντέλλομαί σοι, ἢνα τὰ πᾶν ματα με διοικήσθ. ἢ ἢνα μοι ἢ ἀγρῶν τῶν δὲ ἀφορῶσθ, ἢ ἢνα ἐγγυῆσθ με. ἢμῶ καὶ σοῦ χείρην γίνηται ἢ μανδᾶσθ, ἢνίκα ἐντέλλομαί σοι, ἢνα ἢ ἀδ' ἢ τῶν δανείσθ τῆσθ, ἔθ μείλλοντι ταῦτα

Mandātis

τὰ χρέματα εἰς ἡμᾶς δαπαναῖν χρείας. καὶ γὰρ καὶ σὲ τὸ γυμνάσιον ὠφεί
 λει δὲ τῷ λήφει τῶν τόκων, καὶ μὲν δὲ πᾶσι τὰς χρείας δαπανηθήσεται τὸ
 ἀργύριον. ἢ καὶ συμβῆ δανείσασθαι μὴ παρὰ σοῦ πρῆμιον, ἐμὲ δὲ ἐγγυῆσαι
 ὄντα. βλαμῆναι δὲ σοὶ χωρῆσαι κατ' ἐμὸν, ἐντεῖλωμαί σοι ἐμῶ κινδύω
 κινῆσαι κατὰ πρῆμιον τὸ πρῶτον. ἰδὼν γὰρ ἐν ταῦτα καὶ γὰρ ὠφελουμαι
 τῷ παροῦσαι δαπανῶν ἀγωγῶν, καὶ σὺ δὲ δωαμνῶ μετὰ τῷ κατ'
 τὰ τὸ πρῶτον δίκην, εἴη μὴ ἀκρῶ πληρωθῆ τὸ χρεῖον ἕως ἵνα κατ'
 ἐμῶ. ἕως οὗ γὰρ ὅτι ἢ ἐγγυῆ γένοιτο δίκην ἕως οὗ, τὸ δὲ μανδάλῳ μετὰ
 ἕως οὗ, ἵνα τὸ ὄφελον ἔχῃ τὸ μανδάλῳ. ἢ καὶ ἡνίκα ἐχρεώσω σοὶ ἵνα
 τὸ νομίσματα. ἐβούλου δὲ με καλῆσαι πρὸς δίκην. ἐδελυγατο δὲ σοὶ
 ἐγὼ τὸ ἐμὸν δεβίτωρα. εἶτα ἐντεῖλωμαί σοι ἐγὼ ἐμῶ κινδύω ἐπόρω
 ταῦν αὐτῶν. τυχὸν γὰρ ἐδεδείκτο μήπως ἐπόρωθῃς τὸ ἐμὸν δεβίτωρα
 ἐκπίσης τὸ χρεῖον, ἔτε παρ' αὐτὸ δωαμνῶ π λαβῆναι, δὲ τῷ αὐτῷ
 προσοῦσαι ἀφείναι, ἔτε κατ' ἐμὸν δωαμνῶ ἕως ἵνα κατ'
 βολαί μοι ἐκ τῆς νοβαπίου ἰλδουθῶν. ἰδὼν γὰρ ἐν ταῦτα ἐν ἑαυτῶν ὠφεί
 λει τὸ μανδάλῳ. ἐμὲ μὴ κατὰ μὲν πρὸς τὸ παρὸν ἀννόχλητον. σὲ δὲ,
 ἐπειδὴ καὶ τὸ ἐμὸν δεβίτωρα ἕως οὗ ἐξείς ἐκ τῆς ἐπόρωθῃς. καὶ
 κατ' ἐμὸν χωρῆσαι ἐκ τὸ μανδάλῳ δωῆσαι. καὶ πάλαι ἵνα κερτιμῶ
 ἕως οὗ, νῦν ἐξείς δύο. ἐκείνον μὴ ἐκ τῆς ἐπόρωθῃς, ἐμὲ δὲ ἐκ τὸ
 μανδάλῳ. ἐτόρον δὲ μόνου χρεῖν γίνεται τὸ μανδάλῳ, ἡνίκα ἐντεῖλωμαί
 σοι, ἵνα πῆς διοικήσης τὰ πᾶντα. ἢ ἵνα πῆς ἀγοράσης, ἢ ἐγγυῆ
 ση πῆς. ἐμὸν χρεῖν καὶ ἐτόρον γίνεται τὸ μανδάλῳ, ἵνα ἐντεῖλωμαί
 κοινὰ ἐμῶ καὶ πῆς διοικήσαι πᾶντα. ἢ ἵνα ἐμοὶ καὶ πῆς ἀγοράσης
 ἀγορῶν. ἢ ἵνα ἐμὲ καὶ πῆς ἐγγυῆ. σὲ δὲ καὶ ἐτόρον χρεῖν ἐντεῖλωμαί, ἵνα
 πῆς δεομῶν χρεῖν, ἐντεῖλωμαί σοι, ἵνα δανείσης αὐτῷ ὡς τῶν
 ἐν ταῦτα γὰρ καὶ σὺ δὲ αὐτὸς τόκους ὠφελήσῃ, καὶ κείνῳ τῆς οἰκείας ἐν τῶν
 γνήσεται χρείας. εἰ γὰρ ἵνα ἀτόκως δανείσης ἐντεῖλωμαί σοι, ἕως ἵνα
 σου, ἔ μὴ ἕως σου, οἷα μὴ δὲ ὠφελουμένη γίνεται τὸ μανδάλῳ. σου
 μόνου χρεῖν γίνεται τὸ μανδάλῳ, ἡνίκα ἐντεῖλωμαί σοι, ἵνα τὰ σὰ χρέι
 ματα μᾶλλον εἰς ἀγοράσῃ κτημάτων παροδοχῆς, ἢ ὑπὸ ἵνα δανείσης. ἢ
 ἐκ τὸ ἐναντίου, ἵνα μᾶλλον δανείσης, ἢ ὑπὸ ἀγοράσης κτήματα. τὸ δὲ τῶν
 τῶν μανδάλῳ, συμβουλή μᾶλλον ἔστι ὑπὸ μανδάλῳ. καὶ δὲ ἕως
 ἔδεμῶν τῆς ἐνόχλῳ. ἔδει γὰρ ἀπὸ συμβουλῆς ἐνέχεται τῆ μανδάλῳ,
 εἰ καὶ τὰ μάλιστα μὴ ὠφελήσῃ ὁ συμβουλεύσῃς. ὅπῃτε ἰλδουθῶν ἐν ἑαυτῶ
 σβδῆρ δὲ σῶν, ζητήσαι κατ' ἑαυτῶν, εἰ ἄρα τὸ ἐν συμβουλῆ αὐτῷ παραπ
 νῶν εἰρημῶν ἕως οὗ ἕως οὗ. διὸ εἰ ἄρα ἔχουσα χρέματα, προ
 τρέψω, ἵνα πῆς ἀγοράσης, ἢ ἵνα ταῦτα δανείσης, εἰ καὶ τὰ μάλιστα
 τὸ πᾶν ἐπὶ ὠφελῶν σοὶ ἔ γέγονεν, οἷον τὸ ἀγοράσαι, ἐπειδὴ τυχὸν οἰκί
 ται ἵσασιν καὶ ἐτελεύτησασιν, ἢ ἐφυγοῦν, ἢ ἐδαίεσας ἀπέρω, ἔ κατὰ χρεῖν
 σομαί σοι

Tua tantū

σωμαί σοι τῆ μανδάλπ. καὶ ὡδὶ ῥσούτρη ταῦτα ὄντως ἔχει, ὅπ γέγρονε ὡδὶ
 ρίς παλαίοις ἀμολβολία, εἰ ἀρὰ τῆ μανδάλπ ηγατέχμου ἔντειλάμλυθ
 σοι ἵνα πτώ ὡδὶ τόκω δανείσης χρήματα, πνώρ συμβουλῶν εἴθε λέγονι
 των, καὶ μὴ τίκτηιρ ἔνοχλῶ ηγατὰ τὰ εἰρημνῶα. ἐκράτησε δὲ μάλλον ἢ ται
 σαβίνου γνώμη λέγαστε, ἔνοχῆρ με γνέσται τῆ μανδάλπ. ἐπειδὴ γρῶ κῶρ
 ρη ἔποθέμω πρόσωπῶρ πῆς, εἴθε εἴθε καὶ ἔνιχμαι, τρέπῶρ πινά μιμδ
 μλυθ ἔγγητῶ. εἰ μὴ γρῶ εἴπω ἀπρσδωείσως δαίεισορ τὰ χρήματα,
 ἔνοχῶρ ἔκ ἔσιρ ὡς εἰρηται ῥ μανδάλρ. εἰ δὲ ἔνῆρ ἔποθῶμαι πρόσω
 πῶρ, ηγατὰ ῥ κρατήσαρ ἔθῶ ἔποθῶμαι ἔσομαι τῆ μανδάλπ. ὡσδ
 ῥ ἔν συμβουλῆ γνόμενῶρ μανδάλρ ἔ τίκτηι τῶ μανδάλπ, ὄντως ἔ δὲ ῥ
 contra bonos mores. οἶορ ἔντειλάμλυ σοι, ὡς τε κλίψαι τὰ τίπου πῆγμαι
 τα, ἢ ζημιῶσαι αὐῶρ, ἢ ὑβρίσαι. εἰ καὶ τὰ μάλισα γρῶ σὺ πειθεῖς ἔθ
 ἔμῶ μανδάλτῶ, τῶ ὡδὶ ἔθ ἀμαρτήματα ἔπίσης πινῶ, ὅμως ἔχ ἔξεις
 ηγατ' ἔμῶ τῶ μανδάλπ. ὁ ῥ μανδάλρ ἔποδέξωμλυθ, ἔκ ὀφείλει
 εἴθε ὀρσῶ ἔποθῶμῶ τῶ μανδάλτῶ. οἶορ ἔντειλάμλυ σοι, ὡς τε μέχει
 ἔηγῶρ νομομάτῆρ ἀγορᾶσαι μοι τὸρ δὲ ῥρ ἀγρῶρ, ἢ μέχει ἔηγῶρ νομομά
 τῆρ ἔγγησαοτα τίπου, ἔτε πλείονῶ πρόπητῶ ἀγορᾶσαι μοι τὸρ δὲ ῥρ
 ἀγρῶρ σε ἔδει, ἔ δὲ εἰς πλείορ ἔγγησαοτα. παραβᾶς γρῶ ῥ εἰρημνῶρ ἡμῶρ
 μέτρορ, ἔχ ἔξεις ηγατ' ἔμῶ τῶ μανδάλπ. ὡδὶ ῥσδῶρ ὅπ σαβῶθ καὶ ἔσσι
 σῶ φησίρ, εἰ καὶ μέχει ἔηγῶρ νομομάτῆρ βδλη κινῶσαι ηγατ' ἔμῶ τῶ
 μανδάλπ, τῶ τῆς μέχει ἔς ἔντειλάμλυ σοι πρόπητῶ, τῶ πλείονῶ ηγα
 ταφρονήσας, ἔκ ἔσαι χῆσῶρ ἀρτέλῶμα τῆ δίκη. οἰ δὲ πρσδλιανοί, ὀρθῶς
 σε λέγσαι μέχει τῶ ἔηγῶρ νομομάτῆρ κινῶρ. ἢ πρ γνώμη μάλλον εἴθε
 εἰλάγαθῶ. εἰ δὲ ἔλάτρηθ ἀγορᾶσης, οἶορ ὡ νομομάτῆρ, ἔξεις ηγατ' ἔ
 μῶ δηλαδὴ τῶ μανδάλπ. ὁ γρῶ ἔντεμῶμλυθ ἔηγῶρ νομομάτῆρ αὐ ἔθ
 ἀγρῶρ ἀγοραδῶσαι, πρδῆλως ἔντεμῶσαι δὸκῆι, ὡς τε καὶ ἔλάτρηθ εἰ
 δῶαῶρ ἀγοραδῶσαι. ρίς γρῶ πλείοσι τὰ ἔλάτρηα ποδέχεται. εἴθε
 λύεται τὸ μανδάλρ, καὶ ὀρθῶς πρβῶ, εἰ ἔ ἴντεγρα, τῶ τῆς μινόντῆρ τῶ
 πῆγμάτῆρ γῆντῆ τῶ τῶ ἀνάκλῆσις. οἶορ ἔντειλάμλυ σοι τῶ ἀγορᾶσαι μοι
 οἰκῆ τῶ, πείρ ἀρξῆ τῆς ἀγορασίας ἀνεηγαλεσάμλυ τὸ μανδάλρ. εἴθε εἴθε ἔ
 ἴντεγρα. ὁμοίως ἔ ἴντεγρα δάνατῶ συμβᾶς τῶ ἔντειλαμνῶ, ἢ ἔθ ἔνταλ
 βῆ πῆ λύει τὸ μανδάλρ. εἴθε δὲ τὸ φύσει δίκαιορ, ἢ ἔσθῆν ἰδῶ ὅτε δίδῶσαι τῶ
 μανδάλπ. τί γρῶ ὅπ μέλλοντί σοι ἐκδημῆρ ὡδὶ τῶ δὲ τῶ χῶραι, ἔντει
 λάμλυ σοι ἀγορᾶσαι ἴππῶρ. δεξάμλυθ τὸ μανδάλρ ἀπειδήμῶσας. πείρ
 ἀφῆ τῆς ἀγορασίας, σωῖβῆ με τελοῦτῆσαι. ἔποσῶτῶρ σὺ ἔπ με ποδέ
 ναι, καὶ τὸ μανδάλρ τὸ ἔηγῶρ πρῶρ, ἢ ἀγορασίας εἴθε ἴππῶρ. ἔποσῶτῶρ
 γνῶς με τελοῦτῆσαι, ἔ δῶσαι κινῶσαι τῶ μανδάλπ, ηγατὰ τῶ ἔμῶρ
 κληρονόμῶρ. ἐπειδὴ ἔ ἴντεγρα σωῖβῆ τὸρ ἔντειλάμλῶρ σοι ἔμῶ τελοῦ
 τῆσαι. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀρπῶρ εἴθε, ἀγνοήσαντα σε ζημιῶσαι, ἢ ἔσθῆ
 τὸ εἰλάγαθῶ, ἔχειρ σε ηγατὰ τῶ ἔμῶρ κληρονόμῶρ, τῶ μανδάλπ,
 ἵνα μῆ

Illud quoque

Is qui exequitur

Recte

ἵνα μὴ ἡ ἕνλογος ἀγνοία ζημίαι σοι προσφύγῃ. ἔπειτα δὲ προβαίνει κατὰ
 μίμησιν ἐκείνους τοῦ θέματος. δεσποσάτωρ δὲ τὸ οὐκ ἐκείνης, ὅς ἐῖωθον ἐκ δα
 νεῖζειν τὰ δόσπρτικὰ χρέματα. ἔπειτα δὲ δανείζωμ, ἔπειτα μὲν ἔκταται.
 πῶς γὰρ οὐκ ἐκείνης ὡρ; ἔπειτα οὐκ ἐκείνῳ δὲ δόσπρτη, τὴν ἀπὸ τοῦ δανείσματος προ
 ποιεῖ ἀγωγὴν. ὁ δὲ δανεισάμενος, εἴτε ἔπειτα δόσπρτη κατὰ βάλην ἰλοῦ
 θοῦται τοῦ χρέους. κατὰ βάλην γὰρ ἔπειτα τὴν ἀγωγὴν ἔχοντι κατ' αὐτὸ. εἴ
 τε ἔπειτα οὐκ ἐκείνη, καὶ οὕτως ἀπαμάλπεται τοῦ ἐκφείλειν. δίδωκε γὰρ ταῦτα
 γνώμη τοῦ δόσπρτος. ὁ γὰρ ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ δανείζειν, αὐτὸς δὲ
 καὶ παρ' ἑκείνου δίδοναι τῆς δανειζομένης, τοῦ ἐπ' αὐτὴν γὰρ δεσποσάτωρα
 κατὰ βάλην. ταῦτα δὲ, ἐφ' ὅσον τῆς αὐτῆς ἔχεται ὁ δόσπρτης πᾶσι γὰρ
 οὐκ ἐκείνῳ δεσποσάτωρ. εἴ γὰρ ἀρσὴ τῆς τριαύτης γνώμης, ἐκ ὁρθῶς οἱ δανειζο
 μένοι ἐπ' αὐτὴν κατὰ βάλην. τί δὲ οὐκ ἐπ' αὐτὴν δεσποσάτωρα ἡλυθῶσιν
 σφὶν ὁ δόσπρτης, εἴτε κατὰ βάλην ἐπ' αὐτὴν ὁ δανεισάμενος τὰ χρέματα.
 ἄρα ἡλυθῶσιν τὸ χρέος; κατὰ μὲν γὰρ ἀκρίβεις, ἐκ ὁφείλει ἡλυθῶσιν
 οὐδα. ἐπειδὴ ἐτόρῳ κατὰ βάλην, ἢ ὑπὲρ αὐτὸν ἐβλάσθη ὁ δόσπρτης τῆς χρεώ
 τωρ. ἡλυθῶσιν γὰρ αὐτὴν διήλθον ὅτι τῆς τριαύτης ἀπίσθη ἐπ' αὐτὸν δεσ
 ποσάτωρ. ἀλλ' ἐπειδὴ ἄρσθρ δὲ τὴν ἕνλογον ἀγνοίαν, φέρειν βλάβην ἔπειτα
 κατὰ βάλην, ἢ ὅπως ἀπαμάλπεται αὐτὴν, δεσποσάτωρ φύσει δίκαιον τῆς ἕνλογης.
 ὡσαύτως οὐκ ἔστι τὸ δεσποσάτωρ παρὰ τὴν ἀκρίβειαν ἡ ἕνλογος ἀ
 γνοία βοηθεῖται, οὕτως καὶ τὸ μανδύτωρ εἴ ἔστιν ἡλυθῶσιν τῆς
 λυθῶσιν τὸ ἐντελαμνῶν, κινήσεται ἡ μανδύτη, δεσποσάτωρ αὐτὴν λογισμῶν,
 τῶν ἐπ' αὐτὴν ἕνλογον ἀγνοίαν. τὸ γινόμενον εἰς ἐμὴ μανδύτην, δεσποσάτωρ
 προσέει μὴ ἔπωδ' ἐχέω. ἔπωδ' ἐχέω ἢ πληρῶν ὁφείλω, ἢ τάχιστα ἀπαγορεύ
 ειμ. ὡς τε γὰρ ἐντελαμνῶν μοι, ἢ δι' ἑαυτῆ, ἢ δι' ἐτόρῳ γὰρ αὐτὴν πρᾶγμα πλη
 ρῶσαι. εἴ γὰρ μὴ οὕτως ἀπαγορεύσω ὡς τε ἐν ἀκρίβειᾳ τὰ τοῦ πλάγματος
 ἔπειτα ἐντελαμνῶν φυλακτέον, καὶ δύνανται ἔπειτα ἢ τῆρ ἀζημίως αὐτὴν
 πληροῦν, κατὰ χρεῶν τῆ μανδύτη. τί γὰρ ἐμελλον ἀκρίβειᾳ ὡς τῶν
 τὴν χῶραν ἐβλάσθη δὲ τίπθ καὶ αὐτὸς φιλῶ σοι ὡρ ἀκρίβειᾳ. ἐντε
 λω μοι ὡς τε σοι ἀγορεύσαι, ἢ ἀκρίβειᾳ, ἢ καὶ ἐτόρῳ π. ἐὰν ἔπωδ' ἐξωμαι
 γὰρ μανδύτην, μίχρη τῶν ἀκρίβειως ἀπαγορεύω, ἀχρεῖς οὐκ ἐκ ἀπεδίμη
 σθον ὁ τίπθ, καὶ δυνάτην αὐτὸν ἐντελαμνῶν πᾶσι τῆς αὐτῆς ἀγορευσίας.
 εἴ δὲ συμβῆ αὐτὴν ἀκρίβειᾳ τῶν αὐτῶν ἀπαγορεύσας ἐγὼ, ἕνλογος
 ἔσομαι τῆ μανδύτη. οὐκ ἐπ' γὰρ πληροῦν δι' ἐτόρῳ δύνανται γὰρ μανδύ
 τῆρ ὁ ἐντελαμνῶν, ἀποδημήσαντ' τοῦ Τιτίου ἢ δὴ. εἴ μὲν γὰρ ἕνλογος
 αὐτῆς ὑπὲρ γίνηται, ἢ πῶς οὐ συνεχώρησε με ἀπαγορεύσαι ἢ βραδεί
 ως ἀπαγορεύσαι, συγγνώμης ἀξιωθήσομαι. τί γὰρ ὅτι δημοσία χρεῖα ἢ
 ἐτόρῳ τῆς ἀναγκαῖα πρόσφασις οὐ συνεχώρησε μοι τὸ μανδύτωρ ἀποι
 πληρῶσαι. τὸ μανδύτωρ καὶ ἰμ δέμ γίνεσθαι δύνανται. οἷον ἐν
 τέλλομαί σοι μετὰ δύο ἔτη τόδε πρᾶξαι. καὶ ἔπωδ' ἀκρίβειᾳ, οἷον ἐντέ
 λω μοι σοι σὶ νόβις δεσποσάτωρ βγῆσθαι, τόδε ποιῆσαι.

Mādatum

Mādatum & in diem

ὡς ἐντέ

ὡς ἔντελει δὲ ἰσὶον, ὅτι ἢ μανδάλῃ, ὁφείλει εἶν' γρατῆρρι. εἰ μὴ γὰρ In summa
 ριοῦρρι δῆρι, εἰς ἑτόρον μεταπίπτει σωμαλαγμα. μισοῦ γὰρ ὀριδῆν
 τῷ, ἀρχεται μισοῖσις εἶναι καὶ ἐκμισοῖσις. γρηκῶς γὰρ εἰδέναι σε χρεῖ,
 ἐφ' ὧν θεματων δίχα μισοῦ ἀναχομῆου σου τὶ πρῆσαι, ἢ μανδάλῃ, ἢ
 γοῦν ἢ δεπέσιπ σωίσαται ἀγωγῆ, ὡδὶ τῆτωρ τῆν θεματων, μισοῦ πα
 ρντεθῆντῷ μισοῖσις καὶ ἐκμισοῖσις σωμαλαπεται. διὸ εἰ κναφεί κνα
 φείαρ, ἢ λδουκαντέι λδουκαντέαρ, ἰδῆτα παραλαχῆς, ἢ ῥάωτη ῥάωτέαρ,
 ὀυδῆνῶς μισοῦ ὀριδῆντῷ, ὀυδὲ ἰπαγγελθῆντῷ, πρῶιγα τοῦ κναφείως,
 ἢ ῥάωτη ταῦτα ποιείρ ἰπαγγελλομῆου, ὡδὶ τῆ ρύτωρ ἀλαλήται ἢ μαν
 δάλῃ ἀρμῶσει ἀγωγῆ.

DE OBLIGATIONIBVS QVAE QVASI EX
 CONTRACTV NASCVNTVR Tit. XXVIII

Ἰπνυτῶ δὲ ὀυ ποδὶ τῆν ἔνοχῶρ, τῆν ἀπὸ κοντρακτῆρρι τῶν γῆρ
 σιρ ἰχουσῶν, εἰπωμῆν λοιπὸν ποδὶ τῆν ἔνοχῶρ, αἰ πινδῶ δὲ κν
 ρείως ἀπὸ τῆν σωμαλαγματῆν κταλῶνται, ἀλλ' ἰπειδὴ δὲ
 ἀμαρτηματῷ δὲ ἰχουσιρ ἰπῶσασιρ, ὡσανεὶ ἀπὸ σωμαλα
 γματῷ τῆν τετατα δοκοῦσιρ. ἰαὶ πρ ρίνω, ἀπνυτῷ μου τὰ ἐμὰ δὲ
 οἰκῆσι πρῶγματα, ἰκατῶρῶθρ μεταξὺ ἡμῶρ τῆν τετατα ἀγωγαί. καὶ ἐμοὶ
 μῆν τῶ δὲ δὲ πῆ τῆν πρῶγματος δίδῆται ἀγωγῆ ἢ δὲ ῥέκτα νεγοπόρουμ
 γεσόρουμ. τῶ δὲ διοικήσαντι, ἢ κοντραεία. ταῦτας δὲ δὲ ἰκν τῷ σωμα
 λαγματῷ κνείως τῆν τετατα φανῶρ δῆρι. τότε γὰρ τῆν τετατα, ἢ ἰκν
 δίχα μανδάλῃ τῆ τῆν ἀλλοτεῖωρ πρῶγματος διοικήσει ἰαυτῆρ πρῶσι
 γαγῆ. δὲ ἢς αἰτίας οἱ τῆν διοικηθῆντῆν πρῶγματος δὲ δὲ πῆ, καὶ ἀγνο
 οῦτῶ κτατέχονται. καὶ ρι ἀπὸ σωμαλαγματῶρ, δὲ δὲ ἀγνοῶρ κτατέχ
 νται. ἰκν δὲ ὡν κνῶνται δὲ ἰκν ἰχουσιρ τῆν ἀκρλιμπανομῆωρ. οἱ πινδῶ
 αἰφνιδία καὶ ἀπουδία κταταχθῆντῶ ἀκρλιμῆα, δὲ δὲ κνῶντῶ πνὶ τῆν
 οἰκῆωρ πρῶγματος τῆν τῶ διοίκησιρ ἔντελασται, ἀπειδήμῆσαρ. τῷ δὲ χρεῖ
 σιμορ δῆρι ἔν τῶρσι, δηλονότι ταῦς ἀγωγαῖς, τῆ τε δὲ ῥέκτα καὶ τῆ κν
 τραεία, ἰνα μὴ ἀπκνῶντα κταταλειφθῆ τὰ πρῶγματα. οἰκν ἀν γὰρ τῶ
 τούτωρ ἰφρόντισῆν, εἰ γε μὴ τινὰ εἶχῆν ἀγωγῆ, ἐφ' οἰς ἰδαπαλῆσε
 πδρὶ τῶ τῶρ ἀλλοτεῖωρ πρῶγματος διοίκησιρ. ὡσανεὶ δὲ ὁ χρεσίμω
 διοικήσας τὰ ἀλλοτεῖα πρῶγματα, ἔνοχον ἰχει τὸν τούτωρ δὲ δὲ πῶ
 τῶ ἐφ' οἰς ἰδαπαλῆσερ, ὄντω καὶ ἰκν τοῦ ἔναντίου, αὐτὸς ὁ διοικητῆς
 κτατέται, ὡς τε τῆς διοικήσεως λόγῶν ἰπῶσχεῖρ, ἀπαιτούμῆρ
 τῶ ἀκρβεσατῶ καὶ ἰπῶρβαλλουσαρ ὡν μῆλαιρ τοῖς πρῶγμασι
 παρασχέιρ. ὀυδὲ γὰρ δὲ κνῆ αὐτῶ πρὸς τὸ μὴ κταταχθῆναι τῆ νε
 γοτιόρουμ γεσόρουμ, τὸ τοιαῦτῶ ὡν μῆλαιρ ὡν δὲ ἰδαπαλῆσαι πδρὶ τῶ
 ἀλλοτεῖαρ ὀυσίαρ, ὀιαρ εἰῶθε ὡδὶ τοῖς οἰκῆοῖσι ποιείσται πρῶγμασι.
 μόνωρ

Igitur

ηταβαλόντι δίδοται τοῦ ξεπετιτιόειν ἀδεια. κηχρόνισαι γὰρ παρὰ
 τοῖς ἀρχαίοις, ἔξ ὧν αὐτιδὴν ἔξ ἀρνήσεως τὸ τῆ ἀληθείᾳ ἐποφειλόμηνον
 διπλασιάζεται, ἐκ τῶν αὐτῶν αὐτιδῶν, τὸ ἰνδεβίτως ηταβαλῆν, οὐκ
 ὑπὸδέχεται ξεπετιτιώνα. οἶον ὡς ὑπὸ τοῦ ἀκουσίλιου. ἐάν γὰρ τις ζη-
 μιώσῃ με, ἔχω ητατ' αὐτοῦ τὸν ἀκουσίλιον. εἰ δὲ ἀπαυρύμην ὁ βδοραπεῦ-
 σαί μοι τῷ ζημίῳ, ἀρνήσεται τὸ ἐποφείλειν, ἔτα ἐλεγχθῆ, διπλασι-
 ον ηταβαλῆ. εἰ μὲν τοι μὴ ζημιάσας, ἔσωπτόσας δὲ αὐτὸν ἐζη-
 μιωκῆσαι με, ἰνδεβίτως ηταβαλῆ, οὐ ξεπετιτιόει τὸ δοθῆν. τὸ αὐ-
 τὸ ἔφασκον οἱ παλαιοὶ, καὶ ὑπὸ τούτων τῶν ληγαῶτων χώραν ἔχειν,
 αἴτινα κέρτως ητατὰ δαμνατίωνα ητατελιμπανῆσιν οἶον δῆποτε προ-
 σῶπω. κέρτων δὲ ληγαῶτων ἔξιμ, ἐάν εἶπω ηταταδικάζω σε ὡ κληρο-
 νόμῳ δουῶσαι ἔξ δὲ ητατὸν νομίματα. εἰ γὰρ εἶπω ηταταδικάζω σε δου-
 ναι τὰ ἐν τῆ κιβωτῷ, ἐπειδὴ οὐκ ἔξιμ πρόδηλῳ ἢ ποσότῃς, ἰνδεβίτων
 τὸ ληγαῶτων. ὑπὸ τῶν κέρτων τοίνυν ητατὰ δαμνατίωνα ληγαῶτομέ-
 νων, ἀρνησάμην τὸ ἐποφειλόμηνον ὁ κληρονόμῳ ἔτα ἐλεγχθῆς, τὸ
 διπλασιον ητατ' ἐβαλῆν. εἰ δὲ καὶ μὴ ἐποφείλων σοι, ἴσως δὲ ὡς ἐποφεί-
 λων πλανηθεὶς δέδωκην, οὐκ ἠδύατο ξεπετιτιόειν. ἢ δὲ τοῦ ἡμετέ-
 ρου βασιλείως διωταξίς, ὅποτε μίαν φύσιν ὤρσε ληγαῶτοις τὲ καὶ φι-
 δευομμίωσις, τῷ ἔξ ἀρνήσεως διπλασίωνα οὐ μόνον ὑπὸ ληγαῶτων, ἀλλ'
 καὶ ὑπὸ φιδειομμίωσων ἐπεπτείνεσθαι βούλεται. ἀλλ' οὐκ ὑπὸ παν-
 τὸς ληγαῶτων, ἀλλ' ὑπὸ μόνων τῶν ληγαῶτων καὶ φιδειομμίωσων, αἴτι-
 να ταῖς ἰδρωτάταις ἐκκλησίαις, ἢ λοιποῖς σεωπῆς τόποις ηταταλιμ-
 πανετα, οὐς ἢ θεροκείας ἢ ἐνσεβείας σηῶπω τιμῶμην. εἰ δὲ μηδενὸς
 ηταταβληθῆντ' ἢ ληγαῶτων ἢ φιδειομμίωσων σεωπῶ τόπω, νομίζωμ ἐ-
 γὼ ηταταλελύθῃ ηταταβολῶ, ἀργῆ ἢ ξεπετιτιώμ, ἔξ τὸν ἐποφείλων,
 τα τὰ τοιαῦτα τὸν κληρονόμον, ἔτα ἀρνησάμηνον τῆ τοῦ διπλασίου
 ὁ ἔσωπώτεμ ηταταβολῆ.

PER QVAS PERSONAS NOBIS OBLIGATIO
ACQVIRITVR Titulus XXVIII

Ερήσασμην πῶν τῶν ἐνοχῶν, τῶν ἀπὸ κοντρακτῆρ, ἢ κρονάσι
 κοντρακτῆρ φνομῆν. καὶ ὁφείλομην εἰπεῖν, ὅτι πῶν αὐταὶ
 αἱ ἐνοχαὶ, προσγίνονται ἡμῖν, ὁ μόνον ἔξ ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλ'
 καὶ δι' ἐκείνων τῶν προσώπων, αἴτινα ἐν τῆ ἡμετέρῳ ἔξου-
 σία ἔξιμ. οἶον ἔξ τῶν ἡμετέρων δικετῶν, ἢ σοῦων, ἢ ἔσωπτόσίων. ἀλλὰ
 τὰ μὲν ἔξ τῶν ἡμετέρων δικετῶν ἡμῖν προσοειζόμενα, πάντα ἡμετέρῳ
 γίνονται. τὰ δὲ ἔξ τῶν δικετῶν παίδων ἔσωπτόσίων ἔξ τῆς ἐνοχῆς
 προσοειζόμενα, ταῦτα διαρεῖται, ητατὰ μίμησιν τῆς τῶν πραγμα-
 τῶν δισπρετίας τὲ καὶ χεῖσεως, καὶ διωταξίς τοῦ ἡμετέρου βασιλείως
 τ δίκων

δίκην. ἵνα ὅπου ἐκ τῆς ἀγωγῆς κέρδιον προσγίηται, τὸ τὸ ἢ μὲν χρεῖ-
 σις εἴη παρὰ τοῦ πατρὸς. ἢ δὲ δόσπρτεία φυλακῆται τοῦ παιδὸς. τὸ πα-
 τρὸς δηλαδὴ κινουῦν τὴν ἀγωγὴν, κατὰ τὴν τῆς νεαρᾶς αὐτοῦ καὶ
 βίαιας διαταξέως διαίρεσιν. καὶ ἐλευθέρια δὲ πρόσωπα, καὶ ἀλλοί-
 τμοι οἰκίται οὗς βοναφίδει νεμόμεθα προσωρίζουσιν ἡμῖν ἐνοχῶς. ἀλλ'
 ἐκ δύο μόνον αἰτιῶν. τουτέστι καὶ π' ἔχωσιν δὲ ὅπου σούσις, ἢ δὲ ἔξ ἑνό-
 σρα. ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνου τοῦ οἰκίτου, ἐφ' ᾧ οὐσούφρουκτον, ἢ οὐσον ἔχοι-
 μεν, ὁμοίως ἐκ δύο τῶν αὐτῶν αἰτιῶν γίνεται ἡμῖν προσωρισμὸς. ἀλλ'
 ἔξωθεν δεῖ σε εἰδέναι, ὅτι τὰ δὲ ὅπου τοῦ οἰκίτου, ἐφ' ᾧ τὸν οὐσον ἔχοι-
 μεν, οὐ προσωρίζεται μοι, εἰ μὴ ἄρα αὐτὸς ὁ οἰκίτης ἐτυχῆν ἑαυτὸν με-
 τώσας. ὁ ἐπίκουρος οἰκίτης, pro dominica parte, τῶν τεσι καὶ ὅσον
 κέρδιον ἕως ἐξῆς τῶν δόσπρτων δόσπρτεται, προσωρίζει τις δε-
 σπότης. ἐκείνου δὴλου ὄντος, ὡς εἰ ἐν τῶν δόσπρτων ὀνομασί μόνω ἐπι-
 ρωτήσῃ, οἷον δώσας πῶν τοῦ δόσπρτη, αὐτὸ μόνω προσωρίζει.
 ὡσπρ εἰ καὶ ἐπ' ὀνομασί αὐτοῦ μόνου πῶν ἔλαβῃ π, κατὰ τρεσπίονα.
 εἰ δὲ καὶ κελύσει ἕως τῶν δόσπρτων ἐπρωτήσῃ ὁ οἰκίτης, ὀνομασί
 μὴ μνησείσῃ τῆ ἐπρωτήσῃ, πολλὴ μὲν ἐκινεῖτ' παρὰ τις παλαιὸς ἀμι-
 οβολία ποδὶ τῶν. ὅμως δὲ δεκδσίωρ γέγονε τὸ θεοτατῶ ἡμῶν βασι-
 λείως, ἢ λέγσασα, ἐκείνω μόνω προσωρίζεται τοῦ κελύσαντι. ὡσπρ καὶ
 αὐτὸ εἶρηται. δεῖ ἢ ἰσοδωαμείν τῆ μνήμη τὸ ὀνοματῶ τὴν κελύσαι.

Item per liberos

Comunē

QVIBVS MODIS OBLIGATIO TOL-
 LITVR Titulus XXIX

Ἐπὶ τούτοις πᾶσι συστάσει τῶν ἐνοχῶν, εἰπωμὲν αὐτῶν καὶ πᾶσι λύ-
 σεσι. ἢ γὰρ τρώω πνὶ σωισάμην, ἢ δὲ καὶ τρώω πνὶ ἀελεύ-
 ται. ἀναίρεται καὶ πρῶτω τῶν πᾶσα ἐνοχὴ τῆ σολουτίου,
 τῶν τεσι τῆ καταβολῆ. ἢ νῆσ αὐτὸ ἢ ἐπφειλόμην καταβληθῆ-
 οἷον νομοματων ἐπφειλομένων, εἰ νομίσματα καταβληθῆ. εἰ δὲ ἀντι νο-
 μοματων σίτῃ, ἢ καὶ ἐτόρον π, ἢ καὶ ἢ ἐναντίον κατεβλήθη, σωαινε-
 σει δὲ τὸ κρεδίτωρ τοῦτο γέγονε, καὶ οὕτως ἀπαλλοτῆται τὸ χεῖσ-
 ὁ δεβίτωρ. ὃν ἀφροδόμεθα δὲ πῶς δὲ ἢ ὁ καταβαλῶν, ἢ τῶν αὐτῶν ὁ ἐπ-
 φείλων, ἢ ἐτόρῃ ἕωρ αὐτῶ. ἐλευθέρουται γὰρ ὁ δεβίτωρ, καὶ ἐτόρῃ κα-
 ταβαλλοντῃ, εἴτε εἰδότη, εἴτε ἀγνοουῦντῃ, ἢ καὶ ἀκοντῃ γέγονεν
 ἢ καταβολῆ. τὸ δὲ ἔξου καταβαλόντῃ, καὶ οἱ γέγονε τῶ ἕωρ αὐτῶ ἐνο-
 χι ἐλευθέρουται. τουτέστι ἐγγυηταί, καὶ μανδρατωρῶ. εἰ δὲ ἐγγυητῆς
 καταβαλῆ, ἐλευθέρου ἢ πρῶτον πρῶν, ἀπαλλοτῆ δὲ καὶ ἑαυτὸν τῆς ἐνο-
 χῆς. καὶ ἀκκεωπλατῶν δὲ ἀελεύει τὴν ἐνοχίαν. ἀκκεωτιλατῶν δὲ
 ὅστις ὡς ἐν ὄρω, εἰ ἡονικὴ καταβολῆ, ἔξῆμασι τῶ πνικῶν γνομῆν. τὸ γὰρ ἐκ
 τῆς βόρβις ἐνοχῆς ἐπφειλόμην μοι, τοῦτο εἰ βουληθῶ σοι συγχωρῆσαι,
 δῶατῶ

Item per acceptilationem

δύνάται οὕτως γίνεσθαι συγχώρησις, ἐὰν ἀναλόχωμαι τοῦ σοῦ δεβίτω
 ρθῶ πάντα λέγοντῶ τὰ ῥήματα, Quod ego tibi promisi, habes ne acceptum?
 καὶ γὰρ δὲ ἀρκεινομαι, habeo. τῶ τῆσι ὅπῳ ἐγὼ σοι ὁμολόγησα ἔχεις
 ληφθῆναι; καὶ ἀρκεινεται ὁ κρεδίτωρ, ἔχω. ἀλλὰ καὶ ἐλλυισί δύνάται γί
 νεσθαι ἀκνεωπλατίων. μόνον εἰ οὕτως γίνεται ὡσπῶρ εἴωθε γίνεσθαι καὶ
 ῥωμαίσι. ἔχεις λαβὼν δυνάματα τόσα; ἔχω λαβὼν. ἢ δὲ ἀκνεωπλατίων
 καθὰ εἴρηται, μόνον δὲ λυεῖ τῶν βόρβις ἐνοχλῶ. οὐ μὲν τὰς λοιπὰς. οἶον
 τῶν ῥῆ, ἢ λίπῶρις, ἢ κροσίσο. ἀκρόλουθον γὰρ ἐνομιᾶθη εἶναι, τῶν ῥήμασι
 σωισαμνῶν ἐνοχλῶ, ἐτόρῳις δύνάσθαι ῥήμασι συνηαταλύεσθαι. εἰ δὲ
 ἐτόρῳθῶν ὅστι μοι τις ἐνοχῶ, οἶον ἀπὸ τῆς ῥῆ, λίπῶρις, ἢ κροσίσο, ἢ ἀπὸ
 τῆς negotiorum gestorum, ἢ ex testamento, βουληθῶ δέ σοι τοῦτο συγχω
 ρῆσαι τὸ χεῖρ, δύνάμαί σε ἐπόρωτῶν οὕτως. ὁμολογῆις δίδόναι μοι
 ὅπῳ ἐποφείλεις ἐκ τῆς δὲ τῆς ἀγωγῆς. καὶ σοῦ εἰπόντῶ ὁμολογῶ, ἢ μὲν
 πρῶτόρα ἀνήρηται ἀγωγή. τίκεται δὲ ἢ βόρβις, καὶ λοιπὸν συσώσης
 τῆς βόρβις, ἀκρολύθως ἢ ἀκνεωπλατίων ἐπαύεται. καὶ ἐν ἐκείνῳ μνῆ
 ὅστι δὲ ἀφορὰ σολυτίοντῶ, καὶ ἀκνεωπλατίοντῶ. ὅπῳ ἢ μὲν σολυτίων, πᾶ
 σαρ δὲ λυεῖ ἐνοχλῶ. ἢ δὲ ἀκνεωπλατίων τῶν βόρβις. ἐν ἐκείνῳ δὲ ὅστι
 ἐν αὐτοῖς κρονωία, ὅπῳ ὡσπῶρ μὲρτῶ χεῖρ συνηαταβληθῆναι, ἐν μὲρ δὲ λ
 λυεῖ τῶν ἀγωγῶν, οὕτω καὶ εἰς μὲρτῶ δύνάται γίνεσθαι ἢ ἀκνεωπλα
 τίων. ἐπειδὴ δὲ εἴρηκαμν τὸν ἐτόρῳθῶν ἐποφείλουτα, ἐπόρωτηθῆναι,
 καὶ γνόμενον ἐνοχον τῆ βόρβις, δύνάσθαι τὸτε δὲ τῆς ἀκνεωπλατίον
 τῶ ἐλδουθροῦσθαι ἀναγκάσιον εἰπεῖν πῶρ τῆς ἀκνεωπλατίοντῶ, καὶ τῆς
 ἀκροίλιανῆς ἐπόρωτῆσεως. ἢ τις ἐπόρωτῆσις πλῆον πᾶσαρ ἐνοχλῶ, εἰς
 ἑαυτῶν δύνάται κραταγεῖν, καὶ δὲ τῆς ἀκνεωπλατίοντῶ ἀναρῆιρ. ἢ
 γὰρ ἀκροίλιανῆ ἐπόρωτῆσις, πᾶσαρ ἐνοβωτόσσην ἐνοχλῶ. ἔπῳ δὲ γαλλ
 λου ἀκροίλιου τοῦ νομικῶ, οὕτω σύγκειται. εἰπὶ μοι δὲ ὅιας δὴπρτε αἰ
 πᾶς δουῶαι, ἢ τί πρῆσαι σε χεῖρ, ἢ ἐχελῶ, ἢ πύρωσ, ἢ ἰρ δῆιμ. καὶ ὡρ
 πρᾶγματῶν χεῖρ ἐμοι κατὰ σοῦ ἀγωγή ἢ ἰρ ῥῆμ, ἢ πόρσοναλία ὅστιμ,
 ἢ ἑσαι. καὶ ὅπῳ αὐ σοῦ ἐμὸν ἔχεις ἢ κρατῆις, ἢ νέμν. ἀφορὰ γὰρ τοῦ
 κρατῆιρ, καὶ τοῦ νέμνσθαι αὐτῆ. ὅπῳ κρατῆιρ ὅστι φυσικῶς κρατῆιρ, νέ
 μνσθαι δὲ τὸ ψυχῆ δὲ πρῶροντῶ κρατῆιρ. ἢ ἐνεμῆθῆς, ἢ δόλον ἐποίν
 σασ ὅπως μὴ νεμῆθῆς. τυχὸν γὰρ κληρονομίαν εἰσελθοῦσαρ εἰς ἐμῆ, ἔπῳ
 τῶ ἑαυτοῦ ἐποίσῳ κρατοχλῶ. ἔτα τινὰ τῶν πρᾶγματῶν ἐνεμῆθῆς.
 κρατασχεθῆσθαι γὰρ, καὶ ἑφ ὅις κατὰ δόλον οὐκ ἐνεμῆθῆς. ὅσομ αὐ ὅστι ἐρ
 ἑασον τούτων τῶν πρᾶγματῶν, τῶσᾶντα χεῖματα δῶσαιμ. ἐπόρω
 τῆσε μὲν αὐτῶ ἀγῆιτῶ. ὁμολόγησε δὲ νομῆιτῶ νεγίδιτῶ. ἔτα με
 τὰ τὸ γνῆσθαι τῶν τοιαύτων ἐπόρωτῆσιρ, καὶ πάντα ἐνεμῆθῆσαι εἰς
 τῶν βόρβις, τότε ὁ νομῶριτῶ νεγίδιτῶ, δὲ τῆς ἀκροίλιανῆς ἐκ τοῦ ἐναν
 τίου ἐπόρωτῆσε αὐλον ἀγῶριον. ὅτι εἰπ σοι κατὰ τῶν σῆμῶρον ἐμῶραν,
 ἐγὼ ὁ νομῶριτῶ νεγίδιτῶ, διὰ τῆς ἀκροίλιανῆς ἐπόρωτῆσεως ὁμολό

γνωστα, ἔσται ὅλον ἔχεις λαβῶν. ἀκρύνεται αὐλῶ ἀγρῶ, ἔχω λαβῶν, ἢ
 καὶ ληφθῆν ἀπνευγκάμνω. καὶ ἰδὸν δὲ μὲν τῶν πρώτων ἡμεῶν, σωίση
 ἢ βόρβις, ἢ δὲ τῆς ἀκουιλιανῆς, πᾶσαν αἰτίαν προσαφῆχουσα ἔνοβω/
 τούσων. δὲ δὲ τῶν δουτόρων ἔτεχθη ἀκκεωπλατίων, τῶν ἀκουιλιανῶν
 ἐπιδρώτησιρ δὲ λύουσα. αὐτὴ τῶν δὲ δὲ, ἢ παρὰ τῶν πλήθει λεγομένη
 Praterca ἀκουιλιανὴ διαλυσις. καὶ νοβαπίων εἰώθων ἀναρῆν τὰς ἀγωγὰς.
 εἰάν γὰρ ἢ παρὰ σὸν ἐποφειλόμην, ἐπιδρώτησω ἐγὼ τίπορ, παρῆν τεθνή/
 τῶ καινοῦ προσώπου, καινὴ τίκεται ἔνοχη, καὶ ἀναρῆται ἢ προτόρα,
 εἰς τῶν δουτόρων μετατεθεῖσα. καὶ αὐτὴ τῶν ταῦτα οὕτως ἔχει, ὅπ ἐ
 καὶ συμβῆ τῶν ἐπιδρώτησιρ ἄχρησον εἶναι, ἀναρῆται μὲν ἢ προτόρα. ἢ δὲ
 δουτόρα ἔσθῃ βωορ ἔπριε κατὰ τὴν νόμον τὴν ἐπιδρωτηθέντα. οἷον ἔχρησ/
 σει μοι τίπορ, ἐπιδρώτησα πῶπιλλον σίνε τῶν τοῖς ἀκρύνεται. ἐν τῶ
 τῶ θέματ ἀπῆλυται μοι τὴν χεῖρ. καὶ γὰρ ὁ τίπορ ἔσθῃ νοβαπίων ἔ/
 λυθῆνται. καὶ ὁ πῶπιλλον ἔ γίνεται μοι ἔνοχη, οἷα δὲ ἔσθῃ ἔπριε
 ἐπιδρωτηθείς. ἐκ ἔπ ἔσθῃ, εἰάν οἰκίτω τις ἐπιδρωτησιρ ἢ ἐτόρου
 χεῖρ. καὶ γὰρ τῶν ταῦτα ἢ προτόρα ἔνοχη μῆναι ἀσάλυτῶ αὐτὴ χη/
 ματῶ, ὡσπερ μῆναι μετὰ ταῦτα γνομένης ἐπιδρωτήσεως. καὶ μῆ
 πῆ λέγω, ὅπ οἰκίτης φυσικῶς ἐπιδρωτηθείς, ἔνοχη γίνεται. ἀμίλει, καὶ
 οἰ δὲ θνήτῶ ἔσθῃ αὐτὸ ἔγνηται, καὶ φύσει καὶ νόμῳ ἔνιχουται. ἢ δὲ φυσικῶ
 ἔνοχη νοβαπίονα πῶπιρ δύνεται. ἀλλὰ δὲ πῶς ἔσθῃ λέγει, ὅπ πῶπι νο/
 βαπίονα, ἔ μόνον τὴν τίκεται φυσικῶν ἔνοχῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἔσθῃ ἐπιδρω/
 τῶν. ἀπῶσῶπῶ δὲ παρὰ τῶν νόμοις ὁ δουλῶ. καὶ ταῦτα μὲν ἔσθῃ εἰς
 ἐτόρον πῶσῶπῶ πῶπιρ μετὰ τῶν νοβαπίονα, τῶν ταῦτα ἔσθῃ πῶπιρ πῶ/
 χρωσῶπῶ μοι, ἔσθῃ σῶπιρ δὲ ἔσθῃ αὐτὸ ἐπιδρωτῶν. εἰ δὲ ἔσθῃ
 τῶ ἐπιδρωτῶν μοι ἐπιδρωτήσω, ζητουμένῃ εἰ γίνεται νοβαπίων. καὶ ἔσθῃ
 πῶσῶ ἔσθῃ τελειότορον, εἰ μὲν ἔνοχη ἔσθῃ εἰς μοι, ἀπῶ τῶν ἔσθῃ, ἢ λίτι/
 τόρις, ἢ κῶσῶ, ἢ ἀπῶ τῶν ἀγωγῶν, τῶν ἀπῶ κῶσῶ κῶσῶ ἀναφου/
 μῶν, ἀμῶχῶς ἐγίνῃ νοβαπίων. εἰ δὲ πάλαι ἔνοχη ἔσθῃ τῶ βόρβις, ἔ/
 νῶν ἐπιδρωτῶ, τότε γίνεται νοβαπίων, ἔσθῃ τῶ καινότορον παρὰ τῶν πῶ/
 τόραν ἐπιδρωτήσιρ ἐμφορέται τῶ δουτόρα ἐπιδρωτήσιρ. τῶ γὰρ ἔσθῃ
 σῶ, ἢ ἔσθῃ, ἢ ἔγνητης πῶσῶται, ἢ ἔσθῃ, ἢ καὶ πῶσῶ πῶσῶ/
 ται. εἰ γὰρ ἔσθῃ, ἐπειδὴ ἢ προτόρα ἐπιδρωτήσιρ ἔσθῃ νομῶματα, ἢ
 δὲ δουτόρα πῶπῃ, ἔ γίνεται νοβαπίων. ἐπειδὴ τῶ δὲ ἔσθῃ, τῶ πῶπῃ
 χεῖται. καὶ ἔσθῃ ἔχει καινότορον ἢ δουτόρα. τὴν δὲ εἰρημῶν πῶπῃ τῶ
 δῆνης τῶ ἀρίσεως, ὅπ πῶπι νοβαπίονα, οὕτω χη νοεῖρ. ὡς τε τότε γίνεσθαι
 νοβαπίονα, ἐν ἔσθῃ ἔσθῃ ἢ ἀρίσεως. εἰ γὰρ ἔσθῃ, μῆναι ἢ προτόρα ἔνοχη. ἀπῶ/
 τῶ γὰρ ἔσθῃ λέγει τῶ ἔσθῃ ἔνοχῶν, λέγω δὲ τῶ πῶπῃ, ἔσθῃ τῶ
 σαθρῶς ἀναρῆσθαι. σαθρῶν δὲ ἔσθῃ τῶ ἀρίσεως, ἔσθῃ τῶ ἀρίσε/
 ως ἔσθῃται. ἀλλῶ ἔσθῃ παρὰ τῶ παλαιῶν ὡμολόγητ, τότε γίνεσθαι νοβα/
 πίονα, ἔσθῃ πῶπῃ, τῶν ταῦτα ἀναρῆσθαι τῶ χη, εἰς τῶν δουτόραν
 παρῶ

παρεγγίνοντο ἐπὶ τῶν πωμάτων ἡ ἀμφοβολία, ἥ τε νοβάνδι ἀνίμο, ἡ δὲ
 ταύτῃ ὁρῶσι οἱ σωμαλατρυτοὶ, καὶ τινὲς τε προλήψεις ἔδοσαν ἕως
 ἔδοσαν ἕν τῶν εἰσῆγοντο ἕως θίμασι. ἡ δὲ ἕως πᾶσαν ἀμφοβολίαν ἀναί-
 ρῶσα γέγονε διατάξεις τῶν ἡμετέρων βασιλείων, ἡ τις φανερῶς ὤρισε, τότε μό-
 νον γίνεσθαι νοβαπίονα, ἡνίκα ἕως αὐτῶν μὲν τῶν σωμαλαπόντων σωμαφω-
 νήθη, ὅτι ἕως νοβαπίονα τῆς προτόρας ἕως ἡδὲ τῶν παρεῖσα ἤλθοι ἐπι-
 ρώτησι. τὰτα δὲ μὴ γνομίνα, καὶ ἡ προτόρα μὲν ἕως ἡδὲ ἡ ἀρχήματῶν,
 καὶ ἡ δὲ προτόρα προσίθεται, καὶ ὁ ἕως λοιπὸν ἕως ἡδὲ ἡ ἀρχήματῶν
 ἕως μοι, καὶ δὲ δῶρισαι τῆ αὐτῆ θείᾳ ἡδὲ ἡ ἀρχήματῶν. ταῦτα δὲ ἕως τελειότη-
 ρον τῶν εἰρημῶν ἀναγνοῦντα διατάξιμα μαθεῖν. πρὸς τῶν εἰρημῶν
 νοις, τὰ ἀπὸ τῆς κοινότητος ἐγειρόμενα σωμαλαγματοῦ, τῆ ἕως ἡδὲ ἡ ἀρχήματῶν
 βλάσει. εἰ γὰρ ἐγὼ πρὸς τῶν διελίχθην πρὸς ἡδὲ ἡ ἀρχήματῶν, ὡς
 τε αὐτῶν ἀφορᾶσαι παρ' ἡμῶν τῶν ἀρχῶν ἡδὲ ἡ ἀρχήματῶν. εἴτα re non/
 dum sequuta, τὰτα μὲν πρὸς ἡδὲ ἡ ἀρχήματῶν, καὶ τὰ βληθέντων, μὲν τε τῶν ἀρχῶν
 διττόθεντων, ἀρῆσι μὲν τῶν δύο μέρων ὡς τε ἀναχωρήσαι ἀπὸ τῆς ἀφο-
 ρασίας καὶ τῆς ἀρχήματῶν, ἀμοιβαδὸν ἐλυθούμαι. ὡς μὲν τε ἡ ἀρχήματῶν
 τῶν ἕως βγῶν κατὰ τῶν ἀφορᾶσαι, μὲν τε ἡ ἀφορᾶσαι τῶν ἕως ἡμῶν ἕως
 ἡδὲ τῶν ἀρχῶν. ἡ δὲ ἕως ἡδὲ ἡ ἀρχήματῶν, re nondum sequuta, τὰτα μὲν
 πρὸς ἡδὲ ἡ ἀρχήματῶν μὴ πληρωθέντων ἕως ἀναχωρήσαι. ἡ αὐτῶν
 φανῶν, καὶ ἡδὲ τῆς ἀρχῆματῶν, καὶ πάντων τῶν
 σωμαλαγματοῦ ἡ τῶν ἀρχῶν
 τῶν κοινότητος ἕως ἡδὲ
 ἀναγεται.

Hoc am-
plius

Τῶν τρίτης ἡδὲ ἡ ἀρχήματῶν
τέλῶν

INSTITUTIONVM

LIBER QVARTVS

DE OBLIGATIONIBVS QVAE EX DELICTO
NASCVNTVR Titulus I

Ν ΤΩ ΠΡΟΛΑΒΟΝΤΙ βιβλίου διδύμω
βορμυ ποδι τῶν ἑνοχῶν τε καὶ ἀγωγῶν, αἱ πινδ
ἀπὸ κούτραις τικρῆται. ἀκρολυθὸν δὲ τῆν εἰπέιν
καὶ ποδι τῶν ἀπὸ ἀμαρτήματῶν ἐγειρομένων ἑνο
χῶν. καὶ γὰρ ἀρχιμνοι τοῖ ποδι ἑνοχῶν λόγῳ, εἰ
ρηιγμῶν ἢ ἀπὸ σωμαλαγματῶν, ἢ ἀπὸ ἀμαρτη
ματῶν ταύτας ἐγείρεσθαι. ἀλλ' αἱ μὲν ἀπὸ κούτρά
κτις φυόμεναι ἑνοχῶν, εἰς τίσασασι διήρωτα γὰρ

νη. ἔι, βόρβις, λίπιδις, κούσις. αὐταὶ δὲ εἰς ἑμ πόρισαντῆ γῆ. ὡσπερ γὰρ
ἐκεί, ἀρχεῖ μὲν τὸ κούτράκτις, τικτῆ δὲ τίσασασι ἑνοχῶν, οὐτω καὶ ταύτα,
ἀρχεῖ μὲν τὸ διέλικτις, ἢ δὲ ἔι δι' αὐτὸ φύεται ἑνοχῶν. τίσασασι δὲ ἑντεῦθεν
Furtum κτατάγεται ἀμαρτήματα, οἷον κλοπῆ, ἀρπαγῆ, ζημίαι, ὕβρις. κλοπῆ
δι' ἑστῆν ἀλλοτρίῳ πρᾶγματῶν κακίση φηλαφθοις, ἀδικουσα γὰρ τῶν κλο
πῶν ἑποσάντα, ἢ ποδι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἢ ποδι τῶν χεῖσι αὐτὸ, ἢ ποδι νο
μῶν. ποδι αὐτὸ μὲν τὸ πρᾶγμα, οἷον ἰαὶ ὑφίλωμαι γὰρ σὸν οὐκίτω. ποδι χεῖ
σι, οἷον ἰαὶ τὸ δούθῆν μοι αὐτὸ τῶν χεῖσι αὐτῶν πρὸς μίαν ἡμόραν, πρᾶσι τῶν
κτατῶν. ποδι νομῶν δὲ ὅτε τὸ δούθῆν μοι αὐτὸ τῶν χεῖσι αὐτῶν πρὸς μίαν ἡμόραν, πρᾶσι τῶν
πρᾶσι, νέμομαι ὡς δούθῆν. ἑστῆ δὲ τὸ τῆς κλοπῆς ἀμαρτήμα, ἢ μόνον
ὁ πολιτικός, ἀλλ' ἢ δὲ ὁ φυσικός προσίεται λόγῳ. λέγεται δὲ αὐτὴ ἢ κλο
πῆ furtum, a furto, id est nigro. τῶν τῆσι ἀπὸ τοῦ μίλαντῶ. ἰπειδὴ λαβρα
καὶ ἀμαυρῶς, καὶ ὡς αὐτὸ τὸ πλῆσιον ἢ νυκτὶ γίνετα. ἢ a fraude, ἐκ τῆς
ἀπάτης. πᾶς γὰρ κλέπτῆς, καὶ ἀπατῆρ. uel a ferendo, id est auferendo. τῶν
τῆσι ἀπὸ τοῦ ἀφαιρῆν, ἢ γοῦ τοῦ σφετερίζεσθαι, καὶ ἀρσούειν. ἢ ἀπὸ ἰλι
λιωικῆς φωνῆς, ἐκ τοῦ φῶρ. φῶρας γὰρ οἱ ἰλλῶνδς αὐτὸ κλέπτῆς ὀνομαζοῦ
σι, ἀπὸ τοῦ φῶρ. φῶρ δὲ λέγομεν τὸ λαμβάνειν τὰ ἀλλότρια.

Furtorum δύο δὲ τῶν κλωπῶν εἶναι γῆν πρόδιηλὸν δὲ τῆν. ἢ γὰρ κλοπῆ ἢ φανδρά
δὲ τῆν, ἢ ἢ φανδρά. τὸ γὰρ conceptum, καὶ τὸ oblatum, εἶδῆ μᾶλλον εἶσι
ἀγωγῶν ἀπὸ κλοπῆς ἐγειρομένων, ἢ τῆ κλοπῆ σωλυωμένων, ἢ πᾶς γῆν
κλοπῆς, ὡς προῖόντῶν μαθησόμεθα. φανδρὸς κλέπτῆς δὲ τῆν, ὅν ἰπαντῶ φῶρ
λαμβάνεσθαι λέγουσιν οἱ ἰλλῶνδς. ἢ μόνον δὲ τῶν, ὅς ἢ αὐτῶν τῶν πᾶ
γματῶν

γματι καταλαμβάνεται, ἀλλ' ἐπιμύη καὶ ἔτι ὅς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ
 σιμώχεται, ἐν ᾧ γίνεται ἡ κλοπή. οἷον ἐν οἴκῳ τις κλοπῶν ἐργασάτω, μή
 πω δὲ τοῦ πυλῶνος ἐκβάς κατασχέθῃ. εἰ δὲ καὶ ἐν ἔλαιῳ τις ἔλαιον ἢ ἀμι
 πελῶνι σαφυλῶν κλοπῶν ποιήσει, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ ἔλαιῳ ἢ ἐν τῷ ἀμιπελῶνι
 κατασχέται, φανερὸς κλέπτῃς ὄσιν. ἑτόροι δὲ πόραι τῶν τῶν φανερῶν ἐκ
 τεύχεσι κλοπῶν, λίσσονται μέχρι τῶν φανερῶν πῦρα κλέπτῳ νομίζε
 σθαι, ἰσοτότε ἢ κλαπῆν πρᾶγμα κατασχῶν ἢ ὀραθῆν, ἢ συχεθῆν, ἐν δημοσίῳ
 ἢ ἰδιωτικῷ τόπῳ, εἴτε ἑαυτοῦ τοῦ δόσῃ, εἴτε ἑαυτοῦ ἄλλου πύος, μέχρις οὗ
 ἐκείσε παραγῆνται ἢ ἄρα ἐνεγκῆν καὶ ἀρθῆσθαι ὡς εἰς τὸ πρᾶγμα.
 ἑαυτοῦ γὰρ ἵνα ἐναπόδεικται ἑαυτοῦ γῆναι σι, ὅτι πῦρ κλέπτῃ τις ποί
 τῆν οἰκίῳν ἐδάξῃσθαι ὄλων, ὅτι κλέπτῃς τὸ δὲ πρᾶγμα, βέλομαι ἀρθῆ
 σθαι ἐν τῷ οἴκῳ λόγῳ χέρι πρῆμ. καὶ μετὰ τὸ ὑφελῆσθαι ἐνεθῆ ἑαυ
 τῶν, ἢ ὀφθῆ ἐν οἴκῳ ἤντε τόπῳ πῦρ ἀπαγαγῆν εἰς τὸν οἶκον πρῆμ,
 καὶ ἀρθῆσθαι, φανερὸς κλέπτῃς ὄσιν. εἰ δὲ μετὰ τὸ ἀπαγαγῆν καὶ ἀρθῆ
 σθαι εἰς τὸν οἶκον πρῆμ, συλληθῆν ἑαυτοῦ μὴ κατασχῶν, ἐν αὐτῷ κειθῆν φαι
 νορὸς κλέπτῃς. ὄσιν ἐν τῷ εἰρημῶν ἐνεθῆ πῦρ ὁ μὴ φανερὸς κλέπτῃς
 ὄσιν. νοεῖν γὰρ ἑξῆσθαι ὡς ὅπου ἐν ἐσι manifestum, ἀμαχῶς ἑαυτοῦ nec ma
 nifestum ὄσιν. Conceptum furtum λέγεται ἡνίκα παρὰ πῦρ μαρτύρων
 παρόντων τὸ κλαπῆν μου πρᾶγμα ζητηθῆν ἐνεθῆ. κατὰ τούτῳ γὰρ παρὰ ὅ
 ἐνεθῆ, ἰδιωτῶσα ἀγωγὴ ὡς εἰς ἡ concepti. ὁ ἀρεθρομῶν ἡμῶν εἴτε
 κλέπτῃς ὄσιν ἔτι παρὰ ὅ ἐνεθῆ, εἴτε ἐν ὄσιν κλέπτῃς, ἔλαβε δὲ παρὰ
 ἐμοῦ. Oblatum furtum λέγεται, ὅποτε κλοπιμαῖον πρᾶγμα, ἑαυτοῦ πῦρ
 προσνεχθῆν, ἢ ἑρὶ δόθῃ, καὶ τούτῳ παρὰ ἐμοῦ ζητηθῆν μαρτύρων παρόντων
 ἐνεθῆ. ἀλλὰ τότε ἡνίκα τριαῦτα δεικνῆ πῦρ ἐμοῦ ἑαυτοῦ τὸ κλοπι
 μαῖον πρᾶγμα, ὡς τε παρὰ ἐμοῦ μάλλον, ἢ παρὰ ἐκείνῳ τῷ δόντι ἐνε
 θῆσθαι τούτῳ, καὶ τῷ ἐντεθῆν καταγνωσῆν ἢ ἑρὶ ἀσχημοσύνῳ ἐμοῦ μάλ
 λον ποδῆσθαι, ἢ ὅπου ἐκείνῳ. ἐνταῦθα γὰρ ἐγὼ μὴ κατασχῶμαι τῆ con
 cepti. κατὰ δὲ τοῦ δόντος ἔχω τῷ oblati, εἰ καὶ τὰ μάλιστα κλέπτῃς
 οὐκ ὄσιν ὁ τούτῳ ποιήσας. οὐκ οὐκ εἰ μὴ ὡς τοιούτῳ σῶσθαι δεικνῆ μοι
 τὸ πρᾶγμα, κατασχεθῆσομαι τῆ concepti. οὐκ ἔξω δὲ κατὰ αὐτοῦ τῷ
 oblati. ὄσιν δὲ καὶ prohibiti furti ἀγωγὴ, ὄσιν ἑρὶ κατὰ ἐκείνου τοῦ κωλύ
 σαντος μαρτύρων παρόντων τὸν βουληθέντα ζητῆσαι τὸ κλοπιμαῖον
 πρᾶγμα. ἐφεῖρε πρὸς ταύτας καὶ ὁ πρᾶκτῳ τῷ furti non exhibiti, ἀρ
 μόρσασθαι κατὰ ἐκείνου ὅς τις τὸ ζητηθῆν καὶ ἐνεθῆ παρὰ αὐτῷ κλοπι
 μαῖον πρᾶγμα, οὐ σιωπῶσθαι ἑαυτοῦ τοῦ ἐνεθῆ ληθῆσθαι. ταύτας
 δὲ τὰς ἀγωγὰς, οἷον τῷ concepti, oblati, prohibiti, furti non exhibiti, οὐ
 δεικνῆ εἰπεῖν γῆναι κλοπῶν, ἀλλ' εἶδῃ, μετὰ τὸ συζητῆσαι τῷ κλο
 πῶν ὑπὸ γινώσκῃ. ἀμίλει κατὰ τὸ μὴ κλέπτῃσθαι ἀρμόρσασθαι αἰ τριαῦ
 ται ἀγωγαί. οὕτως οὐ δεικνῆ ταύτας πρωτοτύπους κλοπῶν ὄσιν
 ὄσιν. ὄσιν δὲ εἰρημῶν ἀγωγὰς εἶδῃ κλοπῶν ἐφαρμόρσασθαι, ταύτας ὁ δὲ

Conceptum

ναρμ σίμβρομ ιδείρ εν πρλιτεια και εν χησει. οπρτε γω η το κλαπντ
 πλεγματ ρηπσις κηλ τω παλαιαυ ε προεισι παραφυλακω, το τεισι
 μαρτυρωμ παροντν, δικαίως δε ανθρωδιας και αι προσημγναι της κρι
 νης δελεηλαινται χησεως αγωγαί. εδερ γρ τω ομολογουμγνωρ εστι, οπ
 πας ειδως κλοπιμαίωρ εναι πρεγμα, εωδεξωμλν τε και κρυπτωρ τον
 ρ, τη nec manifesti furti κρατε χεται. η δε κρινη της μλν manifesti furti, εις ρ
 τετραπλωυ ανωγεται. της δε nec manifesti, εις ρ διπλωυ, ειτε ελδύβει
 ρ εϊτε δουλ ειν ο κευλοφωσ. φερπβορ δε εστιρ ε μονορ ρ υνκτωρ,
 η μεθ' ημοραν λαμβανόμενωρ λαθρα, αλλα παυ πρεγμα κινηρ ανότοι
 ορ παρα γνώμω δεωότε κρη δελεησει φηλαφώμνωρ. διο ειτε ο κρυπτωρ
 ρ ενιχυρορ, ειτε ετ παρ ω κρατε χεται ρ πρεγμα, εδ ενε χειραδνηπ η
 παρατεθηπ πλεγμαπ κη χεται, ειτε ο εις χησιρ λαβωρ ανότοι ορ πρε
 γμα εις ετοραν χησιρ μεθεσει εδερ, ηπορ εις λω ελαβε, κλοπλω ωδι τει
 τω αμαρταει. οιορ αφγυρορ εχησε το πρ παρ εμω, ωσ δηθην ελκωσ εστιωι
 σωρ, και εδερ μεθ' ιαυτο επηγαγην ωδι ξηνης, ε βολόμενω αφροδησαι
 εδερ, εδερ ητρη κρατε χεται τη furti αγωγη. επειδη πορ αιτορω, ηπορ
 ελαβην εχησε ρ. ε δε και πρ ιππορ ελα ωρας χησιρ αυ εδ χησντα, ε
 τω εδερ απαγαγειρ με χει φαυδε ε δεσηματ, απηγαγε πορ αιτορω,
 κλοπλω αμαρταει. οπορ ηρασαν οι παλαιοι ποδ εκειντ, οσ πρ εις παρα
 ταξιν ρρ ιππορ ρρ χησντα αυ εδ απηγαγε. αφισκει δε εδερ και
 θόλου, παντας οσοι ρις χησντα πλεγμασιρ ετορωσ ηπορ ελαβορ κη χη
 ται, κλοπλω αμαρταειρ, και τη furti κρατε χεται. ει γε εωωτωτου σιν
 ακουτ το δωπρτε εδερ γινεσθαι παρ αυτν, και μαθόντα ρρ δωπρ
 τω εν ωντρεψειρ εδερ. ε γρ αφισκεσθαι και μη αγαλακτερ ωδι εδ γη
 νομγνω ρρ δωπρτω ενόμωρορ, εκηρ εναι εδερ το της κλοπης αμαρτη
 ματ οειζόμεδα, αφισω δηλαδη λογισμω, quia furtum sine affectu furandi
 non committitur. αυδω γρ πρηρασ δελεησεως, εχ αμαρταειται κλοπη.
 ε δε και ακουτ το δωπρτε ταυτα τριειρ ιαυεω εωωτωτου ορ,
 μαθωρ δε ο δωπρτης εν ηγαυωκησε εδ γησονοπ, εδε ουτω χωρα γησει
 ται εδ της κλοπης λογω, ωσ τε δω ινα furti αεμοση, δει τα δυο σωσθαι
 μερ, και με παρα γνώμω δωπρτε κη χησθαι ειδοτα ωσ αγαλακησει εδ
 εδ κρατρωμω ο το πλεγματ κησθαι, και κεινορ οργιδλωαι μαθόντα.
 ερ δε τει τν εμειψαι εν εα τε χηλωαι τλω furti. αμειλει εντε υθην ριερ
 πι ερητην. εχε δε ταυτα ωσ εν προθεωρια. και πρ ρρ εμωρ εωωωθωσι δει
 λορ και χηρωνας αυτο εωω τροπρσ αφτελωση, κρατε χεται μοι αγωγη τη
 λεσομγνη serui corrupti. η πρ εις ρ διπλωσορ της ωδι τη ελαπωση της δι
 κητε δελεησεως αεμοζει. η ενινα απωλω εδ εδ διπλω το πημαρτ.
 επειδη σοι ταυτα προτεθεωρηται, ορα λοιπορ ρρ προκειμενωρ. τιπορ δε
 λεχθη εδ εμω οικητ, εδερ εωωωθωωρ και φυγειρ εωωωθωμλω αυ εδ,
 προεισ αμα και εδερ ωσ τε αυ ρρ υφελιδτα τι τν εμωρ πλεγματωρ.
 ο οικητ

Furtum au
tem fit

Placuit

Sed & si

βατα, η εδν βοας εδν ος εφυγαδουσιν, ως τε άλλων ταυτα λαβειν. ιδε
 εν ταυτα εχ ηταρ τω πραγματων τω σωμ, αλλ' ομως κρατεχεται τη
 furti αγωγη. μονομ μνηρι εδερ εξωθεν ιδι, ει ετορ εφελωφησε τα απολι
 λυμνω σε πραγματα. διχα γρ φηλαφησεως, εδερ τε κλοπη αμαρτανει
 του. εδερ δε εγραφον οι παλαιοι εω εκεινσ, ος πσ ελακει ερυθρω βδοβησε
 τα βουολια. ει δε εδερ ηγλ τρυφλω και εκ επιτηδου να κλοπη αμαρτανει
 γρηνηται, η in factum αγωγη παρεχεται, ηγλ το ταυτα προξαντ. ηγλ η
 το υφελουμνησ η furti. ηνιχα δε τη μαιβις πασδη ο τιπη κλοπιω εργα
 σαρ, αμφοτοροι κραυωται. κανεινσ δε πασδη και βδλη κλοπη πλημμε
 λειται, ος κλιμαχη θυεισιν η επιθηκην, η αυ πασ εκλασε πασ θυειδασ, η και
 θυραν ωδι εδ ετορον κλιφαι. η ος πσ σιδηρα ωδι εδ κλασαι κλειρ η θυει
 δασ, η κλιμαχασ εχουσεν ως τε πασ θυεισιν εωπεθλωαι, ωνισαμνω εφ
 οια προξει τις ταυτα κηχεαται. ει δε πσ εδεμιαν πασδλω προς πριτηαν
 κλοπιω επεδειξατ, αλλα μονομ σωεβδλωσε, και τω βελοντα κλιφαι προ
 τριφαρ, ε κρατεχεται τη furti. εαν ο εμοσ δικηπασ, η ο εμοσ εωεξσοσι,
 κλιφαι τι τω εμωμ, κλοπη μλω αμαρτανεται, και φερτιβδμ ακραλειται
 η προγμα, και εω εδερ οσ εσσηωπιτδιδωαι δλωαται, μεχρσ ε εσ τλω
 το δωπτη κραχλω εωσρεφει. η μνηρι furti ε τικτηται κρατα τω κλε
 φαντην. επειδη εδ ετορα τις αγωγη ακρ σωμαλαγματ, η ακρ αμαρ
 τιματ μεξεν τστην συσλωαι δλωαται. ει δε συμβδλη και πασδη ετε
 ρσ κλοπη παρα τω ημετορω εωεξσοιωμ γρηνηται ημωρ, επειδη κλοπη
 πλημμελειτ, αρμοδιωσ εκεινω τη furti κραταχθησεται, ε πασδη εδερ
 πιπλακτ, ει και ο αφελωμνω ελα τω της εωεξσοσιτη λοβωμ εχ εω
 βαμει ταυτη. εχε ταυτα ως εν προθεωρια. οι κλονοτες ημωρ ενοχει εκ
 λυνοσ (ωιαμαλαγματ, επφειλσιν επ αυρισ οισ ενεχεν), ιδε οτε δολωμ μο
 νομ, ιδε οτε η diligentia, τσ τεσι πασδλω. η γρ εκ οφειλουσι δολωμ ποδι ταυ
 τα πλημμελειρ, η ε χεν εαθυμωσ εν, ποδι τλω τστην φυλακλω. αλλ' ει μλω
 μηδερ κωδδαινωσιν, ακρ δολωμ μονω κρατεχεν. ει δε τι προσειρ αυρισ κωδ
 δωσ, τοτε και ακρ εαθυμιασ εωδύθωοι γινουτ. κωδδωσ δε λεγω, ε μονομ τλω
 τω χημωτην λυφωρ, αλλα και τλω το σιωπε ακρ πληρωσιν. επειδη σσι
 ταυτα προθεωρηται, ορα λοιπομ η προκειμνωμ. ζητησισ γερονε κλοπιωσ
 γνομωνωσ, αρα τιμω αρμοζει η furti αγωγη. αλλ' ισως ειπη τις αυ, οπι εδ
 δωπτη διδωται. αλλ' εκ εδερ αληθισ, οπτε και δεωοτλω εγνωμω κρα
 τεχμνωμ, ηνιχα παρα το δικεισ κρεδιτωρ η ενεχυρομ υφεληται. αλλα
 διδωται εκεινω ω ελαφορει. ελαφορει δε εκεινω, ομ λτωει γνομωνη η κλοπη.
 λτωει δε εκεινω, ος κωδδαινει το πραγματ σωρομνησ, ει ε μη δεωο
 της εδερ. αμειλει ετε δωπτη ετορωσ αρμοσει, ει μη ελαφοροντ εωειση
 λογω. τι δε εδερ εδερ, αναγκαιωμ επειρ σαρφισδωμ. εδανεισάμλω εγω
 παρα πησ, ενεχυριασασ τστω προγμα εμομ. υφειλε το πσ εδερ παρα τι
 πησ, τιμω δωθησεται η furti αγωγη, ε λεωμλω οπι εδ κρεδιτωρ. ττω ενεχσ
 οπι

Hi qui

Furti autē

οδωπιλ

αυριω
αυριω

γματθ δδσπτης, η δδσ φλ ιρ ρεμ, η δδσ το κρουδινπιτς. αλλ η μιν in rem, η παντθ νομειωσ ουτω δδθσεται, ειτε ο κλιωπις αυρ νιμεται, ειτε ειτε ρθπς. ο δε φρετιβθ κρουδινπιθ ηγατα μονσ το κλιωρυ, η κληρονομσ αυτω δδθσεται, ει και μη νιμονται ρ κλαπγν.

DE VI BONORVM RAPTORVM Titulus II

Τους αλλοτρεια αρπαζοντας πραγματα, εν ιδωσιρ απμωρηρς οινόμοι. κρατυται γρ τη furti. εδεις γρ μαλλον ρ αλλοτρειορ πραγμα ακουτθ φηλαφα το δδσπτησ, ει μη ο ηγατα βιαν αρπασας εδσρ. οθον ορθοτατα λεγεται εδσρ αιαιδισαι ρρ εναι κλιωπιω, ρρ αρπαγα. αλλα και ο πραιτωρ, ιδιαρ σταν επρνοσε προφασει τστω ρουω το πραγμαρσ αγωγλυ τλω ui bonorum raptorum. αυτη δε εισω μιν ενιαυτω η ε τλω αρπαγλυ σωιβη γνιδα, εις ρ τετραωλω. μετα δε ρρ ενιαυρ εις ρ αωλωω κινησεται. εις δε χρσιμορ επ μιν και τστω, οσ ενος πραγματθ αρπαγλυ εωσθ. εδε γρ εωειδη ρ δυομα τησ αγωγησ πληρωτικωσ πεφρασαι, ε ενος εχ αρμοσει πραγματθ αρπαδγντθ. διδυτου γρ εδεμ ηπρω. ε δδσφρομενωρ ημωρ ειτε τιμορ, ειτε εντελις εν ρ αρπαγλν. ρ δε τετραπλοιορ, ωδι τησ ui bonorum raptorum, εχ ολωρ εδσρ εν πρηνη, και ερωθρ η τοι πραγματθ απατησισ. ωσ τε συμβαινειρ τστω τρω λογω, εν τριπλω εναι τλω πρηνω. ταυτα δε λεσομιν, ειτε συληφθη ο αρπαξ εν αυ τρω τρω πλημμελειρ, ειτε μη. τρω δε ηγαταγλωωρ εδσρ, κρουφοτδρασ αιριστωσ εν ρρ αρπαζοντα βια, το λαθρα ηφαιρομγν. εδσρ δε εν αυ ερεταδ ειη τη furti nec manifesti, εδσρ ησ ο λογω ενεισκεται. αλλ ειρηται πρσ εδσρ ωδι φλ κλοπησ, ει μιν συχεθη ηρι οραθη ο κλιωπις εδσρ αυτη η furti manifesti, εις ρ τετραπλοιορ εχσκα τλω πρηνω. ει δε μη συληφθη, η μη οραθη, τοτε εδσρ η furti nec manifesti, εις ρ διωλωω. ο δε τλω αρπαγλυ οργασαμνω, ηγατεχεται εις ρ τετραωλω, ειτε εν αυ τρω τρω πραγματι φωραθη, ειτε και λαθη. ηαθλου εν ωδι τησ κλοπησ, ρτε μιν ρ διπλοιορ, ρτε δε ρ τετραπλοιορ, ε δε τησ αρπαγυσ, αδσσικτωσ ρ τριωλωω εσαι εν πρηνη, ειτε σωελιφθη ειτε μη ο τλω αρπαγλυ οργασαμνω. και ηφ εδσρ δδκει, η πλιορ τι εχειρ, η ε κλατρυδα.

Ita tamen

τλω ui bonorum raptorum, συμβαινει κινεισθαι, ηνιγα δολω γρσνε η αρπαγν. εν τευθον δηλωρ, ωσ ειπσ απατηθεις, και ρρ νομορ αγνωδρ ρ οικειορ ηρπασε πραγμα, εωσπδσασ ηεναι τρω δδσπτη ρ οικειορ πραγμα, και βια δωαοτα λαμβαινειρ ακρ τρω νεμομγνωρ, εν οφειλει εν τρω σιγασαριω φλ ui bonorum raptorum ηγατασινερεοτα. ακολουθορ δε ρισ ειρημγνοισ εδσρ, μητε τη furti ενοχρ αυρμ γινεοτα. οσ πεπλανημγνω λογισμω ηρπασε, ε ηακουργωσ. αλλ ινα μη ρισ βελομγνοισ αμαρταειρ ριαυτη εφδρεθη οδδσ, δι ησ τα οικεια ηακουργηματα αζημιωσ ωπδεικνωται, και τλω οι κειαν

Εἰ τις ἐτόρῳ προσγνομένης βλάβης, ὁ ἀκουσίλιϑ νομοθετεῖ, ἢ ῥημιούῳτα κολαζωρ. ἢ δὲ τῶτα νομοθεσία εἰς τρία διαρεῖται κεφαλαια. ὁσαλέγεται δὲ ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ πῶδε τοῖς πένουσι, ἢ ῥι κτηνῶσι. φησὶ γὰρ οὕτως, εἰ αὖ τις ἀλλότριον οἰκίτιν, ἢ ἀλλότριον τετραπόδον, ὅπου ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν περούδων ὄσι, ἀδίικως ἀνέλη, ὅσου ῥ ἀναρεθῆρ πρᾶγμα πλείων ἢ ἑπύρχῳ ἐν τῷ τῆς ἀλλοτριότητος ῥησιῶν τῷ, ῥοσύρῳ ὁ ῥημιώσας τῷ δόσῳ τῆ δυνάμει ῥαταδιήξεται. ὁ μὲν δὲ τῶν εἰρημνῶν τῷ νόμῳ, ἀσαφῶς ῥατα π δηκῶντα. καὶ ῥ μὲν εἰρημνῶν, εἰ αὖ τις ἀλλότριον οἰκίτιν ἀδίικως ἀνέλη, τῶν ὁμολογημένων ὄσιρ. εἶπε δὲ ἢ ἀλλότριον τετραπόδον, καὶ ἐκ ἢ κείῳ τῶτα, ὅ δὲ ἀδίικῶς καὶ ἀκρῶτως εἶπε πῶδε τῶτα, ἀλλὰ προσέθηκῳ ὅπου ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν περούδων ὄσι. ῥῶτα δὲ πρὸς ἐκείνο βλέπει. εἰ αὖ γὰρ ἀπροδιωκῶντος εἶπε πῶδε τετραπόδον, μὴ σωαφας ῥ εἶναι αὐτὰ ἐν ἀριθμῷ τῶν περούδων, ἢ μελε ῥ πρῶτῳ τοῖς νόμοις κεφαλαίῳ ἔλκεσθαι καὶ ὑπὲρ θηρίων ἀγρίων ἐμοὶ ὁσαφδρόν τῶν, ἢ κωδῶν ἢ νῆα τις ἀνέιλε ταῦτα. ἀλλ' ἐκ ἐβδλίῳ θη πῶδε τῶν τι ὁ νόμος εἶπερ. πῶδε γὰρ τῶν μόνον διηλέχθη, ἢ πνα κυρίως νέμεσθαι, καὶ ἀγληδῶν εἶωθε βόσκεσθαι, ὅπρῳ εἰσὶν ἵπποι, ἢ μίονοι, βόσῳ, πρόβατα, αἰγῶν. καὶ πῶδε χίρων δὲ ῥ αὐτῶ ἢ ῥεθε. καὶ γὰρ οἱ χίροι τῆ τῶν περούδων πῶδε ῥοται προσήροια. καὶ τῶτα γὰρ ἀγληδῶν νέμεσθαι σωωμολόγηται. ῥῶτα γὰρ καὶ ὁ πρῆτης ὁμηρῶ ἐν τῆ ὀδυσσεῖα διδασκει, ὡς ὁ ἀέλιϑ μαρπαύϑ ἐν ῥῆσι οἰκείοις αὐτῶ ἀναφῶρει ἰνσιτῶτα τῶ τῶν μεμνημῶν τῶν ἰωδῶν,

διῆσι τῶν γε σύεσι παρήμνον, οἱ δὲ νέμονται
 πᾶρ κῶρακῶ πῆτηρ, ὑπὲρ τε κρῶν ἀρεθῶση.
 ῥ δὲ νέμονται διηλεῖ ῥ ἀγληδῶν βόσκεσθαι.

ῥ δὲ εἰρημνῶν τῷ νόμῳ, Iniuria

μῶ, iniuria occiderit, ῥῶτα νοοῦμεν, παρανόμως ἐφόνουσε, τῶ τῆσι sine iure. ὁμοῦ εἰ μὴ παρανόμῳ εἶν ὁ φόνῳ, ἀκίνδῳ ὁ φονδῶσας. καὶ ὅπρτε ῥῶτα τῶ νόμῳ. οἶορ ἢ νῆα ῥρ σὸρ οἰκίτιν ἀνέλω λησῶν ὄντα, ὅ ῥατέχμαί τῷ ἀκουσίλιῳ. ἀλλὰ τότε ἢ νῆα ῥρ ἢ πασόμνον μοι παρῶ αὐτῶ κίνδυνον, ὅ ῥ ἐτόρῳ ἢ δωθῶν ἐκκλῖναι εἰ μὴ ὁσα τῆς ἢ παχθείσης αὐτῷ παρῶ ἢ μῶ πηγῆς. εἰ γὰρ δωκῶν ὁσαφυεῖν ῥῶτα ἀνέλω, ῥατέχμαί τῷ ἀκουσίλιῳ. ἐκ ἢ σῖρ ῥαδῶν τῷ ἀκουσίλιῳ, ὅ ἐκ τυχηρῶς ἀνέλω πῶδε ἀδίικῶς, ἢ νῆα μὴ πρόσδοσι ῥαθυμία τῷ γνομένη. ὅ ῥ ἢ τῶν γὰρ τοῖς δόλου ῥρ ῥατα ῥαθυμίαν ἀνελόντα ὁ νόμος πμῶρεται. διὸ εἰ αὖ τις ἐν τῷ παίζειν ἀκουσίλιῳ, ἢ καὶ γυμναζεσθαι παρῶντα ῥρ σὸρ οἰκίτιν πλήξας ἀνέλω, εἰ μὲν ῥαπῶτης ἢ ὅ ῥα πρῆσας, ἐν τῷ ῥαμῶ, ἢ ἐν ἐκείνῳ τῷ τῶ, ῥῶτα γυμναζεσθαι ῥῆς ῥαπῶτας σωηθῆς, ἀνδῶν ὁ πλήξας. εἰ δὲ ἰδίῳτης ἢ, καὶ ἐν τῶ τῷ τῶ ἀνέλω, ἢ πειδῆ ἰδίῳτης ἐν ὄλωις γυμναζεσθαι

μία, ἐν τούτου θραπέυεται τοῦ κεφαλαίου. λέγει γὰρ ὁ νόμος. *quic-
quid enim combustum, aut ruptum, aut fractum fuerit.* τούτοις ἴσως τι καυθῆ, ἢ
ραγῆ, ἢ κλασθῆ, ὡς τε ἀρμόζειν τῷ ἀγωγῷ ἐν τοῦ τρίτου κεφαλαίου.
ἐν ποδῖ τρυ δὲ ὁ νόμος ἐχρήσατο ταῖς δύο λέξεσι *ruptum*, καὶ *fractum*.
fractum. ἢ γὰρ τοῦ *ruptum* προσηγορία πώσας ταύτας δηλῶσαι
τὰς αἰτίας. *Ruptum* γὰρ λέγομεν τὸ διαφθερῆν ὀικωδῆποτε τρώω. ὅ-
θεν οὐ μόνον τὰ καυθέντα ἢ κλασθέντα, ἀλλὰ καὶ ἡ σχισθῆσα ἰσθῆς,
καὶ τὰ σιωθλασθέντα σκόνῃ, ἢ καυθέντα, ἢ ὡς εἰώδασι λέγειν διπλω-
θέντα. τί γὰρ ὅτι ἀργυρὰ ἴω. ἢ καὶ ὁ ἐκχυθεῖς οἶνος, ἢ ἔλαιον, καὶ ὅσα
τοιαῦτα. καὶ τὰ ὀικωδῆποτε τρώω διαφθερῆντα. ὅθεν οὐ μόνον ἀπολ-
λύμενα, ἢ χείρονα γεγυότα *ruptum* ποδῖ χέεται. ἀμίλει τοι εἰ τις
εἰς τὸν ἐμὸν οἶνον καλμισμόν ὄντα, ἢ εἰς τὸν ἐμὸν ἔλαιον πρωτίον ἔωσθη
χορ, ἢ βάλει τι τοιοῦτον, δι' οὗ ἠφανίζω ταῦτα, ἔποκεισεται τὰ τοι-
αῦτα *ruptum* τρίτω κεφαλαίω. ἐκείνο δὲ τῶν ὀμολογημένων ὄσιν, ὡσπερ
ἐν τοῦ πρώτου κεφαλαίου τότε κατέχεται τις *ruptum* ἀκουσίλιον, ἐπειδὴ αὐ-
τόλιον ἢ κούλιον ἢ ἀμώτερον οἰκίτω ἢ ἢ *ruptum* αἰέλιον. ὄντω καὶ ἐν τρυ-
θέντα, ὁ δόλιον ἢ ἢ κούλιον ἢ ἀμώτερον οἰκίτω ποιεῖ τὸν ζημιώσαντα. ὄντω καὶ ἐν τρυ-
τὰ ὄσιν οἰκίτω ἀλλήλοισι τὰ δύο κεφαλαία. ἐν ἐκείνω δὲ ἀκουσίλιον, ὅπ-
τ' ἢ μὴ πρῶτον κεφαλαίον, ποδῖ οἰκίτω, ἢ πενήδωρον φησὶν αἰκίτω. ἢ δὲ
τρίτον πῶτε, νῦν δὲ δούτορον, ποδῖ πάσης ἀλαμβανέει τις λειπόμενης
ζημίας. καὶ ὅ μόνον ἠδὲ τούτω, ἀλλὰ καὶ ἐπ' ἐκείνω, ὅπ' ἠδὲ μὴ τοῦ πρώ-
του κεφαλαίου, ἠδὲ ἠνιστὸν ὁ δῆσῆς ἠαυτὸν αἰκίτω, ἠδὲ δὲ τῶν συμ-
βαιόντων ἐν τοῦ τρίτου κεφαλαίου, ἠδὲ τριάντα ἠμόρας. καὶ καὶ μὴ
πρόκειται τὸ *ruptum*. ἠνιστὸν δὲ ἀνίγηται. ὡς ἠνιστὸν παρῆσαν ἠ-
χειν τὸν δῆσῆν, εἰς ἐκείνω ἀναφῆρ ἐν τῶν τριάντα ἠμόρων
τῷ ἠμόρῳ ἢ ἢ ἠλωτρυ *ruptum* ἠξιον τὸ πρῶτον, καὶ χαρίσασθαι *ruptum*
ἠναγομένη. ἢ εἰς ἠῶ πλείον *ruptum* ἠσῆρε, καὶ ὠφελῆσαι τὸν ἠνωγοντα. ἀλλ-
λὰ καλμισμόν φησὶ ὁ Σαβῖνον, ὁμοίαν εἶναι ποικίαν τῷ διατίμῳ,
ὡσπερ εἰ καὶ ταῦτα τὸ *ruptum* προσέκειτο ἠῆμα. ὁ γὰρ ἠωμαῖκός χυ-
δαῖνον δῆμον, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς διασάσεως τοῦ χυδαίου δῆμου
καὶ τῆς συγκλήτου, τοῦ ἀκουσίλιον. δῆμαρχον ὄντων ἠῶ. τὸν παρῶν
τα νόμον τεθέντων, ἠρμάδῃ *ruptum* *ruptum* ἠῆμα π' ἢ τῷ πρώτῳ κεφαλαίω.
καὶ οἰκίτω δὲ γνικῶ δὲ ποδῖ λαβῆν ποτε ὁ δῆμαρχον ἀκουσίλιον
ἀρμόσει. ποτε δὲ ὁ οὔτιλιον. καὶ τῶς εἰδῆσαι χῆν, ὅπ' ὁ νόμος ἠαυτὸν
δίδωσι, ἐπειδὴ ἀδῆκῆ σῶμα. ἀλλ' εἰ μὴ ἐν σῶματ' ἢ βλαβῆ
προσγνήσεται, τυχὸν ἠιλῆς τῶς ἠαυτοῦ χῆσι, ἢ μετὰ ξύλου, ἢ
λίθου, ἢ ἠτόρου τινὸς ὄργανου πλήξας ἀνείλω, ἢ ἠτραυματίσας, δῆμα-
ρχον ὁ ἀκουσίλιον ἀρμόσει. εἰ δὲ σῶμα μὴ ἠδῆκῆ, οὔκ ἀπὸ σῶμα-
τ' δὲ γέγονεν ἢ βλαβῆ, δίδωσθαι τὸν οὔτιλιον ἀκουσίλιον χῆν. οἶον
τὸν ἐμὸν τις οἰκίτω, ἢ τὸν ἐμὸν πῆσους ἠνέκλεισε ἠδὲ χρόνον, ὡς τε λι-
μῶ

Caeterum

μῶ διαφθαρέτωαι. ἢ τὸ ἐμὸν ἑποζύγιον, οὕτως ἤλασε σφοδρῶς, ὡς μὴ
 ἔνεγκέιν τὸ πλῆθος τοῦ διασέματός, ἀλλὰ διαφθαρέτωαι. ἢ τὸ ἐμὸν
 τυχὸν πρόβατον, ἢ ἢ ἐμὸν βοῦν, οὕτως τις διαφθαρέσῃ, ὡς ἔνεχθῆναι
 αὐτὸν κατὰ τοῦ κρημονοῦ καὶ ἀπολείπει, ἢ κατὰ τὴν βλαβῶναι. ἢ
 ἔλαρ τις τὸν ἀλλότριον οἰκέτω πείσῃ ἀνελθεῖν εἰς δῆνδρον, ἢ κατελ-
 θεῖν εἰς φρέαρ, εἰδὼς δυσχερῶσάτω καὶ ἐπικίνδυνον τῷ αἰσδοῦν, ἢ
 τῷ κωλοδοῦν εἶναι. εἴτα ὁ οἰκέτης ἀνὴρ ἢ κατὰ ὠλίγησεν καὶ ἢ ἐτελεύ-
 τῃσιν, ἢ πρὸς π μὲν ἐβλαβῆ τοῦ σώματος. τί δὲ, ὅτι ἢ ἄλλότρι-
 ον οἰκέτω τις ἀπὸ γεφύρας ἢ ὄχθης ἔρριψε κατὰ τὴν ποταμόν. εἴτα δυ-
 τὸ κατἔνεχθῆσιν ἐν τῷ ὕδατι ἐπιπίπτῃ. ἐνταῦθα τὸν δῆνδρον ἀκουί-
 λιον διδόναι χρῆ. ὅς γὰρ ὤθησεν τὸν οἰκέτω οἰκίῳ σώματι τῷ ἀναί-
 ρεσιν εἰργασατ. εἰ δὲ μὴδὲ σώματι τις ἐβλαβῆ, οὐδὲ σῶμα ὄσῃ, τὸ
 ἀδικηθῆναι, ζημίᾳ δὲ τις προσγίγονε, ἐμοὶ ἀργουῦντος τοῦ δῆνδρου, οὐκ
 ἐπειδὴ ἀπὸ σώματος, καὶ τὴν οὐπλίου δὲ, διὰ τὸ μὴ ἠδικηθῆναι σῶ-
 μα, ἤρθε τὸν ζημιώσαντα ἑποπίπτειν τῇ in factum. οἶον τὸν ἐμὸν οἰ-
 κέτω, ὡς ἀμαρτανουτῶ τι δόμοις πρὸς ἐβαλον. τούτων ἐτόρῃ οἰ-
 κτω καὶ ὀλασθροπία κινηθεῖς, εἰδὼς ὅτι φούξεται, λύσας ἀφῆκε τῶν
 δόμων.

DE INIURIIS

Titulus IIII

Υἱ ἐῶσι τοὺς ὕβρεις ἀπμωρήτους οἱ νόμοι. γενικῶς δὲ in-
 iuria λέγεται, παῦ δὲ μὴ κατὰ νόμον γίνεται, quod non iure
 fit. ἰδικῶς δὲ λέγεται contumelia, a contemnendo, ἢ οἱ ἔλλη-
 νος ὕβρις καλοῦσιν. λέγεται δὲ καὶ culpa, ὅπου οἱ ἔλληνας
 ἀδίκημα καλοῦσιν, ὡσπερ ἠδὲ τοῦ ἀκουιλίου. λέγομεν γὰρ damnum in-
 iuria datum, φουτίσι ζημίᾳ ἢ ἀδικῶς γνομῆν. πότε δὲ λέγεται iniquitas
 καὶ iniustitia, ἢ οἱ ἔλληνας ἀδικίαν λέγουσιν. ὅποτε γὰρ ὁ πράιτωρ, ἢ
 ὁ δικαστῆς, οὐ δικαίως κατὰ τινος ἀποφαίνεται, λέγομεν τὸν ἀδικη-
 θῆντα iniuriam accepisse. ἢ δὲ ὕβρις ἀμαρτανεταὶ οὐ μόνον ἔργῳ, ἀλλ' Iniuria
 καὶ λόγῳ. καὶ ἔργῳ μὲν, ὅποτε τις πύξῃ ἢ ῥαβδοῖς, ἢ ἰμάτιν τυπῆ-
 θῆ, εἴτε κρουσίτωρ τις ὑποσῆ. Coniucium δὲ ὄσῃ, ἢ ἴνῃσιν τις ἐπισή-
 μω τῶν πῆσ πόλεως, ὕβρις ἐπαγαλῆ μοι, ὡς τε καὶ ὄχλον ἐντεῦθεν
 σωμαχθῆναι. ἔργῳ δὲ γίνεται ἢ ὕβρις, καὶ ἢ ἴνῃσιν τις εἰδὼς, ὡς οὐδὲν
 αὐτῷ ἐποφείλω, ἠδὲ νομῶν γίγονε τῶν ἐμῶν πραγμάτων, ὡς δὲ δια-
 νείσῃ. λόγῳ δὲ ἔλαρ τις πρὸς ἐμὸν ὕβρις περὶ λόγον ἔγραψεν, ἢ ἐμι-
 μετρον ἐπῆ, ἢ σωτέθηκε κατ' ἐμοῦ, ἢ δῆιδωκε. ἢ οὐδὲν μὲν τούτων
 ἐπραξε. δόλον δὲ ἐποίησεν, ἵνα τί τούτων γνήνται. ἐκαστὸν γὰρ τού-
 των κρατεῖται τῇ iniuriarum. οἶον Πείμῃ ἔγραψε ἐπῆ ὕβρισι-
 κὸν κατ' ἐμοῦ, Σεκουῶδῃ σωτέθη. Τόρτιῃ τούτο ἐκδέδωκε.

|| 4 || κρουσίτωρ

κοναργετ^ο εδερ τρετα μιν επραξε, δολω δε οικειω παρδουκασαση, η γραι
 φλωαι, η σωτεθλωαι, η ενδουλωαι τλω κατ' εμου' υβειρ. ει δε και πε προιν
 ουση τη οικουδουπρινη, η θεδ πραιτεξταλω, η τη πραιτεξταλω προιουση,
 τρετσι θεδ νεω η τη νεα. οι γφρ νεαν αγοντα τλω ηλικιαν τη πραιτεξτα
 εχωντ, φορημα δε εδερ ζωμαιουρ. και οω ενι τρω προειρημντων προιου
 πι παρακουουθη τις σωεχως, μηδερ φβεγγομλω, η γουω και λεγων τι
 ωδι θεδ εου σωφρονας αυτην διασειλαι τρεπυς κατεχεται τη iniuria-
 tum. και ετοροις δε πλειοις τλω υβειρ αμαρτανεοδαι τρεποις των αμοι

Patitur

λογνημντων εσιρ. υφισαται δε τις υβειρ, ου μονορ δι εαυτω, αλλα και
 δε τρω οικειωρ παιδωρ, ους εωδε σνισυ εχει. και δε της γαμετης. εν
 δε το εναντιου, και ο ανηρ υβειοθη, η γωνη τλω iniuriatum ε δλωαται κιν
 νειρ. εδερ γφρ ηρδου, ει και πυδ εναντιωθησαρ. ως τε οω το εμου υβει
 ορνιτ^ο επεξεσνιου παιδου, διδουται μοι η iniuriatum, ποδι υβρεωσ, η
 και της γαμετης. αμειλει, και η εμη επεξεσνια θυγατηρ γαμηθη πτω,
 συ δε ταυτλω υβεισαι, και αυτη υβειοθεισα, και πιπ^ο ταυτης ανηρ, και
 γω δε ο ταυτης πατηρ, εφομαι κατα σου τλω iniuriatum. εν το εναντιου,
 και ο ανηρ υβειοθη, η γωνη τλω iniuriatum ε δλωαται κινειρ. δεφνδουει
 οτα γφρ επο τρω ανδρωρ τας γωαησ, ε μιν εου ανδρασ επο τρω γυν
 ναικων δικαιορ εστι. και πρυνθουδ δε της νυμφησ ονομα πι της γγαμη
 μνησ τω επεξεσνιω παιδι αυτου, ακωλυτως κινησει τλω iniuriatum.

Seruis

και ο εμοσ οικητης υβειοθη, ουδε μια αυτω αγωγη αρμοζει. δε ωρ δε
 αυτησ υβειοθη δουω εγω ο δουτητησ υβειρ εωσλωαι. αλλ εχ οι πυδ
 τρεπι υιου, η γαμετης υβειορνιτωρ, διδουσι μοι τλω iniuriatum, οι αυρι
 και ωδι οικητα. ωδι γφρ δικλου τοτε υβειρεοδαι δουω, ηνιγα σκαιορ πι κατ'
 αυτω επλημμεληθη, και οπορ φανουωσ εις υβειρ ορα το δουτητα. οιορ
 και τις ρρ εμορ μασιξη οικητλω. αρμοζει γφρ ωδι τρετα το θεματ^ο η
 iniuriatum. ει δε τις conuictum πρηνση τω εμω οικητη, η πυξ αυρρ τυωτη
 ση, ουδε μια μοι διδουται αγωγη. επιουορ εχρρ οικητλω μετα πι
 πίου, ετυωτησασ αυρρ, και εμοι και πτω η iniuriatum αρμοζει. και ε καθ'
 ο μωρ^ο του οικητα δουτητω η της υβρεωσ γινεται δεπμησισ. αλλ εν
 της προιότητ^ο το προσωρου ενος ηγασου των δουτητων τα της υβρεωσ
 κενεται. τι γφρ ει ο μν εστι συγληπικου τρω δουτητων, ο δε ιδιωτησ; το
 αυτω οικητα πιπ^ο μιν εχει ρρ usumfructum, μαιβι^ο δε τλω δουτητει
 αν, υβεισασ εδερ, ενοχ^ο εση τη iniuriatum μονω τω μαιβιω. ελωι

Si comuni

libero
 θερ^ο τις εδελουε bona fide. υβεισα εδερ εγω, ουχ αρμοσει η iniu-
 riarum, αυτω δε τω bona fide δουλουπι δουθησεται. ως τε αυρρ suo nomi-
 ne κινειρ ταυτλω. ταυτα δε λεγω, ει μη αρα σαφωσ δε τλω εις σε καται
 φρονησιρ, υβεισικωσ αυτω προσηλωρ. τοτε γφρ και σοι δουθησεται η iniu-
 riarum. ρ αυρρ φαμιν και ηνιγα αλλοτειοσ οικητησ bona fide σοι εδελου
 γν. υβειορνιτ^ο γφρ αυτω, ρυμικαυδα δουθησεται σοι η iniuriatum, ηνιγα
 αρδει-

Sed si

libero
 θερ^ο τις εδελουε bona fide. υβεισα εδερ εγω, ουχ αρμοσει η iniu-
 riarum, αυτω δε τω bona fide δουλουπι δουθησεται. ως τε αυρρ suo nomi-
 ne κινειρ ταυτλω. ταυτα δε λεγω, ει μη αρα σαφωσ δε τλω εις σε καται
 φρονησιρ, υβεισικωσ αυτω προσηλωρ. τοτε γφρ και σοι δουθησεται η iniu-
 riarum. ρ αυρρ φαμιν και ηνιγα αλλοτειοσ οικητησ bona fide σοι εδελου
 γν. υβειορνιτ^ο γφρ αυτω, ρυμικαυδα δουθησεται σοι η iniuriatum, ηνιγα
 αρδει-

ἀπὸ δειξείας ὅσα τῶν εἰς σε καταφρόνησιμ πεπερωχθαι ταῦτα. ἡ δὲ Poena
 τῆς iniuriarum πρῶτὴ ἐκ τοῦ δουδευαδὲλτο νόμου, εἰ μὴν μίλθ πνός ἐφ'
 ῥαλγη ταυρπαλθαι λῶ. ἢ αὐτὸ γὰρ ὑφίσαρ, ὁ μίλθ ῥήξας πνθ'. εἰ δὲ
 ὁσοῦν ἔκλασεν, εἰς χρέματα ἐγίνοντο αἰ καταδίκαι. καὶ λῶ τοῦτο ἀφόρη-
 τῆρ ρίς παλαιοῖς, ὅσα τῶν προσῦσαι αὐρῖς πρῆσαν. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ
 πρῶτῶρδὲ ἀναιρεθείσης τῆς ἀπὸ τοῦ δουδευαδὲλτο πμωρίας ὑπὸ νομο-
 μῆνης, ρίς ὑβριδῆσιρ ἐπετρέποντο διατιμῆσασθαι τῶν ὑβριρ, λῶ ἕως
 σῆσαρ, ὅσης βούλονται ποσότηθ. καὶ τυχὸν αὐτῶς ὁ ὑβριδῆσις ἔλε-
 γην, ὅτι διατιμῶμαι τῶν ὑβριρ λῶ ἕως λω ἕκαστὸν νομοσμάτῃ. καὶ ὁ τῆς
 iniuriarum ἀκροῶμενθ, ποτὲ μὲν εἰς τοσοῦτον κατεδικάζετο, τουτέσιρ
 εἰς τὰ ἕκαστῶν. ποτὲ δὲ εἰς ἑλωτῆρνα ποσότητα τῶν καταδίκων ἔφορην,
 ὡς αὐτὸν αὐτῶν δίκαιον ὤφθη. ἀλλ' ἡ μὲν ἕως τοῦ δουδευαδὲλτου εἰσνε-
 χθείσα ποινὴ, εἰς ἀσωθήσαιρ ἐχώρησεν. ἡ δὲ ὑπὸ τῶν πρῶτῶρδὲ ὑπὸ νομο-
 θέσαιρ ἐν τοῖς δικαστηρίοις σωεχῆς ὄσι. κατὰ γὰρ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιώ-
 ματθ, καὶ τὸ ἀξιοπίστον τῆς πολιτείας τοῦ ὑβριδῆστθ, ποτὲ μὲν
 αὐξαι, ποτὲ δὲ μειοῦται ἡ τῆς ὑβριεως διατίμησις. ἰδ' ὅτι γὰρ ἡ αὐτὴ
 ὑβρις, ἕως τοῦ αὐτοῦ προσφέρεται συγκλητικῶ ἀνδρῶν καὶ ἰδιώτῃ σεμι-
 νῶς πολιτοδομῆθ. τοῦ μὲν συγκλητικῶ λόγου χαλεπὴ ἡ ὑβρις διατι-
 μῆσεται ἕκαστῶν πρῆτῆκοντα νομοσμάτῃ. τοῦ δὲ σώφρονθ ἰδιώτου
 ἕκαστῶν. τοῦ δὲ ἀσίμνου πρῆτῆκοντα. οὗτοι οἱ τῶν διατιμῆσεωρ βαθμοί,
 σώζονται καὶ ὑπὸ δικετῶν ὑβριδῆστῶν. ἐτόρως μὲν γὰρ διατιμῆσεται
 ἡ ὑβρις, ἐὰν τὸν διοικητῶν δικετῶν παλῆσι μου τῆς ποδιστίας ὑβριεως.
 καὶ ἐτόρως ἡνίχα ὑβριεως τῶν δικετῶν μου, ὡ μίαν ἐνεχέρισσα φροντίδα,
 τυχὸν διοικητῶν αὐτῶν ποιήσας, τῶν ἐν τῶνδε ἑσθ τῶν ὁσκειμῆων μου
 κτημῶτῶν. ἄλλως δὲ ὑπὸ τοῦ ἀτελεσῶτου καὶ ἐνδεδμοῖς ὄντθ δικε-
 του. οὐδὲ ὁ κερνήλιθ νόμθ ποδὶ ὑβριεως διαλεχθῶναι ἡμίλησεν. Sed &
 ἐπενόησε γὰρ καὶ αὐτὸς τῶν iniuriarum. ἢ τις ἀρμόζει ἐὰν ἐλδύθθ λεί-
 γη ἑαυτὸν ὠθλῶναι ἢ τρωτηθῶναι. ἢ ὅτι βία τις εἰσῆλθεν εἰς τὸν αὐτοῦ
 οἶκον. τὸν δὲ αὐτοῦ οἶκον νοῦμεν, εἴτε ἐν ἰδίᾳ δικεῖα ὤκει, εἴτε μεδοῦ,
 εἴτε προίχα, εἴτε ὡς ξένθ ἰδέχθ. τραχῆια δὲ ὑβρις κινεῖται, Atrox
 ἢ ἀπὸ προγματοθ, ἢ ἀπὸ τόπου, ἢ ἀπὸ προσώπου. ἀπὸ προγματοθ,
 οἶον ἐὰν τις ἕως πνθ δέξηται τραύματα, ἢ ῥαβδοῖς τρωτηθῆ. ἀπὸ
 τόπου, οἶον ἐὰν τις ἐν θεώτρω, ἢ ἐν ἀγορᾷ, ἢ ἐπ' ὄψιδι τοῦ πρῶτῶρδθ,
 τουτέσι τοῦ ἀρχοντθ ὑβριρ ἕωςῆ. ἀπὸ προσώπου, οἶον ἐὰν ἀρχῶν ὑ-
 βριδῆ. ἢ ἐὰν συγκλητικὸς τις ἀπὸ ἐντελοῦς ὑβριρ ὑπρῆ. ἢ εἴς ἀνιόντας οἱ
 παῖδδθ, ἢ εἴς πατέρωνας ὑβριεωσιρ οἱ ἀπελδύθθ. ἐτόρως ἡ τῶν συγκλητι-
 κῶν, καὶ ἡ τῶν γονέωσ, καὶ ἡ τῶν πατέρωνος, ἐτόρως δὲ ἡ τῶν δῆιωτικῶν καὶ ἐντελῶσ
 προσώπων ὑβρις ὁσκειμᾶται. ἰδ' ὅτι καὶ τόπθ πληγῆς τραχῆιαν ἀρι-
 φαίνθ τῶν ὑβριρ. οἶον ἐὰν τις τ' ὄψιδελμὸν πληγῆ. ὃ ὁσφορομαι δὲ πτόρομ
 αὐτεξοσίω, ἢ ὑπεξοσίω ἡ ὑβρις αὐτῆ προσωλέχθ. ὑπὸ πάντων τραχῆια
 ὑβρις

In summa ὕβρις νομοθίσεται. ὡς γν̄ τέλει δὲ ἰσῖον, ὅτι δίδεται παρῤῥησία
 τῷ ὕβριδι γν̄ π̄ εἰ βλάττει ἐγκληματικῶς κινεῖν τῷ iniuriarum, ἢ χρεμα
 πικῶς, ἢ ἡρι πλιπικῶς. καὶ εἰ μὴ πλιπικῶς ταύτῳ κινήσῃ, καὶ ἢ δὲ πικησι
 πῆς ὕβρεως, καὶ τὰ εἰρημνία γνήσεται. καὶ εἰς ἑσούτην ἢ καταδίκη ὡντε
 θίσεται. εἰ δὲ ἐγκληματικῶς, ὀφείκειον ἔσαι το δίκασθ, ὡς τε ἔξωθεν ἴω βλά
 λεται πρίντω ἐπαγαγεῖν τῷ ὕβριδιαντι. τυχόν διχορίαν, ἢ εἰς μὲν δὴ
 μούσιρ. φυλακίδω δὲ πανταχού ἢ εἰσφραχθεῖν ἔπο δὲ αὐτῶς το πῆς
 θείας λήξεως ζῶων. ὡς τε ἡίς ἰλλουσιόις, καὶ ἡίς μείροσι καὶ ἢ ἀξίω
 μα, θέειναι δὲ προουρατωρ τῷ iniuriarum ἐγγυμολζεῖν ἐγκληματι
 κῶς. καὶ ἡί δὲ προουρατωρ τῷ ἐγκλημα κινεῖν κενώλυται πῆ. δὲ προ
 ουρατωρ δὲ θέειω ἡίς εἰρημνίοις ἔποδὲ ἔχεται τῷ iniuriarum, καθὰ
 πῆ αὐτῆ ποδὲ ἔχεται δὲ αὐτῶς. σαφῆσδρον δὲ πάντα μαθεῖν δὲ αὐτῶν ταύ
 τῳ ἀναγνοῦντα δὲ αὐτῶς. ἢ μόνον δὲ ὁ τῶν πῆσας με πῆ iniuriarum
 κρατεῖται, ἀλλὰ καὶ κενεῖν δὲ ἡίς ἀπὸ δόλου ἔδω γέγονεν. ἢ ὅς ἀπὸ δόλου τῷ
 φθελῶαί με. ἢ iniuriarum ἀρσθγίνυται πῆ προσωοίσει. ὅθην εἰάν πῆ
 ὕβριδι εἰς καταφρονήσῃ το γνήμνῃς, τῶ τίσι μὴ ἀγανακτήσῃ ὡδὲ τῷ πῆ
 χθῆπ, μηδὲ ὡς δεινόν ἔδω δέξεται, καὶ ἢ ἡίς οἰκείον λόγον ἀμα τῷ ὕβρι
 διῶα, πῆ καὶ αὐτὰ ἐκ μεταμελείας τῷ συγχωρηθείσαρ ὕβρι, ἢ δὲ
 ναται κινεῖν.

Non solū
 Hęc actio

DE OBLIGATIONIBVS QVAE EX QVASI
 DELICTO NASCVNTVR Titulus V

Ἰπρὸν τὰς ἀπὸ δελικτωρ ἀγωγὰς, εἰπωμὴ καὶ τὰς ὡσανεὶ
 ἀπὸ δελικτωρ. ἐμοὶ καὶ πῆ ἐδίηξε με μάλιστ. ἢ δὲ κενεῖν με. τυ
 χόν γὰρ μηδὲν ἐπφείλουται με ἡίς δέξεται. καὶ ἢ λεγόμε
 νον παρὰ ἡίς νομιοῖς litem suam ἐπρίσῃ. τῶ τίσι καθ' ἑαυτῶ
 δίκῃ ἡίς εἰρε. σπυρδῆν ἀρα ἢ ἡίς ἡίς κενεῖν ἡίς, ἢ κενεῖν κενεῖν
 κενεῖν ἢ δὲ κενεῖν. καὶ τῶς κενεῖν ἡίς ἐκ ἡίς. ἢ γὰρ κενεῖν, τῶ δὲ
 τῷ σωαίνδῃ ἀπατῆ. ἢ κατὰ σωαίνδῃ δὲ ἐμὴ ἢ δὲ κενεῖν με ὀ δὲ κενεῖν
 σῆς. ἢ δὲ κενεῖν κενεῖν. ἢ γὰρ κενεῖν κενεῖν, εἰ καὶ μὴ τῶ
 δύο τῷ σωαίνδῃ ἀπατῆ, ἀλλ' ὡς ὀφείλει παρῤῥησίαν ἔχειν ἐκ νόμων,
 εἰς ἢ γίνεσθαι, ὅπῃ δὲ, ὡδὲ πῆ negotiorum gestorum. ἀργεῖ δὲ δὲ ὅ
 λόγῳ γν̄ ταῦτα. ἢ δὲ μῖα γὰρ δίδεται παρῤῥησία τῷ δίκασθ ἀδίκηρ ὀ
 βούλεται τῶ δίκασθ. ἀλλ' ἢ δὲ δελικτωρ τοῦτο. ἐδὲ ὅτε γὰρ δὲ ἀ
 πειρίας τοῦ δίκασθ, ὅ κακῆ δὲ αὐτοῦ τοῦτο ἐπραξῆν. ὅθην ἐπειδὴ ἢ
 μαρτῆ τι ὀ δίκασθ, ὡς ἀπὸ τοῦ κενεῖν δελικτωρ κατέχεται. καὶ εἰς
 τοσοῦτον καταδικάζεται, εἰς ὅσον ἀν δοκιμωσῃ ὀ δὲ κενεῖν αὐτῶ καὶ
 τῷ ἀδίκησθ, χρεῖν αὐτῶ λόγῳ ποιῆς καταβολεῖν. τῷ γὰρ βλα
 βῆσθαι ἢ in factum ἀρμόζει. ἔπο τοῦ κενεῖν δελικτωρ ἀναγεται
 κακῆσθ

Item is βγῆτι ἢ in factum ἀρμόζει.

Ιαλεχθόντος ποδὲ τῆν ἴσοχων, χωρήσωμεν ὑδὶ τὰς ἀγωγὰς.
 ἴσως γὰρ ὅτι ἔν τῆν ἐπιηγελημένωρ ἑπολιμπανόμην. εἰρήν
 ηαμν γὰρ ἐν τῆ πρώτῃ ἰνσιττιωνι, τῶ νομοθεσίαι τῶ ῥωμαί
 κῶ ηαταγίνεοται ποδὲ πρόσωπα, ποδὲ πλάγματα, ποδὲ ἀγω
 γὰς. εἰπντὸς ἐν τῶ τῆν προσώπων διαίρεσιν ἐν τῆ πρώτῃ ἰνσιττιωνι,
 διδαξαντὸς δὲ καὶ ποδὲ τῆν πλάγματῆν ἐν τῆ δουτόρα, καὶ ἐν μόρε πῆς
 τρίτης, μνησθέντὸς δὲ καὶ τῆν ἴσοχων, εἰπωμεν καὶ ποδὲ τῆν ἀγωγῶν. ὀφεί
 λεις δὲ εἰδέναι, ὅτι ἄς δίνης ἐγγάλω οἱ ἀθλωαῖοι, ταύτας ἀκπίνας ηαλοῦ
 σιν οἱ ῥωμαῖοι. εἰρῶται δὲ ἀγωγὰι, παρὰ ἣ ἀγειρ ὅς ἀγνώμονας ὑδὶ ἣ
 δησῆσιον. ὀριζόμεθα δὲ τί ὅστιρ ἀκπίων ἦρι ἀγωγῆ. ἀκπίων ἦρι ἀγωγῆ
 ὅστι δίκαιον τὸ ἀπαυτεῖρ ἐν δησῆσιον ἣ ἰαυ ἔθῃ ἐπφειλόμην. τῶν
 δὲ ἀγωγῶν ἄς κινῶμεν ηαταλ πυθ παρὰ δησῆσις, ἢ τοῦ παρὰ αἰρῆσις
 δησῆσις ποδὲ πυθ πλάγματῶ, ἢ ἄκρα διαίρεσις εἰς δύο γῆν ταῦτα
 ηατωλεται. τῆν γὰρ ἀγωγῶν αἰ μὲν εἰσιν in rem, αἰ δὲ πόρσοναλια. κιν
 νεί γὰρ εἰς ἐγγῆσῶ ηατ' ἐκείνσ ὅρ ἴσοχων ἔχει, ἢ ἀπ' σωμαπλάγματῶ, ἢ
 ἀπ' ἀμαρτήματῶ. καὶ λέγονται πόρσοναλια, ἐπειδὴ καὶ τὸ σωμαπλά
 ξαντῶ προσώπων, ἢ τὸ ἀμαρτήσαντῶ κινῆται. καὶ ὁ κινῶν λέγει ταῦτα
 τὰ ῥήματα. εἰ φαίνεται ἣρ ἀντίδικον χελῶαι, δουῶαι, πρῆσαι, ηαταδίνῃ,
 σον αἰ ἣρ ὠ δησῆσι. καὶ ἐτόροις δὲ τῶροις δουα ἣρ γῆν ἰαυ τῶ ἀγωγῶν,
 λῶ καὶ κινῶμεν ηατ' ἐκείνσ, ὅς πῆς ἐν εἰσιν ἡμῖρ ἴσοχῶ, ποδὲ πυθ δὲ πλά
 γματῶ σωμαπκον' ἐπὸ τῶ αἰ το τελοῦτῶ ηατ' ἰαυ, ἐπάρομν αἰ ἔθῃ
 ῥήσιον. ὑπὸν ῥήσιον δ' ἐν ταῦτα in rem ἀγωγῆ. εἰ γὰρ ηατ' εἰς ἀγρῶν ἢ
 οἰκίαν, ἀπὸρ ἐγὼ λέγω ἣ ἰμαυ το δουπτείας εἶν, σὺ δὲ τὰ αἰτὰ λέγεις,
 δουπτῆσ οἱ αἰ ἣρ ἀρησῶν, κινῶσ καὶ σὺ τῶ in rem λέγωρ, εἰ φαίνει
 ται ἣρ πλάγμα ἣ ἰμαυ δουπτείας εἶν, ηαταδίνῃσιν ὠ δησῆσὰ ἣρ αἰ τῆ
 δουπ. κινῶ δὲ τῶ in rem, ἢ ποδὲ σωμαπκῶν, ἢ ποδὲ ἀσωματῆν, καὶ
 ἢ κινῶσ οἰκίαν, ἢ νεγαρεῖαν. καὶ σωμαπκὰ μὲν ὅστιρ, ὁ ἀγρῶς, ἢ οἰκία. ἀσώ
 ματα δὲ, οἷον usufructus, δουλεία. ἀλλ' ὑδὶ μὲν τῶ σωμαπκῶν, κινῶσ οἰ
 κίαν μόνον κινῶ. ὑδὶ δὲ τῶ ἀσωματῆν καὶ κινῶσ οἰκίαν, καὶ νεγαρεῖαν.
 καὶ κινῶσ οἰκίαν μὲν κινῶ ὑδὶ τῶ σωμαπκῶν, ἢ ἰαυ λέγω εἰ φαίνεται τῶν
 δὲ ἣρ ἀγρῶν πῆς ἐμῆς εἶν δουπτείας. κινῶσ οἰκίαν δὲ ὑδὶ τῶ ἀσωματῆ
 των, οἷον usufructu, ἴσως μὲν ἀγρῶ, ἴσως δὲ οἰκίαν, λέγωρ, εἰ φαίνεται ἣρ ὅ
 σῆφρσκηρ τὸ ἀγρῶ, ἢ πῆς οἰκίαν, ἐμῶρ εἶν. ὑδὶ δὲ πῆς δουλείαν τὸ ἀγρῶ λέ
 γω, εἰ φαίνεται ἣρ εἶναί μοι δουλείαν ὅστιρ τὸ ἀγρῶ τὸ γείρῶ, ἢ ἐκείθῃ
 ὑδὸρ εἰλκειρ. ἢ καὶ ὑδὶ δουλείαν οἰκίαν. οἷον ἰαυ κινῶ λέγωρ, δίκαιον μοι
 προσεῖναί, τὸ εἰς ὑδὶ αἰρεῖρ τῶ ἐμῶν οἰκίαν. ἢ δίκαιον μοι πρόσθε τὸ
 ηατ' ὀφείρ σε, ἢ τὸ ἐπεκτεῖνειρ δὲ ὡς ἰαυ ηατὰ τὸ σὺ μεσαῦτον, ἢ ηατὰ
 τῶ σὺ δουπτων. ἢ τὸ ἀρτίθεοται τὰ βαρῆ τῶ ἐμῶν δουπτων ηατὰ τῶ
 τεῖχωρ

Omnium

Aequae

τείχωρ σὸ τὸ γείρονθ'. νεγαρρείως δὲ κινῶμεν τὴν in rem, ἢνίησ' ὡδὶ τῶν
 ἀσωμάτων λέγω, εἰ φαίνεται τὸρδε μὴ ἔχειν τὸ δίκαιον τὸ uti frui, καὶ
 πῆσ' ἐμῆς οὐκίας, ἢ καὶ τὸ ἐμὸν ἀγρῶν. ἢ τὸ ἐλαύνειν ἑπορεύγια ὅσ' τὸ ἐμὸν ἀ
 γρῶν. ἢ ἐλαύνειν ἐκείθην ὕδωρ. ἢ τὸ εἰς ὕψ' αἶρειν τὰ ἴδια οὐκοδομήματα, ἢ
 τὸ κερπιδίειν με. ἢ τὸ ἐπεκτείνειν θζώσω καὶ τῶν ἐμῶν διωμάτων, ἢ καὶ
 τῶν ἐμῶν μδοαύλων. ἢ τὸ ὑπὸ κῶναι βαρῆ καὶ τῶν ἐμῶν ῥίχωρ. αὐταὶ δὲ
 πᾶσαι in rem εἰσὶ νεγαρρείως κινῶμεναι χώρην δὲ ἔχειν ὡδὶ τῶν σωμα
 πικῶν. ὡδὶ γὰρ τῶν σωματικῶν, ἐκείνθ' μόνθ' κινεῖ τὴν in rem, ὅσ' πῆσ' ε
 νέμεται. ἔθ' γὰρ νεμομνῶν εἰ δίδεται in rem, εἰ δὲ δύνάμαι λέγειν, εἰ φαί
 νεται ἄρ' ἀγρῶν τὸρδε μὴ εἶναι. ἐν ἐνὶ δὲ μόνῳ θέματι, ὁ νεμόμενθ' δύνάται
 κινεῖν τὴν in rem. ὅσ' πῆσ' καὶ νέμεται, καὶ ταξίρι ἀκρῶν ἐπέχει. ὡσθ' ε
 ἢν ῥῆσ' πλατυτόρσι τῶν δολέσωρ βιβλίσι προσφόρως φανήσεται. ὡσ' τε
 ὄω, δέει γὰρ στωελόντα εἰπεῖν, κινεῖται ἢ in rem ὡδὶ σωματικῶν καὶ ἀσω
 μάτων. ὡδὶ σωματικῶν μὲν μόνον κομφοδορίας. κομφοδορία δὲ ὅστις ἀγω
 γῆ, ἢνίησ' τίς στωολογῆι τὸ προσὸν αὐθ' δίκαιον, λέγω. εἰ φαίνεται ἄρ'
 ἀγρῶν πῆσ' ἐμῆς εἶν' δόσπρτειας. ὡδὶ δὲ τῶν ἀσωμάτων καὶ κομφοδορίας,
 καὶ νεγαρρείως. κομφοδορίας μὲν ἢνίησ' λέγω, εἰ φαίνεται τὸ uti frui ἐμῶν
 εἶν'. νεγαρρείως δὲ, ἢνίησ' εἰδῶν τὸ δίκαιον ἀγρῶναι προσεῖναι ἔθ' ἀντιδίκω,
 λέγω, εἰ φαίνεται τὸ uti frui μὴ ἔχειν ἄρ' ἀντίδικον καὶ τὸ ἐμὸν ἀγρῶν. ὡσ'
 τε εἰ ὡδὶ τῶν ἀσωμάτων, εἰ δὲ αὐτὸς κινεῖ καὶ κομφοδορίας εἰ νεγαρρείως.
 ἀλλὰ κομφοδορίας μὲν ὁ λέγω προσεῖναι αὐθ' τὸ ἀσώματον, οἷον τὸν
 usufructum, ἢ τὴν δόσπρτειαν, καὶ πῆσ' ἄλλου δόσπρτειας. νεγαρρείως δὲ τὴν
 in rem κινεῖ ὁ δόσπρτῆσ' τὸ ἀγρῶν, ἢ πῆσ' οὐκίας, ὅσ' βεβαιῶμενθ' ἄρ' ἀντίδι
 κον μὴ ἔχειν τὸ uti frui, ἢ τὸ δίκαιον πῆσ' δόσπρτειας καὶ πῆσ' αὐτὸ οὐκίας, ἢ
 καὶ τὸ σὸ ἀγρῶν. καὶ τῶν ἐνεῖησ' κομφοδορίας δυνάμεθα κινεῖν, εἰ ἐπὶ δὲ
 καὶ νεγαρρείως ὡδὶ τῶν σωματικῶν; καὶ ἢ αἰτία ὅστις αὐτῆ. ἔησ' εἰ ἄρ'
 γωρ ὀφείλει ποδιπεῖν αὐθ' τὴν νίκην ἐν τῶν προσόντων αὐθ'. οἷον εἰ
 φαίνεται τὸρδε ἄρ' ἀγρῶν πῆσ' ἐμῆς εἶναι δόσπρτειας. εἰ μὲν ὀφείλει κινῶν
 λέγειν, εἰ φαίνεται τὸρδε ἄρ' ἀγρῶν μὴ εἶν' πῆσ' τὸ ἀντιδίκου δόσπρτειας.
 εἰ γὰρ οὕτως εἰσέλθην κινῶν, ὀρεῖ αὐθ' ὁ ἀντίδικθ' περὶ μὲν ἐμῶν ὅστις
 ὁ ἀγρῶν. εἰ δὲ εἰς ἐμῶν, ὡσ' σὺ λέγεις, εἰ παρὰ εἰδῶν σὸς, ἀλλὰ ἄλλ' ἐμῶν.
 καὶ γὰρ εἰ πάντως τὸ μὴ ἐμῶν, ἢ δὲ σὺν ὅστις. εἰ δὲ μήτε ἐμῶν, μήτε σὸς ὅστις
 ὁ ἀγρῶν, ὀφείλω σε νικᾶν ἐν ἔθ' παρόντι δολέσπρτειῶν, ὅσ' ἄρ' κινῶναι ἄρ' λέγον
 τα. ἐν ἴσῃ αἰτία κρείττων ὅστις ἢ αἰρῶν τὸ νεμομνῶν. In pari causa melior est
 conditio possidentis. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡδὶ τῶν σωματικῶν. ὡδὶ δὲ τῶν ἀσωμά
 των κινῶναι τὴν in rem, κομφοδορίας. κινῶμεν δὲ καὶ νεγαρρείως.
 καὶ ὅσ' τί, μὴ καὶ ἐν ταῦτα ἐν ὧ κινεῖ πῆσ' νεγαρρείως τὴν in rem, μὴ λέγον
 μὲν αὐτὸν κινῶναι, εἰ γὰρ ἐν τῶν αὐθ' προσόντων, ἀλλ' ἐν τῶν σαθρῶν
 τὸ ἀντιδίκου περᾶται αὐθ' τὴν νίκην ποδιπεῖν. λέγει γὰρ, εἰ φαίνεται
 τὸ uti frui τὸρδε μὴ ἔχειν. ἀλλ' ἢ ἀκρολογία αὐτῆ ὅστις ὡδὶ πῆσ' νεγαρρείας

ἡναγωγῆς τῶν ἀσωμάτων, εἰ καὶ τῆς ξήμασι νεγαρεῖως κινουμένῳ τῶν in
 rem, ἀλλ' ὅσω ἔσθ' ἀρτελίσματα κωμφοδορία ἐστίν. ἐπειδὴ γὰρ συνομολο-
 γεῖται ἐμὲ εἶναι δόσπρω τῶν ἀγρῶν, ἢ τῆς οἰκίας, καὶ ὁ ἀντίδικος ἐὰν ἔσθ'
 προσέιναι usufructum, ἢ δόσπρω φησὶ, ἐγὼ λέγω, εἰ φαίνεται τὸρδε μὴ
 ἔχασιν usufructum, ἢ δόσπρω καὶ τῶν ἐμῶν ἀγρῶν δὴ καὶ τῆ δόσπρω ταῦτα
 λέγειν, εἰ φαίνεται ἐλεύθερον δόσπρω, ἢ ἐλεύθερον usufructum ἢ ἐμὸν
 εἶναι ἀγρῶν. καὶ ἐστὶν οὕτως νοουμένη τῆς in rem ἢ ἡναγωγῆς κωμφοδορία, εἰ

Sed ista καὶ νεγαρεῖως πείρασται. αὐτοὶ δὲ αἱ in rem ὡρ ἐπινοήματα μὴ
 μὴ, καὶ αἱ ταύταις ὁμοίαι, ἀπὸ νομῶν καὶ περὶ κωμφοδορίας ἀπὸν ἔχουσι τῶν
 γῆδων. εἰσὶ καὶ ἄλλαι in rem, ἐπὶ δὲ καὶ πόρροναλίου, ἃς ὁ πρῶτος, δὲ οἰ-
 κίας ὁρμηθεὶς ἐπενόησε δόσπρω. ἀναγκαῖον δὲ ταύτας δόσπρω παραδειγμα-
 τῶν ἀρδείξει. οἷον ὡς τετραπύλαι ἡμῖν, εἰδ' ὅτε κινεῖν τῶν in rem, μὴ οὐ-
 σσηκαπιτόσπρω καὶ λέγειν, εἰ φαίνεται τὸρδε ἐμὸν εἶναι, ὡσανεὶ ὅσσηκαπι-
 τόσπρω ἔσθ' ἐμῶν. ἢ ἐν τῶν ἡναγῶν, καὶ τῶν ὅσσηκαπιτόσπρω ἢ ἐ-
 μὸν, καὶ νεμομένης, δόσπρω κινεῖν καὶ λέγειν, εἰ φαίνεται τὸρδε ἐμὸν εἶναι

Nāq si cui ἢ πρῶτον, ὡσανεὶ εἰ μὴ ὅσσηκαπιτόσπρω αὐτῶν ὁ ἐμὸς ἀντίδικος. καὶ
 τῶν εἰπωμένων ἡνά τῆς μὴ ὅσσηκαπιτόσπρω πλάττεται ἐὰν ἢ ὅσσηκαπι-
 τόσπρω. οἷον δὲ ἐν λόγῳ αἰτίας παρὶδωχῆς μοι ἀλλότριον πρῶτον bona
 fide λαμβάνουσι, ἢ πωλήσας ἔσθ' ἢ δωρησάμενοι, ἢ καὶ εἰς πρῶτον μοι
 ὡς δόσπρω, ἢ ληγατόσπρω. ἐδὸ μὴ ἐγὼ τρεπίας, εἰς ἢ ὅσσηκαπιτόσπρω ἔσθ'
 ἢ πρῶτον. ἡνεμόμην αὐτῶν τυχὸν δύο ἡναγῶν, δὲ ἐπεὶ αὐτὸ καὶ τῶν
 τύχῳ. τῶν directam in rem καὶ τῶν νεμομένης κινεῖν ὁ δόσπρω. ὡς γὰρ
 ὅπρτε ἐν ὅσσηκαπιτόσπρω. αἱ γὰρ in rem ἐπενοήθησαν, ὡς ἔσθ' ἡναγῶν τῶν
 προσέσπρω αὐτῶν δὲ αὐτῶν ἐν δόσπρω δόσπρω. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπαύθρῳ
 πρὸ ἡν τῶν ἔσθ' ἡματι ἀγωγῶν μὴ δίδωσται ἀνδρὶ bona fide νεμομένης
 καὶ κατὰ τύχῳ ἐκδοῦναι, ἐφείρῳ ὁ πρῶτος in rem ἀγωγῶν, τῶν κινεῖν
 λέγω. ἐπειδὴ τὸρδε ἢ πρῶτον, δὲ ἐν λόγῳ αἰτίας, οἷον πρῶτος, ἢ δωρεῆς, ἢ
 πρῶτος ἡνεμόμην bona fide, ἔτρεχε δὲ μοι ὅσσηκαπιτόσπρω, καὶ ἢ ἔσθ' μετα-
 ξὺ πρὸ τέλους τῆς ὅσσηκαπιτόσπρω δὲ ἐπέσπρω, ὡσανεὶ ὅσσηκαπιτόσπρω, εἰ φαί-
 νεται ἢ πρῶτον τῆς ἐμῆς εἶναι δόσπρω. λέγεται δὲ αὐτῆ ἢ in rem
 πρῶτος. ἐπειδὴ πρῶτος πρῶτος πρῶτος ταύτῳ ἐπενόησαν.

Rursus ἐστὶν καὶ ἐν τῶν ἡναγῶν in rem κινουμένη. ἐὰν γὰρ πρῶτος νεμόμενος ἢ
 ἐμὸν πρῶτον bona fide, ἢ ἔσθ' μὴ ἐξὺ rei publicae causa ἀρδημήσει, οἷον δόσπρω
 πρῶτος, ἢ ἔσθ' πρῶτος πρῶτος γῆνται, καὶ ἢ ἔσθ' μὴ ἐξὺ, ἢ ὅσω ὁ μὴ ἀρ-
 δημῆ, ὁ δὲ παρὰ τῆς πρῶτος ὅσπρω, ὁ τῆς ὅσσηκαπιτόσπρω πρῶτος ἔσθ'
 ἢ, ὡσανεὶ ἔσθ' δὲ, ὁ μὴ ἐν τῆς ἀρδημίας, ὁ δὲ πρῶτος πρῶτος δόσπρω,
 ἢ ἐξὺ ἐμῶν ἔσθ' δόσπρω εἰσω ἡναγῶν, μὴ τῶν αὐτῶν ἀρδημῶν ἀναπτύ-
 χθεισῆς, ἢ ἢ ἀνατραπείσῆς, τῆς ὅσσηκαπιτόσπρω κινεῖν τῶν in rem. λέγω
 γὰρ ὡσανεὶ εἰ μὴ ὅσσηκαπιτόσπρω ὁ ἀντίδικος ἢ ἐμὸν πρῶτον. εἰ φαί-
 νεται τῆς ἐμῆς εἶναι δόσπρω. ἢ δὲ τῆς τῶν πρῶτος εἶδ' ἢ τῆς in rem, ἢ ἐπὶ

ροῖς

γῆ, albi corrupti. τῶν τῆσιρ ἔνευα τοῖ ἀλβὸν ἀρῶν ἀγῆτῳ. ἄλβορ δὲ λέγεται
 ἢ ἔσκηρ, ὅτε ἢ λουκοῖς γὰρ ἀφθαί γραμμασι. πρὸ τῆς πάτρωσιρ, ἔπι δὲ
 καὶ τῆς πατρώσιρ ἐπρφέιλετο πρὸ παρὰ τῶν παίδωρ, καὶ τῶν ἀπελδύθε
 ρωρ. μὲρ δὲ τῆ πρὸς δῶτι καὶ ἔδω, ἢ μὴ δῶαοται καλῆρ τῶ τῶς εἰς ἢ
 διησῆσιρ, δὲ χε ἀπίσεως συγνώμης. ἔωθὸ δὲ ἢρ παῖδια εἶν ἱμαγκίπα
 ἢρ. ἔπι δὲ διησῆσιρ ἢ δῶαοται σωεσαίαι. εἰ τῆνω ὁ μὲν πᾶς ἢρ πατέ
 ρα, ὁ δὲ ἀπελδύθερ ἢρ πάτρωα, δὲ χε ἀπίσεως συγνώμης ὑδὲ διησῆ
 σιρ καλῆσι, κρατέιτο τῆ in factum. Ἐ εἰς φανδρᾶν χεσις πρὸς τῆτα κα
 ταδιησῆσιρ. ἢρ ἱμὸρ ἔωθῶνωρ ἀσὸμνωρ ἢ διησῆσιρ, βία δὲ εἰλετό πρ.
 ἢ καὶ δόλωρ ἢ σωεχῶρησῆρ ἱλθεῖρ ὑδὲ ἢ διησῆσιρ. καταδιησῆσιρ τῆ
 in factum, ἢρ ἢρ ἀπατῆρ μὲρ, ὅσορ ἱγὼ ἢρ καλδύμνωρ ὑδὲ ἢ διησῆ
 σιρ ἀπῆρρω. εἰσὶ δὲ Ἐ ἔτοραι ἀναρῆμνωρ in factum poenales. εἰσὶ δὲ ἢ
 praeiudiciales ἀγωγᾶ, ἢ δὲ ἀφῶρωρ κινῆμνωρ θεμῶ τῶ. Praeudicium δὲ δῶτι,
 τῶ δὲ ἀρ ἱν τῆ τῆσιρ μόνης συγκεῖμνω. ἢ δὲ γῶρ ἔχει καταδῆκῆσιρ ἢ
 ἱαυτῆ. In rem δὲ δῶτι ἔδω ἢ διησῆσιρ. οἶορ ὡς ὑδὲ τῶ τῶ θεματῳ.
 ἀπεμῶ χερ πρὸς ἢρ οἰκῆσιρ δὲ τῶ τῶ, λέγωρ ἱαυτῆρ μὴ εἶναι δὲ δῶλωρ
 αὐτῶ. ἢ γοῶν ὁ ἱμὸς ἀπελδύθερ ἀναφῶναι εἰς ἱν γῆσιρ. δῶα ἢρ κινῆ
 οῦται ὑδὲ ἱνὸς ἱκαλσιρ τῶ τῶρ τῶρ θεμῶ τῶρ, πρᾶσιρ δὲ καλῆσιρ τῶ in rem.
 δῶαοται γῶρ ὁ ἀναφῶναι εἰς ἱλδύθερ κινῆρ λέγωρ. εἰ φαίνεται μεῖν
 λδύθερ εἶναι, καὶ οὐκ ἔπι ἐπῶρηρ καταδῆκῆσιρ ὡ δὲ διησῆσιρ. τῆσιρ δὲ
 δῶτι καὶ ἢ in rem praeiudicialis, de partu agnoscendo, ἢ τοι πρὸς τοῦ δῶα
 γνώσεως. οἶορ εἶχορ ἱγὼ γαμετῶ, ἱγκύμωρ γέγονῆρ δὲ ἱμοῦ. δὲ λῶθῆρ δὲ
 πρὸς τῶ ὁ γῶμ, ἱτέχῆ παῖς, οὐκ ἢ βουλόμνω τῶ τῶρ τῆσιρ. δῶα
 τοι κινῆρ κατ' ἱμὸ ἢ γῶν, ἀναγῆσιρ ἱσῶ με, ὡς τε θῆσιρ ἔδω ἢρ παῖ
 δια. καὶ ἀναγῆσιρ με, εἶγε ἀρ δῆσιρ ὅπ δὲ ἱμὸ γέγονῆρ ἱγκύμωρ. τῆσιρ δὲ
 εἰρήσιρ μὲν praeiudiciales ἀγωγᾶ. ὡρ τῶς μὲν δῶο, ἱπρῆσιρ ὁ πρᾶσιρ, ἢ δὲ
 μῆ κατῶ γῶται ἱκ το πρῆσιρ. ἢ δὲ λέγει τῆ εἰ φαίνεται με ἱλδύθερ
 εἶν. εἰρήσιρ μὲν ὅπ τῶ ἀγωγῆρ, αἰ μὲν εἰσιρ in rem. αἰ δὲ πρὸς τοῦ
 λια. τῶ τῶρ τῆνω δὲ κενεομῆνωρ, καὶ πρὸ δῆσιρ ἀμῆνωρ ἀλλῆλωρ, ἱκῆνο
 πρὸ δῆσιρ δῶτι, ἢ μὴ δῶαοται ἢρ ἱν ἱσῶ τῶ ἔω αὐτῶ δὲ τῶ μὲρ πρᾶ
 γῶμα, ὅτε πρὸς τοῦ ἀγωγῆς ἀπατῆρ καὶ λέγειρ, εἰ φαίνεται ἢρ ἀντῆ
 σιρ τῶ δὲ ἢ πρᾶ γῶμα χεῖρ αἰ μοι δῶαοται. ἢ δὲ γῶ ἢ ἔω ἀρ ἱσῶ ἔω τῶ δὲ
 πρῶσιρ πρὸς, ἔδω αὐτῶ δὲ δῶαοται δῶατῶ. δῶαοται γῶρ δῶτι ἢ πρῶσιρ δὲ
 πρῶσιρ. ὑδὲ πρῶσιρ δὲ ὁ ἀκτωρ, δὲ πρῶσιρ τῶ οἰκῆσιρ γῶσιρ ἢ δῶαοται. ἔω
 ξεῖ μοι ἢρ φρῆσιρ κῶν δῆσιρ, ὅρ δῶαοται κινῆρ ἢ τῶ κῶσιρ, πρῶ
 σιρ αὐτῶ τῶ πρᾶ γῶμα τῶ κῶσιρ. μῆσιρ γῶ τῶ κῶσιρ ὅτε
 ἢ πρῶσιρ αὐτῶ κατῆσιρ ἀγωγῆσιρ, πρᾶ βᾶσιρ μὲν ἢ τῶ δὲ αὐτῶ αὐτῶ
 νας. ὅτε γῶ μὲν τῶ furti, ἢ δὲ πρῶσιρ, ἢ τῶ τετραπρῶσιρ λαμβᾶσιρ. αὐ
 τῶ δὲ ἢ ὑφαιρῆσιρ ἀπατῆρ ἢ ἢ τῶ κῶσιρ ὅτε πρῶσιρ in rem, ἢ παρὰ κῶσιρ
 ὅτε τῶ φρῆσιρ κῶν δῆσιρ, λέγοντῶ, εἰ φαίνεται τῶ δὲ χεῖρ αἰ δῶαοται.

Præiudiciales

Sic itaque

αξιον ουν τα τ' αναιρεθηντα οικητω, προς τινω διατιμησιν ενεινυς φη ημδρας
 τριειτς τινω ηαταδινλω, κη τινω δεδωμενλω ηδη διαειδω. ιδου εν ταυτα ει
 ε εις απλδρ κινειτς, ομως εχει και τρινης απαίτησιν. το δ αναιρεθηντος οι
 κειτς ιδω οτε αξις ονυρς κη τ' καιρομ φη αναιρισως ι νομοματην, η ηατα
 δικη γινετς εις ε νομισματα. δια τ' ροδτς αξιον αυτ' γενηαδς ηατ' εκει
 νομ τ' καιρομ, εν ω υγιης λω. μητη δε εστιρ ομοιως αγωγη, ε επ' ενεινυ το θε
 μαρς. τελομ τ' πς, ληγάρρ, η οιδεινόμματορ ηατελιπων ενκλησια, η μοι
 νασηρλω, η ενκπηρλω, η ετορω ριστω σεπηω τωπω. ετα ο τ' ληγάρρ, η τ' οιδει
 νόμματορ επφειλωρ, μεχει ροδτς τινω ηαταβολλω εφορθεσο κηηαδς,
 μεχεις ε εις δικασηειορ κλησεις περηνεσο. τοτε δ αυτ' η ηαταλειφθην
 περαγμα, ηρι τινω τ' χρηματην προσπατα αναγηαδς δδναι, η ετορω ροδ
 ρη τρινης ενεια. ως εν τευθεν δεικνυαδς, οπ εις τ' διπλδρ εχει τινω ηαταδι
 κλω. εισι λυδς αγωγαί, αι λυδς ε φη in rem η τ' personalis τινω φύσιν
 εχουσιν εν ιαυταυς. οιστορ δε, τ' φαμλιας ενκισκονδαι, οπρ αρμοδς μεξεν
 τ' συγληρονομωρ, ενεια φη διαρισως τ' κληρονομαίωρ πραγμάτην. εχει
 δ τ' in rem η ιδίωμα, ηαθδ ποδ πραγμάτην κινειτς. ενεισος δ συγλη
 ρονόμω εν μορς δδδρ της εσιρ. εχει δε ε πορσυναλιας αρτελισματα.
 δετω ρετς δ αυτο, και ηατάγτς εις ηαταδινλω κεφάλαια, αι πνα per
 sonalis, ε μλω φη in rem εστιρ οικηια. ως εν ρις de iudicis (ω θεω μαθησοί
 μεδα. η αυτο εστιρ επειρ, και εν τω communi diuidundo. οπδρ κινειδου συμ
 βαίνει, μεταξεν τ' εν έχοντην επίκοινα πράγματα, δε οιας δήητε αιτίας, ε
 τω ταυτα διίλεοτα. σωρηθμητς ταυς ειρημηαυς αγωγαίς, και τ' finium
 regundorum, μεξεν τ' εν αγρογφτόνωρ γυμναζόμενωρ. οι τινδ ποδ ορωρ προς
 άλλήλωρ εχουσι οιδουεικίαν. εν δε τ' ρις τρισι δικασηοις ων τετρα
 πηαι τω δικαση, ενι τ' δικαζομενηωρ, καθδ δικαιορ και ηάλισορ αυτω φαυη,
 προσκυρδρ η κωιόρ περαγμα, ε τω ετορω ετορω αδις δικατδνειρ. οιορ ε
 τ' τω ε νομοματην αξιον, κινεινω ε νομοματην αξιον. ωδ τ' τω γρ
 συγκροτειτς τα δικασηεια ταυτα, ε τω τινω κωιότητα καταπαυσαι τινω
 εν τευθεν εγφρομενηω οιδουφνίαν. ει η συμβη τω ενι προσκυρωθλωαι αγρομ
 αξιον α νομοματην, τω δε ετορω οικίαν, ω νομοματην. καταδικαδησε
 τς ο λαβωρ τ' αγρομ τ' α νομοματην, δια τ' μειζορ αυτω ειη τ' μορς, δδδ
 ναι τω λαβονπ τινω τ' ω νομοματην οικίαν, ε νομισματα, ως τε ενασορ
 αυτ' εχφρ, ανδ ε νομισματα. τριτη τ' αγωγωρ διαρισεις εστιρ αυτη. Omnes
 αυσα δ αγωγη, η εις απλδρ, η εις διπλδρ, η εις τριπλδρ, η εις τετραπλδρ
 αυτ' τινω ηαταδινλω. περαιτορω η τ' τετραπλδ εκ εσιρ ενρειρ. η εις απλδρ
 μλω εχουσι τινω ηαταδινλω, οιορ η ακ φη επρωτησως αγωγη, η ακ τ' δανεί
 σμαρς, η ex empto, η ex uendito, η locati, η conducti, η mandati. η άλλαι
 η εν πλφόνωρ αιλωρ αναφουδλωαι αγωγαί. εις διπλδρ η οιορ η furti nec
 manifesti. και η το ανδιλίς δε αφησως. ε η depositi, ιδω οτε, οιορ ηνικα μη
 ακδιδουται, η παραχης χειρ, η εμπεισομω παρατεθην. επ δε και η serui
 x 4 corrupti

Quaedam

Omnes autem

In duplum

corrupti. ἢ πρὸς ἀρμόζει κατ' ἐκείνους, τὸ προτρέψαντες, ἢ συμβουλεύσαντες
 τῷ ἐμῷ δικίῃ ὡς τε φυγῆν. ἢ ὡς τε αὐτῶν προπετῆ κατ' ἐμῷ γνώσει. ἢ ἀ-
 σῶτως ζῆν. ἢ ἀπλῶς οἰωδῆτε τρώω χειρῶνας αὐτῶ σὺ τρώπης ἀρτε-
 λίσαι. κινουμένης δὲ ταύτης φησι *serui corrupti*, ἵνα χθίσεται καὶ εἰς τὴν τῶν
 ἀφαιρηθέντων ἕω' αὐτῶ πρᾶγμα τῶν ὁρατήμων. εἰς τὸ διπλοῦ ἔχει τὴν
 καταδίκην, καθὰ εἴρηται καὶ τὸ ληγαίον, ἢ τὸ οὐδαινόμομασιν τὸ καταλει-
 φθῆρ σεωρῆς τόποις, μίχρη τῆς εἰς τὸ δικασήριον ἀφίξεως μὴ καταβληθῆν.

Tripli

εἰς τὸ τριπλοῦ γίνεται ἢ καταδίκην, ἢ δι' ἐκείνους τὸ θέματ. Διότι
 εἰς ὅτι τὸ ἡμετέρας βασιλείας, ἢ πρὸς τῆς τῶν ἑποβίσεων ἐπιβασαῖς, λόγῳ
 πορτέλων, ἢ τῶν π διδουδα παρεκελεύσατ, πρὸς τὴν προσήτη τὴν ἐν
 τῷ βιβλίῳ τῶν ἀποδοσῶν ἐμφρομένη. οἷον λόγῳ χείρ μίχρη ἵκατῶν νο-
 μοματῶν ὡρσε διδουδα τὸ ἡμῶν τὸ νομίσματ. εἰ δὲ μείζον εἴη προσ-
 τῆς, πλείονα εἶν καὶ τὰ πορτέλα. βολόμνυ ἐν ἐγὼ τῶν ἐμῶν ἀντίδικον
 ζημιῶσαι, καὶ ἑποβαλεῖν πλείονι πορτέλων δώσει, ἐπφειλόμνυ παρα-
 αὐτῶ ἵκατῶν νομίσματα, ἵπεμψα αὐτῶ βιβλίον εἰς α νόμοματα, καὶ λοι-
 πῶν ἀνολγῆ γέρονε τῷ αὐτῆς ἢ, ὡς πολλῆς ἕσης τῆς ἐμφρομένης τῷ βι-
 βλίῳ προσήτη, πλείονα δουῶσαι πορτέλα. φησι ἀποδοσῶν ἐν δεξαζομί-
 νης, ἐν εἰθῶ ἵκατῶν νομίσματα ἐπφειλόμνυ. καὶ ἐπειδὴ πλείονα ὡρ' εἰς
 αὐτῶν ἢ τὸ ἀληθῆς δουῶσαι δίδωκε, λόγῳ χείρ ἔτορα ἐξ νομίσματα, τε-
 χθίσεται κατ' ἐμῷ τῷ ἀκτωρ ἐν φησι εἰρημένης ὁρατῆς ὁ δὲ λίγῳ κων
 δικίτη, μεθοδύων μὲ ἢ νόμοματα, αὐτῶ τε τὰ ἐν πορτέλα δεδόμε-
 να ἐξ νομίσματα, καὶ ἔτορα ἰῶ. τῶν γὰρ ex lege κωνδικίτη, ἀμαλχῶς

Quadrupli

ἐν ὁρατῆς τῆς καταδοσῶν συμβαίνει. εἰς τὸ τετραπλοῦ ἔχει τὴν
 καταδίκην, ἢ *furti manifesti*. ἐπ δὲ καὶ ἢ *metus causa*. ἵκατῶν γὰρ ἐπαγαλῶ φό-
 βορ πνι, παρασκούσῶ δὲ αὐτῶ τὸ δικίον πρᾶγμα μοι παραδουῶσαι, ἕξει
 κατ' ἐμῷ τὴν *metus causa*. Καταδικασθῶμαι αὐτῶ, εἰς τὸ τετραπλοῦ.
 εἰσὶ καὶ δύο *in factum*, εἰς τὸ τετραπλοῦ ἔχει τὴν καταδίκην, οἷον
 ὡς ἡδὲ τῶν θέματ. δίδωκε σοὶ ἵκατῶν νομίσματα, ὡς τε κινῆσαι ἢ
 πῆς δικασήριον, καὶ ἀπρᾶγμόνως αὐτῶ μὴ συγχωρῆσαι διαγῆν. δῶσαι
 τῶν ἀπαιτῶ κινῆσαι ἢ σὸ τὴν *in factum* ἀγωγῶν, ἢ σε ἀπαιτῶ νομίσ-
 ματα. ἢ καὶ ἐβόλοπς, μηδεμίαν ἔχωρ κατ' ἐμῷ ἀγωγῶν, ἢ συνοφαν-
 τῶν εἰς τὸ δικασήριον ἔλκειν με. φοβηθεῖς ἐγὼ ὁρα τὴν προσδοσῶν μὴ αὐ-
 πρᾶγμοσύλω, δίδωκε τῶν νομίσματα ἵκατῶν, ἡδὲ τὰ ἀπειλῶ μὴ αὐ-
 ὁραφυγῆν δικασήρια. δῶσαι μοι ἡδὲ γραφεῖς κινῆσαι κατ' αὐτῶ τὴν *in fa-*
ctum, ἢ τὸ ἕω' ἐμῷ δεδόμενων νομοματῶν ἀπαιτῆσαι αὐτῶ τὸ τετραπλοῦ.
 εἰς ἢ ὁ ex lege κωνδικίτη ἐν ὁρατῆς τῆς ἡμετέρας βασιλείας, ἔχωρ εἰς τὸ
 τετραπλοῦ τὴν καταδίκην, ὡς ἢ τῶν θέματς. ἡδὲ σάμνω ἐγὼ τὸ ἐμῷ ἀν-
 τίδικον. ἵπεμψα αὐτῶ βιβλίον, τὸ ἐπφρομένης ἢ τὸ ἀληθῆς προσήτης. δῶσαι
 τὸ ἐπιβασῆρ ὀνόματι πορτέλων λαβῆν δύο νομίσματα, ἔλαβῶν ἢ νομίσ-
 ματα. κινῆσει κατ' αὐτῶ ὁ ex lege κωνδικίτη. τὸ τετραπλοῦ τὸ νόμομα-
 τῶν

των αυτην μεθοδω. ερηκαρην εις τ διπλην εχειν τω καταδικω, Sed furti
 τω furti nec manifesti. Ε τω serui corrupti. Ε τ ακουιλιοι, Ε τω depositi. εσιρ
 οτε, Ε τω τω ληγάτω, η ομεικομ μίωω άπαίτησιμ, όπρ ηε τειλειφθη σε
 βασ μίωις τόπρις. Δεφορα δε μεξεν αυτ τ άγωγωρ αυτη. όπ η furti nec mani-
 festi, η η serui corrupti παντι βρωω εις τ διπλην εχειν τω καταδικημ. ετε
 αρνειται πς, ετε ομολογει, ο δε ακουιλιοι, και η depositi, τ ερημίωνω θεμά
 τη, η τ άρνημίωνω διπλασιάζου. η τ όμολογούτην, εις άπλην πρι
 δυτ τω καταδικω. τ δε τω ληγάτω τω καταλειφθένω εκλησιαις, η η
 ετόροις πμίοις τόπρις, ε μόνω ηνίω πς αρνειται όστι ηε τ αυτω η εις τ δι-
 πλην καταδικη, αλλά Ε ηνίω. τω ερηθητ τω καταλιμπανομηνε πρισαατ
 τω άπεδοσιμ, με χεις ε κελούσι τ προσφορω άρχουτην οχληθη. η τω
 όμολογούτω, η προ τ η κελούσιμ άρχουτην οχλησεωσ άγνωμουδωτω, εις
 άπλην εστι η καταβολη. τ δε τ εις τετραπλην εχουω τω καταδικω
 εσιρ αυτη η Δεφορα. η η metus causa διενήνοχε τ λοιωω εδω, όπρ σιωπη Item actio
 ρωσ τη φύσει αυτης πριεωετ. και η ο τωτη ενάτομνω, κελούσι τω διησε, ε
 η τ βίωιμ ληφθημ πριάγωμα άρηεταση τω ενάτουπ, άρλυετ. όπρ τ
 λοιωω άγωγωρ εχ ουτωσ εχ εω εκεινω η παντι τρωω εις εησεσ εις
 τ τετραπλην καταδικετ. οιομ τ τ δύο, in factum, και τω ex lege κωδικη
 τω. όσ πς άρμόξει η εν βιβασε, πλείωια τ υνομωμηνω σωρετλωμ κω
 μωαμηνω. ωσπρ και τ τω furti manifesti. τ άγωγωρ αι μέρ εισι bona fi Actioinum
 dei, αι δε stricta. Bona fidei εσιρ αυτ, ex empto, ex uendito, locati, conducti, negotio-
 rum gestorum, mandati, depositi, pro socio, tutela, commodati, pignoratitia, familia hercifi-
 cunda, communi diuidundo, praescriptis uerbis. η λεφομηνω εstimatoria. χωρα δε αυτη
 εστιμ, ηνίω Δε τιμωσάμνωσ πριάγωμα, οιομ κωσμομ η ετόρομ πριετωμ παρα
 οχωσι τ ω πωλησαι ετωωμ, η φορε μοι ε νομίσματα, η αυτ η πριάγωμα.
 και η ετόρα praescriptis uerbis, η πς άρμόξει τ τω πριμωταπίωωσ. hereditatis
 petitio. ε Ε τω μάλισα η με χει τω σήμωρομ εσασιάζετ αυτη, Ε άδηλωμ λω,
 πτόρομ σωαριθμειτ τω bona fidei διησεηοις, η ε σωαριθμειτ, όμωσ
 διάταξι τω ημετόρα βασιλέωσ σαφωσ είνω τω τω κελούσε τ bona fidei.
 Ε η rei uxoria πάλαι ηρμωζε δε αυτη μεξε διάλυσιμ τω γάμω τη γωαικη Fuerat
 η τω οικεισ ανδρωσ, τω αναλήξει τ πριωιμαίωμ πριάγωματ, η λω τ bona
 fidei. αλλά διάταξι τω ημετόρα βασιλέωσ τω τω ανελδωσα, διδωκε πρωσ
 ανάλητημ τω πριωιόσ τω ex stipulatu, ωσ εσαμ πλατυτόραμ. Ε πω η τω
 rei uxoria δίκωιομ ωδι τω τω μετηγαγε. και τ τω τω θεμαπ τω bona fi-
 dei τω ex stipulatu άπετέλωσε. και ετόρασ πμλασ διαρίσεισ ωπνωόσασ αυ
 τη τη ex stipulatu, επ άπαιτήσει πριωιόσ άρμωζούση, και σιωπηρεάν διδω
 κω εωθηκω τη ex stipulatu, επ άπαιτήσεωσ τω πριωιόσ, και πριωιμη
 σιμ παντωσ δαυεισουλ, ε και πριωι βύτορ εστι τω χρωω. αλλά τότε ηνίω
 κα βούλεται η γωη, αυτα τα ωπιδωθγίτα τω αυτησ λόγω πριωιόσ αναλα
 βειμ. ωσ τε εν ωδι άπαιτησει τω πριωιμαίωσ δωρεασ, ηρι τω Δε γαμωμ
 γωι

In bona fidei

γινόμενης δωρεᾶς, εἰ βεβληθῆ χηροσάουται τῆ ex stipulatu, τῶν αὐτῶν δ' τούξε
 ται πλεονομίωρ. ὡδὶ τῶν bona fidei διηγεσηίων δευσία δίδεται ἔφ
 διηζονπικ το καλίστ καὶ το δικαίτ κείνερ, ὅσορ ἔφ ἀκρεῖ ἢ ἔϊορ ἀκ
 ηατασῶλαι χη. μόρθ δὲ φῖλιδυθόρας δευσίας ἐκείνης το διηγεσῶ δευ
 καὶ ἔδω. ἐὰν γὰρ πς κινεῖ κατ' ἐμῶ ἀγωγῶν bona fidei, δέηα μὲ ἀπατῶ
 νομίματα ἀντεπφείλει δέ μοι εἰ νομίματα, κομπεσατδύσας ὁ δὲ
 ηασης, ἀπὸρ ἐκείνθ ἀντεπφείλει μοι, ἐκ εἰς τὰ ἰ νομίματα, ἀλλ' εἰς
 τὰ εἰ με ηαταδιηζοσει. κομπεσατδύορ δὲ δευτῶ ἀντέλλογθ, τῆτεσι ἢ
 ἀντελλογίσασαυ τὰ ἐπφειλόμνια. ταῦτα μὲν ἐν ἡ φύσει βέλετ, τῶν bona
 fidei διηγεσηίων. ὡδὶ δὲ τῶν σεῖκτῶν, ἐπειδὴ φῖλιδυθόρας αὐτῆς γίνετα
 λόγθ, εἰ κινῶρ πς κατ' ἐμῶ πὸδὲ ἰ νομομάτῶν τυ χῆρ, εἰ καὶ ἀντεπφεί
 λει εἰ νομίματα, εἰς τὰ ἰ εἰ δὲ ἢ ἴπορ ηαταδιηζοδύσομαι. ἢ ταῦτα μὲν,
 ὅσορ ἐκ φῖλιδυθόρας αὐτῆς. δὲ ταξίς δὲ γέλονε μαφῆου το βασιλείως, ἢ πς
 φησίρ, ἐνατόμνιόρ με σεῖκτα ἀγωγῆ πὸδὲ ἰ νομομάτῶν, καὶ ἀντεπφείλο
 μνον εἰ, δὲ αὐταυ ἀντιπθῆναι τῆ ἀγωγῆ τῶν το δόλου παραγραφῶ. καὶ
 φῖλιδυθόρας ἀντιπθῆσῆς παραγραφῆς, χῶρα δίδεται ἔφ διηγεσῶ, δέξαι
 αὐ τῶ κομπεσατόνα, καὶ εἰς εἰ μόνα ηαταδιηζοσει νομίματα. ταῦτα
 μὲν ἐν ἐκ τῶν παλαιοτόρῶρ δὲ ταξέωρ. ἢ δὲ το ἡμετόρῶ βασιλείως παρα
 κελύετα δὲ ταξίς, τὰς σαφῆς καὶ ἀαμοιβόλους κομπεσατόνας,
 ἰρσοῖνε μειοῦ τῶ ἀγωγῶ. εἴτε in rem δευτῶ, εἴτε πὸρσοναλία. οἶορ ἔχει
 τίς κατ' ἐμῶ ἀγωγῶ, ἢ strictam, ἢ καὶ bona fidei, πὸδὲ ἰ νομομάτῶν. ἀν
 τεπφείλει δέ μοι γ νομίματα. αὐτῶ ἔφ νόμῶ, ἀμα τῶ ἀντεπφειλῶ
 να, ἢ κατ' ἐμῶ ἀγωγῆ μειδεται τρισὶ νομίμασι. ὡς μνηκί με ἰ, ἢ δε
 μόνορ ἐπφείλειρ νομίματα. εἴτερ δὲ ταῦτα χῶρα ἔχειρ ὡδὶ πάσης in
 rem, καὶ πὸρσοναλίας, δευρημῆς μόνος φῖλιδυθόρας depositi. ἐὰν γὰρ πς παρὰ θῆ
 τὰ μοι ἰ νομίματα, ἀντεπφείλει δέ μοι τρία, κινῆσει δὲ κατ' ἐμῶ τῶ
 depositi, τὰ ἰ νομίματα μεθοδύσει. ἀπῶ τῶ γ γνόμοσῶ ὁ θεόταρ
 ἡμῶρ βασιλεῦς, ἀντιπθῆαυ τῶ κομπεσατόνα, καὶ προχῆματ ταῦτης, τῆ
 πῆρατῶ τῶν πραγμάτων μὴ γίνεαυ τῶ ἀπαίτησιρ εἰς ἀκόραιορ. εἰσὶ
 τῆς ἀγωγῶ, ἢς arbitarias προσατόρδύομν, ἢ ἢ τῆ κρείσως ἡρῆαυ τῆ δὲ
 ηατῶ. ἐν αἰς εἰ μὴ μεσιτεια ἢ τῆ κελύσει το διηγεσῶ, ὁ εἰθ ἀκρηατῆσι,
 ἢ εἰς μίσορ πῆρατῆσι, ἢ ηαταβάλη, ἢ εἰς noxam δὲ τῶ οἰκίτῶ, ἢ τῶ πῆραγμα
 ὁ ἀκρεῖ, καταδιηζοσει πάντως. ἔδω δὲ πῆρατῆς, ἢ ἀκρηατῆσι, ἢ ἢ π
 τῆ εἰρημῆωρ πῆρατῆς, ἢ ἀφούγει τῶ καταδύκῶ, ἢ ἢ ἰδικῶς ἐγκείδου
 ταῦτα ταῖς ἀγωγῶς. εἰσὶ δὲ αὐτῶ, αἰ μὲν in rem, αἰ δὲ πὸρσοναλίας. In rem,
 οἶορ ἢ publiciana. κινῶ δὲ ταῦτῶ, ἐὰν το bona fide κατεχῆμῆς, ἢ εἰσοκαπ
 τῶμομῆς ἐν ἔφ μδεξὺ ἐκπίσω. καὶ ἢ Serviana δὲ δευτῶ ριαῦτῶ. τῶ κινῶ ἢ τῶ
 πραγμάτων το coloni, ὅς ὡδὶ ἔφ μδῶματ το ἀγρῶ ἐπίθῶ μοι, τὰ ἐκεί
 εἰσομῆχθῆτα ἔφ αὐτῶ πῆρατῆς. δευτῶ δὲ καὶ ἢ quasi Serviana, ἢ πς ἔπο
 θηατῆς προσατόρδύετ, παντὶ ἔφ κρεδίτωρ παρεχῆμῆς, ἢ ἢ ἰδικῆσι τῶ
 ἔπο

Præterea

μῆδ' ἢ τὴν ἐμὴν ἀδικίαν ἔλθῃ ὁ πρίμος, εἰδὼς ὅτι ὁ νομοματῶν ἔστιν ἢ ποδὲ
 σοφία, καὶ νομίσεις σ' μόνον λεληγατεῖσθαι, καὶ ἔχει ἰμέ, μὴ μόνον ἢ τε
 ταρρῆ, ἀλλὰ καὶ ἑσπ' ἢ δ', καὶ κινήσει κατ' ἰμέ ἑσπ' ἢ νομοματῶν,
 ρυτίσιρ ἀκόραιορ ἀπαιτῶν ἢ ληγατῆρ. ἢ δὲ ἑσπ' μῆδ' ἀναφανδοσῆρ οἱ κω
 δικίλλοι. ἢ οἷς ἦσαν κατὰ λειφθῆντα τὸρ τῶ καὶ κωαφῆτῶ σ' νομίματα,
 ἢ καὶ μὲρ τῶν ληγατῶν πείμω ἀδεμῆσθῆν, καὶ ἐντεῦθεν δει
 χθῆ, ὡς πλείω τῶν ἐπφειλομένων κατὰ ἢ ἀληθῆς ἀπῆτησῆρ ὁ πρίμῶ. ἔσθ
 τῶ ἐυλογωτῶ τῶ αἰτίαν, καὶ συγνωθήσεται, καὶ τὰ οὐ νομίματα λῆ
 φεται. καὶ ἔδερ βλαβήσεται, εἰ καὶ δέορ κινήσει ποδὲ οὐ, ἐκίνησε ποδὲ ῥ.

Plus autē

ἢ δὲ plus petitio, καὶ Δ ἀμαρτάνεται τρόπος, πλάγματι, χρόνω, τό
 πῳ, αἰτίᾳ, πλάγματι, οἷορ ἐάν τις αἰτὶ τῶ νομοματῶν ἐπφειλομένων αὐτῶ
 ἢ ἀπαιτήσῃ. ἢ καὶ ἐάν ἢ ἀγρόρ, ἔδδσπῆσ ἑσπ' ἢ κατὰ ἢ ἡμῶν ἑσπ'
 σοσ' ἑσπ' ἀρῶν, ἀπαιτήσῳ ἑσπ' τῆσ in rem, λέγων τῆσ ἐμῆσ ἐν δόστῃ
 τείας πάντα ἢ ἀγρόρ. ἢ τοῦ κατὰ ἢ δέμοιρορ μὲρ τῶ. χρόνω plus πεπι
 τῶ, οἷορ ἐάν in diem ἐπφειλόμῳ ἢ ἑσπ' αἰρέσεισ, πρὸ τῆσ ἡμῶν, ἢ
 πρὸ τῆσ ἐκβάσεισ τῆσ αἰρέσεισ ἀπαιτήσῳ. ὡσπ' ἢ ὁ βραδείωσ, ρυτίσι
 μῆδ' χρόνωρ κατὰ βαλῶρ, ἑλατῶρ δουεὶ κατὰ βαλεῖρ, οὔτω καὶ ὁ πρὸ τῶ χρό
 νου ἀπαιτῶρ plus πεπιτῶ. τόπω plus petitio ἀμαρτάνεται, οἷορ ἐάν ἢ
 ἐπφειλόμῳ μοι ἢ φανδῶ τόπω κατὰ βληθῆναι, ἢ ἐτόρῳ ἀπαιτήσῳ τῶ
 πῳ, μνήμῳ μὴ τῆσ ἐμῆσ τῶ τῶ, ἢ ὡ ἢ χεῖρ ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ'
 ναί. οἷορ ὡσ αἰτὶ θέματῶ, ἐπῆσῆσ σε οὔτωσ. ὁμολογεῖσ δὲ δόναί μοι ἢ
 ἐφίσῳ ῥ νομίματα. ὅσορ ἀπὸ τῆσ πελιτικῆσ νομοδοτίας, ἔδδωμάι σε
 ἀπαιτῆρ ἢ ἐτόρῳ τόπω, εἰ μὴ ἢ αὐτῆ τῆ ἐφίσῳ. ἑσπ' ἑσπ' ἀπαιτῆρ σε ἢ
 ἐφίσου, τόπω plus πεπιτῶ. ἐάν γὰρ ἐυρεθῆσ ἢ τῆ ῥῶμῃ, καὶ πύρωσ κινήσῳ
 καὶ σοσ', ρυτίσι μὴ μνησῆσ τῆσ ἐφίσου, εἰσάγεται ἢ plus petitio. ἀλλ' ἑσπ'
 δὴ σωβανέ σε μνησῆσ ἀπαιτῆσ ἑσπ' ἢ μὴ παραγίνεσθαι αἰτὶ τῶ
 ἐφίσορ, καὶ ἔκ ἢ ἑσπ' ἀπαιτῆσ αἰτὶ σε, ἔτε ἢ τῆ ἐφίσῳ, ἑσπ' ἢ μὴ ἐυρίσῃ
 οὔτω ἢ αὐτῆ, ἔτε ἐκῆσ. τῆσ ἐφίσοσ ἑσπ' τῶ plus petitionem, ρυτίσι χεῖρ ὁ
 πρῶτωρ ἐπῆσῆσ τῶ ρυτίσι τῶ ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ'
 ἐκῆσ τῆσ ἐφίσου ὅτι κινήσῳ κατὰ σοσ', μόνωρ μὴ ρυτίσι μνήμῳ τῆσ
 ἐφίσου, καὶ ἑσπ' τῶ plus petitionem. ἐάν γὰρ ἢ τῆ ῥῶμῃ κινήσῳ καὶ σοσ'
 λέγων, εἰ φαίνεται ἢ ἀπαιτῆρ χεῖρ αἰτὶ μοι ῥ νομίματα ἢ
 ἐφίσω, ἔδδω plus πεπιτῶ. εἰ δὲ πύρωσ, ρυτίσι μνήμῳ μὴ ἑσπ'
 τῆσ ἐφίσου, εἰσάγεται plus petitio. ἀφαιρῶ γὰρ ἢ ἑσπ' ἑσπ' καὶ ἢ κῶρ
 δῶ, ἔπῶ ἑσπ' τυχαῖορ ὁ ἐπῆσῆσ, εἰ κατὰ βαλεῖρ ἢ τῆ ἐφίσω.
 ἐσπ' ὅτε γὰρ ἐκῆσ ἑσπ' αἰτὶ τῶ χεῖρ τῶ ἢ κατὰ βολῆ ἢ τῆ ἐφίσω. ἐκ
 ῆσ δὲ τῆσ ἐφίσοσ δὴ κατὰ τῆ. καὶ ἔδδω αὐτῆ εἰσ τὰ ῥ νομίματα κατὰ
 τασῆσ ἐκῆσ τῆσ ἐφίσοσ. δέι γὰρ ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ' ἑσπ'
 ρυτίσι ὅσορ ρυτίσι ἐκῆσ τῆσ ἐφίσοσ κατὰ βαλῶρ. τυχαῖορ γὰρ ἢ τῆ ῥῶμῃ
 ἢ χεῖρ κατὰ βαλεῖρ ἀναγῆσ ἑσπ', δαπανῶ ἢ νομίματα, εἰσ ἢ
 ποδὲ πῆρ

ποδὲν κινήσει αὐτῷ τῷ πρόπτη, ἢ ἐχέτω μοι δουλεύει. Ἐὰν δὲ ἴδῃ ὅτι κατὰ
 διέξωτον εἰς τὰ ῥ, ἀλλ' εἰς ῶ. Ἐν ῶ δὲ ὁ μνημονόω φησὶ ἐπίσθιν ἢ τῆ δὲ
 κη ἐκ τῆς κινῶν τῆς ἐπίσθιν, ἐπειδὴ παρασκευάζω αὐτῶν εἰς ῥ νομίσματα
 κατὰ διέξωτον αὐτῶν ἢ γὰρ πῶρα ἐναγωγὴ τῷ τῷ διαφόρον τῷ διέξωτον αὐτῶν
 εἰς ἴσα ἴσα plus πεπιτόνω. ἴσα δὲ ἢ διαφόρον, ὡς ἡδὲ ἢ πλείον ἐκ τῶν
 πιπρασκομένων φορτίων μεγίστω δέχεται διαφοραὶ οἶον οἶον, σίτη, ἔλαιον.
 ἂν πνα καὶ ἐκαστοῦ κλίμα διαφορῶν ἔχει τίμημα. ἀπαιτῶν τῶν γὰρ ἐν τῇ
 ῥωμῆ ῥ νομίσματα, καὶ τὰ προσόντα μοι φορτία διαπωλεῖν ἀναγκαζόμε
 νῶν, ἰδὲ ὅτι λήφομαι ἑσθ' αὐτῶν ῥ νομίσματα μόνον. εἰ δὲ ἐν τῇ ἐπίσθιν
 ταῦτα διεπίρασον, ἔλαμβανον ῥ ῥ νομίσματα. ὁ μόνον δὲ ἐν τῆ τῆ
 ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῆς τῆς ἀργυρίοις ἢ διαφόρον ἐκ τῶν κλιμάτων εἰσάγεται.
 ὁ δὲ γὰρ ἐν παντὶ κλίματι οἱ αὐτοὶ τόκοι ἀπαιτῶνται. ἐν μὲν γὰρ τῇ ῥωμῆ,
 πρῶτον οὐτῶν τῶν δανειζόντων ἰδὲ ὅτι παρὰ τὸ δανειζόντων μοι ἀπαιτῶ
 μαί ἢ δ' ἴσθ' τῆς ἐκαστοῦ, ὅπου σωτῆρι, εἰς γ' νομίσματα. ἐν δὲ
 τῇ ἐπαρχίᾳ δὲ ἢ ὀλίγος εἶν' αὐτῶν δανειζόντας, δανεισάμεν ἢ γὰρ ἡδὲ τῶ
 κατὰ βαλεῖν σοι, ἀπαιτῶ μοι λόγῳ τόκων ἢ ἡμῶν φησὶ ἐκαστοῦ, τῶ τῆς ἐξ
 νομίσματα. ὡς τε ἐν καὶ ἐκ φησὶ πρόπτη τῶν τόκων ἢ διαφόρον πρὶ τὰ
 κλίματα. ἴσα ἴσα ἐν ἀναγκαῖον μὲ μεμνήσθαι φησὶ ἐπίσθιν, ἐκ τῆς φησὶ ἐπίσθιν πρὶ
 ἴσθ' ἴσθ' τῶν ἐναγωγῶν, ἵνα ἢ διαφόρον σκοπηθῆ. εἰ δὲ συμβῆ τῶν ἐπόρωτη
 θῆναι ἐνρεθῆναι καὶ τῶν ἐφόρον, πῦρα ὀφείλει γίνεσθαι καὶ ἴσθ' ἢ ἐναγωγῆ.
 κινῶν γὰρ ἐν τῇ ἐπίσθιν, ἐν ὀφείλεις μνήμην πρὶσθαι τὸ τόπον. ἴσθ' ἴσθ' αὐτῶν
 γὰρ τῇ μνήμῃ τὸ ὄνομα τῶ τὸ τόπον, ἢ ἐν τῶν τῶν γινόμενῃ ἐναγωγῆ. Ἐ
 πρόπτη ὅτι ἐν τῇ ἐπίσθιν κινῶν τῶν διέξωτον, καὶ ἢ διαφόρον ἀπὸ τῶ
 τόπον σκοπηθῆσεται. ἴσθ' ἴσθ' plus πεπιτόνω ἐν τῶν, καὶ ὀλίγη

Huic autē

plus πεπιτόνω. καὶ ὡς αὐτῶν plus petitio γνήσεται; ἴσα ἴσα συμβαίνει ἡδὲ
 φησὶ ἀλτόρνα πῶν. ἀλτόρνα πῶν δὲ ἴσθ' ἢ ἐπαμφοτερισμός. οἶον ἐπόρω
 τῆσέ σε, ὁμολογεῖς διδόναι μοι, σίχρον ἢ ὀκίτω, ἢ ἴ νομίσματα. καὶ μὲν
 ταῦτα ἢ ἴσθ' ἢ μονοειδῶς τὰ ἴ νομίσματα ἀπὸ τῶν. αὐτῶν plus πεπιτόνω,
 ἐπειδὴ ἀφαιρέμαί σε τῶν ἡδὲ τῶν, ἢ ἡ φύσις φησὶ ἐπόρωτῆσέ σοι παρῆ
 χει. ὁ γὰρ οὕτως ἐπόρωτῆσθαι, ὁμολογεῖς διδόναι μοι ἴ νομίσματα, ἢ σί
 χρον ἢ ὀκίτω, ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ'
 νομίσματα ἀπαιτῶν, ἢ μόνον ἢ ὀκίτω, ἀφαιρέται τῶν ἡδὲ τῶν τῶ
 χεῖσθ. καὶ ἐν τῶν ἡδὲ τῶν ἡδὲ τῶν ἡδὲ τῶν ἡδὲ τῶν ἡδὲ τῶν ἡδὲ τῶν ἡδὲ τῶν
 τῶν ἐναγωγῶν. ἰδὲ ὅτι γὰρ διὰ χρονοῦ ἴσθ' ἢ κατὰ βολὴ τῶν ῥωμῆ, τῶν δὲ
 ἡδὲ νομισμῶν τῶν, ἢ ἴσθ' τῶν ὀκίτω. καὶ ἴσα ἴσα βλαπτεται τῶν ἡδὲ τῶν
 ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ'
 ὡς τε ἐν δὲ ἴσθ' ὁμοιότροπον εἶν' τῶν ἐναγωγῶν τῆ ἐπόρωτῆσθαι. ἵνα οὐ
 πως εἴπω, εἰ φαίνεται ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ'
 τα. εἰ δὲ καὶ πῶ γνήσθαι ὀκίτω ἐπόρωτῆσθαι, καὶ ἴσθ' ἴσθ' ἴσθ' ἴσθ' ἴσθ'
 τῶν ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ'
 τῆ ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ' ἢ ἴσθ'

γ plus

QVOD CVM EO QVI IN ALIENA POTE-
STATE EST, NEGOTIVM GESTVM
ESSE DICETVR Titulus VII

Eν τῆς προλαβοῦσι, μνήμῳ ἐπισησάμεθα τῆς de peculio, ἣ τις
 κινεῖται προφασεῖ τοῦ peculij τοῦ δικέτω, ἢ γουῦ τοῦ ἑξαξον
 σίς υἱοῦ κατὰ τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ δόστῆτος. δεῖ τῆν ἰδίω ποδὶ αὐ
 τῆς εἰπεῖν. εἰς ἑξῆς γὰρ ἔρμ καιρὸν, τῶν αὐτῆς ἑξαξον μεθα
 διδασχελίαν τῆσασαοται. ἀλλὰ χεῖν καὶ ποδὶ ἐτόρῳ ἀγωγῶν, αὐτὸν χεῖ
 ρμ τῆν αὐτῆν ἑξαξον κατὰ πατρὸς ἢ δόστῆτος κινουῦται, αὐτὸν μελίσε
 ρομ διεξελεθῆν. ἐπειδὴ δὲ σωμαμαγματῶ γῆνομῆν, εἴτε μετὰ δικέτω,
 εἴτε μετὰ ἑξαξον υἱοῦ, τὰ αὐτὰ ὅστι οὐδεὶν νόμῳ, ἵνα μὴ φλύατ
 καὶ πλυρήμωρ φανῶ, διαλογισμοῖς ἀπειροῖς κεχημῆτῶ, λόγωρ τῆσσι
 μοι ποδὶ μόνωρ τῆν πρὸς δικέτω γῆνομῆν σωμαμαγματῆν, καὶ τῆς κα
 τὰ τοῦ δόστῆτος ἑξαγωγῆς. τὰ αὐτὰ γὰρ νοῖσωρμ καὶ ποδὶ υἱοῦ. ἐπὶ δὲ καὶ
 ποδὶ πατρὸς ἔχουτῶ in potestate ἔρμ παῖδα. εἰ δὲ πῆ ἰδίωρ ἑξῆς τῶν
 παραφυλάττεται, κεχωρισμῆως αὐτὸν εἰξωρμ ἑξῆς. εἰς ἰδίω κατὰ
 τοῦ δόστῆτος ἑξαγωγῆ ἢ quod iussu, προφασεῖ τῆν πρὸς ἔρμ δικέτω σωμα
 μαγματῆν κινουμῆν. εἰὰν γὰρ κελύσει τοῦ δόστῆτος σωμαμαξῆ μοι, γῆν
 ται δὲ μοι ἑξῆς, ἑξῶ κατ' αὐτὸ τοῦ δόστῆτος τῶν quod iussu. τῶν γὰρ
 πῆ πρὸς αὐτὸν δυνά σωμαμάτῆρ, καὶ τῶν αὐτὸν μεταδωκεῖν πῆσιν, δεῖ
 τῶν ἑξῆς αὐτὸ γῆνομῆν κελύσειν. εἰς ὀλόκληρομ δὲ αὐτῆ ἢ quod iussu ἔχει
 τῶν κατὰδῆλω. κατὰ μῆμορ τῆς quod iussu, καὶ ἐτόρας δύο εἰς ὀλό
 κληρομ ἔχῆσας τῶν κατὰδῆλω ἑξαγωγῆς ὁ πρῶτος ἐπιηγεῖλατ. ὡρ ἢ μὲν
 exercitoria, ἢ δὲ ἐτόρα institutoria προσαγορεύεται. καὶ ἢ μὲν exercitoria τοῖ
 τε χῶρα ἔχει, ὅπτε ἔρμ ἰδίωρ δικέτω μαγισρομ τῆς τῆς δικείας προβάλ
 λεται υἱός, καὶ πῆματῶ προβλησῆτῶ αὐτῶ χεῖρ τοῦ πραγμα
 τῶ, ἐφ' ᾧ καὶ προβλήθη, γέγονε σωμαμαγμα. ἑξῆς γὰρ τῶν τοῦ θέμα
 τῶ, εἰς ὀλόκληρομ ἑξῶ τῶν exercitoriam, καὶ τοῦ δόστῆτος. δεῖ ἑξῆς δὲ ὡρ
 μασαι exercitoria, ἐπειδὴ exercitor προσαγορεύεται ὡτῶ, πρὸς ὅρ ὁ
 καθημερινὸς τῆς νεὸς τῆς ἀνατρέχει. ἢ δὲ institutoria, τότε χῶρα ἔχει,
 ἢν ἑξῆς τῆς καπηλῆς τυχῶρ, ἢ οἶας δῆπτε πραγματείας, ἔρμ ἰδίωρ δικέτω
 πρῆσῆσῶν. εἰὰν γὰρ μετ' αὐτὸ π σωμαμαγμα γῆνται, τῶν χεῖρ τῆς
 αὐτῆς, ἐφ' ἢ καὶ πρῆσῆσῶν, γῆα χῆσῆσῶν ὁ δόστῆτος εἰς ὀλόκληρομ τῆ instito-
 ria. δεῖ ἑξῆς δὲ institutoria προσαγορεύεται, ἐπειδὴ οἱ προβαλόμενοι τῆν
 πραγματῆν institutores καλοῦνται. χῶρα δὲ τῶν τῆ institutoria, καὶ τῆ
 exercitoria, εἰ καὶ ἐλδύθορομ, ἢ ἀλόττορομ δικέτω, νεὸς, ἢ καπηλῆς, ἢ οἶας
 δῆπτε πραγματείας πρῆσῆσῶν. καὶ ταῦτα γὰρ αὐτῶ ὁ τῆς δικαιοσύνης
 λόγῶ κατὰ τοῦ πρῆσῆσῶν τῶν exercitoriam, ἢ γουῦ institutoriam δι
 δωσι. ὁ γὰρ πρῆσῶν πῆ, δυνεῖ λαμπρῶ λέγειν τῆ φωνῆ, ὅπ ἐγὼ ἑξῆς
 πρῆσῆσῶν

Si igitur

ταύτῳ πάντως τῷ ποσότητι τὸν δευπότῳ καταδικάζει. ἰτόρως
 γὰρ εἰς τῷ ζήτησι τῆς ποσότητος τοῦ peculij μεταβήσεται, εἰ μὴ
 δὲ τῶν δανειοδότην ἔσθ' οἰκίτη, εἰς τῷ οἰκίαν οὐσίαν διαπανθῆ τῷ
 Cum autē δευπότου, ἢ γοῦν μὴ πάντα διαπανθῆ. εἰπόντες περὶ τῆς de pe-
 quaritur culio, εἰπωμεν τί ἔστι peculium. ὅρθ' peculij οὗτος ἔστι, οὐσία φυσικὴ
 προσκεκυρωμένη ἑσθ' οὐσίῳ, κατὰ γνώμῳ πατρὸς, ἢ δευπότου, ζήτησι
 μνήσων τῶν φυσικῶν χρεῶν, πατρικῶν φημί καὶ δευποτικῶν, καὶ τῶν
 τοῖς ἑσθ' οὐσίῳ ἐποφειλομένων. οὐσία ἔσθ' φυσικὴ, ἐπειδὴ κατὰ νό-
 μον οὐσίαν ἔχει ἑσθ' οὐσίῳ οὐ δύνάται. προσκεκυρωμένη ἑσθ' οὐσίῳ
 οὐσία κατὰ γνώμῳ πατρὸς, ἢ δευπότου ἔσθ', ἐπειδὴ ἐκείνο peculium
 ἔστι, ὃ οἶδ' ὁ πατήρ, ἢ ὁ δευπότης. εἰ γὰρ τι παρὰ γνώμῳ αὐτῶν
 ἔχῃ, τοῦτο ἔσθ' peculio οὐ σωαριθμηθήσεται. ζήτησι μνήσων φυσικῶν
 χρεῶν προσέθειρα, ἐπειδὴ κυρίως ἐκείνο ἔστι peculium, ὃ περὶ λειμῶν
 νεται μετὰ τῷ τῶν φυσικῶν χρεῶν ζήτησι. οἷον ἐποφείλει μοι ὁ σὸς
 ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ
 πρώτῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ
 τοῖ ἢ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ
 ἑσθ' οὐσίῳ ἢ γοῦν ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ
 ἢ ὁ σὸς δούλῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ
 κόντα νομίματα, ἑσθ' οὐσίῳ νομίματα peculium πρῶτῳ κόντα νομίματα
 τα. ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ
 κίνουμένης τῆς de peculio. οἷον ὡς ἑσθ' οὐσίῳ τούτου τοῦ θέματος. ὁ σὸς οἰκί-
 τῆς ἔχῃ ἢ ἑσθ' peculio αὐτοῦ οἰκίτῳ. οἱ δὲ νομικοὶ, τὸν μὲν πρῶτον
 οἰκίτῳ λέγουσι ordinarium. τὸν δὲ τοῦ οἰκίτου οἰκίτῳ λέγουσι iuca-
 rium. ὡσθ' ὁ ordinarius οἰκίτης ἔστι, ὡσθ' καὶ ὁ iucarius, ὡς τε ὁμο-
 σωσθ' οὐσίῳ οἱ εἰσιν. ἑσθ' οὐσίῳ τῶν οἰκίτης ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ
 ματα. ἔχει δὲ peculium ἑσθ' οὐσίῳ καὶ πρῶτῳ κόντα. ἢ γὰρ διατίμησις
 τῶν ἢ ἑσθ' peculio πραγμάτων εἰς τῶν αὐτῳ σωθήσεται ποσότητα. ἢ
 δὲ ἢ τῆ διατίμησις, καὶ ὁ iucarius. ἑσθ' οὐσίῳ δὲ καὶ ὁ ordinarius ἑσθ' iuca-
 rario ἑσθ' οὐσίῳ νομίματα. ἢ γὰρ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ
 δύνάσαι λέγειν, ὅτι τὸ peculium τοῦ σου οἰκίτου ἔστι πρῶτῳ κόντα μόν-
 να νομίματα, καὶ δεῖ σε εἰς πρῶτῳ κόντα μόνον καταδικάζειν. ἐπει-
 δὴ ὁ ordinarius ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ τῆ de peculio ἑσθ' iucario χρεώσεται ἑσθ'
 τὸν νομίματα. τοῦτο γὰρ τὸ χρεῖσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ ἑσθ' οὐσίῳ
 γισμός, ἀναγκασίον εἶπεν. ὁ λογισμός οὗτος ἔστι. ἢ γὰρ βουλόμεθα
 τὸ peculium, τοῦ ordinarij οἰκίτου καταμαθεῖν, ἢ γὰρ βουλόμεθα τὰς διατι-
 μήσεις τῶν ἄλλων πραγμάτων, προσέθειρα καὶ τῷ τοῦ iucarij διατι-
 μῆσι, καὶ ὡσθ' ἀποφαινόμεθα λέγοντες, τοσούτῳ εἶναι ποσότητος
 τὸ peculium. τούτου δὲ ὡσθ' ἔχοντες, οὐ δύνάται ὁ iucarius ἢ ἢ δια-
 τίμησις ἢ γὰρ βουλόμεθα τὸ peculium, αὐτὸς καὶ μειοῦν αὐτὸ διὰ τῶν ἐποφειλομέ-
 νων

νωρ αὐτοῦ, ἵνα μὴ τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἔνθεθ', δύο ἑναντία ποιουῖν, καὶ ἀν-
 ξορ, καὶ ἀπομειοῦν τὸ peculium, ἢ τῆ αὐτῆ ἑποθέσει. τὸ αὐτὸ ὅστις, εἰ καὶ
 ὁ σὸς ἑπεξούσιος ἔχει δικίτην ἢ ἑδ' ἰδίω peculio. ὃς λέγεται πεκου-
 λιαριος δικίτης. καὶ ἐποφείλει μοι ἑκατὸν νομίσματα. χρεωσῆι δὲ καὶ
 ἑδ' πεκουλιαριῷ δικίτη σου ἑκατὸν νομίσματα. ἢ ταῦτα λέγομεν, μὴ
 ἑξαιρεῖσθαι τοῦτο τὸ χρεῖος, ἵνα μὴ ὁ πεκουλιαριος δικίτης, αὐξήσῃ
 μὲν τὸ τοῦ υἱοῦ σου peculium, διὰ τῆς οικείας διατιμῆσεως, μειώσῃ δὲ
 διὰ τῶν αὐτοῦ φυσικῶς ἐποφειλομένων. καὶ ἔνθεθ' τὸ αὐτὸ πρόσωπον
 δύο ποιουῖν ἑναντία ἢ τῆ αὐτῆ δίκη, καὶ ἀνξορ καὶ μειοῦν τὸ peculium. ἐν
 τῶν ἐρημνῶν δεδιήλωται, ὅτι πολλαὶ εἰσιν αἱ ἀγωγαὶ αἱ κινουμένης
 κατὰ τοῦ δόσπότη, προφάσει τῶν ἐποφειλομένων ἑπὶ τοῦ δικίτου. ἔσι
 γὰρ ἢ quod iussu, ἢ institoria, ἢ exercitoria, ἢ tributoria. ἔσι δὲ καὶ ἢ de
 peculio. ἔξῃσι δὲ τινι ἑλσαντι τῶν quod iussu, ἢ τῶν exercitoriam, ἢ τῶν
 institoriam, ἑλθεῖν ἡδ' τῶν de peculio. γνηκὴ γὰρ ὄνσα ἢ de peculio, ἀντί
 πασῶν δυνάται κινεῖσθαι. ἐκείναι μὲν γὰρ ἰδικαί. αὐτῆ δὲ γνηκὴ ὅστις.
 ἀνόητος δὲ ἐκείν' ὅστις, ὁ ἑλσας ἐκείνας, αἱ τινὲς ἐν χερσὶν εἰσιν εἰς
 ἀπόδειξιν, καὶ τὸ ὀλοκληρορ πδριποιῆσαι ἑδ' ἑναλγοντι, καὶ ὁρμῶν ἡδ'
 τῶν de peculio. δυσχέρεις γὰρ ὅστις πρῶτορ μὲν δέξει, πόσορ ὅστις τὸ
 peculium. τὰ γὰρ πράγματα τοῦ peculij, οὐκ ἔσι πρόδηλα τοῖς ἑξω-
 θῆν. ὅτε δὲ καὶ δέξει πολλαὶ κρηθεῖς ὁπόσορ ὅστις τὸ peculium, τότε δύ-
 ναται ἀντιτιθεῖναι φυσικὸν χρεῖος ἀπομειοῦν τὸ peculium. δυσχέρεις
 δὲ ὅστις ἀποδείξει καὶ πόσα τῶν δανεισθέντων αὐτοῦ uersa ἐποίησε
 πδρι τὸν δόσπότη. ἔσι δὲ ὅτε ἢ de peculio αὐτῆ, καὶ ὡς εἶδ' καὶ ὡς
 γνηκὴ κινεῖται. καὶ πότε τοῦτο ὅστις; οἶορ σωκλήμαξα ἑδ' σὴ δικίτη, οὐ
 δὲ κατὰ κέλευσιν σὴν, οὐδὲ προσοντ' αὐτοῦ πραγματείας τῆς κα-
 τὰ γῆν, ἢ κατὰ θαλασσαν. ἢ ταῦτα ἢ de peculio ὅστις, καὶ ὡς εἶδ', καὶ
 ὡς γνηκὴ. εἰ δὲ ἀρμόσει σοι ἢ tributoria, δυνάσαι ταῦτῶν ἑλσας, ἑλ-
 θεῖν ἡδ' τῶν de peculio, ἢ τοι de in rem uerso. ἢ ταῦτα δὲ ὄν παντως κα-
 ταγινώσκομεν τοῦ ἑλσαντ' τῶν τριβουτορίας καὶ ἑλθόντ' ἡδ' τῶν
 de peculio. ποτὲ μὲν γὰρ ἢ de peculio καμίων ἐνεσκεται τῆς tributorias,
 ποτὲ δὲ ἑλάττωρα πδριποιεῖται τῆς τριβουτορίας, καὶ τότε καμίων ἢ
 tributoria. οἶορ ἢνίκα πολλαὶ ἑπίσι φυσικὰ χρεῖα. τῆς μὲν γὰρ τριβουτο-
 ρίας κινουμένης, οὐδὲν ἑξαιρεθῆσεται φυσικὸν χρεῖος. ἴσορ γὰρ τὸ τοῦ
 δόσπότη χρεῖος ὅστις, καὶ τῶν κρεδιτῶρων. καὶ οὐδεμίαν προτίμη-
 σιν ἢ αὐτῆ ὁ δόσπότης ἔχει, οὐδὲ ἑξαιρεῖται τὸ αὐτοῦ ἐποφειλόμενον. πῆς
 δὲ de peculio κινουμένης, καμίων ἢ τὸ δόσπότης ἀξέδεις. ἑξαιρεῖται γὰρ
 τὸ φυσικὸν χρεῖος. τουτῆσι τὸ ἑδ' δόσπότη ἐποφειλόμενον. καὶ οὕτως εἰς
 τῶν λειπόμενων προσήται ἑδ' δανεισῆ ὁ δόσπότης τὸ δούλου καταδικά-
 ζεται. καμίων δὲ ἢ ἑναγωγῆ ἡδ' πῆς de peculio ὅστις, ἢ πδρ τῆς tributorias
 ἢ τὸ τῶν κινουμένης τῆς de peculio, παντὸς τὸ peculij γίνεται λόγος.

της δε tributorias κινουμένης, ἐκείνο μόνον ἐν δικαιοκρατῶ σιροπέεται, εἰς δὲ
 πραγματούεται μὲν τὸ πεκουλίου ὁ δικίτης. ἢ τῆρμ τυχὸρ ἢ ἢ τῆ
 πατρῶν, ἢ καὶ ἢ ἐκτῶ μὲν τὸ peculij. καὶ εἰ δὲ αὐτὸ ὅλον φέρεται ἢ ἐκ
 τῶ μὲν τὸ πεκουλίου, εἰς δὲ ὁ δικίτης πραγματούεται κινουμένης τῆς
 τριβουτορίας. ἀλλὰ τὸ ὑφαιρέθην ἕκαστος τοῦ δόσπότη ἐν τῇ διανεμήσει
 τῶν φορτίων. ὡς τε ὅσω μὲν τῶ μὲν φέρεται. τοῦ δὲ ἐτόρου peculij,
 ὅπου δὲ ἐν κτήμασι καὶ ἀνδραπόδοις, καὶ οἷς ἐποφείλεται ὑφ' ἐτόρων
 ὁ δικίτης δανείσας τυχὸρ τισὶν, οὐ γίνεται λόγος. ὡς τε ὅσω δὲ ἐπὶ
 σιροπήσαντα τὸ συμφέρον αὐτῶν, ἢ τῶν tributariam, ἢ τῶν de peculio ἰπν
 λέξασθαι. εἰ δὲ πῶς δύναιται ἀποδείξει, ὅτι τὰ δανειδέντα ἕκαστος
 εἰς τῶν οὐσίαν προεχώρησε τοῦ δόσπότη, ἠλλεγίδω μάλλον τῶν de
 peculio. ἵνα ἀπὸ τοῦ κεφαλαίου τῆς de in rem uerso ἢ μεταδίνῃ γῆνι

Quæ dixi
 mus
 Illud

ταῖς δὲ εἰρημνῆσι ἡμῖν περὶ δικίτου καὶ δόσπότη, τὰ αὐτὰ
 νοουμένη, καὶ περὶ υἱοῦ, καὶ θυγατρὸς, καὶ ἐγγόνου καὶ ἐγγόνης, καὶ πατρὸς
 ἐπὶ δὲ καὶ πάλωπου, ὡς ἕπεξουσίου εἰσιν οὗτοι. ἐκείνο δὲ ἰδιαζόντως
 ὡς τῶν ἐλευθέρων τῶν in potestate σιροπέεται. ὅτι τὸ μακεδονικῶν
 δόγμα, ὡς ἐν παραγραφῇ ἀντίκειται τοῖς δανείσασιν ἕπεξουσίου. τί
 δὲ τοῦτο δὲ ἐν, ἀναγκαῖον εἶπεν. μακίδων τις οὕτω λεγόμενος γῆ
 γουῆν ἐν τῇ γῶμῃ, ὡς ἕπεξουσίου ὡς τῶν δικίω πατρὶ, ἐδανείσατο πα
 ρὰ τινος ἐλπίζων ὅτι τελευτήσαντος αὐτοῦ τοῦ πατρὸς, δυνάσει
 τὰ χρεῖα ἀποδοῦναι. πολλοῦ χρόνου διαδραμόντος, ὁ δανείσας
 ἐπίκειτο τὸ χρεῖα ἀπαιτῶν. ὁ μακίδων οὐκ ἔχωρ πόθην αὐτὸ ἀποδοῦναι,
 πῶς γὰρ ἕπεξουσίου ὡς, ἀνείλε τὸν ἑαυτοῦ πατῶρα. ἐγνώθη τούτο τῆ
 συγκλήτῳ. καὶ ἐκείνου μὲν δίκης δέδωκε πατροκτονίας. δόγμα δὲ λε
 γόμενον μακεδονικῶν γέγονε, τὸ κελεύσαν, μηδένια δανείζοντα ἐλευ
 θέρῳ ἕπεξουσίου ἀπαιτῆν τὰ δανειδέντα, ἵνα τούτῳ τῶν τρέσῳ ἐπὶ
 εἰδῶς, ὡς εἰ δύναιται ἀπαιτῆσαι ἢ δανείσμα, ἀπέχεται τὸ δανεί
 ζειν αὐτῶν. εἰ μόνον δὲ αὐτῶν ἐν ἀπαιτῆσει ἢ ἕπεξουσίου, ἢ τῶν ὑπεξου
 σίαν, ἢ ἢ ἢ ἢ ἢ τῶν ἐγγόνων ὑπεξουσίου ἐπὶ οὕτως, ἀλλ' οὐδὲ αὐτῶν
 ξουσίου γηνομένης τελευτῆς τυχὸρ τοῦ πατρὸς, ἢ ἐμαγκιπατῶν
 τας. οὐδὲ μὲν ἢ τῶν πατρὸς, ἢ τοῦ πάλωπου δύναιται κινῆν τῶν
 de peculio, εἴτε ἐπὶ τοῖς παῖδας ὑπεξουσίου ἔχει, εἴτε τούτους ἐμαγκ
 κιατῶν ἐποίησε. ταῦτα δὲ διατάττει ἢ σύγκλητος οὕτως ἐνομο
 θέτησεν, ἐπειδὴ πρῶτον βαρυσθέντες τῶν χρεῖα οἱ ὑπεξουσίαι, ὅπου λαβόν
 τες ἀσώτως ἐδανείσαν, τῶν δικίω γονέων ἕπεξουσίου τῆς ζωῆς. ἐκεί
 νο δὲ ὡς ἐν τέλει ὀφειλομένῳ εἰδέναι, εἰ ἢ τῶν κελύσιν πατρὸς, ἢ δόσπότη
 συναλλαγμα πρὸς ἢ ὑπεξουσίου γέγονεν. ἢ τοῦ καὶ νοσῶν γῆνται πε
 ρὶ τῶν αὐτῶν οὐσίαν, δύναιται πῶς ἐλάσας τῶν de peculio, ἢ τῶν de in rem uerso
 εἰς ἐυθείας ἢ τῶν πατρὸς, ἢ ἢ τῶν δόσπότη κινῆν τῶν κινδύνητον, ὡς εἰ
 πρῶτον

Illud in
 summa

νο δὲ ὡς ἐν τέλει ὀφειλομένῳ εἰδέναι, εἰ ἢ τῶν κελύσιν πατρὸς, ἢ δόσπότη
 συναλλαγμα πρὸς ἢ ὑπεξουσίου γέγονεν. ἢ τοῦ καὶ νοσῶν γῆνται πε
 ρὶ τῶν αὐτῶν οὐσίαν, δύναιται πῶς ἐλάσας τῶν de peculio, ἢ τῶν de in rem uerso
 εἰς ἐυθείας ἢ τῶν πατρὸς, ἢ ἢ τῶν δόσπότη κινῆν τῶν κινδύνητον, ὡς εἰ
 πρῶτον

πρωτύπως πρὸς αὐτὸν ἢ πρὸς τὸν δόσπότην, ἢ ἢ πρὸς τὸν πατέρα ἐπιήσασθαι ἢ συν-
νομασμα. ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν exercitoriam, ἢ τῶν infitoriam ἔχωρ, δύναι-
ται ἢ πρὸς τὸν κενδριπὸν κατὰ τὸ πατρός, ἢ κατὰ τὸν δόσπότην κινεῖν, ἐπει-
δὴ κελύσει αὐτὸ πρὸς ἢ πρὸς τὸν ὑπεξέσσιον γέγονε ἢ συννομασμα. εἰρήνη-
μην γὰρ ἐν τῆς προλαβοῦσιν, ὅπ-ὁ προῖσων τινα τῆς κτλ γλῶ ἢ κτλ θάλασ-
σαν ἐμπροίας, δεκίει πᾶσι παραγγίλαιν, ὡς τε ἀδεῶς συννομασται, ἢ
πρὸς αὐτὸν ὑπεξέσσιον.

DE NOXALIBVS ACTIONI-
BVS Titulus VIII

Σπόρ ἐν τῶν πρὸς αὐτὸν ὑπεξέσσιον συννομασμα τῶν ἐνοχ-
ται ὁ δόσπότης, ὅντω καὶ δεῖ ὡρ αὐτῆ ἡμαρτην κατέχουται ὁ
δόσπότης. εἰαὶ γὰρ ὁ σὸς δικέτης κλέψῃ τὰ ἐμὰ πράγματα, ἢ ἀρ-
πάσῃ, ἢ ζημιώσῃ με, ἢ ὑβρίσῃ με, ἢ νοξαλία ἀγωγὴν δίδουταί μοι
κατὰ σου. κατὰδικαδ εἰς δὲ ταῦτα τῆ νοξαλία, δεῖσσιαν ἔχεις, ἢ ἢ ὁσπ-
φόρον κατὰβαλεῖν, ἢ ἢ ὁ δικέτῳ εἰς νόξαν παρασχέιν. νόξα δὲ λέγεται
αὐτὸ ἢ σῶμα ἢ βλαψῆν, ἐπειδὴ ἔβλαψῆν αὐτὸς ὁ δικέτης. νοξία δὲ ἢ κα-
κούργημα ὠνόμασαι. οἶον ἢ κλοπῆ, ἢ ζημία, ἢ ἀρπαγῆ, ἢ ὑβρις. ἀρίσω δὲ λο-
γισμῶ εἶδε ὑπὸνρόνται, ἢ ἢ δόσπότην κατὰδικαδ τῆ νοξαλία,
δύναισται ἢ ὁ δικέτῳ ἐκδουῶναι ἐκείνῳ, εἰς ὅν π ἐπλημμέλῃσιν ὁ δικέτης.
ἀρπώταρ γὰρ ἐνομιζέσθαι τῶν τῶν δικέτῳ ἀγελότητα ὑπὸνρόνται εἶναι τῆς
δόσπότης, πόραιτόρῳ τῶν συννομαστων αὐτῶν. ὡς τε ὁνο κατὰδικαδ εἰς
ἐγὼ ὑπὸ τῶν δικέτῳ τῆ νοξαλία, εἰς δὲ δὲ ἐτόρον ἀκων ζημιῶμαι, ἢ εἰς ἢ
δουῶναι αὐτὸν εἰς νόξαν. τῶν γὰρ ὁσπότησιν τῶν ἀμαρτηματῶ ἀκων δὲ κα-
ταβαλῶ. παρασχῶρ δὲ εἰς νόξαν ἢ πταίσαντα ὁ δικέτῳ ἐγὼ ἢ Dominus
ἐνοχουπ, ἐλδουθροῦμαι τῆς νοξαλίας, εἰς ἢ ἀλλοκίς μεταφόρῳ τῶν δε-
ποτεῖαν ὑπὸ ἢ λαμβάνοντα. δὲ γὰρ λέγομην ὅπ ὁσπότην ὁ δικέτῳ ὁ πόρῳ,
καὶ τῆς δικέτας ὑπερδίας, ὁ δικέτης ἀρπληρώσας τῶν ἀμαρτηματῶ τῶν
ὁσπότησιν ἐκείνῳ εἰς ὅν ἢ ἡμαρτην, ἢ γοῦν καὶ ἐνπερήσας πθῆρ χημάλτων,
καὶ ταῦτα αὐτῶν προσαγαγῶν ὑπερσφίφει πρὸς ἢ δόσπότην. ἀλλὰ προ-
σεῖτω ἢ πρᾶτῳ, καὶ εἶδε αὐτῶν ἀρδείξας, ἀκωντῶ τῶν ἔχουτῶ αὐ-
τὸν εἰς νόξαν, ὑπὸ τῶν πρᾶτῳ ἐλδουθροῦται. ὑπὸνρόνται δὲ αἰ Sūt & aliae
νοξαλια ἀγωγὰ, ἢ ὑπὸ τῶν νόμων, ἢ ἐν τῶν ἐδίκτῳ τῶν πρᾶτῳ. ὑπὸ
τῶν νόμων, οἶον ἢ φέρπ. ταῦτῳ γὰρ δεῖσσιον ὁ δουδεκῳ δελτῶ. ἐπὶ δὲ καὶ
ἢ νοξαλία, ἢ ἀρπ ζημίας τῶν ἀκωνίλιου. ταῦτῳ γὰρ ἐπερνήσιν ὁ ἀκωνίλιῶ.
ἐκ δὲ τῶν ἐδίκτῳ τῶν πρᾶτῳ, ἢ νοξαλια iniuriarum, καὶ ἢ νοξαλια ui
bonorum raptorum. καὶ ὁ δὲ τῶν ἀρχαίῳ δεδουμῳ ὁ λέγων, Omnis autē
Noxa caput sequitur. θεωρεῖται δὲ εἶτῶ, ὑπὸ τῶν τῆς τῶν θεμάλτῳ. ὁ σὸς δικέ-
της ἐκλεψῆν ἐμὰ πράγματα. ἐφ ὅσῳ δὲ τῶν ὑπὸ τῶν σῶν δεῖσσιαν, ἔχω
κατὰ

Dominus

Sūt & aliae

Omnis autē

κῆλ σὸ τῶν νοξαλίων furti. εἰ δὲ εἰς ἑτόρομ μετετέθη δολοπῆτιω, κατ' ἐκείνῳ
 κινηθήσεται ἡ νοξαλία. εἰ δὲ ἐλοδορωθῆ, κατ' αὐτὸ ἔξω τῶν δεικταν furti,
 καὶ ἡ νοξαλία ἀρσθεννυται. καὶ ἐν τῷ ἑναντίῳ ἡ δεικτα, δύναιται γῆραι
 νοξαλία. ἐὰν γὰρ ἐλοδορωθῆ ὡρ πρ, κλέψῃ τὰ ἐμὰ πλάγματα, ἔτ' δὲ μὲν
 ταῦτα γῆραι δουλῶ, οἷορ ὡς εἰρήκαμλυ ἐν τῇ πρώτῃ ἰνσιτῶ τῶνι, ἡνίκα
 ἀνολοχῆται ἐὰν ἔρ πρ αὐθῶαι ad pretium participandum, καὶ γῆραι σὸς δουλ
 λῶ, ἡ πάλαι δεικτα furii, νῦν γῆραιται νοξαλία. ὁ ἐμὸς οἰκίτης
 ἐκλεψῶν ἐμὰ πλάγματα. ἔδεμῖα τίκεται ἀγωγῆ, μεταξὺ γὰρ δολοπῆτῶ
 καὶ τῷ ἑωδῆ σιόπητα ὁ οἰκίτης παρεγῆρω, ἢ σοῦν καὶ ἐλοδορωθῆ, ἔτε κῆλ τῷ
 ἐλοδορωσαντῶ, ἔτε κατὰ τῷ νῦν δολοπῆζοντῶ αὐτὸ δύναιται κινεῖν
 ἀγωγῆ. ἡ γὰρ μὴ τεχθεῖσα ἀγωγῆ, ἢ πρ δὲ αὐτὸ τῷ πλημμελήματῶ
 ἐκ ἐπίκτῶ, ἢ ἔρ ἢ ἑν οἰκίτῳ ἐμὸρ εἶναι ἔρ κλέψῃτα, αὐτῇ μὲν ταῦτα ἔ
 δύναιται τίκεται ἐν τῷ χωροδῶαι ἔρ κελοφότα τῆς ἐμῆς ἑωδῆ σιό
 πητῶ. ἔτε δὲ ἀληθὸς ἔτε, ὅπ μὲν οἰκίτῶ καὶ δολοπῆτῶ ἔδεμῖα ἑνοχῆ
 δύναιται σωισαίαι. ὅπ καὶ ἐὰν ἀλότῶ οἰκίτης κλέψῃ τὰ σὰ πλάγμα
 τα, ὡς τεχθεῖται σοι ἐντεῦθεν τῶν furti, καὶ ἔτ' δὲ μὲν ταῦτα ἑωδῆ τῶ
 σῶν γῆραι δολοπῆται, ἀρσθεννυται ἢ ἡδῆ τεχθεῖσα furti ἀγωγῆ. ἢ ἔρ
 κανόνα ἔρ λέγοντα. ἡνίκα θέμα εἰς ἑωδῆ πρ αὐθῶαι ἑωδῆ, ἀφ' ἑ τῶν ἀρ
 χῶ λαμβανῆν ἐκ ἡδῆ αὐθῶαι, ἀρσθεννυται. εἰ δὲ ἡνίκα ἐκλεψῶν ἑωδῆ
 τῶν σῶν δολοπῆται, ἐπειδὴ ἐκ ἐπίκτῶ σοι ἀγωγῆ, ἢ ἔτε ἑωδῆ σὸ δολοπῆ
 σαντῶ αὐθῶ, ἢ ἡδῆ τεχθεῖσα ἀγωγῆ αὐαιρεῖται. οὕτω δὲ ἀρσθεννυται
 σοῦ δολοπῆζοντῶ μὲν ταῦτα τῷ οἰκίτῶ, ὅπ εἰ καὶ τῶν σῶν ἑωδῆ σιόπητα
 ἐκφύγη, ἔ δυνῆσαι κινεῖται τῶν ἀγωγῆ. πῶς γὰρ τῶν ἡδῆ σθεαδῆσαι; ἔπρ
 γὰρ ἡδῆ πρ αὐθῶαι, ὅπ ὁ δολοπῆτῶ κῆλ τῷ οἰκίτῶ, ἔδεμῖα κτῶται ἀγωγῆ.
 ἢ ἑωδῆ ἔδε ἐὰν δολοπῆτῶ πρ αὐθῶαι τῷ εἰς ἔρ οἰκίτῳ, οἷορ ὑβείσας αὐθῶ, ἢ
 τῶ τῶσας ἔδεμῖα καταχεθήσεται ἀγωγῆ, ἔδε ἐὰν ἐλοδορωθῆ, ἢ τῆς ἐτε
 ρῶ γῆραι δολοπῆται ὁ ταῦτα ἑωδῆ σιόπητα. ταῦτα δὲ τῶν νοξα
 λίας ἀγωγῆς οἱ παλαιοί, καὶ ἡδῆ τῶν ὑθῶ τῶν ἑωδῆ σιόπητα, καὶ ἡδῆ θυγα
 τῶν πρ αὐθῶαι. ἡ δὲ μετὰ ταῦτα τῶν ἀνθρώπων ἀναστροφῆ, καὶ πρ αὐ
 τῶν, τῶν ἑωδῆ τῶν δὲ βαλε τρῶ χύτητα, καὶ κατεφρόνησε ταῦτῶ ὅρθῶ
 ποιούσα, καὶ τῆς κοινῆς χεῖσας παντελῶς δὲ ἑωδῆ. τῆς γὰρ ἐφροῶν αὐθῶ
 οχοι ἔρ ἑωδῆ παῖδα, καὶ μᾶλλον θυγατῶ εἰς νόξαι ἑτορῶ παρῶ
 οχῆν. ὡς τε οχῆδῶ ἔρ πατῶ εἰς ἑωδῆ οἰκίτῶ κινδυνῶσαι σῶμα, ἢ πρ ἔρ
 παῖδα, ὅσ τὰ ἑωδῆ τῶν ὑθῶσαι. ἡδῆ δὲ τῶν θυγατῶν καὶ ἡ πρ τῆς σῶ
 φροῶν σῶσῆ, καλῶς τῆς πρ αὐθῶαι δὲ βαλε ἑωδῆ. τῶ τῶ χεῖν ἡδῆ
 ἡδῆ μόνῳ οἰκίτῶ τῶν νοξαλίας ἀρμῶσαι. ὅπτε καὶ οἱ πάλαι σῶ νόμῶ
 ἑωδῆ μαθησαντῶ, εἰρήκασι ἑωδῆ πρ αὐθῶαι, ὡς τε σῶ ἐλοδορωθῶ ἑωδῆ
 σιόπητα, ἑωδῆ τῶν οἰκίτῶ πρ αὐθῶαι δύναιται μεθοδοῦσαι, καὶ χεῖ
 ματικῶς ἐνθῶσαι, καὶ μὴ ἐκδῶσαι αὐθῶ ὡς ἔρ παλαιῶ.

Si feruus domino

Sed & ueteres

SI QVA

SI QUADRVES PAVPERIEM FECISSE
DICATVR Titulus IX

Αἱ τῶν ἀλόγων ζώων χεῖρ ζυμωώτων ἐτόρτυ, ἐπενοήθησαν
νοξαλῖαι. ἀλλὰ furti νοξαλίαν, ἢ ni bonorum raptorum, ἢ iniu-
riarum, ἐκ ἑσιν εἰπεῖν ὑδὶ αὐτῶν χάραν ἔχειν. ἀρα δὲ ὁ νο-
ξαλιϑ ἀκουίλιϑ; καὶ λέγομεν ἔδαμωδ, ἐπειδὴ ἔχει dam-
ni iniuria. τρεῖσι τῆς ἀδίκως γυνομῆνης ζημίας. ἢ δὲ δίκαιον καὶ ἀδίκον,
ἢ δὲ κεκρυμμένης προίσι ψυχῆς. τὰ δὲ ἄλογα ζῶα ἐσθλῶτα λογισμοῦ.
τί οὖο; ὁ δουδεκαδελτϑ, ἐπενοήθη ὑδὶ τῶν πλῶ νοξαλίαν. κινεῖται
οὖο κατὰ τὸ δδδπρττ ὁ νοξαλιϑ δουδεκαδελτϑ. εἰάν οὖο ἢ κατὰ τρυ-
φλῶ, ἢ κατὰ θδρμότητα, ἢ ἀγριότητα, ἢ ἄλογον στυ ζῶον pauperiem fecerit,
τρεῖσι ζημώση με, νοξαλιϑ κινεῖται ὁ δουδεκαδελτϑ. καὶ εἰάν ἔδδρ
ἢ ζῶον εἰς νόξαν παρασχεθῆ, ὁ εἴνα χθεῖς ἐλυθδρῶται. ἔδδρ γρῶ αὐτὸς φη-
σι ὁ δουδεκαδελτϑ. οἶον ἴππϑ ἰὼ λακτισῆς, καὶ λάξ δ' οὖο πνί, ἔδδρ
ἔβλαψε. χάρα δὲ ἔδδρ τῶ νοξαλίω δουδεκαδελτῶ ὑδὶ ἐκείνων τῶν ζώων
ἄπνα παρὰ φύσιν ἀγριούμνα, ἔτορον βλαψορυσιν. εἰ γρῶ ἔμφυτϑ αὐ-
ρις ἔδδρ ἢ ἀγριότης, ἀργεῖ ὁ δουδεκαδελτϑ. ἀμίλει, εἰάν ἀφκϑ φύγη,
καὶ ἔτορον βλαψῆ, ὁ γεγωνῶς αὐτὸ δδδπρττς ἔκατέχεται τῆ νοξαλίᾳ.
ἔδδρ ἔδδρ δὲ εἴπρ ὁ γεγωνῶς, ἐπειδὴ φυγούσα αὐτῆ, εἰς πλῶ φυσικῶ αὐτῆ
σφαμῶ ἐλυθδρῶται, καὶ ἐπαύσαρ τὸ δδδπρττς. Pauperies δὲ λίγεται
ἢ ζημία, ἢ δὲ χε κακουργήματϑ γυνομῆνη. ἢ πρ ὑδὶ τῶν ἀλόγων ζώων
συμβαίνει. ἔδδρ γρῶ δδδπρττς ἢ ἄλογον ζῶον, ἢ αἰσθῆσεως ἐσθρμῆνον, πρ-
νηρόν π κατὰ πνϑ βουλεύσασαται. ταῦτα μὲν ὅσορ πρὸς πλῶ νοξαλίαν.

ἐπεῖριγε ἰσῖον ἔδδρ αὐδὶ ἰλδδ εἴν τῶ δικεῖω ἐδδπρττς ἀπαγορεύειν
πάντι ἀνθρώπῳ, κινῶ, ἢ σύαγρον, ἢ ἀφκον, ἢ λῖοντα ἔχειν εἴν ἐκείνῳ τῶ τῶ
πῶ, δὲ ἔ παρδρῶχεται πλῶθϑ. εἰ γὰρ πρ ἔπρμαντίον πρῶξαι τί, καὶ ἐλδδ
θδρϑ εἴντεῦθεν βλαβῆ, ὁ δδδπρττς τὸ ἀδίκησαντϑ θηρείου, εἰς τσοδ' γρ
κατὰ δδδπρττς, εἰς ὅσορ κῆλιον καὶ δίκαιον τῶ δδδπρττς δόξει. εἰ
δὲ π ἔτορον ἔδδρ ἢ ἀδίκησῶ, οἶον ὁ ἐμὸς δικέτης, ἢ ὁ ἐμὸς ἴππϑ, ἢ ἔτορον
οἶον δδδπρττς ζῶον τῆς ἐμῆς ὄρ δδδπρττς, ἢ διπλοσιν τῆς γυνομῆνης ζη-
μίας, ὁ τὸ θηεῖς παρῆξει δδδπρττς. οἶον ἐζημῶθη δδδπρττς νομομάτῶν εἴσορ
λῆ-φομαι. οὐ μόνον δὲ αἱ αἰλιτῆ ἀγωγαί, ἀλλὰ καὶ αἱ νοξαλῖαι χάραν
ἔχουσιν ὑδὶ τῶν τριούτων θεμῶτων. καυονικῶς γρῶ ὀφείλεις εἰ-
δῶναι, ὅτι οὐδέποτε αἱ pœnales ἀγωγαί, ὑδὶ τῶ αὐ-
τῶ σωτρεῖχασαι πρῶγματι, ἀλλήλων
γίνονται ἀναρεπικαί.

Caterum

τοῦτο

τοῦτο

ναι ἀπὸ τοῦ δόσπότης. εἰς ἑαυτὴν δὲ μεταφέρει τὴν κινουμένην. εἰ δὲ πρὸς ἄλλοιαν ὡς προουρατωρ, ὁ κινῶν ὄντως ὀφείλει λέγειν, εἰ φαίνεται δεῦναι χεῖρα σείον δέησιν νομίσματα, ἡ καταδίνουσι πρὸς αὐτὸ προουρατωρ εἰς δέησιν νομίσματα.

DE SATISDATIONIBVS

Titulus XI

NΥμ ἀναγκάσιον ἐπιείρ ποδὲ τῶν σαπισδαπίων, τρεῖσι τῶν ἰκανοδοσιῶν. αἱ παρέχονται χεῖρα τῆς κινουμένης δίκης, ἢ ὑπὸ τοῦ ἀκτωρ, ἢ ὑπὸ τοῦ ῥίου. τίως δὲ ἐν προοιμίῳ ὀφείλει εἰδέναι, ὅτι παλαι μὲν ἐτόρ, τρόπ, ἢ τῶν ῥιῶν ἰγνῶν, ἐτόρ δὲ νῦν κλιττεύεται. παλαι γὰρ τῆς in rem κινουμένης, ὁ ἰκανοδοσίον ἡναγκάζει δεῦναι σαπισδαπίονα. ἐν ἢ ἐπηγγέλλει, ὅτι ἐὰν ἠπῆθεις ἐκ ἀρχαίας ἢ πρᾶγμα ποδὲ ὅν φαίνεται, εἰ δὲ τῆς δίκης τὴν ἀπῆθεις, ἵνα ἐξῆ ἔω ἀκτωρ, ἢ ἡστ' αὐτὸ κινῆται τὴν ex stipulatu, ἢ ἡστ' αὐτὸ τῶν ἰγνῶν αὐτὸ. ἐλέγχει δὲ ἢ ῥιῶν ἐγγὺν indicatum solui. ὅθεν δὲ τρεῖσι τοῦ ὀνόματ' ἐτυχησιν, ἐχθρῶν δὲ νοῆσαι. ἐπὶ δὲ ὅθεν ὄντως ὁμολογεῖς ἡ καταβαλεῖ μοι, ὁ αὐτὸ ῥιῶν κινῆται. καὶ ταῦτα μὲν ἡνίκα suo nomine ἐγγὺν πρὸς τῆ in rem. πρῶτον δὲ πλείον, εἰ alieno nomine τὴν in rem ὑποδέχεται ἐτύχασιν. καὶ γὰρ ἡναγκάζει δεῦναι τὴν indicatum solui. ὅθεν ῥιῶν ἡνίκα ῥιῶν λέγοντα, nemo sine satisfactione, alienae rei defensor idoneus intelligitur. τρεῖσι δὲ εἰς δέησιν ἰγνῶν, ἀξιοπίστ' νομίσματα δεφύσως πρᾶγματ' ἀλλοτρίου. ταῦτα μὲν ποδὲ τοῦ ῥίου. ὁ δὲ τὴν in rem κινῶν, εἰ μὲν suo nomine ταῦτα κινῆται, εἰ δὲ μίαν ἀπῆθεις ἰκανοδοσίον. ὡς γὰρ δόσπότης ὄν, ἐχθρῶν ἀπαυτεῖσθαι τὴν ratam rem dominum habiturum. εἰ δὲ alieno nomine, εἰδὲ αὐτὸν παρασχέει ἰκανοδοσίον τὴν λεγομένην ratam rem dominum habiturum. ἐν ἢ ἐλέγχει, ὡς κύρια καὶ βίβαια τὰ παρ' αὐτὸν πρᾶγματ' ἡ γίνεσθαι τῆς δίκης. δέησιν γὰρ ἢ μὲν ἴδ' ὅτι ὁ δόσπότης παρασχέει, καὶ λέγων, ὡς ὁ προουρατωρ εἰ ἡ κατα γνῶμην αὐτὸ ἐκίνησε, καὶ ἀνῶθεν ποδὲ τῶν αὐτῶν ἀρξῆται διηγεσθαι. καὶ ἐν τῶν πρὸς αὐτὸ πρᾶγματ' δόσπότηρ ἡναγκάζει. καὶ ἐπιτροπῶν καὶ προουρατῶν ὁμοίως βαρύνονται τῆ δόσει τῶν ἰγνῶν, ὡς τὰ ῥιῶν ματα τοῦ εἰδέναι βοᾶ. εἰ δὲ ὅτι κινῶν αὐτῶν ἢ ἰκανοδοσία συγχωρεῖται. νομίσματα δὲ ἡνίκα ὁμολογημένη δέησιν αὐτῶν ἢ καταδίνουσι. τρεῖσι δὲ ὁ μὲν ἐπιτροπῶν, ὁ δὲ προουρατῶν δέησιν. καὶ ταῦτα μὲν ποδὲ τῆς in rem κινουμένης. εἰ δὲ πρόσονα ἡνίκα, ἐκ μὲν τοῦ ἰκανοδοσίον μέρους, τὰ αὐτὰ ἐκφῶνται, ἀπὸρ εἰρήκα μὲν καὶ ὑπὸ τῆς in rem. τρεῖσι δὲ μὲν δόσπότης ὄν, εἰ δὲ μίαν παρέχων σαπισδαπίονα. ὁ δὲ προουρατωρ εἰδέναι τὴν ratam rem. ὁμοίως καὶ οἱ κινῶν ἡνίκα ἢ καταδίνουσι αὐτῶν ἀμφοτέρω. ἐκ πλείονος δὲ τοῦ ἰκανοδοσίον, εἰ μὲν πρὸς alieno nomine ὑποδέχεται τὴν πρόσονα

ζ λία

λίων, πάντα τρόπον ἔγγυας παρέχει, ὅτε ἔνν προειρημένον κενόνα ἔνν λέ-
 γοντα, Nemo sine satisfactione aliena rei defensor idoneus intelligitur. εἰ γὰρ suo no-
 mine ἔπειδέχεται τὴν πόρσοναλίαν, indicatum solui, ἔνν ἡναγιάζετο παρα-
 οχέειν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν παρὰ τῆς παλαιῆς. σίμωρον δὲ ἐτόρα τὰς
 ὡδὶ τὸ τῆν κρατεῖ. εἴτε γὰρ πῆς ἐνάλεται τῆ in rem, εἴτε τῆ πόρσοναλία
 suo nomine, ἔδεμίαν δίδωσι σαπιδάπωνα, ἐνεκα τῆς ἀλαπμήσεως τῆς δίκ-
 ης, ἀλλὰ μόνον ἐγγυητῶν παρέχει ἔπει τὸ δικεῖς προσώπων, ἔνν ἐπαγι-
 γκλόμωρον, ὅτι πόρα μὲν εἰ ἡναγιάζετο ἔνν ἔπει δικασθεῖω, μέχει τέλους
 τῆς δίκης. εἴσι δὲ ὅτε ἔπει παρέχει ἐγγυητῶν. ἀλλ' οἰκεία ὁμολογία κσταπι-
 σόυεται ἐνομότως, ὅτι παραμνεί ἔπει δικασθεῖω, καὶ ἔνν ἀρσῆσεται. ἢ πῆς
 καὶ ἔνν τῆ σωθηεῖα ἔωμαῖσι λέγεται iuratoria cautio. τῶ τῆσιρ ἀρομοσία.
 πρλακῆς δὲ καὶ δίκης ὄρου φιλῶν ὁμολογίαν ἐκτίθεται. ταῦτα δὲ πάντα
 πρὸς τὴν πριότητα τὸ προσώπων τὸ ἐνάλε μὲν πρὸβαίνειρ εἴωθν. ὡς τε
 ὄου ὁ ἐνάλε μὲν suo nomine, πρὶ μὲν ἐγγυητῶν, πρὶ δὲ ἀρομοσίαν, πρὶ δὲ
 Sinautem φιλῶν ὁμολογίαν ἐκτίθεται. εἰ δὲ προουρατωρ ἔπει ὁ ἐνάλε μὲν, ἢ ὁ
 ἐνάλε μὲν, ἐν πρὸουρῶ μὲν τὸ ἀκτωρ ἀναγιάζετο δίδουαι τὴν τα-
 tam rem dominum habiturum. εἰ μὴ ἀρε ἢ μανδωρ ὡδὶ δειξῆν γρόμωρον εἰς αὐ-
 ἔνν ἔπει τὸ δὲ δὲ τῶ, ὡδὶ πρὸξεως ἔπομνημωτων ἔμφανιδέειρ, ἢ παρὸν
 ὁ δὲ δὲ τῆς τῆς δίκης ἔνν ἔπει δικασθεῖω ἔπει τὸ προουρατωρ ἔπει βεβαίωσε
 πρὸσωπων εἴωθν, ὅτι ἔπει ἐγὼ πρὸβαλόμω. τὸ αὐτὸ κσταπῶ τῶ
 πῆς, εἰ καὶ ἐπίτροπῶ ἢ κσταπῶ δι ἐτόρα κινεῖ, οἰορ ὅτε τὸ λεγόμενῶ
 ἀκτωρ, καὶ ἐτόρα τῶ τῆς ἰοκῶτα πρὸσωπων, ἀ πνα τὴν τῆ ἀλλοτεωρ
 πρὸγμωτων ἐδέξαντ δὲ οἰκῆσιρ. πρλα δὲ εἴδῆ κσταπῶ τῶ, ὡς ἔγνωσ καὶ
 μαθήσῆ. ταῦτα μὲν πρὸ τὸ ἐνάλε μὲν. εἰ δὲ πῆς ἐνάλεται, εἰ μὲν παρὸν
 ἔπει μὲν ὅτι πρὸβαλέσεται προουρατωρα, δὲ αὐτὸ ἔπει δὲ κσταπῶ πρὶ
 ἔπει, ἢ αὐτῶ εἰς ἔπει δικασθεῖωμ παραγνῆσεται, καὶ τὸ δικεῖς προουρατωρ
 ἔπει πρὸσωπων βεβαίωσαι, τῶς ἀξῆσῶ ἐπὶ τῶ τῆς ἐπὶ τῶ τῆς in-
 dicatum solui, ἄς οἰ ταῦτῶν παρέχοντ ὅς εἴωθσιν ὁμολογῆειρ. ἔξδῆ δὲ ἔπει
 δὲ δὲ τῆ καὶ ἐκτῶς δικασθεῖω ἐγγυητῶν ὁμολογίαν ἐκτίθεσεται. ἔνν ἢ τὸ δι-
 κεῖς προουρατωρ ἐγγυητῶν γίνεται, πάντα τὰ τῆς indicatum solui κ-
 φαλαία ὁμολογῶν. τῶ τῆσιρ ὅτι ὁ προουρατωρ αὐτὸ παραμνεί ἔπει δικ-
 σθεῖω, καὶ δικασθεῖω μέχει τέλους. καὶ κσταβαλεῖ τὰ κσταπῶ μὲν. ἔπει
 θῆ μὲν μὲν ἔπει ἔπει τῆ κσταπῶ ὁμολογία τὴν δικεῖαν πρὸ τῆς, εἴτε ἔπει δι-
 κασθεῖω ταῦτ' ἐκθῆται, εἴτε ἐκτῶς δικασθεῖω. ὡς τε καὶ αὐτῶ καὶ κσταπῶ
 μὲν αὐτὸ ἐνόχσ ἐκθῆσῶ γίνεται. ἐτόρας δὲ κσταπῶ ὁμολογίας, ἢ ἔπει ἐγ-
 γῆς ἐκθῆσῶ μὲν ἔπει τὸ προσώπων αὐτὸ τὸ ἐνάλε μὲν. πρὸ γὰρ ἑαυτῶ, ἢ
 δίδωσιρ ἐγγυητῶν, ἢ ὁμολογίαν ἐκτίθεται. ἢ τὰ πρὸ βραχέως εἰρημῆς,
 ἀσφαλιζόμενῶ ὅτι ἔπει ἔπει κσταπῶ ἀρσῆσεται ἐκτῶς δικασθεῖω
 εἴωθ. εἰ δὲ μὴ πρὸ γνῆσῶ, πάντα πρὸξῆσῶ αὐτῶ, ἢ ἔπει ὅ τῶ ἐγγυητῶν, τὰ τῆ ἀρ-
 φάσει πρὸ κσταπῶ. εἰ μὴ ἀρε τῆν ἀπέφασιν ἐγγυητῶν ἢ κσταπῶ. εἰ ἢ σὺμβῶ αὐτῶ
 ἔπει

Aequè si *debitor* *ἐπίσας, ἔ* πάλιν ἀπαύτ, ἀντιτίθεται μοι ἢ τ' πάντα πᾶραγραφῆ. *ἰ* χρεώσθ
 τίς ἐμοὶ ῥ νομίματα, ἀπὴν τὸ αὐτ' ῥ χρεῖος. ἡρνήρ ἐκένος ῥ ἐπφείλμ.
 ὄρκον αὐτῷ ἐπὴγασθ, ὡμοσερ ὡς ἔδεμ χρεώσθ, ἔδεμ ἡπτορ ἔρξωταί μοι ὀκου
 δικίπος. ὡσπδρ ἢ ῥ πᾶκτρ, ὄντω ἢ ὄρκος ἰρσοῖντε ἔ σφαλύει τῷ ἀγω
 γῶ. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀρπὲρ ἔστι κινδυνά τε ἰλέγχειν αὐτὸ τῷ ὑπορκίαν, ἀντι
 τίθεται μοι πᾶραγραφῆ ἢ το ὄρκος. λέγει ἢ ὀ γνατόμνος, ἀλλ' εἰ μὴ ὡμοσα μνη
 σθν σοι ἐπφείλειμ. ἔ μόνουρ δὲ ἔ τ' πρσοναλίωρ ἀγωγῶρ, ἀλλὰ καὶ ἔ τ' in
 rem δῶσαντ' ἀνπιθέαθ αἰ πᾶραγραφαί. οἶορ ἐκράτθς πρᾶγμα σφαλρόρ πῆ
 ἐμὴ δεσποτεία. ἡττρ ἔδεμ λαβείμ πρᾶ σα. σὺ ἔδεμ δεβεβαίθς φθ σῆς εἶν δε
 σποτείας. ὄρκον ἐπὴγασθ πρὶ τῶτθ. ὡμοσας ἰαυτ' εἶν δεσπότῳ. ἰαυτ' ἔλθω
 μῆε ταῦτα κινδρ κτ' σα τῷ in rem, ἀρμόζθ ἢ μὴ ἔδεμ ἡπτορ, ἔδε ἢ ὄρκος
 ἐπίσβεσε τῷ ἔσαι παρ' ἐμοὶ δεσποτείαν, ἀνπιθέται μοι σφα ῥ φύσει δῶ
 κιορ ἢ το ὄρκος πᾶραγραφῆ. *ἰ* κίνησε κτ' σα τῷ ἀρμόζθσάμ μοι in rem,
 ἢ πρσοναλίαν. ἢ πῆθῳ ἢ ἐγὼ αὐτῶς (ῥωαρπαγείθ, ἢ το δικασθ ἡκῶθς ἀρφη
 ναμῆθ. αἰ μὲν ἀγωγῶ μῆθσθμ ἔ τ' οἰκείας ἰαχύος. εἰ δὲ πειραθῶ ἀνώθθ
 κινῶσαι, ἐκβαλλομαι πῆ rei iudicata πᾶραγραφῆ. ἀρῆει μίχει ρσῶτθ
 λαί εἰσῖρ αἰπίαι παραγραφῶρ δεκπικαί. ταῦτας δὲ τελειότόρορ μαθυσόμε
 σα, ἐκ τ' δῆξων, ἡρρι το πανδέκτθ. ἔδεμ δὲ εἰδικῶι χρεῖ, ὅπῃ τ' πᾶραγραφῶρ,
 αἰ μῆ εἰσῖρ ἀπὸ νόμοθ, αἰ δὲ ἀπὸ τ' νόμοθ τάξιμ ἐχόντθ, οἶορ δογματῶρ ἢ σφα
 τάξιωρ, ὑπὸ γνόλωτθ. ταῦτας δὲ αὐτῶς ἐφείρην ὀ πρᾶίτωρ. τῶ πᾶραγρα
 φῶρ αἰ μῆ εἰσῖ πρπετοαί, αἰ πινδθ καὶ πρμπθροαί πρσοσφορδῶντθ. αἰ δὲ
 τεμπραλίαι, ἡρρι δῖλατόρ. καὶ πρμπθροαί εἰσῖρ, αἰ πινδθ δῖλωκῶθς αὐτί
 κεντθ πῶ ἀκτωει, ἀεὶ τῷ ἔπ αὐτὸ κινδμῆλω ἀγωγῶ ἀναιρῶσαι, ἐπφδὴ
 σφαλύσαι φθ ἀγωγῆθ τῷ ἰαχύ. ρισῶτθ ἔστι ἢ το δόλου πᾶραγραφῆ, ἢ το φό
 βθ, ἢ το πᾶκτθ, ἢ ἰνῆα πακτόύσω τῷ δεβίτωρ, ὅπῃ ἔδέπτε σε ἀπαιτήσω ῥ
 χρεῖος. τεμπραλίαι δὲ εἰσῖρ, αἰ μίχει φανδρῶ χροῦθ ἀνπιείμνωι, οἶορ το
 τεμπραλίθ πᾶκτθ πᾶραγραφῆ. ἢ ἰνῆα πᾶκτρ πρῆσω τῷ ἐμῶ δεβίτωρ, ὅπῃ
 ἐκ ἀπαιτήσω σε ῥ χρεῖος, ἔως πῆντε ῥνῆαυτ'. εἰσω μὲν ἢ τῶτθ το χροῦθ αὐ
 τίκειται μοι ἢ πᾶραγραφῆ. πᾶρασφαμῶθθς δὲ φθ πρπταετίας ἀρσθῆνντθ.
 ὡς τε ἐν ἡσθᾶ εἶρητθ βθ λομῆθ μοι εἰσω το χροῦθ κινῶσαι, αὐ τίκειτθ παρα
 γραφῆ, ἢ το πρσειρημῆθ πᾶκτθ, ἢ ἔτορῶ οἶα δῆπτε ὁμοία. δῖ ὀφείλω τῷ
 πρπταετίαν ἰσθρθῆαθ, ἔ μῆε ταῦτα κινείμ. σφα ἔδεμ ἢ δῖλατόρ. πρσοσφο
 ρδῶετθ, σφα ῥ ἔχειμ ἔπ ὀρθῶθίμ πνα. Dilatio ἢ λέγεται ἢ ἔπ ὀρθῶθθθς. εἰ δὲ
 πειραθῶ κινῶσαι εἰσω φθ πρπταετίας, ἔδεμ ἡσθ' ἰαυτ' λογισάμνος, ὅπῃ εἰ μῆ
 δῖλωθῶ σῥωαρπᾶσαι, ῥντεῦθθ ἢ δὴ ῥ χρεῖος ἀπαιτῶ. εἰ δὲ ἀνπιτεθῶ μοι ἢ το
 τεμπραλίθ πᾶκτθ πᾶραγραφῆ, δὲ ἀνάγκηθ ἀπαιτήσω μῆε τῷ πρπταετί
 αν. ὀ ταῦτα λογισάμνος ἡκῶθς βθ λδῶετθ. τῶθς μὲν ἢ ἐκβάλλεθ, μῆε δὲ τῷ
 πρπταετίαν εἰ πειραθῶ κινῶσαι, ἀνπικμῆλω ἔχθ τῷ rei iudicata πᾶραγρα
 φῶ. ἢ πῆθ εἰσῖρ πρμπθροαί. ἡκῶθθ ἢ ἰοθῖ ἡσθολικῶρ ὅπῃ δῖλατρεία πᾶραγρα
 φῆ

φη ανλι τεθειρα ε ισχυρα, ουτι εσι δωνηθειρα τ ακτωρα θιωθηαι τ διμασνη
εις, πρεμφοριαν πικτη παγραφω. τστω εν τω τρωω, φη δίκης ο ενάγων
επιπίη. **Hodie**

αλλά ταυτα μ η παλαιόρ. σήμδρον δε ο θειόταρς ημωρ βασι
λενς, ε βελετς ταύτω τλω άδηνω χωραν έχην ακριβθαν. αλλά φησίμ, εαν
πς επρωτήας ομολογεις διδόναι μοι μεε πρηταετίαν, η η δανείας πνι πά
κρη πρήςσ) μεε ταύτα προς αυτ, οπ εν άπαιτω σε η διαίψμα εως ε εν
αυτ, είσω η πρηταετίας φη εγνημνής η επρωτήσει, η τω γνημνήω πάντω,
κινήσει, χωραν έχετω η ζλώωνος διατάξις επ αυτω. η δξαλεφομνή η η
χρόνον plus πεπτοδόντην. η ης πακαελέετς, τ ριστόρ π πλημμελήσαν/
τα, ε προ τρητίας τυχόν το πρηαιθλίωαι τλω πρηταετίαν, τλω τω πάντω
πρηεχρμνήω, η και εγνημνήω η επρωτήσει κινδυντα, ως τε μηδερ εντευθεν
ηδη λαμβανειν τι, αλλά διπλασιάζεατς κατ αυτ τλω προθεσμίαν, ε αναγ
ηξεατς αυτ εξαετίαν αναμειναι. μεε δε τλω εξαετίαν τότε κινωρ λήετς, ηνι
κα πνάαχη τα δαπανήματα ο ακτωρ, οσα ο εός ε δαπάνησερ ενάχθεις προ
τ χρόνσ. τστω η ε τρωω σωφροναίντες οι κρεδ ρρες, τ εω αυτ δεδμε
νης ε καταφρονεσι προθεσμίας. τ η διαδρείωρ παγραφωρ, αι μ ακη προ

Hodie

Præterea

γμαρς, αι η ακη προσώωσ αναφύον. η ακη πλάγματς μ, οίωρ η τ τεμπερα
λίσ πάντω παγραφη. ακη προσώωσ η αι προκρεατορεια, οίωρ εαν ης εσα
πώτς, η γυναικός ενάγειρ βσληθη, ενβάμετς παγραφη. ερα πώτς η οίωρ
ρής οπλοισ οχολάρεμ οφείλωρ, procuratorio nomine ε δε εωδρ πατρός, η μη
φός, ε η εωδρ γαμετ, ε δε ει έχθθειαν ανληγραφω, συχωρεί) κινειρ. εωδρ
εαυτο δε κινειρ ε κενώλυτς. ε ερ η ρής προδ εραπωτ εν ενανπιστς νόμοισ.

Præterea

εσι δε ε άλλαι διατόρεια παγραφαι, ακη προσώωωρ εγφρόμναι, αι
ζυνες αι τικην) ρής προκρεατρησι, εσα τ λόγον τ άπιμίας. η η ε εσιμ, αναγ
καίωρ επείμ. εχε η ταυτα ως εν προθεωρία. εαν ης καταδικαδ η η depositi
ενάχθεις, η η iniuriarum, γινεί) άπιμος, ο δε άπιμθεις πλώς υφίσατς πρι
νάς. ετε η συγκλητικός γινεατς δλώα), ετε βσλυτής. ε η ερατεύε). ε η (ωη
τορεί. ε η γινεί) ζυνός προκρεατρω. ετε ενάγων δλώα) διδόναι προκρεατρεα.
αυρς μνη ρι δι εαυτ ενάγην ε κενώλυ). εωφδη οι ταυτα προτεθεωρη), ερα
λοιωορ η προκείμνωρ. η βσληθλω η η σδ κινύ(αι δίκλω, προεβαλόμλω προκρε
εατρεα άπιμορ οντα. η εκείνος μ ενήπιμος, εγω η άπιμος, ανληπει) παγραφη,
η ης άπιμίας. ο η εναγόμελνος λέγει, αμ ει μη άπιμος ε σν ο προκρεατρω. η
γδρ εω άπίμς ε δόθης. η εσιμ αυτη η παραγραφη διατόρεια ακη προσώωσ
εγειρομνή. τας δε διατρείας παραγραφας, δλωατ εκκλιναι μεθόδω. ε η
είπη ο εός, οπ άπιμός εσιμ ο προκρεατρω, δλώαμαι εγω άμείλας αυτ προ
βάμεατς εωίπιμορ. η γδρ δι εμαυτο δηόσαατς. ει δε είπη, άπιμός εσιμ ο σε
προβαλόμλνος, εκκλινω ταύτω, ακρηνωρ μ τ προκρεατρεα, δι εμαυτο δε
κινωρ. ο η άπιμος, ει η μη δω προκρεατρεα, αμ εν δι εαυτ ενάγην δλώα).
ει δε ο ακτωρ καταφρονήσει τ ριαύτης παγραφης, ενθυμηθεις οτι η (ωαρ
πάρω και νικω τλω δίκλω, η εαν αντιτεθη η παραγραφη, δι εμαυτο κινω,

Eas uero

καὶ λαμβάνω τὸ χεῖρ, ἰαυτὸν ἀπατᾶ. πειραθεὶς γὰρ μὲν ταῦτα κινῶσαι,
 ἐκβάλλεται πρὸς ἐμπροσθέν τῆς ἀγραφῆς, ἢ τῆς rei iudicatae, ὅτε τὸν ἥδη πᾶσα δὲ θνήσκει
 σοὶ κενόνα, τὸ λέγοντα, ὅτι διλατόρια ἀγραφὴ, ἀνπιθεῖσα καὶ ἰσχύουσα,
 πόρε ἐμπροσθὴν κρείττω ἀγραφῆ. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ποδὶ ἀπμίας τὸ παλαιὸν
 ἐτρακταί. Ἐρ. σήμερον δὲ ὅτε τὸ μὴ σωμαχῶς ἢ τὸς δικαστηρίοις ἀναστρέφει
 ὅταν ταῦτα, ἔδὲ δῶκα τὸ ὅτε τὴν ἀσωκῆσαι, τρακταί. ζειν τὶ ποδὶ ἀπμίας
 τῆς προφασι τὴν προκυρατόρων ἀνπιθεμένης. ἄρτην γὰρ ποδὶ προσώπων
 κρείττω φιλονεικῶντας, τὴν τοῦ πράγματ' ἐπεκτείνειν ζήτησιν.

DE REPLICATIONIBVS

Titulus XIII

Σποδ ταῖς ἀγωγαῖς ἰσχυραῖς ἢ δ' νόμω, ἀδικῶσαι ἢ κτλ τὸ
 φύσει δίκαιον, ἀνπιθῶν τὴν ἀγραφῆν, ὅτω ἔ τῶν ἀγραφῆ
 φαῖς, ἐξῆς μὲν μὲν κτλ τὸ ἀληθές, ἀδίκους δὲ νομιζομένης τῆ
 φύσει, ἀνπιθετὴς δικαιολογία ἔσθ' ἡ γὰρ τῶν ἡπὸ λέγειτ
 replicatio. ὠνόμασαι δὲ ἐν τεύθει, ἐποδὴ δὲ αὐτὴ ἀναπλέκετ' ἔ ἀναλύει ἢ τὸ
 ἀγραφῆς ἰσχύς, Plico γὰρ ὅτι τὸ πλέκω. replico δὲ τὸ ἀναπλέκω, ἔ ἀνα
 λύω. θεωρεῖτ' δὲ τὸ εἰρημνόν, ἔ τὸ τὸ θέματ' πάντη ἐπίνοσα τῶ ἰμῶ
 δεβίτωρ, ὅτι ἐν ἀπατήσω αὐτὴ τὸ χεῖρ. μὲν χρόνον τινα ὁ δεβίτωρ ἐν ἑυτ
 ρία γνόμενῳ χευσίς, ἢ καὶ τυχόν ὄνειδιδεις πρὸ ἰμῶ, ἢ ὑφ' ἐτόρ, πάντη
 ἐπίνοσιν. ἢ ἔ ἐπί τρεῖς μοι κρείττω τὴν τοῦ χεῖρ ἀπαίτησιν. ἰάν κινῶσω
 ἐγὼ κατ' αὐτὴ τὸ κενόδικτόν ἀπατᾶ τὸ χεῖρ μὲν τὸ γνέας τὸ δούτορον πᾶ
 κρη, μὲν γνέας δὲ ἐκείνος ἀνπιθῶσί μοι τὴν τοῦ πάντη ἀγραφῆν, λέγων,
 ἀλλ' εἰ μὴ πάντη ἐπίνοσας μὴ ἀπατῶν τὸ χεῖρ, δοκεῖ κτλ πρῶτῳ ὄτην
 ἐμπροσθὴν μοι τὸ πάντη πρὸς τὴν ἀπαίτησιν. (ὡς φωνήθη γὰρ τῆ ἀληθεία,
 ἔ μὲν εἰ δὲ ἢ ἢ τὸ ἀληθές. τὸ δὲ δούτορον πάντη ἐξέσθ' ἰρσοιυτ τὸ προ
 τόρ ἀναρεπτόρ. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀδικόρ ὅτι τὸ κρεδίτρεα δὲ θῆεας, δέδωται
 αὐτῷ replicatio ἐν τοῦ δούτορ πάντη, ἢ ἢ φησι, ἀλλ' εἰ μὴ δούτορον πᾶ
 κρη ἐγὼ ἔσθ' ὡς τρεῖς μοι τὴν ἀπαίτησιν. ὡς δὲ τῆ ἀγραφῆ ἀνπιθε
 τ' replicatio, ὅτω καὶ τῆ replicationi, ἔσθ' μὲν ἐν νόμω κτλ πρῶτῳ τῶ ξειν,
 βλαπῆσθ' δὲ κτλ τὸ φύσει δίκαιον, ἀλλ' ἀνπιθετὴς δικαιολογία ἔσθ' ἡ ξειν,
 ἢ ἢ duplicatio προσασφῶνεται. οἶον ἐπίνοσά σοι πάντη, ὅτι ἐν ἀπατῶσε τὸ
 χεῖρ. σὺ δὲ δούτορον πάντη ἐπίνοσας, ὡς τρεῖς μοι τὴν ἀπαίτησιν,
 ἐγὼ τρεῖς συχωρῶ τὸ χεῖρ. εἰ δὲ καὶ ἢ duplicatio ἐν ἑρῆ ἀδικῶ ἔσθ' ἀ
 φύσει, χευσίς δὲ τὸ ἀκτῶρ καὶ πρὸς βοήθειαν ἄλλῃ δικαιολογία, ἢ ἢ
 λέγεται triplicatio. τῶ δὲ τῶ παραγραφῶν τὴν χευσί, πόραιτόρ
 ἢ ἢ εἰρημνῶν, ἢ τῶ πράγματ' ἐπινόση κεικίλια. δῶκατ' γὰρ τῆ τει
 πλιγῶνι κατ' ἐπλιγῶν ἀνπιθεας. ταῦτα πάντα δὲ ἐν χεῖρ ἢ ὅτι
 γνῶναι, ἐν τοῦ πλατυτόρ τῶ δὲ γέσων σωτάγματ'.

Exceptiōes

αἰς δὲ ἀγραφῆ
 φαῖς ὁ πρῶτότυπος δὲ βίτωρ κε χεῖρ δῶκατ', ταύτας ὡς ἢ τὸ πλείσθ' καὶ
 ὁ ἐγγυνη

τίτλϑ δὲ ὄστιν, ἢ φη' ἀναρχῆς αἰτία. οἷον ὄρωτῶ σὲ πρὸς νίμην ἔδωκ' ἢ
 πρᾶγμα, καὶ λέγεις, ἐπειδὴ ἔδωρήθη μοι. καὶ ὁ τίτλϑ ὄστι pro donato. ἢ
 ἐπειδὴ ἠγόρασα, καὶ ὁ τίτλϑ ὄστι pro empto. ἢ εἰς προίκα μοι ἐπέδωθην,
 καὶ ὁ τίτλϑ ὄστι pro dote. ἢ ἐληγατῶθην μοι, καὶ ὁ τίτλϑ ὄστι pro lega-
 to. ἐν ταῦτα ὄσω ὄρωτῶμιν λέγεις, ἐπειδὴ νομίζω ἑμαυτῶν εἶναι κληρονό-
 μου. καὶ λέγεται pro herede. τίς δὲ ὄστιν pro possessore? Pro possessore ὄστι
 καὶ λέγεται, ὁ βίαϑ ἀρπαξ, ὁ μηδεμίαν ἕλοσιν ἔχωρ αἰτίαν τῆς κερ-
 χῆς. ὅς ὄρωτῶμιν πρὸς νίμεται λέγεις, ἐπειδὴ νίμομαι. καὶ τῶν ὄρωτη-
 σιν εἰς ἀπέρσιρ μετατρέπει. ἔτϑ ὄσω λέγεται pro possessore, ἔσφαφορο-
 μένων ἡμῶν, εἴτε πᾶσαρ νίμεται τῶν κληρονομίαν, εἴτε ἐν πρᾶγμα. ἔσφα-
 ρορο δὲ ἔσω τῶν ἀδιπισκῆσαι ἐνόργειαν αἰώγεται ἢ quorum bonorum in
 τὸ ὄρωτηρ, ἐπειδὴ χρεωδὸς ὄστιν ἐκείνω, ὅς πρῶτῶν βέλεται δρωξαοτα
 νομῆς. φησὶ τὸ ὄστι, ἢ σαλβιαίσιρ in τὸ ὄρωτηρ, ὅπορ δίδεται ἔσφ δὲ πρῶτη
 τὸ ἀρῶ, καὶ τὸ κωλονῶ τὸ συμφωνήσαντϑ, ὡς τε τὰ εἰσαφόμνα ἔσω αἰ-
 τὸ ἐν ἔσφ ἀρῶ πρᾶγματα, ἔσω κείοτα ἐν ἔσφ μωδῶματι. εἰάν γρ' ἀγνωμο-
 νῆσι, κατὰ παυτῶν κατ' ἐχοντϑ τὰ τὸ κωλονῶ πρᾶγματα κινηθήσεται ἢ
 σαλβιαίσιρ in τὸ ὄρωτηρ. εἰ μὲν ὄσω θελήσει τις πρῶτῶν δρωξαοτα νομῆς,
 ἔσιρ αἰ ἔσφ ἀναγκαῖα τὰ in τὸ ὄρωτηρ τῆς ἀδιπισκῆσαι νομῆς. εἰ δὲ δρω-
 ξαομιν ἐκπίσιρ, χρεὶ αἰτῶν τότε μεπρῆσαι ἠδὲ τὰ in τὸ ὄρωτηρ, ἀπορ ὄστι
 τῆς ἔσφαφορο αἰδαι ἐνόργειας. εἰπὺν τὸ τὰ τῆς ἀδιπισκῆσαι ἐν Retinende
 ὄργειας, εἰπωμιν τὰ τῆς ἔσφαφορο αἰδαι. τοιοῦτῶν ὄστι, τὸ uti possidetis, καὶ ἢ
 uti ubi. χῶραν δὲ ἔχει ἠδὲ τὸ τὸ θέματϑ. σωῖβη με δρωξαοτα οἰκί-
 τὸ πνὸς, παρὸντϑ σὸν. καὶ λίσοντϑ μὲ ἔσφαρ ἐμὸν εἶναι οἰκίτῶ, δεβει-
 βαίου σαυτῶν εἶναι δὲ πρῶτῶν. καὶ ἐκ τὸρ ἡμῶν εἰς ἑαυτῶν μετέφορε
 τῶν δὲ πρῶτῶν. τελοῦτῶν εἰπερ ἐγὼ, εἰ νομίζεις σαυτῶν εἶναι δὲ πρῶ-
 τῶν, ἰδὸν ἐγὼ νίμομαι ἢ οἰκίτῶ, κίνησιρ κατ' ἐμοῦ τῶ in rem. καὶ
 ἀρῶ εἰς ἀρῶ ἢ οἰκίτῶ. ἔλεγορ δὲ καὶ σὺ τὰ αἰτῶ, ὅτι ἐγὼ νίμομαι,
 καὶ σὺ μᾶλλον κίνησιρ κατ' ἐμοῦ τῶ in rem. καὶ πρὸ τὸρ ἀρῶ μωνοι
 πὸ δὲ δὲ πρῶτῶν, ἔλθωμιν εἰς ἢ λόγῶν πὸ δὲ τῆς νομῆς. δὲ γοῦν ἀρῶ κιν-
 ἔλθωμιν καὶ γνοῦμαι, τίς ὄστιν ὁ ἔσφαρ, τίς δὲ ὁ ἀκτωρ. ἐπειδὴ ἔσφα κατὰ ἢ ποι-
 λιτικῶν, οὐδὲ κατὰ τὸν φυσικῶν λόγῶν προβήσεται δρωξαοτα, εἰ μὴ
 γνοῦμιν, τίς ὄστιν ὁ ἔσφαρ, τίς δὲ ὁ ἔσφαρ. καλλίωρ δὲ ἐν τοῖς δι-
 κωσιρ, ὁ ἔσφαρ τοῦ ἀκτωρ. καὶ διὰ τοῦτο ὡς ἠδὲ τὸ πλείσιρ, με-
 γάλῳ ἀναφύονται οἰκονομικῶν πὸ δὲ αἰτῶ τῆς νομῆς, παρὰ τίνι αἰ-
 τη τυγαοτα. εἰσι γὰρ τὸ κὸρδϑ τοῦ νίμεσθαι ἐν τούτῶ, ὅτι εἰ καὶ
 μὴ αἰτῶ ὄστι τὸ πρᾶγμα τοῦ νίμοσθαι, ἔσφ ὅτι τῶ δὲ νίμῳ νικᾷ ὁ
 ἔσφαρ, τοῦ ἀκτωρ μὴ δρωξαοτα ἀποδείξαι προσεῖναι αἰ ἔσφ τῶ
 δὲ πρῶτῶν. δὲ ἠνίκα ἀδὲ λόρ ὄστι, πὸ τὸρ ὁ ἔσφαρ, ἢ ὁ ἔσφαρ
 ὄστι δὲ πρῶτῶν, ἔσφ τοῦ ἔσφ ἐκφορεται ἢ ἀπόφασις. εἰ γὰρ ἢ ἀδὲ
 νῆα τῶν ἀποδείξωρ τοῦ ἀκτωρ, αἰτῶ γὰρ εἰσθε βαρῶσθαι τῶν
 ἀρῶ

βία θηλώσει με το ἴμδ' ἀγρῶ, ἢ τῷ ἰμῶς οἰκίας, ἀναγκαῖον μοι τὸ εἰρημνῶν
 ἰντορδίντηρ. δι' ἧ ἀναγκαθῆσεται ἀκρησταςῆσαι μοι τῷ νομῶ. εἰ καὶ τὰ
 μολισα ἔτυχερ αὐτῶρ ἐγὼ προβιασάμην, ἢ λαθρα αὐτὸ γῆνόμεν, ἢ νο
 μῆ, ἢ κτλ παρακλήσιμ λαβῶν παρ' αὐτὸ τῷ νομῶ. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 οἱ παλαοί. αἱ δὲ δὲξαιξεις ὡς εἰρήνημν ἢ δ'η βόλοντζ, εἰ μὲν τις τὸ οἰκείον
 πρᾶγμα ἀπίσασε βία, σδρῆατς αὐτῶρ τῷ αὐτὸ δδσπρτείας. εἰ δὲ ἀλλό
 τειον, καὶ αὐτῶ ἀκρδιδόναι, καὶ τῷ τῶττ ἀκρτίμησιμ παρῆχειμ τῶδ βια
 δ'σνπ. ὁ δὲ βία θηλώσας πινὰ τῷ αὐτὸ δδκρηατς μνήης νομῆς, ἔ' μόνον
 κωλύθωμ δδσι τῶδ εἰρημνῶν ἰντορδίντηρ, ἀλλὰ κωλύεται καὶ ἐγυλῆμα
 π, τῶδ ἰσλίω de ui priuata, ἢ de ui publica. τότε δὲ χῶραν ἔχει τὸ de ui priua
 τα, ἢ νίηα δίχα ὄπλων εἰργασατ τῷ βίαν. εἰ δὲ μὲν ὄπλων βία πινὰ τῷ νο
 μῆς θηέβαλε, τῶδ ἰσλίω de ui publica κρητέχεται. τῆ δὲ τῶν ὄπλων προσητό
 ρεία, ἔ' μόνον ἀσπίδδδ, καὶ ξίφη, καὶ ποδιεφολλαια σημαίνονται, ἀλλὰ ἔ' ξύ
 λα, καὶ λίθοι, καὶ παῦ ὄργανον βλαῶτερ δλωαμνον. εἰρήνημν τῶν
 ἰντορδίντηρ, τὰ μὲν εἰν προιβιτόεια, τὰ δὲ ξεσιτς τόεια, τὰ δὲ ἐξιβιτόεια.
 ἰκρηισάμεδα καὶ δδσπρδίντηρ δδκρηδσιν, εἰπντδδ τὰ μὲν εἰν τῷ ἀδσπισκνή
 δσιν ἔ' ἰσθρῆσας, τὰ δὲ τῷ ξεπνχῆδσιν, τὰ δὲ τῷ ξεκρουπδρᾶνδσιν. λεγῶ καὶ
 τρῆπ δδκρηδσιν τῶν ἰντορδίντηρ. τὰ μὲν γὰρ δδσιν ἀπλά, τὰ δὲ διπλά. αἱ
 πλά μὲν, ἢ οἷς ὁ ἀκτωρ δδκρηέεται τοῦ ξέου, ὄπρῆα δδσιν, ἀπαντα τὰ ξεσιτς
 τόεια, καὶ τὰ ἐξιβιτόεια. ἀκτωρ μὲν γὰρ δδσιν, ὁ θέλωρ ἰαυ τῶδ τῷ νομῶ ἀκρ
 κρησαςῆσαι, ἢ τὸ κρησασῆσαι πρῶσωπτηρ ἀγῶσαι εἰς μῆσιν. ξέου δὲ ὁ τῷ νο
 μῶ ἀκρησασῆσαι, ἢ τὸ πρῶσωπτηρ εἰς μῆσιν ἀγῶσαι ἀναγκαζόμεν. τῶν δὲ
 προιβιτρεῶν ἰντορδίντηρ, τὰ μὲν δδσιν ἀπλά, τὰ δὲ διπλά. καὶ ἀπλά μὲν
 δδσιν, ἢ νίηα κωλύει ὁ κρηίτωρ πινὰ κτίσαι ἢ σάκρω τόω, ἢ ἢ δημοσίω πρ
 ταμῶ, ἢ ἢ τῆ ὄχθη αὐτὸ κατασκυδῶσαι. τῶν γὰρ ὁ κωλύωρ ἀκτωρ εἰσιν. ὁ
 δὲ κωλύόμεν ξέου. διπλά δὲ, οἷον τὸ uti possidetis, καὶ τὸ utrubi. δδκρη
 δὲ διπλά λῆγονται, ἐπειδὴ ἴση τῶν δδκρηζομνῶν ἰκατόρδδ δδσιν ἢ ἀκρηδσιν.
 καὶ ἔ' δδσιν κατεξάκρησιν ξέου ἢ ἀκτωρ δδσιν ἢ αὐτῶ. ἀλλ' ἰκρησῶ αὐτῶ
 καὶ ξέου καὶ ἀκτωρ τῶξιν ἐπέχει. ἀμῆλει καὶ ὁ κρηίτωρ ἢ νίηα ἐδίδου αὐ
 τῶ τὰ ἰντορδίντηρ, μῆσιν ἐκῆχρητ ὀμυλία, ἔ' δὲ ἔ' δδσιν, ἔ' δὲ ἐκῆνον ἀκτωρ
 δδκρηδσιν, ἐκ τῶν οἰκείων ξημολτῶν. ἠδὲ γὰρ τὸ uti possidetis, ἔ' λεγῶ ταῦτα ξῆ
 ματα, uti possidetis, quo minus possideatis, uim fieri ueto. τῶτῆσιν, ὡς νῆμεδε, ὁ
 πῶς ἔ' λαπῶρ νῆμεδε, βίαν γίνεσσαι κωλύω. καὶ ἔ' ἐπῶν uti possides, ἵνα μὴ
 δδξῆ πρὸς ἕνα ἀκρησασῆσαι. ἠδὲ δὲ τὸ utrubi τῶτῆσιν κῆχρηται τῶ ξῆμα
 σι. utrubi uestrum seruius ille quo de agitur, maiore parte huius anni fuerit, quo minus is
 eum ducat uim fieri ueto. παρ' ὄπρτῶρ ὕμῶν ὁ δδξῆνα ὁ οἰκῆτης πδδδ ἔ' γίνεται
 ἢ ἢ ἀγῶγῆ, ἢ τῶδ μῆζονι μῶρε τῶτῆσιν τὸ ἢ νῆστω τῶ, ὄπῶς ἔ' τῶ μὴ λάβῆ
 αὐτῶ, βίαν γῆνέσσαι κωλύω. τῶτῆσιν ἔ' βόλομαι αὐτῶ κωλυθῆσαι ὡς τε
 λαβῆμ ἔ' δδσιν τὸ οἰκῆτῶ, ἔ' γέγονῶν ἢ νομῆ, ἢ τῶδ πλείονι μῶρε τὸ ἢ νῆστω
 τῶ. σῆπῆσιν τῶς καὶ ἢ νῆστω εἰπῶν utrubi, τῶτῆσιν, παρ' ὄπρτῶρ. ἔ' κ
 ἔ' πῶ

Sed ex

Tertia

λένς, εἰς τῶξιν φη πάλαι κινουμένης ἡλευμνίας, ἢ τις ἀπὸ φη ἀσωτηθεί-
 ας ἀνέβη. εἰ γὰρ ἐκίνησα ἐγὼ ἡγατῶ τινος οἷαν δῆπτε ἀγωγῶ, ἔτα ἠπὶ
 θλώ καὶ ἐρέθλω συγκοφάντης, ἢ δύναι ὁ ῥέφῳ ὑπὲρ αὐφίς κινῆσαι ἡγατ' ἐμῶ,
 τῶ πὸδῳ ἡλευμνίας ἀγωγῶ, ἔχσαν τῶ ἡγατῶ δῆπτε εἰς τὸ δέκαστρῳ ὦρ
 ἐπέφορον αὐτῶ ἐγὼ. οἷορ ἐκίνησα τῶρ κινουμένην λόγῳ χέριμ πὸδῳ ἔ νο-
 μισμῶ τῶ, καὶ ἠπὶ θλώ. ἐκινῆσῳ ἡγατ' ἐμῶ ἢ ἡλευμνίας εἰς τὸ νομίσματα.
 ἐπειδὴ ἔν αὐτῆ ἢ ἡλευμνίας ἔκ λῶ ἔν πλιτεία, εἰς τῶξιν αὐτῆ ἐπνοῆθη
 ἢ δόσις τῶ προσημνῆς ὄρου. καὶ τὸ τῶρ ἀνάσχωρρ λιτιγῶρρα ἀναγι-
 ἡζέσῳ ἡγατῶ βῶλμῳ τῶ ἀντιδῆκῳ τὰς διαπάνας, αἰς αὐτῶρ πὸδῳ βῶλε
 μῶ τῶ αὐτῶ δῆκῳ ἀμῶ. πρὸς τῶς εἰρημνῆς ἡμῶρ ἔν τῶς πρῶ-
 λαβῶσι τιμωρίας ἢ τῶν ῥέωρ, εἰσὶ καὶ ἔτῶρα τιμωρία. εἰσὶ γὰρ καὶ τι-
 νὸς ἀγωγῶ, αἰς οἰ ἡγατῶ δῆκῳ τῶς ἀτιμοὶ γίνονται, ἀπὸ μῶ ἀμαρτημῶ
 τῶ ἢ furti, ἢ in bonorum raptorum, ἢ iniuriarum, ἢ de dolo. ἀπὸ δὲ (ῥωαλα-
 γμῶ τῶ, ἢ ὡσανεὶ ἀπὸ σωμαλαγμῶ τῶ, ἢ tutela, ἢ mandati, ἢ depositi.
 ἢ ἡγῶ δῆκῳ κινουῦται. ἔ μῶ αἰ κινουῦται. αἰ γὰρ κινουῦται, ἔκ εἰ-
 σὶρ ἀτιμοπρία. οἷορ κινουῦται tutela, ἢ ὁ ἐπίτροπος ἔχει ἡγατῶ τὸ πρῶ-
 πῆλῳ, ἀπὸ ὦρ ἐ διαπάνησῳ εἰς αὐτῶρ. κινουῦται mandati ὄσιμ, ὄταν ἔν
 τῶ λῶμῳ, ἢ ἀ δῆκῳ ἀπὸ ὦρ, καὶ ἀπαιτῶσε δῆ αὐτῆ τὰ πὸδῳ τῶ δῆ-
 κῳ διαπάνηματα. κινουῦται depositi, οἷορ παρῆσῳ μοι οἰκῆ τῶ, ἔν ὄσιμ ἔ
 τῶ, ἐ διαπάνησῳ πὸδῳ τῶ αὐτῶ νόσῳ τινὰ διαπάνηματα, ἀπαιτῶ τῶ τῶ
 ὄσιμ τῶς κινουῦται depositi. ἔσι καὶ ἢ pro socio ἀτιμοπρία. ἀλλ' ἔν τῶ τῶ
 ἔκ ἔσιμ ἐπέμ κινουῦται. ἢ δῆκῳ γὰρ ὄσιμ δῆ ἡγατῶρ πῶδῳ. καὶ ὄσι-
 λῶ δῆπτε ἐκ τῶ κινουῦται ἡγατῶ δῆκῳ ἀτιμῶ τῶ. ἀφορὰ δὲ τῶ ἀμαρ-
 τημῶ τῶ καὶ τῶ σωμαλαγμῶ τῶ αὐτῶ. ὅτι ὡδῆ τῆ φῶρτι καὶ τῶ ὁμοίωρ
 ἔ μόνωρ ὁ ἡγατῶ δῆκῳ ἀτιμῶ τῶ, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐκῶρ δῆκῳ ἀτιμῶ τῶ
 μῶ τῶ. δῆκῳ γὰρ ὡσανεὶ χρέμασιμ ἀφορῶ τῶ τῶ καθ' ἑαυτῶ μῆλῳ σαρ-
 ἐκφορῶ τῶ πῶλῳ. καὶ δῆ ὡρ πακτῶ τῶ, τὸ οἰκῆ οἰμολογῆ ἀμαρτημῶ. ὡδῆ
 δὲ τῶ σωμαλαγμῶ τῶ, ὁ καταδικαδῆ εἰς μόνῳ ἀτιμῶ τῶ. ὁ γὰρ ἀτιμῶ
 σῶ μῶ τῶ, καὶ ἀξίῳ ἔλῶ κῶ τῶ τῶ. πάντῶ δὲ κινουμένων δικασῶ Omnium
 ὄσιμ τὸ προῖμωρ ἐκ τῶ de in ius uocando τίτῳ τῶ πῶ τῶ λαμβανῆ
 τῶ πρόφασιμ. ὁ γὰρ βῶλῳ τῶ πῶ τῶ τῶ δῆκῳ ἀτιμῶ τῶ, ὀφείλῳ πρῶσι-
 γῶ αὐτῶ ἀρχῶ τῶ, καὶ ἔσῳ καλῆρ εἰς τὸ δικασῶ τῶ. εἰ δῆ τις τῶ ἀνίον-
 τῶ ὄσιμ ὁ καλῶ μῶ, ἢ πῶ τῶ ἀπὸ ἀπῶ τῶ, ἢ ἀνίοντῶ αὐτῶ,
 ἢ κατῶ τῶ, δῆ αὐτῶ αὐτῶ συγῶ μῶ. εἰ γὰρ δῆκῳ αὐ-
 τῶ συγῶ μῶ κῶ τῶ, κινουμένης κατ' αὐ-
 τῶ τῶ in factum, εἰς πῶ τῶ
 καταδικαδῆ σῶ τῶ νο-
 μίσματα.

Ex quibusdam

Omnium

Πόλοι γὰρ εἶσι, ποῦ το ὀφθικὸς τῶν δικαστῶν σιωπῶνται. καὶ τῶς
 καὶ πρῶτῳ τάξι, ὅτε παραφυλάττει ὁ δικαστὴς ὀφείλει, ἵνα
 μὴ διηγάσῃ ἐτόπως ἀρφαίνηται, ἢ ὑπὸ ταῖς διαταξείσιν, ἢ τῆς
 ἐγγραφοῖς νόμοις, ἢ τῆ τῶν σοφῶν νομοθεσία δυνεῖ. διὸ καὶ κινή-
 σω καὶ σὺ νοξαλίαν, εἴτα ἀρδείξω ἢ εἰς ἐμὲ γνόμενον ἀμαρτήματα, ὅντω δὲ
 ἢ διηγάσῃ ἀρφαίνεσθαι, καὶ ταδιηγάσῃ ἢ πρὸς βλιον μάβιον λουκίω πῆσω
 τῶ ἀκτωρι, ὡς τε ἰ νομίματα παραοχέει, ἢ ἢ ὀικίτω εἰς νόξαν δύναι.

Et si in rem

εἰ ἢ τῶ in rem κινεῖ τις, εἰ μὴ καταγινώσκει τὸ ἀκτωρος, ἀβλοουπίουτος
 ἀξίος τῆ ῥέου. εἰ ἢ ἐλάττωτα, ὅρα τὰ τῆ ἐνατόμους δίκαια, κελενίτω αὐτῶ ἢ πρᾶ-
 γμα ἀρφαίνεσθαι μὴ καὶ τῆ κατωρ. εἰ ἢ ὁ ἐνατόμους ἀρνεῖ τῆ ὁ πρῶτον χρο-
 νῶ μὴ δύναιτῃ ἢ πρᾶγμα ἀρφαίνεσθαι, καὶ ὅτε εἰ δὲ ἐπὸ ῥέουσι λέγει τῆ αὐ-
 τῆ, προσήκει ἢ διηγάσῃ χρονον δύναι προθεμίας, εἰ ἢ ἢ ὀφείλει δὲ ἀκτω-
 ρι ἀρφαίνεσθαι ἢ πρᾶγμα, ὁμολογίαν ἐκλήθηντος, μὴ δόσεως ἐγγυητῆ, πρὶ
 τῆ διαπρήσεως τῆ δίκης. ὡς εἰ μὴ εἰσω τὸ χρονον τὸ ὀικίτῃς ἐπὸ τὸ δὲ

Et si

hereditatis petitio κινεῖται, τὰ αὐτὰ διηγάτῃ ὡδὲ τῆς κατωρ, ἀπὸ ὡδὲ τῆ
 in rem. ἐκείνων δὲ τῶ κατωρ προφάσει, ὅς οἰκία κούλπα ὁ τῆ κληρονο-
 μίας εἰς ἐλελίξω νομους κατωρ διηγάτῃ, ἢ ὡ mala fide τῆς κληρονομίας
 γέγονε ἢ κατωρ. τῶ αὐτῶ οχεδὸν κατωρ τῶ, καὶ ὡδὲ τῆς σπεικιάας
 in rem. καὶ ἐπὶ αὐτῆ γὰρ ὁ mala fide τὸ πρᾶγμα τῆ ἐν νομῆ γνόμενον, λό-
 γον ὕφειξ καὶ τῶ καὶ ῥαθυμίαν αὐτὸ μὴ ληθῆν τῶ κατωρ. ὅρα τί δὲ ἐπρ-
 ῶ οχεδὸν, ἢ τῆς de iudicis μαθησόμεθα. εἰ δὲ bona fide νομους εἰσω ὁ ἐνατό-
 μους, εἰ ἀπαιτηθήσεται, εἰ δὲ εἰς ἐδαπάνουσε κατωρ, εἰ δὲ εἰς καὶ ῥαθυμίαν
 εἰ ἐλαβε, προφάσει τῶ ληθῆν τῶ πρὸ τῆ προκαταφύσεως κατωρ. μὴ
 γὰρ προκαταφύσει, ἐνεκα τῶ ληθῆν τῶ, καὶ διαπανθῆν τῶ κατωρ διηγάτῃ
 αὐτῶ ὁ δικαστὴς. ταῦτα μὲν ἐν ποῦ τῆ σπεικιάας in rem. τὰ αὐτὰ δὲ καὶ
 τῆ τῆ hereditatis petitione εἰρηδῶ. τῆ δὲ ad exhibendum κινεμῆς, εἰ
 ἀρνεῖ τῶ εἰω πρὸς ἢ διαφυγῆν τῶ κατωρ, εἰ εἰς μίσου ἀγαθῆ ἢ
 πρᾶγμα. ἀλλὰ καὶ τῶ καὶ σαρ τὸ πρᾶγμα τῆ ὀφείλει παραοχέει. τῆ
 τῆ ἀρφαίνεσθαι πάντα ταῦτα τῶ ἐνατῶν, ἀπὸ ἐμελλῶν ἢ εἰ εἰ ἐν
 προοιμίους τῆ δίκης ἀρφαίνεσθαι ἢ πρᾶγμα τῶ ἐνατῶν. ὅθεν, εἰ καὶ ἐν
 τῶ παρῆλθε τῆ τῆ ad exhibendum διηγάτῃ, εἰ σαρ πῆ τῶ ὁ ἐνατό-
 μους ἢ πρᾶγμα, εἰ δὲ ἢ ἢ κατωρ διηγάτῃ, εἰ δύναιτῃ λέγει ὅτι
 δὲ τῆς γέγονα ὅρα τῆ εἰσω κατωρ, καὶ εἰ δὲ εἰ με κατωρ διηγάτῃ, καὶ
 ἀρδύω ἢ γέγονος ἐμὸν. ἐπειδὴ ἢ τῶ καιρῶ τῆ προκαταφύσεως τῆ ad ex-
 hibendum, εἰ ἢ πρὸς αὐθῆσα ἢ εἰσω κατωρ, εἰ καὶ μὴ ἐν παρολκῆς γνοι-
 μῆς ὁ χρονον αὐτῆ παρῆλθε. πλὴν ἐπειδὴ ἀνατῆ χρονον εἰς τῶ προκα-
 ταφύσει, ὅτε εἰ ἢ εἰσω κατωρ, εἰ καὶ τῶ ἀρφαίνεσθαι, ὡς μὴ δόξαν
 γέγονε

Si ad exhibendum

κινεῖται, τὰ αὐτὰ διηγάτῃ ὡδὲ τῆς κατωρ, ἀπὸ ὡδὲ τῆ
 in rem. ἐκείνων δὲ τῶ κατωρ προφάσει, ὅς οἰκία κούλπα ὁ τῆ κληρονο-
 μίας εἰς ἐλελίξω νομους κατωρ διηγάτῃ, ἢ ὡ mala fide τῆς κληρονομίας
 γέγονε ἢ κατωρ. τῶ αὐτῶ οχεδὸν κατωρ τῶ, καὶ ὡδὲ τῆς σπεικιάας
 in rem. καὶ ἐπὶ αὐτῆ γὰρ ὁ mala fide τὸ πρᾶγμα τῆ ἐν νομῆ γνόμενον, λό-
 γον ὕφειξ καὶ τῶ καὶ ῥαθυμίαν αὐτὸ μὴ ληθῆν τῶ κατωρ. ὅρα τί δὲ ἐπρ-
 ῶ οχεδὸν, ἢ τῆς de iudicis μαθησόμεθα. εἰ δὲ bona fide νομους εἰσω ὁ ἐνατό-
 μους, εἰ ἀπαιτηθήσεται, εἰ δὲ εἰς ἐδαπάνουσε κατωρ, εἰ δὲ εἰς καὶ ῥαθυμίαν
 εἰ ἐλαβε, προφάσει τῶ ληθῆν τῶ πρὸ τῆ προκαταφύσεως κατωρ. μὴ
 γὰρ προκαταφύσει, ἐνεκα τῶ ληθῆν τῶ, καὶ διαπανθῆν τῶ κατωρ διηγάτῃ
 αὐτῶ ὁ δικαστὴς. ταῦτα μὲν ἐν ποῦ τῆ σπεικιάας in rem. τὰ αὐτὰ δὲ καὶ
 τῆ τῆ hereditatis petitione εἰρηδῶ. τῆ δὲ ad exhibendum κινεμῆς, εἰ
 ἀρνεῖ τῶ εἰω πρὸς ἢ διαφυγῆν τῶ κατωρ, εἰ εἰς μίσου ἀγαθῆ ἢ
 πρᾶγμα. ἀλλὰ καὶ τῶ καὶ σαρ τὸ πρᾶγμα τῆ ὀφείλει παραοχέει. τῆ
 τῆ ἀρφαίνεσθαι πάντα ταῦτα τῶ ἐνατῶν, ἀπὸ ἐμελλῶν ἢ εἰ εἰ ἐν
 προοιμίους τῆ δίκης ἀρφαίνεσθαι ἢ πρᾶγμα τῶ ἐνατῶν. ὅθεν, εἰ καὶ ἐν
 τῶ παρῆλθε τῆ τῆ ad exhibendum διηγάτῃ, εἰ σαρ πῆ τῶ ὁ ἐνατό-
 μους ἢ πρᾶγμα, εἰ δὲ ἢ ἢ κατωρ διηγάτῃ, εἰ δύναιτῃ λέγει ὅτι
 δὲ τῆς γέγονα ὅρα τῆ εἰσω κατωρ, καὶ εἰ δὲ εἰ με κατωρ διηγάτῃ, καὶ
 ἀρδύω ἢ γέγονος ἐμὸν. ἐπειδὴ ἢ τῶ καιρῶ τῆ προκαταφύσεως τῆ ad ex-
 hibendum, εἰ ἢ πρὸς αὐθῆσα ἢ εἰσω κατωρ, εἰ καὶ μὴ ἐν παρολκῆς γνοι-
 μῆς ὁ χρονον αὐτῆ παρῆλθε. πλὴν ἐπειδὴ ἀνατῆ χρονον εἰς τῶ προκα-
 ταφύσει, ὅτε εἰ ἢ εἰσω κατωρ, εἰ καὶ τῶ ἀρφαίνεσθαι, ὡς μὴ δόξαν
 γέγονε

ἔστιν ὁ κορνήλιος de sicarijs, ὅς τις ἀνδροφόνος ξίφει τιμωρεῖται. ἢ τοῦ ἰκεῖ
 νος, οἱ τινὲς χεῖρ τὸ ἀνελεῖν τινα ποδιόρχονται μὲ ἀκουτίσ, ὅπου ἔν τῷ
 ἔκτῳ telum προσεφορέσει. ὁ δὲ γαίος ἔν τῷ σωταγμα π αὐτῷ, ἔν ᾧ τὸ δυν
 δεῖσθαι ἐλεγεῖν ἐμλωθεῖ φησὶ, ἢ telum σημαίνειν παρὰ τῷ πλήθει, ἔ μοί
 νομ ἢ βέλθ, ὅπου ἀπὸ τοῦ τόξου ἀφίεται, ἀλλὰ καὶ πᾶν ὅπου ἀπὸ χεῖρος τι
 νὸς ἐκπίμπεται. ὡς τε ἐν καὶ λίθος, καὶ ξύλον, ἢ σίδηρος, τὸ τῷ ποδιέχει
 ται τῷ ὀνόματι. ὀνόμασαι δὲ telum, ἐπειδὴ ἀπὸ διωδνημα ἢ μῆκος πῆμ
 πεται, ἀπὸ ἐλλωτικῆς φωνῆς ὀχνημα πιδν, ἀπὸ τοῦ βέλους, telum. ἢ ταύτῳ
 τῷ σημασίαν ἐνρεῖν δυνάτην, ἔν τῷ ἐλλωτικῷ ὀνόματι. ὅπου γὰρ ἑωμαῖοι
 telum προσεφορέσει, ἔδωκε ἑλλωθεῖ βέλθ ὀνομαζομεν, ἀπὸ τοῦ βαλμαθ.
 τὸ τῷ δὲ μαρτυρῶν ξυνοφῶν οὐτῷ γραφῶν, καὶ τὰ βέλη, ὁμῶς ἐφορέσο, λόγχοι,
 τρεῖς δόματα, σφην δόνοι, πλείσοι δὲ καὶ λίθοι. καὶ προταξας ἢ ὄνομα τοῦ βέ
 λους, ἐπὶ γὰρ τὰ ἐξῆς. ὁ δὲ νόμος λέγεται κορνήλιος de sicarijs. Sicarij ἢ λέ
 γονται οἱ ἀνδροφόνοι, ἐκ τοῦ sica, ὅπου σημαίνει σιδηρῶν μάχαιραν. ὁ δὲ αὐ
 τὸς νόμος, καὶ γόντας κεφαλικῶς τιμωρεῖται, οἱ τέχνας μεμσημῶναις ἢ
 φαρμακίαις, ἢ μαγικαῖς ἢ θύρασι μοῖσι, ἢ ἐπασι δαῖσι ἀναίρεσιν ἀνθρώπου.
 ἢ θανατοῖα φάρμακα δημοσία πιπλάσκεισιν. ἔσι καὶ ὁ τρομπήθ de

parricidijs, τρεῖς χύταρ ἀμαρτήματα καινοτόμοις ἑποβάλλων ἑμωρείαις. διη
 γόρεται δὲ τὸ τῷ ἴνα ἐαὶ τις ἀνέλη τινα τῷ ἀνιόντῳ, ἢ ἕρῳ, ἢ τοῦ ἰκεῖ
 κατιόντῳ ἢ αὐτῷ ἀφίσεως, καὶ τῷ ὀνόματι τοῦ parricidij ποδιέχρῳνον,
 λαθρα, ἢ φανερῶς ἀκένειος δὲ ἔ κτλ δόλον ἔδωκε γέγονεν, ἢ ὅς σωεῖ δὲ τῷ γει
 νομῶν, εἰ καὶ ἑλῶτικῶς ἔστιν, ἑποβάλλεται τῷ ἑριούτῳ τιμωρία. ἔ ξίφθ
 ἐπάγωρ ὁ νόμος, ἔδὲ πνεὶ παραδιδῶς, ἔδὲ ἄλλη τινὶ τῷ σωεθισμῶν
 τιμωριῶν ἔδωκε ἑποβάλλων, ἀλλ' ἔν ἀσκηῶ βοεῖω ἔδωκε ἑμβάλλειν, μὲ κα
 νὸς καὶ ἀλευτῶν καὶ ἐχίδνης καὶ πιθήκου, καὶ ἑντος αὐτῶν συρῶν
 πῆρ τῷ ἀσκηῶ. ὡς τε μεταξὺ τῷ ἑριούτῳ θηῶν ἔν σφῆσι σωεχρῳνον, ἢ
 τῷ ἑριούτῳ τῷ κλίματι, ἔν ᾧ τιμωρεῖται, ἢ εἰς τῷ γειτνιῶν ἑρῶν
 δάλασσαν, ἢ τοῦ εἰς ἑρῶν ἑμβάλλεται, τῆς δάλασσης ἀφειώσης πο
 λύ. ὡς τε παντὸς σοιχεῖσ δόρειοτα αὐτῶν καὶ ζῶντα καὶ τελοῦτῶντα.
 ζῶν μὲν γὰρ τῷ κεκαλύφθαι ἑπὸ τοῦ ἀσκηῶ, καὶ εἶναι ἔν τῷ ἑδατι, τῆς
 τοῦ ἑρῶ, ἢ τοῦ οὐρανοῦ δόρειοτα χρεῖσεως. τελοῦτῆσας δὲ τῆς
 γῆς οὐκ ἀξιοῦται, τοῦ ἀσκηῶ φερομῶν κατὰ τῶν ἑδατων. τὰ δὲ προ
 ειρημῶν θηῶν ἑμβάλλεται διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ ὁμοίωτροπα αὐτῷ εἰ
 σιν. τὰ μὲν γὰρ ἀναίρεῖ τοὺς γουῖς. τὰ δὲ τῆς πρὸς αὐτοὺς οὐκ ἀ
 πίχεται μάχης. εἰ δὲ τις ἐτόρτυ συγγῶναις, ἢ κατὰ ἀγχισειῶν
 σωαπρμῶν ἀνέλη, τῷ κορνήλιῳ de sicarijs ἑποβάλλεται. ἔσι

καὶ ὁ κορνήλιος de falsis, ὁμ τρεῖς ἀμαρτήματα καλούμεν τιμωρούμεν
 τὸν διαθήκῳ, ἢ ἐτόρτυ συμβόλαιον πλάσῳ γραφῶντα, ἢ ἀναγνόντα,
 ἢ ἑποβάλοντα, ἢ τὸν δῆθεν ἐπιτεθέντα σφραγῖδα πλάσῳ, ἢ ἐκτυ
 πῶσκα κατὰ κακῶν δόλον. ἢ δὲ τοῦ τοιοῦτου τιμωρία, κατὰ μὲν τῶν

Alia deide

Itē lex Cor
nelia de fal
lis

οικετῶν ἔστι κεφαλικὴ, ὡσαύτῃ καὶ ἡ τῶ κρηνηλίσ de sicarijs & ueneficis. καὶ
 Item lex Iu ἔλκυθόρων δὲ ἔστι deportatio. εἰσὶ δὲ καὶ δύο ἰσλίοι, ὁ de ui publica, καὶ ὁ
 lia de ui de ui priuata. καὶ τῆ βίαν ἔνοπλον, ἢ καὶ χῶρις ὀπλων πλημμελήσαντων. ἀλλ'
 εἰ μὴν ἔνοπλῳ βία ἐπνεχθῆ, deportatio εἰσάγεται τῷ πλημμελήσαντι. εἰ
 δὲ δίχα ὀπλων, εἰς τὴ τειτῆρ φη ποδισίας ἐπάγεται δήμευσις. εἰ δὲ πρὸς
 βίαν παρεθῆναι, ἢ χῆσαν, ἢ τῷ θεῷ ἀφωρισμῶν, ρυτίσιρ ἀσκήτειαν, ἢ γὰρ
 δεικνύονσαι ἀρπάσει, ἀμα ρίς αὐτῶ σωδρῆσαι, κεφαλικῶς ἔχει τι
 μωρίαν. καὶ τὰ εἰρημῶνα τῆ το ἡμετέρῃ βασιλείῳς ὁρατῶξαι. ὡς ἐξῆς σαφῆ
 Item lex Iu σοδὸρ ἔστι γυνῶναι. προσιθῆδω τῆρις καὶ ὁ νόμῳ ὁ ἰσλιῳ ὁ de pecu-
 lia pecula/ latu. τῆρις τιμωρῆμνῳ, οἱ τιμῶ χεῖματα ἢ πῆγματα δημόσια, ἢ σάι
 tus κρα, ἢ ἐλεγιόσα κευλόφασιν. ἀλλ' εἰ μὴν ἀρχοντῶ εἴησαιρ ἐν καιρῷ τῆς ἀρ-
 χῆς ὑφελόμενοι δημόσια τιὰ χεῖματα, κεφαλικῶς τιμωροῦνται, ἀμα ρίς
 ἔπνεσρουμῶνις αὐτῆς. πρὸς ἔδρα δὲ τῶ αὐτῶ ὑφῆσαιρ τῆρις, ὅι πά
 ρὰ τῶν κευλόφῶτῶν εἰδὸτῶ ἔπνεξῶμνοι. εἰ δὲ πρὸς ἔτορῳ παρὰ σῶς εἰρη
 Est & μῆρις, ἔπνεσιρ τῶ ρίς τῶ ἐγκλήματι δεπρετατίου σωφρονίξῆ. (σωφρι
 θμῆται ρίς πρυβλίκοις, καὶ ὁ φάβιος, ὁ de plagarijs. ὅς ἐδ' ὅτε κεφαλικῶς
 ἐν τῶ βασιλικῶν ἐπάγει ὁρατῶξῆρι τιμωρίαν. ἐδ' ὅτε δὲ κρυφοτόραν. ὡς
 Sunt præ/ ἐν το κώδικῳ, καὶ τῶ ὁρατῶξῆρι ἔστι γυνῶναι. εἰσὶ καὶ ἔτοροι πρυβλι
 terea κρι νόμοι, ὁ ἰσλιος ὁ de ambitu, ἀρμόζων καὶ τῶ χεῖματα δόντῶ ποίρ, ὅ
 ἢ τυχεῖρ αὐτῶ ἀρχῆς, ἢ σοῦν τιμῆς. καὶ ὁ ἰσλιῳ ὁ de repetundis, κρι
 νῆμνῳ καὶ ἀρχόντῶ, ἢ καὶ δικασῶν, ἢ καὶ σωῆδρων, ἐν δίκῃ κευλόφῶτῶ.
 καὶ ὁ ἰσλιῳ, ὁ de annonā, ὅς πρ τιμωρεῖται, σῶς τῆρ σίτῆρ, ἢ σοῦν τῶ ἐυθῆ
 νίαν τῶ φδορομῶνις ὡδ' τῶ βασιλῆῶσαιρ πῆρι ἀρσεῖφουτας εἰς ἔτορῶς
 τόπρς. καὶ ὁ de residuis, κολάζων τῆρ διοικήσαντα πῆρικὰ χεῖματα, εἴτα
 τὰς λοιπάδας ἐκ ἀρδιδιόντα. ἐρι δὲ ἢ ποδὲ ἔτορῶν τιμῶν κεφαλαίῳν ὁρα
 λῆγονται. καὶ ψυχῆς μὴ αὐτῶ ἔδεις ἀπώλειαν ἐπάγει, ἀλλὰ ἄλλαις πρι
 ναῖς ἔπνεβάλμει τῆρ πλημμελήσαντα, καὶ τῆρ ἔπνεπρωθῆντα ρίς αὐτῶ πα
 Sed de ραγγίλμασιρ. ἀλλὰ ποδὲ τῶ πρυβλίκοιρ δικασῆῶν ἀρκεῖ ταῦτα δι
 δαξῆαι, ὡς δῶκα τῆρ δέξαδαι νέρς, καὶ ἀκρῶ γδύσαδαι τῶ δακτύλῳ, ὁρα
 σωτόμῳ παραδόσεως. ἢ γὰρ ὡν μελεσοῶρα τῶ τῶ γυνῶσις, ἐκ τῆρ πλατυτέ
 ρας τῶ διγῆσιρ, ἢ τῆρ τῶ πανδῆντῶ διδασηγῆλιας, θεῶ πρηνῶμῶνις ἐκ
 μνείας, ρίς ἀναγνώσῆουσι προσγῆῆσεται.

T E Λ Ο Σ

BASILEAE IN OFFICINA FROBENIANA
 PER HIERONYMVM FROBENIVM
 ET NICOLAVM EPISCOPIVM
 ANNO M D XXXIIII
 MENSE MARTIO

Q Vum iam hasce Institutiones imprimere cœpissimus, allatum est nobis aliud exemplar ab ipso Viglio ad utriusque ueteris codicis (cuius in Præfatione mentio fit) collationem recognitum. Itaque quæ illic ad eum usque locum ad quem perueneramus emendata comperimus, honestum iudicauimus paucis annotare. deinceps uero recognitum exemplar sequuti sumus.

Pagina 1 uersu 12 a principio pro γῆν lege ἔθνη. uersu 14 et 15 pro ἔμαθον νίκαις ὄθων dele ἔμαθον et pro ὄθων lege ἀνώθων et post *ὁλοκληθεῖσαι* adde *πάλιμ*. uersu 16 pro αὐτὸ καὶ ὑπὸ τῶν lege τε ὑπὸ αὐτὸ καὶ. sequenti uersu post *ἰθυέται* adde *καθὸ καὶ νόμου αὐτοῦ*. uersu 19 pro γῆν lege δέ. uersu 5 a fine post *παλατίς* adde *πλοσέταξιν*. pag. 2 uersu 2 a prin. pro *ἠνεκθῆναι* lege *σωθῆναι*. uersu 8 dele *πάλοι* et pro *ἠνέβαινε* lege *ἠνέβαινον*. uersu 10 pro ὡσπερ lege ὡς. uersu 14 pro ἔμ, τῶν. uersu 22 pro *δυσόμνα* lege *ἰσομνάς*, pro ἔν οἷς, ἔν ἄις, pro *ἐκτίθειτ, ἐκτεθειτ*. uersu 29 pro *ταῦτα, ταύτας*, pro *τέως, δέιν*, seq. uersu. pro *ἡξατάξιδιμ, ἡξατάξει τῶν*, pro *ὁλοκλημῆσαι, σαοτα*. pag. 3 uersu 2 pro *μόνιμ*, *σαθηρω*. pag. 5 uersu 5 a fine pro *συγκλητῶν* lege *συγκλητικῶν*. pa. 6 uersu 14 pro *διηρέησαι τῶν νόμων* le. *διήρησεν ἔμ νόμον*. uersu 15 et 16 pro *πριουμῆν τῶν δικῶν ὑποπιπῆσῶν τῶν ἐπίθων νόμοις* lege *ἐπριέη τῶν δικῶν τῶν ὑποπιπῆσῶν πῆσαι νόμοις*. pag. 10 uersu 7 post *πλάγματα* adde *τῶν ὁμολογημῶν δέιν, ὑπὸ τῶν δέ πλάγματῶν*. pag. 11 uersu 1 pro *βύλομαι* lege *βυλόμωμ με*. uersu. seq. pro *νόμω* lege *νόμου*. uersu 5 pro *τῆς, τῆ*, pro *δέ αὐτότ, δδπρτεία*. pa. 12 uersu 5 pro *σηοπάσωμν, σηοπήσωμν*, uersu 17 p *αὐτῶν* lege *αὐτό*. pa. 13 uersu 8 a fi. pro *ὁλοκληρωτῆα πδυσάμνος* lege *ὁλοκληρωπδυσάμνου*. uersu 14. a fi. pro *τυπῶμν* le. *τυπῶμνου*. pa. 14. u. 17 post *δδπρτεία* adde *καὶ ἔνομου δδπρτεία*. p. 15. u. 8 pro *ὑποβιβλημῆναι* le. *ὑποβιβλημῆναι*. uersu 18 pro *ἰλυθδρία* le. *ἀπελυθδρία*. p. 16 pro *αὐτό* le. *αὐτῶν*. pa. 18 uersu 2 dele *rei*. pa. 19. u. 12 pro *ἕξουσία* le. *ἐν ἕξουσία*. uersu 7 a fi. pro *ὁμ ἀπὸ φανδῶν νόμων* le. *ὁ φανδῶν ἰλυθδρία* *ἰβδλ* *ἐν ἡθῆναι, ἕξου δέ ἔμ νόμον* ὁ. pag. 21 uersu 8 pro *ἡδδ* le. *ἀνδδ*. uersu 10 le. *πρδσῆσιν*. uersu 2. a fi. p *ὑποδδσῆσιν* le. *ὑποδδσῆσιν*. pa. 22. u. 3 post *παίδωμ* adde *μόνον ἕξουσίωμ ἰδιόμ δδπρ, δδπρ γῆν ἔτομ καὶ τῶν δικῶν παίδωμ*. uersu 22 a fi. le. *ὑποδδσῆσιν*. pa. 24. u. 16. a fi. pro ἡ le. *καὶ*. pa. 25. u. 1 post *ἐπίχσσι* adde *τῶν λόγων, δδπρ τῶν μεγαλλῶν ἀμίταν, δδπρ τῶν μεγαλλῶν ματορτόραν, ἐπειδὴ μαμῶν τάξιμ ἐπίχσσιμ*. eodē uersu. post *πάππδ* adde *μδ*. uersu 11 pro *πρδσῆσιν* le. *πρδσῆσιν, ἔμ*. u. 14 pro ὁ γάμ *πάντως* δδπρ *ἐν ἐπδδ* le. *ἡ θῆσιν* *παίτως* δδπρ *ἐν ἐπδδ* *ἡ γάμω*. uersu 16. a uerbo *ἐπειδὴ* usq; ad uerbum *ἡ* in uersu 19 omnia in castigato exemplari desunt, tolerari tamen utcumq; possunt si pro *μαμῶν, θῆσιν* legerimus. pa. 28 u. 22 dele *πδ*. uersu 6 a fi. pro *ἐπίτρωσ* le. *ἐπίτρωπν*. pa. 29 u. 3 a fi. pro ἔμ le. *ἔμ*. pa. 34 u. 21 p *εἰσίγναι* le. *πρδσῆσιν*. pa. 35 u. 10 a fi. pro *ὑπῆροπδόν τῶν* le. *ὑπῆροπδς τελοῦ τῶν*. pa. 37 u. 7 pro *ὁδδπρ* *μασάφωσ* le. *ὁδδπρ* *μασάφωσ*. uersu 10 post *ληγατόμν* adde *ἀλλὰ δδπρ ὑπῆροπδς δδπρ, ἀλλὰ δδπρ ἰλυθδρία καταλιμπαίμν*. uersu 12 post *hæredē* adde

adde esse. uer. 19. post οὕτως adde Rogo te haeres ut des illi decem solidos, ῥυτίσι πέρα
 ηαλω σε ὡ κληρονόμοινα δῶς τῶδε νομίματα δέηα. Ἐλίγεται οὐδὲν ὀμι
 μασορ. ἔλδουθῶν οὕτως ηαταλιμπάνορ. pa. 38 u. 5 post παρόντῳ adde θέ
 ματῳ, uer. 8 ἔ 10 pro cum libertate, le. quum liber erit. pa. 41 u. 1 pro ἀδνατιὰ le. ἠ
 γνατιὰ. uer. 8 pro ἀδνατίου le. ἀδνατιῆ. u. 13 a fi. post ἐκ τῷ adde ἔννοιας. pa. 45
 u. 12 pro ζήτησιρ le. ζημίαν. uer. 2 a fi. pro ἡλικίας le. τῷ σώματῳ. pa. 47 u. 7 post
 δίδουται adde δε. pa. 6 pro ἔξοσιρ le. ἔξει, ἔ uer. 8 pro ἔχουσι, ἔχει. pa. 50 u. 10 a fi. p
 μετέχουτῳ lege μετόρ χουτῳ, ἔ uer. 11 pro ἔωρρ lege ἔμουρρ. pag. 53 pro
 βήρ le. σεβήρου, ἔ u. 26 pro μῆ, ἔ, ἔ seq. p βήρ, σεβήρ. eodemq; modo pag.
 54 uer. 1 pro βήρου σεβήρ, (fuit enim Seuerus Antonini pater) uer. 2 pro δίδουτῳ πῆ
 πῆ. pa. 55 uer. 6 pro αὐτῆ le. αὐτῶ, ἔ uer. ultimo pro δημοσίου le. δήμου. pa. 59
 uer. 3 a fi. pro οἰκίαν le. ἀρχαίαν, ἔ u. 4. pro δδουτῶν, δδουτῶν. pa. 60 uer. 23
 post ἔντεῦθεν adde ἔ ἔντεῦθεν, uer. 31 post τμηθεῖς adde εἰς ῥρ ἔμουρρ ποῦ ἠλθεν
 ἀγρορ ἡρ ἰκύνλωσεν, ἔτα τελοῦτορ ἔνωθεῖς ἔωτῶ. pa. 62 u. 7 pro ποῦ le.
 παρὰ, uer. 10 a fi. post ἐκπίπῃ adde τῷ δδουτῶν. pa. 63 u. 24 p προπετῶς le.
 ὅπ προπετῶς, ἔ dele sequentia usq; ad εἰδῶς. pag. 64 u. 4 post παραγραφῆς hac
 uerba inferenda sunt ἔωτῶ πῆ ἔ ἀζήμουρ, ὁμοίως ἢ πῆρας τῆς οἰκίαις δῶ
 πανήμασι ῥρ ἀλλότοιρ ἀγρορ εἰ βοναθῶδε ἔωτῶ πεπῆκῶν δῶ τῷ δῶ
 λου παραγραφῆς ἔξει ῥ ἀσφαλῆς, ἔ quæ sequuntur usq; ad paragraphū ἔμουρρ dele.
 uer. 12 post παραγραφῆς rursus adde ἔ ἔ βονεθῶδε νομῆς ἔωτῶ ταῦτα γραφῆς.
 uer. 16 post φασὶ adde ὅπῃα δῆρτε εἰν γραφῆ. pag. 68. u. 4 pro κουφότορ le. κου
 φότορ, uer. 21 pro κουδουτῶν le. κουδουτῶν. pa. 71 u. 22 pro ἔμουρρ le. μῆ
 ἔμουρρ. pa. 72 u. 15 a fi. pro ἔ lege χίλια. pa. 74 u. 14. post ζήτησιρ adde ἔ τῶ
 μαρῆλλου δεχομένη γνῶμῆ δῶ ῥ χῆσιμουρ τῶ παραγωγῆ ἔωτῶ
 σα. pa. 83 u. 3 pro τῶ γυναικῶν le. τῷ γυναικῶν. pa. 88 u. 16 dele dictionē ἔμουρρ.
 pa. 96 u. 4 pro μῆ καινοτόρας ἐντυχῆσα le. καινοτόραν ἔντυχῆσα deleta
 negatione, quanquam nec Latina satis sibi in eo constant. In Praefatione Viglij β primi
 facie 2 uer. a fine 17 lege deditiorū. β 2 facie 2 uer. a fine 5 concremassē. pro conflagras
 se. β 3 facie 2 Argropyllum.

Index ternionum.

α β α β c d e f g h i k l m n o p q r s t u x y z ἔ

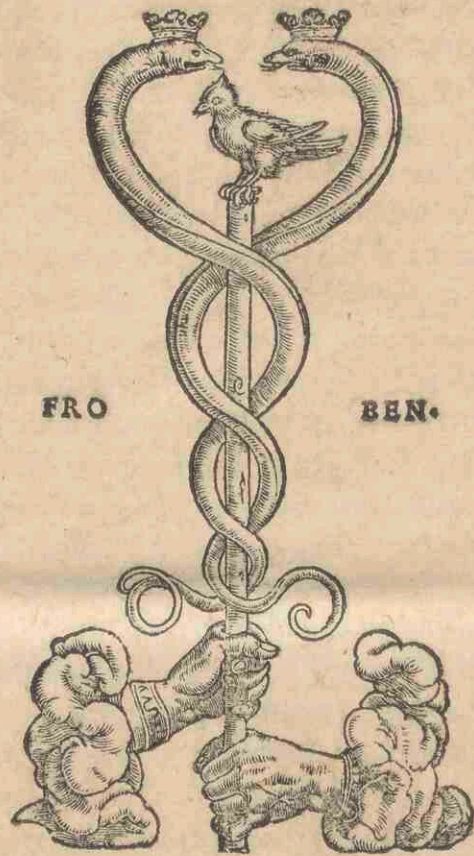
Omnes terniones, præter β qui est quaternio.

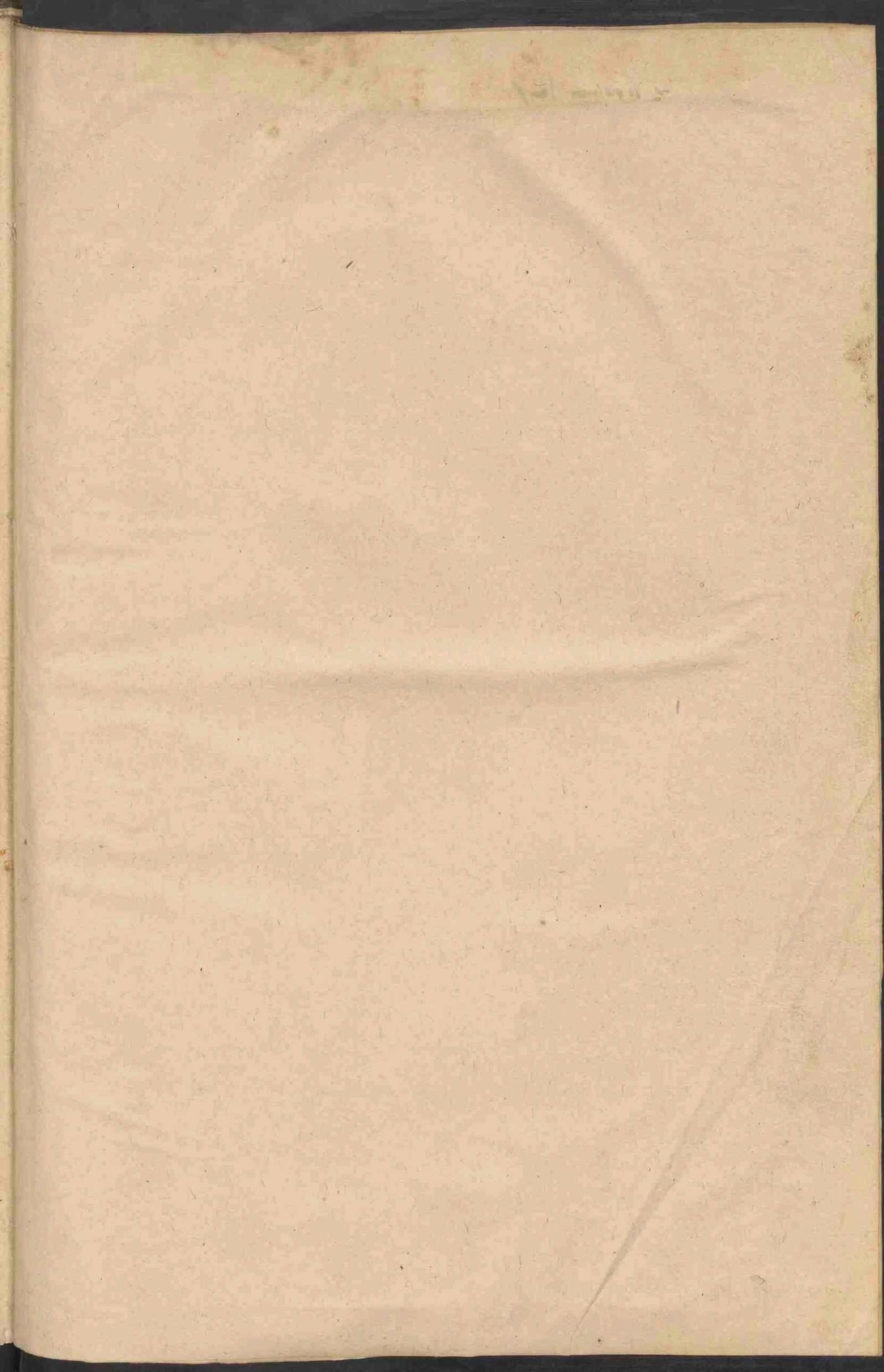

1888

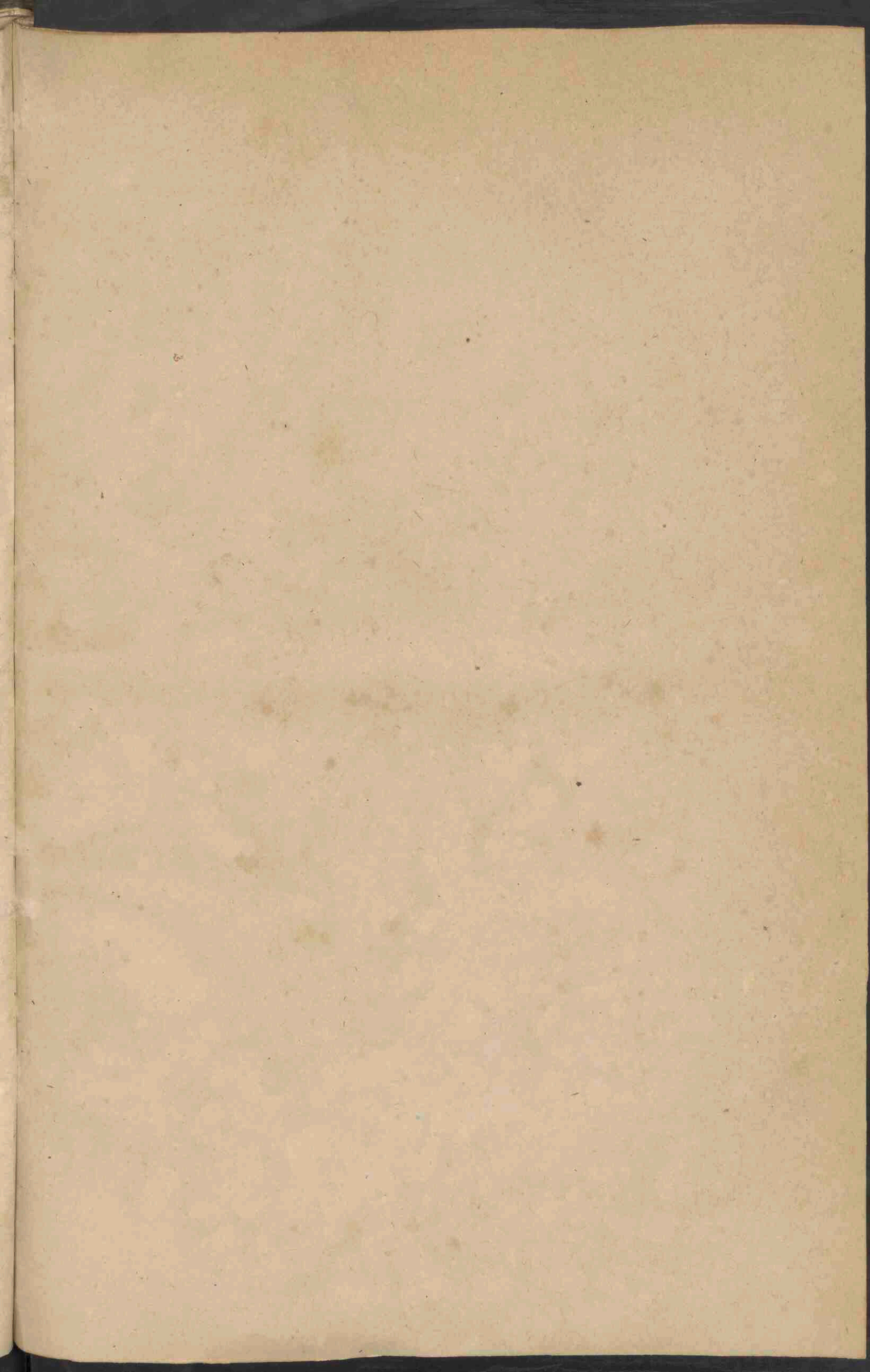
1888

z Lyabma 1-1

6 29

